

༄༅། །ཆབ་སྲིད་ལམ་སྟོན།

སྐྱེ་ཞོར་ཡགོང་ས་ཡསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་

གསུམ་བཅུ་ལྷི་དུས་དྲན་སྐབས་སོ་སོར་སྐྱེལ་བའི་

གསུང་འཕྲིན་ཕྱོགས་བསྡེ་བས།

སྐྱེ་ལོ་ ༡༩༦༠ ནས་ ༢༠༠༥ བར་དེ།

བོད་གཞུང་གི་དྲི་ལ་ལས་ཁུངས་ནས་དཔར་བསྐྱོན་འགྲེམས་སྟེལ་བྱས།

བོད་གཞུང་གི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་ལས་ཁུངས་ནས་སྐྱེ་བ་ཐང་དཔར་ཁང་དུ་དཔར་འདེབས་
གྱིས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

Published by:
The Department of Information and International Relations (DIIR)
Central Tibetan Administration
Gangchen Kyishong
Dharamsala - 196 215
Himachal Pradesh
INDIA

དཔར་ཐངས་དང་པོ། ཟ࿳་ལོ་ ༡༩༧༦
དཔར་ཐངས་གཉིས་པ། ཟ࿳་ལོ་ ༡༩༧༧
དཔར་ཐངས་གསུམ་པ། ཟ࿳་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོད་ ༣
དཔར་ཐངས་བཞི་པ། ཟ࿳་ལོ་ ༢༠༠༥ དེབ་གྲངས་ ༣༠༠༠

© DIIR

དེབ་འདིའི་དཔར་སྐྱེ་བ་ཐང་ཐོབ་བོད་གཞུང་གི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་ལས་ཁུངས་ལ་ཡོད།

ISBN 81-86627-54-5

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚད་ལྡན་དེབ་ཨང་། ༩༡-༩༦༦༣༧-༥༤-༥

བོད་ཡིག་རྫོག་པ་པོ་རྣམས་ནས་དྲ་རྒྱ་གཞིགས་སྒོ་ཡོད་ཚེ་ཞལ་བྱང་
གཤམ་གསལ་ལྟར་ཡིན།

www.tibet.net/www.tibet.com

སྒོན་སྒྲིང་།

༡། །ཕྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་ཉི་ལུ་པའི་དུས་དཀྱིལ་ཅམ་ནས་པོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་ས་སུ་མ་
གགས་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཉམས་ཉེས་ཅི་ཆེ་བྱུང་བ་དེ་དག་སྤྱིར་བཏང་འཇོམ་སྒྲིང་ཆབ་
སྲིད་འཕོ་འགྲུར་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ཉིད་སྤྱིར་གསོའི་ལས་
ཐབས་ཀྱང་དེར་སློབ་གྱི་ཆབ་སྲིད་ཐོག་ནས་བྱ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་
གནད་ལེས་པ་དང་། བསམ་པ། ལག་ལེན་བཅས་གསུམ་སྟེལ་གྱི་སློབ་ནས་དངོས་
གཞིའི་སློབ་བར་འདུག་ན་བརྒྱབ་བྱའི་དོན་ལ་ཟབ་པ་དང་། གནད་སྲིག་ས་པ། ལྷུབ་
སྒྲ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། གཞི་དང་རྩ་བ་ལྟ་བུ་སྒྲུང་དོར་ལམ་སློབ་གྱི་ས་མཁའ་
དབུ་བྱིད་ཡང་དག་པ་ཞིག་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པ་ལྟར། རང་ཅག་པོད་རིགས་
ཡོངས་ལ་སྟེ་འགྲོ་སྤྱིའི་ཕན་བདེ་སྟེབ་པར་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་མཁའ་རབ་ཐོག་ས་
མེད་དུ་མངའ་བ། དུས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་སྤྱུག་ཁོ་ནར་ཐུགས་བརྩོན་
པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་འདུན་པ་
དག་པོ་ཞི་བའི་ལས་ཐབས་ལ་གཅིག་ཏུ་དགེས་པའི་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ། རྣམ་དུ་སྤྱོད་
ཀྱི་རྩལ་དང་ལྡན་པའི་སྟེ་བོ་ཀྱན་གྱི་བཟུགས་འོས་ཀྱི་ཆེ་རྒྱའི་དཔལ་ཡོངས་ཡོངས་སུ་
རྩོགས་པའི་རྣམ་པོ་ལྟ་བུའི་དབུ་བྱིད་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་པ་འདི་བཞིན་ང་ཚོར་བསོད་ནམས་
ཀྱི་བགོ་སྐྱེད་དུ་ཐོབ་པ་མ་ཟད། འཕྲལ་ཕུགས་ཀྱི་ཉུང་བའི་ཚོས་སྲིད་ཤེས་བྱའི་
སྒྲུང་དོར་གྱི་རི་མ་པ་ཚང་ལ་མ་ཞོར་བའི་ལམ་སློབ་བཀའ་སློབ་རྒྱ་ཆེ་ལུ་མཐའ་མེད་
པ་ཞིག་ཚད་མེད་ཐུགས་རྗེའི་གཟེགས་པ་མཚོག་ཏུ་ཐོབ་དང་འཐོབ་མུས་སུ་ཡོད་པའི་
ཁོངས་ནས། གཙོ་བོ་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་བསམ་དོན་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་

ལམ་དངོས་ལྟར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལམ་སློན་བཀའ་བསྟུངས་པ་རྣམས་དུས་གཏུགས་ཀྱི་
ལག་ལེན་བྱེད་གལ་ཆེ་སྟེ་བས། བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གིས་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་
ཐོབ་ཐང་གང་ཡང་མེད་པའི་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱིས་བོད་ཐོག་བཙན་འཛུལ་བཙན་གཞོན་
ཀྱི་བྱ་ངན་ལ་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་དངོས་སུ་བྱས་པའི་དུས་ཚིགས་གསུམ་བཅུའི་
དུས་དྲན་སྐབས་སེ་སེའི་ཐོག་ད་ཡན་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་
ཡོངས་ཁྲབ་གསུང་འཕྲིན་རིན་པོ་ཆེ་རིམ་སྐྱེལ་བསྟུངས་པ་རྣམས་འདི་ནས་སྲོགས་
བསྐྱེད་ཀྱིས་དཔར་བསྐྱུན་དང་། དེབ་བཟོ་ལུས་པ་འདིས་རང་ཅག་བོད་རིགས་
ཡོངས་ནས་རྒྱ་ཆེའི་བཀའ་སློབ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལེགས་ཤོགས་ཀྱིས་བོད་རྒྱ་
ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་དོན་སྟེང་པོ་བོད་རང་དབང་བསྐྱར་གསོའི་ལས་ཐབས་
ཤེས་པའི་སློན་ནས་ཤུགས་ལུས་འཕར་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐུན་ཉེན་བཟང་པོར་གྱུར་པའི་ཡིད་
ཆེས་ལུ་བཞིན་མཆོས།

བོད་གཞུང་སྲིད་ལ་ལས་ཁུངས་ནས་བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༩༣ ཟํལོ་ ༣༠༠༥
ཟํ ༡༠ ཚེས་ ༥ པ།

དཀར་ཆག

	ཡང་། གནད་དོན།	ཤོག་གྲངས།
༡༥	སློབ་མེད་།	༡
༡༦	དཀར་ཆག	༡
༡༧	མུ་ལོ་ ༡༧༦༠ གསུམ་བརྩའི་དུས་བྲན་ཐེངས་ དང་པོའི་ཐོག་སྐུལ་བའི་བཀའ་སློབ།	༡
༡༨	མུ་ལོ་ ༡༧༦༡ གསུམ་བརྩའི་དུས་བྲན་ཐེངས་ གཉིས་པའི་ཐོག་སྐུལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།	༡༠
༡༩	མུ་ལོ་ ༡༧༦༢ གསུམ་བརྩའི་དུས་བྲན་ཐེངས་ གསུམ་པའི་ཐོག་སྐུལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།	༡༣
༢༠	མུ་ལོ་ ༡༧༦༣ གསུམ་བརྩའི་དུས་བྲན་ཐེངས་ བཞི་པའི་ཐོག་སྐུལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།	༡༥
༢༡	མུ་ལོ་ ༡༧༦༤ གསུམ་བརྩའི་དུས་བྲན་ཐེངས་ ལྔ་པའི་ཐོག་སྐུལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།	༡༧
༢༢	མུ་ལོ་ ༡༧༦༥ གསུམ་བརྩའི་དུས་བྲན་ཐེངས་ དྲུག་པའི་ཐོག་སྐུལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།	༡༩
༢༣	མུ་ལོ་ ༡༧༦༦ གསུམ་བརྩའི་དུས་བྲན་ཐེངས་ བདུན་པའི་ཐོག་སྐུལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།	༢༡

१०३	ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༧ གསུམ་བཅུ་ཉེ་དུས་དྲན་ཐེངས་	
	བཀུད་པའི་ཐོག་སྐུལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།	༤༩
११३	ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ གསུམ་བཅུ་ཉེ་དུས་དྲན་ཐེངས་	
	དགུ་པའི་ཐོག་སྐུལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།	༥༠
१ॢ३	ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ གསུམ་བཅུ་ཉེ་དུས་དྲན་ཐེངས་	
	བཅུ་པའི་ཐོག་སྐུལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།	༥༢
१ॣ३	ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ གསུམ་བཅུ་ཉེ་དུས་དྲན་ཐེངས་	
	བཅུ་གཅིག་པའི་ཐོག་སྐུལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།	༤༩
१༥३	ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ གསུམ་བཅུ་ཉེ་དུས་དྲན་ཐེངས་	
	བཅུ་གཉིས་པའི་ཐོག་སྐུལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།	༤༩
१༥३	ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ གསུམ་བཅུ་ཉེ་དུས་དྲན་ཐེངས་	
	བཅུ་གསུམ་པའི་ཐོག་སྐུལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།	༥༩
१༤३	ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ གསུམ་བཅུ་ཉེ་དུས་དྲན་ཐེངས་	
	བཅུ་བཞི་པའི་ཐོག་སྐུལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།	༥༥
१༥३	ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ གསུམ་བཅུ་ཉེ་དུས་དྲན་ཐེངས་	
	བཅོ་ལྔ་པའི་ཐོག་སྐུལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།	༤༣
१༤३	ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ གསུམ་བཅུ་ཉེ་དུས་དྲན་ཐེངས་	
	བཅུ་དྲུག་པའི་ཐོག་སྐུལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།	༤༤

१९३	ཕྱི་ལོ་ १९२७ གསུམ་པར་ཏཱི་ཏུ་ས་ཏུན་ཐེངས་	
	པར་ཏུན་པའི་ཐོག་སྐྱལ་པའི་གསུང་འཕྲིན།	༤༧
३०३	ཕྱི་ལོ་ १९२७ གསུམ་པར་ཏཱི་ཏུ་ས་ཏུན་ཐེངས་	
	པའི་པར་ཏུན་པའི་ཐོག་སྐྱལ་པའི་གསུང་འཕྲིན།	༧༩
३१३	ཕྱི་ལོ་ १९२८ གསུམ་པར་ཏཱི་ཏུ་ས་ཏུན་ཐེངས་	
	པར་ཏུན་པའི་ཐོག་སྐྱལ་པའི་གསུང་འཕྲིན།	༧༦
३३३	ཕྱི་ལོ་ १९२༧ གསུམ་པར་ཏཱི་ཏུ་ས་ཏུན་ཐེངས་	
	ཉི་ཤུ་པའི་ཐོག་སྐྱལ་པའི་གསུང་འཕྲིན།	༧༤
३३३	ཕྱི་ལོ་ १༩༤༠ གསུམ་པར་ཏཱི་ཏུ་ས་ཏུན་ཐེངས་	
	ཉི་ཤུ་པའི་ཐོག་སྐྱལ་པའི་གསུང་འཕྲིན།	१༠༥
३༤३	ཕྱི་ལོ་ १༩༤༡ གསུམ་པར་ཏཱི་ཏུ་ས་ཏུན་ཐེངས་	
	ཉི་ཤུ་པའི་ཐོག་སྐྱལ་པའི་གསུང་འཕྲིན།	११༠
३༥३	ཕྱི་ལོ་ १༩༤༢ གསུམ་པར་ཏཱི་ཏུ་ས་ཏུན་ཐེངས་	
	ཉི་ཤུ་པའི་ཐོག་སྐྱལ་པའི་གསུང་འཕྲིན།	११༩
३༦३	ཕྱི་ལོ་ १༩༤༩ གསུམ་པར་ཏཱི་ཏུ་ས་ཏུན་ཐེངས་	
	ཉི་ཤུ་པའི་ཐོག་སྐྱལ་པའི་གསུང་འཕྲིན།	११༧
३༧३	ཕྱི་ལོ་ १༩༤༧ གསུམ་པར་ཏཱི་ཏུ་ས་ཏུན་ཐེངས་	
	ཉི་ཤུ་པའི་ཐོག་སྐྱལ་པའི་གསུང་འཕྲིན།	१༢༠

३५३	ཕྱི་ལོ་ ༡༧༤༥ གསུམ་པར་ཏཱི་ཏུ་ས་ཏུན་ཐེངས་	
	ཉེར་ཏུག་པའི་ཐོག་སྐྱལ་པའི་གསུང་འཕྲིན།	༡༣༧
३༧३	ཕྱི་ལོ་ ༡༧༤༦ གསུམ་པར་ཏཱི་ཏུ་ས་ཏུན་ཐེངས་	
	ཉེར་པར་ཏུན་པའི་ཐོག་སྐྱལ་པའི་གསུང་འཕྲིན།	༡༣༩
३༨३	ཕྱི་ལོ་ ༡༧༤༧ གསུམ་པར་ཏཱི་ཏུ་ས་ཏུན་ཐེངས་	
	ཉེར་པར་ཏུན་པའི་ཐོག་སྐྱལ་པའི་གསུང་འཕྲིན།	༡༣༧
३༩३	ཕྱི་ལོ་ ༡༧༤༨ གསུམ་པར་ཏཱི་ཏུ་ས་ཏུན་ཐེངས་	
	ཉེར་ཏུག་པའི་ཐོག་སྐྱལ་པའི་གསུང་འཕྲིན།	༡༤༤
३༩३	ཕྱི་ལོ་ ༡༧༤༩ གསུམ་པར་ཏཱི་ཏུ་ས་ཏུན་ཐེངས་	
	སུམ་ཏུ་པའི་ཐོག་སྐྱལ་པའི་གསུང་འཕྲིན།	༡༥༠
३༩३	ཕྱི་ལོ་ ༡༧༥༠ གསུམ་པར་ཏཱི་ཏུ་ས་ཏུན་ཐེངས་	
	སོ་གཅིག་པའི་ཐོག་སྐྱལ་པའི་གསུང་འཕྲིན།	༡༥༤
३༩३	ཕྱི་ལོ་ ༡༧༥༡ གསུམ་པར་ཏཱི་ཏུ་ས་ཏུན་ཐེངས་	
	སོ་གཉིས་པའི་ཐོག་སྐྱལ་པའི་གསུང་འཕྲིན།	༡༦༡
३༩३	ཕྱི་ལོ་ ༡༧༥༢ གསུམ་པར་ཏཱི་ཏུ་ས་ཏུན་ཐེངས་	
	སོ་གསུམ་པའི་ཐོག་སྐྱལ་པའི་གསུང་འཕྲིན།	༡༧༠
३༩३	ཕྱི་ལོ་ ༡༧༥༣ གསུམ་པར་ཏཱི་ཏུ་ས་ཏུན་ཐེངས་	
	སོ་པའི་ཐོག་སྐྱལ་པའི་གསུང་འཕྲིན།	༡༧༦

३२५	ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ གསུམ་བཅུ་ཉེ་དུས་དྲན་ཐེངས་	
	སོ་ལྷ་པོའི་ཐོག་སྐྱལ་པོའི་གསུང་འཕྲིན།	༡༤༧
३༤༥	ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ གསུམ་བཅུ་ཉེ་དུས་དྲན་ཐེངས་	
	སོ་དུག་པོའི་ཐོག་སྐྱལ་པོའི་གསུང་འཕྲིན།	༡༧༡
३༧༥	ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༢ གསུམ་བཅུ་ཉེ་དུས་དྲན་ཐེངས་	
	སོ་བདུན་པོའི་ཐོག་སྐྱལ་པོའི་གསུང་འཕྲིན།	༡༧༧
༤༠༥	ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༡ གསུམ་བཅུ་ཉེ་དུས་དྲན་ཐེངས་	
	སོ་བརྒྱད་པོའི་ཐོག་སྐྱལ་པོའི་གསུང་འཕྲིན།	༢༠༢
༤༡༥	ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ གསུམ་བཅུ་ཉེ་དུས་དྲན་ཐེངས་	
	སོ་དགུ་པོའི་ཐོག་སྐྱལ་པོའི་གསུང་འཕྲིན།	༢༡༢
༤༣༥	ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ གསུམ་བཅུ་ཉེ་དུས་དྲན་ཐེངས་	
	བཞི་བཅུ་པོའི་ཐོག་སྐྱལ་པོའི་གསུང་འཕྲིན།	༢༣༥
༤༣༥	ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ གསུམ་བཅུ་ཉེ་དུས་དྲན་ཐེངས་	
	ཞེ་གཅིག་པོའི་ཐོག་སྐྱལ་པོའི་གསུང་འཕྲིན།	༢༣༥
༤༤༥	ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ གསུམ་བཅུ་ཉེ་དུས་དྲན་ཐེངས་	
	ཞེ་གཉིས་པོའི་ཐོག་སྐྱལ་པོའི་གསུང་འཕྲིན།	༢༤༤
༤༥༥	ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ གསུམ་བཅུ་ཉེ་དུས་དྲན་ཐེངས་	
	ཞེ་གསུམ་པོའི་ཐོག་སྐྱལ་པོའི་གསུང་འཕྲིན།	༢༥༥

༤༦༥	ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ གསུམ་བཅུ་ཉེ་དུས་དྲན་ཐེངས་	
	ཞེ་བཞི་པའི་ཐོག་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།	༢༤༥
༤༧༥	ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ གསུམ་བཅུ་ཉེ་དུས་དྲན་ཐེངས་	
	ཞེ་ལྔ་པའི་ཐོག་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།	༢༧༩
༤༨༥	ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ གསུམ་བཅུ་ཉེ་དུས་དྲན་ཐེངས་	
	ཞེ་དྲུག་པའི་ཐོག་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།	༣༡༩

༡། །སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 སྤྱི་ལོ་ ༡༧༦༠ གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་དང་པོའི་
 ཐོག་སྐུལ་བའི་བཀའ་སློབ།

༥ དེ་རིང་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༦༠ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ འདི་ནི་རང་འོང་པོ་འཇམ་མེད་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་
 ལོག་རན་གཡོའི་ལམ་དུ་ལུགས་པའི་རྒྱ་དམར་གྱི་སྲིད་དབང་གདུག་རྩུབ་ཅན་ལོང་
 སོལ་དང་། བོད་ཆེར་ལངས་རང་དབང་བསྐྱར་གསོའི་དོན་དུ་ལམ་འགྲུལ་ཆེན་པོ་
 བྱས་ནས་ལོ་གཅིག་འཁོར་བའི་དུས་ཚེས་གཟེངས་རྒྱུ་ཅན་ཅེས་དྲན་གྱི་དོམ་པ་ཞིག་
 ཡིན་པས་ཚང་མས་དྲན་གསོ་གྱི་དཔ་དང་ཆབས་ཅིག་བསམ་དགོས་པ་ནི་འདྲི་གཏེན་
 འདིར་ཡིག་རིགས་དང་། ལོ་རྒྱུས་མ་དར་བའི་དུས་སྐབས་ལ་སུ་ཞིག་སྤྱི་ཁོངས་
 སུ་གཏོགས་མིན་གྱི་གནས་ལུགས་སུས་ཀྱང་བརྗོད་པར་དཀའ་ཞིང་། འོ་ལོ་ཚོད་
 དུ་བརྗོད་ཀྱང་ཅུ་འདྲི་མི་འཕེར་ལ། ཡིག་རིགས་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྤོལ་དར་བ་ནས་
 བཟུང་ན། སྤྱི་སྣོད་ཀྱི་བཀོད་པ་ས་ཚུ་རི་བྲག་གངས་ཀྱི་ར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆགས་
 ཚུལ་དང་། རང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གཅོད་པོ་མི་རིགས། ལྷན། ཡི་གེ། །ཆས་
 ལོས། མི་གཤིས། ཚོས་ལུགས་སོགས་སྣོ་ཀུན་ནས་གསལ་པོར་ཤེས་སྤྱོད་པའི་རང་
 རེ་བོད་རིགས་ཚམས་རང་སྲིད་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་སྐྱེར་བཅོན་གཙོང་
 མ་ཞིག་ཡིན་པ་ལོ་སྟོང་ཡུག་གོང་གི་ཚོས་རྒྱལ་ཚོའི་དུས་རབས་ནས་བཟུང་བོད་རྗེ་
 རིམ་པ་དང་། རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་སྤེང་རིམ་པའི་བར་གྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ནས་
 གསལ་པོར་ཉོགས་གསལ་ལྟར་མ་ཟད། ལྷག་པར་ཉེ་བའི་ཆར་ཡང་། རྗེ་གོང་
 མའི་དུས་སྐབས་སུ་འདྲེས་སྤྱིང་རྒྱལ་ཁབ་འགའ་ཤས་དང་མཉམ་དུ་འདྲེས་མཉམ་རང་

དབང་གི་ཐོག་ནས་ཚིངས་ཡིག་ཁག་བཞག་པ་སོགས་འཇམ་སྒྲིང་བྱིས་སྤོལ་དང་
 མཐུན་པའི་རང་སྲིད་རང་སྲོལ་གི་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཙན་གཙང་མར་གནས་པའི་ལོ་
 རྒྱུས་སུས་ཀྱང་བསུབས་མི་ཐུབ་པ་དང་། ས་ཡུལ་གྱི་བཞོན་པ་སུས་ཀྱང་སྤྱི་བམི་
 ཐུབ་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱ་ནག་གི་ས་ཁུལ་དུ་དམར་པོས་སྲིད་དབང་བསྐྱར་བ་ནས་
 བཟུང་གཞན་ཞེ་དབང་དུ་བསྐྱུས་པར་བྱེད་གཞུང་འོ་ཆ་བྲལ་བའི་བསམ་སྦྱོར་དྲག་
 པོས་རྒྱར་རྒྱ་ནག་གོང་མ་རིམ་པའི་དུས་སྐབས་སུ་རྒྱ་བོད་ཡིན་མཚོན་ལར་རྒྱའི་འབྲེལ་
 ཡམ་ཆེ་ཚུང་སྒྲ་ཚོགས་ཤིག་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བར་བསྐྱད་དེ་བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཁོངས་
 གཏོགས་ཡིན་ཚུ་ལ་མི་འདྲ་བའ་བསྒྲིགས་ཀྱི་སྒྲིང་མང་ཐོག་ ༡༩༤༩ ལོ་ནས་བོད་
 སར་རིམ་འཇུག་གིས་མཐར་ ༡༩༥༠ བོད་རྒྱལ་སྐྱབས་ལོར་ཆབ་མདོར་དྲག་
 འུགས་ཀྱིས་བཙན་འཇུག་བྱས་ཏེ། ༡༩༥༡ བོད་རྒྱལ་སྐྱབས་ལོས་ལོར་བཟང་བཙོན་
 རྒྱ་བྱའི་དོ་དམ་དུ་གནས་པའི་རང་རེའི་རྒྱ་ཚབ་རྣམས་ལ་རྒྱ་དམར་གྱིས་རང་འདོད་
 ལྟར་བྲིས་པའི་གྲོས་མཐུན་ལ་རང་མིང་བཞོན་དུ་བཅུག་ཅིང་། རྒྱ་དམར་གོ་རང་
 ཚོས་བཟོས་པའི་རྟགས་ཐེལ་ཞིག་བོད་གཞུང་གི་ཡིན་ཚུ་ལ་དུ་ཕབ་བཅུག །

དེ་ནས་ཐོག་མའི་ཆར་རྒྱ་དམར་གྱིས་བརྗོད་ཚིག་དུང་ཚོ་རྒྱ་བོད་མི་རིགས་
 རྒྱན་ཟེ་ཡིན། རྒྱ་རིགས་རྣམས་ནི་བོད་མི་མང་གི་ཞབས་ཞུ་བ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་
 ལྟར་པའི་གཏམ་བཤད། འཇུག་པའི་བཞིན་དང་། དཀར་བའི་སོ་བསྐྱར་ནས་སྒོ་
 བྱིད་སྒྲ་ཚོགས་བྱས། བར་དུ་སྤལ་སྤུགས་ཀྱི་ཁེ་བྱོང་ཇི་བཞིན་མི་རྟོགས་པའི་བོད་
 རིགས་འགའ་ཤས་ལ་ངན་སྦྱོབ་དང་། བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་དུལ་གྱི་འགྲོ་གྲོན་
 ཕངས་མེད་བཏང་ནས་གཡོ་སྦྱའི་ཐབས་ཚུ་ལ་གྱིས་བསྐྱུ་མཁས་དུ་མ་བྱས། མཐར་

ཞེ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་ཅན་དྲག་པོས་བཅོས་མའི་གདོང་འབག་བྱུང་དེ་མི་རྒྱུག་པའི་རང་གདོང་
 རྗེན་པ་དངོས་སུ་བརྟན་ནས་ཚོས་བྱེད་དག་འདུན་གྱི་སྡེ་ལ་རྒྱུད་དགའི་གཙོ་བོར་བཟུང་
 རྟེ་རྟེན་པ་སངས་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་ཚོས་བྱེད་མཚེས་སོ་ཙོག་ལ་རྫོམ་བརྗོད་
 དང་། དན་སྦྱས། དགོན་ཁག་གྲག་གཏོར་བཅོམ། སེར་རྒྱུ་བསམ་ཡོད་པལ་
 ཚེར་གསོད་བཟུང་། ཉམ་རྒྱུད་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་ལ་མིང་འདོགས་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱིས་
 ལས་དུད་འགྲོ་བའི་བཞེད་སྦྱོད། ཟས་སྦྱེད་འགྲངས། ཡོན་ཏན་གློའི་རྟོགས་དཔྱོད་
 བྱེད་པའི་རྫོང་མཐའ་དག་བཀག་སྡེ་དམར་པོ་རྟོགས་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་མཐོང་ཐོས་མི་
 འདུག་པའི་རྣམ་མཁན་གཅིག་པའི་ཤེས་ཚོངས་ཅན་དུ་བསྐྱུར་བ་སོགས་འགྲོ་བམི་ཡི་སྦྱོད་
 རྒྱུ་ལ་དང་། བསམ་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་བྱ་སྦྱོད་མ་རུང་བ་དུ་མ་ཞིག་
 རྫོམ་པའམ་སྐྱོ་སྡོ་ལས་རྣམས་པ་བྱས་དང་བྱེད་འཇུག་གིས་མདོར་ན། བོད་མི་མཚོག་
 དམན་བར་མ་མཐའ་དག་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་སྤྱིང་ནད་རྒྱུག་
 བསྐྱེད་པའི་བཟོད་པའི་སྐབས་སུ་གནས་མུར། རྒྱ་དམར་ནས་བོད་ཀྱི་ཡུལ་གོ་མས་
 གཤིས་ལུགས་སྦྱིང་དང་། རྣམས་པར་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེད་སྐོར་ཤིན་ཏུ་མི་འདོད་པའི་
 རྣམ་འཇུག་རོ་རྫོག་མེད་པར་བརྟན་མུས་ཤིག་ལ། སྤྱི་ལོའི་དུས་ཚོད་ད་ཉིན་ཕྱིན་
 དང་། ཚོས་སྦྱིད་ཀྱི་འགོ་གཙོ་གནད་ཡོད་ཁག་དམར་པོའི་དམག་སྐར་རྩེ་བའི་ནང་
 ར་དྲག་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་གནས་རྒྱུ་ལོག་ཆེད་གཉེར་མགོན་འབོད་བྱས་པར་
 བརྟེན་བོད་ཤར་སྦྱོགས་ཁམས་དང་། ཨ་མདོ་ཁུལ་རྒྱ་དམར་གྱི་བྱ་སྦྱོད་མང་པོ་
 ཞིག་མངོན་སུ་མ་དུ་མཐོང་བའི་ཉམས་སྦྱོང་དང་། ད་ལམ་གྱི་གནས་རྒྱུ་ལོད་རྒྱུན་
 སོགས་སྡོ་ཀུན་ནས་རྒྱུ་ལ་མིན་གྱི་བསམ་སྦྱོར་དན་གསོམ་ཡིན་པར་མཐོང་སྟེ་བོད་

མི་མང་གི་སྡིང་ལ་རིང་ནས་བསགས་པའི་གཙོང་ནད་ཀྱི་ཟུག་གཟེར་ནམས་དུས་
གཅིག་ཏུ་ལངས་ནས་གོང་ཁྲིར་རྩེ་སའི་ཡུལ་མི་མཚོག་དམན་ཚང་མ་བརྗེ་བས་
འཛོམས་འཁུར་ལངས་ཀྱིས་ངོས་ལ་རྒྱ་མིའི་སར་འགྲོ་བའམི་ཡོང་བའི་ལྷོ་འབོད་དང་།
རྒྱ་དམར་ལ་ཞི་ཚོལ་ཁྲིམ་བསྐྱོར་བཅས་སྣང་མི་གྲགས་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ་རང་རེ་གངས་
ཅན་པའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དེབ་ཐེར་ནང་རྩམ་བརྗེས་སྡིང་དོན་དང་རྗེན་པའི་ལེའུ་ཞིག་
གསར་འགོད་བྱས་པ་རེད།

ས་ཁྲིན་དང་། མི་འཕོར། དྲག་ཆས་ཀྱི་སློབས་བྲལ་བཅས་ཀྱི་མཐུན་ཚུན་
འཛོམས་པའི་རྒྱ་དམར་གྱི་དྲག་པོའི་སྲིད་དབང་གཏུག་རྩལ་ཅན་དེ་འདྲའི་མདུན་སར་
དོ་གྲོ་ཅོམ་ལ་ལག་ཆར་རེ་བའི་བོད་མི་ཉམ་རྒྱུད་གངས་རུང་དེ་ནམས་ནས་ལྷུ་མ་པ་
མེད་པའི་སྡིང་སློབས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོའི་མ་རྒྱབས་དྲག་ཏུ་འཕྱུར་བ་ལྟར་ཞི་བའི་ཚོལ་སྐྱེང་
དེ་རྩེ་བུ་བྱས་པ་ནི་ཚོད་དཔག་གི་གནས་ཚུན་ལས་ཆེས་ཆེར་བརྒྱལ་བའི་བོད་མིའི་སྡིང་
སློབས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་རྟགས་མཚན་ཞིག་འགོག་མེད་དུ་བརྟན་པ་མ་ཟད། མི་རིགས་
འབྲེལ་ཉམ་དང་། རང་དབང་གི་ཆེད་དུ་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པའི་འཛོམ་སྐྱེང་གི་ལོ་རྒྱུས་
ནང་ལའང་གཙོ་ཆེ་བའི་གཟེངས་རྗེས་ཀྱི་ལེའུ་ཞིག་གསར་གཏོད་བྱས་པ་དང་། དེ་
དང་དུས་མཚུངས་སུ་འཛོམ་སྐྱེང་མི་མང་གི་མདུན་སར་རྒྱ་དམར་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ལ་ངོ་
སློད་དང་། མཛུབ་སློན་བྱས་ཏེ་རྒྱ་དམར་ལོག་སྲིད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ནམས་སློབ་ལྟ་
འཛོམ་སྐྱེང་མི་མང་གི་གྲལ་ཁྲོད་ནས་རྒྱུད་རིང་དུ་བྱུང་དེ་རང་གཏོང་བརྟན་མི་ལུས་
པར་སྐྱེ་བཅད་ངོ་གཞོང་གིས་སློད་དགོས་པ་ཞིག་བཟོས་པ་རེད། དེ་རྩེ་བུ་ཚོལ་
ལས་འགུལ་ཉལ་གཅིག་བྱས་དང་བྱེད་སེམས་ཀྱང་། བོད་མི་མང་གི་རེ་བས་མདོན་

ཐོག་ཏུ་མ་འཕེལ་བར་བརྟེ་མེད་ལྷ་སྒྲིའི་དཔུང་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོན་ཟུན་པའི་ཞི་བའི་
ཚོལ་སྐྱོང་ལ་ཉན་སྒྲོ་ཙམ་ཡང་མ་བྱས་པར་དེང་དུས་ཀྱི་འཕུལ་ཆས་ཤིང་སྒྲིབ་ཀྱིས་
དཀག་གོན་མི་བཟང་ལག་ཏུ་སྒྲུབ་ས་ནས་སྒྲོ་ནག་ཏུ་པའི་སྒྲིབ་པུང་དཀྱིགས་ཏེ་ཉུར་སྒྲིབ་
དང་། མེ་འོད་ཀྱི་སྒྲོགས་ཞགས་འབྲུག་པའི་མདེལ་མཚོན་གྱི་ཆར་པའི་འོག་ཏུ་རྒྱུན་
དུ་ཡ་རབས་དམ་པའི་ཚུལ་ལྷགས་སུ་སྒྲིབ་ཅིང་། རང་རེའི་སྤྱིང་ནས་མངོང་བཅེས་
འགྲོགས་པའི་གཞུག་གཅིག་གྲུར་གྱི་པ་མ་ལུ་སྐྱལ་།གཅེན་གཙུང་པོ་མོ། ལུ་ཞང་
སྤིང་མོ་སོགས་ཞན་གྱིས་བྲི་ཕྲག་བཞུལ་བའི་གཅེས་ལུས་དུ་མ་ལུ་བརྒྱ་ཕྲག་ཏུ་འཐོར་
ཏེ་གཅེས་པའི་རང་སྤོག་དོར་བ་མ་ཟད། ད་དུང་རྒྱ་ཆེའི་པོད་མི་མང་རྣམས་གདུག་
རྒྱུ་བ་ཅན་གྱི་བཙན་དབང་མནར་གཅོད་དཀྱིའི་འོག་གནས་སུས་ཀྱི་པོད་མིའི་ཞུག་
གི་བབས་རྒྱུན་ད་དུང་ཡང་ཆད་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཉལང་དཀྱིའི་བསམ་སྒྲོར་རང་
པའི་ཙམ་འཕེལ་བའི་ཙམ་དུ་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་སེམས་བྱགས་དང་། སྤྱིང་སྒྲོ་བས་
ཀྱང་པན་རྒྱུན་འགྲན་པ་བཞིན་ཇི་ཆེ་ཇི་ཟབ་ཏུ་འགྲོ་དང་འགྲོ་སུས་རེད། དེས་ན་ང་
ཚོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། པོད་མི་རྗེ་གས་ཀྱི་རང་དབང་བསྐྱར་གསོའི་
ཆེད་དུ་ལུས་སོག་ལལ་བར་དོར་བའི་སྐྱུན་རྒྱུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་གྱིས་
དྲིན་ལན་དང་། དྲང་བདེན་རང་དབང་ལ་དགའ་བའི་འཇོམ་སྤིང་མི་མང་གི་མདུན་
སར་ཡ་རབས་སྒྲིབ་བཟང་གི་མིག་དཔེར་འགྲུར་དེས་ཀྱི་སྒྲོགས་སུ་མ་རུས་བྱགས་གང་
ཡོད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་ནས་གཞན་དབང་མནར་གཅོད་རྒྱུན་རྒྱུ་རྒྱུ་དཔ་མཐའ་དག་
ལེགས་པར་བསལ་ནས་ཚོས་འགྲོར་བའི་སྤྱིད་རང་དབང་གི་དཔལ་ཡོན་གང་ལྟར་
ཐོབ་ཐུབ་པའི་འབད་བརྩོན་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་གཡེལ་བ་བྱེད་དགོས།

དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་འགན་འཁུར་གཙོ་བོ་ནི་རང་རེ་གྲིམ་མཚོས་རང་དབང་གི་
 དུལ་ཁག་ཏུ་བྲོས་འབྱོར་བོད་མི་རྣམས་ལ་འབྲི་བ་ཞིག་ཡིན་པེས་རེད། དེ་ཡང་རང་
 རེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱད་ཚོས་ལྟར་
 རང་གཞན་འདི་ལྷི་གཉིས་ལྷུང་རྗེས་སྦྱོང་གི་ལས་ལམ་དུ་མི་འཇུག་པར་ཞི་བདེ་བྱང་
 བདེན་གྱི་ཐོག་ནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་ཚོད་པ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་དམར་གྱི་ཚུལ་དང་མི་
 མཐུན་པའི་བྱ་སྦྱོང་རྣམས་འཛུལ་སྒྲིབ་མ་དུ་ནས་པར་གསལ་ལྟེན་གྲོམ་སྟོན་གྱིས་རང་
 སྦྱོགས་ཀྱི་བདེན་པའི་དག་སྦྱེལ་ཐོག་། རང་དབང་བྱང་བདེན་ལ་དགའ་བའི་འཛུལ་
 སྒྲིབ་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ཀྱི་ཤུགས་ཚེའི་རྒྱལ་སྦྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རེའི་མཐར་ཐུག་
 གི་དམིགས་ལུལ་འགྲུབ་པ་བྱ་དགོས། འོན་ཀྱང་རེ་རྒྱ་གར་དུ་བྲོས་འབྱོར་བ་རྣམས་
 ལས་ད་ཕན་ལོ་གཅིག་འཁོར་ཉེའི་རིང་ལས་དོན་དེ་ལྟར་སྐྱབ་ལེ་ཡོད་ཅེ་ན། ད་ཕན་
 རྒྱ་དམར་ནས་མི་བདེན་བདེན་བརྗེད་དང་། མི་བཟང་བཟང་རྒྱའི་དྲིལ་བརྒྱགས་མང་
 པོ་བྱས་ཏེ་འཛུལ་སྒྲིབ་གི་མི་མང་པོ་ཐོ་ཚོམ་ཅན་དུ་བརྒྱུར་བ་དེར་ང་ཚོས་རྒྱ་དམར་
 གྱི་བརྗེན་ལུགས་གསལ་པོར་བཏོན་ཏེ་ད་ཆ་འཛུལ་སྒྲིབ་གི་མི་མང་རྣམས་ནས་རྒྱ་
 དམར་ལ་པང་དུ་དུག་སྐྱེལ་བྱུང་བ་འཕམ་སྐྱེག་ནད་ཅན་གྱི་ཟས་མཐོང་བ་ལྟ་བུའི་འདུ་
 བེས་སྦྱོས་ཏེ་རྒྱ་དམར་མི་ཡི་གྲལ་མཐར་ཕྱིན་འབྱུང་བྱེད་བཞིན་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟར་
 ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རང་རེས་བོད་དོན་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་ཞུ་སྐབས།
 རྒྱལ་སྦྱོར་། བར་གནས། རོ་ཚོལ་བྱེད་མཁན་སྦྱོགས་གསུམ་ལས། རང་སྦྱོགས་
 ལ་རྒྱལ་སྦྱོར་བྱེད་མཁན་རྒྱལ་ཁབ་བཞི་བཅུ་ཞི་ལྔ་དང་། རྒྱ་དམར་ལ་རྒྱལ་སྦྱོར་
 བྱེད་མཁན་དམར་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་དགུ་ལས་མེད་པ་དེས་གསལ་པོ་བརྟན་པ་རེད། ད་

དུང་ནང་གི་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་ཞིག་ཏེ་གསུམ་པོ་རང་དབང་བྲལ་བ་མ་གཏོགས་ཀྱིས་
ཁབ་དགུ་པོ་དེའི་མི་མང་རྣམས་ནས་ཀྱང་དེས་པར་བདེན་པ་དང་། རང་དབང་ལ་
དགའ་ཞེན་ཡོང་རྒྱུར་བརྟེན། སེམས་ཀྱི་གཏོང་ནས་ང་ཚོར་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་སེམས་
འཁྲུང་དེས་པར་ཡོང་གི་རེད། དེས་མ་ཚད་འཇམ་གླིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་དཔོན་
ཚོགས་པ་ནས་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཏོགས་ཞིབ་ལྟན་ཁང་རྒྱུར་བཅུགས་ཀྱིས་བརྟག་
དཔྱད་དང་། བདེན་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྒྱལ་སྤྱོད་གནང་བཞིན་པ་མ་ཟད། བོད་དོན་
ལ་ཆེད་དམིགས་ཨེ་གཡ་དང་། ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་འཇུག་མི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ཀྱང་རིང་
མིན་རྒྱ་གར་དུ་ཚོགས་གཏན་འཁེལ་བ་སོགས་ཞི་བདེ་དང་བདེན་ལ་དགའ་བའི་མི་
མང་ནས་རྒྱ་དམར་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོན་འཇུགས་དང་། རང་རེའི་བདེན་པ་ལ་ཐུགས་
འཁྲུང་རྒྱལ་སྤྱོད་གནང་དང་གནང་བཞིན་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོར་ལས་དོན་
ལ་བྱས་ཤེས་དང་། བདེན་པའི་རྒྱལ་ཁ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཐོབ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟའི་
ཆར་འཇམ་གླིང་མི་མང་ནས་ང་ཚོར་ཐུགས་འཁྲུང་རྒྱལ་སྤྱོད་གནང་བའི་འགོ་
འཇུགས་པ་ཅམ་དང་རང་རེའི་ལས་དོན་གོམ་རིམ་དང་པོ་བསྐྱོད་པ་ཅམ་ལས། ང་
ཚོའི་མཐར་ཐུག་གི་དམིགས་ཡུལ་རེ་དོན་ཡོངས་རྫོགས་དུ་ལྷ་འགྲུབ་མེད་ཅིང་། འཇམ་
གླིང་ནང་ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་དང་། རྒྱ་དམར་གྱི་བྱ་སྤྱོད་བཟང་པོར་གསལ་
པོར་མ་ཏོགས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཡོད་སྟངས་ང་ཚོས་དུང་མུ་མཐུད་བདེན་རྒྱུན་གྱི་དག་
སྤྱོད་གསལ་པོར་བྱས་ཏེ་དམིགས་ཡུལ་དེ་མ་འགྲུབ་བར་འབད་བཅོམ་སྤྱོད་ལེན་ཤིང་
དགོས། དེའི་ཆ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་རང་རེ་ཁྱིམ་མཚེས་ཡུལ་ཁག་ཏུ་འབྱོར་བའི་བོད་ཚོལ་
ཁ་གསུམ་གྱི་མི་རིགས་སུ་གཏོགས་ཚད་རྣམས་དམ་ཚེག་དང་རྩོ་སེམས་གཅིག་སྤྱོད་

གྲེད་གལ་གྱི་ཉེ་ཆེ་བེད་། དེ་རྣམས་གྲེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་གཞན་ནས་འཚོལ་
 མ་དགོས་པར་རང་ཅག་པོད་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཉམས་སྲོང་སློབ་མཁན་དེ་སློབ་
 རོས་འཛིན་གྲེད་རྒྱ་ཡོད་པ། དཔེར་ན། སྤར་ཚོས་རྒྱལ་ཚོའི་དུས་རབས་སྤྱི་བོད་
 རིགས་ཡོངས་རྫོགས་ཆེ་གསལ་གྱི་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
 ཆེས་བྱས་ཤིང་། འགོ་འབྲིད་རྣམས་ནས་རང་དོན་མི་སེམས་པར་མང་ཚོགས་ཀྱི་
 བདེ་དོན་གཙོ་བོར་བརྒྱུད་དམ་ཚིག་མདུན་རྒྱ་རྒྱུད་མེད་བྱས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མངའ་ཐང་དང་། རྣོ་བས་བྱུགས་དེ་སྤྱི་ལའང་ཡིད་རྫོབ་མ་དགོས་པ་
 ཞིག་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་། དེ་རྗེས་པོད་སེལ་བྱུར་གྱུར་ཏེ་ཡུལ་ཚོ་ཡུལ་ཚོ་ཁག་བགོས་
 གྱིས་སོང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོ་ཁག་ནང་ཐུན་ཚུན་མི་མཐུན་པའི་འབྲེལ་ཚུན་ཀྱང་ཡང་ཡང་བྱུང་
 ཞིང་། སྤྱི་རྒྱལ་ནས་བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་ཁག་ཏུ་བཅན་འཇུག་བྱུང་རིགས་ལའང་
 བཀག་འགོག་འགན་འཁུར་སྤྱི་ཚོམ་དུ་ལུས་ཏེ་འབྲས་ཤོར་དེ་ཆེ་སོང་བའི་གནས་ཚུལ་
 རི་རྩེད་བྱུང་བ་ཚང་མའི་རྫོང་མངའ་སྤྱོད་གནས་ཚུལ་དེ་ཚོས་སྤྱིར་ལ་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ལ་
 ཐུབ་པ་བྱ་དགོས། རྒྱ་དམར་ལ་རང་རེས་དོ་རྒོལ་གྲེད་དགོས་པའི་གནད་དོན་གཅིག་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པ་འཛིགས་པ་ལ་མི་བཟོད་པར་ཐུག་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་གྲེད་གྲེད་རིགས་
 རྣམས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བའི་དགོས་དོན་ཚེ་འདིའི་རྫོགས་འབྲིད་ཐབས་ལྟ་བུར་སོང་
 བས་བརྟན་འཛིན་གཟུགས་བརྟན་ཚུལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་དུས་ཀྱི་ཡང་མཐར་
 བརྟན་པའི་རྫོང་ཞུགས་རྣམས་མཁའ་ཉེན་གནས་ཚུལ་དང་། བོད་མི་སྤྱི་ལ་རྒྱ་ལ་ཅང་
 མང་པོ་ཞིག་བརྟན་པ་འདིའི་ཆེད་དུ་ལུས་སྤོག་སྤོག་སྤོག་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་
 ཞིབ་དུ་བསམས་ཏེ་རང་རང་གི་རི་རྣམས་ཁྲུང་ས་པའི་རྫོགས་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་

མཚམས་ཚམས་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་གཅེས་སྤྱད་ཐོག་སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱི་འཆད་
ཉན་དང་། བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་རྒྱུད་སྡེ་དབྱེ་བཀའ་ཏེ་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་
སྤྱོད་གི་འཁྲུང་འགན་དོ་སྐོག་མེད་པ་སྒྲངས་ཏེ་སྤྱིན་ཆད་པོད་ཡུལ་མུན་སྐྱེད་དེ་རྩོམ་
ཀྱི་སྡོམ་མེ་གསལ་བར་འབར་བྱུང་པའི་འགན་ལེན་བྱ་དགོས། དེ་བྱིངས་ཚམས་ནས་
སྤྱིར་བཏང་ཀྱང་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་ཚམས་ཡུལ་དུས་གནས་རྩུལ་དང་བསྐྱེད་ཏེ་པོད་མི་
རིགས་ཀྱི་རྐང་འདྲེན་མིང་གསུ་མི་འགོ་བའི་བཀའ་ཡིད་རྩུལ་མཐུན་ལ་རབས་ཀྱི་
ལམ་དུ་འཇུག་པ་དང་། རྗེ་རྒྱུ་ནད་དྲེག་སྤྱིའི་གདོང་པར་མ་བྱུག་པར་སྤྱོད་ཉན་བསམ་
པ་བྱུ་ནང་བཞེན་དགོས་པ་སྡོམ་མེད་ཐོག་སོ་སོའི་རྣམས་བབས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ། འཕྲལ་
སེལ་ལྟོ་གོས་ཀྱི་འཚོ་ཐབས། རུགས་ཡུལ་སྤྱི་སྤྱན་གྱི་ལས་དོན། དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་
རིག་སློབ་སློང་སོགས་བྱེད་སློ་གང་ཅིར་རྩལ་བསམ་དུང་ལས་དཀར་ཞིང་། བཟོད་
སྟན་ལྷགས་ལས་སྲ་བའི་འབད་བརྩོན་རྣམས་ལེན་གྱིས་བསྟན་པ་སྤྱོད་ཉན་ཐོག་སྤོག་བཏང་
པའི་རང་རིགས་ཐོགས་མཆེད་ཚམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་གསལ་བྱུང་བ་དང་། རང་ཡུལ་
རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ཚམས་གཞན་དབང་ལས་གྲོལ་བ། རང་གི་ལུང་པར་རང་དབང་
རང་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ས་ཅི་བདེ་ར་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བྱུང་བ་བཅས་གང་ལྟར་ཡོང་
པའི་འབད་བརྩོན་སྡོད་མེད་ལུ་མཐུན་སྤྱོད་དགོས།

༡། །སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་

ཕྱི་ལོ་ ༡༧༦༡ གསུམ་བརྒྱའི་དུས་དྲན་ཐེངས་གཉིས་པའི་

ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ ཕྱི་ལོ་ ༡༧༦༡ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ཉི་མོ་འདི་ནི་རང་རེ་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་
རྒྱལ་རབས་ནང་མདུད་བྱང་རྒྱབས་ཆེའི་སྤྱི་ལོ་ཅན་གྱི་དུས་ཚེས་ཤིག་ཡིན་ཅིང་། དེ་
ཡང་རྗེ་ལྷ་རྒྱལ་ལྷན་འབར་རྗེས་ཀྱི་དངོས་པོར་མེ་ལྗེའི་བྱེད་ཀྱིན་དང་འཕྲད་པ་བཞིན།
ལོ་ངོ་དགུ་ཙམ་གྱི་རིང་རྒྱ་དམར་གྲུང་བྲན་ཏང་གི་བཙན་དབང་གཉེན་གཞོན་བཟོད་
པར་དཀའ་བ་མྱོང་བཞིན་པའི་བོད་མི་མང་གི་སེམས་ཀྱི་ཚདྲོད་རྣམས་གྲུང་བྲན་བསམ་
སྦྱོར་མ་རུང་པའི་བྱེད་ཀྱིན་ངན་པའི་རྒྱུང་གིས་བསྐྱེལ་ནས་བོད་མིའི་སྤིང་སྤོབས་ཀྱི་
མེ་ཆེན་ཀུན་དུ་འབར་ཏེ་ད་ནས་མི་ལོ་གཉིས་ཀྱི་གོང་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༥༧ ཟླ་ ༩ ཚེས་
༡༠ ཉིན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སའི་མི་མང་ནས་གྲུང་བྲན་ཏང་གི་བཙན་དབང་ལ་ངོ་
ཚོལ་ཁྲིམ་བསྐྱོར་དང་འབྲེལ་རྒྱུ་མི་གྲུང་བྲན་བོད་ནས་སྤྱིར་ལོག་ཅིག་ཅེས་པ་དང་།
བོད་ནི་རང་དབང་རང་བཙན་ཡིན་ཞེས་པའི་སྐད་སྒྲ་ཞིག་ཐོལ་བྱུང་འགོག་མེད་དུ་
བསྐྱགས་ཤིང་། དེ་འདྲའི་བྱང་བདེན་སྤིང་པོ་ཅན་གྱི་སྐད་སྒྲ་དེ་དག་འཇམ་སྤིང་འདིའི་
ཁྱོན་ལ་གནས་པའི་མི་ཚོགས་དུང་ཕྱུར་སུམ་ཅུར་ཉེ་བཞིག་གི་རྣལ་ལཱ་དུ་གསལ་བར་
ཐོས་པ་མ་ཟད། མི་ཚོགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལ་བོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་གཟུགས་
ཅན་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ་ཡུལ་དེའི་གནས་རྒྱུ་ལ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལྷ་བཞིན་
ལོད་པ་རེད།

གནས་ཚུལ་དེ་ནི་རྒྱ་མི་གྲང་བྲན་གྱི་སྡིང་ལ་འཚོར་མ་བྲལ་པ་ལྟ་བུའི་བྲལ་རྒྱུར་
གྲུར་ཏེ་ཅི་བུའི་གཏོལ་དང་བུལ་བ་ན། འཚོབ་འཚུབ་དང་། ལྷོན་པའི་བརྟུལ་ལྷུགས་
རྒྱུར་ཐངས་ཏེ་དག་ཅིང་རྩལ་པའི་དེང་དུས་ཀྱི་མཚོན་ཆའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཞིག་ས་
དང་རྣམ་མཁའི་འཇུག་འཁོར་གྱི་ཐོག་ནས་བེད་སྲོལ་གྱིས་ཉེས་མེད་བོད་མི་ཁྲི་སྟག་
བཞུལ་བའི་ལུས་སྲོག་ཉམས་ཉེས་སུ་བྱེད་པ་དང་། ལིན་དུ་མི་བཟད་པའི་རྣམ་སྟོན་
རྩལ་མོ་མྱོང་དེས་ཀྱི་ལས་ཚབས་པོ་ཆེ་མོངས་བཞིན་དུ་གསོག་པ་དང་། འཇོམ་གྱིང་
གི་མིག་སྤར་ང་ཚོ་གྲང་བྲན་གྱི་རྩལ་ལོ་འདི་འདྲ་ཡིན་ནེ་ཞེས་ནང་མཚང་བྲིས་འདོན་
བྱེད་པ་བཅས་དུས་མཉམ་དུ་བྲས་པ་རེད།

དེ་འདྲའི་དུས་སྐབས་རྗེས་སུ་དུན་པའི་གནས་སྐབས་འདིར། རང་ཅག་རྣམས་
ནས་མཚོག་གསུམ་ཐ་མར་འཛིན་ཅིང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཡིད་སྟོན་པའི་
དགོས་པ་བརྒྱབས་ནས་བརྟན་པ་དང་། བོད་རང་དབང་གི་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་གཅེས་
གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ལུས་སྲོག་དོར་བའི་འགྲོ་བའི་དག་མི་བཟད་ངན་འགྲོའི་རྗེན་
རྗེན་དུ་མ་བྱིངས་བར། མངོན་མཐོའི་བྱ་ཆེན་མཐུན་པའི་རྒྱུད་དང་འགྲོགས་ཏེ་འཁོར་
བ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་འོལ་དུ་བའི་བར་བཞོད་པ་དང་། ལས་ངན་རྣམས་པོ་ཆེར་མོངས་
བཞིན་འདུག་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་བཟོད་དཀའི་རྣམ་སྟོན་རྩལ་མོས་མི་བརྗེ་བའི་སྟོན་ལམ་
སྡིང་ཐག་པ་ནས་འདེབས་དགོས། ད་དུང་རང་རེས་དེང་དུས་བོད་ནང་གི་གནས་
ཚུལ་རྣམས་རྗེ་རྩལ་ལྷུར་བ་ཡང་དུན་དགོས་ཏེ། རྒྱ་མི་གྲང་བྲན་ཏང་ནས་མངའ་
བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་ངོ་ཚོ་ལ་གྱིས་རང་དབང་ཡོངས་རྫོགས་མི་མང་ལ་ཐོབ་རྒྱུལ་
བརྗོད་པའི་འབྲས་བུར་མི་མང་གི་ལུས་ཀྱི་འགྲོ་སྲོད་ཀྱུན་སྲོལ། ངག་གི་སྒྲིབ་བརྗོད།

ཡིད་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་བཅས་སྒོ་གསུམ་གྱི་རང་དབང་ཡོངས་རྫོགས་བྲལ་ཞིང་། ལྷལ་
 ཆག་བཏང་སྟེ་ས་ཞིང་དང་། ཐོན་སྐྱེད་འབབ་སྒོ་ཡོངས་རྫོགས་འཕྲོག་པ་དང་། བུན་
 ཆག་བཏང་སྟེ་རྒྱ་མོར་ཡོངས་རྫོགས་བསྐྱུ་བའི་སྲིད་བྱུས་ལག་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་
 དང་། དཀའ་མཛེས་བཀྲལ་འོད་ལྡན་པའི་རང་རེའི་ཁང་གྲིམ་བཞོན་ལེགས་ཡིད་
 ཏུ་འོང་བ་རྣམས་ནི་གྲང་གོག་སེ་རྒྱལ་དུ་གྱུར། དགེ་འདུན་སྣོད་སྲག་མང་པོ་ཚོས་
 གྱིས་དུས་འདའ་བའི་དགོན་ཁག་རྣམས་ནི་བྱ་བུ་རྒྱུད་དང་། ཐལ་དུ་ལ་གྱིས་གཡོགས་
 པའི་ཁང་སྣོད་གོག་པོར་གྱུར། མར་མེའི་འོད་སྣང་གིས་དུས་ཀྱུན་དུ་གསལ་བའི་
 ལྷ་ཁང་རྣམས་ནི་ཐུན་ཁུང་དུ་གྱུར། སྲིད་ན་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་སྐྱུ་གསུང་བྱགས་རྟེན་
 རྣམས་ནི་བཞེགས་ཤིང་བསྟོར། ཆེ་འདྲིའི་མཇུག་གོགས་བཟའ་མི་དང་། ཏུ་སྐྱུག་
 དག་ནི་མཐོང་ཐོས་ཅམ་གྱི་སྐལ་བ་མེད་པར་གསོན་བྲལ་བྲལ། འཇུག་ལྡན་པོད་
 མིས་གང་བའི་ཤོང་གྲེས་རྣམས་ནི་བཞིན་གནག་མཚོན་ཆ་གོགས་པའི་རྒྱ་མིས་གང་།
 འཕྲོར་ལྡན་རྣམས་ནི་ཁྲིད་ཚོའི་རྒྱ་མོར་གཞུང་དང་། མི་མང་གི་ཡིན་ཞེས་འཕྲོག་
 ཅིང་སྤང་བའི་དགུ་དུ་འཛིན། འཕྲོར་རྒྱུང་རྣམས་ལ་ཁྲིད་ཚོས་དལ་སྡོད་བྱས་པས་
 ལན་ཟེར་སྐྱུགས་ལས་ལྷག་པར་འདེད་ཅིང་བཞོལ། འཕྲོང་པོ་རྣམས་ལ་ནི་རྒྱ་མོར་
 རང་གིས་སྐྱོད་པ་ལས་གཞུང་ལ་སྐྱུལ་ན་ཕན་ཆེ་བ་དང་། དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཚོལ་བ་
 བྱས་ན་དེ་ལས་མང་བར་འཕེལ་ཆེ་བའི་སྐྱོ་བཏགས་ནས་སྟོན་ཡོད་འཕྲོག་ཅིང་།
 གསམ་དུ་འཚོལ་བའི་ངལ་ཚོལ་དུ་བཅུག་གིན་དུ་རང་དབང་ལྡན་པའི་རྒྱ་ཆེའི་པོད་
 མི་མང་རྣམས་ནི་སྐྱོད་ལམ་སྤོམ་ཚུན་ལའང་རང་དབང་སྐད་ཅིག་ཅམ་མེད་པའི་
 ཚུ་ཞིང་བཅན་པའི་ཆེ་གཡོག་དུ་རྒྱུད། མདོར་ན། དགའ་སྟོན་དང་། སྐྱེད་པའི་རྣང་

བ་རང་བཞིན་གྱི་ས་སྐྱེ་བའི་ང་ཚོའི་ཕ་ཡུལ་མངོས་ལྗོན་གངས་ཅན་གྱི་རྫོང་ས་དེ་ལྟ་
ངན་དང་སྐྱེ་ངག་གི་ས་གང་བའི་ཡུལ་གྱི་སྐྱོ་གས་ཅན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པ་རེད།

འོན་ཀྱང་གནས་ཚུལ་དེ་རྣམས་མི་ཚོས་སྲོགས་ནས་བཤད་ན། འདུས་བྱས་
མི་ཉལ་མི་བཟན་འགྲུར་བའི་ཚོས་ཅན་ཏུ་གསུངས་པའི་བདེན་དོན་ཡིན་པ་དང་། བོད་
རིགས་སྐྱེ་མཐུན་གྱི་ལས་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། སྲིད་སྲོགས་ནས་
དེང་དུས་འཛམ་གླིང་གི་སྲིད་དོན་འབྲེལ་ཚུད་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཅིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཚེན་
པོས་རྒྱུང་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། མང་པོས་རྒྱུང་དུ་མཚན་པ་ལ་ཉ་ལས་རྒྱ་དང་། རོ་མཚར་
ཚེ་རྒྱ་མེད་པར་འོས་ཤིང་སྲིད་པའི་བྱ་གཞག་ཅིག་ཡིན་པར་བརྟེན་ང་ཚོས་དེ་ལ་སྐྱོ་
ཕམ་དང་། ཡིད་ལྷུ་མེད་བྱ་བར་བབས་དང་། མཐུན་རྐྱེན་སྣེ་སྣ་ཚོགས་ནས་བསྐྱབས་
ཏེ་རང་འོད་སྲུན་ལྟར་གྱུར་པའི་རྒྱ་ཚེའི་བོད་མི་རིགས་རྣམས་དེ་འདྲའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
དེ་རྣམས་ལས་སྤྲུར་དུ་སྐྱོལ་བ་དང་། བདེན་འབྲེལ་བོད་བྲང་ཡོད་དེས་ཀྱི་བོད་མི་རིགས་
ཀྱི་རང་དབང་རྒྱུར་དུ་འོན་པའི་བྱབས་ཚུལ་ལ་ཚང་མས་འབད་བཅོམ་ལྷུ་མཐུད་བྱ་དགོས།

རྒྱ་མི་གྲང་བཞུག་ནས་བོད་མི་མང་ལ་དེ་འདྲའི་མཚར་གཅོད་སྤྲུག་སྐྱོང་གཏོང་
བཞིན་ཡོད་པ་དེས་ཡིད་མ་ཚེ་མས་པར་ད་དུང་ང་ཚོ་སྤྱི་རྒྱལ་ས་ཐོག་ཏུ་བསྐྱོད་འཁོད་
བོད་མི་རྣམས་ལ་ཞེ་སྤང་གིས་སྤྱིང་སྤོས་ཏེ་ང་ཚོའི་མངོན་མཐུན་ལ་དབྲེན་སྐྱོར་ད་ལྟར་
ཤིང་དང་། ལས་དོན་ལ་སྣོར་བཞིགས་བཅས་བབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བྱེད་བཞིན་
ཡོད་པར་བརྟེན་རང་རེ་ཚང་མས་སྤྱི་གྲིའི་སོ་ལ་ཆགས་པའི་སྤྱང་ཚི་རྩ་བུའི་ངག་སྟོན་
སྤྱི་བྱེད་ལ་མགོ་བོ་རྫོངས་པར་དག་སྐོགས་ཀྱི་འདོན་སྤངས་མ་འདོལ་བ་དེས་པར་
བྱ་དགོས།

མི་འགའི་བསམ་པར། རྒྱ་མི་གྲང་བྲན་ནི་མི་འཕོར་དང་དྲག་ཤུགས་ཆེ། རང་
 རྩོགས་ནི་མི་རྒྱུ་རྒྱས་སྟོབས་ཞན་པས་ད་ཆ་པོད་རང་དབང་གི་དམིགས་ཡུལ་འགྲུབ་
 པར་དཀའ་འཕམ་སྟེ་མ་དུ་ཐེ་ཚོམ་དང་སྲིད་ཡུག་གི་སྲིད་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནོར་འཁྲུལ་
 ཅན་གྱི་བསམ་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་འདིར་བྱ་བ་ཆེ་ཆུང་ཇི་འདྲ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱང་
 དེའི་གཞི་དེ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མི་མང་ལ་ཁེ་ཕན་དང་རང་དབང་ཡོད་པ།
 ཚང་མས་དེ་ལ་མོས་ཞེན་ཡོད་པ་བཅས་དགོས་པ་ལས། མཚོན་ཆས་བརྗིད་གསུམ་པ་
 གཅིག་ཤུས་ག་ལ་འགྲུབ། མི་མང་ལ་ཁེ་ཕན་དང་རང་དབང་མེད་པ། དེ་ལ་མོས་
 ཞེན་མེད་པའི་རྟགས་མཚན་ནི་པོད་མི་ཆེས་མང་པོ་སྲོག་བརྗོད་ཅི་ཐར་བྱས་ནས་སྲི་
 རྒྱལ་དུ་བྲོས་བྲོལ་ཡོང་བ་འདི་ས་མཚོན་ཐུབ། དཔེར་ན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ཟླ་ ༡༠
 བཅུ་པོད་མི་བཅུན་བྲོལ་བའི་གངས་འཕོར་སྟོང་ཤུག་ ༣༠ སྟོར་ལས་མེད་པ་ལས་
 སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ནང་མི་གངས་སྟོང་ཤུག་ ༥༦ ཙམ་ཟེན་ཡོད་པ་རེད། དེས་མ་
 ཚད་རྒྱ་ནག་རང་གི་ས་ཐོག་ནས་ཀྱང་རྒྱ་རིགས་ཏ་ཅང་འཕོར་ཆེན་ཞིག་ཤོང་གོང་
 སོགས་ལ་བྲོས་བྲོལ་རྒྱུ་ཆད་མེད་པ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དུང་གསལ་ལོར་བརྗོད་
 བ། རྒྱ་མི་གྲང་བྲན་ནས་ཤར་ཀྱང་གི་སི་ཏན་དང་། སོག་རིགས་རྣམས་ཁྱུར་མེད་
 དུ་བྱས། པོད་མི་མང་ཤུས་མེད་འོག་ཏུ་མནན། འག་གིས་སྐྱགས་པའི་ལག་པ་ཁྲིམ་
 མཚེས་ཡུལ་གྱི་ས་མཚམས་ཁག་ཏུ་བརྒྱུངས། ཟ་འདོད་ཅན་གྱི་ཁ་ཨེ་ག་ཡོད་མྱིང་
 ལ་གདངས། འདོད་པས་གཟེར་བའི་མིག་འཇོམ་སྒྲིང་སྟོན་ལ་བཟུང་བའི་སྡོད་ཚུལ་
 དེར་ཤེས་ལྡན་སུ་ཞིག་དགའ་བར་འགྱུར། རྒྱ་མཚན་དེས་འཇིག་རྟེན་དམོད་པའི་མཆོལ་
 མའི་ཚོགས་རྒྱ་མི་གྲང་བྲན་གྱི་མགོ་ཐོག་ཏུ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འབབ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

ང་ཚོས་དྲག་ཤུགས་ཀྱིས་བསྐྱོན་གསུང་པ་དང་། ལྷ་བཟོན་གྱི་ཐབས་ཤེས་གང་
 ཡང་བྱས་པ་མེད་ཀྱང་། ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་དོན་གཞན་འདིར་བདེན་པ་ཡོད་པ་བཞེན་ཞེ་
 བདེ་དྲང་བདེན་ལ་དགའ་བའི་མི་མང་ཚོས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་སེམས་འཁྲུང་ཆེས་ཆེན་
 བོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དཔེར་ན། ལྷ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་བོད་དོན་ཚོགས་པའི་འབོད་བསྐྱེད་
 རོག་ཨེ་ཤ་ཡ་དང་། ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ ༡༧ འབྲུས་མི་མི་གངས་བརྒྱད་
 ལུ་སྐོར་ནས་སྐུ་ལོ་སྟེ་ཟླ་ ༩ རང་། རྒྱ་ལི་གསར་པར་དེ་རྣམས་འཛོམས་ཐོག་
 བོད་ཀྱི་གཞན་དོན་ལ་གྲོས་བསྡུར་བྱས་ཏེ་བོད་ལ་རྒྱ་མི་གྲུང་བཙན་ནས་སྲིམས་འགལ་
 བྱས་པར་ཡིད་ཆེས་ངོས་འཛིན་གྱིས་ཡིག་ཆ་བཀྲམས་པ་དང་། བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་
 སྐྱོར་རྒྱུ་མཐུན་བྱེད་ཆེད་ནི་འུ་ལྷོ་ལིར་རྣམས་ཚོགས་དེའི་རྒྱུན་ལས་ལས་ཁུངས་གཏོན་
 འཇུགས་བྱས་པ། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་བོད་དོན་ལུ་བསྐྱེད་བྱེད་ཆེད་འབྲུས་
 མི་ཆེད་གཏོང་སོགས་ང་ཚོར་ཁ་ཞེ་མེད་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་རོགས་རམ་བྱེད་མུས། དེ་
 བཞིན་སྟེ་ལོ་ ༡༩༦༠ ཟླ་ ༥ རང་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྲིམས་དཔོན་ཚོགས་ཆེན་ནས།
 བོད་དང་། ལྷ་གར་མི་མང་སྲིད་གཞུང་ཟེར་བའི་སྣམ་དེབ་ཤོག་གངས་ ༡༩༠ ལྷོར་
 ཡོད་པ་ཞིག་འབྲེམས་བསྐྲུགས་བྱས་པའི་ནང་། བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ནི་དངོས་དོན་
 རང་བཅོན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། བོད་མི་རྣམས་ནི་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་
 ཚོགས་པ་ལྷ་བྱུ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་རྩ་མེད་གཏོང་རྒྱུའི་ལས་འགུལ་བྱས་ཡོད་སྟབས་མི་
 རིགས་རྩ་མེད་ཀྱི་སྲིམས་ལུགས་འགལ་བ་དང་། བོད་མི་རྣམས་ལ་མིའི་ཀྱན་སྦྱོར་
 ཀྱི་ཐོབ་ཐང་སྦྱི་དང་། ལྷག་པར་ལུས་སྲོག་གི་ཐོབ་ཐང་འཛོག་པའི་སྲིམས་འགལ་
 བྱུང་བ་སོགས་ཞིབ་གསལ་འབྲེལ་བཤད་མཇུག་སྟོན་བྱས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་བཞེན་

ནས་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དང་མི་མང་ནས་པོད་དོན་གོ་ཉོག་གསུམ་ཆེ་དང་། རྒྱལ་
སྐོར་ཆེ་ཟབ་དུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། ད་དུང་འཛམ་གླིང་གི་ཡུལ་གྲུ་མང་པོའི་ནང་
ནས་སྟོན་གྲགས་ཅན་གྱི་མི་སྡུ་དང་། མཁས་པ། དགེ་ཤོན། སློབ་ཡུལ། །བཟོ་
རིགས་སོགས་མང་པོས་ང་ཚོར་སེམས་གསོ་དང་རྒྱལ་སྐོར་གྱི་ཡི་གེ་རྒྱན་མ་ཆད་
པར་གཏོང་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད། མ་བསྐྱལ་དུང་སྒང་གི་སློ་ནས་ང་ཚོར་ཕན་སེམས་
བཟང་པོས་ལས་དོན་བྱེད་མཁན་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་འདུག །དེས་ན་ང་ཚོ་སྐོག་གསལ་མེད་
གཅིག་ཤུར་ཡུས་པ་མ་ཡིན་པར་འཛམ་གླིང་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གིས་ང་ཚོར་སྟེང་ཐག་
པ་ནས་རྒྱལ་སྐོར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་ང་ཚོའི་རང་དབང་གི་དམིགས་ཡུལ་དེས་
པར་འགྲུབ་ཐུབ་པར་ཡིད་ཆེས་བྱས་ཆོག་པ་ཡིན། དེར་མ་ཟད་དེང་དུས་འཛམ་གླིང་
གི་མི་རྒྱལ་གྲུབ་བྱའི་གནས་ཚད་ཆེ་མཐོར་གྱུར་ཏེ་སློབ་སྦྱོར་རྒྱལ་ཁབ་ཚོའི་ཁོངས་
སུ་མི་ལོ་དུ་མར་གནས་པའི་མི་རིགས་མང་པོ་ལ་འདྲ་མཉམ་དང་། རང་དབང་
གི་ཁོ་དབང་ཐོབ་ཐང་སྟོན་ལེན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ལ་ཕན་པའི་ལོ་གཉིས་ཀྱི་རིང་དུ་ཡང་
རྒྱལ་ཁབ་རྒྱུང་ཁག་གི་ཤུ་སྟོར་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་གདན་གྲུལ་དུ་འཁོད་
བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར་རྒྱ་མི་གྲུང་བཞུགས་སྤྱི་ཚོགས་སྟེང་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྟེང་
པ་སློབ་འཛུགས་དུ་ཞུགས་ནས་མི་རིགས་གཞན་ལ་བཅོན་གཞོན་དང་། ཟུང་དོད་
ཀྱི་བྱ་སྟོན་སྟེང་སྒྲུང་སྒྲུང་པ་འདིས་གྲུང་བཞུགས་ལ་སྟོབས་དང་མི་འཛོར་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་
ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཤེས་ལྡན་བཟང་སྟོན་ལེན་པའི་འཛམ་གླིང་མི་གྲུལ་དུ་མ་ཆུད་པ་
མ་ཟད། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་གདན་གྲུལ་དུ་ཡང་ཆུད་ཀྱི་མེད་པ་རེད།
དཔེར་ན། ཟས་དང་སྦྱོན་ཞི་ཡུས་འཚོ་ཞིང་། རན་སེལ་པའི་ཐབས་རྒྱུ་མེད་མི་

རུང་བཡིན་ཀྱང་། ལྷོད་ཚུལ་ལོག་པ་དང་། ཚད་ལས་བཟལ་ན་ནད་སྤྱི་ཞིང་། ལྷོག་
འགག་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ལྟར་འཇམ་སྐྱིང་སྤྱི་སྤྱོད་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱ་སྤྱོད་འདི་དག་
བརྟན་ཞིང་ཡུན་དུ་གནས་པའི་ཐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

ཡང་ལ་ལའི་བསམ་པར་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་དེ་ལྟར་ཡོད་ན་ལྟར་
དུ་འཇུག་ཚོད་ཡོང་དགོས་སྐྱེས་པར་སྲིད་ཀྱང་། རང་རེ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་དོན་
ཅ་རྒྱུང་དུ་ཞིག་མིན་པ་དང་། དེ་ཡང་འཇམ་སྐྱིང་བྱིལ་པོའི་སྲིད་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་
དང་འབྲེལ་ནས་ཡོད་པ། རང་རེའི་དགའ་ལ་རྒྱ་མི་གྲུང་བུན་གྱི་རྩ་སྤྱོད་ཤེས་རླུན་མིའི་
སྤྱོད་ཚུལ་ཚད་ཐིག་གི་སྤྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་བཅས་ཡིན་པས་ན་རང་བཞིན་ལས་སྤོང་པར་
འཇུག་ཚོད་ཡོང་ཐབས་ག་ལ་ཡོད། དེ་དང་དུས་འཇམ་སྐྱིང་ནང་རང་དབང་རང་བཅོན་
གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེས་མང་པོ་ཞིག་མི་ལོ་བརྒྱ་ཉེས་བརྒྱ་ནས། ལྷོང་སྤྲུག་གི་བར་གཞན་
གྱི་བཅོན་དབང་འོག་བསྐྱེད་པ་གཞུག་ཡིན། དཔེར་ན་མི་ཚོགས་དུང་སྤྱུར་དུ་གཞུག་
ཡོད་ཟེར་བའི་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་ཡང་སྤྱི་རྒྱལ་དབང་འོག་ལས་གྲོལ་ནས་མི་ལོ་བརྒྱ་ལྗོངས་
ལས་སྤྱི་ན་ཡོད་པ་མ་རེད། དེས་ན་ང་ཚོའི་རང་དབང་རྒྱུབ་པ་ལ་མི་ལོ་རེ་གཉེས་
ཅམ་ལ་ཡུན་འགོར་སོང་སྐྱེས་པའི་ངང་ཐུང་དང་། འདོད་ཐག་ཉེ་པོ་མི་བྱ་བར་དལ་
གྱིས་འབབ་པའི་རྒྱ་ཆེན་རྩལ་བརྒྱོག་དུ་མེད་མའི་བཅོན་འགྲུས་དང་། ལྷོང་སྤོབས་
བརྟན་པོས་ང་ཚོའི་རང་དབང་གི་དམིགས་ཡུལ་འབད་རྒྱུ་བྱ་དགོས།

གཞན་ཡང་རང་རེ་སོད་གལ་བྱ་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ལྷོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་མ་རིག་
པའི་ཡིང་ཉོག་གིས་བརྒྱུ་བས་པའི་རྒྱ་མི་གྲུང་བུན་ནས། འགྲོ་གྲུན་གཏན་བཤེ་རྒྱུ་བ་
པའི་ཐབས་ཚུལ་ཟབ་མོ་དམ་པའི་ཚོས་ཞེས་པ་ལ་དོན་དང་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་།

རྣམ་ཚཱུང་ཞེས་པ་རྩ་མེད་དུ་གཏོང་བའི་ཐབས་ཚུལ་རྩོམ་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར།
 ང་ཚོས་སློབ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ལེགས་པར་གསུང་བའི་དམ་པའི་ཚོས་འདི་དག་
 མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ད་ཕན་སྐྱབས་དང་། ཏཱ་ལ་ཏའོ་མི་
 སོགས་ས་གནས་འགའ་གསལ་འཇིགས་མེད་དག་འདུན་མི་ཉུང་ཙམ་ནས་ཐོས་བསམ་
 སློབ་གཉེན་གང་ལེགས་གནང་མཁུ་སོགས་། །གལ་ཆེད་དཔེ་ཆ་འཚོལ་སྟུང་དང་། དཔར་
 བསྐྱུལ། སྤེལ་བྱེད་སྟུང་དང་། དཔེ་མཛོད་ཁག་ལ་དག་ཅན་ལས་བྱེད་གཏོང་བ་
 སོགས་ལས་དོན་གང་འཚམས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། རང་རེའི་ཚོས་འདི་ནི་ཁྲུངས་
 དང་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་རྣམས་ལྟོག་ཙམ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། ཚད་མའི་རིགས་པས་གཏན་
 ལ་འབེབས་བྱས་ཤིང་། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་ཆེས་མཐུན་པའི་བདེན་དོན་
 ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། ཤེས་ལྡན་གྱི་མི་མང་པོས་འདི་ལ་དོན་གཉེན་
 དང་དོ་སྣང་རྗེ་ཆེར་གྱུར་ཏེ་དེང་དུས་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་རྒྱ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་
 རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་འཛེམ་སྒྲིང་གི་ས་ཕྱོགས་མང་པོར་གསར་དུ་འཕྲོས་
 བཞིན་ཡོད་པ་རེད། གནས་སྐབས་དེ་འདྲའི་དུས་འདིར་རང་རེའི་དགོ་འདུན་རྣམས་
 རྣམ་རང་རང་གིས་ཁས་ལེན་པའི་དམ་སྲོམ་ལ་གཅེས་སུ་ལྟོད་མེད་ཐོག་ཐེག་
 པ་གསུམ་དང་། རྒྱུད་སྟེ་བཞི་བསྐྱུས་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་དམ་ཚོས་རིན་པོ་ཆེ་བའད་
 རྒྱབ་ཀྱི་སློབ་པ་འཛོམ་སྐྱོང་སྟེལ་གསུམ་མཛད་པ་ལ་སྤར་ལས་ལྷག་པའི་འཁྲུང་བཙུན་
 གནང་དགོས་ཀྱི་འདུག །

དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་ནང་འགྲོར་བའི་བོད་རིགས་ལུ་སྐྱབས་ཏེ་ཅང་འབོར་ཆེན་ཡོད་
 པ་རྣམས་ནས་བོད་ཡིག་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཚད་ལོངས་སློབ་

སྒྲིང་ཐུབ་ཐབས་སྒྲོབ་གྲུ་གསར་འཛུགས་དང་། མེ་རྒྱལ་ཁག་དུ་གཏོང་བའམ། ད་
ཡིད་ཀྱི་སྒྲོབ་གྲུ་འཛོམ་གྲུར་མ་སོང་བར་གོང་སྡེ་ལ་གཏོང་བ་སོགས་ཐབས་ཤེས་སྒྲོ་
གང་ས་ནས་བྱེད་མུས་ལྟར་བོད་ཡུལ་ན་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་སྒྲོབ་སྒྲོབ་ལ་འཁྲུང་བ་ཚོན་
ཆེ་སྒྲིད་བྱས་ཏེ་འཕུལ་སེལ་རང་རིགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ཤེས་ཡོན་ཅན་མི་རྩེད་པའི་དཀའ་
ངལ་སེལ་བ་དང་། ཡུལ་ས་ཡུལ་རྒྱ་ཆེའི་བོད་མི་མང་གི་ཞབས་འདེགས་སྐྱུབ་པའི་
འགན་འཁུར་ཐུབ་ཐབས་བྱ་དགོས།

བོད་མི་བྱིངས་རྒྱལ་ལ་ལྷན་དུ་སྒྲོབ་སྒྲོབ་ལུ་ལེ་ས་མེད་ཀྱི་ལས་
ཚོལ་བྱ་རྒྱ་དཀའ་སྒྲོང་ཆེ་ཁར། འཛོམ་ཐབས་དང་། རྒྱུ་རྒྱུ་གནས་གཏན་ཆགས་མེད་
པས་སྒྲོ་བག་མི་སེལ་བ་བཅས་ལ་བརྟེན། བོད་མི་ཁྱོད་འབོར་གང་ཆེ་ཞིག་སོ་ནམ་
ཐོན་སྐྱེད་ལྟ་བུར་གནས་སྐབས་གཞིས་ཆགས་ཐུབ་པ་དགོས་གལ་ལ། དེར་སྐབས་
བོད་མི་སུམ་སྒྲིང་ཐུབ་པ་རྒྱ་གར་སྒྲོ་སྒྲོ་གས་མ་ཡེ་སོར་ཁུལ་རིམ་བསྐྱོད་གཞིས་ཆགས་
བྱེད་མུས་ལྟར། རྒྱུ་རྒྱུ་འབྲོར་ཆོས་བྱ་སྒྲིད་གང་ཅི་བོད་མིའི་མིང་གས་སུ་མ་སོང་
བ་ཡུལ་མིའི་འདོད་སྒྲོར་འབབ་ངེས་བྱུང་ཆེ་དུང་ཁུལ་དེར་བོད་མི་འཕར་སྒྲོན་བསྐྱོད་
རྒྱུའི་ས་ཆ་ཐོབ་པའི་རེ་བ་ཡོད་གཤིས། དེ་ཅིས་སྒྲོན་འབྲོར་བོད་མི་ཆོས་བྱ་སྒྲིད་
རྒྱུ་འཁྲུང་བ་བཟང་བོ་ཡུལ་གཤིས་དང་མཐུན་པ་དགོས་པ་དང་། བྱིངས་ནས་ཀྱང་
སུ་མཐུད་གཞིས་ཆགས་སུ་འགྲོ་རྒྱུའི་ཤ་སྐྱིག་དང་ཡིད་འདུན་བྱ་དགོས།

ངོས་ཀྱི་རེ་འདུན་ལ། མེ་ལོ་ ༡༩༦༠ ཟླ་ ༡༠ བཅས་ལ་རང་གི་ཕ་ཡུལ་དང་།
བལ་ནས་སྡེ་རྒྱལ་དུ་གྲུར་དགོས་བྱུང་བའི་བོད་མི་སྒྲིང་ཡག ༥༦ ཅམ་ཡོད་པའི་
ནང་ནས། དག་འདུན་རྒྱལ་ནས་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་ལ་རྒྱུ་ལ་བཞིན་དུ་གནས་

ཉེ་ཡ་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་ལྷོང་སྡེ་ལ་གསུམ་གནང་བྱུང་པ་དང་། ལོ་ ༡༤
 མན་གྱི་བོད་ཕྲག་ཉིས་རྗེས་སྐོར་མཆིས་པ་རྣམས་ནས་རང་གི་པ་མེས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་
 བཟང་པོ་རྣམས་སློབ་མེད་ཐོག་ ཉིང་དུས་རིག་གསར་གྱི་ཤེས་ཡོན་རྣམས་ཀྱང་
 འཇམ་སྐྱེད་མི་རིགས་སྤྱིའི་ཤེས་ཚད་དང་མཉམ་པར་སློབ་སློང་བྱེད་ཀྱི། ལོ་ ༢༠
 རྗེས་ཀྱི་ན་གཞིན་རྣམས་བཟོ་ལས་སྐྱ་ཚོགས་པའི་སློབ་སློང་དང་། ལས་ཀར་ལྷགས་
 ཟུབ་པ། དེ་ཡན་གྱི་ཀན་པ་རྣམས་ས་ཤིང་ཐོག་གཞིས་ཆགས་སོ་ནམ་གཅོད་ལྟར་གྱི་
 ཐོན་སྐྱེད་བྱ་རྒྱ། ལས་ཀ་མི་འཕེར་ཏེ་ས་ཅན་གྱི་ལོ་ན་ཆེས་ཀན་པའི་རིགས་དང་།
 ཉན་གཅོད་རིགས་ཀན་གསོ་ཁང་དུ་འཚོ་སློང་བྱུང་བའི་ལས་ཀ་ལེན་གྱི་རེ་འདུན་
 དང་འབད་ཚུལ་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་ན། ཚང་མས་བསམ་ཚུལ་དེ་དག་འགྲུབ་པ་ལ་
 རང་རང་གི་རོ་སྐལ་དུ་གྱུར་པའི་འཁྲུང་ལེན་མཐུན་འགྱུར་སྤྱིར་བཏགས་ཀྱིས་
 སྤྱི་དོན་འགྲུབ་ཐབས་བྱ་དགོས།

དེ་དག་ནི་དེང་དུས་ཀྱི་སྐབས་བབས་ཀྱི་བྱ་བའི་རིམ་པ་མདོ་ཙམ་མཚོན་པ་ཡིན་
 ཞིང་། མ་འོངས་པར་རང་རེ་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་སློང་ཚུལ་སྐོར་ངོས་ཏེ་ལ་ལ་ལ་ལ་
 བསྐྱོད་སྐབས་ཀྱི་སྐྱེད་མོལ་ནང་རགས་ཙམ་བརྗོད་པ་ལྟར། ད་ཕན་གྱི་ལྷགས་སོལ་
 ཁོ་ནས་མི་འགྲིགས་པར་དགོས་ངེས་ཀྱི་བརྒྱུར་བཅོས་བྱེད་དགོས་པ། དཔེར་ན།
 གཞུང་གི་ཚོགས་འདུའི་འགྲུས་མི་དང་། ལས་བྱེད་གཅོད་བོའི་རིགས་ལ་ཕྱི་མོ་རིགས་
 རུས་དབྱེད་མེད་དུ་མི་མང་ནས་འདེམས་བསྐོས་བྱེད་པ་དང་། སྐར་ཚོས་མི་དྲག་
 དང་། གཞུང་རྒྱགས་པ་དང་། དུད་རྒྱུང་པ་སོགས་ཀྱི་དབྱེད་མེད་པར་ས་ཤིང་
 ཡོངས་རྫོགས་མོས་སློམས་ཀྱིས་འདེབས་སློང་བྱེད་པ། མི་མང་རྣམས་ནས་རང་

རང་གི་རྒྱས་རྩལ་གང་ཡོད་གཞུང་སློབས་འབྲོར་མངའ་བའང་རྒྱས་ཐབས་སུ་འདོན་
 པ་དང་། གཞུང་གི་རྒྱས་སློབས་གང་ཡོད་རང་གི་མི་མང་གི་འཚོ་བ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་
 ཐབས་སུ་འདུག་པ། རྗེ་ར་ལས་གཞུང་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་དང་ཉུང་ཏུ་ལས་མང་
 པོ་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་སོགས་དེད་དུས་ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཚོའི་ཆབ་སྲིད་སློང་
 རྒྱལ་གྱི་ལེགས་ཆ་རྣམས་རང་ཅག་ལ་སྤར་ཡོད་ཚོས་སྲིད་བྱུང་འབྲེལ་དུ་སློང་བའི་
 ལུགས་སློལ་བཟང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་དུ་མཚན་ཏེ། རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་སློབས་འབྲོར་
 མངའ་བའང་ལུན་སུ་མ་ཚོགས་པ་དང་། མི་མང་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁེ་དབང་དང་། འདི་
 ཕྱིར་བདེ་སྲིད་ཀྱིས་འཚོ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ན། རྒྱལ་འདི་དག་གི་སློར་ལ་ཡང་
 ད་རྩ་ནས་བསམ་སློབ་འབྲེལ་སོ་དང་། གོམས་ཆ་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་དགོས།

མདོར་ན། རང་ཅག་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་བོད་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་ཚང་མས་
 བོད་མི་རིགས་རང་དབང་གི་དོན་དུ་ལུས་སློག་བཏང་བ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བྲིན་
 དང་། དེད་རྒྱལ་མཚན་གཙོ་བོ་ལྟོང་བ་ཞིན་པའི་སྤུན་ཟུར་རྣམས་ཀྱི་སྤང་རྒྱལ་
 མ་བརྟེན་ཡིད་ཀྱི་ཐིག་ལེར་བཀོད་ནས་ལུས་ཀྱི་བྱ་སློང་། དག་གི་སྦྲེལ་བཟོད་། ཡིད་
 ཀྱི་འབྲེལ་སོ་ཅི་བྱས་པའི་དམིགས་ལུལ་གཏད་སོ་གཅིག་དུ་བབྱུང་སྟེ། བོད་ཚོས་
 སྲིད་ཀྱི་རང་དབང་རྒྱུད་དུ་རྒྱུབ་པའི་ཐབས་རྒྱལ་ལ་རྒྱས་བྱུགས་ཆེག་སྦྲིལ་གྱིས་འདུག་
 དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

༡། །སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་

ཐུ་ལོ་ ༡༧༦༡ གསུམ་བརྩའི་དུས་དྲན་ཐེངས་གསུམ་པའི་

ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ ཐུ་ལོ་ ༡༧༦༡ ལོ་གསུམ་གོང་གི་དུས་ཚོད་ད་ཉིན། མཚོན་མེད་ནི་པའི་ལྷ་
སའི་མི་མང་གིས་ང་ཚོར་དྲག་ཤུགས་ཀྱིས་གནོན་མཁན་ཚོར་ངོ་ཚྏ་ལ་བྱས་ཤིང་།
ཡུལ་དང་། རང་དབང་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་དོན་དུ་གཅེས་པའི་ལུས་སྲོག་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱང་
དགའ་བོའི་ངང་སྐྱོས་བཏང་བ་རེད། འདི་གས་ཟེལ་དངངས་སྐྱག་ཅན་གྱི་དབང་བསྐྱར་
ད་དུང་ལུ་མཐུད་བསྐྱད་ཡོད་པར་བརྟེན་མནར་གཅོད་དེ་ལས་ཐར་བའི་དོན་དུ་ད་ཕན་
ཉིན་ཞག་ཇི་ལྟར་མོང་བ་བཞིན་བཅོན་གྱི་ལོ་བོད་མི་ཇི་ཇི་མང་གིས་མཚོས་བྱུལ་ཁབ་
ནང་ཡོང་དགོས་བྱུང་བ་རེད། འོན་ཀྱང་མི་མང་གི་སེམས་ཤུགས་ནི་ནམ་ཡང་ཉམས་
ཆག་བྱུང་མེད་ལ། ཉམས་ཆག་འགོ་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན། དྲག་ཤུགས་ཀྱིས་བརྩུང་
བའི་བོད་ནང་གི་འགོ་བྱེད་ཚོའི་བྱ་སྤྱོད་ལ་བྲོས་ཐར་མ་བྱུང་བའི་བོད་མིས་དགའ་མོས་
མི་བྱེད་པའི་ཁར། བོད་མི་དཔལ་བོ་ཚོས་འཐབ་རྩོད་ངོ་ཚྏ་ལ་ད་དུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
པ་རེད། ཁོང་ཚོའི་སེམས་ཤུགས་དང་སྤྱི་དོན་སྤྱོད་ཀྱིས་རང་གི་བྱིས་ཚང་ཚོར་
ཡང་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་རུས་ཤུགས་ཐོན་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་མདུན་ལམ་ལ་
གཡོ་འགུལ་མེད་པར་ད་དུང་སྐྱོ་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་ངང་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། ད་རིང་
གི་དུས་ཚོས་འདིར་བོད་ཀྱི་ཐུ་ལོ་གསུམ་སུ་ཡོད་པའི་ང་ཚོ་བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་ནས་
ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཁོང་ཚོའི་རྗེས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞི་ལ་བའི་ཐོག་ ཁོང་ཚོའི་
བཀའ་དྲིན་དང་། གཟེ་བུ་ན་ལ་རྗེས་དྲན་གྱས་འདུད་བྱེད་འོས་པ་ཡིན། ཁོང་ཚོ་

བཟོད་དཀའི་ངལ་སྐྱེག་དྲག་པོས་མ་གཅོས་པར་སྡིང་སྡོམ་བས་དང་གཟེ་བྱིན་ཉམས་
མེད་དུ་གནས་ཆེད་འཕགས་མཚོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོར་གསོལ་འདེབས་སློན་ལམ་
དང་། ཁོང་ཚོར་བྱིན་རླབས་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།

ཁོང་ཚོར་སྡི་ལམ་ངན་པ་སྡིས་པ་ལྟ་བུའི་དངངས་སྐྱེག་དང་། དཀའ་སྐྱེག་ནམས་
རིང་མིན་མེལ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་ང་ཚོ་ཕྱོགས་འདིར་གནས་པ་ཚོས་སློན་ལམ་འདེབས་
རྒྱ་མགོད་གསུམ། རང་གི་དགའ་བརྟེ་བྱེད་ཡུལ་ཚང་མ་རྩ་མེད་གཏོང་བ་མཐོང་མཁུག་
བྱུ་བོད་མི་ཚོར་དངོས་པོའི་རོགས་རམ་བྱེད་མི་བྱུང་ཀྱང་། ང་ཚོའི་མི་མང་གི་དཀའ་
ངལ་ནམས་སྐྱུར་དུ་ཐག་གཅོད་བྱུང་བའི་བྱེད་དགོས་པའི་ལས་འགན་ཆེ་ཞིང་རྩེ་
བཞིག་ང་ཚོའི་ཐོག་དུ་ཡོད། ཟུ་རྒྱལ་གྱི་བཙན་གཤོན་དང་། མནར་གཅོད་འོག་
ནས་མ་ཐར་བར་ང་ཚོའི་རྗེས་སུ་ལྷུས་པ་ཚོའི་རེ་དོན་སྐྱབ་དགོས་པ་དེ་དག་ང་ཚོའི་
ལས་འགན་དང་པོ་ཡིན་པ་བརྗོད་མི་རུང་། ང་ཚོས་སྐར་བཞིན་ཆིག་སྐྱིལ་དམ་ཟབ་
བྱེད་དགོས་ཤིང་། ང་ཚོའི་མདུན་དུ་རྒྱ་ཆེའི་ལས་དོན་ཞིག་བསྐྱེད་ཡོད། ད་ཕན་
ལོ་གསུམ་རིང་ངའི་མི་མང་པོ་བཙན་ཁྲོལ་བྱེད་དགོས་ལུང་བའི་གནད་དོན་འདི་ཐོག་
ཡར་ཐོན་འཇམ་སྐྱིང་གི་བསམ་སྒོར་གཡོ་འགུལ་ཐེབས་ཡོད་ཅིང་། ང་ཚོས་བོད་
ཀྱི་དཀའ་ངལ་གནས་རྒྱུ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལ་ང་ཚོ་ཅམ་མིན་པར་མཇེའ་གོགས་
རྒྱལ་ཁབ་མང་པོས་ཀྱང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐབས་ཤེས་བྱས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་སྐྱ་ལོ་མཉམ་
འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཚོགས་ཆེན་ནང་གོས་ཚོད་ཅིག་གཏན་འབེབས་བྱུང་བ་དང་། གོས་
ཚོད་དེས་ང་ཚོའི་དོན་གནད་གོ་མ་རེ་མ་གཅིག་བགོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་འོས།
མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནས་དེང་དུས་བོད་ནང་གི་བྱ་སྐྱོད་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱེད་

བཞིན་པ་མ་ཟད། མ་འོངས་པའི་དོན་དུ་དམིགས་ཡུལ་ཆེན་པོ་གཉིས་བསྟན་ཅིང་།
 བོད་མིའི་གཞི་རྩའི་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་དབང་རང་འཇགས་ངེས་པར་སྲོད་དགོས་
 པ་གསལ་པོར་བརྗོད་པའི་ཐོག་བོད་མིའི་རང་ཐག་རང་གཅོད་སྐོར་ཡང་ད་ལམ་ཐོག་
 མར་བརྗོད་འགོད་བྱས་པ་རེད། གྲོས་ཚོད་ཅིག་གཏན་འཁེབས་བྱས་མ་ཐག་བཅོན་
 གོམ་གྱི་སྲིད་བྱས་མཚམས་ཚོད་མི་འབྱུང་བར་ཚོས་ཤེས་བྱུང་གྲང་། མཉམ་འབྲེལ་
 རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འབོད་བསྐྱེད་ལ་རྒྱལ་ཚོགས་རྒྱ་ནག་མི་མང་ཚོས་སྤང་མེད་མི་བྱེད་
 པའི་རེ་བ་ཡོད། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཚ་བྲིམས་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་
 ཐང་སྐོར་གསལ་བསྐྱགས་ཚད་དོན་རྣམས་ཨེ་བ་འོ་ཨེ་ཤག་རྒྱལ་ཁབ་ཚོས་སྤྲོད་དུང་
 ཚོགས་འདུའི་སར་རྩ་འཛིན་ཁས་ལེན་བྱས་པ་དང་། ཚོགས་འདུ་དེར་རྒྱ་ནག་གཞུང་
 ཡང་ལྷགས་ཡོད་པ་རེད། མི་མང་ལ་སྤྱི་རྒྱལ་གྱིས་བཅོན་གོམ་བེད་སྲོད་བྱེད་པ་
 དེས་གཞི་རྩའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་འབྲེག་པ་དང་། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་
 ཚ་བྲིམས་དང་འགལ་བ། འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ལས་དོན་ལ་
 འགོག་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་ཚུལ་སྐབས་དེར་རྒྱ་ནག་གཞུང་རང་གིས་བརྗོད་ཡོད་པ་
 རེད། གལ་ཏེ་གསལ་བསྐྱགས་དེ་ཚོར་ཕན་ལུས་ཡོད་ཆེ་བོད་ནང་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་ཚབ་
 ཚོའི་བྱ་སྲོད་རྣམས་རྩ་དོན་དེ་དག་དང་རྒྱལ་འགལ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་ཤེས་དགོས་པའི་
 ཁར། བོད་ནང་བཅོན་བྱས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་མཚམས་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ་ཡང་ངེས་
 པར་ཤེས་དགོས། བོད་མི་ཚོའི་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་དབང་དང་མཐུན་པར་བོད་
 ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཞི་བའི་ལམ་ནས་སེལ་བ་མ་གཏོགས་ཐབས་ལམ་གཞན་མེད་པ་ཤེས་
 དགོས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་བོད་ནང་ངའི་མི་མང་ཚོར་བཅོན་དབང་དང་། མནར་

གཙོད་བྱེད་པ་འབྲུལ་དུ་མཚམས་འཛོག་བྱེད་དགོས་ཞེས་སྐབས་འདིར་རྒྱ་ནག་དབང་
བསྐྱར་བ་ཚོར་འབོད་བསྐྱེད་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།

མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་དེའི་ནང་། ད་ལམ་གྱི་གྲོས་ཚོད་འདིའི་
དོན་གནད་ཚུལ་སྐྱབ་ཆེད་འབྲུས་མིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་འོས་ཤིང་འཚམས་པའི་
བྱེད་ཐབས་གང་ཡོད་ལག་ལེན་བསྟར་དགོས་ཞེས་འབོད་བསྐྱེད་བྱས་འདུག །ངའི་
འབོད་བསྐྱེད་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཉན་འཛོག་མ་བྱས་ཀྱང་། ཞི་བདེར་དགའ་བའི་
འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་ཁག་ཚོས་བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཉམ་ཐག་ཚོའི་དོན་དུ་བོད་མིའི་
རང་དབང་ཞི་བའི་ལམ་ནས་སྐྱབ་པའི་བར་བཞུགས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་གནང་བའི་
རེ་བ་ཡོད། བོད་མིའི་རང་དབང་བསྐྱར་གསོའི་ཆེད་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་
བོད་དོན་ཞུ་བསྐྱེད་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་ཚོར་སློང་ནས་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་
ཞུ་རྒྱ་མ་ཟད། བོད་ནང་ཞི་བདེ་དང་། རང་དབང་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་སྤར་བཞིན་
མཉམ་ཐུན་གནང་རྒྱུར་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་ཡོད། ད་བར་རྒྱ་གར་དང་། འབྲས་ལྗོངས།
བལ་ཡུལ། འབྲུག་བཙས་ཀྱི་ནང་བཙན་བྱོལ་བོད་མི་བདུན་བེ་ལྷག་ཙམ་སྐྱབས་བཙོལ་
བྱས་པ་དང་། བོད་ནང་བཙན་བརྒྱུད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་རང་གི་ལུས་སྲོག་རྩ་མེད་འགོ་
རྒྱུ་ལས་སྐྱོབ་ཆེད་ལམ་བཟོད་དཀའ་ངལ་འཛོམས་མེད་ཀྱིས་བཙན་བྱོལ་བོད་མི་ཁྱོད་
ཆེ་འདི་ལྟར་ཡོང་ལུགས་ཀྱིས་དེང་དུས་བོད་ནང་མི་མང་གི་འཚོ་བ་བཟོད་ཐབས་བྲལ་
བཞིག་ཡོད་པ་གསལ་པོར་བརྟན་པ་རེད། བཙན་བྱོལ་བོད་མི་ཚམས་རྒྱ་གར་རམ་
ས་ཁུལ་གང་འོས་སར་གཞི་ས་ཆགས་ཆེད་རོགས་རམ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་
མུར་དུ་བྱེད་དགོས། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ད་བར་རོགས་རམ་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད་

པ་དང་། དེ་མིན་ཕན་མེད་མས་ཅན་གྱི་གཞུང་ཁག་དང་། སྐད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཁག་
ནས་ཀྱང་རོགས་རམ་གནང་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ད་དུང་ལས་འཕྲོ་མང་པོ་བསྐྱེད་
པའི་ཁར། བཅོམ་བྱོལ་བོད་མི་མང་པོ་ལྷན་མཐུན་ཡོང་བ་དེས་ང་ཚོའི་ལས་དོན་སྐྱོན་
མ་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་རེད། ཞི་བདེ་དང་། རང་དབང་ལ་དགའ་བའི་འཛམ་གླིང་མི་
མང་པོ་མི་ཚོས་ངའི་མི་མང་སྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ནང་དུ་ཚུད་པ་ཚོར་དོ་སྣང་མེད་པ་ལས་འབྲུར་
བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། དེར་བརྟེན་སྲུག་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་བཅོམ་བྱོལ་བོད་
མི་ཚོའི་འཚོ་བའི་ལས་ལ་ར་རྒྱས་ཡོང་བའི་རོགས་རམ་གང་ལུགས་ཡོང་བ་ཞེས་ཡང་བསྐྱར་
འབོད་བསྐྱེད་ལ་ལྷ་རྒྱ་ལྡན།

ཀུན་ལ་དཀོན་མཆོག་གི་བྱིན་རླབས་འདུག་པ་དང་། དྲང་བདེན་སྲོགས་ཀུན་
ཁྱེད་པའི་སློན་ལམ་བཅས།

༄། །སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་

སྤྱི་ལོ་ ༡༧༦༩ གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་བཞི་པའི་

ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ ཞི་བདེར་དགའ་ཞིང་སྤིང་སྤོངས་ལྡན་པའི་ངའི་བོད་མི་ཚོས་སྤིང་རྗེའི་དྲི་ཙམ་
མེད་པར་བཅན་གོན་ཚང་མེད་ཤེད་མཁན་རྣམས་ལ་ངོ་ཚོལ་གྱེན་ལངས་བྱས་པའི་
དུས་ཚོས་དེ་ནས་ད་ལྟའི་བར་ཞི་བདེ་དང་རང་དབང་གི་དོན་དུ་འཐབ་ཚོད་བར་
མཚམས་མེད་པ་ཤེད་བཞིན་པ་རེད། རྒྱ་དམག་གི་འགོ་བྱེད་རྣམས་ནས་འདོད་རུངས་
ཆེན་པོས་བོད་མི་རྒྱ་ཡུལ་སྤང་རྒྱུ་བྱེད་པའི་གསུང་དང་། ཚོས་ལུགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་
ཅ་ཆེའི་ས་གནས་དག་གཏོར་བཞིགས་སམ། བཅན་གོན་མཉམ་གཅོད་ཀྱི་གོ་མཚོན་
འཛོག་ལུལ་དུ་བརྒྱུར། བཤེས་སྒོམ་དང་མུ་གེས་ལུལ་ཁམས་ཁྲབ་སྟེ་གནས་ཡོད་
པའི་ཁར། ད་དུང་རྒྱ་བརྒྱེད་དང་། བཅན་འདྲུལ་གྱི་དམིགས་ལུལ་བཟུང་སྟེ་བོད་
ནང་དམག་གི་ཉེན་གཤིས་འདྲུགས་བརྒྱུན་རྒྱ་ཆེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། མི་སྤྱོད་ལས་
འདས་པའི་བཅན་དབང་དང་། མཉམ་གཅོད་མྱོང་མ་བཟོད་པར་བྱིམ་མཚོས་ལུལ་
གུར་བཅན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་བེན་པ་རྣམས་ནས་སྤྱོད་ཀྱི་ལུལ་ལས་འདས་པའི་སྤྱོད་
ཚུལ་རན་པ་དེར་ཞི་ལམ་བཟུང་ནས་ངོ་ཚོལ་གྱེད་བཞིན་པའི་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་
བཏོན་ཀྱི་འདུག །ད་ལྟའི་ཆར་སྤྱོད་ཚུལ་དེ་དག་གི་རེ་འབྲས་མངོན་པར་མ་གྱུར་
གྲང་། བོད་ལུས་སྤྱི་ལོ་རྒྱ་རྣམས་ནས་ཉེན་གཏིག་ང་ཚོའི་བདེན་པར་རྒྱལ་ཁོབ་
ངོས་པའི་ཡིད་ཆེས་དེ་ནས་ཡང་ཉམས་ཆག་མེད་པར་གནས་འདུག །ངའི་མི་མང་
གི་སྤིང་སྤོངས་ནམ་ཡང་ཉམས་དམས་མི་བྱུང་བ་དང་། གདུག་རྩུབ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་

ངན་དེ་དག་ནམ་ཡང་ཡུན་གནས་མི་ཐུབ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པོ་ཡོད། རང་
 རེས་དོན་དམ་འབད་སྐྱབ་བྱེད་པའི་འཐབ་ཚེད་འདྲིའི་གྲུབ་འབྲས་རང་དབང་རང་
 བཅོམ་ཐོབ་པའི་ཉིན་གདུག་རྩུབ་ཅན་གྱི་སྒྲོལ་སྤྱོད་རྩོད་རྩུལ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པར་འགྱུར། དུས་དྲན་གྱི་ཉིན་མོ་འདི་དང་། གཞན་དག་རྣམས་སུ་དག་ཅིང་རྩུབ་
 པའི་བཅོམ་དབང་མནར་གཅོད་ལ་ཞི་ལམ་བརྩུང་ཞིང་སློ་ཐག་གཅོང་བཅད་ཀྱིས་དོ་
 སྐྱོལ་བྱེད་མཁན་ཚོར་སྐྱབས་གོགས་མངོན་པའི་དོན་དུ་སློན་མཚོག་ཐུབ་པའི་དབང་
 པོར་ཚེ་གཅིག་ཡིད་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་བཞིན་ཡོད།

བོད་སྤོད་རྒྱ་མིའི་སྐྱེ་ཚབ་ཚོས་སློན་ཚོངས་དུད་འགྲོའི་སྤོད་རྩུལ་སྐྱུར་ལེན་གྱིས་
 འགོ་བམའི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་དབང་དང་། འདྲ་མཉམ་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཁས་རྒྱངས་མིང་
 རྟགས་བཀོད་པའི་རྩ་དོན་བརྩེ་མེད་དོན་རོལ་གཏོང་བའི་སྤོད་རྩུལ་རྣམས་རྒྱ་ནག་
 གཞུང་དང་། དེང་དུས་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་འཁྲིད་ཚོས་དེས་པར་ཤེས་པ་བྱས་ཏེ་བོད་
 རང་བཅོམ་དབང་མནར་གཅོད་ཀྱི་སྤྱིད་བྱས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་འཛིགས་རུང་
 ཡིད་སྤོའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་མཚམས་འཇོག་ཡོང་བ་ཞེས་ངས་རྒྱ་ནག་གི་སྐྱེན་སྒྲུབ་ཚོར་
 ཞུ་འབོད་ཡང་ཡང་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། འཇམ་སྐྱིང་མི་མང་གི་སྐད་སྒྲ་ན་འོན་ཅན་གྱིས་
 མ་ཐོས་ཤིང་། ངས་ཞུ་འབོད་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལན་མེད་དུ་བཞག་པས་མ་ཚད།
 ཁོང་ཚོས་སློན་རྟགས་འདོད་རེམས་དྲག་པོས་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་རྒྱལ་སྤྱིའི་བྲིམས་
 ལུགས་རྩ་དོན་ལ་བརྩེ་མེད་ཀྱིས་ཉེས་སྤོམ་མེད་པའི་མི་གསོད་གཏོར་བརྒྱག་བྱེད་པའི་
 དམག་དཔུང་ཆེན་པོ་ཞིག་རྒྱ་གར་ས་ཐོག་ཏུ་བརྒྱག་པའི་བཅོམ་འཇུ་ལ་དམར་རྗེན་དེ་
 དག་ལ་འཇམ་སྐྱིང་ཡོངས་དང་། གྲང་བཞུ་ཡུལ་ཁག་སལ་མོ་ཆེས་སྤོམ་བརྗོད་དམའ་

འབེབས་བྱས་པའི་རྗེས་འབྲས་ངན་པ་ཇི་སྲིད་ང་ཚོས་དངོས་སུ་མཐོང་ཟིན་པ་ལྟར།
 རྒྱ་མིའི་འགོ་འཁྲིད་ཚོར་ཡ་ཡུད་ཀྱི་སྲོད་ངན་འདི་དག་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ཐོབ་པ་དང་།
 ཤེས་ལྡན་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སློ་སེམས་སྤྲོགས་བསྐྱར་མི་ཐུབ་པའོང་ཚོས་ངེས་
 པར་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་བའི་རེ་སྒོམ་གྱི་བཞིན་ཡོད། བོད་ཀྱི་དཀའ་སྤོག་སེལ་ཐབས་
 བློ་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དང་། བོད་མིའི་རང་དབང་གཞི་རྩར་བཟུང་
 བའི་ཞི་ལམ་ཁོ་ན་ལས་མེད། དེང་སང་འཛམ་གླིང་གི་བྱོན་འདིར་མི་སེར་སྤེལ་ཡུལ་
 ཚ་མེད་དུ་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་པས་མི་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་རང་དབང་དང་འབྲ་
 མཉམ་གྱི་ཁེ་དབང་ཡ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་འདིར་བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་གས་སུ་རེ་བས་བཙན་
 བཟུང་གྱིད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཚོར་འཁྲུལ་གྱི་བསམ་ཚུལ་དང་བྱ་སྤྱོད་ཡིན། བཙན་བྱུགས་
 ཇི་ལྟར་ཆེ་ཡང་གཞན་ཡུལ་ཡུན་རིང་དབང་བསྐྱར་ནམ་ཡང་མི་ཐུབ་པའི་ར་སྤོད་
 ད་ཕན་འཛམ་གླིང་གི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོས་བྱས་ཡོད་པ་རྣམས་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱས་
 ཏེ་རྒྱ་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་བོད་ནས་ཕྱིར་ལོག་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་ངས་འབོད་
 བསྐྱེད་བྱ་རྒྱ་ཡིན། དུས་སྐབས་འདིར་བོད་ནང་གི་ཡིད་སྤྱོད་གནས་ཚུལ་ལ་འཁྲུ་
 བཞེས་གནང་མཁན་ཡུལ་ཁག་ཚོ་དང་། བོད་མིའི་རང་དབང་གི་དོན་དུ་མཉམ་འབྲེལ་
 རྒྱལ་ཚོགས་ནང་འབོད་བསྐྱེད་ཐབས་བརྩོན་གནང་མཁན་ཚོར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་
 ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཚོགས་ཆེན་གྱི་གོ་ས་ཚོད་རྗེས་མ་དེས་གྱིད་
 ཐབས་ལེགས་ཤོས་དང་རྣམས་ཐུགས་ཆེ་ཤོས་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་།
 རང་དབང་འཕྲོག་པའི་སྲོད་རྒྱུ་ལ་མཇུག་སྤྱིད་གྱིད་དགོས་ཞེས་ཡུལ་ཁག་ཚང་མའི་
 འཐུས་མི་ཚོར་འབོད་བསྐྱེད་གནང་འདུག ཞི་བདེ་ལ་དགའ་བའི་ཡུལ་ཁག་ཚང་

མས་ངའི་ལུ་འབོད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་རྒྱུ་རྩེ་ཚོམ་མེད་ཅིང་། ཁོང་ཚོས་ཐབས་
 བཤམ་བཟང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་རང་དབང་དང་ཞི་བདེ་བརྟེན་ལེན་
 བྱེད་རེས་ཡིན། རྒྱ་མཚན་དང་གནས་ལུགས་དེ་ལྟ་བུར་གཞིགས་ཏེ་དུས་ཡུན་མི་
 རིང་བར་ང་ཚོའི་ཡུལ་གྱི་རང་དབང་ཡང་བསྐྱར་ཐོབ་རྒྱུའི་ཉིན་མོ་དེའི་དོན་དུ་ཚང་
 མས་ཡིད་ཆེས་དང་མ་བྲལ་བར་ལས་དོན་ལུ་མཐུན་སྐྱབ་དགོས། ང་ཚོས་མ་འོངས་
 པའི་ལམ་སྟོགས་ཇི་ལྟ་བུར་བཏོད་དགོས་པའི་སྐོར་ད་ལྟ་ནས་བསམ་ཞིབ་དང་གྲུབ་ཀྱི་
 གིས་རིམ་བཏོད་བྱེད་དགོས་པ་ནི་ད་ལྟའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་རང་རེའི་ལས་འགན་ཡིན་
 ཞིང་། དེའི་དོན་རེད་ནས་མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་རྩ་སྲིམས་ཟེན་བྲིས་སྟོན་མ་ལས་
 རྒྱས་ཙམ་ཞིག་ད་ལམ་འགྲེམས་སྟེན་ལ་བྱས་པ་འདིར་བོད་མི་ཚོས་བརྟག་ཞིབ་ནན་ཏན་
 བྱ་དགོས། རྩ་སྲིམས་ཀྱི་ཟེན་བྲིས་འདི་བཞིན་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་བཀའ་དང་།
 བོད་རྗེ་ཚོས་རྒྱལ་ཁོང་དུས་ནས་དར་བའི་རང་རེའི་གོམས་སྟོན་ལ་བཟང་པོ་རྣམས་དང་
 མི་འགལ་ཞིང་། འདྲ་མཉམ་དམངས་གཙོའི་སྟོན་དང་མཐུན་པ། བོད་ཀྱི་ཚོས་
 མིན། དཔལ་འབྱོར། བཤམ་རིག་སོགས་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་
 བཞིག་ལེགས་པར་སྟེ་བའི་ཁུལ་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ད་དུང་བཤམ་ལུན་བོད་མི་ཚོར་ལེགས་
 ཚའི་བསམ་ཚུལ་ཇི་ཡོད་བསྐྱུ་གསོག་ཐོག་རྗེས་སུ་བོད་ནང་ཁུལ་གྱི་རྒྱན་ཆེའི་གོ་
 བསྐྱར་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ་དངོས་གཞིའི་གཏན་འབེབས་ལག་ལེན་བྱེད་དགོས།

འགོ་ཀུན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་སྟོན་ལམ་བཅས།།

༡། །སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་

སྤྱི་ལོ་ ༡༧༦༩ གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ལྔ་པའི་

ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ མི་ལོ་དགུའི་རིང་ཞི་བདེར་གཅེས་པའི་རང་ཅག་བོད་མི་རྣམས་ནས་བཅོན་འདྲུལ་
མཁན་དང་མཉམ་དུ་ཞི་མཐུན་སྦྱིངས་འཇགས་ཡོང་བའམ་ཞི་བས་འབད་སྐྱབ་ཅི་སྟེ་
བགྱིས་ཀྱང་བཅོན་འདྲུལ་མཁན་གྱི་འོད་རློང་སྤྱད་པའི་ལྷན་ཚན་དེ་ནམ་ཡང་ཁེངས་
ཐབས་མ་བྱུང་ཞིང་། བོད་ནང་རྒྱ་གསུམ་བཅོན་གོམ་རྒྱ་ཆེ་བུང་སྟེ་མཐའ་མ་
མཚོན་བྲལ་སྟེ་མི་མང་ནས་ངོ་ཚོལ་སྟེ་ར་ལངས་ཀྱིས་བོད་ས་གནས་གང་སར་
སྐྱག་བསམ་དང་རུས་ཞེན་འགོག་དུ་མེད་པས་རང་དབང་གི་ལས་འགུལ་ཀུན་དུ་ཁྲབ་
པ་བྱུང་། དེ་ལ་རྒྱ་དམར་ནས་བོད་མི་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་ཡང་སྟོང་རྗེ་མེད་པར་བསད་
བདུང་ཅུ་མེད་བཏང་བ་དང་། དེ་བཞིན་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་རང་དགར་སྟོང་པའི་གནས་
མེད་པར་བྱས་ཏེ་དཀའ་ཉེན་གཉིས་ཆེའི་སྟོན་ནས་བོད་མི་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་ཉེ་འདབས་
རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་བཅོན་བྱོལ་དུ་འཁྲུང་འཐོར་བུང་སྟེ་ད་སྐབས་སུ་འང་ཟླ་སྟོའི་བྱ་
ངན་མི་བཟད་པ་ལག་ལེན་དུ་བརྟམ་དང་བརྟམ་མུས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་བརྟམ་པ་རིན་
པོ་ཆེ་དང་། བོད་མི་རིགས་བཅས་པ་ཅུ་བརྒྱལ་དུ་གཏོང་བའི་ཚབས་ཆེན་གྱི་བྱ་བར་
བོད་མི་མང་ནས་འཐབ་འཛོངས་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

དེ་རིང་ངའི་མི་མང་ནས་སྟེ་ར་ལངས་བྱས་ཏེ་དུས་ཡུན་ལོ་ལྔ་སོང་བའི་དྲན་
གསོའི་དུས་ཆེན་འདིར་ངེད་ཅག་གི་བརྟམ་པ་དང་། ཚབ་སྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་འཐབ་འཛོངས་
ལྷན་པའི་བྱས་ཏེ་རྒྱ་དམར་གྱི་མཚོན་འོག་དུ་རྒྱེན་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ང་ཚོས་

རྗེས་དྲན་བསྟོན་བསྟུན་ལྷན་གསུམ་ལྷན་གསུམ་པ་དང་། དགྲ་བོར་འབྲལ་བྱོལ་བྱེད་མཁའ་རྣམས་
ཀྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་བསལ་གྱིས་མཚོག་གསུམ་ཐུགས་རྗེ་བསྐྱེད་པའི་སྡོན་འདེབས་
ལྷན་ལྷན་དང་། ངའི་མི་མང་ནས་ཚོས་མེད་བཅོན་གྲུགས་ཅན་ལ་དཔལ་མཛད་ས་དང་།
ཐུན་པའི་ལྷན་པའེད་པའི་ཁ་གཏད་གཅོག་པར་བསྟུན་བཞུགས་བཞུགས་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཐོབ་པར་
ཡང་སྡོན་འདུན་ལྷན་ལྷན་ལོ། ང་ཚོའི་མདུན་ལམ་དེ་བཞིན་ཐག་རིང་དཀའ་ངལ་ཆེ་བཞིག་
ཡོང་སྲིད་ཀྱང་། མཐར་ཐུག་བདེན་པར་ངེས་པར་རྒྱལ་ཁབ་ལོན་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད།

རང་རིགས་བོད་མི་སྣོང་ཕྱག་མང་པོ་གྱིས་མཚོས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དང་། ལྷག་
པར་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་བྲོས་འབྱོར་སྐྱབས་བཅོལ་ཐོབ་ཀྱང་སྐྱབས་བཅོལ་
བའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཡང་ཉ་ཅང་གི་དཀའ་ངལ་ཅན་ཞིག་ཡིན། ད་པར་རྒྱ་གར་གཞུང་
གིས་གཅོས་མཛའ་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་རིགས་རམ་ལ་བརྟེན་དཀའ་ངལ་མང་
དག་ཅིག་མེལ་བྱུང་བ་བྱུང་ཡང་། བ་མའི་གཅེས་སྦྱོང་བྲལ་བའི་བུ་སྐྱུག་བདག་སྦྱོང་
བྱེད་རྒྱུས་མཚོན་པས་ད་དུང་ལས་དོན་རྒྱ་ཆེ་བྱེད་རྒྱ་བསྐྱེད་ཡོད།

ངའི་རེ་འདུན་ལ་རྒྱ་གར་དང་། དེ་མིན་ས་གནས་གང་སར་ཡོད་པའི་ང་ཚོའི་
མཛའ་གྲོགས་རྣམས་ཀྱི་རིགས་རམ་རྒྱུ་སྦྱོར་ཐོག་ནས་སྐྱུ་རྣམས་ལ་མེད་དུ་མི་
རུང་བའི་ཤེས་ལོན་སློབ་སྦྱོང་ཐོབ་བྱུང་བའི་རེ་བ་ཡོད། དེ་རིང་གི་དུས་སྐབས་འདིར་
རྒྱ་དམར་ལྷ་མོའི་མནར་གཅོད་འོག་ནས་ཐར་བ་རྣམས་ལ་བཞུགས་པ་དང་། རང་ཚོ་
ནས་རང་རང་སོ་སོའི་ཁེ་ཕན་གཅིག་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་གཞིས་ལུས་བོད་མི་སྐྱུ་རྣམས་
ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཀྱི་དོན་དུ་འབད་བཅོལ་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད།
དཀའ་ཉེན་ཆེ་བའི་དུས་ཚོད་འདི་ལྟ་བུར་བོད་ལ་མི་མང་ནས་ཚོས་སྲིད་རང་དབང་

གི་ཚེད་དུ་རྒྱུན་མི་ཚད་པའི་འབྲུག་འཛིངས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པར་ང་ཚོས་རྒྱབ་གོམ་ན་
རོགས་རམ་གང་ཟུབ་བྱེད་དགོས་པ་ནི་རང་ཅག་ཚང་མར་འབྲི་བའི་ལས་འགན་ཡིན།
ད་ལམ་གྱི་གོ་སྐབས་འདིར་ངས་བོད་མི་མང་གི་ཚབ་བྱས་ཏེ་མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་
ནང་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་གཉེར་གནང་མཁན་རང་དབང་ལ་གཅེས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་
མ་དང་། ལྷག་པར་མ་ལ་ཤེ་ཡ་དང་། ཐའི་ལན། ཨར་ལན། ཨལ་སེ་ཐོ་རོ་
བཅས་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷུ་རྒྱ་ཡིན། རྒྱལ་ཚོགས་ནས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་
གོ་སྐབས་ཚོད་དང་བོད་ནང་བོད་མིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་།
གཞི་རྒྱའི་འགྲོ་བམིའི་ཐོབ་ཐང་བཅས་པར་བརྩེ་འཛོག་དགོས་རྒྱུའི་འབོད་བསྐྱེལ་
དང་། གོ་སྐབས་ཚོད་གཉེས་པའི་ནང་བོད་མིའི་རང་ཐག་རང་གཅོད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཐེ་བའི་
རང་དབང་དང་། འགྲོ་བམིའི་ཐོབ་ཐང་འཕྲོག་པའི་བྱ་སྤྱོད་མཚམས་འཛོག་དགོས་
ལུགས་བསྐྱར་དུ་འབོད་བསྐྱེལ་གནང་བ་མ་ཟད། མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འབྲུས་
མི་རྣམས་ནས་གོ་སྐབས་ཚོད་འདིའི་དོན་གནད་རྣམས་འགྲུབ་སྤེལ་ཐབས་ཤེས་ཅི་ཡོད་
ཕྱག་ལེན་མཛད་རྒྱུའི་རེ་འདུན་ལྷུ་རྒྱ་ཞེས་འཁོད་ཡོད་ཅིང་། རང་ངོས་ནས་ཀྱང་
རྒྱ་དམར་གཞུང་ལ་བོད་མི་ར་མི་སྤྱོད་ལས་འདས་པའི་བཅོན་གོམ་མཚམས་འཛོག་
དང་། བོད་དོན་ཞི་འཇམ་འགྲིགས་འཇགས་ཡོང་བའི་འབོད་བསྐྱེལ་བྱས་ཀྱང་། མོ་
ཕམ་པ་ཞིག་ལ་རྒྱ་དམར་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ལ་འགྲུར་བ་སྤྱུ་ཅམ་མེད་ཁར་ད་དུང་བཅོན་དབང་
ཕྱིར་ལུགས་དང་། མི་སེར་སྤེལ་སྤོལ་ཕྱིར་ལུགས་ལ་འོ་ཚོལ་སོགས་རྒྱུན་གཏམ་
ཏམ་བཤད་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་ཁྱོད་ཁྱོད་ནས་རྒྱབ་གཉེར་ཡོང་ཐབས་ཏམ་པ་དཔུང་ངོམ་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། དེས་པར་བརྗོད་དགོས་པ་ཞིག་ལ་ཚབ་སྲིད་མཁས་སློན་

གྲགས་ཅན་ཞིག་ནས་ད་ལྟོ་འོ་རྒྱ་དམར་གྱི་སྲིད་གཞུང་འདི་ནི་མི་མེད་སྟེ་ལ་སྟོལ་ཡིང་།
 ལྷགས་པ་རྣམས་ཤོས་ཡིན་པ་འདི་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཞིང་། ལྟོ་
 ཡལ་རི་ཀའི་ནང་མི་རིགས་ནག་པོར་བཅོན་གཅོད་བྱས་པར་འཇོམ་སྐྱིང་རང་དབང་
 རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་དྲང་ཞིང་བདེན་པའི་དོ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དེ་བས་རྒྱ་དམར་
 བཅོན་འཇུག་པ་རྣམས་ནས་བོད་མིར་བཅོན་དབང་མཁར་གཅོད་བཏང་རིགས་མི་
 རིགས་དེ་བྱེད་ཡིང་ལྷགས་ལས་ཀྱང་ལན་གྲངས་སྟོང་ཕྲག་གི་གདུག་རྩུབ་ཆེ་བ་
 མ་ཟད། རྒྱ་དམར་ནས་བོད་ནང་སྲིད་དོན་བྱས་ངན་གྱིས་མི་མང་ལ་མཁར་གཅོད་
 བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་འདི་ལྟ་བུ་འཇོམ་སྐྱིང་མི་མེད་སྟེ་ལ་སྟོལ་ཡིང་ལྷགས་རྣམས་
 ཤོས་ཀྱི་འོག་ཏུ་འང་བྱུང་མཚུངས་བཞིག་འདུ། ད་ལྟོ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཞིག་
 ཅན་པོ་ལྟར་ལྟོ་རྒྱ་རྒྱ་དམར་གྱི་མི་རིགས་དེ་བྱིས་མཚེས་གཞན་དག་དང་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པ་ཞིག་དང་། རང་གི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་ཡོད་ཁར། རྒྱ་ཡིག་ཀྱང་
 རྒྱ་མི་དང་འདྲེས་སྟངས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དེར་མ་ཟད་རྒྱ་དམར་ནས་བཅོན་འཇུག་
 མ་བྱས་གོང་བོད་མི་རྣམས་ལོ་བཅུ་ཕྲག་མང་བོའི་རིང་རང་དབང་རང་བཅོན་གཅོད་
 མར་གནས་པ་ཡིན་ཞིང་། གནས་ཚུལ་འདི་འདྲར་བརྟེན་འཇོམ་སྐྱིང་ནང་ཡར་ཐོན་
 རང་དབང་ལ་གཅེས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ནས་རྒྱ་དམར་སྲིད་གཞུང་གི་བརྒྱལ་
 གཏམ་ངན་པས་མ་འཇུག་པར་དྲང་བདེན་གྱི་སྟོན་ནས་ང་ཚོ་བོད་མི་དཀའ་ངལ་ཅན་
 རྣམས་ལ་མུ་མཐུད་རོགས་རམ་གནང་སྐྱོད་ཡོད་པ་ལྟོ་རྒྱ།

མཐའ་དོན། འཇོམ་སྐྱིང་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་འཕྲུལ་ཡུན་དགེ་བའི་དོན་དུ་བསྐྱེ་
 མེད་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོར་རྩེ་གཅིག་ཡིད་གྱིས་གསོལ་འདེབས་ལྟོ་རྒྱ་ཡིན།།

༡༡། །སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 སྤྱི་ལོ་ ༡༧༥༥ གསུམ་བཅུ་ཉེ་དུས་དྲན་ཐེངས་དུག་པའི་
 ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་ཏུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ མཚོན་མེད་ཉམ་ཚུང་བོད་མི་མང་ཚོས་རྒྱ་དམར་གྱི་དབང་བསྐྱར་ལ་དྲང་སྲངས་
 རོ་རྒྱལ་བྱས་པའི་ཉིན་མོ་འདིར་ཡང་བསྐྱར་ངོ་ཚོས་སེམས་འཁྲུང་ཆེན་པོས་དྲན་གསོ་
 གུང་བཞིན་ཡོད། དྲན་དགོས་པའི་ཉིན་མོ་དེ་བྱུང་ནས་ད་ཕན་ལོ་དུག་ཅམ་སོང་ཡང་།
 བཅོན་དབང་དང་གཉེའ་གོན་ད་དྲུང་ཡོད་ལུས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་ཡུལ་ནང་མི་མང་ལ་
 བསམ་བཤེན་མི་བྱུང་བའི་སྐྱབས་སུ་བཏུབ་དང་། སེམས་སྐྱབས་དཀའ་ངལ་གྱི་གནས་ཚུལ་
 ཡོད་བཞིན་པ་ཡིན། མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཚོགས་ཆེན་ནས་བོད་མི་མང་གི་དཀའ་
 སྐྱབས་སེལ་ཐབས་འཛོལ་བསྐྱེད་ཐེངས་འགའ་ཤས་བྱས་ཏུང་། ཉེ་དུས་རྒྱལ་སྤྱིའི་
 ཁྲིམས་དཔོན་ཚོགས་པས་ཇི་བཤོད་ལྟར། རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་དང་། འགྲོ་
 བམིའི་རིགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ནའང་། རྒྱ་མི་གྲུང་བཞག་གི་སྲིད་བྱུས་
 ལ་ཕན་གོད་གང་ཡང་བྱུང་མི་འདུག། བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་དབང་བསྐྱར་འོག་ཏུ་རྒྱལ་
 སྤྱིའི་ཅུ་ཁྲིམས་ནང་གསལ་གཞི་ཅུའི་འགྲོ་བམིའི་ཐོབ་ཐང་ཕལ་མོ་ཆེ་དང་། ཁྲིམས་
 ལུགས་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཞི་བ། སྤྱི་ཚོགས། དཔལ་འབྱོར། ཚོས་དད་བཅས་ཀྱི་
 ཐོབ་ཐང་ནམས་མི་འདུག་ཅེས་འཇམ་སྐྱེང་ནང་སྐྱེན་གསལ་ཅན་གྱི་ཁྲིམས་དཔོན་
 ཡོད་པའི་ཚོགས་པ་དེས་བཤོད་འདུག་པ་མ་ཟད། བོད་ནང་མི་མང་གིས་མྱོང་བཞིན་
 པའི་དཀའ་སྐྱབས་དེ་དག་ནི། གཞི་ཅུའི་འགྲོ་བམིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་དབང་གི་
 ཁྲིམས་འགལ་ཅོམ་མིན་པར། བོད་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཚོས་བོད་

མི་རྒྱལ་ས་འགོ་བ་མིའི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། འགོ་བ་མིའི་འཚོར་བ་ཡོད་པར་
འདྲ་ཤེས་མ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཆེས་རྒྱ་གཟི་ཡིན། རྒྱ་མི་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ཆེད་
དུ་བོད་མི་རྒྱལ་ས་རང་རང་གི་གནས་སར་སྡོད་དབང་མེད་པ་དང་། འཚོ་བའི་གཞི་
རྟེན་དེ་ཁོ་ན་ལས་མེད་ཀྱང་འཕྲོགས་པ་སོགས་བོད་མི་རྒྱལ་ས་ཀྱི་མི་ཆེ་ནི་དོན་དང་
སྡིང་བོ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས་ཡོད། རྒྱ་མི་ཚོ་དང་། ཁོང་ཚོའི་བོག་ཁག་ །སློབ་
སློང་སྤྲད་པའི་གསར་བོག་འབྲེ་མཁན་རྒྱལ་ས་གནས་གོང་གི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ཁས་
ལེན་མི་བྱེད་པ་བདེན་ན་ཡང་། དེ་དག་ལ་ཁུངས་སྐྱེལ་རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་བས་མང་བ་
ཡོད། དང་པོར། བོད་ནང་འཚོ་བར་དཀའ་ངལ་མེད་ན་བོད་མི་སྡོང་སྐྱག་མང་
པོས་རང་གི་ཡུལ་ཁྱིམ་བཞག་ནས་མ་འོངས་དེས་གཏན་མེད་པར་ཐག་རིང་ལམ་
ཀྱི་དཀའ་སྐྱེག་དང་། ཉེན་ཁར་འཛོམས་མེད་ཁྱིམ་མཚོས་ཡུལ་གྱའི་ནང་ཡོང་དོན་
མེད། གཉེས་པ། ཉེ་དུས་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་དེས་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཚོའི་
གཏམ་བཟོད་ལ་བདེན་པའི་གཞི་རྩ་མེད་པ་གསལ་པོ་བཟུང་ཡོད། དཔེར་ན། དེ་
ཅིང་དཔོན་རིགས་ཚོས་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་ཡོངས་གྲགས་སློབ་འཇུགས་བྱས་པ་
དེས་བོད་ནང་གནས་ཚུལ་རྒྱ་གཟི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མེད་གསལ་པོར་བཟུང་ཅིང་། པར་
ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་མིས་དབང་འཛིན་བྱས་པའི་ས་ཆར་འཁྲུངས། རྒྱ་ནག་ཏུ་སློབ་
སློང་གནང་། རྒྱ་མིའི་གཞུང་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུར་ཆེན་པོ་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།
ཁོང་གི་གོ་གནས་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལས་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། བོད་རིགས་ཞེས་པའི་
མིང་རྒྱན་སུ་ཡིན་རུང་། རྒྱ་དམར་གྱི་བཅན་དབང་དང་བཅན་ཤེད་ཀྱི་དབང་བསྐྱུར་
ལ་ངོ་ཚོ་ལ་མི་བྱེད་མཁན་ཡོང་མི་ཐུབ། ད་ཆ་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཚོས་པར་ཆེན་

རིན་པོ་ཆེ་ནི་བཙེན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པའི་ལག་ཆ་ལྟ་བུར་ངོས་འཛིན་གྱི་ད་བཞིན་
 འདུག །ཀྱི་མིའི་འགོ་གྱེད་ཚོའི་སྲིད་བྱུས་ལ་སློན་བརྗོད་ཚུང་དུ་ཞིག་བྱས་པ་ན་ནི་
 བདེན་པ་ཡིན་ཡང་རུང་། འགོ་བ་མིའི་བདེན་དོན་ཞིག་ཡིན་ཡང་རུང་། མི་དེ་ནི་
 བཙེན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པའི་གསང་ཐག་མཁན་རེད་ཅེས་སློན་བརྗོད་གྱེད་པ་ཡིན།
 རང་ཅག་བོད་མི་རྣམས་དང་། ཞི་བདེ་ལ་དགའ་བའི་མི་མང་ཚོས་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་
 ཚུལ་རྣམས་འཇོམ་སྒྲིང་གིས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་བྱས་ཏེ་ཀྱི་མིའི་བཙེན་འཇུག་དང་།
 རྩ་སློབ་ལྟ་བུའི་དབང་བསྐྱར་ལ་ཚོལ་འགོག་བྱ་དགོས། ད་རིང་ངོས་ནས་བོད་མི་ཚང་
 མར་རང་གི་ཕ་ཡུལ་ལ་ཞི་བདེ་རང་དབང་ཡོང་བའི་འབད་བརྩོན་ལྷན་ལུགས་གང་
 ཡོད་ཀྱིས་གྱེད་དགོས་པ་དང་། འཇོམ་སྒྲིང་མི་མང་ཚོས་གནས་སྤངས་ཤིན་ཏུ་ཐབས་
 རྟུགས་པོ་དང་། རྟུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བའི་བོད་མི་ཚོའི་དོན་དུ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོང་
 བའི་འབོད་བསྐྱེད་ལ་ཞུ་རྒྱ་ལྷིན། ཡང་གོ་སྐབས་འདིར། དེ་དང་བྲལ་བའི་གནས་སྤངས་
 ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་དེའི་སློབ་ནན་བརྗོད་བྱ་རྒྱུར། རང་ཅག་ཚང་མས་ཤེས་གསལ། རྒྱ་
 གར་གྱིས་མཐུན་འབྲེལ་ཡོང་བའི་འབད་བརྩོན་གང་བྱུང་གྱེད་བཞིན་དུ་རྒྱ་དམར་གྱིས་
 རྒྱ་གར་ལ་བཙེན་འཇུག་བྱས་ཤིང་། རྒྱ་མི་བོད་དུ་གནས་པའི་རིང་རྒྱ་གར་གྱི་ཞི་
 བདེ་དང་ཡར་རྒྱས་ལ་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྫོང་གར་ཨེ་ཤ་ཡའི་ཡུལ་ཁག་ལ་འང་
 ཉེན་ཁ་ཡོད། དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་ནས་རང་དབང་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་
 ཚོས་ཉེན་ཁ་དེ་འགོག་ཐབས་ངེས་པར་དུ་བྱ་དགོས་པ་ལས། ཉེ་དུས་རྒྱ་མིས་རྟུལ་
 སུན་མཚོན་ཆར་ཚོད་ལྟ་བུས་པ་དེས་ཉེན་ཁ་དེ་དག་ངེ་ཆེར་བཏང་ཡོད། རྟུལ་སུན་
 མཚོན་ཆའི་ལུས་ལུགས་ལྡན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚོས་མི་རིགས་རྩ་མེད་འགོ་རྒྱའི་གནད་

དོན་ཚིག་ས་ཉེ་དེ་དག་འགོག་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ནའང་། རྒྱ་མིར་རྩལ་ཕྲན་གྱི་
རྒྱས་པ་ཚད་ལོངས་ཤིག་བྱུང་ན་འགོག་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དམ། བཙན་དབང་ལ་
དགའ་ཞིང་། དཀོན་མཆོག་མེད་པར་བཟུང་བ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་ཚད་མེད་
ཡོད་པའི་གཞུང་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་དམག་འབྲུག་འགོག་ཐབས་བྱ་རྒྱུའི་རེ་བ་
ཡོད་ཀྱི་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག །

དེར་བརྟེན་མི་མང་རྣམས་ནས་རང་ཅག་ལ་ཡོང་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་དེ་དག་འགོག་
ཐབས་ཀྱི་གོ་སྐབས་གང་ཡོད་ལེན་རྒྱུ་དག་ནང་གོགས་ཞེས་རེ་འདུན་བྱ་ཞིང་། རྫོན་
ལམ་འདེབས་རྒྱ་ཡིན། དེ་རིང་གིས་མཆོན་དུས་དྲུག་ཏུ་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཀུན་
ལ་ཞི་བ་དང་། བདེ་སྲིད་འབྱུང་བའི་རྫོན་ལམ་འདེབས་བཞིན་པ་བཅས།།

༡༡། །སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 བྱེ་ལོ་ ༡༧༧༧ གསུམ་བརྩའི་དུས་བྲན་ཐེངས་བདུན་པའི་
 ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ རྒྱ་དམར་གྲུང་བྲན་དམག་དབུང་གིས་བོད་ཡུལ་བདག་བབྱང་བཙན་དབང་གཉེན་གཞི་
 གཞན་ལུགས་ཆེད་འོག་བོད་མི་ཚོས་རང་འདོད་ལྟར་ངོ་རྒོལ་གྱི་ཉན་ལངས་བྱས་པའི་
 ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཉིན་མོ་འདི་བྱུང་ནས་ད་བར་མི་ལོ་རྩེལ་པོ་བདུན་སྡོད་ཡོད། ང་ཚོར་
 དཀའ་ངལ་མང་ཞིང་རྒྱའི་སྟོབས་ལུགས་ལ་དོ་ཡོ་སྟོ་མས་པའི་ཚྱོད་ལུས་མ་མཆིས་
 གྲུང་། མི་མང་རྣམས་སློ་ཅེ་གཅིག་བསྐྱེལ་རང་སྤོག་སློས་བཏང་གིས་དབང་རྒྱུར་
 མཁའ་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱས་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་དཀའ་རྒྱུད་འབད་བཅོམ་གྱི་བྱ་བའི་ནང་
 བོད་མི་ཚེས་མང་པོའི་ཡུས་སྤོག་དོར་བ་དང་། མང་པོ་ཞིག་གིས་མཉར་གཅོད་དུང་
 རྟེན་དང་། དམའ་འབེབས་ཚད་མེད་མྱུངས་ཡོད། བོད་རྒྱལ་ཁབ་མི་རིགས་དང་
 བཙས་པར་གཞིན་ཆེན་པོས་རང་རེའི་དམིགས་དོན་སྐྱབ་སྤྱིར་དཀའ་སྐྱུག་མང་པོ་
 ཚྱོད་བ་དང་། ལིན་དུ་ཅེ་ཆེད་སྤོག་གྲུང་སློས་གཏོང་བྱེད་མཁའ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་
 ང་ཚོས་ད་རིང་འདིར་བྲན་གསོ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། འཛམ་གླིང་ས་ཁུལ་གང་སར་
 ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚང་མས་འདི་ལྟ་བུའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཉིན་མོ་འདི་བྲན་གསོ་བྱེད་པས་
 མ་ཚད། གཞུང་བབྱང་སྟེན་བསམ་དཀའ་རེས་ཡུས་སྤོག་སློས་གཏོང་བྱས་པ་རྣམས་
 ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ཉམས་བརྒྱལ་དུ་མི་འགོ་བའི་སྐད་དུ་རང་རང་གི་སེམས་ལུགས་
 གྲུང་གོང་ནས་གོང་མཐོར་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

ཉམ་མཁུ་དམར་གྲུང་བྲན་གྱིས་པོད་དུ་དྲག་པོའི་བཙན་འཇུག་གྲུས་
 བས་བཟུང་ང་ཚོ་པོད་ཀྱི་མི་མང་རྣམས་ནི། རང་གི་པོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཚན་གནས།
 པོད་མི་རབས་ནས་མི་རབས་སུ་བརྒྱུད་པའི་རིག་གཞུང་གི་ཐོབ་ཐང་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་ཙམ་བརྒྱུག་ཏུ་གཏོང་མཁན་སྤྱི་རྒྱལ་དབང་སྐུར་པའི་བྲན་གཡོག་གི་གནས་སྤངས་
 ཞིག་ཏུ་གྱུར་མོང་ཞིང་། ཡིན་ནའང་རྒྱ་མིས་བདེན་པར་བརྩོ་མེད་ཀྱིས་བཙན་འཇུག་
 དང་། མི་སྲོད་ལས་འདས་པའི་གདུག་རྩུབ་ཙན་གྱི་ཉེས་སྲོད་དངོས་སུ་ལག་ལེན་
 བསྟར་བ་རྣམས་བཅིངས་བཀོལ་དང་། ཡར་རྒྱས་ཀྱི་མིང་གྲགས་ཆེན་པོས་རྒྱིབ་
 ཐབས་བྱས་པ་མ་ཟད། ང་ཚོའི་མི་མང་ལ་ཚད་མེད་པའི་མནར་གཅོད་སྤྲུག་སྲོད་
 བཏང་ནས་ལུས་སྲོག་ལ་ལག་རྩེད་དང་། གནའ་དུས་ཀྱི་ཙོར་མཛོད་ཁག་ཇག་བཅོམས།
 དེ་བཞིན་པོད་མིའི་གཞི་རྩའི་རང་དབང་ཡང་ཆ་ཙམ་མེད་པར་བཙན་འཇུག་གིས་ཚང་
 མ་རྒྱ་མིར་ཞབས་འདེགས་ལུ་བའི་མི་མེར་གྲལ་རིམ་གཉིས་པ་ཞིག་ཏུ་བརྒྱུར། མདོར་
 བཤད་པའི་རྣམས་རྒྱ་རིགས་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པའི་བཙན་དབང་དང་། གཉལ་
 གོན་ཚུང་མཁན་ཉམ་ཐག་ཐ་ཆད་ཅིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་དམར་གྱིས་ནི་དེ་
 ལས་ཚྲོག་སྟེ་པོད་མི་ཚོས་ལོག་སྲོད་པར་འབྲེལ་བ་དང་ཡར་རྒྱས་ལ་ངོ་ཚོལ་བྱེད་ཀྱི་
 འདུག་ཅེས་སྲོན་བརྗོད་བྱས་ཏེ། ང་ཚོ་པོད་མི་རྣམས་ལ་དུས་ཚོད་དང་བརྒྱན་ནས་
 འགོ་རྒྱའི་བསམ་བློས་ལོད་པ་དང་། དེང་དུས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མི་འཚམས་པའི་
 འགོ་ལུགས་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཆེས་རྗེ་དཔའི་གནས་སྤངས་ལ་ཆགས་ཞེན་མེད་པར་
 རྩོགས་གང་འདྲ་ཞིག་ནས་ཡིན་ཡང་རུང་ཡར་རྒྱས་འགོ་བའི་བྱ་གཞག་ལ་པོད་མི་
 ཚོས་དགའ་བསུ་ལུ་བཞིན་ཡོད་པའི་དངོས་དོན་གནས་ཚུལ་ཚང་མ་རྒྱ་མིས་སྐྱས་

བསྐྱབས་སྐྱོབ་བསྐྱབས་བསྐྱབས་པ་མེད། ང་ཚོས་ངོ་ཚྭ་ལ་བྱེད་པའི་དམིགས་ལུལ་གང་
འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྒྱ་མིས་གོང་མའི་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་དང་མི་སེར་
སྤེལ་བའི་སྲིད་བྱུས། དངོས་བདེན་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པའི་རྒྱའི་རང་འདོད་
བཙན་བཤེད་རིང་ལུགས་དང་། རྒྱ་རིགས་ཆེན་པོར་རྩོམ་པའི་བྱ་སྤྱོད་ནམས་ཡིན།

མིང་ཚིག་སྟུན་པོ་དང་། སྤྱི་བཀའ་ལོག་སྐྱོ་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱ་མི་གུང་བྱམ་རང་ཉིད་
ཀྱི་བཙན་རྒྱལ་སྲིད་བྱུས་དེ་སྐྱེས་ཐབས་བྱེད་པ་དཔེར་ན། རྒྱ་ལོ་བོད་རང་སྤྱོད་རྫོང་ས་
བརྟུགས་ལུགས་རྫོར་རྒྱས་ལུགས་གང་ཡོད་བཏོན་ནས་བེད་སྤྱོད་དྲིལ་བསྐྱགས་རྒྱ་
ཆེར་བྱས་ཡོད་པ་མེད། འོན་ཀྱང་བོད་རང་སྤྱོད་རྫོང་ས་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་ཚུལ་འདྲ་
ཆགས་པོ་དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཆ་ཤས་ཙམ་ཞིག་ལ་ཡིན་པ་ལས། རྒྱ་ཆེའི་བོད་
ས་གཞན་དག་དུམ་དུར་ཁ་འབྲུལ་དབྱེ་བཤོས་ཀྱིས་དབང་སྐྱུར་བྱེད་པའི་བཙན་རྒྱལ་
ཀྱི་སྲིད་བྱུས་རྗེས་རྒྱལ་ལ་ད་དུང་ཡང་སྤྱོད་བཞིན་ཡོད་པ་རྟེ། འདི་དག་ནི་གནས་
ཚུལ་ནམ་ཡང་སྐྱེས་ཐབས་མེད། བོད་རང་སྤྱོད་རྫོང་ས་ཟེར་བའི་འབྲུས་མི་གསུམ་
ཆ་གཅིག་རྒྱ་རིགས་ཡིན་པ་དང་། བོད་མིའི་ནང་ལ་འདྲ་བོ་ཚོས་ས་བདག་གུལ་རིམ་
དུ་མིང་འདོགས་བྱས་པའི་ཁོངས་ནས་འདེམས་བསྐྱོས་བྱས་ཡོད་པ་ཡང་ངོས་ལེན་
མི་བྱེད་མ་བྱུ་མེད་མ་ཟད། གནད་ཆེའི་འགན་དབང་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་མིས་དམ་བཟུང་
གིས་བོད་མི་ནམས་ནི་དབང་མེད་འགྲིག་གི་ཉུགས་ཐེལ་ལུ་བྱ་ཞིག་མེད།

བསམ་མེད་དང་། ལྷ་བས་འཚོལ་བ་རྩུང་གས་ཤིག་མ་གཏོགས། དེ་བྱིངས་
བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་རང་དབང་ཅན་གྱི་བོད་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཙན་ཞིག་བསྐྱུར་དུ་
འདུགས་བསྐྱུན་བྱེད་པར་ལྗོ་སེམས་གཅིག་སྤྲིལ་དུ་གནས་ཡོད་ཅིང་། ལྷག་པར་

ལྷ་མིའི་རང་གི་ལམས་བྱེད་པར་ཆེད་དམིགས་སྣོད་བསྐྱོད་དང་། གཤེ་སྐྱོད་སྤྱད་པའི་
བོད་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལྷུ་ལ་བོད་ཀྱི་ལམ་ལྱེད་ཀྱི་དོན་དུ་ལྷ་མིའི་རང་ཚོར་དོ་སྐོལ་
བྱེད་མཁན་གྱི་མདུན་གྲུལ་དུ་ལངས་ཡོད། བོད་མི་ཚོའི་རང་གི་ལྷུ་ལམ་རང་དབང་
འདོད་པའི་སེམས་སྤྲུགས་དེ་ནི་ནམ་གཏན་ནས་ཕམ་ཆག་མི་བྱུང་བ་སྣོད་ཅི། བཙན་
དབང་དང་གཉའ་གཞི་ཞིག་གི་འོག་ནས་མཐར་ཐུག་གི་ལྷུ་ལམ་དེ་དེ་ཚོར་བྱོབ་ཅེས་པ་ཡིན།

ལྷ་མིའི་རང་དབང་གི་དོན་དུ་སློབ་གྲྭ་བཏང་བའི་ངའི་མི་མང་ཚོ་དང་། ལྷ་ག་
པར་བོད་ནང་ལྷ་དམར་ལ་དོ་སྐོལ་ལྷུན་པུ་བྱེད་བཞིན་པའི་བོད་མི་རྣམས་དང་།
བཙན་བྱོལ་བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་བཙན་གྱི་ཚབ་བྱས་ཏེ། མཉམ་སྦྲེལ་ལྷུ་ལམ་ཚོགས་
ཚོགས་ཆེན་བོག་བོད་ནང་ལྷུའི་བཙན་དབང་འཕྲུལ་དུ་མཚམས་འདྲི་ག་དགོས་པ་དང་།
བོད་མི་ཚོའི་གཞི་རྒྱའི་རང་དབང་ལ་སྲུང་བ་རྩི་དགོས་པའི་གྲོས་གཞི་འབྲུལ་བརྒྱད་གནང་
མཁན་ལྷུ་ལམ་ཨུ་ལམ་སར་པ་ཾ་དང་། ཐེ་ལི་ཡིན། ཞི་ག་ར་གུ་ཨ། ཐའི་ལན་ཏ།
ཨར་ལན་ཏ། མ་ལ་ཤེ་ཡ། མོ་ལ་ཏ་བཙན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷུ་ལྷུ་དང་། ལྷོས་
ཚོད་དེ་ལ་ལྷུ་ལམ་སྣོད་གནང་མཁན་གྱི་ལྷུ་ལམ་ལྷུ་ལམ་ལའང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷུ་ལྷུ་ཡིན།
ལྷུ་གར་གཞུང་ནས་བོད་དོན་གྲོས་ཚོད་དེར་ལྷུ་ལམ་སྣོད་གནང་བས་མ་ཚད། ང་ཚོར་
བྱམས་བརྩེའི་གཞིགས་སྐྱོད་གིས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིར་གཞིས་ཆགས་དང་། སྣོད་
སྐྱོད་གི་གོ་སྐབས་བྱོབ་ཆེད་ལྷུ་ཚེའི་འཆར་གཞི་ལག་ལེན་གནང་བ་བཙན་ལ་ལྷུ་གར་
གཞུང་དང་། ལྷུ་གར་མི་མང་ལའང་ཐུགས་རྗེ་ལྷུ་གར་དུ་ཆེ་ཞེས་ལྷུ་ལྷུ་ཡིན།

དུས་ཚོད་འདི་དག་ནི་ང་ཚོ་བོད་མི་རྣམས་ལ་དཀའ་དུ་བ་དང་འདྲི་གས་སྐྱག་
དངངས་ཚབས་ཆེ་བའི་གནས་སྐབས་ཤིག་ཡིན་ཞིང་། དེར་བརྟེན་ང་ཚོའི་སྤྲོན་གྲོགས་

ཚོ་ཡང་བཙན་འཇུག་དང་། མནར་གཅོད་གདུག་རྩུབ་དྲག་པོའི་འོག་ཏུ་བཟོད་ཐབས་
བྲལ་པའི་སེམས་གཅོད་རྒྱ་ག་བསྐྱེད་ཚད་མེད་མྱོང་མུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མཐའ་དག་
ང་ཚོའི་ཐོག་གསལ་པོར་མྱོང་འཚོར་ཡོང་བཞིན་ཡོད་པའི་བཙན་མིན་ཚོས་ཉིད་དུ་
གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད།

འགོ་བ་མིའི་རིགས་བདེ་བར་འཚོ་གནས་སྐྱབ་པའི་ཞི་བདེ་མཉམ་གནས་ཀྱི་ལམ་
ལས་གཞན་དུ་མེད་ལ། དེ་ཡང་ཕན་ཚུན་གྱི་གནས་སྐྱངས་གསལ་ཉོགས་སྐྱབ་པ་
དང་། ཕན་ཚུན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྩེ་འཇོག་བྱེད་པ་དེ་ལས་སྨྲ་ག་པའི་ཐབས་གཞན་
གང་ཡང་མ་མཆིས་ཤིང་། ངོས་ནས་ཟེང་འཁྲུག་གར་ཡོད་ལ་ཞི་བདེ་འབྱུང་སྐྱབ་
པ་དང་། ཁྱིམ་འགལ་དང་། བཙན་འཇུག་དང་། བཙན་དབང་བཙས་ཡོད་
པའི་གནས་ཡུལ་གང་སར་ཡ་རབས་སྲོད་བཟང་གི་སྲོགས་དེར་བདེན་པའི་རྒྱལ་ཁ་
ཐོབ་པའི་རེ་སྲོན་གྲགས་ཆེ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་བཙས་སོ།།

༡། །སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་

ཕྱི་ལོ་ ༡༧༧༧ གསུམ་བུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་བརྒྱད་པའི་

ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ ད་ཕན་ལོ་བརྒྱད་མོང་བའི་སྤོན་གྱི་དེ་རིང་གི་ཉི་མོ་དེར། བོད་མི་མང་མ་བསྐྱེལ་
རང་འགྲུལ་གྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་གི་དྲུག་གཞོན་དབང་ཤུགས་ལ་ངོ་སྤོལ་སྐྱེར་ལངས་
བྱས་པ་འདི་ནི་བོད་མི་མང་ཚུལ་རྒྱ་དམར་གྱི་བཙན་གཞོན་གདུག་རྩུབ་ཉིན་རེ་བཞིན་
ངེ་ཆེ་ངེ་ཆེར་འགོ་བའི་མནར་གཅོད་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་ཆེད་དཔའ་མངོངས་ལྡན་
པའི་འཐབ་རྩོད་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཉིན་མཚོན་བྲལ་བོད་མི་སྐྱེས་པོ་སྐྱེས་མོ་བུ་
སྤྱག་དང་བཙས་པས་ང་ཚོ་བོད་རང་བཙན་བསྐྱར་གསོ་དགོས་པ་དང་། བོད་མི་མང་
གི་རང་དབང་བསྐྱར་གསོ་དགོས་པའི་སྐད་འབོད་བྲགས་ཆེར་སློབ་བཞིན་ལྟ་སའི་བར་
སྐོར་ལམ་གཞུང་དང་སྲང་ལམ་གང་སར་ཞི་བའི་ཁྲིམ་སྐོར་བྱས་ཡོད། སྐོར་ལངས་ལས་
འགྲུལ་དེ་ཐོག་རྒྱ་དམར་གྱིས་དྲུག་གཞོན་བྱས་ཏེ་ཉེས་མེད་བོད་མི་སྣོང་སྤྲུག་མང་པོ་དམར་
གསོད་གཏོང་བ་དང་། གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་བཙོན་བཅུག་སྤྲུག་མནར་གཏོང་བ།
ཡང་ན་བཙན་བྱུགས་ཆེན་པོས་ངལ་རྩོལ་ར་བར་རྒྱང་འབྲུད་གཏོང་བ་བཙས་བྱས་པ་རེད།

དེ་རིང་ནི་བོད་རང་བཙན་བསྐྱར་གསོའི་དོན་དུ་རང་སློབ་གཏོང་མཁན་རང་
རིགས་དཔའ་བོ་ཚུལ་དྲན་གསོའི་དུས་ཆེས་གཟེ་བརྗིད་ཅན་ཞིག་ཡིན། ཁོང་ཚོས་
ཉེན་དུ་རྩ་ཆེའི་རང་སློབ་སློབ་བཏང་བའི་དམིགས་དོན་དེ་ང་ཚོས་དྲན་གསོ་བྱེད་པ་
དང་ཆབས་ཅིག་སློབ་ཁྲིག་བཏང་བའི་དམིགས་དོན་དངོས་སུ་སྐྱབ་པའི་སྐྱད་དུ་ལྷུ་
པ་མེད་པའི་སློ་བྱུགས་ཆེ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི་རང་རེའི་འོས་པའི་ལས་འགན་ཡིན།

ཀྱུ་དམར་གྱིས་བོད་ནང་དྲག་པོའི་བཅོན་འཇུག་གྲུས་ཀས་ལོ་བཅུ་དྲུག་ཙམ་སོང་།
བ་འདིའི་རིང་བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་རང་བཞིན་བསམ་བཤེས་ལས་འདས་པའི་རླུག་
བསྐྱེད་དྲག་པོ་མྱོང་དགོས་བྱུང་ཞིང་། བོད་ཀྱི་ཞིང་འབྲོག་ཚང་མའི་རང་གི་དཀའ་
ལྷན་ལས་རྩོལ་གྱིས་བསྐྱེད་པས་པའི་ཐོན་སྐྱེད་གང་ན་ཅི་ཡོད་ཐམས་ཅད་ཀྱུ་དམར་ཀས་
བཅོན་འཇུག་གིས་བོད་མི་ཚོ་ཁག་མང་པོར་ཉིན་ཟས་ཉུང་དུ་ཞིག་ལས་ཚོང་སྤྱོད་མ་
བྱས་པར། ད་དུང་ཀྱུ་མིའི་དམག་ལམ་དང་། དམག་སྐར་ཁག་སོགས་འཇུགས་
བསྐྱེད་གྱི་ངལ་རྩོལ་ནང་བཅོན་དབང་དྲག་ལྷགས་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་འདེད་བྱས། བོད་
མི་མང་གུང་ས་མེད་པར་ཉེས་བརྟུང་འཐབ་འཛིང་གཏོང་བ་དང་། མི་གྲུལ་ནས་སྤྱི་རྒྱ་
འབྲུག་གེད་པ་སོགས་མང་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་དམའ་འབེབས་གདུག་རྩུབ་སྐྱོའི་བྱ་
སྤྱོད་ཉུག་ཏུ་མྱོང་དགོས་ཤིག་བཟོས་པ་རེད།

དུས་རབས་མང་པོའི་རིང་ལ་གཅེས་གསོག་བྱས་པའི་བོད་ཀྱི་དངོས་རིགས་
ཀྱུ་ཚོར་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ནག་ཏུ་ཇག་འབྲེར་བྱས། ང་ཚོའི་བོད་ཡུལ་དེ་ཀྱུ་ཡུལ་
དུ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ལས་འགུལ་སྤྲོ་ཚོགས་ཤིག་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོས་ལག་བརྟུར་
གྱིས་བོད་ཡིག་དང་། བོད་སྐད་ཀྱི་ཚབ་ཏུ་ཀྱུ་ཡིག་དང་། ཀྱུ་སྐད་སློབ་སློང་བེད་
སྤྱོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་བཅས་ཀྱི་མི་དམར་པོའི་ལྷགས་ཀྱི་བོད་རང་སྤྱོང་ཟེར་བ་དེ་ནི་
དངོས་དོན་ཐོག་མོང་གི་དངོས་དོན་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གྱུར་ཡོད།

ཉེ་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་ན། ཀྱུ་མི་བཅོན་ཀྱུ་ལ་རིང་ལྷགས་པའི་ལོག་
སྤྱོད་དྲག་རྩུབ་ཀྱི་འཇིགས་སྤང་སྤར་ལས་ལྷགས་ཆེར་འགོ་བཞེན་ཡོད་པ་སྟེ། དམར་
ལུང་དཔུང་ཚོགས་ཟེར་བ་སྐྱིག་བཅུགས་ཀྱིས་རིག་གཞུང་གསར་བཅེ་ཟེར་བའི་ལས་

འགྲུལ་དེ་ཚུགས་ནས་ནང་པའི་ཚོས་དང་། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཡོངས་རྫོགས་གང་
ལྷུང་ཅི་ལྷུང་གིས་རྩ་མེད་བཟོ་བའི་ངན་སྲིད་དག་རྩ་བ་མིད་ན་མ་གཟུགས་པ་ཞིག་རྒྱ་
ཆེ་ཁུབ་བདུ་ལཱུ་བཏང་ནས་དགོན་པ་དང་། ལྷ་ཁང་ཡོད་ཚད་གཏོར་བ་ཞིག་སྲོམ་
ཅི། མདོར་ན་སླེར་གྱི་བྱིམ་ཁང་རྩོམ་ལ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་ཉེར་སྤྱད་གང་ན་ཅི་ཡོད་
ཚང་མ་རྩ་མེད་གཙང་མར་བཟོ་བ་བཅས་ཤེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

སྐྱེ་རྟེན་གངས་ཀྱིས་མི་ཚོད་པ་ཞིག་རྩ་གཏོར་བཏང་བའི་གསུམ་སྤྱི་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་
བདུན་པའི་ནང་གསུམ་བཞེངས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་ལྷུང་རྩ་བཞེན་གྱི་སྐྱེ་བརྒྱན་གྱིན་
ཅན་དེ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། སྐྱེ་བརྒྱན་དེའི་དབུ་ཞལ་ཞལ་གསེར་གཏོར་བལྟས་བསམ་
པ་གཉིས་གསུང་ཐབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་གར་ནང་གདན་འདྲེན་ལུ་ཐུབ་སྟེ་དེ་དག་ཉེ་
སྟོན་ཞུ་ལིར་སྤྱི་རྒྱལ་གསུང་འགྲུལ་ཤེད་པོ་ཁག་མང་སོགས་ལ་མངལ་སྟོན་ལུས་པ་
རེད། སྐྱེ་བརྒྱན་འདི་ནི་བོད་མི་ཚོས་དུས་རབས་མང་པོའི་རིང་ལ་བཀྲུར་སྟེ་དང་།
ཕིན་དུ་རྩ་ཆེ་ལུ་བ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་འདི་འདྲ་འགྲུབ་མི་ཐུབ་པའི་དང་
རྟེན་གྱིན་རྒྱུ་ཐབས་ཅན་ཞིག་ཡིན། འདི་གཏོར་བ་ཞིག་བཏང་བ་དེས་ང་ཚོ་བོད་མི་མང་
ཚང་མར་ཚད་མེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། རྒྱུང་ཁ་ཡིད་སྦུང་ཉེ་ཆེ་བ་ཞིག་ལྷུང་།

མའོ་ཆེ་ཐུང་གིས་སློབ་སྦྱོང་ཚོ་ལ་རིག་གཞུང་གསུམ་བཟེ་བེར་བའི་ངན་བསྐྱེད་
བརྒྱབ་སྟེ་སྲོམ་འཚུབ་ཆེན་པོས་རྟོག་དཔྱད་གང་ཡང་མེད་པའི་བྱིང་སྲོང་གཏོར་བ་ཞིག་
མི་རྣམས་ཞེན་པ་གཏོར་ནས་ལོག་པའི་ལས་འགྲུལ་འདི་ནི་རྒྱ་དམར་དབང་བརྒྱུར་
བ་ཚོས་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་རྩ་མེད་གཙང་མར་གཏོར་རྒྱུར་འབད་བཅོམ་བྱུགས་ཆེ་
ངེ་ཅོམ་བསམ་པའི་རྒྱུད་གསལ་པོ་ལྷུང་བ་ཞིག་ཀྱང་རེད། རྒྱ་མིས་བོད་མི་ཚོ་གཡོག་

དུ་བཀོལ་སྒྲིབ་བྱས་པས་མ་ཚད། བོད་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པའི་རིག་གཞུང་དག་ཀྱང་
འབྲུལ་མེད་གཏོར་བརྒྱུག་གཏོར་བ་འདི་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་དང་། འཛམ་གླིང་ལོ་
རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ངེས་པར་སྒྲིབ་བརྗོད་ཉེས་འདུགས་བྱ་རྒྱུར་ཐག་ཚད་པ་ཞིག་རེད།
སྒྲིབ་ཆད་རྒྱ་མིར་ལག་སྦྲེལ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་མིའི་བདག་སྲོད་བྱེད་པའི་བོད་ཀྱི་མི་
སྣ་ཚོ་ཡང་ད་ཆ་ཀོ་ཐག་གཅོད་མ་གྲོད་དེ། ལྷན་གཟིགས་པའུ་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་
དབུ་གནས་སྐྱེད་བང་ཡོངས་རྫོགས་མེད་པ་བཟོས་ཁར། ཡོངས་བྱགས་འབྲུབ་འཛིང་
བྲག་པོ་བཏང་བ་མཐར་ལོག་སྒྲིབ་པའི་བྲས་སུ་བརྒྱུར་འཛོག་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

རྒྱ་མིས་བོད་དུ་དམར་པོ་དམར་རྒྱུང་གི་ལས་བྱེད་དཔུང་ཚོགས་བཟོ་རྒྱུའི་ཆེད་
དུ་བོད་སྐྱུག་གཞིན་ལྷ་མང་པོ་རྒྱ་ནག་ཏུ་བཅན་འབྲིད་ཀྱིས་དམིགས་བསལ་སྦྲོབ་སྦྲོང་
སྤྲད་དེ་བོད་དུ་ཕྱིར་བཏང་བྱས་པ་རྣམས་ནས་བོད་མི་མང་ཚང་མས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
མནར་གཅོད་ཚད་མེད་ཚོར་བཞིན་ཡོད་པའི་གནས་ལུགས་དངོས་ཉོགས་བྱུང་ཡོད་
པ་དང་། ཁོང་ཚོའི་ཁོངས་ནས་ན་གཞིན་མང་པོས་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཅོན་
བརྒྱུར་ལེན་བྱེད་པའི་གདོང་སྤོགས་རུ་སྒྲེའི་ནང་དུ་ངོ་ལྷགས་ཡོད་པ་རེད།

བོད་ནང་རང་རེའི་མི་མང་ཡོངས་ནས་མི་བཟད་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཤིན་ཏུ་བྲག་པོ་
ཚོར་ལྷུས་དྲ་ཅང་སྒོ་བམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་མཐོང་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར། ང་ཚོས་
དེ་རིང་གི་ཉེ་མོ་འདིར་བོད་རང་དབང་བརྒྱུར་གསེའི་དམ་བཅའ་སྤར་ལས་སྤྲུག་པའི་
བརྟན་པོ་ཞིག་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན། ད་བར་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་མ་སོང་བ་འདིའི་རིང་ལ་
རང་རེས་རང་བཅོན་གྱི་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཕྱིར་ལོག་ཐུབ་པའི་ཉེ་མ་ཞིག་འཆར་རྒྱུའི་
དོན་ལ། གང་ཅིའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱ་སྒྲིག་བྱས་ཡོད། དམིགས་དོན་དེའི་ཆེད་དུ་ང་

ཚོས་བདག་ཅག་གི་སློན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་དམ་པའི་
ཚོས་ཀྱི་དགོངས་དོན་དྲང་བདེན་དང་། འདྲ་མཉམ། དམངས་གཙོ་བཅས་ཀྱི་གཞི་
རྒྱུ་ལྟ་བུ་གི་རྩ་ཁྲིམས་འཆར་ཟིན་ཞིག་གསར་བཤེས་ཀྱི་ཁྱབ་བསྐྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་
ཅིང་། དེ་ལ་བོད་མི་མང་ནས་དགའ་སློབ་ཆེན་པོས་མགུ་བསུ་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་
པར་སྤྱི་ཚུལ་དུ་བཅུན་བྱོལ་མི་མང་ནས་འདེམས་བསྐོས་སྤྱི་འཐུས་ཚང་མས་དགའ་
བསུ་བྱ་རྒྱུ་ལོད།

རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་རྒྱ་ཆེའི་རོགས་རམ་དང་། གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་
གནང་བར་བརྟེན་ནས་ང་ཚོས་གཞིས་ཆགས་དང་། སེམ་ཡོན་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་འཆར་
གཞི་མང་པོ་ལག་ལེན་བསྟར་ཡོད། རོས་ཀྱི་མི་མང་དང་། རོས་རང་ཉིད་བཅས་
ནས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་གཞིས་ཆགས་དང་། སེམ་ཡོན་སྐོར་ཙམ་མིན་པར་ཚོས་
དང་། རེག་གཞུང་ཐོག་ལའང་རོགས་རམ་གནང་ཡོད་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷོ་བྱ། དེ་
བཞིན་རྒྱ་གར་དང་སྤྱི་ཚུལ་གྱི་རོགས་ཚོགས་མང་པོས་ང་ཚོར་གང་ཅིའི་ཕན་རོགས་
གནང་བར་བརྟེན་ཆེ་ཞེས་ལྷོ་བྱའི་ཐོག་། དུང་ཡར་རྒྱས་ཆེད་མུ་མཐུད་རོགས་
རམ་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད།

མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་རྒྱ་གར་
གཞུང་དང་། སྤྱི་ཚུལ་གཞན་ཁག་བཅས་ལའང་ང་ཚོས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷོ་བྱ། དེ་
ནང་མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནས་སྤེངས་འགའ་གསའའོད་བསྐྱེད་གནང་བའི་བོད་
མི་མང་གི་གཞི་རྒྱུ་ལོད་འགྲོ་བམིའི་ཐོབ་ཐང་ཞི་དུ་ལྟའང་བྱུང་མེད་པའི་ཐོག་། བོད་ནང་
གདུག་རྒྱུ་བ་མཉམ་གཙོ་དུ་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཞེ་ཞེས་ལྷོ་བྱའི་ཐོག་ལོད་པ་དང་བཅས་

ད་ཆ་ང་ཚོར་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་སྲིད་དོན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་དངོས་སུ་གནང་རོགས་ལུ་
དགོས་པའི་དུས་སྐབས་སུ་སྡེ་བས་ཡོད།

འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་སྐྱིད་དང་། ཨུ་འག་ཨེ་ཤ་ཡའི་ནང་དུས་བདེ་ཞི་འཇགས་
ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་སྡེ་བས་ལྡན་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་དང་། རྒྱ་ནག་གཉིས་པོའི་དབར་
ཞི་མཐུན་མཛེས་འབྲེལ་དགོས་རྒྱ་དེ་ནི་འིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་གནད་ཆེ་རེད། འོན་ཀྱང་
ང་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་ལ་ཇི་སྲིད་པོད་རང་དབང་རང་བཙན་སྤྱི་རྒྱལ་སྤུས་ཀྱང་དྲག་
འཇུག་དམག་འཛོག་མི་ཚོགས་པའི་ཞི་བདེ་རྒྱལ་ཁབ་གཙང་མ་ཞིག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་
དུ་ཚང་མས་འདོད་པའི་ཞི་བདེ་དེ་ཙུ་བ་ནས་ཡོང་མི་ཐུབ། དེས་ན་རྒྱ་གར་ནི་དེང་
རབས་འཛམ་གླིང་ནང་ཉ་ཅང་གནད་ཆེ་བའི་གོ་གནས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།
དམངས་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པ། དྲང་བདེན་དང་། ཞི་བདེ། རང་དབང་
བཙས་ཀྱི་ཐོག་ལ་དུས་རྟུལ་ཏུ་རྒྱས་ཤུགས་ཆེ་བསྐྱེད་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པར་འཛམ་
གླིང་སྲོལ་གང་ས་ནས་ཆ་འཛོག་བརྩེ་བཀྱར་ཆེན་པོ་ཐོབ་བཞིན་ཡོད་པའི་རྒྱས་སྡོལ་བས་
ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་རོགས་རམ་གྱི་འདོད་སྣུ་ཤུགས་ཆེ་ཞིག་སྐྱོད་གས་ཐུབ་
པ་ཡིན་ན། དེ་ནས་ང་ཚོ་པོད་མིའི་ད་ལྟའི་སྤུ་ག་སྤུལ་མཐའ་དག་ལྷུར་སེལ་ཐུབ་
རྒྱ་མ་བཟོ། དེང་སྐབས་པོད་ནང་བོད་མིའི་སྐྱབས་བྲལ་བའི་མནར་གཙོད་དྲག་པོ་མྱོང་
བཞིན་གྱི་ང་ཚོའི་མི་མང་ཡོངས་ཀྱི་རང་དབང་དང་། བདེ་སྐྱིད། གཟི་མཐོང་བཙས་
བསྐྱར་གསོའི་ཉི་མ་ལྷག་པར་ལྷུར་བ་ཞིག་འཆར་ཐུབ་པའི་ཕན་ཚོད་གས་ཡོང་
ངེས་བཙས།

༡། །སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 སྤྱི་ལོ་ ༡༧༥༩ གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་དགུ་པའི་
 ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ ད་རིང་ང་ཚོས་དུས་དྲན་གྱི་དཔེ་ཞེ། བོད་མི་ཡོངས་ཚོགས་ཀྱི་འིན་དུ་རྩ་
 ཆེའི་དུས་ཚོས་འགྲུབ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་འོག་དུ་ཚུད་པའི་བོད་མི་མང་ནས་རང་དབང་
 གཏོགས་དུ་བཅོམ་གནོན་གྱི་དཔོན་ལོ་རྒྱུས་དང་ལྡན་པའི་འཐབ་འཛོངས་གྱི་དཔེ་
 བཞིན་རྒྱལ་རབས་ཐོག་གལ་གནད་ཆེན་པོའི་ལེའུ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། གང་ལགས་
 ཞེ་ན། ལོ་ངོ་དགུའི་རྒྱོན་གྱི་ཉི་མ་འདི་ཉིན་བོད་ཀྱི་མི་མང་ཚོས་རྒྱ་དམར་དབང་བསྐྱུར་
 བའི་འོག་ནས་རང་དབང་ཐོབ་ཆེད་དཔལ་མཛོངས་ལྷག་པར་ཆེ་བའི་འབད་བརྩོན་
 །ལུགས་ཆེ་ཞིག་བྱས་ཡོད། རྒྱ་མིས་ནི་རྒྱ་མཚན་ཁུངས་ལུང་གང་ཡང་མེད་པའི་
 གདོང་འབག་གྱོན་ཏེ། ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཐོག་ཁོ་པ་ཚོའི་བདག་དབང་ཡོད་ལུགས་
 གསལ་བསྐྱབས་ཀྱིས་དག་ལུགས་ཀྱི་སྣོན་ནས་བཅོམ་འཇུག་བྱས་ཏེ་བསྐྱད་ཡོད་པ་དང་།
 ང་ཚོས་རྒྱ་དམར་དག་ལུགས་ཆེ་བར་ཚོལ་ལངས་བྱས་པའི་ཉིན་དེར་བསམ་དོན་
 རི་བཞིན་འགྲུབ་པ་མ་བྱུང་བའི་ཁར། འདིའི་རྒྱུན་གྱིས་ང་ཚོ་ཡུལ་མི་སྣོང་ཕྱག་མང་
 པོ་རྒྱ་དམར་ནས་སྡེ་བ་གསོད་བཏང་བའི་གནས་ཚུལ་ཐབས་རྟུགས་བྱུང་། གང་ལྟར་
 ཡང་། མིའི་རིགས་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་། འགོ་བཅིའི་ཆེ་མཐོང་དང་། རྒྱལ་
 ཁབ་ཆེ་ཆུང་རི་ལྟར་ཡིན་ཡང་དེའི་རང་དབང་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པའི་སེམས་སྟོབས་
 དེ་ནི་བཅོམ་དབང་གྱི་དཔེའི་རྒྱས་ལུགས་ཀྱིས་གནོན་འགོག་ནམ་ཡང་གྱེད་མི་བྱུབ།
 ལོ་རྒྱུས་དང་ལྡན་པའི་ཉི་མ་དེར་རྒྱ་མི་ལ་ངོ་ཚོལ་བྱས་ནས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཡོངས་

རྫོགས་གཅིག་སྒྲིལ་དུ་གྱུར། འཛོམས་མེད་ཐོག་ངོ་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཙན་མཚན་
ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བསྐྱར་དུ་གསལ་བསྐྱགས་ཀྱང་བྱས་ཡོད། བོད་སྤྱི་ནང་
གང་དུ་ཡིན་ཡང་རུང་། ངོ་ཚོ་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ཅེས་པའི་འཐབ་
ཚུད་དེ་ད་དུང་ཡང་ངོ་ཚོས་ལུ་མཐུད་དེ་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན།

བོད་ནང་ལུས་པའི་ངོ་ཚོའི་མི་མང་ཚོས་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་འཐབ་
འཛོམས་བྱེད་གྱི་ཡོད། རྒྱ་མིས་བོད་མི་མང་གི་འཐབ་འཛོམས་དེ་དྲག་ཤུགས་ཅི་
རིགས་དང་། མིང་འདོགས་སྒྲ་ཚོགས་གྱི་སློ་ནས་འགོག་བསྐྱོམས་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཀྱང་།
ཁོ་པ་ཚོའི་བྱེད་ངན་དེ་ལ་གྲུབ་འབྲས་ཇི་བཞིན་མ་ཐོན་པ་ནི་རྒྱ་མི་རང་ཉིད་ནས་ཀྱང་
ངོས་ལེན་བྱས་འདུག །རྒྱ་མི་དམར་པོས་ས་མཚམས་ཁག་ཏུ་དམ་བསྐྱགས་ཇི་ཆེ་
ཇི་ཆེར་བཏང་བ་ཡིན་རུང་། བོད་མི་མང་ཚོ་ནི་རྒྱ་གར་དང་བྱིམ་མཚེས་ལུལ་ཁག་
ནང་ལོ་ལྟར་བཙན་བྱོལ་དུ་ཡོང་ལུས་འདིས་ཀྱང་བོད་ནང་བོད་མི་མང་གི་འཐབ་
འཛོམས་ལས་འགྲུལ་བཀག་འགོག་མ་ཐུབ་པའི་རྟོགས་མཚན་གསལ་པོར་མངོན་ཡོད།
ཉེ་དུས་བོད་མི་ ༥༠༠ སྐོར་ཞིག་རྒྱ་གར་བྱོགས་སུ་བྲོས་བྱོལ་ཡོང་སྐབས་ལམ་
བར་རྒྱུན་འདས་སོང་འདུག །དེ་ནི་ཁོང་ཚོས་ཐར་ཐབས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་གནས་
ཚུལ་གསལ་པོར་ཤེས་བཞིན་རང་མོས་སློ་ཐག་གཅིག་ཏུ་བཙན་དེ་ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན་
མོད། རྒྱ་དམར་གྱིས་ད་ལྟ་ཁོ་པ་ཚོས་འདི་ལྟ་བུའི་ཉེན་གཅོད་གྱི་ཐབས་ལམ་འཚོལ་
བ་འདི་ནི་དུ་ལས་ལ་མཚན་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ།

རྒྱ་དམར་གྱིས་ད་ལྟ་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུ་རྗེས་ནང་བོད་ཤུག་སྟོང་ཤུག་མང་པོ་
ཕ་མའི་ས་ནས་བཙན་དབང་གིས་ཁ་འཕྲལ་ཏེ་རྒྱ་ནག་ཏུ་བཏང་། ཁོང་ཚོའི་མྱད་པ་

འཇུ་པའི་ཐབས་ཤེས་ལུ་གུ་བརྒྱད་དུ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་ཏུ་བཏང་བའི་བོད་རིགས་
 ཚང་མ་གང་དུ་འང་འབྲེལ་བ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ། ཁོང་ཚོས་མའོ་གི་རིང་ལུགས་
 དང་། མའོ་གི་སློབ་སྟོན་ཟེར་བ་དེ་རིགས་གསུམ་སློབ་སློང་སྤྱད་ཐོག་ ཁོད་རང་
 གི་འཚོ་བའི་གོ་མས་གཤིས་ལ་དམའ་འབེབས་དང་། སྤང་ཟུག་ཚད་མེད་པ་ཞིག་བྱེད་
 གྱི་ཡོད་འདུག །ཡིན་ནའང་རྒྱ་མིའི་རེ་རན་སློང་ཟད་དུ་གྱུར་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེ་
 ཡོད་ཅེ་ན། འདི་འདྲའི་སློབ་གསོ་ཐོབ་པའི་བོད་སྤྱུག་མང་ཆེ་བས་རྒྱ་མིས་བོད་ལ་
 དབང་བརྒྱུར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཞེ་ནས་ངོ་ཚོལ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཅིང་། ཇི་སྲིད་འགྲོ་བ་མི་
 ཞེས་པའི་བསམ་མཛོལ་གོ་དང་བྱུ་རྒྱའི་རྣམ་པ་དངོས་ཡོད་གྱི་བར་དང་། ཇི་སྲིད་འཇིག་
 ཉེན་འདི་དྲང་བ་དེ་ན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་གནས་ཚུལ་དངོས་ཡོད་གྱི་བར་རྒྱ་དམར་
 བས་ང་ཚོའི་བོད་སྤྱུག་ཚོའི་སྤྱད་པ་འཇུ་པའི་ལས་འགུལ་དེ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཅུ་བ་
 བས་ཡོང་མི་བྱུང། རྒྱ་མིས་གངས་ཅུང་མི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་བཙན་འཇུག་
 བྱེད་པའི་སྲིད་བྱུས་ལག་ལེན་བརྟུར་བ་དེ་ནི་དུ་ན་རྒྱ་རིགས་རང་མཐོངས་རིང་ལུགས་
 ཤེས་ཡིན་པ་ཐག་བཅད་ཚོག་པ་ཡིན། འོན་ཏེ་གཏུ་འདི་འདྲའི་སྲིད་བྱུས་ལ་རྣམས་འབྲས་
 ཐོན་རྒྱ་མར་བཞག་ །དེ་ལས་སློབ་སྟོན་མི་རིགས་སྤྱིར་ལངས་ལས་འགུལ་གྱི་མེ་ཆེན་
 བད་དུ་སྦྱུ་མ་རྗེས་བཏབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དམར་
 པོའི་རྒྱིག་འཇུགས་ནང་ཞུགས་པའི་བོད་མི་ན་གཞོན་ཚོ་ཡང་རང་ཡུལ་མི་མང་གི་
 རྫོགས་སུ་ལངས་ནས་རྒྱ་མིར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཚོལ་བྱེད་པ་ཞིན་ཡོད།

ང་ཚོའི་ཡུལ་དུ་མི་མང་རང་རང་གི་དད་མོས་ཡིད་ཆེས་ལྡན་པའི་ཚོས་དང་
 རིག་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་མིས་བཙན་གཞོན་བྱེད་པའི་དམིགས་ཡུལ་ལྟེ་བ་ཞིག་ཆགས་

ཡོད། རྒྱ་དམར་གྱི་ས་ཐོག་མར་བཙན་འདྲུལ་བྱས་པ་ནས་བརྒྱུད་དགོན་སྡེ་གཙུག་
 ལག་སློབ་གྲྭ་ཆེ་མོ་ཁག་དང་། ཤེས་རིག་གི་སློབ་འདྲུགས་ཁག་ཅུ་མེད་གཏོང་བའི་
 ལས་འགུལ་བཙུགས་པ་དེ་ནི། ཉེ་བའི་ལོ་ནང་རིག་གཞུང་གསར་བཞེ་དང་། སྤུང་
 དམག་དམར་པོའི་ལས་འགུལ་ཟེར་བའི་ཐོག་ནས་གདུག་རྩུབ་ཅེ་ཆེར་བཏང་སྟེ་དགོན་
 ཁག་དང་། ཤེས་རིག་སློབ་འདྲུགས་ཁག་ནང་རྟུག་བསྐྱད་མཁས་པ་དང་། དགེ་
 འདུན། གུབ་བཙུན་ཡོད་ཚད་སྤྱིར་འབྲུད་ཀྱི་ས་ས་གནས་སོ་སོའི་ཡུལ་མི་སྤྱི་བོ་ཚོ་
 དང་མཉམ་དུ་བོད་དང་ས་འདྲེས་ཀྱི་བྱིམ་མཚོས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་ས་མཚམས་ཁག་
 ཏུ་དམག་གི་འགོ་ལམ་བཟོ་བའི་ལས་རྩོལ་ནང་བཙན་འདྲུག་བྱས་ཡོད་པ་དང་། བྱིམ་
 མཚོས་ཡུལ་ཁག་གི་ཞི་བདེར་འཛིགས་སྤང་ཆེན་པོ་བཟོས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ང་ཚོ་
 བོད་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ནི་དེང་སང་རྒྱ་དམར་གྱི་དམག་གི་ཉེན་གཞི་སྟེ་བཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་
 པ་རེད། ༡༩༧༧ ལོ་ནས་བརྒྱུད་བོད་ནང་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་སྟེ། རྒྱ་
 དམར་ནས་བོད་མི་མང་ལ་བཙན་གཞོན་དང་། གཞོད་འཚོ་ལུ་མཐུད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
 པའི་ཐོག་། རྒྱ་མི་ཁོ་ཚོ་རང་ཉིད་ནང་ཁུལ་ལའང་ནང་འཁྲུག་རྒྱུ་དུ་ཡོད་ལུས་རེད།
 བོད་རང་སློབ་སློང་ས་རྣམས་ཁང་ནང་མི་མང་ནས་འདེམས་བསྐྱོས་ཟེར་བའི་འབྲུས་
 མི་ ༩༠། ཡོད་པ་ཚང་མ་ལས་འཁྲུར་སྤྱིར་འབྲེན་བྱས་ཏེ་བོད་ཐོག་རྒྱ་མིས་ལག་
 ལེན་བསྟར་བའི་སྤྱིད་བྱས་དེ་ནི་ད་ཆ་སྤྱོད་གས་གང་ས་ནས་ཁུངས་མ་འཁྲོལ་བའི་ར་
 སློད་གསལ་པོ་ཐོན་ཡོད། དེ་བཞིན་བོད་རིགས་ལས་བྱེད་པའི་མིང་ཙམ་ཡང་སྐྱེད་
 ཐོན་གོ་འཚོར་ཡོད་པ་མ་རེད། རྒྱ་ནག་ལ་ལོ་མང་སློབ་སློང་བྱས་པའི་བོད་མི་ཚོར་
 ས་གནས་མི་རིགས་རིང་ལུགས་འདུག་ཅེས་སློབ་བཙུགས་ནས། བཙན་དབང་ངལ་

ཚུལ་རྟུ་པའི་ནང་བསྐྱར་དུ་སློབ་གསོ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཏང་འདུག །རྩ་ལོ་ཟླ་ ༩
ནས་བཟུང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་ཚང་མ་རྒྱ་དམག་གིས་འཛིན་སྲུང་བྱས་ཏེ་དེར་སང་
པོད་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་དམར་དབང་བསྐྱར་དུ་གཤོལ་ཁོ་ནས་བཅན་བཟུང་བྱེད་པ་དང་།
ཞི་བའི་མི་ཚོར་ཆབ་སྲིད་འཛིན་སྲུང་གི་མིང་ཅམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད།

རྒྱ་དམར་གྱི་འོག་ནས་ཐར་པའི་ང་ཚོ་སྐལ་ལྷན་མི་མང་ཚོས་རྒྱལ་གཅེས་རང་
རིགས་པོད་མི་ཏ་ཅང་མང་པོས་དེ་རིང་གི་ཉིན་དེར་རང་སློབ་བཏང་པའི་གཟེ་བརྗིད་
ཅན་གྱི་ལས་འགན་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱལ་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་སྟེ། ཚང་མས་དུས་གཏན་
དུ་སློབ་ཚུ་གཅིག་དུ་སློམ་བཞིན་རང་དབང་ལྡན་པའི་པོད་དུ་ལོག་རྒྱུའི་ཀྲ་སློག་འབད་
བཅོལ་ཆེ་བསྐྱེད་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། པོད་སྐྱུག་ཚོ་མ་འོངས་པའི་རང་
དབང་རང་བཅོན་པོད་ཀྱི་གཞི་ཅ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ལྟ་སྲུང་ཐོག་ནས། ཁོང་ཚོར་སློབ་གསོ་
གཅིག་ནས་རང་གི་རིག་གཞུང་དང་། ཚོས་དད། ལོ་མས་གཤེས་བཟང་པོའི་ཚུ་
བ་གཏོང་བཟང་འཇུགས་པ་དང་། སློབ་གསོ་གཞན་ནས་དེར་རབས་ཡར་ཐོན་གྱི་ཤེས་
ཡོན་དང་། འཛམ་གླིང་གི་རིག་གཞུང་ཤེས་ཡོན་མཐོ་ཚད་ཀྱིས་སྐྱུག་པ་ཞིག་ཡོང་
བར་བྱེད་པ་སོགས་བསམ་སློབ་དང་། སློབ་བཟང་གཉིས་ཀ་ནས་ཡར་རྒྱས་འགོ་བྱུབ་
པའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་སློབ་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོ་གནས་སྡངས་འདི་ཐོག་ནས་འཆར་
ལོངས་བྱུང་བ་ཡིན་ན། རྗེས་སུ་པོད་ཀྱི་ཆབ་འབངས་ཤེས་རྒྱས་ཅན་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་
མ་ཟད། རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དང་འགོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་ལེགས་ཚའི་ཞབས་འདེགས་
ལུ་མཁན་ཞིག་ཀྱང་འབྱུང་བུལ་པ་ཡིན། དེ་འབྲེལ་པོད་ནས་བཅོན་བྱོལ་དུ་ཐར་བ་
མི་མང་བརྒྱད་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་གི་ནང་ནས་རྒྱ་གར་དང་། འབྲུག་ །འབྲས་ལྗོངས། སུད་

མི་བཅས་སུ་བྱིན་བརྗེ་མས་པོད་མི་ ༡༠༠༩༠ ལྗོང་ཞིག་ཞིང་ལས་དང་། འབྲོག་
 ལས། བཟོ་ལས། ལག་ཤེས་བཟོ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་གཞིས་ཆགས་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་
 པ་ཡིན་ཞིང་། འདི་དག་ནི་གཙོ་ཆེ་བ་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་དབུས་གོང་གསལ་ཡུལ་
 ཁག་སོ་སོའི་གཞུང་དང་། རོགས་རམ་ཚོགས་པ་ཁག་ནས་གཏོང་མེད་ཆེ་བའི་རོགས་
 རམ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་འདི་འདྲ་ལག་ལེན་འཁེལ་ཐབས་མེད། དེས་ན་སྐབས་འདིར་
 རོས་ནས་བོད་མི་མང་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་དང་། རང་རོས་སྐྱེ་ར་བཅས་ནས་ཚང་མར་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷུ་རྒྱ་དང་། དུང་གཞིས་ཆགས་བྱེད་དགོས་ངེས་བོད་མི་བྱངས་ ༡༠༠༠༠
 ཅམ་ཞིག་ཡོད་པར་བརྟེན་འཚོས་ད་བར་དཀའ་ངལ་ལ་མ་འཇོམས་པའི་ལས་དོན་རྗེ་བྱས་
 འདི་ཐོག་མུ་མཐུད་ཡར་རྒྱས་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་རྒྱུར་ཤུགས་སྡོན་རྒྱག་དགོས་པ་ནི་ང་ཚོ་རང་
 ཉིད་ལ་རག་ལུས་པ་ཞིག་ཡིན། ང་ཚོས་ཤུགས་སྡོན་བརྒྱབ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། སྤྱིན་བདག་
 རྒྱ་གར་གྱིས་མཚོན་པའི་རང་རེ་གནས་སྡོད་ཡུལ་ཁག་གི་རྩ་བའི་ཡར་རྒྱས་ལའང་ཕན་
 རུས་ཐོན་པ་ཡོང་རྒྱུ་མ་ཟད། ང་ཚོ་བོད་དུ་ལོག་རྒྱུའི་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་ང་ཚོས་བོད་
 མིན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ནང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་རོ་མ་དེ་རྩ་འཇུགས་ཐུབ་པ་ཡོང་རྒྱ།

རང་ཡུལ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་སྤྱིར་ལོག་བྱ་རྒྱུ་དེ་ང་ཚོའི་རེ་བ་གཙོ་བོ་ཡིན། རེ་
 བ་ཆེན་པོ་དེ་ང་ཚོས་རྒྱན་དུ་སྟེང་ལ་བཅང་ནས། དེའི་དོན་དུ་དུས་དང་ནམ་པ་ཀུན་
 ཏུ་དཀའ་སྤྱད་འབད་བཅོམ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་རྒྱལ་
 ཁབ་མང་པོས་ང་ཚོའི་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་རྒྱ་མིས་
 བོད་དུ་བཅོན་འཇུག་བྱས་པར་སྐྱོན་འཇུགས་ཀྱང་གནང་ཡོད། ང་ཚོས་ཁོང་ཚོར་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷུ་རྒྱ་དང་། མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནས་ཡིན་ཡང་རུང་། དེ་མིན་

གཞན་དག་གང་ནས་ཡིན་ཡང་ང་ཚོས་རྒྱབ་སྐྱོར་གཙང་མ་ཡོང་རྒྱུ་ལ་མཐུན་དེ་
རེ་བ་ལྟོག་ཡོད། རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་དུ་བཅན་འཇུག་བྱས་པ་དེ་ནི། ཨེ་ཤ་ཡ་གླིང་
ཆེན་ལ་འཛིགས་ཉེན་ཆེན་པོ་བཟོས་པ་སྒྲོས་ཅི། ང་ཚོ་བོད་དང་ས་འདྲེས་ཁྱིམ་མཚོས་
ཡུལ་ཁག་ལ་ཉེན་གཏུག་པར་ཆེ་བ་ཡིན་པེས་ང་ཚོས་ཉུག་ཏུ་ངོས་འཛིན་གྱེད་ཀྱི་ཡོད།
འདི་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་དང་། འགོ་བཟུང་བེད་ལས་ཀྱི་སྤང་རྒྱུ་ལ་གྱི་ཐོག་ནས་
ཡིན་ཡང་རུང་། མྱི་ང་པོ་བྱང་བ་དེ་ན་གྱི་གནད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་དགོས་པ་
ཡིན་ཆེ། ང་ཚོས་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་སྲིད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱུགས་ཆེར་གཏོང་གནང་
ཞེས་སྐུལ་ཡང་འབོད་བསྐྱུལ་བྱུ། ཡང་ང་ཚོས་རྒྱ་གར་ཁོ་ནའི་འབོད་བསྐྱུལ་ལ་
བརྟེན་ནས་བོད་དོན་ཕན་འབྲས་ཡོང་བའི་རྒྱལ་བྱུགས་ཐོན་ཐུབ་རྒྱུར་ངོས་འཛིན་གྱེད་
ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་གར་ནི་ཨེ་ཤ་ཡའི་ནང་གལ་གནད་ཅན་གྱི་གནས་སྤངས་ཤིག་ཐོག་གནས་
ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་ནི་བོད་དང་རིག་གཞུང་། ཡུལ་ལུང་ས་འདྲེས་
སྲོགས་གང་སའི་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད་པའི་ཐོག་ ཁོ་ལོ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་རང་
ཡུལ་ནས་བཅན་སྲོལ་དུ་ཡོང་དགོས་ལ་རོགས་རམ་གནང་བ་འདི་ལྟར་ལ་སོང་། ཇི་
སྲིད་མིའི་རང་དབང་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱས་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདེན་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་
རྒྱུར་ང་ཚོས་ཡིད་ཆེས་ལྷུ་བཞིན་ཡོད། ང་ཚོ་བོད་མི་ཚོས་དོན་གནད་འདི་ཐོག་འཁྲུང་
བཅོམ་ཆེ་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། ང་ཚོས་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་ལས་འགན་དེ་རྒྱ་གར་ནང་
འགྲུབ་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ་མཐུན་འབྲས་བུ་ལྟར་ལྟོགས་ཐུག་གཙང་མར་བཅད་ཡོད།
མཚོག་གསུམ་ཐུགས་རྗེས་འགོ་བཟུང་བའི་ལུས་པར་བདེ་སྐྱེད་འབྱུང་བའི་སྒྲོན་ལམ་བཅས་།།

༡། །སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་

སྤྱི་ལོ་ ༡༧༥༧ གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་བཅུ་པའི་

ཐོག་ཡོངས་ཁྱབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ གསུམ་བཅུའི་དུས་ཚོས་འདི་ནི་ང་ཚོར་དམིགས་བསལ་གལ་ཆེའི་ཉིན་མོ་ཞིག་
དུ་གྱུར་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་བོད་མི་ཙམ་དུ་མ་ཟད། འགྲོ་བམིའི་རིགས་ཀྱི་དགའ་
གཅེས་ཆེ་བོས་བྱེད་པའི་ཞི་བ་དང་རང་དབང་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲོག་ལྟར་བལྟ་བའི་
མིའི་རིགས་ཀྱི་ལཱ་འདེད་བཞིན་ཡིན། བོད་མི་ཚོས་བོད་རང་དབང་རང་བཙན་
མཐའ་གཅིག་དུ་སྐྱེལ་བའི་བཙོན་ཤུགས་སྤོང་སྤོང་བས་ཀྱི་ངོ་བོ་མཚོན་ཞིང་། ལོ་རྒྱུས་
ལྟར་པའི་བོད་མིའི་ངོ་ཚྏ་ལ་སྤོང་ལངས་དེ་བྱས་ནས་ད་ཕན་མི་ལོ་བཅུ་ལོང་། ང་ཚོའི་
གཞིས་ལུས་བོད་མི་ཚོས་མྱོང་བཞིན་པའི་དཀའ་སྤྲུག་འཛིགས་དང་ངས་གཅེར་གསལ་
དུ་ཐོན་པའི་གནས་ལུགས་རྣམས་ལ་བསམ་གཞིགས་བྱས་ན་ད་ཕན་ལོང་པའི་ལོ་བཅུ་
དེ་ནི་ཆེས་རིང་པོའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ཡིན། འཛམ་གླིང་གི་ཡང་ཐོག་དུ་མིས་མི་ལ་བཙན་
གཞོན་བྱེད་པའི་དཀའ་སྤྲུག་དེ་ནི་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེ་རེ་འཛེ་ཆེ་ཆེ་བཟུང་བྱ་སྤྱིན་ཡོད།

མངའ་བདག་གསུམ་ལ་ངོ་ཚྏ་ལ་ལམ། ཤེས་རིག་གསར་བརྗེ་འམ། གསར་
བརྗེའི་ཚོགས་པ། བསམ་སྒྲུབ་དྲི་ལ་བརྒྱུགས་ཚོགས་པ་སོགས་ལས་དོན་གསར་པའི་
རྣམ་པས་མིང་གི་སྤྱི་གོས་རིམ་འདྲ་ཞིག་གསལ་གསུང་། དོན་ལ་དེ་དག་ཚང་མ་བོད་
མིའི་ངོ་བོ་རྩ་མེད་གཏོང་བའི་ལག་ཆ་འབའ་ཞིག་ཡིན། དེ་འདྲའི་གནས་སྤངས་
མགྲོགས་སྤུར་རེ་སྤྲུག་དུ་སྤྱིན་པ་དེས་ཆེས་ཇོ་དྲག་གི་གནས་སྤོང་ཐབས་སྤྲུགས་ཀྱི་
རྣམ་པ་བརྟན་པ་རེད། རྒྱ་དམར་གྲང་བྲན་གྱི་དྲི་ལ་བརྒྱུགས་ཁང་ནས། བོད་མི་

ཚོས་ཡར་རྒྱས་དང་བདེ་སྲིད་ཀྱི་འཚོ་བ་གསར་པ་ཞིག་སྤོང་གི་ཡོད་པའི་སྣོང་ལུར་
ཡང་ཡང་བརྗོད་པ་དེ་ནི་གནས་ཚུལ་དངོས་ཡོད་རྣམས་ཁོང་ཚོའི་རང་འདོད་ལྟར་
རྒྱུར་བཅོས་བྱས་ཏེ་དེ་ལ་འཇམ་སྒྲིང་མི་མང་མགོ་འཁོར་ཏེ་ཁོང་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་
ཡིད་ཆེས་ཐོབ་པའི་རེ་བ་བྱས་པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་བོད་ནང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་
ཚུལ་དང་མ་རྣམས་ལ་གཞིགས་ན་དོ་ཚུལ་མེད་དུ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་རྒྱན་དུ་མཐོང་
ཐུབ། དངོས་དོན་དུ་བོད་མིའི་འདོད་པར་མི་འབྲེད་པ་དང་། རོ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་
བསམ་སྦྱོང་གང་ཅིའི་ཆ་མང་པོར་བྱབ་སྟེ་གནས་ཡོད། རྒྱ་ནག་དུ་འབྲིད་ནས་རྒྱ་
དམར་གྱིས་སློབ་གསོ་སྤྱད་པའི་བོད་ཀྱི་གཞིན་ལྷ་ཚོས་བོད་དུ་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་དབང་རྒྱུར་
ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དོ་རྒྱལ་གྱི་མཁའ་མཁའ་མང་དུ་འགྲོ་བས་མ་ཚད། དངོས་སུ་བརྩོར་
རྒྱལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་མང་པོའི་ནང་དུ་འཇུག་ལུགས་བྱས་ཡོད།

རྒྱ་མི་གྲུང་བུ་ཚོའི་བསམ་པར། བོད་མིའི་ལུས་སློབ་ནི་མི་གཏོང་ཚུ་ལེན་
ལྟ་བུའི་རྒྱན་ལས་དང་། འབྲུལ་འཁོར་གྱི་ཡོ་ཆས་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་ལས་མེད། གཞི་
ཚུའི་ཐོབ་ཐང་རྣམས་སློབ་ཅི། བོད་མིར་འགྲོ་བམི་ཡིན་ཙམ་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཙམ་ཡང་
སྤྱད་མེད། མིའི་ཐོག་ཚད་ལས་བརྒྱལ་བའི་བཙན་དབང་མནར་གཅོད་ཆེས་ཏེ་བོད་
མི་ཡིན་དུ་མང་པོ་ཞིག་དུས་མིན་འདས་གོངས་སུ་འགྲོ་བཞིན་པ་ཡིན་ནའང་། བཙན་
དབང་ཇི་ཙམ་བཏང་བའི་ཚོད་ཀྱིས་སྤྱི་རྒྱལ་བཙན་འཇུག་མཁའ་ལ་དོ་རྒྱལ་བྱ་སྤེམས་
ཇི་ཆེར་འགྲོ་བ་དེ་དུང་གནས་ལུས་མ་ཟད། ཁོང་ཚོའི་སེམས་ལུགས་དང་། ཡིད་
ཆེས་ཆེན་པོས་བོད་ཡུལ་དེ་ཉིན་གཅིག་རང་དབང་ཡོང་རྒྱུར་རེ་རྒྱུག་གྱི་དཔེ་བཞིན་པ་
རེད། ཉེ་དུས་གོ་བོས་ལྟར་ན། རོ་རྒྱལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་དེ་ནི་བཙན་ཁང་ནང་དང་། ངལ་

ཚོལ་གྱི་རྩ་བ་ཁག་ཏུ་འང་བྱུང་འདུག །བཙོན་པ་ཚོ་དང་། ངལ་ཚོལ་པ་ཚོས་རྒྱ་
 དམར་གྱི་བཙོན་སྐྱེད་པའི་ཁོང་གི་གདུག་རྩུབ་ལ་འཛེམས་ཟོན་མེད་པར་རང་རང་
 གི་མེམས་ཤུགས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཏུ་བོད་རང་དབང་རང་བཙོན་ཡིན་ལུགས་
 དང་། རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་ཀྱི་རང་བཙོན་ལ་བསྟོར་རྒྱུན་བཏང་ལུགས་སྟོར་སྐྱེད་
 མོལ་བྱ་གི་ཡོད་འདུག །བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཤེས་མཁན་བཙོན་པ་ཚོར་བྱིངས་ནས་
 བོད་རང་དབང་གི་སྲིད་དོན་གཞན་སྤངས་དང་རྒྱལ་རབས་འབྲེལ་བཤད་བྱ་གོགས་
 བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་མེད། ཕྱི་ལོ་དབང་རྒྱུར་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། རྒྱུན་བརྗོད་ཀྱི་ཚམ་
 འགྱུར་ཚམས་བཙོན་པ་དང་། འོ་དམ་ཁོངས་ཚུད་པའི་མི་ཚོས་སྐྱུ་གཞན་གྱི་རྒྱལ་
 ཏུ་གཏོང་ཞིང་། དེ་ནི་མེ་ལྷེ་འགོག་མེད་ཏུ་མཆེད་པ་ལྟར་རྒྱ་བྱུང་བྱུ་བྱུ་འཕེལ་འགོ་
 བཞིན་པ་མེད། རྒྱ་ག་བཟུལ་མྱོང་བཞིན་པའི་བོད་ལུས་བོད་མི་ཚོའི་མེ་བཞི་ར་ཚོ་
 ལ་བྱེད་ཅིང་། ང་ཚོ་ནི་ཁོང་ཚོའི་མེ་བ་དང་། དམིགས་ལུལ་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཙོན་
 རྒྱུབ་པའི་རྟོགས་མཚན་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་འདུག །བོད་ནང་ཏུ་ཡོད་པའི་ང་ཚོའི་
 མི་མང་ཚོས་ང་ཚོར་མེ་བ་དང་། ཡིད་ཆེས་ཆེན་པོས་འགན་བསྐྱར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ང་ཚོས་དུས་རྟུག་ཏུ་འབད་བཙོན་བྱེད་དགོས་པ་དེ་རྣམས་ཡིན།

མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་བོད་དོན་སྟོར་རྩུན་སྦྲུལ་བཅེངས་འགའ་ཤས་ཞུས་
 ཡོད་ཅིང་། བདེན་འབྲེལ་བོད་མི་ཚམས་ནས་རྒྱ་ག་བཟུལ་མི་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་
 དང་། བོད་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་དངོས་བདེན་ཚམས་འཛེམ་སྐྱིང་ནས་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་
 པའི་ཆེད་འབད་བཙོན་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན། རྒྱ་གས་མཚུངས་བོད་དོན་ཐོག་ག་ག་
 དང་། རྒྱུ་སྟོར་ཡོང་བའི་ཆེད་ཏུ་འང་ལས་འགུལ་མི་སྟེད་ཅིག་བྱས་ཡོད།

ངའོ་ཚོས་དཀའ་ངལ་དྲུང་ལེན་གྱིས་འབད་ཚུ་ལ་བྱེད་པ་འདི་བོད་ནང་གི་གནས་
ཚུ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཐབས་རྒྱལ་ས་དེའི་ཚེ་དྲུ་ཡིན་པ་དེས་པར་ཤེས་དགོས། བོད་དུ་ལུས་
པའི་བོད་མི་ཚོ་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀའི་དཀའ་སྤྲུག་ཚང་ལས་བརྒྱལ་བའི་ལུ་ན་དོང་
དུ་རྒྱུངས་ན་ཡང་དྲུང་བརྒྱུར་དུ་རང་དབང་རྣམ་པའི་མི་རིགས་ལོག་བྱ་རྒྱུའི་སེམས་
ཤུགས་ཡོད་སྟབས་ངའོ་ཚོས་ཀྱང་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་མང་གི་འགན་འཁུར་ཅ་ཆེ་སྐྱབ་
པའི་འབད་བཅོམ་འདི་རྣམ་བྱེད་དགོས་པ་བྱུང་བ་མ་གཏོགས། བོད་དུ་ཡོད་པའི་བོད་
མི་མང་ཚོགས་ལ་རྒྱ་དམར་གྱིས་བརྗོད་དོན་རྣམ་ཞི་བདེ་འདོད་ཁེངས་ཡོད་ན། ང་
ཚོས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལས་དོན་དེ་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་དོན་མེད།

བོད་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་བོད་མི་ཚོར་བྱུང་བའི་ཉེན་བོད་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་
འི་འདུ་ཞིག་འཇུགས་མིན་ནི་བོད་མི་ཚོས་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་མ་ཟད། ཏུ་ལའི་སླ་མས་
འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་པའི་གཞུང་གི་སློལ་ལུགས་འདི་ཡང་ཡོད་གི་ཡོད་མེད་དེས་པ་མེད།
མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་ཐག་གཅོད་ནི་བོད་མི་མང་རང་གིས་བྱེད་དེས་ཡིན་ཅིང་། ལྷག་
པར་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སྐྱུང་བཅོམ་བྱས་པའི་གཞིན་སྐྱེས་ཡར་ཐོན་ཅན་ཚོའི་
བསམ་ཚུལ་གྱི་རྒྱས་ཤུགས་འདོན་དེས་ཡིན། ངའོ་ཚོའི་སྤྲུག་པར་ཡོད་པའི་འགན་འཁུར་
ཆེན་པོ་འདིར་ཡིད་འཇོག་བྱས་ཏེ་དེང་དུས་མུ་ར་མགྲོགས་ངང་འགྱུར་བཞིན་པའི་
འཛམ་གླིང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་ཞེས་ངའི་མི་མང་ལ་འབོད་སྐྱུལ་
ལྷ་རྒྱུ་ཡིན། ངའོ་ཚོར་ཤེས་རིག་དང་ཡོན་ཏན་མང་ལ་ཤུག་པ་ཡོད་པས། འགྲོ་བ་
མིའི་ཤེས་ཡོན་ཤུག་ཏུ་གཏོང་བ་ལ་ངའོ་ཚོས་ལམ་སྲོལ་གསལ་མང་བོ་ཞིག་ནས་ཞབས་
འདེགས་སྐྱབ་བྱུང་བ་ཡོད། དེང་དུས་མི་མང་བོས་དཀའ་ངལ་དྲུང་ལེན་དུས་ཚོད་རྩོམ་

བཏང་གིས་ཚོས་སྤྲོགས་སུ་སློབ་སློབ་ཉམས་ལེན་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། ལྷག་པར་ནང་པ་
སངས་རྒྱས་པའི་ལྷ་བ་ལ་དོ་སྣང་དང་། བརྟན་དཔྱོད་སློབ་སློབ་བྱེད་མཁན་ཇི་མང་དུ་
འགྲོ་བཞིན་ཡོད། ལྷ་བས་ལེགས་ཤིག་ལ་ང་ཚོའི་སྣང་ཡིག་ནང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཚུ་ལ་
ཆ་ཆོང་ཞིང་། ཆེས་སྤོང་བའི་ལྷ་བའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པས་
དེ་དག་གིས་པ་ལ་སྣང་ཡིག་གཞན་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་དཀའ་རྙོག་གས་གང་ཡང་མེད།
དེས་ནང་ཚོའི་གཞིན་རྒྱ་ཚོས་དེ་འདྲའི་མཐུན་རྐྱེན་འདི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་གིས་
ཐུབ་པ་དགོས་ཤིང་། གཞིན་རྒྱ་མང་ཙམ་ཞིག་ནས་མཐུན་རྐྱེན་འདི་དག་ཤེད་སློབ་བྱས་
ཏེ་འཇམ་སྐྱིང་གི་ཚོས་དང་གེས་རིག་ལ་ཞབས་འདེགས་སྤྲན་བྱ་ཞིག་སྐྱུ་བ་པའི་རེ་བ་ཡོད།

ད་མན་ང་ཚོ་བཅན་བྱོལ་བྱས་ཏེ་ལོ་བརྒྱ་མོང་བའི་རིང་གེས་རིག་དང་། གཞིས་
ཆགས་ཀྱི་ལས་དོན་ཐོག་ཀྱུ་བ་འབྲས་གང་འཚམས་ཞིག་ཐོན་ཡོད་ཅིང་། གཞིས་
ཆགས་ཀྱི་ལས་དོན་ནི་གང་མཚོ་གས་མཇུག་བསྡོམས་བྱ་ཉེར་ཡོད། དེ་མཚམས་
ནི་ང་ཚོའི་འཚོ་བའི་གནས་ཚད་ཡར་རྒྱས་སུ་གཏོང་བྱབས་ལ་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས།
དེང་སྐབས་རང་རེའི་གནས་སྣངས་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བཞི་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་མི་
མང་གི་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའང་གེས་དགོས། བོད་མུར་མཚོ་གས་རང་དབང་
རང་བཅན་ཡོང་མི་ནི་གཙོ་བོར་བོད་མི་མང་གི་བྱ་ལས་ལ་རག་ལུས་ཡོད་པས་ང་
ཚོ་རང་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོས་རྒྱ་དམར་གྱི་བཅན་དབང་གཉེའ་
ཤིང་འོག་མནན་པའི་བོད་མི་རྣམས་བཅིངས་འགོལ་བྱེད་པ་དང་། བོད་མིས་འཇོན་
སློབ་བྱས་པའི་རང་དབང་གི་བོད་ཅིག་ཡོང་བའི་ལས་འགན་རྩ་ཆེ་དེ་སྐྱུ་བ་པ་ལ་འབད་
བརྩོན་བྲུགས་སྐྱེད་བྱ་དགོས་པར་དྲན་བསྐྱུལ་བྱ་རྒྱ་ཡིན།

རྒྱ་དམར་གྱི་ཡིད་ཆེས་ལ། ལས་དོན་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་དྲག་ཤུགས་ལ་
 དཀྱིལ་ལྟར་སྐྱབ་པར་ངོས་འཛིན་གྱིད་པ་ཡིན་སྟེ་བས་ཁོང་ཚོས་ཤུགས་ཤིག་བར་མ་བམས་
 ཅད་ལ་དྲག་པོའི་སློབ་སློང་གྱིད་འདྲུག་པ་དང་། མཚོན་ཆ་གོ་སློང་གྱིད་པ། ས་
 ཆ་གནད་ཡོད་ཁག་ལ་ས་ཁུང་བྱ་བ། འཁོར་ལོའི་བཟོད་ལམ་བཟོ་བ་སོགས་ཞི་དམག་
 དོན་ཐོག་གཞི་རྩའི་གྲ་སློང་གི་ལས་དོན་ཁག་ཡིན། དེར་མ་ཟད། ལས་དོན་དེ་དག་
 ཐབས་ཅད་མའོ་ཅོ་དྲུང་གི་སློབ་སློན་ལྟར་ལག་ལེན་དུ་བཀའ་བཞུགས་བྱུང་བ་དང་།
 མའོའི་སློབ་སློན་ཞི་བསྐྱེད་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་གྱིད་པ་འདྲ། འོན་
 །ཀྱང་མི་ས་ཡ་མང་པོ་གཅིག་གི་བསམ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཞིན་ཡོང་བའདམ་མེད་སྟེ་བས་
 དེར་སྐབས་རྒྱ་ནག་ནང་མའོ་དང་ལོ་མང་ཡུན་གྲོགས་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་ཡོད་པའི་
 རྒྱ་དམར་གྱི་འགོ་འཁྲིད་ཀྱི་རབས་ཚོའི་ནང་དུའང་ལྟ་བུ་མ་མཐུན་པའི་དཀའ་ལྷོག་
 ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་སྐོང་ཐོས་ཡོང་མཁུ་སྟེ་རྒྱ་དམར་ནང་ཁུལ་དུ་སྐར་
 བྱུང་མ་སློང་བའི་མི་མཐུན་སྲིགས་འགལ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་འདྲ། རྒྱ་དམར་ནས་
 ཤེས་དགོས་པ་ནི། མིའི་སེམས་ལ་དུས་ཀུན་དུ་ཡོད་པ་རང་དབང་དུ་སློང་འདོད་དང་།
 རང་དབང་དུ་མཛོད་བསམ་གཏོང་བ། སློབ་ཚོགས་ལ་གང་དགེ་གང་འོས་རང་དབང་
 དུ་གྱེད་པ། ཚོ་གཡོག་དང་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་ཆ་ལག་རྩ་བུ་མ་ཡིན་པར་མིའི་ཐོབ་ཐང་
 ཆ་ཚང་བའི་འཚོ་བར་རང་དབང་དུ་སློང་འདོད་ཡོད་པ་དེ་བཅུན་དབང་ཇི་འདྲ་ཞིག་
 གིས་ས་སྲིགས་གང་འདྲ་ཞིག་དུའང་གཞིན་ནམ་ཡང་མི་སྲུབ། མི་སེར་སྲེལ་མཁན་
 གྱིས་རིགས་གཞན་ཞིག་དུས་ལྟར་མཚན་པ་ནི་བཅུན་རྒྱལ་ལྷན་པུགས་ཅན་ཇི་འདྲ་
 ཞིག་གིས་ཀྱང་གྱེད་བྱུང་བ་བྱུང་མེད་པས་ན། རྒྱ་དམར་གྱིས་ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་

ཕ་ཆེ་དེར་གོ་ཐལ་ཙམ་ལས་མ་བཞག་ནའང་། ཏུས་ཡུན་ལ་མ་ལྗོས་པར་གོ་ཐལ་
དེ་ལས་བསྐྱར་དུ་རང་དབང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ལངས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།།

༡༡། །སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་
 སྤྱི་ལོ་ ༡༧༧༠ གསུམ་བུ་ལུ་དུས་དྲན་ཐེངས་བུ་གཅིག་པའི་
 ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ ད་རིང་ང་ཚོས་བོད་རང་དབང་སྐར་ལངས་ཀྱི་ལས་འགུལ་བྱས་ནས་ལོ་བུ་
 གཅིག་སོང་བའི་དུས་ཚེས་ལ་རྗེས་དྲན་གྱི་དུས་ཚེས་ལོ་དེ།

ང་ཚོས་སྐབས་དེའི་དུས་ཚེས་རྗེས་དྲན་གྱི་ཆོག་བཟོ་དེ་ལ་ཅམ་དང་། ཆོག་ས་
 འདུ་བྱས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། ད་ལན་ལོ་བུ་གཅིག་སོང་བ་དེའི་རིང་ང་ཚོའི་ཡུལ་
 ནང་གི་འཕྲོ་འགྲུར་གང་འདྲ་ཞིག་སྤྱི་ལོ་ལོ་དེ་མེད་དང་། རྒྱ་ཆེའི་བོད་མིའི་བདེ་སྤྱི་ག་
 གནས་སྤངས་གང་འདྲ་ཞིག་སྤྱི་ལོ་ལོ་དེ་སྐོར་ལ་བསམ་གཞིགས་ནན་ཏན་ཞིག་
 ཅིས་ཀྱང་བྱེད་འོས་པ་ཡིན། བོད་ཀྱི་ཡུལ་ནང་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱིས་གང་བའི་འཕྲོ་འགྲུར་
 ཞིག་དང་། བོད་མི་རྣམས་བཀྲེས་སྐོམ་ངལ་འཇིགས་མེ་འོ་བ་ནང་སྐྱུང་བ་སྐྱུང་བའི་
 ཚ་གཟེར་སྤྱི་ག་བསྐྱེད་དང་ངས་སྐྱེས་བཟོ་དེ་པར་དཀའ་བའི་གནས་ཤིག་དུ་གྱུར་ཡོད།
 འོན་ཀྱང་བོད་མི་ཚོའི་ཐོག་མའི་དམིགས་ཡུལ་དང་བསམ་ཚུལ་བོད་རང་དབང་སྐྱེད་
 པའི་རེ་འདོད་དེ་ནི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་སླིང་ནས་དུས་ནམ་ཡང་མ་བཏང་བའི་ཐོག་ལ་
 ད་དུང་འབད་བཅོམ་ལུས་བྱུགས་རྗེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད།

༡༧༧༦ ལོ་ནས་བཟུངས་བོད་མི་རྣམས་ནས་བོད་ཡུལ་མ་བདག་བདག་བཟུང་
 བྱེད་མཁན་རྒྱ་མི་དམར་པོར་རོ་ཚོལ་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་དེར་ད་ཕན་བར་མཚམས་
 ནམ་ཡང་བཞག་མེད་ཅིང་། བར་སྐབས་རྒྱ་དམར་ནས་རིག་གཞུང་གསར་བ་རྗེ་
 ཟེར་བའི་ལས་འགུལ་བསྐྱངས་ཏེ་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་གི་ཉེན་གཞི་ཁག་རྩ་མེད་

བཏང་བ་དང་། རྒྱ་མི་རིགས་ནང་ཁྲུལ་དུ་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ན་ལོག་ཅེས་པའི་ཤོག་
 ཁག་གཉིས་སུ་གྲུར་ཏེ་མཚོན་ཆ་བཟང་སྤྱོད་བྱེད་ཡིའི་ནང་འབྲུག་ཐུག་པའི་སྐབས་སུ་
 བོད་མི་རྣམས་ཀྱང་ཤོག་ཁག་དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་མ་ཞུགས་ན་མི་ཚོགས་པའི་བཅོན་
 བསྐྱེད་བྱས་ཏེ་བོད་མི་རྣམས་སྤྱི་གཞི་ལ་འབྲུག་ལ་ཟུང་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་ཐབས་
 བྱས་བྱས་པ་དེས་བོད་མིའི་ཁོང་ཁྲིའི་མཐོ་ཚད་མེ་འབར་གིང་ག་གཞག་གི་དཔེ་རྣམས་ལྟ་
 པར་གོང་མཐོར་སོང་འདུག །སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོ་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་མཚོན་
 བ། ཆབ་མདོ་ཁྲུལ་དང་། སྤོ་པོ་ཁྲུལ། རྫོང་ཁ། རྫོང་ལུང་། རྩེ་མོ། བཏང་ཁྲུལ་
 སོགས་ལ་བོད་མི་མང་པོ་དཔུང་བསྐྱེད་སྤྱི་སྤྱོད་དམག་སྐར་དང་། ལས་བྱེད་
 པའི་སྐར་ས་ཁག་དུ་ཚོལ་མཚོང་གོ་ལག་ཁྲོན་ཆེ་འཕྲོག་བཅོམ་དང་། རྒྱ་མི་བསང་
 རྣམས་ཀྱི་ཆེ་བྱས་པ། ཡང་སྐབས་མེ་ཚོགས་འདུའི་སྐབས་སྤོ་པོ་དུ་རྒྱ་མིའི་ཞི་དྲག་
 ལས་བྱེད་གསོད་བཟུང་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་གྱི་འདུག །གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་རེ་
 གྱུར་པའི་ཆེ་ཆུང་མག་ཁྲོན་ཆེ་བཏང་ནས་ཁྲུལ་དེར་དྲག་གཞན་རེ་བྱེད་པ་ཕྱིར་རྣམ་
 དང་། ཡང་དེ་རྗེས་སྐར་ཡང་བོད་མིས་ཚོལ་ཟིང་བྱ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་སྤྱི་ཚོགས་རྒྱ་ནག་
 ཆད་མེད་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཐ་སྐབས་ལངས་ཏེ་བོད་ནང་རྒྱ་རིགས་རྣམས་ནམ་ཡང་རྩིང་
 འཇགས་འཁོས་ཐེབས་མི་བྱུང་པའི་གཅོར་བསྐྱེད་པའི་བཞིན་པ་རེད།

དེ་འདྲའི་ཚོལ་འཛིངས་སུ་ཁག་གི་ནང་དུ་བོད་མི་རྣམས་ཞི་ཅིག་མ་ཡིན་པར།
 རྒྱ་མིས་བོད་ཕྲག་མང་པོ་རྒྱ་ནག་དུ་འབྱོར། རྫོང་སྤྱོད་རྒྱད། ཉམས་སྤོང་བསགས།
 རྒྱ་དམར་གྱི་རྗེས་འབྲངས་སུ་ཆེད་དམིགས་རེ་བཅོལ་གསོ་སྤྱོད་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་
 ཤེས་ཡོན་ཉམས་སྤོང་གོ་རྟོགས་རྗེ་ཆེར་གྱུར་པ་དང་ཆབས་ཅིག་རང་གི་མི་རིགས་

པ་ཞིན་ཇི་ཟེང་ཏུ་ལྷུ་རྩེ་འོད་འོད་མིར་བདག་ཐོབ་ཡོད་པའི་ལྷ་བ་ཡང་དག་གི་སྒོ་ནས་
 རྒྱ་དམར་ལ་ངོ་ཚོ་ལ་མཐའ་བཀག་ཤེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། གནས་ཚུལ་འདི་ལྟར་ལ་བརྟེན་
 བོད་རྒྱ་མིས་དབང་བསྐྱུར་བྱས་ནས་ད་ཆ་ལོ་བརྒྱ་དགུ་ཙམ་སོང་ཡང་། ད་དྲུང་རྒྱ་
 དམར་གྱིས་ཡིད་འཆེས་སྒོ་ས་འགན་འཁེར་བའི་བོད་ཀྱི་གཞི་ན་རྒྱ་རེ་རྒྱུང་ཞིག་ཀྱང་
 གཏན་ནས་སྡེད་ཐོན་མ་བྱུང་བས་རྒྱ་དམར་ནས་ལོག་སྡོད་སྲིད་གཞུང་དུ་ངོས་འཛིན་
 པའི་སྲིད་གཞུང་སྡེད་པའི་ལས་ཤེད་བཅོས་མའི་འགན་འཁུར་བར་བཀོལ་སྡོད་མུ་མཐུད་
 མི་ཤེད་ཀ་མེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དངོས་མཐོང་འདི་དག་གིས་བོད་མི་ཅན་གཞིན་བར་
 མ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དམར་གྱི་དབང་བསྐྱུར་འོག་སྡོད་འདོད་ནམ་ཡང་མེད་པ་ལ་སྒོ་
 སེམས་གཅིག་མཐུན་ཡིན་པའི་རང་རྟགས་གསལ་བོར་མངོན་པ་ཞིག་རེད།

རང་ཉིད་ཀྱི་སྲོང་དོར་བྱ་སྡོད་ལ་རང་དབང་སྐྱུ་ཙམ་མེད་པར་རྒྱ་དམར་གྱི་
 རྒྱིག་འཇུགས་རིམ་པ་མང་པོའི་ཚུགས་ཐག་གིས་བཅིངས་ཤིང་། རང་ཉིད་བཀྲེས་
 རྒྱལ་འཕྲུག་གི་མེ་དོང་ནང་སྐྱུང་བ་ཞིན་དུ། སྲིད་ན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ལུས་
 རྒྱོག་ལ་ཇི་མི་སྟམ་པར་དཔེ་བོར་ཚོ་ལ་འཛིངས་དེ་ལྟ་བུ་ཤེད་པ་ཞི། བོད་མི་རིགས་
 ལུལ་བྱུང་དཔེ་བོའི་རང་རྟགས་གསལ་བར་བརྟན་པ་དང་། འགོ་བམིའི་རིགས་
 ཀྱི་རང་དབང་འཕྲོག་པ་ལ་སྲུས་ཀྱང་བཟོད་སྡོམ་མི་བྱུང་པའི་རྟགས་མཚན་བརྟན་
 པ། ང་ཚོ་སྲི་རྒྱལ་རང་དབང་ལུལ་ཁག་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོར་སྡིང་ལ་མངའ་
 གཟེར་བ་ལྟ་བུའི་ཡིད་གདུང་སྡིང་སྡོམ་གྱི་ཚོར་བ་ལུགས་དྲག་པོའི་སྐྱུ་ལ་སྐྱུག་བྱས་
 པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། དེ་ལང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རང་དབང་རང་བཅོན་བསྐྱུབ་པའི་
 དོན་དུ་རྒྱ་ན་མི་ཆད་པར་ལུས་སྡོག་ཡལ་བར་དོར་བའི་བོད་མི་སྡིང་སྡོམ་ཅན་དེ་

ནམས་དྲན་པའི་སློབ་མཚོ་གསུམ་ལུགས་རྗེ་བསྐྱེལ་བའི་གསོལ་འདེབས་སློབ་
ལམ་གྱི་དཔེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཁོང་ཚོས་ལུས་སློབ་གང་གི་ཆེད་དུ་བཏང་བའི་དམིགས་
ལུལ་བོད་རང་དབང་རང་བཙན་ཅིས་ཀྱང་བསྐྱབ་རྒྱུ་རྒྱུ་སེམས་ཐག་གཅོང་བཅད་
ཀྱིས་འབད་བརྩོན་ལུ་བརྒྱ་བསྐྱེད་དེ་གྱེད་དགོས།

ཡང་ང་ཚོའི་ལུལ་དུ་བཙན་འཇུག་གྱེད་མཁན་གྱི་གནས་སྤངས་ཆ་ནས་བཤད་
ན། རྒྱ་དམར་གྱིས་ལུལ་གྱི་བདག་པོ་མི་མང་ཡིན་པ་དང་། དབང་ཆ་ཡོངས་རྗེས་
མི་མང་ལ་ཡོད་ཅིས་དུས་ཉམ་དུ་བརྗོད་བཞིན་པ་ཡིན་ནའང་། ལག་ལེན་ངོ་མའི་
ཐོག་དུ་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ནམས་ཉིན་མཁོའི་ཉེར་སྤྱད་དངོས་རིགས་ལྟ་བུར་བེད་སྤྱོད་
གྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་ནང་གི་སྲིད་བྱུས་འགངས་ཅན་མང་པོར་སྐྱེན་པ་རང་
ཤེད་ཅན་གྱི་བསམ་སྤྱོད་བཟུང་བས་མཐོ་རིམ་དཔོན་ཁག་ནང་ཁྱེད་ལུ་འབད་བསམ་སྤྱོད་
མི་མཐུན་པའི་འགལ་སྐྱེའི་དཀའ་ཚོལ་མང་དག་ལངས་སུ་ས་མ་ཟད། རྒྱར་ཕན་རྒྱ་
དམར་གྱི་ཁ་ནས། ང་ཚོར་སྐྱེར་སེམས་མེད་པའི་རོགས་རམ་གནང་མཁན་གཅིན་
པོ་སུ་ལན་ཞེས་སྲིད་ན་དེ་རྣམས་ལང་མེད་པ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བཀའ་འོས་སུ་
འཛིན་པ་རེད། ད་ཆ་དགའ་བོའི་དང་མར་བཟུང་སྟེ་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་མཚོན་ཅེ་རུ་སུར་
གཏད་བཞིགས་མི་གསོད་ཁྲག་སྤོར་གྱི་བུ་བལག་ལེན་དུ་བརྒྱར་བཞིན་པ་སོགས་རྒྱལ་
འབྲེལ་གྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ལྟར་དང་འགྱུར་བཞིན་པའི་གནས་ལུགས་དེ་དག་
ནི། བདག་ཅག་གི་སློབ་པ་ལུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་ཉམ་
པ་དང་། དག་གཉེན་ངེས་མེད་དུ་གསུངས་པའི་བདེན་དོན་རྒྱོད་བྱུང་བཞིག་རེད།
དེས་ན། གནས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་སློབ་སྦྱོར་ལྟར་ནམ་པར་གཡོ་ཁོང་། རྒྱ་མཚོའི་

ཚུབས་ལྟར་འཁྲུགས་པའི་དུས་ཚོད་འདི་འདྲའི་སྐབས་སུ། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་
ཡིན་གྱི། ཞེས་པའི་དོན་ལྟར། བོད་རང་དབང་རྒྱུབ་པའི་ལས་འགན་ཡོངས་རྫོགས་
བོད་མི་རང་ནས་འཁྲུང་ཏེ་རྒྱུབ་དགོས་པ་དང་། ལྷག་པར་གོང་སློབ་ལྟར་བོད་ཀྱི་
ཆེད་མི་མང་གི་ཐ་སྙད་གང་དུ་འདོགས་པའི་གཞི་འཇུག་ བོད་ཀྱི་དོན་གྱི་བདག་པོ་བོད་
ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེད་བོད་མི་ཚན་གཞིན་བར་མ་མཐའ་དག་ནས་དགའ་བོའི་གཞོན་བཙུན་
དེ་ལྟ་བུའི་འོག་དུ་ལུས་སློབ་གཏོང་བ་ལ་ཇི་མི་སྣ་མ་པར། བོད་རང་དབང་གི་དོན་
དུ་འཐབ་རྩོད་དེ་འདྲ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་བསམས་ན། ང་ཚོ་སྤྱི་རྒྱལ་རང་དབང་ཡུལ་
དུ་གནས་འཁོད་བོད་མི་ཉུང་ཤས་ནམས་སྦྱིད་ལུག་ལེ་ལོ་དང་རང་མགོ་གང་ཐོན་དུ་
རྫོད་ཐབས་ནམ་ཡང་མེད་པས། སེམས་ལྷགས་ཀྱི་ངར་མ་ཆག་ཅིང་། ཆེག་སྦྱིལ་
ཀྱི་ལག་གང་མ་ཞིག་པར། བོད་རང་དབང་རྒྱུབ་པའི་དོན་ལ་སློ་སེམས་གཅིག་སྦྱིལ་
འབད་བརྩོན་གཡོ་མེད་དུ་བྱེད་པ་གལ་ཆེ།

འགོ་ཀྱན་བདེ་ལེགས་ཀྱིས་འཚོ་བའི་སྡོན་འདུན་བཙུན།

༄། །སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༡ གསུམ་བུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་བཅུ་གཉིས་པའི་
 ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

དེ་ ༡༩༡༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ལྷ་སར་བོད་མི་མང་ནས་རང་དབང་སྐྱེར་
 ཡངས་ཀྱི་ལས་འགུལ་བྱས་པར་རྒྱ་མི་གྲང་བཅས་ཀྱིས་བཅན་དབང་གདུག་རྩུབ་དྲག་
 པོས་འགྲོ་བམིས་རྩ་ཆེར་འཛིན་པའི་གནས་ཡའི་མི་སྣ་མ་པར་བོད་མི་སྣོང་སྤྲུག་མང་
 པོ་དམར་གསོད་དྲག་གཞོན་བྱས་པ་རེད། དེ་འདྲའི་ཉིན་མོ་དེ་ལ་ང་ཚོས་རྗེས་དྲན་
 གང་གི་དོན་དུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། ང་ཚོས་བོད་རང་དབང་གི་དོན་དུ་ལྷ་ས་
 སྤོག་གཏོང་མཁའ་བོད་མི་ཚོར་རྗེས་དྲན་བྱེད་པ་ཅམ་དུ་མ་བཟད། དེ་ཉིན་རྒྱལ་ཁ་
 ཐོབ་པའི་ཉིན་མོ་ཞིག་དུ་ངོས་འཛིན་བྱས་ནས་ཀྱང་རྗེས་དྲན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཅིའི་
 སྤྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ཉིན་རྒྱ་མི་གྲང་བཅས་ཀྱིས་བཅན་དབང་གིས་འཛིན་སྣོང་བྱེད་པའི་
 སྤོད་བྱས་ལ་ཡམ་ཉེས་སྤྱིན་པ་གསལ་པོར་བསྟན་པའི་ཐོག་ །ཁོང་ཚོ་ཉུ་བྱུག་ཐབས་
 ཟད་ཀྱིས་དྲག་པོའི་ལམ་ནས་གྲང་བཅས་རྣོ་སྣོད་ཀྱི་ཐོག་སྤྱི་གསལ་མི་མེར་སྐྱེལ་སྤོལ་འཛིན་
 ཐབས་བྱེད་དགོས་པར་བྱུག་པ་དང་། ང་ཚོའི་སྤྱི་གསལ་སྤུ་ཡམ་ཉེས་མིན་པའི་ཁར།
 སྤྱི་རྒྱལ་བཅན་དབང་གི་འོག་དུ་ནམ་ཡང་སྡོད་འདོད་མེད་པའི་རྣམ་འགྲུར་དཔའ་
 གདེངས་སྡོལ་པ་ཆེན་པོའི་ངང་ནས་བསྟན་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་རང་དབང་གྲུན་ལངས་ལན་གངས་སྣོང་སྤྲུག་བྱེད་སྤིང་ལ། དེ་འདྲའི་
 དྲག་གཞོན་ཡང་སྣོང་སྤྲུག་བྱེད་སྤིང་ལའང་། སྤྱི་བོ་མོ་མོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ནང་གི་སྤྱིང་

ལྟོབས་དང་རང་དབང་གི་འདོད་པ་ནི་དུས་ནམ་ཡང་གཏོར་བརྒྱལ་གཏོང་མི་བྱུང་པས།
 བོད་ལ་ཐོབ་ཐང་ཡོད་དེས་རང་བཅོན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གསུ་སྤྲུལ་མ་ཚུད་བར་ངའི་མི་མང་
 གིས་འཐབ་ཚོད་མུ་མཐུད་ནས་བྱེད་དེས་ཡིན། གོང་གསལ་བརྗོད་དོན་རྣམས་ར་
 ལྟོད་བདེན་ཉུགས་སུ་ཉེ་ཆར་བོད་ནས་ཐོན་པའི་གནས་རྒྱལ་གཤམ་གསལ་ལས་ལྷག་
 པ་ཅི་ཞིག་དགོས། ༡༩༧༠ ལྷ་བ་གཉིས་པའི་ནང་བོད་མི་སྣོང་སྟོབས་ཅན་ཚོས་
 རྒྱ་མི་གྲུང་བུན་ལ་དོ་རྒྱལ་བྱས་པའི་དབང་གིས་བོད་མི་རྩ་བརྒྱུད་བརྒྱུད་མང་ཚོགས་
 ཀྱི་མདུན་སར་སྡེ་བ་གསོད་བྱས་འདུག་ཅིང་། ཁང་པའི་ནང་དང་། བཅོན་ཁང་
 ནང་གི་བསང་ཅི་བྱས་གོ་རྟོགས་བྱུང་མེད། ད་ལོའི་སྤྱི་ལྷ་བརྒྱུན་པའི་ནང་སྟུང་སའི་
 རྒྱུད་འཕྲིན་ནས་གོ་མཚོན་ལྟར་པའི་དོ་རྒྱལ་བཞེ་ཁག་གཅིག་མཐོན་གཞན་བྱུང་ལྟགས་
 རྩལ་བརྒྱལ་བྱས་པ་ལས། ཞིབ་གསལ་འགྲེལ་བརྗོད་མ་བྱས་ཀྱང་། དེ་རྗེས་གོ་
 ཐོས་ལ། བོད་སྟོན་བྱུང་སྤྱི་ལྷ་བརྒྱུད་དོ་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལངས་ཏེ་རྒྱ་མི་སྟོང་ཕྲག་རྩེར་
 ལ་གི་རྣམས་བྱུང་བ་དང་། ལྷ་བས་དེར་བོད་མི་བརྒྱ་ཕྲག་དང་ཉི་ལུ་ཅུ་བཞི་སྟུང་ཡང་
 རྩལ་གསོད་བྱས་འདུག །ཡང་ལྷ་བ་གསུམ་གྱི་རྗེས་ལ་སྟུང་སའི་ནང་གསང་བའི་ཚོགས་
 པ་ཞིག་རྒྱ་དམར་ལ་སྟེད་ཐོན་བྱུང་བ་དང་། ཚོགས་པ་དེའི་མིང་ལ་ རྟོབ་རང་
 བཅོན་ལས་འགྲེལ་ཚོགས་པ་ལྟེ་ ཞེས་བེར་གྱི་ཡོད་འདུག །དེའི་ཚོགས་མི་དགུ་མང་
 ཚོགས་ཀྱི་མདུན་སར་སྡེ་བ་གསོད་བྱས་པ་དང་། དེ་བྱིངས་རྣམས་ལོ་ཉི་ལུ་ནས་
 སུམ་རྩུའི་བར་བཅོན་འཇུག་བྱས་འདུག །དེང་སང་རྒྱ་མིས་བོད་ཀྱི་ནང་གདུག་རྩུབ་
 བཅོན་གཞོན་དུག་པོ་ཚད་མེད་ཅིག་བྱེད་པའི་སྟོན་རྒྱལ་འདི་དག་ལོ་གས་སྟོན་གྱི་བྱ་
 ལྟོད་ཀྱི་ཆ་ཙམ་མཚོན་པར་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། གོང་དུ་བརྗོད་པའི་གནས་

ཚུལ་དེ་དག་ནི་འགོ་ག་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ཞིན་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ནང་བགྲུས་སྐོམ་ངལ་
སྤྲུག་གི་ས་ཇི་ལྟར་མནར་ཚུལ་ངོ་མ་རྣམས་ངའི་ངག་རིག་གི་ལམ་ནས་ཆ་ཤས་ཙམ་
ཡང་གསལ་བརྗོད་མི་ཐུབ།

དངོས་དོན་དུ་བོད་མི་ཚོས་རྒྱ་མི་གྲུང་བུན་ལ་ངོ་ཚོལ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་
ནའང་། ངས་ནི་རྒྱ་མི་རིགས་ལ་ཞེ་སྲང་ནམ་ཡང་བྱེད་མི་ཐུབ། ངའི་ཡིད་ཆེས་
ལ་བོད་ཀྱི་རང་དབང་ནི་བོད་མི་རྣམས་སྟོབས་ལུགས་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་མཚམས་
ཡོང་ངེས་ཤིང་། ཞེ་སྲང་ནི་རྒྱ་སྤྲུགས་མིན་ལ། རྒྱ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལྷོ་གསུམ་གསུ་
གནས་པའི་སྐོན་ཆ་ཞིག་རེད། སངས་རྒྱལ་བཙུན་ལོ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་ཞེ་སྲང་གིས་
ཞེ་སྲང་འགོ་ག་མི་ཐུབ་པར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་སྤྱིར་བཏང་ཚོས་བཤད་ཙམ་དུ་
གསུངས་པ་མ་ཡིན་པར་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་བསྟུན་ནས་གསུངས་པ་ཡིན།
ཞེ་སྲང་གི་ལམ་ནས་གྲུབ་འབྲས་ཇི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ཡང་དེ་ནི་སོར་གནས་མི་ཐུབ་ལ་
ཡུན་རིང་འཚོ་གནས་མི་ཐུབ། དེར་མ་ཟད། དེ་ནི་སྤྱི་ཙམ་མ་གཏོགས་སྐར་
ཡང་དཀའ་འཚོ་ག་འབོད་པའི་གཡབ་མོ་ཡིན། ད་ལྟོའི་ཆར་ངའི་མི་མང་གི་གནས་སྤངས་
དུ་ཅང་ཇ་དྲག་འདི་འདྲའི་སྐབས་སུ་ཞེ་སྲང་བྲས་ན་ཡིད་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྐྱོན་མ་ཞིག་
མ་གཏོགས་གང་ཡང་ཡོང་མི་ཐུབ། ལར་ནས་ང་ཚོས་རང་ཉིད་ཅི་བྱེད་ནམ་ཡང་
མི་ཤེས་པའི་མི་རིགས་ཞིག་ལ་ཞེ་སྲང་ཅི་སྤྱིར་བྱེད། འགོ་འཁྲིད་པས་དབང་མེད་
དུ་གཅུན་འཁྲིད་བྲས་པའི་རྒྱ་མི་ས་ཡ་མང་པོ་ལ་ཞེ་སྲང་ཅི་སྤྱིར་བྱེད། ང་ཚོས་དེ་
འདྲའི་འགོ་འཁྲིད་པ་རྣམས་ལ་འང་ཞེ་སྲང་ཅི་སྤྱིར་བྱེད། གང་ལགས་ཟེར་ན། ཁོང་
ཚོས་ཀྱང་རང་གི་བདེན་དོན་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་དཀའ་སྤྲུག་མང་པོ་མྱོང་ཡོད།

དེད་རང་ལ་ཞེ་སྤང་གི་དོན་འགྲུབ་པར་ཡིད་ཆེས་མེད་ཀྱང་། དུས་དྲག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་
གཅིག་ཡོད་པ་ནི་ཉིན་གཅིག་དྲང་བདེན་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་རྒྱུ་དེ་ཡིན།

རྒྱ་དམག་ས་ཡ་མང་པོ་ཡོད་ནའང་། ངའི་ཡིད་ཆེས་དེ་འགྲུར་མེད་དེ་རང་
ཡིན་ཅིང་། དེང་དུས་རྒྱ་ནག་ལ་ཏ་ཅང་རྒྱས་ཤུགས་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ཕྱན་མཚོན་ཆ་
ཡོད་པའི་འཛམ་གླིང་འདིའི་རྒྱལ་ཁབ་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་བོས་ཚོས་ཀྱང་འཛིགས་སྐྱང་
བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་ནའང་། རྒྱལ་རབས་ལ་ངེས་གཏན་གང་ཡང་མེད། གཟི་བརྗིད་
ཚད་མེད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ཉམས་བརྒྱག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། དེང་སང་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་
རབས་ནང་བྱུང་མཚོའང་བའི་སྟོབས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་
དེ་འདྲའི་སྟོབས་ཤུགས་དེ་ལ་ནད་སློན་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། གཞི་རྩ་འཛིགས་སྐྱང་འབའ་
ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུགས་པ་དེ་ཡིན། དཔེར་ན། གནའ་དུས་ཀྱི་མི་ལྷ་ར་དེང་སང་
རྒྱ་ནག་ནང་གི་མི་ཚང་མས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚོར་འཁྲུལ་ཚུང་བཅད་ཅམ་ཞིག་ཐོན་ནད་ཀོན་
མཚོག་གསར་པའི་བཀའ་ཆད་དྲག་པོ་ཕྱི་གིས་དོགས་པའི་འཛིགས་སྐྱང་འོག་དུས་
དྲག་ཏུ་གནས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་འཇུགས་དེ་གནས་ཨེ་ལུ་བཟེར་
ན། མི་ལུག་ རྒྱལ་རབས་དང་དབང་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་ཁག་གཅིག་གིས་འཛིན་པ་
དེ་གས་ལ་འདྲ་བ་གཅིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ནི་ཡུན་རིང་གནས་མི་ལུག་པ་དེ་ཡིན་ལ། རྒྱ་
ནག་ཀྱང་མཐར་ལྷུད་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུ་རེད། ད་དུང་འཛམ་གླིང་ནང་གསུག་རྒྱུབ་ཅན་
ཀྱི་མི་རེ་བྱུང་མུ་མཐུན་ནས་བྱུང་དབང་དུ་སོང་རུང་། མཐར་ལུག་གི་རྒྱལ་ཁ་ནི་
དྲང་བདེན་ལ་ཐོབ་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། ང་ཚོའི་དོན་གཞན་ཀྱང་དྲང་བདེན་ཞིག་ཡིན་
སྟབས་པོད་མི་ཚོས་རྒྱ་མི་གྲང་བཞུག་གི་བཅོན་གོན་དྲག་པོའི་གཉའ་ཤིང་དེ་ཡོངས་

སྤྱི་བོར་ནས་བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པའི་བོད་གསར་པ་འདྲུགས་བསྐྱུན་བྱེད་ཆེད་ཡར་ལངས་
རྒྱུར་ཡིད་ཆེས་གཙང་མ་ཡིད།

མདུག་ཏུ། ང་ཚོ་བོད་མི་ཚོར་དགོས་མཁོ་ཆེ་བའི་དུས་སུ་སེམས་གསོ་སློབ་
སྟོན་དང་། ལག་འདོན་རོགས་རམ་གནང་མཁན་གཞུང་སྐྱེར་ཁག་ལ་དེ་རིང་གི་
གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱད་ནས་བྱུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷུ་རྒྱ་ལྷོ་ཡིན།

༄༅། །སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 བྱི་ལོ་ ༡༧༥༣ གསུམ་བརྒྱུད་དུ་ས་དྲན་ཐེངས་བརྒྱ་གསུམ་པའི་
 ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ ང་ཚོས་གསུམ་བརྒྱུད་རྗེས་དྲན་ཡང་སྐྱར་བྱེད་པ་འདི་ནི་བོད་མི་རིགས་མི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་
 བཅོམ་དབང་གི་རྩལ་སྤོང་ལས་གོལ་སྤོང་རྒྱལ་རྒྱུད་ཡོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྟུན་པའི་རང་དབང་
 ཚོད་ལེན་གྱི་ལས་འགུལ་དོན་རྟུན་རྒྱལ་རབས་སུ་གྲགས་པ་ཞིག་གྲུས་པའི་དུས་ཚོས་
 དེའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་དུག་ཟིང་ཆེན་པོ་དེ་སྐབས་ལུས་སྤོང་ཆུད་ཚོས་
 ལྷུང་པ་རྣམས་དང་། ད་བར་ལོ་མང་རིང་བཅོན་དབང་གཏུག་རྒྱུ་བའོག་ཉེས་མེད་
 དུ་ལུས་སེམས་དཀའ་སྤྱོད་སྤོང་མཁམ་བྱི་སྤྲུག་མང་པོ་དེ་དག་གི་རྗེས་དྲན་ཡང་ཡིན།

ད་ཕན་ལོ་བརྒྱུ་རྟུག་གི་རིང་ལ་བོད་མི་རྣམས་ནས་དཀའ་སྤྱོད་ཆེད་མེད་ཅིག་
 ལྷུང་དགོས་བྱུང་བ་དང་། རྟུག་པར་དུ་དེང་སྐབས་རང་གི་མི་ཚོའི་འཚོ་སྐབས་སྤོང་
 ལ་ཡང་སྤྱི་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷུགས་འཛིགས་དངངས་ཀྱིས་མནར་ཉེ་བཅོད་པར་དཀའ་
 བའི་དཀའ་ངལ་བྱུང་ཡོད་ན་ཡང་། འཛུགས་གཞན་ནས་རྒྱ་མིའི་དབང་སྐྱུར་འོག་གནས་
 པ་དང་། ལུལ་གཞན་ནང་བཅོམ་བྱོལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་གཞིན་ཅུ་མང་པོའི་
 བསམ་སློབ་ནང་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྣོར་ལ་གོ་རྟོགས་ཤེ་མཐོར་ལྷུང་ཉེ་བོད་ཅིས་
 པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ནང་ལ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དར་ཡོད་པའི་གནས་
 ལུགས་དེ་ཁོང་ཚོས་གཞི་ནས་ཤེས་རྟོགས་གཅེས་འཛིན་བྱེད་པ་སོགས་བོད་དོན་ལ་
 ཕན་པའི་འགྲུར་བ་ཡང་བྱུང་ཡོད།

བོད་ཀྱི་དངོས་ཡིད་གནས་སྐྱེས་ཏེ་ཅང་ཇ་དྲག་ཆེ་བ་འདི་ལ་དཔག་ས་ན། བོད་
 འོན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ཤེས་རྟོགས་ཁྱབ་གདལ་འགྲོ་ཚད་དལ་དྲགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིད་ན་ཡང་།
 འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤྲེང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དང་། མི་རིགས་འདྲ་མིན། གཞུང་གི་ལྷ་སྤྱོད་
 ལུགས་སློལ་འདྲ་མིན། ས་གནས་སྤྱིང་ཆེན་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོ་གསུམ་ནང་བོད་ཀྱི་བདེན་
 པའི་གནས་སྐྱེས་འདི་ལོ་ལྟེ་ནས་ལོ་ལྟེ་ར་ཤེས་ཁྱབ་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད། དེའི་
 རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། བོད་མི་མང་ནས་སོ་སོའི་རང་དབང་གི་དོན་དུ་ཚོད་
 རྒྱུང་བྱེད་པ་འདི་དྲང་བདེན་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་རྣམས་པ་ཡིད་པ་ཤེས་མཁའ་ཇེ་མང་
 དུ་སོང་བ། བདེན་པ་དང་། དྲང་པོ་ནི་སྣམ་བཀུངས་བྱ་ཐབས་མེད་པ་བཅས་ཀྱི་
 རྒྱུན་ལས་བྱུང་བར་སེམས། འཛམ་གླིང་འདིར་དྲང་བདེན་ཟེར་བཞིག་ཡིད་ན་མཐར་
 དེ་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་དགོས། དྲང་བདེན་ཡིད་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད། རྫོ་སྡོ་བས་སྐྱེ་
 པའི་དཔེ་མཚོན་ཞིག་ལ། ཨེ་ཤ་ཡའི་གླིང་ཆེན་ནང་ཉེ་ཆར་བང་ལ་དེ་གི་ཟེར་བའི་
 རྒྱལ་ཁབ་གསར་པ་གཅིག་བྱུང་ཡོད། དེ་ཡང་དངོས་འབྲེལ་དྲང་བདེན་གྱི་རྒྱལ་
 ཁ་ཞིག་དང་། མིའི་སེམས་བྱུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། རྒྱལ་རབས་
 ནང་འགྲོ་བམིའི་རིགས་ཞེས་པ་དེས་རང་དབང་གི་འཚོ་བའི་དོན་དུ་འབད་བརྩོན་མཐའ་
 མེད་བྱེད་ཀྱི་ཡིད་པའི་རྟོགས་མཚན་བརྟན་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད།

བོད་རང་དབང་རང་བཅོན་སྐྱོར་ལ་མ་འོངས་ལུང་བརྟན་ལྟ་བུ་བརྗོད་མི་བྱུང་
 ཀྱང་འགྲུར་བའེས་པར་དུ་ཡོང་གི་རེད། རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་སྤངས་ལ་མཚོན་ན་ཡང་།
 ལོ་བཅུའི་གོང་དུ་མི་སྲིད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་འགྲུར་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་།
 རྒྱ་ནག་རང་ལ་མཚོན་ན་ཡང་རྒྱ་ནག་ཁེར་རྒྱུང་དུ་སྡོད་པ་དང་། དུས་ཚོད་དང་

མི་མཐུན་པའི་བསམ་ཚུལ་རྣམས་དོར་དགོས་པའི་འགྲུར་བ་མི་འགྲོ་བའམ་མེད་དུ་
གྱུར་ཡོད། དེར་སང་རྒྱ་ནག་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་འགན་འཁུར་ཡོད་པའི་
འཐུས་མིའི་གསལ་ཡིན་པས་འགྲོ་བ་མིའི་ཞི་བདེའི་ཆེད་དུ་ལས་དོན་རྒྱུ་བ་བྱུང་བ་ལས་
ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པ་ལྟར་རྒྱ་ནག་ནས་དེ་བཞིན་བྱེད་པའི་རེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཉིན་
གཅིག་རྒྱ་ནག་ནས་བོད་ཀྱི་གནས་སྤངས་ངོ་མ་དེ་དང་། བོད་མིའི་སེམས་ཤུགས་
ནམ་ཡང་ཉམས་མི་བྱུང་བ་དེ་ཡང་ཁས་ལེན་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་རེ་བ་ཡོད།

ང་ཚོའི་མི་མང་གི་སེམས་ཤུགས་དང་། གཞིན་ལྗོངས་རྒྱལ་གཅེས་གོཾློགས་
འཕར་ཚད། བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཇི་ཆེར་འགྲོ་བ་བཅས་ཀྱི་གནས་ལུགས་འདི་དག་
ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་ལྷན་ཞུགས་མིན་པ་དེ་མཐོང་བྱུང་བ་ཅིང་།
དེ་འདྲའི་སེམས་ཤུགས་དང་། རྒྱལ་གཅེས། རྒྱབ་སྐྱོར་བཅས་ཇི་སྲིད་ཡོད་པ་དེ་
སྲིད་དུ་བོད་དོན་གྱི་རེ་བ་འང་ཡོད་ཅེས་ཡིན།

༄༅། །སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 ཐུ་ལོ་ ༡༧༧༩ བོད་རྒྱལ་ལོ་ཉི་མ་སྟོང་ཆེག་བརྒྱ་འཁོར་བའི་
 དུས་དྲན་དང་། གསུམ་བཅུ་འི་དུས་དྲན་ཐེངས་བཅུ་བཞི་པ་
 ཆབས་ཅིག་ཏུ་སྐུལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ དེའི་རྒྱུ་མཐའ་ལོ་འདི་བོད་རྗེའི་ཐོག་མ་གཏམ་བྲི་བཅན་པོ་བྱོན་ཏེ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་
 གྱི་ཆབ་སྲིད་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ཉི་མ་སྟོང་ཆེག་བརྒྱ་འཁོར་བའི་ལོ་ལྷན་པ་དང་། ད་
 རིང་གི་དུས་ཚེས་འདི་བོད་རྒྱུ་ཆེའི་མི་མང་ནས་སྤྱི་རྒྱལ་བཅན་འཇུག་ལ་འོ་སོ་ལ་རང་
 དབང་སྐྱེར་ཡངས་ཀྱི་ལས་འགུལ་བརྩམས་ནས་ལོ་བཅུ་བཞི་སོང་བའི་དུས་ཚེས་ལྷན་
 པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དྲན་གསོ་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ །དེད་ནས་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་
 རྣམས་ལ་སྐྱབས་འགུལ་མཛུགས་བྱེད་པའི་འཚོམས་འདྲི་བྱ་རྒྱ་ལོན།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ཉི་མ་སྟོང་ཆེག་བརྒྱ་ཐམ་པ་སོང་རིང་གི་གནས་ལུགས་ཉུང་བསྐྱུས་
 ཤིག་བརྗོད་ན། བོད་རྗེ་བྲི་བདུན་དང་། རྟེན་གཉིས། ལེགས་དུག །ཕྱི་བརྒྱད།
 བཅན་ལྗེ་སྟེ་རྒྱལ་རབས་ཉེར་བརྒྱད་རིང་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དང་། ལག་རྩལ་ཤིས་
 རིག་གི་རྣམ་པ་ཁག་རིམ་བཞིན་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བོད་ཀྱི་ཉེར་བརྒྱད་པ་སྟོང་པོ་གཏམ་
 བཅན་སྐབས་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབུ་གསལ་དུ་བརྟེན། སོ་གསུམ་པ་སྟོང་བཅན་རྣམ་
 པོ་དང་། སོ་བདུན་པ་བྲི་སྟོང་སྟེ་བཅན། བཞི་བཅུ་པ་བྲི་རལ་པ་ཅན་བཅས་མེས་
 དཔོན་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་རིང་ལ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་སྟོབས་འགྲོར་མངའ་བའ་
 ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་ཚོས་སྤོགས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་
 དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་བརྟན་བཅོས་མང་པོ་བོད་རྣམ་དུ་བརྒྱུར། ལྷ་ཚོས་མི་ཚོས་

གྱི་སྒོལ་བཟང་པོ་བཙུགས་ཏེ་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་གསལ་བར་མངོན།
སྲིད་སྲོགས་ནས། མངའ་འབངས་ལ་ས་ཁིང་བཤོས་སྟོ་མས་དང་། མང་མོས་སྟོ་
ལྷན་གྱི་མི་སྣ་བསྐྱས་ནས་དབྱར་དགུན་གྱི་གོས་ཚོགས་ཀྱི་དེད་པ་སོགས་དེར་དུས་སྡེ་
ཚོགས་དམངས་གཙའི་ལྷ་སྲིད་དང་མཐུན་པའི་ཆབ་སྲིད་ལུས་དུ་བྱུང་བ་བསྐྱེད་སྤེལ་
དག་སྟེ་རྣམ་པར་འཛོམས་པའི་དཔལ་གྲགས་ཆེ་བ་སོགས་དེ་དུས་པོར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
སྣན་གྲགས་འཛམ་གླིང་གར་སྲོགས་ཀྱི་ཁྲིན་དུ་ཁྱབ་པར་གྱུར།

རྒྱལ་རབས་ཞི་གཅིག་པ་སྐྱེད་དར་མས་དམ་པའི་ཚོས་ལ་ལོག་པར་བསྐྱས་པས་
བསྟན་པ་ལ་ལེགས་ཆག་ཆེན་པོ་བྱུང་། སྐྱེད་དར་གྱི་སྲས་ངོ་འདྲ་གཉིས་མ་མཐུན་
པར་མངའ་རིས་སོ་སོར་སྟེ་བཙས་བཟུངས་པོར་སེལ་བུར་སོང་སྟེ་སྡེ་སྡེ་མཐུན་གྱི་སྟོབས་
ཤུགས་ཉམས་པས། པོད་ཀྱི་མཐའ་མཚམས་ས་སྟེ་མང་པོ་རིམ་བཞིན་རྒྱུར་གྱིས་
གཞན་སྟེར་རྒྱུད་ལོར་སོགས་ཚོས་སྲིད་གཉིས་སྲོགས་ནས་ཉམས་ཆག་འབྱས་ལོར་
ཆེན་པོ་བྱུང་།

དེ་རྗེས་ས་སྐྱ་ཚོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་སྐུ་དུས་ནས་བཟུངས། ས་སྐྱ་པ་དང་།
ཕག་ལུ་པ། རིན་སྐྱེད་ས་པ། གཙང་པ་སོགས་ནས་པོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་རིམ་བཞིན་
བསྐྱེད་སྤེལ་པའི་རིང་པོར་སེལ་བུའི་སྐྱབས་དང་མི་འདྲ་བའི་གཞི་རྩའི་ཚོས་སྲིད་དར་རྒྱས་གང་
ལེགས་བྱུང་ན་ཡང་། མེས་དཔོན་རྣམས་གསུམ་སྐྱེད་ལོ་པོད་ཀྱི་ས་སྟེ་མཐའ་དག་སྟེ་སོར་
རྒྱུད་མཐུབ་པ་མ་ཟད། པོད་ནང་ཁྱལ་ལའང་མི་བདེ་བའི་འབྲུག་ཚོར་སྟེ་རྗེས་སུ་བྱུང་།

ལྔ་ལྗེད་པར་རྗེ་སྐྱེད་སྤེལ་སྟེ་བཙས་བཟུངས་དགའ་སྟེན་པོ་བྱུང་བའི་ཆབ་སྲིད་
དར་བའི་རིང་པོར་ནང་ཚོས་འབྲོར་བའི་སྐྱེད་མི་དམན་ཙམ་བྱུང་ན་ཡང་། སྤྱི་ལོ་

༡༧༡༠ ལོ་རྒྱུ་མི་དམངས་པོས་བོད་དུ་བཅའ་འཇུག་ལ་བྱས་རྗེས་བདེ་སྤྱི་གཞི་བྱུང་ཚེང་
མའི་རྗེ་གསལ་ལྟར་ཡིན།

དེ་ལྟར་བོད་རྒྱལ་ལོ་ཉེས་སློང་ཆེག་བརྒྱ་ཐམ་པ་སོང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྤྱི་མིག་
བརྟམ་ཆེ། སྤྱི་མི་ཚོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྐུ་རིང་ལ་བོད་རིགས་
མཆིས་སོ་ཚོག་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་ལ་བརྟེན་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་སློབས་འབྲོར་མངའ་
ཐང་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པ་བྱུང་བྱིང་། དེ་རྗེས་བོད་སིལ་བྱུར་སོང་སྟེ་རང་རང་སྟེ་
ཁག་མང་པོ་བྱུར་གྱིས་སྤྱི་འདུས་ཀྱི་སློབས་ཤུགས་ཉམས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཆབ་སྲིད་
མངའ་ཐང་ཉམས་ཆག་ཆེན་པོ་བྱུང་། ཉེ་བའི་ཆར་ཡང་བོད་མི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ནང་
སློབས་ཤུགས་འདུ་འགོད་དང་སྐབས་བསྐྱེད་ཐབས་ཤེས་ཅི་བཞིན་མ་ཐུབ་པའི་དབང་
གིས་རྒྱ་དམངས་བོད་དུ་བཅའ་འཇུག་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཅི་བདེ་རྩོམ་སྟེ་བོད་མི་མང་
གི་བདེ་སྤྱི་གཞི་གནས་སྟངས་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་བཅས་སློབ་བཏགས་བརྗོད་མཁུ་མེན་
པར་ལོ་རྒྱུས་དངོས་ཡིད་གནས་རྒྱུ་འགོག་ནས་རྗེས་མཇུག་སྟེན་གསལ་པོར་བྱུང་
བ་འདི་ག་ཡིན་པས། རྒྱལ་འདི་དག་ལ་རང་ཅག་བོད་མི་རྣམས་ནས་བསམ་གཞིགས་
རྗེས་དྲན་གྱིས་བོད་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་མཆིས་སོ་ཚོག་གྱུར་སིལ་བྱུར་མི་འགོ་བར་
གོང་བུ་གཅིག་ཏུ་གནས་དགོས་པ་དང་། རང་བདེ་རང་ས་ནས་མ་འཕྲུག་པ་ཞིག་
ཅིས་ཀྱང་བྱ་དགོས།

དེ་ལ་བོད་སིལ་བྱུར་གྱུར་པའི་མཇུག་དང་། ས་སྐུ་པའི་དུས་སྐབས་བཅས་པར་
བོད་ནང་སོག་རིགས་གོང་མའི་བཀའ་བཀོད་སྟེན་སྤྱི་བས། དེ་རྗེས་མཇུག་གོང་མའི་དུས་
བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་མཇུག་ཐེ་བུས་གྲེད་པའི་དུས་སྐབས་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་

དེར་རྒྱ་ནག་ཉམ་མི་རིགས་རང་ཉིད་སོག་པོ་དང་མཉམ་ཇུ་ལེ་དབང་བསྐྱར་འོག་གནས་
 བེད་། སོག་པོ་ལེ་དབང་བྱུགས་མཇུག་རྫོགས། མཉམ་ཇུ་ལེ་དབང་ཆར་རྒྱ་མི་ས་ངོ་
 སོལ་གྱི་ན་ལངས་བྱས་ནས་རྒྱ་ནག་དམངས་གཙོའི་སོལ་ལུགས་སུ་སྤྱོད་གསལ་པའི་སྐབས།
 མཉམ་ཇུ་ལེ་བཙན་བྱུགས་མཐར་སྐྱོད་ཀྱིས་བོད་རང་བཙན་གཙང་མར་གནས་སྡོད་
 བྱས། དེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་འགས་པམ་ཚུན་འདོད་རུ་ཇམས་ཁེ་དབང་སྲུང་བོད་རྒྱ་ཁོངས་
 ཡིན་པའི་སྐོར་ཡིག་འཛོག་འགའ་ཤས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ཁྲུངས་འབྲེལ་དྲང་བའི་ན་
 དོན་གནས་མིན་པ་ཡིག་ཆ་རྒྱ་རྗེས་འཛོག་རྣངས་ནས་མངོན་བྱུང་བའོ་ལ། ཉེ་ཆར་
 རྒྱ་མི་དམར་པོས་བོད་ལ་དྲག་བྱུགས་ཀྱིས་བཙན་འཇུག་པོ་ག །བཙན་དབང་གི་གྲོས་
 མཐུན་དོན་ཚན་ ༡༥ འཛོག་བཅུག་པ་དྲང་འབྲེལ་བྲིམས་མཐུན་མིན་ཞེས་ང་ཚོས་
 འཇོམ་གྱིང་མི་མང་གི་མདུན་སར་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་ཡོད་པ་དང་། དེ་མིན་དྲང་
 འབྲེལ་གྱི་གནའ་རབས་ལོ་རྒྱུས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་བོད་མི་རང་བཙན་རྒྱལ་
 ཁབ་བརྩོན་མེད་ཅིག་ཡིན།

ལྷག་ཏུ་སྐབས་དོན་དུ་ལྟའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ནི། བོད་ནང་བོད་མི་རྣམས་
 མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་འོག་ནས་བཅིངས་བཀོལ་བའི་རྩེ་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་
 དུལ་གྱི་བདག་པོར་གྱུར་ལུགས་དང་། བོད་ནང་ཡར་རྒྱས་འཇུགས་བསྐྱབ་སྤར་
 མི་གྲགས་བྱུང་བས་བོད་མི་རྣམས་བདེ་སྲིད་ཀྱི་འཚོ་བར་སྲོད་ཀྱི་ཡོད་ལུགས་སོགས་
 མིང་ཚིག་སྟུན་པོའི་དྲིལ་བསྐྱབས་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་བཞིན། བོད་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་བདེ་
 སྲིད་བོད་མིའི་འདོད་པ་ཁེངས་ཅེས་ཞིག་དངོས་འབྲེལ་ཡོད་ན། རེད་ཅག་གཞིས་
 བྲེས་བོད་མིའི་དགོས་དོན་དེ་ག་ཡིན་པས། བསྐྱབ་བྱ་བདེ་སྲིད་ལག་ཏུ་ཡོད་ན་སྐྱབ་

ཤེད་ཐབས་དང་རྣམ་པ་ལ་རྩོད་རླེང་རྒྱག་དོན་ཅི་ཡོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དངོས་དོན་
དུ་གསུམ་བརྒྱའི་དུས་ཚེས་ཐོག་མ་དེ་ཤར་ནས་ད་བར་མི་ལོ་བརྒྱ་བཞི་སོང་བའི་
འིང་། བོད་ནང་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་རིག་གོམས་སྲོལ་བཟང་བོའི་
རིགས་དང་། ཚོས་དད། གཏམ་བཟོད། འགྲོ་འདུག་གི་ཐོབ་ཐང་བཅས་རྩ་བརླག་
དུ་སོང་བ་སློས་མེད་ཁར། མིའི་རིགས་ལ་དམའ་མཐར་དགོས་འདུག་གི་སྟོ་བས་ཀྱང་
སློད་དབང་ཇི་བཞིན་མེད་པར་བོད་མི་ཀུན་གྱིས་མང་པོ་བསམ་བརྒྱུད་ཀྱིས་མ་རྒྱུང་ས་
པའི་ནད་མཚར་དུས་མིན་འཆི་རྒྱན་འགྲོ་དང་འགྲོ་བཞིན་པ་མ་བཟད། འཇིགས་དངངས་
དང་བཀོལ་སློད་བརྟེན་གསལ་གསོད་ཀྱི་ངང་དུ་ཉིན་མཚན་སླེལ་ཏེ་སློད་དགོས་པས་བདེ་
བའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་དང་། རྒྱ་དམར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་སློད་སློབ་སློང་སྤྱད་པའི་
བོད་རིགས་གཞིན་ལྟ་བུ་མོ་རྣམས་ཅི། སློབ་སློང་བྱས་པའི་དགོས་དོན་ལས་དོན་ཐོག་
ལྷགས་པའི་གོ་སྐབས་མི་སློད་པར། དྲང་སྲངས་ལ་མིང་བཏགས་པའི་ཞིང་ལས་ཨར་
ལས་ལམ་བཟོ་སོགས་ངལ་རྩོད་ལ་གར་དགོས་སུ་བྱུགས་ཐོག་གི་ཁྱུ་ཚོགས་ལྟར་བརྒྱལ་
འདེད་ཤེད་པ་བཅས། མདོར་ན་བོད་རིགས་ཡིན་ཞོ་ཅོག་ལ་མིའི་མཐོངས་ཅོམ་མེད་
པར་གནས་དགོས་སྟབས། བོད་མི་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་ཉེས་དཔྱད་པའི་སློབ་མཁུ་
ཅན་འགྲོ་བའིའི་རིགས་ཡིན་པའི་དབང་གིས་རང་རང་ལྟ་སློད་འདྲ་མིན་ལ་མ་རྩོལ་
པར་བོད་མི་ཀུན་གཞིན་བར་མ་ཀྱུན་ནས་སྤྱི་རྒྱལ་བཅོན་འདྲུལ་མཁན་ལ་རེ་བ་
དང་། ཡིད་ཆེས་སློ་གཏད་རྣམ་ཡང་མི་ཤེད་པར་བོད་ཡུལ་བོད་མི་རང་ཉིད་ནས་འཇོན་
སློང་བུ་འདོད་ཀྱི་སློབ་སམ་ལྷགས་ཆེ་འགོག་མེད་དུ་འཕེལ་བཞིན་ཡོད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་
བོད་མིའི་རང་དབང་ཐོབ་ཐང་ལ་རྩོད་རླེང་བདེན་བདར་ཤེད་བཞིན་པ་འདི་ལྟར་ཡིན།

དེས་ན། སྲུང་ཕན་པོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱལ་རབས་དང་། ད་ལྟའི་པོད་མི་རྒྱལ་ས་
 ཀྱི་བསམ་ཚུལ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་། པོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ད་ལྟའི་འདི་
 སྲུང་རྒྱལ་གློ་མ་བརྒྱུ་བཞེས་པོད་ཐབས་གཏན་ནས་མེད་ལ། འཛམ་གླིང་རྒྱུ་ལོ་གནས་
 ཚུལ་མང་པོ་འགྱུར་ཚོགས་པོད་དང་འགོ་བཞེན་པ་ལྟར། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འགོ་
 འབྲིད་པ་དག་གྱང་རྒྱ་ནག་པོ་རང་བཞེད་ཅན་གྱི་སྤྲིག་པ་མིག་བརྒྱུ་མས་ལྟ་བུའི་བརྒྱུང་
 རྒྱུ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་རིག་སྟེ་དྲང་འབྲེལ་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པའི་བསམ་ཚུལ་ཉན་ཤེས་
 གོ་ཤེས་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ལེ་བ་མཚེས་ཤིང་། རྩོད་ཅན་འོས་ཤིང་དགོས་ལ་འགྲུབ་
 ཏུ་རྩུང་བའི་པོད་མི་རིགས་ཀྱི་རང་དབང་བདེན་འབྲས་ཀྱི་ཉི་མ་འཆར་དེས་ཡིན། དེ་
 ལྟར་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུ་ལྟོ་སུ་འགོ་བཞེན་ཉིད་ཡིན་
 པས་གཞིས་བྱེས་པོད་མི་ཀྱུན་ནས་ལྷག་བསམ་གློ་སེམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་ནས་ཡུལ་
 དུ་ས་གནས་ཚུལ་དང་བརྒྱུན་ཏེ་མ་ལུན་པའི་རྒྱ་ཚོགས་ཚུལ་བཞེན་རྒྱུ་བ་དགོས་པ་ནི་
 གནད་ཀྱི་དོན་པོ་ཡིན་ནོ།།

༄། །སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་

སྤྱི་ལོ་ ༡༧༥༧ གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་བཅོ་ལྔ་པའི་

ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ མི་མེད་སྤེལ་ཡུལ་དང་། ཆོ་གཡོག་གི་དུས་ཚོད་ཡུན་རིང་བྱུང་རྗེས་རྒྱལ་ཁབ་
མང་པོར་རང་བཅོན་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ། ང་ཚོ་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་མ་འོངས་པའི་
མདུན་ལམ་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་རང་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་ཡོངས་རྫོགས་བརྒྱལ་པས་
མ་ཚད། བོད་མི་སྣོང་ཕྲག་མང་པོ་རང་གྲིམ་བུལ་ཏེ་བཅོན་བྱོལ་དུ་གྱུར་བ་
དང་། དེ་ལས་ཆེས་མང་ལུས་སློག་ཚུད་བོས་སུ་གྱུར་ཡོད། གསུམ་བཅུའི་དུས་
དྲན་འདི་ས་གོང་གི་གནས་ཚུལ་ཆ་ཚང་བ་མཚོན་པའི་ཐོག་ །རྩལ་པར་བརྗོད་ཆགས་
ཏེ་མ་ལ་ཡའི་ཚུར་རོལ་གྱི་བོད་མི་སྣོང་ཕྲག་བཅུད་ཅུ་བཞུལ་བ་དང་། ས་རོལ་དུ་
ཡོད་པའི་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་པོ་རྣམས་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་དུ་བདེ་སྤྱུག་མཉམ་སྲུང་བྱེད་
པའི་སྣེ་དོན་ཡང་མཚོན་པ་ཡིན།

གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་འདིའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བོད་དོན་ཡིན། བོད་
དོན་ཞེས་པ་གང་ཡིན་ནམ། དེ་མི་རིགས་ཤིག་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ །རྩལ་བཞིག་
ལ་ངོ་ཚོལ་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་བཅོན་བྱོལ་བ་ཉུས་ཤས་ཤིག་གི་རང་ཉིད་
ཀྱི་ཁེ་སྲན་ཆེད་འབད་ཚོལ་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ཨ་ཡིན་སྟེ་མ་ན། དེ་དག་གང་ཡང་
མ་ཡིན། བོད་དོན་ནི་བོད་མི་མང་གི་དོན་དང་། དེ་ཡང་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་གནད་
དོན། མི་རིགས་ཤིག་གིས་རང་གི་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་ཐག་གཅོད་ཅི་རྩལ་

བྱ་བའི་ཚུ་དོན་ཡིན་པས། ཇི་སྲིད་པོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་འདོད་སློ་མ་ཁེངས་པ་དེ་སྲིད་
དུ་པོད་དོན་གྱི་འབྲེལ་ཚུད་མུ་མཐུད་ནས་བྱ་དེ་ས་ཡིན།

དེད་རང་དྲང་བདེན་ལ་ཡིད་འཆེས་ཡོད། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་མེད་ན་འགྲོ་བ་
མི་ཡི་རིགས་ལ་རེ་བའི་གཞི་རྩ་གཏན་ནས་མེད་པར་འགྱུར། པོད་དང་། པོད་འདྲ་
བ་རྒྱ་མིའི་བཅན་དབང་འོག་ཚུད་པའི་བྱིམ་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ཐེ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་
སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་སོ་སོའི་རང་དབང་གི་དོན་དུ་འབྲེལ་ཚུད་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་
ཡོད་པར་ཡིད་འཆེས་ཡོད།

དེང་སྐབས་ལྷ་ས་དང་། ས་མཚོ་མས་འགའ་གས་ལ་སྤན་བུ་གྲུ་ཡངས་སུ་སྤྱིན་
པའི་རྣམ་འགྱུར་མཐོང་ན་ཡང་། བཅན་བྱོལ་པའི་བརྗོད་བབས་ལྷ་ར་ན། སྤྱིར་
བཏང་པོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གིས་སྤོང་བཞིན་པའི་དཀའ་སྤུག་ཚུང་དུ་ནམ་ཡང་མ་སྤྱིན་
པར་དུང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོའི་ཐོག་གནས་འདུག །གནས་སྤངས་དེ་འདྲའི་
འོག་དུ་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་ཡུལ་དུ་འབོད་པའི་བཟོ་གྲ་དང་། འཁོར་ལམ།
གནམ་ཐང་སོགས་ཡོད་པ་དང་མཉམ་དུ་ན་གཞོན་མང་པོས་རང་གི་མི་རིགས་ལྟོགས་
ཤིར་འགྲོ་བ་གཉིས་མི་མཐུན་པར་མཐོང་བ་ལ་ཡ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡོད། གཟི་བརྗོད་
དུ་སྤོང་མས་པའི་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོ་བོ་དེ་དག་གིས་སྤྱིར་བཏང་པོད་མི་རྣམས་ལ་ཁེ་སྤོང་
ཅི་ཡང་ཐོབ་མེད་ཅིང་། གནད་དོན་གཅིག་རང་བྱུང་བཞི་གྱུང་བཅན་སྤོང་སྤོང་
སྤོང་ས་བྱས་པའི་པོད་མི་ན་གཞོན་མང་པོ་སྤོང་འདོད་མི་ཁེངས་པ་བྱུང་བ་དེ་ཡིན།

པོད་མི་མང་དེ་འདྲ་བའི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་དང་། སྤོང་འདོད་མི་ཁེངས་པར་
གནས་པའི་རིང་ལ་ང་ཚོས་ཁོང་ཚོའི་ཚབ་བྱས་ཏེ་སྐད་འབོད་འབད་ཚུལ་བྱ་དགོས་

པ་ང་ཚོའི་ལས་འགན་ཡིན་ཞིང་། ལས་འགན་དེ་དག་ཆེ་ཞིང་ལྷི་བ་ཡིན་ན་ཡང་།
བོད་ནང་གི་རྒྱན་རྒྱུ་མི་མང་གི་སེམས་ཤྱགས་ལས་མི་རྣམས་ཀྱང་མི་ཞན་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་
འབད་བརྩོན་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱ་དགོས།

མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་མདུན་ལམ་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་ལྷན་ནག་ནམ་ཡང་མིན།
རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་མི་བདུན་གཤམ་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པས་འཇོམ་སྐྱོང་གང་སར་
འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་འགྲོ་བཞིན་པ་ལྟར། བོད་ནང་དུ་ཡང་འགྱུར་བ་ཞིག་ངེས་པར་ཡོང་
དགོས་པ་མ་ཟད། དྲང་བདེན་ང་ཚོའི་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་ཅིང་། མཐར་ཐུག་གི་རེ་བ་
དང་སེམས་ཤྱགས་ཀྱང་ང་ཚོའི་ཕྱོགས་ན་ཡོད།

བོད་མི་རིགས་ཡོངས་ལ་འཚམས་འདྲི་བཅས།།

༄༅། །སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 ཐུ་ལོ་ ༡༩༥༥ གསུམ་བརྩའི་དུས་དྲན་ཐེངས་བརྩ་དུག་པའི་
 ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ མི་རིགས་གཞན་དག་གི་དབང་སྐྱུར་འོག་སྔོན་འདོད་མེད་པའི་བོད་མི་རྣམས་ནས།
 བོད་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་ཀྱི་ལས་འགུལ་བརྩམས་ནས་མི་ལོ་བརྩ་དུག་འཁོར་བའི་
 རྗེས་དྲན་དུས་ཚེས་འདིར། རེད་ནས་ཐོག་མར་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་མཐའ་དག་
 ལ་མངའ་བརྩེའི་འཚམས་འདྲི་ཞུ་རྒྱ་རྒྱ་ཡིན།

ད་ཕན་ལོ་བརྩ་དུག་གི་རིང་ལ་ང་ཚོ་སྤྱི་རྒྱལ་རང་དབང་གི་ཡུལ་ཁག་དུ་ཡོད་
 པའི་བོད་མི་སྤྱི་སྐྱེར་གྱི་དཔལ་འབྲོར་གནས་སྤངས་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེ་བཞིན་བཟང་
 མཐོར་འབྲོ་བཞིན་པ་དང་། ལྷག་པར་ན་གཞིན་ཚོའི་ཤེས་ཡིན་སྒོ་བ་སྒྲོང་གི་ཐང་
 ལ་གྲུབ་འབྲས་སྐྱབས་པོ་ཆེ་བུང་བ། ཚང་མར་སྒོ་གསུམ་ཀུན་སྒྲོད་རང་དབང་གཙང་
 མ་ཡོད་པ་བཅས་འགོ་བམའི་རིགས་སྤྱི་འགྲའི་འཚོ་བར་སྒྲོད་མུས་འདི་བཞིན་ཡིན་
 ན་ཡང་། ང་ཚོའི་ཕ་ཡུལ་བོད་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཚེའི་རང་རིགས་མི་མང་རྣམས་ཞི་
 ངང་ཚུལ་དེ་ལས་ཡོངས་སུ་ལྗོངས་སྤེ། བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་དཀའ་ངལ་ནང་སྐྱུངས་
 རས་གནས་ཡོད་པ་ཚང་མས་ཤེས་གསལ་རེད།

རྒྱ་དམར་བཙན་འཇུ་ལ་མཁན་ནས་ཉེས་མེད་བོད་མི་ཆེས་མང་བརྟེན་བས་གསོད་
 བྱེད་པ་དང་། བཙོན་རར་འཇུག་པ། མི་མང་བཤེས་སྒོ་མ་ལ་ཇི་མི་སྐྱམ་པར་ཡུལ་
 གྱི་ཐོན་སྐྱེད་མཐའ་དག་མཚོན་ཚའི་རྒྱ་རྗེས་སུ་གཏོང་བ། རང་མནོང་སྔོན་བསུས་
 རི་བྲག་བྱས་ནས་གབ་ཁྲུང་བཟོ་བ་སོགས་རང་གི་ཚུལ་མིན་ཉེས་སྒྲོད་རྣམས་སྐྱས་

པའི་ཚེད་དུ་བཅོས་མའི་འབྲུག་སྟོན་སྣ་ཚོ་གས་དང་། བཟོ་ལས་ཚུང་ཚུག་རེ་བྱང་གི་དཔར་དེ་བ་བཀྲམས། བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་གསར་པའི་ནང་མི་མང་ལ་སྟོན་མེད་བདེ་སྤྱིད་ཡོད་ཚུ་ལ་ཚོམ་ཡིག་མང་པོ་སྤེལ་ནས་འཇམ་སྐྱིང་བྱ་རྒྱུ་ལེ་མེད་པའི་ཡོད་གནས་ཚུ་ལ་ལ་སྐོང་ས་སུ་འདུག་པའི་ཐབས་བརྒྱུས་སྟོང་གྲེད་ཀྱི་ཡོད་ན་ཡང་། ཉི་གར་སྐར་མོས་བསྐྱབས་ག་ལ་བྱུབ། སྤྱི་ཚོགས་གསར་པར་འབོད་རུང་སྟོན་གསུམ་རང་དབང་དང་། ཟས་གོས་སྤེངས་དེས་བཅས་མིའི་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་གཞི་རྒྱ་ནག་དེ་དག་ནམ་ཡང་མེད་པ་ལ་བདེ་སྤྱིད་ཡོད་ཐབས་ཡོད་མེད་དཔྱད་ཐུན་འཇམ་སྐྱིང་མི་མང་ནས་གསལ་ལོར་རྟོགས་བྱུབ་དེས་མ་ཟད། དངོས་དོན་ཐོག་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་གསར་ཉིང་བདེ་སྤྱིད་གང་ཆེ་བོད་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་གན་བཟོ་རང་རང་གི་མི་ཚོ་འདིར་མངོན་སུམ་ཉམས་སྤྱོད་ཐོག་ནས་གསལ་ལོར་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཡོད།

རྒྱ་དམར་ནས་བོད་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་བསམ་སྤྱོད་ལས་བཞུལ་བའི་ཟུ་སྟོའི་སྤྱོད་ཚུ་ལ་མ་རུངས་པ་མང་དག་ལག་ལེན་དུ་བརྟམ་བ་བཞིན་པས་མ་ཚོད། རྗེ་རྒྱལ་ཡུལ་ཁག་ནང་དུ་ཡང་བོད་མིའི་བདེ་འཇགས་དཀྱུག་པའི་ཐབས་བརྒྱུས་དངོས་བརྒྱུད་ཅི་རིགས་ནས་བརྟམས་དང་ཚོམ་བཞིན་པ་ཡིན་ཡང་། ཅི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པར། འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་ཉིད་དུ་སླིན་པ་ནི། ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་བྲིམས་སྲུས་ཀྱང་དེ་ལས་འདའ་བར་རུས་པ་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་སླིན་པ་རང་ཐོག་དུ་སྤྱོད་བར་གོད་ན་མི་ཟ། གང་དུ་བཅོན་དབང་ཡོད་ན་དེ་རུ་ངོ་རྒོལ་འབྱུང་བ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་གོང་གི་བྱ་སྤྱོད་དེ་དག་བོད་རང་བཅོན་རྒྱུ་བ་པའི་འབྲུག་ཚོད་ཀྱི་སྟོན་བས་ཤུགས་དང་། རྒྱལ་མར་འགྱུར་དེས་ཡིན།

བོད་གངས་རྒྱུ་རྒྱུ་གནས་པའི་རང་རིགས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་ནས་རང་
གི་ལུས་སྲོག་ཉམ་ཉེས་ལ་མི་ལྟ་བུར་རང་དབང་གི་དོན་དུ་འབྲུག་ཚོད་རྒྱ་ན་མི་ཆད་
པར་བྱས་ཏེ་བཙན་འཕྲུལ་མཁའ་རྣམས་ནས་ཡང་བག་སེབས་སྡིང་འཇགས་མི་ཐུབ་
པའི་དཀའ་ངལ་བཟོ་བཞིན་པ་ལྟར་ང་ཚོ་སྤྱི་རྒྱལ་རང་དབང་ཡུལ་ཁག་ནང་ཡོད་པའི་
བོད་མི་རྣམས་ནས་ཀྱང་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་བསམ་འདུན་དང་མཐུན་པར་བོད་
རང་དབང་རང་བཙན་རྒྱུ་བའི་ལས་འགན་འདི་དག་གི་ནམ་ཡང་འདོར་བབས་མེད་
ཅིང་། དེ་མིན་ཡུལ་ཁག་མི་རིགས་གཞན་དག་གི་ལས་དོན་ལ་ང་ཚོས་ཐེ་བྱས་ཀྱི་དུས་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད།

བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་དག་སྤྱིར་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་། ལྷག་
པར་སྤྱི་ཚེན་ཨེ་ཤ་ཡའི་ནི་བདེའི་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བ་གཏིང་ཟབ་ཡོད་པས་རྒྱལ་
སྤྱིའི་སྤྱི་དོན་འགྲུལ་འགྲོས་མཐུན་པའི་རྒྱུང་འབྲས་དང་འགྲོགས་ནས་ང་ཚོའི་འབྲུག་
ཚོད་ཀྱི་བྱ་གཞི་ངས་ཁ་ལོ་བརྒྱུར་ཏེ་བོད་རང་དབང་བདེ་ལྡན་སྤྱིང་དུ་ལེགས་བཤོད་
ཐུབ་པའི་ཐབས་ཚུལ་ལ་བོད་མི་ཚོས་ཁ་ཆེ་ག་ཅམ་མིན་པར་བསམ་སྦྱོར་བྱ་སྤྱོད་ལག་
ལེན་ངོ་མའི་ཐོག་ནས་འགྲུལ་སྤྱོད་ཆེ་ག་སྤྱིལ་གྱི་དུས་དགོས།

༡། །སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 སྤྱི་ལོ་ ༡༧༧༦ གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་བཙོ་བདུན་པའི་
 ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ནས་རང་ལ་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ཅེས་བོད་རང་དབང་རང་བཙོན་
 གྱི་ཚོད་རྒྱུང་ལས་འགྲུལ་བརྩམས་ནས་མི་ལོ་བཅུ་བདུན་སོང་བའི་དུས་དྲན་གྱི་ཉིན་
 མོ་འདིར་དེད་ནས་རྩོད་འདིའི་ཆེད་དུ་ལུས་སོག་ཡོངས་སྤྱོད་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་
 པའི་བོད་མི་རྣམས་ལ་རྗེས་དྲན་གྲུས་འདུད་ལྷུ་རྒྱ་ཡིན།

ང་ཚོས་བོད་རང་བཙོན་གྱི་དོན་ལ་འབད་རྩོལ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་དམིགས་
 ཡུལ་ནི། བོད་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་ཁེ་ཕན་དང་འདོད་སྐྱབ་པའི་ཆེད་
 དུ་ཡིན་ཞིང་། བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་སྤྱི་ནས་དག་པོའི་བཙོན་དབང་དམ་གཙུར་
 འོག་གཡོ་འགྲུལ་བྱེད་པའི་རང་དབང་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་། རང་ནས་བཀྲེས་
 རྒྱུ་གིས་གདུངས་ཏེ་ཕན་ཚུན་སྤྱོད་ཆོད་ཀྱི་ཐོག་མར་སྟོ་ཟས་དཀའ་ངལ་ཆེ་རྒྱུང་
 འི་ཆེད་བྱེད་དགོས་པའི་དུས་ཚོད་ཐོག་གནས་ཡོད། འོན་ཀྱང་འདྲ་མཉམ་དང་། ཡར་
 རྒྱས་ཞེས་པའི་མིང་ཚོག་སྟུན་པོ་དེས་སྟོ་འདོད་མ་ཁེངས་པའི་བོད་མི་རྣམས་ནས་དག་
 པོའི་གནོན་བཙོན་དང་། རྟོ་གོས་ངལ་དུ་བལ་མི་སྟུམ་པར། རང་གི་རེ་འདོད་
 བོད་རང་དབང་སྐྱབ་པའི་དམིགས་ཡུལ་ཐོག་ །ལུས་སོག་ཡལ་བར་འདོད་རྒྱས་ཀྱི་
 རྗེས་སྟོན་ལྷུ་མ་མེད་དང་བཙོན་དབང་ལ་ངོ་སྟོལ་འཐབ་རྩོད་རྒྱུན་བསྐྱོངས་བྱས་
 ཏེ་དག་པོ་མཁ་ཡང་བཟོད་བདེ་བག་ལེབས་མེད་པའི་དཀའ་བསུན་བཟོས་དང་བཟོ་ལུས་མེད།

པོད་ནང་ཡོད་པའི་རང་རིགས་རྣམས་ནས་དཀའ་ངལ་དེ་འདྲའི་འོག་འབད་
བཅོམ་ནེ་ལྷ་བུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན། སྤེལ་ནང་འགལ་བྱེད་མོང་གསལ་གཉིས་དང་ཡོངས་
སུ་བུལ་བའི་སྤྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཁག་ནང་གནས་པའི་ང་ཚོ་བོད་མི་རྣམས་ནས། པོད་ནང་
རང་རིགས་རྒྱའི་མི་མང་རྣམས་དཀའ་སྤྱུག་ལས་ལྷུང་དུ་སྐོལ་བའི་ཆེད་དང་། རང་
ཉིད་ཐེ་བའི་བོད་མི་རིགས་སྤྱིའི་ཁེ་ཕན་རང་དབང་སྐྱབས་པའི་ཆེད་དུ་འབད་བཅོམ་གྲགས་
སྤྱོད་འགྲོད་པ་མེད་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱེད་འོས་པ་མ་ཡིན་ནམ།

དེང་སང་བརྒྱ་ཕྱལ་ཉི་ལུ་པར་འབོད་པའི་དུས་རབས་འདྲིའི་ནང་། འཛམ་གླིང་
འདིར་རང་དབང་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཉི་མ་གར་ཉེ་མི་རིགས་མང་པོ་སྡོམ་མེད་རང་དབང་
དོ་སྤྱོད་ཀྱི་འཚོ་བར་སྡོད་བཞིན་པའི་དུས་འདིར། སྤྲུལ་གར་གླིང་ཡུལ་གྱའི་ནང་
ཤེས་རིག་སྤྱི་རྒྱུ་བས་ཚད་མཐོའི་སྤྱི་གྲགས་ཡོད་པའི་ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་རྣམས་
གཞི་ནས་ལྷ་སྐོའི་ཆེ་གཡོག་སྤྱུག་བསལ་ལུ་མཉམ་ཞུགས་ཁུག་གི་ཁྲུང་པོར་འདྲུལ་སྡོད་བྱེད་རྒྱ་
ཡིན་ནམ།

མ་བཅོས་རང་བྱུང་གི་མཛེས་སྤྱུག་ལྡན་པ། ལུག་སུམ་ཚོགས་པའི་སྤྱོད་དོས་
ཀྱིས་གང་བའི་བོད་གངས་ཅན་དེ། ཡུལ་གྱི་བདག་པོ་བོད་མི་རྣམས་མཉམ་གཅོད་
སྤྱུག་སྤོངས་སྤོང་བའི་བྱིམས་ར་ཞིག་དང་། གླིང་ཆེན་ཨེ་གཡར་དམག་གི་འདུལ་
འཁོར་བསྐྱོར་པའི་མཁའ་རྫོང་ཞིག་དུ་སྐྱུར་འདུག་རྒྱ་ཡིན་ནམ།

འཛིག་ཉེན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པོས་ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བཤོ་སྐལ་དུ་སྤྱིན་པའི་
གསེར་དང་། ཟངས་སྤྱུགས། རྩི་སྤྱུམ་གྱི་རིགས། ཆོ་ལ་དཀར་པོ། རྩི་སོལ།
ཉིག་ཚ། ལྷ་ཉེ་སོགས་སྣ་མང་རིན་ཐང་བུལ་བའི་ས་གཉེར་རྣམས་ཐོབ་ཐང་བདག་

དབང་སྐྱུ་ཙམ་མེད་པའི་ལྷ་སྒྲིའི་ངག་ཚོགས་ནས་ཅི་དགར་བསྐྱོགས་འདོན་ཤེད་སྒྲིའི་
ད་ལྷུས་བཞིན་གྱེད་འཇུག་འདོད་འདུག་གམ།

པོད་མི་ཚོ། རང་ཡུལ་འཕྲིག་མཁམ་དག་པོ་སྣང་མེད་དུ་བཞག་ནས་པོད་མི་
ནང་ཁུལ་ཚོགས་སྐྱམ་སྒྲིའི་བཤད་ཀྱིས་འཐེན་འབྲེར་གྱེད་པ་དང་གཅིག །རང་རིགས་
ཀྱི་ཚེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་སྤྱི་གཞུག་ལ་སེམས་འཁྲུང་བོར་ཉེ་རང་ཉིད་གཅིག་ཕུ་རང་
མགོ་གང་ཐོན་གྱེད་པ་དང་གཉིས། ད་ལྟ་བོད་མི་རིགས་སྤྱིའི་བདེ་སྤྱི་གཞུག་གནས་སྤངས་
ང་དྲག་གང་འདྲ་ཞིག་ཐོག་ཡོད་པ་ངོས་མ་ཟེན་པར། འགྲུར་ལྡན་རང་དབང་ཅན་
གཞན་དག་ལ་དཔར་བཀའ་བྱས་སྒྲིའི་སྤྱིའི་འདོད་གྱེད་པ་དང་གསུམ་ནི། བེན་ཏུ་
འཁྲུལ་ཚབས་ཆེ་བས་མཚོ་བསམ་ནན་ཏན་གཏོང་དགོས། དག་སྐྱོགས་ཀྱི་གནས་
སྤངས་ནས་བཤད་ན། རང་གིས་བཤད་པའི་སྐད་ཅད་དང་། བྱིས་པའི་ཡིག་ཆ། འཛིན་
པའི་དམིགས་ཡུལ། མོས་པའི་ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ཡོངས་སུ་རྒྱབ་འགལ་གྱི་བྱ་
སྒྲིའི་མང་པོ་ཞིག་མི་འདོད་བཞིན་དུ་དྲང་ལེན་གྱེད་དགོས་པའི་དུས་སྐབས་ཤིག་ལ་
སྤེལ་ས་འདུག །

འཛིན་ཏེན་གྱི་ཚུལ་ལུགས་མཐའ་དག་རྣམ་པར་གཡོ་ཞིང་འགྲུར་པའི་ཚོས་ཅན་
ཡིན་པས། མཐུན་པའི་རྒྱུན་དང་། བཟང་པོའི་དུས་སྐབས་ཚུད་ཐོས་མ་བཏང་བར་
རང་གི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་ལེན་གྱེད་པའི་སྤིང་སྤོང་བས་སྤྱེད་དགོས་པ་མ་ཡིན་གམ།

ང་ཚོས་ལེ་རེ་བཞིན་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱེད་པ་འདི་གཞན་གྱིས་ཁུལ་འགལ་
བྱས་པ་དང་། མངོས་ཚོས་དགའ་སྤྱིའི་ཆེད་དུ་ག་ལ་ཡིན། དུས་དྲན་འདི་ལ་བརྟེན་
ནས་རང་གིས་རང་ལ་སྐྱུལ་ལུགས་བྱས་ཏེ་ད་ལྟའི་ཆར་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་གནས་སྤངས་

ངེ་ཡིན་དྲན་སྐྱབ་པ་ཞིག་དང་། གནས་སྤངས་དེ་ལས་གྲོལ་ཆེད་བོད་རང་དབང་
སྐྱབ་པའི་སེམས་ཤུགས་གོང་ནས་གོང་མཐོར་སླེལ་སྐྱབ་པ་བྱེད་དགོས།

ཞུམ་པ་དང་། རྒྱུད་ལུག ༡༥༧འང་ལ་ལ་ཐབས་ཀྱིས་གཡོལ་བ། མཐའ་
གཅིག་ཏུ་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་བཅས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ། དཀའ་ངལ་
རྒྱུར་ལེན་དང་། རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱི་སློན་ནས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རང་དབང་སྐྱབ་
པའི་ཆེད་དུ་ཚང་མས་སྟག་བསམ་བློས་ཤུགས་ཆེག་བསྐྱེལ་བྱེད་དགོས།

༡། །སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 སྤྱི་ལོ་ ༡༧༧༧ གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་
 ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ ང་ཚོས་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་འདིར། རང་རེའི་ཕ་ཡུལ་བོད་
 རང་གི་གནས་ཚུལ་ཇི་འདྲ་ཡོད་མེད་ལ་བསམ་གཞིགས་མི་བྱ་བུ་མེད་ཡིན། ཚང་
 མས་ཤེས་གསལ་ལྟར་བོད་ནང་རྒྱ་དམར་བཅོན་འདྲེལ་གྱིས་རྒྱ་ཁྲབ་ས་ཁུལ་ཁག་
 དུ་རྒྱ་དམར་ནི་དག་མི་སྣ་ཤིན་དུ་ཁྲིན་ཆེ་བཅའ་སྡོད་གྱེད་བཞིན་པའི་ཁར། བོད་
 བར་སྤྲོགས་དང་། བྱང་ཤར་ས་ཁུལ་ས་མཚམས་ཁག་དུ་རྒྱ་མི་གཞིས་ཆགས་པ་
 ཡོད་དང་ཡོད་བཞིན་པའི་ཐོག་ །ད་ཆ་བོད་དབུས་སྤྲོགས་སུ་འང་གཞིས་ཆགས་པ་
 འགྲོར་བཞིན་པ་རེད། ལྷ་སའི་རྒྱང་འཕྲེན་ནས་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་དོན་ལྟར་ན།
 སྤྱི་ལོ་ ༡༧༧༥ ཟླ་ ༥ རས་འདི་ལོ་ཟླ་ ༡ བར་རྒྱ་ནག་ས་ཁུལ་སྣ་ཚོགས་ནས་
 བཅེངས་བཀོལ་དམག་མི་རྣམས་དང་། སློབ་གཉེན་ཟེན་པའི་སློབ་སྦྱོང་ཚོ་ཁག་ཚོ་
 ཁག་དུ་བྱས་ནས་ཁྲིམ་ཚང་འདྲེགས་བསྐྱུན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་བྱང་ལྷང་གིས་བསྐྱོད་ཚུལ་མིང་
 འདོགས་གྱིས་བོད་དབུས་ནང་གཞིས་ཆགས་སུ་གཏོང་བེངས་ ༤༩ ལ་མི་གངས་
 ༦༦༦༠ ཅམ་བཏང་འགྲོར་བྱང་འདུག །

གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་འཚོ་བ་ཞན་ལ་ལས་ཚོལ་མཚམས་ཚོག་
 མེད་པའི་གནས་སྤངས་ནི་སྤར་མུས་བཞིན་ཡིན་པ་དཔེར་ན། ཉེ་ཆར་དགུན་དུས་
 ལྷ་ཅེ་ཁུལ་ཚུ་ཇིང་ཞིག་གསར་བཅོ་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་འགྲེལ་བཏོན་ལ། ཤོ་མོ་ནན་
 གཞིན་ཚང་མ་དུས་གཅིག་དུ་ལས་ལུལ་དུ་བསྐྱོད་དེ་ཉིན་གྱང་ངལ་གསོ་ཡང་མ་རྒྱལ་

པར་ཉིན་མཚན་བསྐྱེད་ནས་ལས་ཀ་བྱས་ལུགས་དང་། མི་མི་རླུང་བ་ཞིག་གི་རྐང་
ལག་འབྲུགས་འཕྲིད་ལོར་བ་དང་། སྐལ་པར་མ་བཟོས་ཡོད་ན་ཡང་སྐར་བཞིན་
ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱ་མཐའ་འབྲོངས་བྱས་ལུགས། རྟག་ཚེ་ཁྲལ་ཨར་ལས་བྱེད་པའི་
ལོ་རྒྱུས་ནང་། མི་ཚོས་ཉི་མོ་ཞིང་ལས་བྱེད་པ་དང་། མཚན་མོ་དཔལ་འབར་འབྲེར་
ནས་སློག་ཁང་ཨར་པོ་རྒྱབ་རྒྱུ་ལ་བརྗོད་འདུག །གནས་རྒྱལ་འདི་ཚོར་ཚོས་རང་
བཟོ་འུར་ཤོབ་བཤད་པ་མིན་པར་བདུན་ཕྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་པའི་ལོ་དུ་ལྟ་སའི་རྒྱུང་འབྲེན་
ནས་བཤད་པའི་སྐད་ཅ་རེད།

ཟླ་ཤས་རྗེན་མའོ་ཚོ་རླུང་འདས་པའི་མྱ་ངན་ཚོགས་འདུ་ལྷ་སར་ཚོགས་པའི་
སྐབས་སུ་ཤོད་མི་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་འཛིན་བཟུང་བཅོམ་འདུག་བྱས་པས་མཚན།
འགའ་ཤས་སློག་ཐོག་ཏུ་བཏང་འདུག །དེ་རྗེས་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མི་
དེ་ཚོས་ཚོགས་འདུའི་སར་སེམས་སྤྲུག་མུ་ངན་གྱི་རྣམ་འགྲུར་མ་ཐོན་པར་ཁག་
འདོགས་བྱས་པ་རེད། གནས་རྒྱལ་འདི་ཚོར་ཞིབ་ཏུ་བརྟམས་ན། རྒྱ་མི་དམར་པོས་
ཤོད་མི་རིགས་ལ་བཙན་དབང་གཉའ་གཞོན་རྗེ་རྣམས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མེད་གསལ་པོར་
མཐོང་བྱུང་གྱི་འདུག །

དེར་སང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་མི་སེར་སྡེ་ལ་སློབ་དང་། རྒྱ་བསྐྱེད་རིང་ལུགས་ལ་
ངོ་རྒྱུ་ལ། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཐམས་ཅད་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཐོབ་ཐང་རྩོད་ལེན་ལས་
འགྲུལ་རྒྱབས་འཕྲེང་འཕྲུར་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར། ཤར་སྤྱིང་ཨེ་ཤ་ཡའི་ནང་
ལོ་རྒྱུས་རྟོན་ཀྲགས་རྣམས་པའི་ཤོད་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ལོག་སློབ་རྒྱ་མི་དམར་པོས་བཙན་
འདུལ་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ་རྣོ་མ་རྒྱུང་ཤོད་མི་རིགས་ལ་མཚམས་ཚིག་མེད་པའི་བཙན་

དབང་མནར་གཅོད་སྤྲུག་སྦྱོང་འདི་ལྟ་བུ་གཏོང་བཞིན་པ་འདི་དག་བདག་མེད་རང་
དགར་འཛོག་ཐབས་གལ་ཡོད།

ང་ཚོས་བོད་རང་དབང་རང་བཙན་ཚོར་ལེན་གྱིད་པ་འདི་ནི། བོད་མི་ས་ཡ་
དུག་གི་རེ་འདུན་དང་མཐུན་ཞིང་། ཐོབ་ཐང་དང་། བབས་འོས་ཡོད་པ། དྲང་
བདེན་ཅན་ཞིག་ལ་བརྟེན། དམིགས་དོན་འདི་དག་ཡོངས་སུ་སྦྱུང་བའི་ཆེད་དུ་བོད་
མི་རིགས་ཐམས་ཅད་ལྷོ་སེམས་གཅིག་དུ་བསྐྱེལ་ནས་སྤོང་སྤོང་བས་ལྷུང་བ་མེད་པའི་
འབད་བཙོན་ཆེ་བསྐྱེད་གྱིད་དགོས།

རང་ཅག་བོད་མི་ནམས་ཀྱི་ཁྲིད་དུ་དྲང་བདེན་ལ་བརྟེན་བུ་ར་དང་། ཀན་རབས་
ལ་ཞེ་ས། དཀའ་སྤྲུག་ལ་བཟོད་བསྐྱེད། གཞན་ལ་ཕན་སེམས། ལྷོ་མ་རྒྱུད་དམན་
ས་འཛོན་པ། ངོ་ཚ་ཁྲིལ་ཡོད་སོགས་རང་རེའི་ཕ་མེས་ལ་རབས་སྦྱོང་བཟང་གི་མིག་
ལྡོག་གོམས་གཤེས་བཟང་པོ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་འདི་དག་བོད་མི་ཀན་གཞིན་བར་མ་མཐུང་
དག་ནས་ཡུལ་དུ་ས་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་འང་ཉམས་བརྒྱུག་མ་བཏང་བར་གཅེས་སྦྱོང་
ལག་ལེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་གྱིད་དགོས། གལ་ཏེ་འཕྲལ་སྤང་ཁེ་གྲགས་སྤོམ་མེད་སྤྲོད་
གཡོ་ཁྲམ་མ་རབས་ཚུལ་མིན་གྱི་ལམ་དུ་ལྷུགས་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་ཀྱིས་འཕྱུར་མོད་
ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་སྤོང་ཅི། ལྷོ་ཕེས་དོན་གོ་མི་ཡི་རིགས་སུ་སྦྱེས་པའི་དགོས་དོན་
མ་ཚང་བ་ཡིན་པས། ཚང་མས་ལ་རབས་བག་ཡོད་སྦྱོང་བཟང་ལ་དུས་ཉུག་དུ་ཚུལ་
བཞིན་གཞིལ་བ་གལ་ཆེ།

༄༅། །སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 ཐུ་ལོ་ ༡༩༥༨ གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་བཅུ་དགུ་པའི་
 ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ ད་པོང་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་བཅུ་དགུ་པ་ཤེད་པའི་སྐབས་འདིར། ངས་
 གཞིས་བྱེས་པོད་མི་མཐའ་དག་ལ་འཚམས་འདྲི་དང་། པོད་རྒྱལ་ཁབ་མི་རིགས་
 གྱི་དོན་དུ་ལུས་སློག་དོར་བའི་རང་རིགས་རྣམས་ལ་རྗེས་དྲན་སློན་ལམ་ཞུ་གི་ཡོད།
 བར་ལམ་བཙན་འདྲུལ་མཁན་གྱིས་པོད་ནང་པོད་མི་རྣམས་སློན་མེད་བདེ་སྦྱིད་
 གྱི་འཚོ་བར་སྦྱོད་གྱི་ཡོད་ལུགས་རྒྱང་བསྐྱགས་ཚིག་སྐྱམ་གཏམ་བཤད་དང་། བཙོས་
 མ་ཆེད་བསྐྱིགས་བརྟན་དཔར་གྱིས་དེལ་བསྐྱགས་རྒྱ་ཆེ་ཤེད་པ་དང་། རྒྱ་མིས་
 འདེམས་སྐྱབ་བྱས་པའི་ཐུ་རྒྱལ་མི་རིགས་འགའ་ཞིག་པོད་ནང་འབྲིང་གཏོང་གིས་
 དུས་ཐུང་ཉེན་ཤས་རིང་རྒྱ་མིས་གོ་སྐྱིེག་བྱས་པའི་ས་གནས་འགའ་ཤས་ལ་རྒྱ་མིའི་
 རྩི་ཤན་དང་སྐྱགས་ལུ་བསྐྱོར་བྱས་ཤིང་། རྒྱ་མིས་ཆེད་བཙུགས་སྐད་སྐྱུར་ཞིག་
 བརྒྱད་ནས་འགྲེལ་བཤད་ཉན་རྒྱ་བཙས་དེ་ཙམ་ཞིག་གིས་པོད་ནང་མི་མང་རྣམས་
 གྱི་གཞི་རྩའི་བདེ་སྐྱབ་གནས་སྤངས་ངོ་མ་གསལ་ཤེས་ཡོང་ཐབས་ཤིན་དུ་དཀའ་བ་
 ཞིག་རེད། དེ་རྣམ་བཙོས་མ་དང་། ཐུ་གས་སུ་སྐྱུངས་པའམ། མི་ཤེས་པའི་དབང་
 གིས་བྱུང་བའི་མིག་རྣ་གཅིག་པའི་ངོ་སྤྲོད་གསལ་བཤད་ཡིན་ཁུལ་དེ་ལ་མིག་རྣ་གཉིས་
 རྩན་གྱི་དཔྲོད་རྩན་སུ་ཡང་ཡིད་ཆེས་ཡོང་ཐབས་མེད་པ་གཟུ་བོར་གནས་ཏེ་བརྟུས་
 ན་ཤེས་གསལ་རེད།

བོད་ནང་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གིས་སྡོན་མེད་པའི་བདེ་སྲིད་ཀྱི་འཚོ་བར་ཅི་དགར་
 སྲོད་པ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཚོད་པ་རྒྱག་དོན་ཅི་ཡོད། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བོད་ནང་སྡོན་
 མེད་པའདེ་སྲིད་རང་སྲིད་གཞན་སྡོན་དོམས་སུ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་ན། སྤེ་རྒྱལ་མི་རིགས་
 སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་། མོང་སྡོན་གྱི་གུ་དོག་དེ་འདྲ་མིན་པར་རང་དབང་གི་སྡོ་
 བས་བོད་ནང་འགོ་འོང་གེད་རྒྱུ་འི་གོ་སྐབས་ཤིག་གྲུང་ན། དེ་མཚམས་བོད་ནང་གི་
 གནས་སྤངས་དོ་མཛེ་གསལ་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་དང་། ལྷག་དུ་བོད་ནང་ནས་བོད་མི་སྤེ་རྒྱལ་
 དུ་ཡོང་འདོད་ཡོད་མཁན་རྣམས་སྤེ་རྒྱལ་དུ་ཡོང་། རང་གི་ཕ་མ་སྤེ་རྒྱལ་གྲོགས་འདྲ་
 ཡོད་ན་ཐུག་འཕྲད་བྱས། སྤེ་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མིའི་གནས་སྤངས་ལ་བརྟུན།
 དེ་ནས་བོད་དུ་སྤེ་ར་ལོག་བྱ་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་སྤེ་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་བོད་ནང་
 ལྷ་བརྒྱུར་ལ་འགྲོ་འདོད་ཡོད་མཁན་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་གོ་སྐབས་ཤིག་གྲུང་ན།
 དེ་མཚམས་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་དོན་དམ་གསལ་ཉོགས་ཡིད་ཆེས་དེས་སྟེད་ཐུབ་
 རྒྱ་མ་ཟད། དེ་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་ཡ་རབས་སྲོད་བཟང་འོས་བབས་ཡོད་པ་
 ཞིག་དང་། ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་ཞིག །ལག་ལེན་ཡང་གེད་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། རྒྱ་
 མིས་དེ་ལྟར་མི་གེད་པར་དེའི་ལ་བརྒྱགས་ཁོ་ནའི་ཐོག་ནས་བོད་མི་རྣམས་བོད་དུ་སྤེ་ར་
 ལོག་དགོས་པའི་འཕོད་བརྒྱལ་གེད་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

མཐུའ་དོན། ལུ་མ་པས་ཐོངས་ལས་གོ་ལ་མི་སྲིད་པས། གངས་ཅན་བོད་མི་
 རིགས་རྣམས་རྒྱལ་སྤྱིའི་མི་རིགས་གཞན་དག་དང་འདྲ་བར་རང་ཡུལ་རང་གིས་
 སྲོད་ཐུབ་པའི་དོན་དུ་ཚང་མས་སྤེ་ར་བཞིན་རྒྱག་བསམ་སྟེ་ར་སྟོད་པས་ལུ་མ་མེད་འབད་
 བཅོམ་ཆེ་བ་སྲིད་གེད་ཤོས།

༄། །སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་

ཐུ་ལོ་ ༡༩༥༧ གསུམ་བུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ཉི་ཤུ་པའི་

ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ ད་ཉིན་གསུམ་བུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ཉི་ཤུ་པ་འབྲེད་པའི་སྐབས་འདིར། རྒྱ་དབུས་ཡིག་རིགས་རུས་གོམས་གཤིས་གཅིག་གྱུར། ལྷ་བ་དང་སྤྱི་དཔལ་རིགས་སྐྱ་ཚོགས་པའི་གཞིས་ཀྱིས་བོད་རིགས་མཚིས་སོ་ཚོག་མཐའ་དག་ལ་ངས་མངོན་བརྗོད་འཆམས་འདྲི་བྱ་རྒྱ་ཡིན།

ད་ཕན་ལོ་ཉི་ཤུ་མིང་བའི་རིང་ལ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོལ་དུ་བཅཅ་བྱོལ་བོད་མི་སྣོང་ཕྱག་བརྒྱར་ཉེ་བ་རྒྱ་གར་གཅོ་བོར་གྱུར་པའི་གར་རྒྱབ་རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་དྲུག་ནང་ཡོད་པ་རྣམས་ནས་སོ་རྣམ་དང་། བཟོ་ལས། ཚོང་འཁོས་སོགས་ལས་རིགས་སྐྱ་མང་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ་གོས་གནས་སྤངས་གཞི་རྩའི་ཆ་ནས་རང་འཚོ་གདེངས་འཁེལ་འགོ་དང་འགོ་བཞེན་པ་དང་། ལྷག་པར་གཞོན་སྐྱེས་སྣོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་བརྒྱལ་བ་རྣམས་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་། རིག་གསར་ཤེས་ཡོན་ཟུང་དུ་སྐྱེལ་ཏེ་སློབ་གསོ་གཉིས་ལྡན་གྱི་འདབ་ཆགས་འཕུར་སྤེང་ཅི་བདེར་འབྲེད་པ་ལྟར། དེ་དུས་དང་མཐུན་པའི་མི་གལ་དུ་བརྒྱོད་བཞེན་པ། རྒྱ་མིས་དུག་ལྟར་བརྗོད་བའི་རང་རྩའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་རྒྱུ་གཞི་རྒྱ་གར་ནང་ཁྲུལ་བོད་མི་འདུས་གནས་ཁག་ལ་བརྟེན་པོར་རྒྱ་གསར་པ་མ་ཟད། ལུང་ཚན་དང་མི་རིགས། རྒྱ་ཚོགས་གནས་སྤངས་སྐྱ་ཚོགས་པའི་གར་རྒྱབ་འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྱུ་གཞན་དག་མང་པོའི་ནང་དུ་ཡང་དོ་སྣོང་ཁྲབ་འཕེལ་འགོ་བཞེན་པ། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐད་ལའང་ཚིག་སྐྱམ་པའི་སྣོང་བཤད་མིན་

པར་དོན་དམ་པར་དབང་དམངས་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ལ་སློབ་བཞིན་པ་སོགས་སྲོགས་
 གང་ཅི་ནས་རང་ཡུལ་བུལ་ནས་མི་ཡུལ་ས་མཐར་འབྲམས་ཏེ་གནས་འཁོད་འོག་
 རྒྱུ་ལྗེའི་ལར་རྒྱུ་རྒྱན་པའི་གྲུབ་འབྲས་གང་ལ་གང་འཚོམས་བྱུང་ཡོད་པ་ནམས་
 སྐབས་འདིར་དྲན་འོས་པའི་གཞེད། འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཚོགས་མ་ཤེས་པར་ད་
 བྱང་སྒྲོ་གང་ས་ནས་ཡར་རྒྱས་གོང་མཐོར་གཏོང་དགོས་པའི་ཐོག་། རྣམས་པར་རང་
 རེ་བཅོན་སྲོལ་དུ་འཁོད་སྡོད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ལྟེ་བཞི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ས་ཡ་དུག་གི་
 བདེ་རྒྱལ་གི་གནད་དོན་ཡིན་པས་ཇི་སྲིད་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་འདོད་སྡོལ་ཡོངས་སུ་
 ཁོངས་པའི་བདེ་རྒྱུད་རང་དབང་གི་དཔལ་ཡོན་མ་བཞད་པའི་སྲིད་དུ་འདས་པའི་ཉམས་
 རྒྱུང་གཞི་ལ་བཞག་སྟེ་ཞུས་མེད་ཐབས་ཤེས་འབད་བཅོམ་ནམ་ཡང་མི་སྡོད་པ་བྱེད་
 གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ།

རྒྱ་མིས་ང་ཚོར་ཡར་རྒྱས་དང་། གསར་བཞེ། བོད་མི་མང་བཅས་ལ་ངོ་
 སོལ་རྒྱ་བརྩོས་བྱས་ཏེ་ཆེས་གདུག་རྩུབ་དང་ལྷན་ཞག་གི་ལམ་དུ་འགྲོ་མ་ཐོན་རེད་ཅེས་
 ཟེར་གྱི་ཡོད་ཀྱང་མི་བདེན་བརྩུན་བརྒྱུགས་ཉམ་པ་སྟོང་བཟད་ལན་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བཟོས་
 བཞོད་བྱེད་མི་དགོས་པར་འཇོམ་གྱིང་གྲུ་ཡངས་རང་དབང་མདུན་སར་ང་ཚོས་
 གསར་བཞེའི་ལམ་དུ་ཇི་ཙམ་བསྐྱོད་ཡོད་མེད་དང་། མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་
 བཅས་པ་སྲུང་སྲོལ་གྱི་ལས་དོན་ཇི་ཙམ་བྱས་ཡོད་མེད། རང་རིགས་མི་མང་གི་
 བདེ་རྒྱལ་ལ་རྒྱ་མཚན་རྣམས་པའི་དྲང་པོས་གཞུང་བསྐྱོངས་སྲོགས་སྲུང་སྲུངས་ཏེ་འབད་
 བཅོམ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་བཅས་བཟང་ངན་གང་མཆིས་ས་རིས་ཐང་གསལ་དུ་
 ཡོད་པ་འདི་ལ་གཟུ་པོར་གནས་པའི་དགུ་གཉེན་བར་མ་སུ་འདུ་ཞིག་གིས་ཉོག་ཞིབ་

བྱས་ནའང་། བདེན་དང་བརྗེན་པ། ལམ་དང་ལམ་མིན་གྱི་ཡིད་གཏན་བྱ་ས་གཅིག་
ཀྱང་མེད་པར་ལོ་རེ་རྒྱང་ནང་ལའང་དཀར་ནག་ངོས་འཛིན་ཡོངས་སུ་གོ་སློབ་གཉི་
འགྲུང་བ་གཏོང་དགོས་པའི་ཉམ་བཤད་འབྲོག་པའི་བརྗེན་གཏམ་སྐྱེ་ཆོག་གི་འགལ་
ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་ལྟ་བུའི་གཏམ་གྱི་སྒྲིབ་བ་སྐྱེ་མཁམ་སུ་ཡིན་གསལ་
པོར་ཤེས་བྱུབ་གྱི་རེད།

དཔེར་ན། རྒྱ་མིའི་དབྱེད་སྒོ་བས་ལ་ཡ་ལན་སློབ་པའི་སྒོ་བས་པ་མེད་པ་ཤེས་
བཞིན་ཏུ་ཐུག་ཐབས་ཟད་གྱིས་ ༡༩༥༥ ལོ་མཇུག་ནས་འགོ་བརྩམས་ཏེ་ ༡༩༥༩
ལོ་ལྷ་སར་བོད་མི་མང་ཚོགས་གྱིས་རྒྱ་མི་བོད་ནས་སྤྱིར་ལོག་འགོ་དགོས་པ་དང་།
བོད་ཡུལ་འཛིན་སྐྱོང་བོད་མིས་བྱེད་དགོས་པའི་འཐབ་འཛིང་སར་ངོ་ཚོལ་སྐྱད་འབོད་
བྱས་པ་དེ་བོད་ཚོལ་གསུམ་མི་མང་ཡོངས་ཀྱི་བཙོན་མི་རྣམས་འགྲུང་སྤྱིར་བཏོན་
པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱ་བས་དེར་རྒྱ་རིགས་ལས་བྱེད་པས་དེ་དུས་དགའི་དྲངས་མར་
འཛིན་ཞིང་། ཤོག་བུའི་སྟག་ཏུ་འབོད་པའི་ཨ་རི་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པ་དང་།
རྒྱ་གར་རྒྱ་བསྐྱེད་རིང་ལུགས་པས་སྤྱི་ནས་བརྒྱད་བསྐྱེལ། རང་ཁྲུལ་ལོག་སྤྱོད་ཉུང་
གས་ནས་སྤྱི་འབྲེན་དེ་ངོ་ལོག་ཟེང་འབྲུག་བསྐྱངས་སོང་ཞེས་དྲག་གཞོན་བྱས་པའི་
ཁར། བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་རྒྱ་མིར་དགའ་ཞེན་ཡོད་ཚུལ་འབྲོག་བཤད་བྱས་
པ་རེད། སྤྱོགས་མཚུངས་རྒྱ་ནག་ནང་དུ་འང་ ༡༩༥༦ ཙམ་ནས་རིམ་བཞིན་
མདུན་མཚོངས་ཆེན་པོ། ཤེས་རིག་གསར་བརྗེ། ཉ་ཕྱེ་ཞིང་ལས་ཀྱི་སྒོ་བ་སྒྲོང་
དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་རིམ་པར་དོན་ངོ་མར་པམ་གཏུག་གི་སྒྲིན་དང་ཞོར་
འབྲུལ་ཚབས་ཆེ་བུང་བའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དེང་སང་ཡོངས་གྲགས་ངོས་ལེན་

བྱ་མུས་འདི་དག་ལ་སྐབས་དེ་དང་དེར་རྒྱལ་ཁབ་འབའ་ཞིག་ཐོབ་ལུགས་འབྱོར་བཤད་
 ཁོ་ན་བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ནག་དཔོན་རིགས་མི་ཚན་ལོ་མང་གསར་བརྗེའི་
 བྱས་ཅན་མང་པོར་མིང་འདོགས་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་སློན་འདོགས་རེས་དང་། ཡང་དངོས་
 ཡོད་གནས་རྒྱལ་ནས་བདེན་ཁ་མི་སློན་མཐུ་མེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་རེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་
 ཚེའི་དུས་ཡུན་ཐུང་དུའི་ནང་ཆབ་སྲིད་ཐོག་འཆི་ཐེངས་བརྒྱ་དང་གསོད་ཐེངས་བརྒྱ་
 རྩ་བུ་བྱེད་དགོས་པ་འདི་འདྲའི་སློང་ལུང་འགྲེལ་བཤད་རི་ལྗར་བྱས་ཀྱང་རྒྱ་ནག་མི་
 མང་བརྒན་པ་དང་རྟོག་དཔྱད་ཅི་ཡང་མི་བྱུབ་པའི་སློན་ཚོངས་དུད་འགོ་རྩལ་བྱ་མ་ཡིན་
 པར། ཤེས་རྒྱན་རྣམ་དཔྱད་ཅན་མི་ཡི་རིགས་སོང་སྟབས། དེ་དག་གིས་དོན་དམ་
 ཡིད་ཆེས་ཆ་འདོན་ག་ལ་བྱེད།

དེ་རྩལ་ལ་ལྟར་ཡན་རྒྱ་མིའི་མངོན་གྲོགས་དམ་པར་བརྟེན་པའི་རུ་སྲུ་དང་
 དམག་གི་འདིགས་ཉེན་བྱུང་བ་དང་། རྒྱ་ནག་རང་གི་དཔལ་འབྱོར་དང་། ཤེས་
 ཡོན་སོགས་སློེ་མང་པོ་ནས་ཉམས་གུད་དཀའ་ངལ་ཅི་ཆེ་རྒྱ་ནག་མར་བྱུང་བ་དེ་དག་
 སེལ་ཐབས་སུ་སྲུར་ཡན་རྒྱལ་ཚེའི་རྒྱལ་ཁབ་འབའ་ཞིག་ཐོབ་ལུགས་ཀྱི་གཏམ་བཤད་
 རྒྱབ་བརྒྱགས་བཟོ་བ་ལས་དཀྱུས་རྒྱུན་ཆད་ཀྱི་ངག་ལམ་ནས་བཤད་སྦྱང་ནར་མར་
 བྱེད་པའི་རི་འགྲེལ་མཚོ་སློེ་མ་གྱི་ཐབས་ཤེས་རྣམས་རང་རང་ངལ་བ་ཅམ་དུ་བྱེད་
 པ་ལས་མ་བྱུང་སྟབས། ད་ཆ་འཛམ་གླིང་གི་གནས་སྟངས་རྗེས་ཐོན་པར་དེང་རབས་
 ཅན་དུ་བརྒྱུར་དགོས་པའི་དངོས་ཡོད་བདེན་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་དུ་མ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས།
 ཉེ་བའི་ཆར་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་བྱས་འགྱུར་ཚབས་ད་ཅང་ཆེ་ཞིང་། ལྷག་པར་སློེ་བཟོའི་
 བདེན་པས་འབྲེལ་དཀའ་བཚོས་ཉིད་དུ་སོང་སྟབས་སྲིད་སློན་གཞིན་པ་ཉིང་

ཞེད་མིང་གི་སྤྱི་ལོ་བཀའ་ཚུལ་ནང་དངོས་ཡིད་ནས་བདེན་པ་འཚོལ་དགོས་ཞེས་
དང་། ཡང་རྒྱ་ནག་ནང་མི་མང་གི་རྒྱ་རྒྱུ་ཡིག་རྒྱ་དཔེ་ལ་ལོ་མང་གི་སྤྱི་དུང་ནང་
འདོན་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡིད་དགོས་ཞེས་དང་། ཡང་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ནང་དང་རྗེས་ལུས་
ཡིད་པ་སྤྲུལ་བརྒྱུ་བྱས་པས་ཕན་ཐོགས་མེད་ཅིང་། རང་སྤྱི་ནང་དང་རྗེས་ལུས་རོས་
ལེན་གྱི་དགོས་ཞེས་པ་སོགས་རྒྱ་ནག་དཔོན་རིགས་སྤོན་མཚོ་དང་མི་འདྲ་པའི་དྲང་
བདེན་ཡར་ཐོན་གྱི་ཡངས་ཀྱི་རྣམ་འགྲུ་ར་རིམ་ཐོན་ལ་རྒྱ་དཔེ་གསང་མཐོན་པོས་
བསྐྱབས་པའི་འོས་སྤྱུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དབང་ལུགས་རྣམ་པའི་འགོ་འཁྲུག་གྱི་ད་
མཁའ་ཚོས་སྤོན་གྱི་རྒྱ་དུང་གྱུ་དོག་དང་། རང་མཐོངས་ཚུལ་ཚུང་གི་མཁྲུགས་
བཟུང་དོར་ཏེ། ད་རྣའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་གནས་སྤངས་ཤེས་བྱུང་བ་དང་། རང་སྤྱི་གས་
ཀྱི་ནོར་འབྱུང་མཐོང་བྱུང་པ། དེ་དོས་ལེན་གྱི་དུང་བྱུང་པ། དངོས་ཡིད་ཀྱི་གནས་
ཚུལ་ཁས་ལེན་བྱུང་པ། མིའི་རིགས་ཚང་མར་བདེ་སྦྱིད་འདྲ་མཉམ་དགོས་པ་
དང་། དེ་ཡང་ཤོག་ཤུའི་སྤྱི་དུ་ཡིད་པས་མི་ཕན་པར་དངོས་ཡིད་ལག་ཐོག་འཁེལ་
དགོས་པར་ནན་ཏན་གྱི་ཞིབ་འཇུག་གྱི་དཔེ་བཅས་བྱས་ན། དཀའ་སྤོང་གི་འདྲ་ཞིག་
ཡིན་གྱིང་དྲང་བདེན་གྱི་ལམ་ནས་སེལ་བྱུང་གྱི་རེད།

སྤྱི་ལོ་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་སྐབས་རོས་ནས། བོད་ནང་གི་བོད་མི་སྤྱི་རྒྱལ་
དུ་ཡིང་འདོད་ཡིད་མཁའ་རྣམས་སྤྱི་རྒྱལ་དུ་ཡིང་ཚོགས་པ་དང་། སྤྱི་རྒྱལ་དུ་ཡིད་པའི་
བོད་མི་བོད་ནང་གཉེན་འདམད་རྒྱ་སྐོར་དུ་འགྲོ་འདོད་ཡིད་མཁའ་རྣམས་བོད་དུ་འགྲོ་
ཚོགས་པའི་འགྲོ་འོང་རང་དབང་གི་གོ་སྐབས་ཞིག་བྱུང་ན། ཕན་ཚུན་གནས་ཚུལ་གསལ་
རྟོགས་བྱུང་བྱུང་། དེ་ནི་མིའི་རིགས་ལ་རབས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ཅིག་དང་། ཐོབ་ཐང་

ཡོད་པ་ཞིག །ལག་ལེན་གྱི་དབྱུང་པ་ཞིག་མེད་ཅེས་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་པ་བཞིན།
 ད་ཆ་བོད་མི་བོད་ནང་གཉེན་འཕྲད་ལྟ་སྟོར་འབྲེལ་ཡོད་གི་གོ་སྐབས་འགོ་རྒྱུགས་པ་འདི་
 མི་འོས་ཤིང་འཚོམས་པའི་བྱ་སྤྱོད་ཅིག་མེད། འོན་ཀྱང་བོད་ནང་མ་བཅོས་རང་བཞིན་
 ལྷུག་པའི་གནས་སྤངས་རྗེན་པར་སྟོན་པ་དང་མཐོང་བྱུང་པ་དགོས་པ་ལས། བར་
 ལམ་གྱི་རྒྱལ་ལྟ་སྟོར་བ་འབྲོར་རིགས་ལ་སྟོན་རྒྱུད་ནས་སྟོན་མཚང་སྤྱི་བའི་བཅོས་
 མའི་གཞུག་སློབ་ཡུལ་དུ་མི་བོང་བ་བྱས་ནས་སློབ་གར་འབྲུབ་སྟོན་བྱས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་
 འདུག་པ་འདི་འདྲ་དུས་ཐོངས་མེ་གཉིས་ལ་བརྟུན་ཁྲུངས་འབྲིལ་གསལ་ཆེ་སྟེ་མཐར་
 བརྟུན་སྤྲུགས་བཤོལ་ནས་ཞབས་འདེན་སྐྱོན་མེད་པ་ལྷུ་རྒྱ་མ་གཏོགས་མེད་པ་རྒྱ་ནག་
 ནང་གི་བར་ལམ་གྱི་གནས་རྒྱུལ་ནས་ཀྱང་དངོས་ར་གསལ་འབྲོད་ཡོད་པས་དེ་འདྲར་
 མ་སོང་བའི་མེ་བ་གྱེད་མུས་དང་། མདོར་ན་གཉེན་འཕྲད་ལྟ་སྟོར་དགོས་དོན་ཚང་
 བ་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་སོགས་དངོས་ཡོད་ནས་བདེན་པ་འཚོལ་བའི་ལྟ་བ་འབྲེལ་ཏེ་ཞིབ་
 འདུག་བྱ་རྒྱ་ཡིན། བོད་ནས་ཀྱང་འདི་སྤྱོད་སྤྲུགས་སུ་གཉེན་འཕྲད་ལྟ་སྟོར་འབྲེལ་
 གྱིད་མི་སྤྱི་བྱུང་དམ་བསྐྱབས་ཀ་ཀོར་མེད་པར་བཏང་འབྲོར་བྱུང་པའི་མེ་བ་ཡོད།

ད་ཕན་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷུག་ཤིང་གི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱོད་སྤྲུགས་སུ་མཐོང་རྒྱུལ་གཏམ་
 བཤད་འདི་ཉིད་ད་ལྟ་གངས་སྟོངས་དབང་རྒྱུར་པ་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་འབྲོད་པའི་
 ལས་གྱིད་འགའ་མེད་སྟོབ་ལ་ལམ་སེང་བབས་མིན་ཡོད་རྒྱ་ཡང་། ཆགས་སྤང་སྤྱོད་སྤྲུགས་
 ལྷུང་གི་བསམ་པ་ལོགས་སུ་བཞག །ད་ཕན་གྱི་མཐོང་ཚོད་དངོས་བྱུང་གི་ཉམས་
 རྩོད་རྣམས་དྲན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས། ཤར་རྒྱུང་གིས་རྒྱལ་རྒྱུང་མཚན་ཟེར་བའི་རང་
 ཆེ་རང་མཐོངས་ཀྱི་སྟོབ་རྒྱ་རྒྱུང་དུ་མི་གྱིད་པར་ད་ལྟ་ཤར་རྒྱལ་འཛམ་གླིང་ཡུལ་ཁག་

གི་དངོས་འབྲེལ་གནས་སྐབས་བཟང་ངན་བདེ་སྲུག་ཇི་འདྲ་ཡོད་མེད་ལ་གཟུ་བོར་
གནས་པའི་སློབ་ཞིབ་དུ་དཔུང་དེ་བསམ་གཞིགས་ནས་དུ་བྱས་ན་ཡི་གེ་འདི་ཉིད་མིག་
གི་ལྟ་མོད་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལེགས་ཉེས་འབྲེད་པའི་སློབ་གྲོས་ནམ་དུ་དེ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་
དུ་འགྱུར་བའི་རེ་བ་དང་། ཡིད་ཆེས་ཡོད།

མཐའ་དོན་ང་ཚོ་བཅོན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་འཁོར་བའི་དུས་སྐབས་
འདིར་ཆེད་གཉེར་དམིགས་བསམ་ལ་གྱིས་བརྗོད་རྒྱ་ལ། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་སྤྱིར་
འགོ་བཙའི་རིགས་གཅིག་གུར་གྱི་མངོན་པ་བཅུ་དང་། ཡང་སློབ་ཚོས་དང་ཤེས་རིག་
གི་ཐོག་ནས་སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མའི་རྒྱུ་ལ་གྱི་འབྲེལ་ལམ་བཟང་བོ་དུས་རབས་མང་
པོའི་རྩོན་ནས་ཡོད་པའི་བྱིས་མཚེས་ལུང་བ་ཕན་རྒྱུན་གྱི་སྤྱད་ལའ་དགོངས་ཏེ་ང་ཚོ་
བོད་མི་བཅོན་བྱོལ་བར་གཞིས་ཆགས་གྱི་ས་ཁང་དང་། ན་གཞིན་ཚོར་སློབ་
སྤོང་། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་བརྟེན་གནས་ཁག་ལ་མཐུན་རྒྱུན་སོགས་ཕན་གོགས་
རོགས་རམ་གྱི་ཆེན་པོ་གནང་བ་ལ་རྒྱ་གར་མི་མང་དང་། རྒྱ་གར་དབུས་
གཞུང་། ས་གནས་གཞུང་ཁག་བཅས་པར་ངས་སྤྱིར་ཐག་བཅས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་
རྒྱུ་དང་། ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ལུང་མ་སྤོང་བའི་དཀའ་ངལ་དང་
འབྲེད་པའི་སྐབས་འདིར་རྒྱ་གར་ནས་ལྷག་བསམ་བཟང་བོས་ཕན་གོགས་འདི་ལྟ་བུ་
གནང་བ་ང་ཚོས་ནམ་ཡང་བརྗོད་ཐབས་མེད་ཅིང་། གནས་རྒྱུ་འདི་དག་ནི་བོད་
དང་། འཛམ་གླིང་ནང་པའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ནང་འགོད་རྒྱུའི་ཕ་འགངས་སྤིང་
པོ་ཅན་ཞིག་གུང་ཆགས་ཡོད་པ་ཡིན།

༄། །སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 སྤྱི་ལོ་ ༡༧༧༠ གསུམ་བཅུ་ཉེ་དུས་དྲན་ཐེངས་ཉེར་གཅིག་པའི་
 ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འབྲིན།

༥ ལོ་ལྟར་དུས་ཚོས་འདིའི་ཐོག་ང་ཚོ་བྱེས་འགྲོར་བོད་མི་རྣམས་ས་གནས་སོ་སོར་
 འདུ་འཛོམས་གྱིས་དུས་དྲན་བྱེད་བཞིན་པ་ལྟར། ད་ལམ་གསུམ་བཅུ་ཉེ་དུས་དྲན་
 ཐེངས་ཉེར་གཅིག་པ་འདིའི་སྐབས་སུ། བོད་སྤྱི་ནོར་དུ་གནས་འཁོད་རང་རིགས་
 ཡོངས་ལ་མངའ་བཅུད་གདུང་སེམས་ཟབ་མོའི་ཐོག་ནས་འཚོམས་འདྲི་བྱེད་གྱི་ཡོད།

ད་ཕན་ལོ་ཉེར་གཅིག་རིང་གི་བྱུང་བ་དེ་ནི་བོད་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་བྱུང་མ་ཚུངས་
 བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རྟེ། བོད་མི་རིགས་ལ་མི་རབས་དུ་མར་རྒྱུན་གསོས་སུ་འཇགས་
 པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་སྤྱི་ཚོགས་གྱི་གོམས་སྲོལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་འཆར་
 གཞི་ལྡན་ལ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་གཏོར་བཅོམ་དང་། དབུལ་ཐོངས་བཤེས་སྐྱོམ་གྱིས་
 མཚོན་པའི་བརྒྱུན་པའི་འཕྲུལ་འཇིགས་དང་ངས་འདི་ལྟ་བུ་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོའི་
 རིང་བོད་མི་ཚོས་གཏན་ནས་ཚུངས་ཡོད་པ་མ་རེད།

འདས་པའི་ལོ་གསུམ་རིང་། མི་བརྟན་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་
 སྲིད་དོན་གྱི་གནས་སྟངས་ཐོག་སྤུངས་མཚོགས་ཆེ་བའི་འགྲུར་བཞེན་པ་དང་ཆབས་
 ཅིག་དངོས་ཐོག་བདེན་འཚོལ་བྱེད་པོར་ཁས་འཆེ་བའི་རྒྱ་ནག་གི་ད་ལྟའི་འགོ་འབྲིད་
 ཚོའི་འོག་རྒྱ་ནག་ནང་དུ་འབྲུར་བ་འགོ་བཞེན་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་
 རང་རེ་བྱེས་འགྲོར་བ་རྣམས་རང་ཡུལ་དུ་སྤྱིར་ལོག་བྱ་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་འབོད་
 བསྐྱེལ་བྱས་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་མཐའ་རྒྱུང་མིན་པའི་ལམ་སྤྱོད་གསུམ་ཟེར་བའི་སྲིད་

བྱུང་སྐྱོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དུ་རིམ་ཁྲུབ་དུ་འགྱུར་བཞིན་པའི་ཐོག་བོད་ནང་དུ་འང་གང་
འཚོམས་འཕེལ་བྱས་སུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། ལས་འགྲུལ་འདི་དག་གི་རྗེས་འབྲས་
རིེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་དུ་ལྟོ་ཆར་བརྗོད་དཀའ་ཡང་། དངོས་ཡོད་འགྱུར་འགྲོས་དང་
རྒྱ་མིའི་འབོད་བསྐྱེལ་ལ་གཞིགས་ཏེ་བོད་ནང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ཉོག་ཞིབ་
ཆེད་སྐྱེ་ཆབ་ཚོགས་རྒྱུད་ཞིག་རྒྱ་ནག་བརྒྱུད་བོད་དུ་ཆེད་གཏོང་བྱས་ཤིང་། འདི་
ནི་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་ཙམ་གྱི་རིང་རྒྱ་མིར་འབྲེལ་མཐུན་བྱུང་བ་དང་པོ་ཡིན་པ་མ་
ཟད། ལྷག་པར་རང་རེའི་གཅེས་པའི་ཚོལ་གསུམ་རྒྱ་ཆེའི་གཞིས་ལུས་སྤྱན་རླབས་
འབྲེལ་ལམ་མཐུན་ཐུབ་པའང་དང་པོ་རེད།

བོད་ནང་གི་དུ་ལྟོ་ཆར་གནས་སྐབས་དང་འགྱུར་འགྲོས་དེ་ལྟ་བུའི་འོག་། འཚོ་
བྲེས་འགྲོར་བོད་རིགས་ལ་འདོད་དུ་མེད་པའི་འཁྲུང་འགན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི།
བོད་ལུས་མི་མང་ས་ཡ་དུག་གི་རེ་འདོད་མའོན་ཏེ་འགྱུར་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་དང་། ལྷག་པར་
བབས་ཀྱི་བྱ་བ་གལ་ཆེ་ཞིག་ལ། རྒྱ་གར་གཞུང་དང་མི་མང་གིས་རང་རེའི་རྩ་ཆེའི་
གོ་སྐབས་བྱེད་པ་དེ་རྒྱུ་བཞིན་པེད་སྤོད་ཐུབ་པའི་སློབ་གསུང་གཞིན་སྤྱོད་སྤོང་ཕྲག་མང་
པོར་སློབ་སློང་ལེགས་ཐོན་ཡོད་པ་དང་། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་བྱེད་ཚོས་ལྡན་
པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉམས་མེད་རྒྱན་འཛིན་ཡོད་ཐབས་
འཁྲུང་བརྩོན་ཆེ་བསྐྱེད་དོས། མ་འོངས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གྲ་སྒྲིག་དོ་
ནན་བྱ་རྒྱུ་ལྷག་པར་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། རྒྱ་ནག་མན་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་བརྒྱུད་ཀྱིས་དུས་ལུན་
རིང་པོར་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་ལ་ཐེ་གཏོགས་དང་། རང་ཁྲུལ་ཁ་བྲལ་གཏོང་
རྒྱུའི་གལ་བྱུས་རིམ་བརྒྱུད་དུ་བྲས་ཡོད་ཅིང་། དུ་ལྟོ་ཆར་རྒྱུ་རྒྱུ་འདི་དག་ཚོལ་གསུམ་

བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་སློ་སེམས་གཅིག་དུ་མཐུན་པའི་སྲོགས་སུ་གྱུར་ཏེ་ལོ་རྒྱུས་
ཐོག་ཕྱང་མ་སློང་པའི་ཆེག་བསྐྱེལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཕྱུང་ཡོད།

རང་རེ་བྱེས་འབྱོར་བོད་རིགས་རྣམས་ནས་རང་རིགས་གཞིས་ལུས་བོད་མི་
རྣམས་ལས་སེམས་ཤུགས་ལྷངས་ཏེ་རང་རང་སྐབས་བབས་ལས་དོན་ཐོག་ཤུགས་
བསྐྱེད་དུར་བཅོམ་བྱེད་དགོས་པ་ལས། ཞེ་སྟོན་སྤྱི་ཐོམ་འབྲས་ཤོར་བཏང་བའི་ན་
ན་བོད་བརྟན་སྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་ཐ་ན་རང་སྲོག་གྱུང་སློས་བཏང་བའི་རྒྱལ་གཅིས་པ་དེ་
དག་དང་། དཀའ་ངལ་བརྒྱ་ཕྱག་ལ་ཇི་མི་སྟུམ་པར་སྟག་བསམ་རི་བརྩུགས་པ་ལྟར་
འགྱུར་བ་མེད་པའི་གཞིས་ལུས་སྤྱི་ན་རྒྱར་དོ་གཞོངས་དགོས་པ་ཞིག་ཡོང་བུ་གདོན་
མི་ཟ་བ་རེད།

དེར་དུས་བོད་ནང་གྲུ་ཡངས་རྒྱུང་བེད་ཡོད་ཁུལ་ཡང་། བྱེས་འབྱོར་བོད་རིགས་
རྣམས་ཀྱི་གནས་སྤངས་དང་བསྐྱུར་བབས་ཆ་ཙམ་མེད། ང་ཚོར་འགོ་སྟོན་
དང་། སྤྱི་བརྗོད། ཚོས་དད་སྲོགས་གང་ཐད་ནས་སུ་ལའང་སྐབས་བསྐྱེན་མི་དགོས་
པའི་རང་དབང་གཙང་མ་ཡོད་པས་མ་ཚད། གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ལ། རང་རེའི་
གཞོན་སྐྱེས་ཚོར་དེང་རབས་འཇམ་གྱིང་ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་ཤེས་ཡིན་གྱི་རྗེས་ཟེན་
པའི་སློབ་སྦྱོང་གི་མཐུན་ཆུན་ཐོབ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་མོས་དོན་
ཕན་དགེ་མཚན་དང་བསྐྱེན་པའི་སློབ་ཚན་གང་ལའང་སློབ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་
ཡོད་པ་རེད། བོད་དུ་ཆ་བཞག་ན། དུས་ད་ལྟའི་བར་དབང་རྒྱུར་བ་ཚོས་གང་བཞོད་
ལས་རང་ཉིད་ལ་གདམས་ཀ་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ནམ་ཡང་མེད། འདི་ནི་བོད་དུ་རྒྱ་
མིས་དབང་རྒྱུར་བྱས་པའི་རྗེས་འབྲས་ངན་ཤོས་ཀྱི་གྲས་ཤིག་རེད། མ་འོངས་པའི་

མེ་སྒོ་སྒྲིལ་བྱ་ཡུལ་ནི་ན་གཞིན་རྣམས་ཡིན་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་ཆོགས་ལེགས་
པོ་ཞིག་ཡོང་བར་གྱེད་དགོས་ན་དེ་རྣམས་ཀྱི་མི་ཚོའི་མདུན་ལམ་རྒྱ་ཆེ་སྒོན་ཐུབ་པའི་
དེང་དུས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ཐོབ་ཐབས་གྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག །རང་ཉིད་མི་རིགས་
གཞན་དང་འདྲེས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་གསོན་གནས་ཡོང་ཆེད་རང་གི་རིག་གཞུང་དང་གོམས་
སྲོལ་རྒྱན་འཇགས་ཡོང་བའི་འཁྲུང་བཙུན་གྱེད་དགོས།

རྒྱ་མིས་དེང་སྐབས་གྲུ་ཡངས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ལག་ལེན་དུ་བརྟུན་བའདེ་ལ་བརྟེན་
ནས་ང་ཚོས་གཞིས་ལུས་པོད་རིགས་གཞིན་སྐྱེས་ཚོའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་ཞབས་
འདེབས་རྒྱག་ཐུབ་པའི་གོ་སྐབས་ཤིག་འབྱུང་གྲིང། དེང་དུས་པོད་མི་བཙན་གྱི་ལ་
བའི་ཁྲིད་ནས་པོད་དུ་བརྟུན་བསྐྱེད་གཉེན་འདུད་དུ་འགོ་བརྒྱུད་གོ་སྐབས་ཡོད་པའི་སྐབས་
འདིར། སློབ་སྦྱོང་ཐོན་པའི་བྱེས་འགྲུལ་གཞིན་ལྷུང་ཁོངས་ནས་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུང་
སྟེ་ལོ་དུས་ཚད་གཞི་དེས་ཅན་གྱི་དུས་ཡུན་རིང་པོད་ནང་བརྒྱུད་དེ་རང་རིགས་གཞིན་
ལྷུ་ཚོར་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཞབས་འདེབས་སྐྱུབ་པའི་གོ་སྐབས་དྲུང་ལེན་བྱ་འོས་པ་དང་།
བསམ་འཆར་འདིར་རྒྱ་མིའི་སྲོགས་ནས་དགག་བྱ་གྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མ་
མཐོང་། ང་ཚོས་བདེན་པའི་རྩ་དོན་ཞིག་གི་དོན་དུ་འཐབ་རྩོད་གྱེད་པའི་གསུམ་བཙུང་
དུས་དྲན་ཐེངས་ཉེར་གཅིག་པ་འདིའི་ཐོག་གཞིན་ལྷུ་ཚོས་ངའི་བསམ་འཆར་འདིར་
དྲུང་ལེན་གྱེད་པའི་མེ་བལོད།

མངུག་དུ། ངས་ཉག་དུ་བརྗོད་བཞིན་པ་ལྟར། ང་ཚོའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ངོ་བོ་
ནི། པོད་མི་མང་གི་དོན་དམ་པའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བསྐྱར་དུས་
སྐབས་འདིའི་ཐོག་དྲན་བསྐྱུལ་གྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག །རྒྱ་མིས་པོད་ནང་གྲུ་ཡངས་

ཕྱན་བྱུ་ལག་ལེན་བརྟམ་བཞིན་པ་དེ་གོམ་བཤོད་དང་པོ་ལྟ་བུར་ངོས་འཛིན་གྱིས་དགའ་
བསུ་ཞུ་རྒྱ་རྒྱ་ཡང་། ད་ལྟའི་ཆར་གཞིས་ལུས་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ལྡོག་ཡོངས་སུ་
ཁོངས་པའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་ཡུལ་ནའང་སླེབས་མེད་ཅིང་། མ་འོངས་པའི་
གནས་སྟངས་རིམ་བཞིན་དུ་ས་ཚོད་དང་མཉམ་དུ་བསལ་ཆ་ཡོང་རྒྱུར། རྒྱ་མིས་
བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་ཇི་ལེགས་སུ་གཏོང་རྒྱུའི་ཐོག་འཁྲུར་བརྩོན་ལག་ལེན་ཇི་
ཅམ་གྱི་ཉེན་མིན་བཟོ་ཞིབ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།།

༡། །སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 སྤུ་ལོ་ ༡༧༡། གསུམ་བརྩའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ཉེར་གཉིས་པའི་
 ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ དེ་རིང་ནི་བོད་མིས་རང་ཉིད་ཀྱི་རང་དབང་ཐོབ་ཐང་ལ་ཚོད་ལེན་གྱི་དཔེ་ཉིན་
 མོ་ནས་མི་ལོ་ཉེ་བུ་ཚ་གཉིས་འཁོར་བའི་དྲན་གསའི་དུས་ཚེས་ཤིག་ཡིན། འདི་ནི་
 ད་ལྟའི་རང་རེའི་མི་རབས་འདི་ཙམ་མིན་པར། འབྲུང་འབྲུང་མི་རིགས་རྗེས་མ་
 ཚོས་ཀྱང་རྗེས་དྲན་བྱ་རྒྱ་རེད། སྐབས་འདིར་རང་རེའི་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་
 འཛོན་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་བས་ཆེ་ཆེར་བསྐྱེད་དགོས།

འདས་པའི་ལོ་ཉེ་བུ་སྐྱག་གི་རིང་གཞིས་ལུས་བོད་ཀྱི་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་འཆེ་
 རྣོགས་བཀོལ་གསུམ་གྱི་སྤྱུག་བསྐལ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་དང་། བཙན་བྱོལ་བ་རྣམས་
 རང་ལུལ་བུལ་ཏེ་མི་ལུལ་དུ་གནས་དགོས་བྱུང་བ་བཙས་མི་རབས་འདིའི་གངས་ཅན་
 པ་དེད་ཚོས་ཤིན་དུ་ཆེ་བའི་དཀའ་སྤྱུག་དེ་སྤེའི་རང་རེའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་མ་གྲགས་པ་
 ཞིག་མྱོང་དགོས་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱ་རྒྱུན་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་
 འབྲས་བུ་བཟང་པོ་ཞིག་འབྱུང་ངེས་པ་དང་། དེང་དུས་འཛམ་གླིང་འདིར་བརྟུན་
 ཚོག་ཀྱོག་བཤད་དང་། ཉམ་བཟུང་གི་སློལ་ངན་རྗེ་ལྟར་ཆེ་ཡང་། དྲང་པོ་དང་
 བདེན་པའི་མཐའ་གསལ་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟར། རང་རེའི་བོད་ཀྱི་བདེན་དོན་ཡང་འཛམ་
 གླིང་ནང་རྗེ་གསལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་བཙས་ལ་བརྟེན་ཆོང་མས་ཡིད་ཆད་དང་། ལྷམ་
 པ་མེད་པར་སྤར་བཞིན་སྤྱི་བས་དམ་བཙའ་བརྟན་པོར་བཟུང་དགོས།

བོད་ནི་རིག་གསུམ་དངོས་པོའི་ཡར་རྒྱས་རྗེས་ལུས་ཆེན་ཡང་ལོ་ཉེས་སྟོང་
བཀལ་བའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རིག་ལྷན་པོ་ཡོད་པའི་མི་རིགས་
ཤིག་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་རིག་བཟང་པོའི་གོ་མས་གཤེས་དེའི་དབང་གིས་རང་བཞིན་
གྲིས་བག་ཐེབས་པ་དང་། སྤྱི་སྤང་ཆེ་བའི་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྱད་ཐོན་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་
ལྡན་གཟུ་བོར་གནས་པ་དག་གིས་བརྟོན་བསྐྱབས་དཔེར་མཚོན་བྱེད་བཞིན་པ་
འདི་ཡིན།

འཇོམ་སྒྲིང་འདིར་མི་རིགས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཁྱུར་མཛེས་མཐུན་གྱི་བྱིས་
ཚང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་སྐྱེའི་ཆ་རྒྱུན་མ་སྒྲིན་བར་སྤྱི་ཚོགས་གང་དང་གང་ཡིན་ཀྱང་
རང་ཉིད་ཀྱི་མི་རབས་ནས་མི་རབས་སུ་རྒྱུན་འཇགས་ཡོད་པའི་གོ་མས་གཤེས་དེ་
གཞི་མར་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་དེང་དུས་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་བསྐྱབས་བྱུབ་པ་ཞིག་དགོས་པས།
ད་སྐབས་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་བདེན་དོན་ཚོད་པའི་འགག་རྩ་གཅིག་ནི་བོད་ཀྱི་བྱུན་
མིན་ཤེས་རིག་གོ་མས་གཤེས་བཟང་པོ་སྤྱི་ཚོགས་རང་ཉིད་ལ་ཁེ་སྐོན་ཡོད་པ་རྣམས་
ཉམས་པ་མེད་པར་རྒྱུན་སྟོང་ཟབ་ནན་བྱེད་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

ད་ཕན་རྒྱ་མིས་བོད་ནང་། བོད་མིའི་གཏམ་དཔེར། མིག་ལ་བྱ་རམ་བརྟན་
ནས་ཁར་ལ་ཆ་སྟེར། ཞེས་པ་ལྟར་ཁ་ནས་མ་ཡིན་ཡིན་ཚུལ་དང་། མ་ཡོད་ཡོད་
ཚུལ་མཁས་སྟན་འདྲ་ཆགས་མངོན་སུམ་ལ་བརྟོན་པའི་སྤྱོད་བྱེད་གས་ཉམས་པ་བོད་བཞིན་
ལག་ལེན་དུ་བརྟུང་བཅེག་གཞོན་བཅོམ་ཁོ་ན་བྱས་རྒྱུན་བོད་མིའི་དོས་ནས་ཀྱང་སྤྱི་
པོ་ཀུན་ལ་རང་རང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་སྤོལ་བའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་སྟབས་རང་ཉིད་སྤྲུག་
བསྐྱེད་གྱི་འཚེང་ཐག་ལས་གྲོལ་བའི་བྱེད་ཐབས་བྱས་པ་དྲང་བདེན་གྱི་རྒྱ་མཚོན་ལྡན་

པ་ཞིག་ཡིན། གལ་ཏེ་དངོས་ཡིད་གནས་ཚུལ་ཐོག་བོད་མིའི་བྱེད་ཚོས་ཚང་ལ་བདེ་
སྲིད་སྲར་སྟེག་ཅིག་ཡིད་ན་ཚོད་པ་རྒྱག་དོན་གང་ཡང་མེད།

བར་ལམ་རྒྱ་སྤྲོད་གསུམ་ནས་དེ་སྡོམ་གྱི་ཀྲིག་བཤད་དང་། སྡོམ་བཏགས། ལྟོང་
ལུས་བསྐྱུགས་ནས་རང་མགོ་རང་གིས་བསྐྱོར་བའི་བྱེད་ཐབས་དེས་ཡན་ལས་གཞིད་
ཆེའི་ཉམས་སྲོང་དངོས་སུ་བྱུང་སྟེ་ད་ཆ་དངོས་ཐོག་བདེན་འཚོལ་ཁ་ཡོད་ལག་ཡིད་
ཅིག་ཡིང་བ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཐབས་གསུམ་པ་བྱེད་པ་དང་། སྡོམ་གྱི་ནོར་འཁྲུལ་ལ་
སྐམ་བརྟུ་མི་བྱེད་པར་གསལ་ལ་འཛོལ་བྱེད་པ་ནི་བསྐྱུགས་པའི་འོས་ཡིན། འོན་ཀྱང་
བོད་མི་ཚམས་ནས་རྒྱའི་དབང་བསྐྱུར་འོག་ལོ་སུམ་ཅུ་རྒྱུ་ར་རིང་ཉམས་སྲོང་དངོས་
སུ་བྱུང་བའི་དུས་ཡུན་དེ་མི་ཐུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བསམ་གཏམ་སྟེན་གསུམ་པར་ཡིད་ཆེས་
གདེང་འཁེལ་ཡོང་བར་ཡང་དུས་ཚོད་དེས་ཅན་ཞིག་དགོས་པ་ཤེས་ཚུན་མིའི་བསམ་
སྡོམ་རང་བཞིན་ཞིག་རེད།

མཐའ་དོན་ཁོང་ཁྲིས་ཁོང་ཁྲོ་འཇོམས་མི་རུས་ཤིང་། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་
འདས་ཟེན་པས། དེས་ན་སྐབས་བབས་མ་འོངས་པར་རྒྱ་བོད་གཉིས་མངོན་གཟུགས་
དམ་ལ་བཟང་པོ་ཞིག་གི་དང་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེ་སྲིད་ཁ་ཡོད་ལག་ཡིད་ཅིག་དགོས་
པ་ཡན་ཚུན་གཉིས་སྤྲོད་གསུམ་བཟོད་བསྐྱུག་ཁོག་ཡངས་དང་འབྲེལ་འབད་བརྩོན་བྱེད་
གལ་ཆེ་བ་ཡིན། ཀུན་ཕན་ཞི་བ་དང་བདེ་བ་ཡོང་བའི་སྡོམ་ལམ་བཅས།

༄། །སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 བྱེ་ལོ་ ༡༧༤༦ གསུམ་བརྩེའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ཉེར་གསུམ་པའི་
 ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ དེ་ཉིན་གསུམ་བརྩེའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ཉེར་གསུམ་པ། རང་རེའི་བདེན་མཐའ་
 རིམ་གསལ་འབྲུང་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར། གཞིས་གྲེས་པོད་ཀྱི་ཆེའི་མི་མང་ལ་
 བསྟོན་བསྐྱབས་དང་འབྲེལ་བའི་འཚམས་འདྲི་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

འདི་གཉེན་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བའི་ནང་བདེན་རླུན་ཕན་གཞོན་གྱི་རྣམ་དུ་ཉེར་
 དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་བཞུགས་འབྲེད་བྲེད་པ་ལྟར། རང་རེའི་བོད་དོན་སྐོར་ལ་ཡང་མི་ལོ་
 ཉེར་གསུམ་གྱི་དུས་ཡུན་དེའི་རིང་གི་དངོས་བྱུང་ལོ་རྒྱུས་ནས་བདེན་པ་གང་ཡིན་
 དང་། རླུན་པ་གང་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་བསྟོ་མས་ཆེན་པོ་ཞིག་རྒྱབ་ཡོད། མེད་པ་ལ་
 ཡོད་ཅེས་སྟོན་བཏགས་དང་། ཡོད་པ་ལ་མེད་ཅེས་སྐྱུར་འདེབས་ནག་བསུབ་གཏོང་
 བའི་མི་བདེན་རླུན་སྒྲིག་གི་ངལ་བཅེད་གཉེར་མང་དགོས་པར། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བྱུང་བ་
 དོན་དངོས་ཐོག་ནས་བཟང་ངན་བདེན་རླུན་མཐའ་གསལ་མཐིལ་མཐོང་བྱུང་དང་
 འབྲུང་བཞིན་པ་ལ་ཞིབ་མོའི་སྒྲོས་དཔྱད་དེ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབས་ནས་དང་འབྲེལ་རྒྱ་མཚན་
 རྣམ་པའི་དངོས་ཐོག་བདེན་འཚོལ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་དུ་གལ་ཆེ།

ད་ལྟའི་དུས་སྐབས་འདིར་གཞིས་གྲེས་པོད་མི་མང་པོ་ཞིག་གི་བསམ་སྟོན་འི་
 རང་། སྤྱི་ཚོགས་གསར་སྐྱེད་དང་། ཚོས། ལྟ་བུ། ལམ་ལུགས་འདྲ་མིན་གྱི་
 འཆར་སྐོར་སྤྱི་ཚོགས་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་སྐོར་ལ། སྟོན་ནས་རིམ་པར་བརྗོད་ཡོད་པ་
 ལྟར། དུས་རབས་ཉེ་བུ་པའི་འཛེམ་སྐྱིད་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་འཕྱུར་འགྲོས་དང་བརྒྱན་

ཏེ་དྲུང་པ་དེ་ན་རྒྱ་མཚོ་ན་རྒྱ་ན་པ་འི་དམངས་གཙོ་གསལ་པ་དེའི་ལམ་སྲོལ་གསུ་འགྲོ་
 པ་ལས། རྒྱ་ཚོ་གསུ་རྒྱུང་པ་འི་ལམ་ལུགས་པ་རྒྱུར་གསེ་ཡོང་དོན་གཏན་ནས་མེད།
 མི་རྒྱུའི་རྒྱ་ཚོ་གསུ་ནང་ཕན་ཐོགས་ཡོད་ལ། རིགས་པ་ཚོད་མ་དང་། རྒྱུང་པ་ཚོད་
 མས་དེས་པ་དྲུངས་རྒྱ་ཡོད་པའི་ལྗེ་ལ་པའི་ལུང་གི་བརྟན་པ་སྡེ་སྡོད་གསུ་མ་གྱི་འཆད་
 ཉན་དང་། རྟོགས་པའི་བརྟན་པ་བསྐྱབ་པ་གསུ་མ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཉམས་པ་སོར་རྒྱད།
 མི་ཉམས་ལོང་འཕེལ་དེས་པར་གཏོང་དགོས། ཡང་སྐྱ་བུ་སྡེ་དགོན་གྱི་འཚོ་བའས་
 དང་། འཛོན་རྒྱུང་འགྲོ་སྤངས་དུས་བརྟན་རྒྱུར་བཅོས་དེས་པར་འགྲོ་དགོས་པ་ཡོད།
 རྒྱ་ཚོ་གསུ་དང་། དཔལ་འབྲོར་སོགས་ཀྱི་ལྷ་བ་སྣ་ཚོ་གསུ་དང་། ཐབས་ལམ་འདྲ་
 མིན་སྣ་ཚོ་གསུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཡུལ་ཡུང་བཅད་པའི་རྒྱ་རྒྱུང་ཐབས་ཅད་མཐར་
 ཐུག་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་གཞི་ལ་ཞིང་འབབ་པ་ལྟར། ལྷ་སྲོད་ཐབས་ལམ་སྣ་ཚོ་གསུ་
 པ་དེ་དག་ཐབས་ཅད་ཀྱང་མཐར་ཐུག་དམིགས་ཡུལ་འགྲོ་བམིའི་རིགས་རང་ཉིད་
 ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཐོག་སློན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱང་དགོས་ལ། འབྲུང་བུ་པ་ཡང་ཡིན་པས།
 མོས་པ་དང་། ལྷ་བ་མི་འདྲ་བ་རྒྱ་མཚོ་དུ་བྱས་ནས་སྲོལ་འབྲེན་སྐྱེད་ཚོད་བྱ་
 དོན་མེད། ཁབས་དང་མོས་པ་སྣ་ཚོ་གསུ་པའི་མི་ཐབས་ཅད་ལྷ་སྲོད་གཅིག་དུ་རྒྱུར་
 ཐབས་བྱེད་པ་ལ་དོན་ཕན་སྐྱབ་པ་འབྲས་གང་ཡང་ཐོན་མི་བྱུང་བའི་འཛོན་སྐྱེད་གར་
 རུབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་མཐོང་ཐོས་དངོས་སུ་ཡོད་བཞིན་པ་འདི་རེད། གལ་ཏེ་འགའ་
 ཞིག་ནས་མི་རིགས་སྤྱིའི་བདེ་ཅད་དང་། འགྲོ་བམིའི་ཁེ་ཕན་ལ་ཅི་ཡང་མ་བསམ་པར་
 བོག་ལ་བརྟུང་གསོད་གསུ་མ་གྱི་རྒྱ་གསྲོད་ལ་གསལ་པ་དེའི་མིང་ཆེག་སྐྱམ་པོ་བཏགས་
 ཏེ་ཞེ་ཚོའི་འདོན་པ་ལྟར་སྐྱེ་བཅོད་བྱེད་པ་ནི་རང་མགོ་རང་གིས་བརྒྱོར་བའི་སྐྱེན་པ་

མིག་རྒྱུངས་ལྷུང་དུ་འཇུག་ལམ་མ་འདས། ཉེ་ཆར་དར་དམར་གསར་དེ་བ་
འཇུག་ཅན་དམར་ལོག་ཚོགས་པའི་གསར་དེ་བ་ལྟེན་ནང་། མི་འགའ་ཞིག་གིས་མི་
མང་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་རྒྱུ་འཇུག་མེད་ཀྱི་མང་གི་མགོ་སྟེང་དུ་བསྐྱེད་ནས་རྒྱ་ཆེའི་
མི་མང་གི་བདེ་སྤྱད་ལ་མི་ལྟ་བུར་རང་སྤྱང་གང་དུ་མྱོད་ཚུལ་འཛིན་གྱི་ཡོད་པར་
སྤྱོད་བརྗོད་གསལ་བཤད་བྱས་པ་ལྟར། དེ་འདྲའི་བྱ་སྤྱོད་འཛིན་མཁན་ནི་མིའི་སྤྱི་
ཚོགས་གང་ལ་འདུག་པའི་མཁའ་མཁོ་མེད་ཅིང་། རང་གཞན་གྱི་ཕན་བདེ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་
དཔྱོད་ཅན་གྱི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་གདན་གཤམ་དུ་མི་རྒྱུད་ཇེས་ཅན་ཡིན།

ཉེ་བའི་ལོ་གཉིས་གསུམ་ནང་རྒྱུད་ལ་བོད་ནང་གི་གནས་སྤངས་ལ་འགྲུར་བ་
ཕྱུག་བྱ་སྤྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མི་ལ་འདི་བསམ་པར། འདས་པའི་དཀའ་ངལ་ལ་
ཚོས་ཉེ་དུ་ལྷའི་གྲུ་ཡངས་ལ་ཚོག་ཤེས་ཐོག་དུ་ཆ་དོན་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་ཞིག་མཁྱེགས་
ལྷུར་སྤྱིན་པའི་རེ་བ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་ནས། དུ་ལྷའི་གྲུ་ཡངས་
མེད་བྱས་འདི་ནི་བོད་མིར་མགོ་སྟོར་བསྐྱེད་འབྲིད་བྱེད་པའི་ཐབས་བྱས་གསར་པ་ཞིག་
ལས། དོན་དམ་བོད་མིར་འདྲ་མཉམ་རང་དབང་གི་ཁེ་དབང་སྤོད་རྒྱུ་འཇུག་པས་སྤོད་
གང་ཡང་མ་རེད་སྟེ་མ་པའི་བསམ་ཚུལ་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། བོད་
མི་ཚོ་ནས་དེ་འདྲའི་རེ་དོགས་དང་། རང་ལྷུང་འཆབ་འཆུབ་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་འཛིན་
མི་རུང་། བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་ནི་མི་ལོ་སྟོང་ཕྱག་བཀལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་
ཞིང་། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གིས་ཕྱག་པའི་མི་རིགས་ཤིག་གི་གནད་དོན་ཡིན་པ་
དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་མི་དོན་འཕེལ་འགྱུར་གྱི་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བ་གཏོང་བའོ་ཡོད་
པའི་དོན་གནད་ཅིག་ཡིན་པས། ཇེས་པར་འོས་ཤིང་འཚམས་པའི་ཐག་གཅོད་འགྲུར་

བཞིག་ཡོང་དགོས་པ་ལས། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་འདི་ལྷུར་གནས་ཐབས་ནམ་ཡང་
མེད། དེས་ན་བོད་མི་རྣམས་ནས་ཁོག་ཡངས་ཞི་འཇམ་དྲང་བདེན་གྱི་སློ་ནས་མི་
རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་འཕུལ་ཡུན་བདེ་སྐྱིད་ཁེ་དབང་ཐོབ་ཐང་རྣམས་རྩོད་ལེན་མཐར་
ཕྱིན་པ་བྱ་དགོས།

༡༡། །སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 ཐུ་ལོ་ ༡༧༤༩ གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ཉེར་བཞི་པའི་
 ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ ད་ལམ་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ཉེར་བཞི་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར། ད་
 ཕན་མི་ལོ་ཉེར་བཞིའི་རིང་བོད་ཀྱི་ནང་གསར་བརྗེ་དང་། ཡར་རྒྱས་ཟེར་བའི་མིང་
 འདོགས་སྐྱོ་ཚོགས་དང་། རྣམ་འགྲུར་སྐྱོ་ཚོགས་པའི་བྱ་སྤྱོད་བརྒྱུད་རིམ་ནང་། བོད་
 རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་ནས་བརྗོད་པར་དཀའ་བའི་དཀའ་སྤྲུག་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་
 རྒྱུང་དགོས་བྱུང་བ་དང་། བོད་མི་འིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་གི་ཚ་ཆེའི་ལུས་སྲོག་ཚུན་ཚུད་
 རོས་སྤྱུག་ཡོད་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས། དེ་དག་གི་སྤོན་བསགས་དཀའ་
 མིན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་ཟད་དེ་གནས་སྐབས་དང་མཐའ་ཐུག་
 གི་འདོད་དོན་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པའི་བསྐྱེད་མཚོག་གསུམ་ལ་གསོལ་འདེབས་སྟེང་
 ཐག་པ་ནས་བྱ་རྒྱུ་དང་། ད་དུང་སེམས་ཤུགས་གོང་མཐོར་བསྐྱེད་བཞིན་པའི་བོད་
 རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ལ་བསྐྱབས་བརྗོད་དང་འཚོམས་འདྲི་ལྷན་ལྷན་ཡིན།

༡༧༥༧ ལོ་ནས་བཟུངས་བོད་ནང་སྲིད་བྱུས་སྐྱུར་བཅོས་གང་འཚོམས་བཏང་
 བ་ལ་བརྟེན་ནས་ ༡༧༥༧ ཕན་གྱི་གནས་སྤངས་ལ་ལྟོས་ན། བོད་མིའི་ལྟོ་གོས་
 དང་། ངལ་ཚོལ་གནས་བབས། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཤེད་སྤྱོད་ཐོབ་ཐང་བཅས་པར་
 སྤུང་བུ་ལེགས་བཅོས་ཀྱིས་དབྱུགས་ངལ་གསོ་བའི་གོ་སྐབས་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ན་
 ཡང་། ལེགས་བཅོས་དེ་དག་བོད་མཐའ་དབྱུས་དང་། རྒྱོང་དང་། རྒྱོང་གསེབ་
 ཡོངས་ཁྲབ་གཅིག་གྱུར་བྱུང་མེད་པའི་ཁར། ལེགས་བཅོས་སྤུང་བྱུང་བའི་ས་

ལུལ་ཁག་ལ་ཡང་ལག་ལེན་གཏན་ཆགས་མ་ཡིན་པར་རྒྱལ་འདྲེན་བརྒྱུངས་བརྒྱུམས་
འགྲུར་རྫོག་རྣམས་ཚོགས་ཤིག་གྱེད་བཞིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དབུལ་ཕོངས་ཕྱུག་རྒྱུར་
གྱི་ལས་འགུལ་ཇི་ལྟར་བྲས་ཀྱང་། དོན་སྤྱིར་བོད་ཀྱི་ཁྱབ་སྐྱོལ་གྱི་ཆ་ནས་བརྟུན་
ན། དུས་འཇུག་མ་བྱུང་གོང་གི་འཚོ་བའི་གནས་སྤངས་སུ་དྲུང་སླེབས་ཡོད་པ་
མ་རེད། ལྷག་པར་དུ་བོད་མིའི་བསམ་བློའི་ནང་བོད་དང་རྒྱ་ལྗོངས་ཐག་རིང་ཞིང་
ཡ་འགལ་ཆེ་བོའི་ཞི་འཁོན་འཇིགས་དང་དངས་དོགས་བོའི་རྒྱུན་འཇགས་དང་། མི་
ངོ་བོ་གཅིག་ལ་རྣམ་འགྲུར་གྱི་ནང་གཉིས་རྣོན་དགོས་པའི་གནས་སྤངས་ཡང་བ་འདིས་
རྫོང་བག་མི་ཐེབས་ཤིང་། ཡིད་གདུང་གི་ཚོར་བ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་མུས་རེད།

མི་རིགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། སོ་སོའི་སེམས་ཀྱི་གཏོང་ལ་ཡོད་པའི་
བསམ་ཚུལ་ངོ་མཛད་གསལ་པོར་འདོན་ཚོགས་པ་ཞིག་དང་། བསམ་ཚུལ་དེ་དག་གཞི་
བབས་ཤིག་ལག་ལེན་ཐབས་ཚུལ་སློབ་དུ་མ་ནས་འབད་པས་གསར་གཏོད་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་
རྣམ་པའི་ཡང་ཐོན་ཡོང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྡེའི་རྒྱ་ཚོགས་ནང་ཡར་རྒྱས་
མགྲོགས་སྦྱར་འགྲོ་བ་དང་། ཁ་ཞེ་མེད་པའི་དམ་ཚིག་གཙང་བ། བསམ་ཚུལ་མི་
མཐུན་པ་བྱུང་སྐབས་ཀྱང་སྤྱིར་ལ་སྦྱས་ཏེ་མ་བཞག་པར་གསལ་པོར་བརྗོད་རེས་
རྒྱུངས་བཤད་བྲས་པས་ཞེ་འཁོན་གཏོང་ནག་རྒྱུན་བཅང་གིས་གོ་སྐབས་ཤིག་བྱུང་
བ་དང་འགོ་གཏོང་སློག་རེས་གྱེད་པའི་འདྲ་ཡོང་དོན་མེད། ཡ་རབས་དྲང་བདེན་
ནས་བྲས་ན། དེ་འདྲའི་རང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་
ཡོད་པ་ལྟར། ང་ཚོ་བོད་རིགས་ལ་ཡང་དེས་པར་དུ་ཡོད་དགོས། སོ་སོའི་བསམ་
ཚུལ་ངོ་མ་འདོན་པ་ལ་དབང་ལུགས་སམ། ཐབས་བྱས་གཞན་ཞིག་གིས་འགོག་

གཞོན་བྱེད་པ་ནི་ཆེས་རྗེས་ལུས་དང་། བཅོན་གཞོན་གདུག་རྩུབ་འོ་མ་ཞིག་རེད།
གལ་ཏེ་ས་ཁུལ་གང་ཞིག་ཏུ་མིའི་སེམས་ནང་གི་བསམ་ཚུལ་འོ་མ་དེ་འདོན་དུ་མི་འཇུག་
པར་བཅོན་ལུགས་ཀྱིས་འགོག་གཞོན་བྱས་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་འཇོམ་གྱིང་རྒྱ་ཆེའི་
མི་མང་གིས་འཕྲུལ་ཡུན་ཀྱན་ཏུ་དགའ་བསུ་མི་ཞུ་བས་མ་ཆོད། འཕྲ་སྡོད་ངན་སྦྲུས་
ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་ཡུལ་ནང་བག་ཤེབས་སྣོངས་འཇགས་མེད་པའི་དཀའ་ལྷོག་
ཀྱང་རྒྱན་མི་ཆད་པ་ཞིག་འབྱུང་ངེས་ཡིན། དེས་ན་སྤྱོད་གས་གང་ནས་ཀྱང་བྱས་
མེད་པར་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་ལ་རང་གི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་གཅེས་འཛིན་
བྱེད་པ་དང་། ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ། ཆོས་དད་རང་མོས་བྱེད་པ། སོ་སོའི་མ་འོངས་
པའི་མདུན་ལམ་རང་ཉིད་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ། རང་གི་ལས་དོན་རང་གིས་བྱེད་
པ། སོ་སོའི་འདོད་མོས་ཇི་ཡོད་ཁེངས་བྱུབ་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ངེས་པར་དུ་ཡོད་
དགོས། ཐབས་ལམ་དེ་ནི་དྲང་བདེན་དང་། རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། ཐབས་
ལམ་དེ་ལྟ་བུ་བརྒྱན་ནས་འཕྲུལ་སྤྱགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་བྱུབ་པ་དང་། འདོད་དོན་
ལ་ཅི་དགར་སྡོད་བྱུབ་པ་ཡོང་ངེས་ཡིན།།

༄༅། །སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 སྤྱི་ལོ་ ༡༧༩༧ གསུམ་བུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ཉེར་ལྔ་པ་དང་།
 བོད་མིའི་བདེན་དོན་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་ཉེར་ལྔའི་དུས་དྲན་
 ཆབས་ཅིག་ཏུ་སྐུལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ དེའི་གསུམ་བུའི་དུས་དྲན་དང་། རང་རེ་བོད་མི་བཙན་བྱོལ་བ་རྣམས་རང་
 དུལ་བཞག་སྡེ་སྤྱི་རྒྱལ་ས་ཐོག་ཏུ་འབྱོར་ནས་མི་ལོ་ཉེར་ལྔ་སོང་བའི་དུས་ཚོགས་ཆེན་
 མོ་ཞིག་གི་དུས་དྲན་ཡང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་འཁེལ་བའི་སྐབས་འདིར། ངས་གཞིས་བྱེས་
 བོད་མི་རྣམས་ལ་མངོན་བརྗེད་ལྷག་བསམ་བཙུག་མིན་གྱི་འཚམས་འདྲི་བྱེད་པ་དང་
 ཆབས་ཅིག །བརྟན་སྲིད་མི་རིགས་སྤྱི་དོན་དུ་ལུས་སློབ་ཡལ་བར་དོར་བའི་རང་
 རིགས་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་བསྐྱེད་མཚོག་གསུམ་ཀྱི་མཚོར་གདུང་བྱུགས་དྲག་པོས་
 གསོལ་འདེབས་ཞུ་བྱུ་ཡིན།

ང་ཚོ་སྤྱི་རྒྱལ་ས་ཐོག་ཏུ་འབྱོར་ནས་མི་ལོ་ཉེར་ལྔ་སོང་བའི་དུས་རིང་གི་གནས་
 ཚུལ་ལ་སྤྱི་མིག་ཅིག་བརྟུས་ན། ང་ཚོ་བོད་མི་བཙན་བྱོལ་བ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་ལྷག་
 ཙམ་ཡོད་པ་འདི་དག་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་གི་བཙན་བྱོལ་བ་གཞན་དག་གི་གངས་འབོར་
 དང་བརྟུར་ན། ང་ཚོའི་མི་གངས་མང་པོ་མིན་ཡང་། བོད་མི་རྣམས་གཙོ་བོའི་གནས་
 དུལ་རྒྱ་གར་མི་གངས་དུང་ལྷུར་མང་པོའི་བློ་དུ་ཁ་འཐོར་བྱེ་མ་ཚུ་སེམ་ལྟ་བུར་
 སོང་བ་མ་ཡིན་པར། བོད་མི་སྟོང་ཕྲག་འགའ་གས་སྡེ་ཁག་སྡེ་ཁག་ཏུ་བྱས་ནས་
 སྤྱི་གཞུགས་གོང་འཕེལ་རྒྱུ་དུ་གནས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་བོད་མི་
 གལ་མོ་ཆེ་རྒྱ་གར་དང་། བལ་འབྲུག་ནང་སོ་ནམ་ཞིང་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞིས་

ཆགས་བྱས། གང་འཚམས་ཤིག་ནི་ལག་ཤེས་ལས་རིགས་སྣ་ཚོ་གས་དང་ཚོང་
འཁོས་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ཡོད། དེ་མིན་སྲི་རྒྱལ་ཡུལ་ཁག་སུམ་རྩེའི་ནང་བོད་
མི་སྟོང་ཡུག་གཉིས་གསུམ་བར་ཡུལ་མི་སྡེ་མཚུངས་ཀྱི་འཚོ་བའས་ལ་སྦྱོད་བཞིན་
དུ་ཡོད། འུ་སྲུག་གཞིན་སྡེས་རྣམས་ལ་བོད་ཡིག་གཙོ་བོར་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་
རིག་གཞུང་རྣམས་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ །དེར་དུས་རིག་གསར་གྱི་
ཤེས་ཡོན་ཁག་ཀྱང་སློབ་སྦྱོང་ས་སྤྱད་ནས་ད་ཆ་བོད་རིགས་ན་གཞིན་ཁག་གཅིག་རྒྱལ་
སྡེའི་ནང་དེར་རབས་ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་མི་རིགས་ན་གཞིན་གཞན་དག་དང་ཤེས་ཡོན་
གནས་ཚད་འདྲ་མཉམ་གྱི་གདན་གྲལ་འཛིན་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་ཚོས་
དང་རིག་གཞུང་གི་ཆ་ནས་བཤད་ན། མི་ལོ་སྟོང་སྤྱག་གོང་དུས་རྒྱ་གར་ནས་བོད་
དུ་དར་བའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཚུལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་སྤྱགས་བཅས་ཆ་ཚང་
བ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་གཞུང་བཟང་པོ་རྣམས་ལ་མི་རབས་ནས་མི་རབས་
སྡེལ་ཏེ་སློབ་གཉེར་དང་། ཉམས་ལེན། བདག་གཅེས་བྱས་ཏེ་བོད་ནང་ཉར་ཚགས་
བྱས་ཡོད་པ་རྣམས་བར་ལམ་ཉམས་ཆག་གཏོར་བརྒྱག་སྤར་མི་གྲགས་བྱུང་ན་
ཡང་། ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་སྲི་རོལ་དུ་སླེབས་པ་ཚོས་འབད་ཚུ་ལ་དོན་གཉེར་ཆེན་པོས་རྒྱལ་
བཀའ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་གསུང་རབ་གང་ན་ཅི་བཞུགས་གསོག་སྦྱོབ་
དང་དཔར་བསྐྱུན་བདག་གཉེར། སློབ་སྦྱོང་ས་ཉམས་ལེན་བྱེད་སའི་བརྟེན་གནས་བཤད་
གྲ་སྦྱོབ་གྲ་ཁག་མང་གསར་འཛུགས། དེ་དག་གི་ནང་ན་གཞིན་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་
ལ་མདོ་སྤྱགས་ཚོས་བརྒྱུད་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་སློབ་འབྲིད་འཆད་སྡེལ་བྱས་
ཏེ་ད་ཆ་ལ་རྒྱལ་བའི་བརྟེན་པ་ས་སྟེང་འདིར་མི་ལུ་བརྒྱུན་སྦྱོང་བྱུང་པེས་ཀྱི་གཞི་རྩ་

བརྟན་པོ་ཚུགས་ཡོད་པས་མ་ཚད། རྣམ་པམ་ནང་ཚོས་མ་དང་པོའི་འཇམ་སྐྱིང་ཡུལ་
ཁག་མང་པོའི་ནང་དུ་ཡང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་ཚུལ་སློབ་གཉེན་གྱི་སྲིད་སྲོལ་བཞུགས་
བརྟན་པའི་ཚུགས་ཏེ་འཇམ་སྐྱིང་ཡར་ཐོན་ཤེས་རྒྱན་གཟུང་གནས་མི་རིགས་
མང་པོས་དོན་གཉེན་སྦྱངས་བརྩོན་ཉམས་ལེན་རྒྱ་ཆེར་བྱེད་བཞིན་པ་རེད། དེ་བཞིན་
བོད་མིའི་རང་དབང་འཐབ་ཚེད་ཀྱི་ཚད་ལོ་མ་ཚོན་ན་འཇམ་སྐྱིང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་
ཚོགས་སུ་ཞུ་འཕྲིད་སྲུ་སྲིད་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་བོད་དོན་སློབ་སྦྱོར་ཚོད་ཐངས་
གསུམ་བཞག་ཡོད་པ་དང་། དེ་འབྲེལ་བོད་མི་རིགས་དང་། དེའི་རྒྱན་ཡིག་གོ་མས་
གཤེས། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། ཆབ་སྲིད་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྟངས་སོགས་
སློབ་ཀྱིན་ནས་རྒྱ་མི་རིགས་ལས་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་ཡིན་པ་དང་། བོད་མི་མི་ལོ་སློང་སྲག་
བཞུགས་པའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཁྲུངས་དག་ཡོད་པའི་རང་བཙན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་
ཡིན་པའི་གནས་ལུགས་ད་ཆ་འཇམ་སྐྱིང་ཁྱོན་གྱི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ནས་ཤེས་རྟོགས་
ཐེ་གསལ་དང་། དྲང་བདེན་ལ་རྒྱུ་སྐྱོར་དགའ་ཞེན་ཐེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད།

གོང་དུ་རགས་ཅམ་སློབ་པའི་ལས་དོན་དེ་དག་འགྲུབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ནི།
རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། མི་མང་ནས་དོན་བོད་དབར་མི་ལོ་སློང་སྲག་བཞུགས་པའི་དུས་
རིང་ནས་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་འབྲེལ་བ་ཆེས་ཟབ་མོ་ཡོད་པའི་ལས་རྒྱ་སྲིད་ཐག་
མ་བོར་བར་སྲག་བསམ་ཆེན་པོའི་རོགས་རམ་རྒྱ་ཆེ་གནང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་གི་རོགས་རམ་ཚོགས་པ་ཁག་ །བྱམས་སེམས་ཅན་གྱི་སློབ་མི་མང་
པོ། ཞི་བདེ་དྲང་བདེན་ལ་དགའ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་། སྤྱད་དོན་མཁས་པ་ཁག་བཙས་
ནས་འགྲོ་བམའི་རིགས་གཅིག་གུར་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། མི་དང་མིའི་དབར་བྱམས་

བརྗེའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་རོགས་རམ་སྐོབ་སྐོན་གནང་བའི་བཀྱིན་ལས་ལྟུང་
བ་ཡིན་ན། ད་རེས་ལོ་ཉེར་ལྔའི་དུས་ཚོགས་ཀྱི་སྐབས་འདིར། ང་ཚོར་རོགས་
རམ་གནང་མཁན་གོང་གསལ་རྣམས་ཀྱི་བཀྱིན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྐོབ་སྐོན་ངས་གཞིས་
བྱས་བོད་རྒྱ་ཆེད་མི་མང་གི་ཚབ་བྱས་ཏེ་སློང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
དུས་རབས་ཉེ་ཤུ་པ་འདིའི་ནང་ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ལྟུང་མ་མྱོང་བའི་
དཀའ་སྤྲུག་ཚད་མེད་པ་ཞིག་མྱོང་དགོས་ལྟུང་བའི་དུས་སྐབས་འདིར། རྒྱག་ར་གཞུང་
གིས་མཚོན་འཇམ་སྐྱིང་བྱིན་གྱི་རྒྱ་ཆེད་མི་མང་ནས་ང་ཚོར་གཙོ་བོར་བྱུང་སྐོབ་རོགས་
རམ་འདི་ལྟ་བུ་གནང་བ་ནི་འཇམ་སྐྱིང་གི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་སུ་འཁོད་དེ་ཡུན་ནས་
ཡུན་དུ་མ་བརྗེད་མི་ལྷུ་བ་པར་གནས་རྒྱུ་རེད།

ལར་རྒྱས་ཆེ་རྒྱུང་དང་། དཔལ་འཁྲོལ་བཟང་ལན་ལ་མ་ལྟོས་པར་འཇམ་
སྐྱིང་འདིའི་སློང་གི་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་དང་། ཡུལ་སྡེ་ཕན་ཚུན། སྲོང་པ་སྐྱིམ་མཚེས།
མདོར་ན་ལས་གྲུ་ལམ། སྐྱིམ་ཚང་གཅིག་གི་ནང་མི་ཚུན་ཆད། མིའི་རིགས་ཐམས་
ཅད་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱི་སྐོབ་སྐོན་འཚོ་ཞིང་གནས་དགོས་པ་དང་།
ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པའི་བསམ་རྒྱུ་ལ་གཅིག་གྱུར་
ཡིན་པ་བཅས་ཤེས་རྟོགས་གསལ་ལོ་ཐུབ་པ་བྱས་ཏེ། མི་དང་མིའི་བར་ལ་ཕན་ཚུན་
བྱམས་པ་དང་བརྗེ་བའི་བསམ་རྒྱུ་ལ་འཛིན་པ་དང་། དྲང་བདེན་ཅུང་བར་བཟུངས་
པའི་ཉན་ཤེས་གོ་ཤེས་བཅས་བྱས་ན། ཆེ་ས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་གི་དཀའ་སྤྲུག་ནས། རྒྱང་
ས་སྐྱིམ་ཚང་གཅིག་ནང་གི་དཀའ་སྤྲུག་ཐམས་ཅད་ངང་གིས་སེལ་ཏེ་གཞི་ནས་མི་
རྣམས་ཞི་བདེ་བག་ཐེབས་སུ་གནས་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད། ངང་རྒྱལ་དེ་ལས་ལྗོག་

ཉེ་རང་རྒྱལ་གཞན་ཕྱི་དང་། མཐོ་གོ་ན་སྤྲུག་དོག་ཁོ་ནའི་འདོད་ཚུལ་བརྒྱུངས་
ན། འཛམ་གླིང་སྤྱི་དང་ཉེ་བྱུང་ཚང་མར་ཞི་བདེ་བག་ཐེབས་ནམ་ཡང་འབྱུང་མི་
ཐུབ་པས། མི་དང་མིའི་བར་ཕན་ཚུན་བྱམས་བརྩེའི་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཤེད་རྒྱ་དེ་
མིའི་རིགས་སྤྱིའི་བདེ་ཚུར་དྲ་ཅང་དགོས་གཤམ་ཆེན་པོར་མཐོང་གི་འདུག །

ཉེ་བའི་ལོ་བཞི་ལྷ་ཚུན་བོད་ནང་གི་གནས་སྤངས་བརྗོད་ན། བར་ལམ་མི་ལོ་
ཉེ་བྱུང་མ་གྱི་རིང་ནག་མེད་བོད་མི་མང་པོ་བཙོན་འདུག་བྱས་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་སློད་བཀོལ་
བཏང་བ་དང་། བོད་སྤྱི་ནང་དཔར་འགྲིམས་འགྲུལ་འགྲོའི་ངག་གོ་སྐབས་བྱུང་ནས་
མ་ཤིག་གསོན་བྱལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕ་མ་བུ་སྤྲུག་གཉེན་གྲོགས་སོགས་ཐུག་འཕྲད་ཐུབ་པ།
སོ་ནམ་འབྲོག་ལས་ཀྱི་འགན་གཙང་བྱིམ་དུ་དུ་སོ་སོར་སྤྱད་པའི་ཐོག་ཁོར་ལས་
ཐོན་སྐྱེད་དང་། ཉེ་ཆོང་ཐབས་ཤེས་ཤེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་སྤྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷ་
ས་གཙོ་གྱུར་ཡུལ་གྲོང་འགའ་ཤས་ལ་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཟས་གོས་གནས་སྤངས་རྩུང་
ཟད་དྲག་དུ་སྤྱིན་པ། བར་ལམ་བོད་ཡིག་གི་བརྗོད་པ་ལོངས་སྤོངས་ལྗོངས་བདེལ་བཤིགས་
བཏང་བ་སྐྱར་གསོའི་ཐོག་བོད་ཡིག་གི་རྩོམ་ཁྲིམ་རིགས་དཔར་བསྐྱུན་ཤེད་པ།
མཚམས་ཆོགས་མེད་པའི་ངལ་རྩོལ་ལ་འར་འདེད་ཉུང་དུ་སོང་ནས་མང་ཆོགས་ལ་
དབྱུགས་ངལ་གསོ་བའི་གོ་སྐབས་ཐུན་བྱུང་བའི་བཅས་བྱུང་ཡོད། གཏོར་བཤིགས་
བཏང་བའི་དགོན་པ་འགའ་ཤས་ཉམས་གསོ་བྱས་ཏེ་ཆོས་དད་རང་མོས་ཡིན་ཞེས་
འུར་སློབ་ཤེད་བཞིན་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དགོན་པའི་ནང་གྲ་པ་རྒྱ་ལྡོག་སྤོང་བོག་ཆོས་ཀྱི་
འཆད་ཉན་དང་། སློབ་སྦྱོངས་ཉམས་ལེན་ཤེད་པ་ལ་འགོག་ཞུ་ན་སྐྱ་མང་གནས་
བཞིན་པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་བོད་ཡིག་གི་གནས་ཚུལ་ལ་མཚོན་ན། བོད་ཡིག་ཐོག་

སྤྱིར་བཏང་རྒྱུད་གཏམ་ལོ་རྒྱུས་འདྲ་ཚོམ་གྱིས་དཔར་བརྒྱུན་གྱིད་པ་ཅམ་ལས། བོད་
ཡིག་གིས་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་དཔལ་འབྱོར་སོགས་ཡུལ་ལུང་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལས་དོན་
ཀྱིད་པའི་གོ་སྐབས་ད་དུང་མཐོའཔ་པར་སྐད་ཡིག་གཞན་ཞིག་ལོད་སྐྱོང་གྱིད་པ་ཞིན་
པ་རེད། གནས་ཚུལ་དེ་དག་གིས་བོད་ཡུལ་གྱི་སྲིད་དབང་བོད་ཡིག་མི་ཤེས་མཁན་
གྱི་མི་རིགས་གཞན་ཞིག་གིས་འཛིན་གྱི་ཡོད་པའི་རྟགས་མཚན་གསལ་པོར་བརྟན་
གྱི་ཡོད་པས་མ་ཚད། ཚོས་དད་རང་མོས་ཟེར་བ་དང་། མི་རིགས་རང་སྐྱོང་ཟེར་
བའི་སྐད་ཅེས་ཆགས་པའི་དེ་ཚོ་དངོས་དོན་ཐོག་མིང་ཚིག་སྐྱམ་པའི་ཞིག་རང་ཡིན་
པ་གསལ་པོར་མཚོན་པ་རེད། ད་དུང་ཉེ་བའི་ཆར་གནས་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ལྷགས་
པ་ཞི། ཉེས་དོན་ཉེས་གསོག་གི་བྱ་སྐྱོད་ལ་བརྟུང་བརྟེན་གནམ་པོ་གཏོང་དགོས་ཞེས་
ནག་ཉེས་ཡོད་མེད་སྒྲ་ཚོགས་པའི་མི་སྣོང་རྒྱག་མང་པོ་འཛིན་བཟུང་བཅོན་འཇུག་གྱིད་
པ་དང་། ལྷག་སྐྱོང་རལ་ཚོལ་དུ་གཏོང་བ། རོ་སྐོག་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་དམར་
གསོད་གཏོང་བའི་ལས་འགུལ་གདུག་རྩུབ་ཅན་ཞིག་བསྐྱངས་པ་དེས་མི་རྣམས་སྦྲར་
ཡང་སྐོ་བག་མི་ཤེབས་པར་དངངས་སྐྱུག་ཆེན་པོའི་འོག་གནས་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་
པ་རེད། ལག་ཏུ་མཚོན་ཆ་ཡོད་པའི་སྐོ་བཤེད་ཀྱིས་མིའི་ལྷས་སོགས་ལ་སངས་མེད་
ལག་ཅིང་གྱིད་པའི་གདུག་རྩུབ་ཀྱི་སྐྱོད་རྩུལ་དེས་མིའི་སྐོ་ཤེམས་དབང་བརྒྱུར་མི་བྱུང་
ལ། མི་དང་མིའི་དབར་མཇེད་མཐུན་མཉམ་འགྲོགས་ཡོང་བ་ལ་ཡང་ཕན་ཐོགས་
འབྱུང་མི་བྱུང་། ད་ལྟ་ཕན་བོད་མི་དམག་སོགས་བསད་པ་དང་། འབྲེམས་སོགས་བསད་
པ། རྟོགས་ཤིར་བཏང་བ། ལྷག་ཤིར་བཏང་བ། ལྷུང་སྐྱོངས་མ་བཟོད་པར་རང་
སོག་བཅད་པ་བཅས་བརྒྱེམས་ན་མི་གངས་འབྲུམ་རྒྱག་བརྩུ་ཅོམ་ཟེན་ཡོད་ཀྱང་། དེས་

ཕན་ཐོགས་གང་ཡུང་སོང་ངམ། མི་རྣམས་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་འཚོ་ཐབས་འགྲིགས་
ངེས་ཡོད་བ་དང་། སེས་ཡོན་སློབ་གཉེན་འདོད་ཁེངས་བྱེད་ཐུབ་པ། རང་རང་
གི་བསམ་འདུན་སྐྱབ་པའི་གོ་སྐབས་བཅས་ཡུང་ན། རིམ་པས་ཡན་ཚུན་གཅིག་ཡིད་
གཅིག་ཆེས་དང་། ཕན་ཚུན་མངོན་མཐུན་མཉམ་འགྲོགས་ཐུབ་པ་ཞིག་འབྱུང་ངེས།
གལ་ཏེ་ཡུལ་ནང་ལྷ་སྐྱོད་མི་མཐུན་པའི་མི་ཡོད་ན་དེ་གས་ཡུལ་ནས་སྤྱིར་འབྱུང་བྱས་
པས་མི་འགྲིགས་པ་གང་ཡོད་དམ།

གང་ལྟར་ཡང་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་རྣམས་ནས་ཅལ་འདྲོགས་དང་། འཛིགས་
ལྷུང་སྤངས་ཏེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དོ་མར་ཞིབ་བརྟག་ཐོག །རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་
གི་མི་རིགས་གཞན་དག་དང་འདྲ་བར་ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ལ་འོས་བབས་ཐོབ་ཐང་
ཡོད་ངེས་བོད་ཡུལ་བོད་མིས་འཛིན་སྐྱོང་ཅི་བདེར་བྱེད་པའི་ཁེ་དབང་སྐྱར་གསོའི་
དོན་དུ་སྐྱབ་བསམ་འབད་བརྩོན་ཆེ་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས།

འཛིག་རྟེན་ཀུན་དུ་ནད་མུག་འབྲུག་ཚོད་སོགས་མི་མཐུན་ཚུ་ཚོགས་ཅི་མཆིས་
ཞི་ནས། འགོ་རྣམས་མངོན་མཐུན་ཞི་བདེའི་དཔལ་ལ་སྐྱོད་པའི་སློན་འདུན་བཅས།

༡༡། །སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 ཐུ་ལོ་ ༡༧༤༥ གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ཉེར་དུག་པའི་
 ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ དེང་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་འདི་ལོ་ཉེ་བུ་ཙུག་སྤྱིན་པའི་དུས་ཚོད་ཡིན། ལོ་
 ལྷུས་འིང་པོ་ཡོད་པ་དང་། ལྷིང་སྟོ་བས་ལྡན་པ། བེས་རིག་གི་བསམ་མཛོེ་ཕྱུག་པོ་
 ཡོད་པའི་ང་རང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་དུས་ཚོགས་གལ་ཆེ་འདིར་དྲན་གསོ་བྱེད་པ་
 དང་ཆབས་ཅིག་ །བོད་མི་སྤྱི་བོ་གནམ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲུང་དུ་འབྲི་བ་མ་
 འོངས་པའི་སྤྱི་དོན་ཐོག་རང་རང་སོ་སོས་ལུས་པ་འདོན་རྒྱ་གང་ཡོད་བསམ་པ་རྣམས་
 དག་གིས་འདོན་རྒྱུའི་སྤིང་སྟོ་བས་བསྐྱེད། དམ་བཅའ་འཛིན་རྒྱ་ལོན་དུག་ལ་ཆེ། འདས་
 པའི་ལོ་དེ་དག་གི་འིང་ལ་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་རྣམས་ཡོད་ས་སོ་སོ་རང་གི་ལུང་
 པར་ཡོད་ན་ཡང་། རང་དབང་གི་གོ་སྐབས་རྩ་བ་ནས་བརྒྱུགས་ཏེ་ད་ཅིང་གི་སྤྱུག་
 བསྐལ་ཆེན་པོ་མྱོང་དགོས་ལུང་བ་དང་། རང་རེ་མི་གཞན་དག་གི་ལུང་པར་ཡོད་
 མཁན་ཚོ་རང་གི་ལུང་པ་བྲལ་ཏེ་མི་ཡུལ་ལ་གྱུར་བསྐྱེད་ཡོད་ན་ཡང་སོ་སོའི་ལུང་
 པའི་ནང་གི་མི་བཞིན་སློག་ལ་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་དངངས་སྐྱེག་དེ་འདྲ་བྱེད་དགོས་ལུང་
 མེད་ཀྱང་། འགལ་སྤྱེན་དཀའ་ངལ་མང་པོར་གདོང་ལེན་མི་བྱེད་མཐུ་མེད་
 ལུང་། རོ་དོན་ཡང་སྤིང་དུས་རབས་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བོད་མི་གཞིས་བྲེས་ཚང་མ་
 བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ནང་ལ་སྤྱུག་བསྐལ་ཆེ་གོས་ཤིག་དང་། ར་དག་ཆེ་གོས་
 ཤིག་མྱོང་དགོས་པའི་མི་ཐོག་གཅིག་ཆགས་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ང་རང་ཚོ་བོད་
 མིའི་དཔེ་ལ་ཡོད་པ་བཞིན། རྩ་བ་མ་བསྐྱེམས། ལྷོང་པོ་འགྲེལ་མེད་པ་ཡིན་ཅིང་

རེ་བ་ཡོད་པ་དང་། རེ་བ་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་མང་པོ་འཛོམས་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་
ཡིན་གཤིས། ཚང་མས་ལྷན་པ་མེད་པའི་སྡིང་སྡོམ་བསྐྱེད། རང་གིས་རང་ལ་
གཞིན་བརྒྱུ་ལ་བྱས་ཏེ་སྡིང་ལ་དམ་བཅའི་རིམ་ལྗོངས་ཡང་བཏན་པོ་འགོད་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་
གལ་ཆེན་པོ་རེད།

བཅན་གྱི་ལ་ལ་གྱུར་མཁན་པོ་དམི་ཚོས་འདས་པའི་ལོ་ ༡༧ དེའི་རིང་ལ་
གཞི་རྩ་མེད་པ་ཞིག་ལ་གཞི་རྩ་གསུམ་དུ་བརྟུགས་ཏེ་འཕུལ་སེལ་སྒོ་གོས་འཚོ་ཐབས་
ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། རྩ་བའི་པོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་གཞིན་མ་
པོར་པའི་ཐོག་ནས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་པོར་བཟུངས་ཏེ་བསྐྱེད་ཡོད།
གཙོ་ཆེ་གོས་རང་གི་རིག་གཞུང་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་སྒྲ་
སྦྱོད་ཀྱི་སྒོར་རྒྱན་འཛིན་ཐུབ་ཐབས་ཐོག་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་འབད་བརྩོན་དང་
ཐབས་ཤེས་བྱས་ཏེ་ད་ལྟའི་ཆར་གྲུབ་འབྲས་གང་ལ་གང་འཚམས་ཡག་པོ་ཐོན་ཡོད།
རྒྱལ་འདིས་པོད་མིར་གོ་སྐྱབས་བྱུང་ན་རང་འགྲུལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཐབས་ཤེས་གཤམ་
ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མེད་དང་། འབད་བརྩོན་ཇི་ཙམ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མེད། རྩ་
བའི་པོད་མིའི་གཤིས་སྦྱོད་བཟང་ཞན་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མེད་བཅས་འཇོམ་བྱ་གྲིང་
འདིའི་སྐྱང་ལ་དཔེ་མཚོན་སྦོན་ཐུབ་པའི་བྱས་རྗེས་བཞག་ཡོད། གང་སྟར་པོད་པ་
ཡོད་སའི་ལུང་པ་འདྲ་མིན་མང་པོའི་ནང་ལ་པོད་པ་རྒྱས་ཡོད་མཁན་གྱི་མི་མཚོ་ག་
དམན་མང་པོས་པོད་པ་ཟེར་དུས་རང་བཞིན་གྱི་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་སྡིང་ཉེ་པོ་
དང་། ལ་རབས་སྦྱོད་བཟང་ལྡན་པའི་ཚད་གཞི་རྩོམ་འཛིན་བྱེད་པའི་གནས་རྒྱལ་
ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་པོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ནང་པའི་

ཚོས་ཀྱི་ཐོག་ལ་འཛམ་གླིང་འདྲིའི་སྐྱང་ལ་མཐོང་ཚུལ་དང་། རོས་འཛོལ་བྱེད་སྐྱངས་གསར་པ་ཞིག་ཆགས་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་བཅས་གནས་ཚུལ་དེ་རྣམས་ང་རང་ཚོ་མིའི་ལུང་པར་བསྐྱད་པའི་དུས་ཚོད་དེའི་རིང་ལ་བཞག་པའི་བྱས་རྗེས་སུ་བརྩིས་ཚོགས་པ་ཞིག་རེད། མིའི་ལུང་པར་བོད་མི་མང་པོ་མེད་ན་ཡང་། ཡོད་པ་རྣམས་ནས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་བརྒྱག་པར་རྒྱན་འཛིན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛམ་གླིང་གླིང་འདྲིའི་སྐྱང་ལ་བོད་དང་། བོད་མི་ཟེར་བར་གཞི་ནས་དོ་སྐྱོང་གསར་པ་སྐྱེ་བས་པ་དང་། བརྒྱུན་དཔུང་བྱེད་པ། བ་ཚ་གསར་པ་ཞིག་སྐྱེ་བས་ཐུབ་པ་བཅས་ཀྱི་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། དེས་རྒྱུན་པས་བོད་ནང་ལ་ཡང་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ལ་བྱགས་རྒྱུན་ཐོག་ཐོགས་བྱུང་ཡོད། འདི་དག་ནི་ང་ཚོའི་གྲུབ་འབྲས་མི་དམན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ད་དུང་འདས་པའི་ཉམས་སྲོལ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འོངས་པར་སྐར་ལས་ཀྱང་གྲུབ་འབྲས་བཟང་བ་ཐོན་ཐུབ་པའི་དོན་དུ་ཚང་མས་ལུས་མེད་འབད་བརྩོན་ཆེ་བརྒྱུད་བྱེད་དགོས།

དུས་ལུན་དེའི་རིང་ལ་ང་ཚོར་གྲུབ་འབྲས་དེ་ལྟར་ཐོན་པའི་ཆ་རྒྱུན་གཅིག་ནི་འཛམ་གླིང་གླིང་འདྲིའི་སྐྱང་ལ་རིགས་རྩ་སྟེ་སྐྱོད་སྐྱོད་ཡིག་ཆ་ལུགས་སོགས་སྐྱོགས་མང་པོ་ཞིག་ནས་མི་འདུ་བ་སྐྱོ་ཚོགས་ཡོད་ན་ཡང་། གཞི་རྩའི་མིའི་རིགས་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་འདྲིའི་ཐོག་ནས་མིས་མི་ལ་བརྩེ་ཞེན་བྱེད་པ་དང་། གཅིག་ལ་དཀའ་ངལ་འཕྲད་དུས་གཅིག་གིས་མི་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཐོག་ནས་རོགས་བྱེད་པའི་མིག་སྟོན་བཟང་པོ་ཞིག་དར་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་འདྲིའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་གར་གཞུང་དམངས་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་པ་ཁག་ །དེ་བཞིན་ཚོགས་པ་

དང་། ཚོས་ལུགས། མི་རིགས་འདྲ་མིན། སྐར་པ་ཆེ་ཆུང་མང་པོ་ཞིག་གིས་ང་
ཚོ་བོད་པའི་ཐོག་ལ་དམིགས་བསལ་དེ་སྤྲང་དང་། བ་ཚའི་སློན་ས་རོགས་རམ་མང་
པོ་བྱུང་ཡོད། དེར་བརྟེན་དེས་ཀྱི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱད་ནས་ངས་སྐར་པ་ལང་རོགས་
རམ་གནང་མཁན་ཚོར་བུགས་རྗེ་ཆེ། བྱེད་ཚོའི་བཀྲིན་ནམ་ལང་བརྗེད་མེད་ཅེས་
ལྷ་རྒྱུ་ཡིན།

བར་ལམ་སྤེལ་ ༡༩༥༥།༥༧ བན་གྱི་གནས་ཚུལ་སྐར་ཆོས་བྱེད་རྒྱ་སེམས་
རྒྱུ་བའི་རང་བཞིན་ལས་མེད། ༡༩༥༥།༥༧ ནས་བཟུངས་ཕན་བུའི་གནས་ཚུལ་
བཟང་དུ་སྦྱིན་ནས་དེང་སང་བོད་ནང་ལ་མུ་གེས་ཤི་བའི་ཉེན་ཁ་མེད་པ་དང་། བོད་
ཀྱི་རིག་གཞུང་ཐོག་ལ་མཚོན་ན་ཡང་གཞི་རྩའི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱའི་
གོ་སྐབས་ཕན་བུའི་བཟང་དུ་སྦྱིན་པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་བོད་སྤྱི་ནང་དབར་ཕྱར་རྒྱུར་
གཉེན་འབྲེལ་བྱས་འཕྲད་བྱེད་པ་ལ་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཡོད་ན་ཡང་ཕན་ཚུན་བྱས་
འཕྲད་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་གསར་པ་བྱུང་བ་དེ་ཚོ་ལ་དགའ་བསུ་ཡོད།

རྩ་བའི་བོད་ཀྱི་དོན་དག་འདི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་
རྣོག་དྲ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་དུས་ལམ་སང་དཀའ་ངལ་སེལ་བྱུང་བ་ཡོང་མིན་ཅི་ལྟར་
ཡང་། བདེན་པ་དང་། མིའི་སེམས་ཤུགས་ལ་རྒྱས་པ་དེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་
དང་། དེ་བཞིན་འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་གནས་སྤངས་ཀྱང་དེ་སློན་དང་མི་འདྲ། སྤྲུལ་
ཡིན་ན་ལུང་པ་གཅིག་ནང་གི་དཀའ་རྣོག་དེ་ས་ཁུལ་གཞན་དག་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་
ལྟ་བུ་དང་། སྐབས་རེ་གནས་ཚུལ་མ་ཤེས་པར་ལུས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེང་
སང་འཛམ་བུ་གླིང་རྗེ་རྒྱུད་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུས་ས་ཆ་ཁྲུག་གྲིག་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བའི་གནས་

ཚུལ་དེར་ས་ཁུལ་གང་ས་ནས་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་
དུ་གྱུར་ཡོད་པ་ས་ན་འགྱུར་བ་འགྲོ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་མང་པོ་འཛོམས་ཡོད།

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ནག་རང་གི་ནང་ལ་མཚོན་ན་ཡང་སོ་སོའི་དངོས་ཡིད་ཉམས་
ཚུང་གི་ཐོག་ནས་བྱེད་ཐབས་གསར་པ་ཞིག་དང་། ལྷ་ཚུལ་གསར་པ་ཞིག་གི་ལམ་
དུ་མི་འགྲོ་ཐབས་མེད་ཆགས་ཏེ། ལོ་འགའ་ཤས་གོང་གི་གནས་ཚུལ་དང་བསྐྱར་
ན་གཞི་ཙམ་གྱི་དབྱུས་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་ཕྱིན་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་མིའི་སྤྱིའི་ཚོགས་
ནང་བདེ་སྐྱིད་དངོས་གནས་ཤིག་ཡོང་བ་ལ་བསམ་སྒྲིའི་རང་དབང་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་
ཆེན་པོ་ཡིན། བསམ་སྒྲིའི་རང་དབང་ཡོང་བ་ལ་ཞེད་སྣང་མེད་པའི་ཐོག་ནས་དངོས་
གནས་དང་གནས་ཀྱི་མཐུན་སྦྱོལ་དམ་གཙང་ཞིག་ཡོད་དགོས། བཙོས་མའི་རྣམ་
འགྱུར་འདྲ་ཆགས་པོ་ཙམ་ལས་བསམ་སྒྲིའི་གཏོང་དུ་ནད་རོ་རྩལ་བསྐྱེད་ན་སྤྱི་མ་
གཏོགས་འགལ་རྒྱུན་འཕྲད་རྒྱ་རེད། བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དབར་ལ་ཆ་མཚོན་ན་ཡང་
གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཞེད་སྣང་བྱེད་མ་དགོས་པ་ཞིག་དང་། བསམ་སྒྲིའི་ནང་ནས་
ཕན་ཚུན་བརྗེ་ཞེན་སྤོངས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་དུ་དཀའ་ངལ་མུ་མཐུད་ཡོང་ངེས་ཡིན།
ཕན་ཚུན་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་ཤེས་ཏེ་གསུམ་བུ་ཐབས་བྱེད་རྒྱ་འདི་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་
པོ་ཡིན། ད་ཕན་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐོག་རྒྱ་མིའི་འདོད་ཚུལ་རྣམས་བོད་མིར་བཙན་
ཤེད་ཀྱིས་སློབ་སླེལ་བྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་དངོས་ཡིད་གནས་ཚུལ་རྣམས་བདག་མེད་དུ་བཞག་
པ་རེད། ད་ཆ་རྒྱ་མིའི་དོས་ནས་བོད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་རྣམས་ལ་བསམ་
སྒྲིལ་ཡངས་པོ་དང་། ངང་རྒྱུད་རིང་པོའི་སློབ་ནས་བཟག་དབྱེད་སློབ་སློང་བྱས་ཏེ་
དངོས་ཡིད་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་ཐབས་བྱེད་རྒྱ་དང་། ད་རྩལ་དུས་རབས་དང་

མཐུན་པའི་བསམ་སྒོ་གཏོང་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག། རང་གི་བསམ་
ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་བྱུང་མ་ཐག་ལམ་སེང་དོགས་འདྲིག་དང་མཐོང་སྤྱོད་གས་
བྱེད་མི་རུང་། བསམ་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་ན་དེས་པར་དུ་གསལ་བརྗོད་བྱེད་དགོས་
པ་དང་། དེ་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་ཡིན་མིན་བརྟག་དབྱེད་དང་འབྲེལ་བའི་སློབ་ནམ་གྲོས་
བསྟུར་བྱེད་རྒྱ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། བསམ་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་རྣམས་གསལ་
པོར་བརྗོད་རེས་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་སྦྱང་བཤད་བྱེད་པ། འདྲ་མཉམ་གཉིས་
ཕན་གྱི་སློབ་ནམ་གྲོས་བསྟུར་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་བྱུང་བ་ཡིན་ན་
ཐག་གཅོད་དེ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་ཐག་གཅོད་ཡིན། སེམས་ཀྱི་ནང་ལ་གཞན་
ཞིག་དྲན། ཁ་ནས་གཞན་ཞིག་བཤད་པའི་ཐག་གཅོད་དེ་མི་དངོས་འབྲེལ་གྱི་ཐག་
གཅོད་མིན། རྒྱ་མཚན་དེ་འདྲ་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟོ་འདྲ་ས་ཚོད་འདིར་སྤྱོད་པ་ཕན་
ཚུན་གཉིས་ཀ་ནས་ཡང་ཡང་བསམ་ཚུལ་བརྗོད་རེས་བྱས་ཏེ་གནས་ཚུལ་གོ་
དོགས་གསལ་པོ་ཡོང་ཆེད་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་བྱེད་རྒྱ་འདི་གལ་ཆེ་པོས་མཐོང་གི་
འདུག། རིམ་བཞིན་མི་དང་མིའི་དབར་འབྲེལ་བ་རྗེ་བཟང་དུ་སྦྱིན་པ་བརྒྱད། དཀའ་
སྤོག་རྗེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་འདྲ་མཉམ་གཉིས་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སེལ་ཐུབ་པའི་ཡིད་
ཆེས་བརྟན་པོ་ཡོད།

འགྲོ་ཀུན་བདེ་དགོས་འཚོ་བའི་སློབ་ལམ་བཅས།།

༡། །སྐྱེ་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 སྤྱི་ལོ་ ༡༧༤༦ གསུམ་བུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ཉེར་བདུན་པའི་
 ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ བོད་སྤྱི་ནང་ལ་འཁོད་པའི་རང་རིགས་སྐྱེ་མེད་ཀླན་གཞིན་མཐའ་དག་ལ། གངས་
 ཅན་བོད་མི་མང་གིས་རང་དབང་ཐོབ་ཐང་སྐྱེད་གསོ་རྒྱུ་དེ་ལོན་ཤེད་པའི་ལས་འགུལ་
 ཆེན་པོ་ཞིག་བརྒྱུ་མས་ནས་ད་ཡན་ལོ་ཉེ་བུ་རྩ་བདུན་འཁོར་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད། ང་
 ཚོའི་བོད་མི་རིགས་ནི་རྣམས་ལ་ལྷན་པས་ལྷན་པ། ལ་རབས་གཤིས་བཟང་ལྷན་པ། རྣམ་
 དཔྱོད་ཤེས་རབ་ལྷན་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་ཅིང་། ད་ལྟ་འཇོམ་སློང་འདྲིའི་ནང་
 གི་མི་རིགས་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་གཞུང་བཟང་ཚད་འཛིན་འོས་པའི་མི་རིགས་ཤིག་
 ཡིན་པེས། དེ་འདྲའི་མི་རིགས་འདིས་ཉེ་བའི་ཚར་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་
 གི་དོན་དུ་དཀའ་ཆོག་ས་ཆེན་པོ་དུ་སྐྱེད་ས་ནས་མི་གུངས་ས་ལ་བཀལ་བ་དུས་མིན་
 འཆི་རྒྱུ་དུ་གྱུར། མི་མང་པོ་ཞིག་གི་ལུས་སེམས་ཐོག་དཀའ་སྐྱེག་མཐའ་ལས་པ་
 ཞིག་གུངས་པའི་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་མི་དེ་དག་ལ་ད་རིང་ང་ཚོས་རྗེས་དྲན་ཤེད་རྒྱ་
 དང་། མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་བྱས་རྗེས་ལྷན་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་དཔའ་བོ་དཔའ་
 མོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་། རེ་འདུན་གང་ཡོད་པ་དེ་དག་ང་ཚོས་མཇུག་
 མཐུད་ནས་འགྲུབ་པའི་འབད་བརྩོན་ཤེད་དགོས་པས་ཚང་མས་སྤར་བ་ཞིན་རྣམས་ལ་
 རྒྱལ་པལ་དེ་ལོ་རྒྱུད་སྤོབས་རྗེ་ཆེར་སྦྱེད་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། ལྷག་པར་ཉེ་དུས་བོད་
 ནང་སྤན་བུའི་གནས་ཚུལ་བཟང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་ན་ཡང་། ཚང་མས་ང་རང་ཚོའི་
 ཐོག་མའི་དམ་བཅའ་བརྟན་པོ་སློང་ལ་བཀོད་པ་དེ་རྣམས་ཡང་མི་བརྗོད་པ་དང་། འགྱུར་

བ་མེད་པར་གནས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་བསྐྱབས་པར་འོས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། རོས་ནས་
དེ་རིང་གི་མོ་སྐྱབས་འདི་ར་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷག་ཡོད།

བོད་ཅི་ས་བབ་དང་། མི་རིགས། རིག་གཞུང་གང་ཅི་འདི་ཆ་ནས་རྒྱལ་ཁབ་
གཞན་དག་གང་ཞིག་ལས་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་། ད་ལྟོ་འདི་གནས་བབ་མི་མེར་སྲེལ་ཡུལ་
ཞིག་ཏུ་ཆགས་ཡོད། བོད་མི་ཚོ་སྤྱི་མིའི་བཅོན་འོག་ཏུ་སྡོད་འདོད་མེད་པ་བོད་ཏུ་རྩ་
སྐྱོར་འགྲོ་མཁན་གཟུར་གནས་པལ་མོ་ཆེར་མཐོང་རྒྱལ་ཡུང་བ་ཞིག་པ་ལྟར་རེད།

བོད་ཀྱི་བདེ་ཤེས་དོན་བསྐྱབས་ཏུ་འདི་སྤྱི་ནང་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་འཛོམས་པའི་ཐོག་
ནས་ཡོང་དགོས་པ་དང་། གཙོ་ཆེར་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྷམ་པ་མེད་པའི་སྡིང་
སྡོམ་པས་དང་། ལྡོད་པ་མེད་པའི་བཅོན་འགྲུས་ལ་སྡོམ་པ་ཡིན་པས། མཐར་ཐུག་
གི་དམིགས་ཡུལ་བཟང་པོ་མ་འགྲུབ་བར་དུ་ཚང་མས་སྐར་བཞིན་ལྷམ་པ་མེད་པའི་
སྡིང་སྡོམ་པས་རྒྱུན་བཅངས་ཐོག་ནས་འདུལ་སེལ་གྱི་བདེ་བ་རྒྱུང་བཟང་ལ་ཚོག་གེས་
དང་། ལྡོད་ཡངས་བག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་ནམ་ཡང་མ་སོང་བཞིག་ཇེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས།

ད་ལྟོ་འདི་གནས་སྐྱབས་འདི་ར་དམིགས་བསལ་གྱི་གསལ་བཤད་དོན་སྐྱུལ་བྱེད་
དགོས་པ་ཞིག་ལ། སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྩུར་དོད་ཡོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་
བོ་གཅིག་རང་གི་རིག་གཞུང་འདི་དག་ཡིན་པས། སོ་སོའི་སྐད་ཡིག་དང་། དེ་ལ་
བརྟེན་པའི་རིག་གཞུང་ཆེ་ཆུང་ཁག །ཐ་ན་གྲོན་གོས་ཆ་ལུགས། རྒྱུན་གྱི་གོ་མས་
གཤེས་བཟང་པོའི་རིགས་བཅས་པ་དེ་དག་རང་གི་བྱུང་ཚུལ་དགོས་པ་གལ་ཆེར་རོས་
བཟུང་བའི་ཐོག་ནས་གཅེས་ཞེན་གྱིས་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་
ཡོང་བའི་དོན་ལ་ལྷགས་སྡོམ་ཇེས་པར་རྒྱག་དགོས། འདི་དག་རྣམས་གཞིར་ཡོད་པའི་

ཐོག་ལ། དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡིན་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ཡིང་པའི་ཆེད་དུ་གོ་སྐབས་དང་དུས་
ཚོད་ཚུད་ཐོས་མ་བཟང་བར་མཐོང་བྱ་ཐོས་བྱ་བསྐྱེད་ཐབས་ལ་དྲུང་དོད་འབད་བཙོན་
བྱེད་བྱ་གལ་ཆེ། ལྷག་པར་ལོ་གཞིན་ཕོ་མོ་ནམས་ནས་མི་ཚོ་གཅིག་གི་རྩ་ཆེའི་ལུས་
སེམས་འཚར་ཡོངས་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་བཟང་པོའི་སྐབས་ལ་བག་མེད་ཆང་འབྲུང་
དང་། ལྷན་པོ་འགྲེད་ཅེད་སོགས་ནམ་གཡེང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ཚབས་ཆེའི་རིགས་ལ་ངེས་
པར་དོ་སྣང་ཆེན་པོས་དྲན་ཤེས་བག་ཡིད་བསྐྱེན་དགོས།

དེ་ནས་གནས་ཚུལ་གཅིག་ལ། བར་ལམ་རྒྱ་མིའི་སྲིད་བྱུས་འཛིན་སྤངས་དེ་
སྤའི་གནས་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྒྱ་ག་པ་ལྷ་རྒྱུགས་ཀྱི་བསམ་མཛོེ་རང་མིན་པའི་ཐོག་ནས་
འཇམ་གླིང་སྤྱིའི་འགོ་སྤངས་དང་མཐུན་ཐབས་རང་དོན་རང་གཅེས་བྱས་ནས་འགྲུར་
བ་འགོ་དང་འགོ་བཞིན་པར་བསྐྱགས་བརྗོད་དང་། དགའ་བསྐྱེད་འོས་པ་ཞིག་རེད།
རང་ཅག་བོད་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཡང་སྤྱོད་གས་གཅིག་ནས་སྲིད་བྱུས་གྲུ་ཡངས་དང་། མང་
ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བཟབས། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཐོག་ལ་ཡང་
སྤར་དང་མི་འདྲ་བར་དོ་སྣང་སྤྲན་བུ་ཆེ་རུ་འགོ་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིང་གི་ཡོད་
ན་ཡང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་འདས་པའི་ལོ་སྤུམ་རྒྱ་ག་རིང་བོད་མིར་ཆོ་གཡོག་
བཀོལ་སྤྱོད་རྒྱུ་དེ་ག་གཏོང་ཡུལ་དུ་བསྐྱས་པ་མ་གཏོགས་དོན་དམ་ཤེས་ཡིན་སྟོབ་
གསོ་འབྲས་ཤོར་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་བཟང་བཞིན་དུ་དྲུང་བོད་མིས་མི་འཛོན་
པ་དང་། མི་སྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལས་བཟོ་ལག་རྩལ་པ་སོགས་ཀྱི་མིང་བཏགས་
ནས་རྒྱ་མི་ཤིན་ཏུ་ཕོན་ཆེན་པོ་དབུས་གཙང་གོང་སྤེ་ཆེ་ཁག་ལ་གསར་དུ་སྤེབས་ཀྱི་
ཡོད་པ་དང་། ལྷག་དོན་མདོ་སྤོང་སྤྱད་ཀྱི་ས་ཁུལ་འགའ་གསལ་ལ་ས་ཆ་ཐོན་སྐྱེད་

བཟང་ས་དང་། མཐུན་རྐྱེན་འཛོམས་ས་ཁག་ལ་རྒྱ་མི་ཕོན་ཆེན་པོ་གཞིས་ཆགས་
ཞིང་པ་བྱེད་པར་རིམ་བཞིན་འབྱོར་བསྐྱེད་ཀྱིས་དོན་གྱི་བདག་པོ་བོད་མི་ཚོ་ལུང་ཁྲག་
ནང་འབྲོག་ཚོ་རྩེ་བུར་ཟུར་སྡོད་དགོས་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་འདུག་པས། ང་རང་
ཚོའི་ལུང་པའི་ནང་རྒྱ་རིགས་ཁྲིམ་ཆེན་པོ་ཡོང་སྡོད་བྱེད་པ་འདི་ལ་དོ་སྣང་ཞིབ་ཅིས་
ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས། འབྲུལ་མེལ་གྱི་མི་རིགས་སྲིད་བྱུས་འདྲ་ཆགས་པོ་གང་འདྲ་
ཞིག་བཤད་རུང་། མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་གང་ལ་ལྡན་སའི་རྩ་བའི་མི་རིགས་དེ་
ག་མཐའ་མ་མངོན་མེད་སྟུག་ཟད་དུ་འབྲོ་བའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ཏ་ཅང་
ཚོ་ཡམ་དང་ཉེ་ཆ་བས་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ལ་ཚང་མས་དོ་སྣང་དམིགས་བསལ་བྱེད་
དགོས་ཀྱི་འདུག །སྲིགས་མཚུངས་བོད་ནང་སྡོད་བུ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་གི་ཡོད་བཞིན་
བཞིན་དུ་བོད་སྟུག་གིས་པ་རྒྱུང་དུ་མང་པོ་ཆ་རྒྱུན་དང་མཐུན་རྐྱེན་བཟང་བར་བསྐྱེད་
བཏགས་ནས་རྒྱ་ནག་ནང་བྱིད་དེ་རིམ་པས་བོད་མིའི་གོམས་གཤིས་ཀྱི་བསམ་སྲོལ་
རང་ལ་ལ་དུ་གཏོང་བའི་གནས་ཚུལ་མི་ཡོང་བའི་ངེས་པ་མི་འདུག་པས། འབྲེལ་
ཡོད་པ་མ་སོགས་དང་། ཡུག་སོ་སོའི་ངོས་ནས་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་གོམས་
གཤིས་དེ་དག་རང་ཉིད་ས་ཁུལ་ཉེ་འགའ་ས་གང་དུ་ཡོད་ཀྱང་མ་བརྒྱག་མི་བརྗོད་པ་
བྱེད་རྒྱུར་དོ་སྣང་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་བདག་གཅེས་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས།

བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་དཔལ་འབྱོར་སྲིད་བྱུས་གསར་པ་དེའི་རྒྱུར་ལ་ཡང་ཡིད་གཟབ་
བྱེད་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཞིག་བརྗོད་འདོད་འདུག །༡༩༩༠ ལོ་ནས་བོད་ནང་
དཔལ་འབྱོར་གྱི་འབྲོ་ལུགས་གྲུ་ཡངས་བཏང་བའི་ཁར། ཉེ་ཆར་རྒྱ་ནག་ནས་བོད་
ནང་སྲི་རྒྱལ་གྱི་མ་རྩ་འཇུགས་འཛོགས་བྱ་རྒྱུར་འབོད་བསྐྱེད་བྱས་པ་དེས་བོད་མི་མང་

ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བ་ཡར་ལྷན་འགྲོ་གི་ཡོད་ན་དགའ་བསུ་ཞུ་འོས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་
འདས་པའི་ལོ་ ༡༥ རིང་བོད་ནང་གི་ཐོན་སྐྱེད་མཐའ་དག་ཀྱི་མིས་འཆར་གཞི་
ལྡན་པའི་སློན་ལམ་འཕྲོག་བཅོམ་བཤེད་སྡོད་བྱས་པ་དང་། གཙོ་བོ་རྒྱ་ནག་གི་དཔལ་འབྱོར་
ཡར་ལྷན་དོན་དུ་བོད་དེ་རང་བྱུང་ཐོན་སྐྱེད་འབྱུང་ཁུངས་ཤིག་བཟོས་ཡོད། དེ་འདྲའི་
བསམ་སྡོད་ལག་ལེན་མུ་མཐུད་བྱས་པ་དང་། རྒྱ་ནག་ཁྲོན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་དེང་
རབས་ཅན་དུ་བསྐྱར་རྒྱུ་འདྲི་ཆེད་དུ་བོད་ནང་གི་གནས་སྤངས་དང་། བོད་མིའི་དགོས་
མཁོར་བསམ་གཞིགས་མེད་པར་བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་འཆར་འགོད་འཚབ་འཛུབ་
དོལ་རྒྱུགས་བྱས་ན། བོད་ནང་དཔལ་འབྱོར་ཟང་ཟེང་ཁུངས་མེད་དུ་འགྲོ་བས་མ་
ཚད། བོད་ཀྱི་རང་བྱུང་སྐྱེད་དོས་ཐོན་ཁུངས་ཁག་ཀྱང་ཉམས་ཆག་ཆེན་པོར་འགྱུར་
ཉེན་ཡོད།

དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཁོངས་ནས་ཐ་སྙད་རིག་པའི་སློར་ཅི་རིགས་
དང་། ཐོན་དང་ཕྱིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རིགས་བོད་ཡིག་ནང་ཐོན་དང་ཐོན་བཞིན་པ་བརྒྱགས་
འོས་སུ་འདུག་ཀྱང་། བཅོན་དབང་འོག་ཡོད་པས་མཐའ་མའི་བཀའ་འཁྲོལ་ཚོག་
མཆན་ཀྱི་མིའི་ངོ་འཇུ་མ་ལ་བཟུས་ནས་ལེན་དགོས་སྤབས་དོན་རྩ་འགངས་ཆེར་སློ་
སྐྱར་སྤོགས་སྤྱངས་བདེན་དོན་མིན་པ་མི་ཉུང་བཞིག་ཡོད་གི་འདུག་པར་ཚང་མས་
དོ་སྣང་དང་། གླུ་འདི་རིགས་མི་འབྱུང་ཞིང་། དག་སེལ་གྱི་ཐབས་ཤེས་འབད་
བཅོན་སྤོགས་གང་ས་ནས་བྱེད་དགོས་འདུག །

དེ་ནས་བར་ལམ་ལོ་ཤས་རིང་བོད་ནང་ནས་སྤེལ་བྱས་པའི་དུག་ནས་
བོད་ནང་གཉེན་འདུད་དུ་འགྲོ་འོང་གི་ལོ་སྐབས་བྱུང་བ་ནི་རང་གི་ས་མ་བུ་སྤྲུག་

དང་། གྲོགས་བཟའ་ལྷོ་སོགས་དངོས་སུ་བྱག་འཕྲད་པར་བཞག་ནས་གནས་ཚུལ་
ཅམ་ཡང་ཐོས་ཀྱི་མེད་པར་ལོ་མང་སོང་བའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་གཉེན་འཕྲད་ལ་པར་
འགོ་རྒྱུ་ར་འོང་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་བྱུང་བ་རེད། དེས་སྤྱི་སྤྱིར་ཀན་གཞིན་ཚང་
མར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། བོད་ནང་གཉེན་འཕྲད་འགོ་མཁམ་དེ་དག་མི་
དང་མིའི་བརྗེ་སེམས་ཀྱིས་རང་རང་སོ་སོའི་ཕ་མ་སྤྱི་ཉེ་ཡོད་པ་རྣམས་བྱག་འཕྲད་
ཀྱི་ཚུ་བར་སྤྱི་ན་པ་མ་གཏོགས། རྒྱ་མིའི་དབང་རྒྱུར་ལ་མོས་པ་དང་། ད་ལྟའི་དངོས་
ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་འདོད་པ་ཆོམས་ནས་སྤྱི་ན་པ་ཞིག་ཚུ་བ་ནས་མིན་སྟབས་གནས་
ཚུལ་འདི་དག་སྤིད་དོན་ཐོག་ནས་བེད་སྤྱོད་འབྲོག་བཤད་བྱེད་པ་བྱུང་ན་སྟོང་པོ་མེད་
པ་ཞིག་རེད།

འགོ་ཀྱན་བདེ་དགེས་འཚོ་བའི་སྣོན་ལམ་བཅས།།

༡། །སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོ་ག་ནས་
 བྱི་ལོ་ ༡༧༤༧ གསུམ་བུ་ལྷོ་དུས་དྲན་ཐེངས་ཉེར་བརྒྱད་པའི་
 ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ ང་ཚོས་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པ་འདི་ནི་དེང་རབས་ཡང་ཐོན་ཅན་གྱི་འགྲོ་ལུགས་ལྟར།
 ང་ཚོར་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནས་བཞག་པའི་རང་གི་དྲང་བདེན་གྱི་ཐོབ་ཐང་རྩོད་པ་མ་
 གཏོགས། རྒྱ་མི་རིགས་ལ་མི་དགའ་བས་རྩོད་རྒྱེད་བྱས་པ་མིན།

རྒྱ་མི་གྲང་བྲན་གྱིས་བོད་ལ་བཅན་འདྲུལ་དབང་བརྒྱུར་བྱས་ཏེ་ལོ་བཞི་བརྒྱུར་
 ཉེ་བ་སོང་བའི་དུས་ཡུན་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་ཡུན་རིང་ལོ་རྒྱུས་ནང་གི་དུས་ཚོད་དགའ་ངལ་
 ཆེ་ཤོས་ཤིག་དང་། ཐབས་སྤྲུག་ཤོས་ཤིག་ཡིན་ནའང་། ལོ་རབས་བདུན་ཅུ་པའི་
 མཛུགས་དུ་ཕྱིར་གྱི་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་ང་ཚོ་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱུའི་འདོད་ཚུལ་
 བཏོན་པར་ང་ཚོས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་དང་ལེན་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་ཡང་རྒྱ་མིའི་
 ངོས་ནས་འདྲ་མཉམ་གཉིས་པའི་དང་། བཅན་ཚུན་བརྩེ་འཛོག་གི་ཐོག་ནས་དགའ་
 ཚོགས་ལ་འདོད་མེད་པའི་རྣམ་པ་མངོན་གྱི་འདུག །༡༧༤༩ ལོ་བོད་མི་མང་པོ་
 འཛོན་བཟུང་བྱས་པ་དང་། བོད་ནང་སྤར་ཡོད་རྒྱ་རིགས་ཞི་ལས་པ་ཕྱིན་ཆེ་བྱིར་
 སློག་བྱེད་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་ཡོངས་གྲགས་བྱས་པ་དང་རྒྱབ་འགལ་གྱིས་རྒྱ་རིགས་ཏེ་
 ཅང་མང་པོ་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་བོད་དུ་གཞིས་ཆགས་བྱེད་རྒྱུར་ངན་སྐྱེལ་བྱས་
 པ། བོད་མིར་མུ་མཐུད་སྲིད་དོན་གྱི་ཐོབ་ཐང་མི་སྲོད་པ། བོད་ནང་གསང་ལས་
 ཉུལ་མ་མང་དུ་བཏང་བ། དྲག་པོའི་དཔུང་སྡེ་འབོར་ཆེན་བཅའ་རྒྱོད་བྱེད་པ་བཅས་

ལ་བརྟེན་ནས་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་གོང་འཕེལ་ཡོང་བ་དང་། གཉེས་མོས་ཀྱི་རྩ་བའི་
དཀའ་རྙོག་སེལ་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་ལ་འགོག་རྒྱུན་བརྩོས་པ་རེད།

པོད་ནང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་མེད་པའི་གདུག་རྩུབ་དྲག་གོན་ཚང་མེད་བྱས་པ་
རྣམས་ལ་བོད་མི་མང་ནས་དཔའ་གདེངས་ཆེན་པོས་གདོང་ལེན་བྱས་ཏེ་སྤིང་སྟོབས་
འགྱུར་མེད་དུ་གནས་ཡོད། དེ་འདྲའི་སྤིང་སྟོབས་དང་སེམས་ཤུགས་དེ་ནི་གང་གིས་
ཀྱང་གོན་མི་བྱུང་པའི་མིའི་སེམས་ཤུགས་ཀྱི་དཔེ་མཚོན་བརྒྱགས་འོས་སྤྱད་ཀྱི་དེ་
རིང་ ༡༩༥༩ ལོ་རྒྱུ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་བོད་མིས་རང་དབང་སྐྱེར་ཡངས་བྱས་
ཏེ་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་འཁོར་བར་དུས་དྲན་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར། ཡང་རྒྱུར་སྤིང་སྟོབས་
ལྡན་པའི་བོད་མི་མང་ལ་རྗེས་དྲན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

རྒྱ་ནག་ནང་ཁུལ་ཡོངས་ཁྱབ་དུ་བྱ་ཡངས་སྲིད་བྱས་པ་བཟུང་བའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་
བོད་ནང་དུ་ཡང་འགྱུར་བ་ཕྲན་བྱ་སྤྱིན་ཡོད་ན་ཡང་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ཐོག་འཛིན་པའི་
རྒྱ་མིའི་གཞི་རྩའི་སྤྲོ་སྤངས་ལ་འགྱུར་བ་གང་ཡང་སྤྱིན་མེད། དེར་བརྟེན་ད་རྣམས་
སྐབས་རྒྱང་ཟད་ཡར་རྒྱས་སྤྱིན་པར་ཚོགས་ཤེས་སྟོན་ཡངས་བྱེད་མི་རུང་བ་མ་ཟད།
ང་ཚོ་ཆགས་འཛིན་གཞི་འགག་རྩའི་འགྱུར་སྟོགས་གསར་པ་འགའ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཞིན་པ་
དེར་རྣམས་པར་ཡིད་གཟབ་དང་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པ་འདུག །དེ་ཡང་ཉེ་ལམ་ལོ་ཤས་
ནང་བོད་ཡོངས་ཁྱབ་དུ་རྒྱ་མིའི་མི་འཛོམས་སྤྱིང་སྤྱོད་མེད་པའི་མང་དུ་སྤྱིན་ཡོད།
མི་སྲེར་སྲེལ་ཡུལ་དང་། ཡུལ་མི་མངོན་མེད་དུ་གཏོང་བའི་སྲིད་བྱས་དེས་རང་
གི་ཡུང་པར་རང་གི་མི་རིགས་གངས་ཉུང་དུ་འགྱུར་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་
འདུག །བྱེད་སྤྱོད་སེམས་དེ་ཚོའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་མིས་དེ་ལ་བརྒྱགས་ཤུགས་ཆེ་བྱེད་པའི་

བོད་པའི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་། གོམས་གཤིས། མི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅས་
ལ་བརྩེ་བཀུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྐད་དེ་ནི་དོན་མེད་སྟོང་བཤད་དུ་གྱུར། དེར་མ་ཟད་
སྲིད་བྱུས་དེས་རྒྱུན་པས་ལས་ཀའི་འགོ་ཁུངས་དང་། དཔལ་འཕྱོར་ཐོག་གི་ཁེ་སྲན་
མང་ཆེ་བ་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱིས་ལོངས་སུ་སྦྱོད་ཅིང་། ལྷག་པར་མི་འབོར་གྱི་གསུམ་ཆ་
གཉིས་ཡན་རྒྱ་མི་ཡིན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེ་ཁག་ནང་ད་ཅིང་ཇོ་བོ་ལྷན་ཅན་དུ་གྱུར་འདུག །

དང་སྐབས་བོད་གངས་ཅན་པའི་ཚོས་དང་། ཤེས་ཡིན་རིག་གཞུང་། གངས་
ཅན་པའི་ཡུལ་ཡུང་བཅས་གནས་མི་བྱུང་པའི་ཉེན་ཁ་སྤར་ལས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་ནི། དང་
པོ། ཚོས་དད་རང་མོས་ཟེར་བ་ནི་གོམས་སྲོལ་དང་། དད་པའི་རྣམ་པ་ཅམ་བྱེད་
ཚོགས་པ་ལས། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚོས་རྒྱལ་འཆད་ཉན་སྟོབ་སྟེལ་བྱེད་རྒྱུར་དངོས་
འགྲུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་དགག་ཆ་ཡོད་པར་བརྟེན་རིམ་པས་རྒྱ་མི་གྲུང་བཞག་གིས་
ཚོས་ལུགས་མཐའ་དག་རྫོངས་དད་ལ་བརྩེ་ས་ནས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་ལྟར་
ནང་ཚོས་དེ་ཡང་རྫོངས་དད་ཅམ་ཞིག་ལ་རྒྱུར་གྱི་འདུག །

གཉིས་པ། དཔལ་འཕྱོར་དང་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་གནས་སྟངས་རྒྱུང་ཟད་བྲག་ཏུ་
བཏང་ཡོད་ནའང་། དོན་དངོས་ཐོག་གཞིན་སྐྱེས་རྣམས་ལ་ཤེས་ཡིན་སྟོབ་སྟོང་བྱེད་
པའི་དགོས་ངེས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་དང་འབོད་སྐྱེལ་ཇི་བཞིན་མེད་པ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ནང་
གོ་སྐྱབས་སོགས་བག་མེད་ཀྱི་སྦྱོད་ངན་ཤེས་བཞིན་དུ་ཁྲུབ་གདལ་འགྲོར་བཅུག་པ། སྟོབ་
སྟོང་ལ་དོ་ཁུར་ཡོད་རིགས་ཀྱི་མདུན་ལམ་ལ་བྱ་ཐབས་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་འགོ་གཞུན་
བཟོས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་ཡིན་རིག་གཞུང་ཆེད་དུ་ཉམས་བསྐྱེད་བཏང་སྟེ་བོད་མི་
རྣམས་སྐྱེན་པ་ཁྲུ་གཅིག་ཏུ་རྒྱུར་གྱི་འདུག །

གསུམ་པ། གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་མཐའ་དབུས་ཡུལ་གྱུ་དུ་མར་རྒྱ་མི་ད་ཅང་
འཁོར་ཆེན་ཆེད་མངགས་སྐྱེ་བས་འཁོད་ཀྱིས་མགྲོགས་སྤྱུར་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ཡུལ་
དེ་རྒྱ་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་སྐྱུར་ཉེན་ཡོད་པ་བཅས་རེད།

རྒྱ་མི་རང་ཉིད་ནས་རྒྱལ་ཁབ་མི་རིགས་གཞན་དག་ལ་མི་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་
དང་། དང་བདེན་མིན་ལུགས་ཀྱི་སྒྲིན་བརྒྱན་གྱི་བཞུགས་ཀྱི་ཁོད་ཆོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དབང་
གོན་གྱི་དཔེ་ལུང་པེ་ཅང་མི་རིགས་རྩ་བརྒྱུག་དང་། རིགས་རྒྱུད་མཐོང་རྒྱུད་ མི་
མེད་སྤེལ་ཡུལ་གྱི་ཉེས་སྤོད་སྤྲུག་ཤོས་སྤེལ་རྒྱུ་མཚམས་འཛིན་གྱི་མེད་པ་རེད།

འགྲོ་བམིའི་འཐབ་ཚུད་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་དེ་བཅུན་ལུགས་ཁོ་ནར་ཡིད་ཆེས་དད་
མོས་གྱེད་པ་དེ་ནི་མིག་རྒྱུད་ཐུང་ཐུང་གི་གནས་སྐབས་ལ་རེད། བདེན་པའི་རྒྱ་མཚན་
ལ་བརྟེན་ནས་འཆོ་བ་མེད་པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་རྒྱུ་དེ་ལ་ངེད་རང་རྒྱུན་གཏན་
ནས་ཡིད་ཆེས་གཙང་མ་ཡོད།

དག་ལུགས་ཀྱི་འཐབ་ཚུད་དེས་འཕྲལ་སེལ་གྱི་ཁེ་ཕན་མ་གཏོགས་ཡོང་ཐབས་
མེད། བོད་ནང་དུ་ཡིན་ནའང་ང་ཚོའི་མི་དམངས་ཀྱི་རེ་འདོད་ལ་འགོག་གོན་བྱས་
ཕྱིན་དཀའ་སྤོང་གི་ལུ་མཐུད་གནས་རྒྱུ་རེད། བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་ཏུ་ལའི་རྒྱ་མེད་
དབང་ཆ་དང་གནས་སྐབས་སྐོར་མིན་ལ། བོད་མི་བཅུན་བྱོལ་བ་ཁོ་ནའི་མདུན་ལམ་
སྐོར་ཡང་མིན་པར། དེ་ནི་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་ཐོབ་ཐང་དང་རང་དབང་གི་གནད་
དོན་འབའ་ཞིག་རེད་ཅེས་ཡང་ནན་བརྒྱུན་རྒྱ་ཡིན།

དཔལ་འབྱོར་ཁོ་ནའི་ཁེ་ཕན་དང་། རྒྱ་མིའི་སྐངས་འཛིན་འོག་གི་གྲུ་ཡངས་
ཀྱིས་ང་ཚོའི་མི་དམངས་འདོད་སྐྱོའི་ཁོད་ཐབས་གྱེད་བསམ་བཞིན་ཅོལ་རྒྱུ་རེད། བོད་

དོན་ནི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནད་དོན་མང་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་གཞི་རྩའི་སྲིད་དོན་གྱི་གནད་དོན་
ཞིག་ཡིན་པས། སྲིད་དོན་གྱི་ཐོག་ནས་དཀའ་ངལ་དེ་སེལ་མ་ཐུབ་ན་དོན་སྤྱིར་རྣམས་
པའི་ཐག་གཅོད་ཅིག་ཡོང་མི་ཐུབ།

འདས་པའི་དུས་རབས་ནང་ཡའང་བོད་འདི་བཞིན་ཆབ་སྲིད་དང་། ས་ཁམས་
གང་ཐད་ནས་བར་གནས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། ཁོར་ཡུག་དེའི་བདེ་འཇགས་
ལ་ཡང་གལ་ཆེའི་ཕན་རྒྱས་ཆེན་པོ་བཏོན་ཡོད། འདས་པའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་
ནང་གི་གནད་དོན་དེས་མ་འོངས་པར་ཡང་བོད་དོན་སྐོར་འབྲེལ་ཡོད་ཕན་ཚུན་ཚང་
མར་དཀའ་ངལ་སེལ་བའི་གཞི་རྩ་ཞིག་ཏུ་སྐྱུར་ཡོད།

བོད་ནང་དྲག་པོའི་སླེག་འཇུག་སེལ་བ་བཟོ་རྒྱུ་དང་། ཞི་བདེའི་ས་ཁུལ་ཞིག་
ཏུ་འགྱུར་བ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ནི་གོམ་པ་དང་པོ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་ཨེ་ཤ་ཡའི་ཁུལ་འདི་ཙམ་
དུ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་ཞི་བདེར་ཡང་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།

ལོ་རྒྱུས་ཡུན་རིང་རྣམས་པའི་རྒྱ་མི་རིགས་རྣམས་ཀྱང་མིའི་རང་དབང་དང་བྱལ་
ཏེ་ད་ལྟོའི་འགྱུར་འགྲོས་ལ་དངངས་འཚབ་ཆེན་པོ་དང་། མ་འོངས་པར་ཅིར་འགྱུར་
སྟམ་པའི་རྒྱ་གཡོང་དང་གནས་དགོས་པ། ཤེས་ཡིན་ཅན་དང་། རྫོང་རིག་བྱུང་བའི་
གཞིན་སྐྱེས་མང་པོའི་ལུས་སེམས་ཐོག་ཤོལ་བརྟུངས་མཉམ་སྲུང་སྲིད་བཞིན་པ་རྣམས་
ལ་ངས་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེད་བྱེད་བཞིན་ཡོད། རྒྱ་མི་རིགས་ཁོ་རང་ཚོ་ལ་
ཡང་གཞི་རྩའི་འགྲོ་བ་མིའི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སྤངས་རང་དབང་ཐོབ་ཐང་རྣམས་
ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད།

འགྲོ་ཀུན་བདེ་དགེས་འཚོ་བའི་སློན་ལམ་བཅས།།

༡། །སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 ཐུ་ལོ་ ༡༧༤༤ གསུམ་བརྩའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ཉེར་དགུ་པའི་
 ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

‡ བོད་མི་དམངས་ཀྱིས་རྒྱ་མིའི་བཙན་འཛུལ་ལ་ངོ་ཚོལ་དང་རང་དབང་སྐར་ལངས་
 ཀྱི་ལས་འགུལ་བྱས་ཏེ་དེ་རིང་ལོ་ཉེར་དགུ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་དང་། ང་ཚོའི་ཡུལ་
 མི་ས་ཡ་གཅིག་སྟོན་ཅོམ་གྱི་ཡུས་སློག་བཏང་བ་བཙས་ལ་ངོས་ནས་དྲན་གསོ་གུས་
 འདུད་ལྷུ་རྒྱ་ཡིན།

‡ བོད་མི་དམངས་ཀྱི་དུང་ཚོའི་ལུང་པའི་ནང་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་བེར་བའི་རྗེས་
 ཀྱི་གནོན་བཙོར་དག་གྲགས་ཆེ་བོས་ཤིག་བྱུང་ཞིང་། ལྷ་སར་བྱུང་བའི་དོན་རྐྱེན་
 དེའི་སྐབས་ལྷུང་མཐར་མི་བྱངས་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཅོམ་ལ་སློག་སྦྱོན་བྱུང་བ་
 དང་། བརྒྱ་ཕྲག་འགའ་བས་ཤིག་འཛོན་བཟུང་ཐོག་དུང་དེག་མནར་གཅོད་ཚབས་
 ཆེ་ཞིག་སོག་ཡོད། བོད་ནང་ཉེན་སྲུང་དམག་མི་མང་པོ་འོར་འདྲེན་ཁ་སྦྱོན་བྱས་ཏེ་
 བོད་མིའི་རང་དབང་འགྲིམས་འགྲུལ་བཀག་སྡོམ་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། རྒྱའི་དབང་
 འཛོན་པ་ཚོས་མང་ཚོགས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་མུ་མཐུད་བརྙོག་མེད་
 བྱེད་བཞིན་པ་རེད། རྒྱ་མིའི་མི་སེར་སྡེ་ལ་བའི་བྱ་སྤྱོད་འོག་ང་ཚོའི་བོད་མི་སྤྱན་རློ་
 ཚོས་དཀའ་སྤྲུག་རྗེ་རྣམས་མུངས་པ་རྣམས་གསལ་སྟོན་བྱེད་ཆེད་རམ་སྟོན་ཁོམ་སྟོར་
 བྱས་པའི་སྟོན་བསམ་སྐྱོང་སྟོན་བསམ་ལ་ངོས་ནས་བསྟུན་བརྗོད་གུས་བཀྲར་ལྷུ་རྒྱ་ཡིན།

བོད་ནང་ཉེ་ཆར་བྱུང་བའི་དོན་རྐྱེན་དེ་གཅིག་ཕུ་མ་ཡིན་པར་ཐུ་ལོ་ ༡༧༥༧
 ལོ་བོད་རང་དབང་སྐར་ལངས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ལ་རྒྱ་མིས་དག་གནོན་བྱས་པ་ནས་

བཟུང་ད་བར་ངོ་ཚོལ་གྱི་དོན་རྒྱུན་དེ་རིགས་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཉེ་
དུས་གྱི་དོན་རྒྱུན་དེ་བྱུང་སྐབས་གཟུར་གནས་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་གསལ་འགོད་པ་དང་། ཡུལ་
རྒྱུ་རྒྱུ་འཆམ་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་སྐབས་འཁེལ་བར་བརྟེན་འཇོམ་སྤྱི་བོ་ག་
ཁྲབ་བསྐྱུགས་ཀྱི་ཆེ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད།

ང་ཚོའི་མི་དམངས་ཀྱི་འཐབ་ཚོད་ནི་འཐབ་ཚོད་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་འཚོ་
མེད་ཞི་བའི་འཐབ་ཚོད་ཅིག་ཡིན་པར་བརྟེན། འཇོམ་སྤྱི་བོ་ཞིན་ནས་ང་ཚོའི་མི་རིགས་
ཀྱི་རྒྱ་ག་བསྐྱེད་འདི་གཏིང་མཐའ་ཇི་ཅུ་ཡོད་དང་། ང་ཚོའི་ཚོད་སེམས་བརྟན་
ཅིང་སེམས་བྱུགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མེད་གསལ་ལོ་གསལ་དཀའ་བའི་གནས་ཚུལ་གྱིས་
ང་ཚོའི་དྲང་བདེན་འཐབ་ཚོད་འདིར་སྲིད་གཞུང་ཁག་གིས་ཁྲུང་མེད་སྐྱང་རྒྱུ་དུ་ལྷུས་
རྒྱུར་བྱུགས་རྒྱུ་ཐེབས་སྲིད། དེར་འཇོམ་སྤྱི་བོ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་པོའི་ནང་
དག་བྱུགས་ལ་བརྟེན་ན་མ་གཏོགས་དོ་སྐྱོང་མི་ཤེད་པ་འདི་ནི་ཡིད་སྤྱོད་པའི་སྐྱང་རྒྱུ་
ཞིག་རེད། འཇོམ་སྤྱི་བོ་ཐོག་འཇིགས་སྐྱུལ་དང་། དེ་མིན་དྲག་རྩུབ་ཀྱི་རྣམ་པའི་
རིགས་ལ་སློབ་གཡོང་སེམས་ཁྲུང་གྱི་ཡོད་པས། བདེན་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་འཚོ་མེད་
ཞི་བའི་ལམ་ནས་འཐབ་ཚོད་ཤེད་མཁུ་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱ་རྒྱུ་ནི་མི་ཚང་མར་ཕན་
ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ།

དྲག་རྩུབ་བྱས་ན་དེའི་འབྲས་བུར་དྲག་རྩུབ་ཡོང་རྒྱ་ཡིན་པར་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད།
དྲག་རྩུབ་ནི་འཇོམ་སྤྱི་བོ་ཚོར་རྣམ་གཟུགས་ཅོད་བྱ་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་མེད་པར་བརྟེན་
འཇོམ་སྤྱི་བོ་ཐོག་གི་རང་དབང་ལ་དགའ་བའི་མི་དམངས་རྣམ་པས་ང་ཚོའི་མི་རིགས་
དང་། རིག་གཞུང་། ཚོས་ལུགས་བཅས་ལུན་གནས་ཡོང་ཆེད་ང་ཚོས་འཚོ་མེད་

ཞི་བའི་ལ་མ་ནས་འཐབ་ཚེད་བྱེད་པ་འདི་ལ་རྒྱལ་རྒྱུ་རྩེད་ཡོང་བ་དང་། རྒྱ་མི་ཚོར་དྲག་གཞིན་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལག་བརྟུར་བྱེད་མི་རུང་བའི་གོ་སྐོན་གནང་རོགས་ཞེས་ངས་ཡང་རྒྱུར་འབོད་སྐུལ་ལྷུ་རྒྱ་ཡིན།

དེར་སང་བོད་ཀྱི་གནས་སྤངས་ནི་འདི་གཉེན་གྱི་བྲོད་དུ་གནས་ཤིང་། རྒྱ་མི་འབོར་ཆེན་བོད་ནང་གནས་སྡོད་བྱེད་པ་འདི་ས་མི་ལོ་ཉེས་སྟོང་ལྷག་ཙམ་གྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཐུན་མེད་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་འདི་བརྒྱལ་རྒྱུའི་ཉེན་ཚབས་འཕྲད་པར་བརྟེན་སྲོག་ཉེན་འཇོམས་མེད་ཀྱིས་འདོད་སྡོད་མི་ཁེངས་པའི་ནམ་འགྲུར་སྟོན་རྒྱུའི་སྡོད་སྡོད་བསུ་ལྷུ་ཞིག་སྐྱེས་པ་རེད།

རྒྱ་མིའི་མི་འབོར་གནས་སྡོད་སྲིད་བྱུས་དེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོར་བཞག་པའི་འདི་ནི་ཕྱི་ཚེད་ཡིག་བཞི་པའི་ནང་། བཅོན་བཟུང་བྱས་པའི་ས་ཁོངས་གང་ཞིག་སྐུ་ལ་བདག་མིན་གྱི་ཚུན་སྐྱེད་ཡོད་མེད་ལ་མ་སྟོས་པར་ས་ཁོངས་དེར་མི་འབོར་གནས་སྡོད་བྱེད་མི་ཚོགས་ཅིས་གསལ་བའི་དོན་ཚན་དང་འགལ་བ་མ་ཟད། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ནང་གི་རྩ་དོན་གལ་ཆེ་ཤོས་དང་ཡང་འགལ་ཡོད་པ་ནི། མི་རིགས་ཞིག་གནས་ཐུབ་པ་དང་། མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ས་ཁོངས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱི་མ་འོངས་མདུན་ལམ་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ཅིས་པ་དང་འགལ་བ་དེ་རེད། རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བྲིད་གསར་པ་ཚོས་དབང་རྒྱུར་འཁྲུང་འདོད་མེད་པའི་མི་ལ་བཅོན་དབང་བྱེད་པ་འདི་དང་བདེན་མིན་ལ་སྡིད་པོ་འང་མེད་པ་དེ་མཐོང་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད།

བོད་ནི་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་ལ་བདག་པ་ཡིན། གཞུང་གི་ངོ་བོ་དང་། རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཐེ་བའི་བོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་འགྲོ་སྤངས་རྣམས་བོད་མི་རང་ཉིད་ལ་

ཐག་གཅོད་བྱེད་དུ་འཇུག་དགོས། སྲིད་དོན་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སློབ་འཇུག་སྐོར་
རྗེས་ལུས་ཤིག་སྐྱར་གསོ་བྱ་རྒྱུའི་རེ་འདོད་བོད་མི་སུ་ཞིག་ལ་མེད། ངས་དེ་སྡོན་
ནས་ཐེངས་མང་བོད་ཚོར་བ་ལྟར། ཏཱ་ལའི་སྐུ་མའི་ལམ་སྲོལ་འདི་ཡང་ལུ་མཐུད་
གནས་དགོས་མེན་ནི་བོད་མི་དམངས་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དེས་ཡིན། བོད་དང་
བོད་མི་དམངས་རྣམས་དེང་དུས་དང་མཐུན་པའི་ཡར་རྒྱས་ཡོང་ཆེད་རང་དབང་
དང་། དམངས་གཙོར་དེས་པར་དུ་བརྩི་བཀུར་བྱེད་དགོས།

ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བ་རྣམས་རང་དབང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གནས་ཡོད་པའི་དབང་
གིས་ཡུལ་དེ་དག་ནང་རང་དབང་དང་། དམངས་གཙོ་ལ་གཙོགས་ཆེ་རྒྱར་འཛིན་
ཚུལ་རྣམས་ང་ཚོས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་པའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ཐོབ་ཡོད། ང་
ཚོ་རང་དབང་གི་ཡུལ་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ཆེད་དུ་
ཤུགས་སྡོན་རྒྱག་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ལ། དེ་དག་ལག་ལེན་བསྟར་རྒྱུ་ནི་ང་ཚོའི་ལས་
འགན་ཡིན། ཟ࿳་ལོ་ ༡༩༦༩ ལོ་ངོས་ནས་བོད་ཀྱི་དམངས་གཙོའི་ཅུ་ཁྲི་མས་ཤིག་
ཁྲབ་བསྐྱེད་བྱས་པ་ཡིན། ལོ་ཉེར་ལྔའི་རིང་བཙན་བྱོལ་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དཀའ་
ངལ་གྱི་དུས་སྐབས་གང་འདྲ་ཞིག་འཕྲད་ཀྱང་དམངས་གཙོའི་འགན་བསྐྱར་དང་ལེན་
དང་ཚོད་རྩུ་བྱས་ཡོད། ཉན་ཞེན་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྲིད་གཞུང་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཞབས་
འདེགས། རང་དབང་ལྡན་པའི་གསར་འགྱུར་ལས་རིགས་སོགས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལས་
རིགས་ཚང་མའི་ནང་སྡེ་འབྲེད་ཀྱི་ལས་འགན་འཁུར་བཞིན་ཡོད་པའི་དམིགས་བསལ་སྤོབས་
པ་སྡེ་འོས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་དུང་ང་ཚོའི་སློབ་འཇུག་སྐོར་གསུང་དང་། ལྟར་བས་དམངས་
གཙོ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཆེད་ལས་དོན་ཐོག་སྐྱར་ལས་སྐྱོབ་པའི་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས།

བོད་ཀྱི་དམངས་གཙོའི་རྩ་སྲིམས་འདི་ཆ་ཚང་ལག་ལེན་བསྟར་བྱུང་མིན་ནི་
 བོད་མི་ཡོངས་ལ་རྩ་སྲིམས་འདི་ཁས་ལེན་གྱི་དང་མི་གྱི་དགའ་མ་ག་གྱི་དཔེ་གོ་
 རྒྱབས་ཤིག་གྱུར་མཚམས་ཤེས་ཀྱི་རེད། འོན་ཀྱང་བཅོན་ཕྱོད་པའི་ནང་དམངས་
 གཙོའི་རྩ་སྲིམས་འདི་གང་གྱུབ་ཅི་གྱུབ་ཀྱིས་ལག་བསྟར་གྱི་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་
 བརྟེན་འདི་ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༥ པར་མི་དམངས་འབྲུས་མི་འདེམས་བསྐོའི་རྒྱབས་འདེམས་
 བསྐོའི་ཐོབ་ཐང་ཤེད་རྒྱུ་དེའགས་པར་བཏང་སྟེ་བོད་མི་མང་གི་ཚབ་གྱིད་མི་སྣ་ལེགས་
 པོ་ཞིག་འདེམས་སྐྱུག་གྱི་དགོས། གལ་ཆེའི་ཐག་གཅོད་ཚང་མ་ངོས་གཅིག་ཕུར་
 བརྟེན་རྒྱུ་ལེགས་ཆ་མི་ཆེ་བས་མི་དམངས་ནས་ཁུར་འགན་ལེན་དགོས།

ང་ཚོ་བཅོན་ཕྱོད་པ་བཅོམ་དུ་མ་ཟད་ང་ཚོའི་གཅེས་པའི་ཕ་ཡུལ་བོད་ནང་དུ་དངོས་
 འབྲེལ་གྱི་རང་དབང་དང་། དམངས་གཙོ་མངོན་དུ་འགྱུར་ཆེད་ལོ་འདིའི་ནང་ཚང་
 མས་འབད་བརྩོན་ཤུགས་བསྐྱེད་གྱིད་དགོས། འདས་ཟེན་པའི་ལོའི་ནང་དུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་
 ཐོག་ནས་ང་ཚོར་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེད་དང་། རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་པོ་བྱས་པ་འདིས་
 ང་ཚོའི་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུའི་རེ་བ་གསར་པ་ཞིག་རྟེན་
 པ་དང་། བོད་ནང་གི་སྤྱི་ན་ཟླ་དཔའ་པོ་ཚོས་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྫོབས་ཤུགས་ཆེ་བའི་གདུག་རྩུབ་ལྡན་པའི་རྒྱ་མིའི་དྲག་པོའི་དཔུང་དམག་ལ་ཁ་གཏད་
 བཅག་པ་དེས་ང་ཚོར་སྐྱུ་ལ་ལྷག་དང་སེམས་འགྲུལ་ཆེན་པོ་བྲེབས་བྱུང་། དེ་ནི་ང་
 ཚོ་ནང་པའི་རིག་གཞུང་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་སེམས་རྣམས་གཅིག་བསྐྱེལ་ཡིན་པའི་
 རྟགས་མཚན་གསལ་པོ་ཞིག་རེད། ལུ་མ་པ་མེད་པའི་སྟེང་རྫོབས་དང་། འགྱུར་
 བམེད་པའི་སེམས་ཤུགས་ཟུང་དུ་སྐྱེལ་བའི་ཐོག་ནས་གཞིས་ཀྱིས་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་

གིས་སེམས་ཐག་བཅད་དེ་བོད་ཡུལ་བོད་མིས་བདག་སྐྱོང་བྱེད་པའི་བདེན་དོན་མངོན་
དུ་འགྱུར་ཆེད་ཚང་མས་ལུས་ལྷགས་གང་ཡོད་ལེགས་སྐྱེས་སུ་འབྲུལ་དགོས།
འཇིག་རྟེན་ཀྱན་ཏུ་དགེ་བའི་སློན་འདུན་བཅས།།

༡༧༡ །སྐྱེ་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 ཐུ་ལོ་ ༡༧༤༧ གསུམ་བརྩེའི་དུས་དྲན་ཐེངས་སུམ་ཅུ་པའི་
 ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ དེའི་ཚེའི་རྩ་ཆེའི་དང་བདེན་གྱི་རྩ་དོན་ལ་ལུས་སྲོག་བཏང་བའི་བོད་མི་ཚོར་
 དམིགས་བསལ་གྱི་བསྐྱབས་བརྩོན་ཡོད། འདས་པའི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་འགའ་ཤས་ནང་
 བོད་མི་ཚོས་དཀའ་སྤྲུལ་མྱོང་རྒྱུ་ལ་ནི་བོད་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གི་དུས་ཚོད་སྤྲུལ་ཤོས་
 ཞིག་ཡིན།

བོད་མིའི་འཐབ་རྩོད་ནི་སོ་སོའི་རང་དབང་གི་དོན་དུ་འདོར་ཐབས་མེད་པའི་
 ཐོབ་ཐང་ཞིག་ཡིན་ལ། དམངས་གཙོ་དང་། འགྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་། ཞི་བདེའི་
 དོན་དུ་ཡང་ཡིན། གལ་ཆེ་ཤོས་ནི་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་ཡོད་པའི་མི་
 རིགས་ཞིག་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་འཚོ་བུ་བའི་དོན་དུ་ཡིན།

༡༧༤༧ ལོ་ནང་ལྷ་སར་ངོ་རྒོལ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་བོད་རྒྱལ་ཁྲབ་དུ་གཡོ་འགུལ་
 ཆེན་པོ་ཐེབས་ཡོད། འོས་སྐྱོར་འདི་རིགས་ཞི་བའི་ལམ་ནས་བྱས་ན་ཡང་མི་མང་
 པོ་བསད་པའི་ཁར། དེ་ལས་མང་བ་བཙོན་བཟུང་བྱས་ཡོད། ངས་ཡོངས་ཁྲབ་
 གསལ་བསྐྱབས་འདི་མ་སྡེལ་བའི་ཉིན་གསལ་གོང་སྐར་ཡང་ལྷ་སར་མི་གསོད་འབྲེག་
 རྒྱུར་བྱུང་འདུག ཉེས་མེད་ཀྱི་མི་སྲོག་ཆུད་ཐོས་བཏང་བར་སྒོ་ཕམ་ཞིག་དུ་ཆེན་
 པོ་བྱུང་། ཉེ་ཆར་སྤིང་སྤོངས་ཅན་གྱི་རང་རིགས་ཕོ་མོ་དང་། བྱིས་པ་འདས་གོངས་
 སོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་རྒྱ་མིའི་དབང་སྐྱུར་འོག་བོད་མི་ས་ཡ་བཟལ་བ་དུས་མིན་
 རྒྱུན་འདས་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་དེ་ཉིན་གུས་བཀུར་རྗེས་དྲན་ལུ་རྒྱ་ཡིན། གདུག་རྩུབ་

དུག་པོའི་བཙན་གཞོན་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། རང་དབང་དང་དྲང་བདེན་གྱི་
 འདོད་སྐྱེ་ནམ་ཡང་འགོ་གམི་ཐུབ། ད་ཕན་ལོ་གསུམ་རིང་བོད་ནང་བཙོན་མི་ཞིག་ཞི་བའི་
 རོ་ཚོ་ལ་ཡང་ཡང་བྱས་པ་དེ་ས་དཀའ་སྤོག་དེ་ལས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་དྲགས་
 མཚན་བསྟན་ཡོད། ལྷ་བས་མ་ལེགས་པ་ཞིག་ལ། རྒྱ་མིའི་འགོ་བྱེད་ཚོས་ད་དྲུང་
 ཡང་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་དང་། བོད་མི་རྣམས་མོ་འདོད་མི་ཁེངས་པ་ཇི་
 རྣ་བུ་ཡོད་པ་ཇི་བཞིན་ཤེས་ཀྱི་མེད། ཀུན་གཟིགས་པ་ཆ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དུས་མིན་
 དུ་ཞི་བར་གཤེགས་པའི་མོ་ཕམ་གྱི་གནས་ཚུལ་འབྲུང་ཉེའི་མཐའ་མའི་གསུང་གྲེང་
 ཅང་། རྒྱ་མིས་དབང་སྐྱུར་བྱེད་པའི་རིང་བོད་མིར་ཁོ་ཕན་བྱུང་བ་ལས། རྒྱུང་
 ཀུན་བྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ལུགས་གསུངས་པ་དེས་བོད་མིའི་བསམ་ཚུལ་མཚོན་པ་ཡིན།
 ང་ཚོའི་འཐབ་ཚུང་ནི་ཞི་བའི་འཐབ་ཚུང་ཁོ་ནར་གནས་དགོས། ཞི་བའི་བྲོམ་
 རྣོར་དང་། བཀའ་འབྲོལ་མེད་པར་གཏམ་བཅོལ་སྤོང་སྤེལ་མཁན་ཚོ་གསོད་དུང་འཛིན་
 བཟུང་སྤྲུག་སྤྱོད་གཏོང་བ་དེ་མ་འོས་པའི་ཁར། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ངོས་འཛིན་བྱེད་བཞིན་
 པའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་ཡང་འགལ་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་སྤྱོད་འཇམ་སྐྱོང་
 ས་སྤོགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཏུ་བྱུང་ན་ཡང་ཚུལ་ལྡན་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་མི་ཐུབ། འཇམ་
 སྐྱོང་མི་མང་གིས་བྱ་སྤྱོད་འདི་རིགས་ལ་སྤྱོན་བཅོལ་བྱས་པ་དེས་རྒྱ་མིས་ཚུལ་མིན་
 འདི་རིགས་མཚམས་འཛིན་བྱེད་རྒྱུར་ང་ཚོར་རེ་བ་ཡོད། བོད་ནང་རྒྱ་མིས་འགྲོ་
 བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་རྣོར་ཚུལ་མིན་བྱས་པ་ལ་མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་སྤྱོན་བཅོལ་
 གྱི་གྲོས་ཚེད་ཐེངས་གསུམ་བཞག་ཡོད། དེང་སྐབས་འཇམ་སྐྱོང་ས་གནས་མང་
 པོར་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འགན་དོན་ཕན་ལྡན་པའི་སྐྱུབ་ལུགས་ཇི་ཆེར་འགྲོ་བའི་སྐབས་

འདིར་འཇམ་མིའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ནས་གོང་གསལ་གྲོས་ཚེད་གསུམ་ལག་ལེན་འཁེལ་
བའི་འཕྲོད་སྤྲུལ་གནང་གྲོགས་ལུ་རྒྱ་ལྟོ་ཡིན།

ང་ཚོར་དཀའ་འདུག་པའི་དུས་སྐབས་འདིར་རྒྱ་ཚེའི་མང་ཚོགས་ནས་སེམས་
ཁུར་ཐངས་ཏེ་ང་ཚོར་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནང་བ་ལ་སྤྱིར་བཏགས་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལུ་རྒྱ་
དང་། བོད་ནང་ལྷ་སྐོར་བསྐྱེད་མཁན་ཚོས་རང་གི་མཐོང་ཐོས་ལྟོང་ཚོར་ཇི་ལྟར་
བྱང་པོར་གསལ་བཤད་བྱས་པ་ལ་ཡང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལུ་རྒྱ།

བོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐབས་སྤྲུལ་གྱི་དཀའ་ཚོ་ག་འདི་དག་བྱང་བའི་ཞུ་བའི་
ལམ་ནས་སེམས་རྒྱུའི་བྱ་ཐབས་འདི་ཚོར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོབ་པ་དེས་བོད་མིའི་སྐོར་སྤྲོ་བས་
གོང་མཐོར་སོང་། བོད་ནང་ཞི་བདེ་འབྱུང་བ་དང་། འགོ་བམིའི་ཐོབ་ཐང་རྒྱར་
གསེའི་ཆེད་ ༡༩༥༧ ལོ་ནང་དོས་ནས་དོན་ཚན་ལྡེ་འཁོད་པའི་འཆར་གཞི་ཞིག་
བཏོན་པ་དང་། རྒྱ་ལོ་སྤྱི་ཟླ་ ༦ པ་ནང་མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་སྐོར་རྒྱ་མི་དང་
མཉམ་དུ་དོན་ཅན་ལྡེ་ལྡེ་པའི་སྐོང་མོལ་བྱ་རྒྱུའི་སྐོམ་གཞི་ལྟ་བུར་བསམ་འཆར་འཕམ་
མ་གང་འཚམས་བཏོན་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་འཕྲོས་མོལ་བྱ་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་
ཐོག་ས་གནས་དང་། དུས་ཚོད་གདམ་ག་བྱ་རྒྱུ་དོས་ལ་སྤྱད་པ་ལྟར། འདི་ནི་ཕྱི་
ཟླ་ ༡ ནང་འཕྲོས་མོལ་བྱ་རྒྱུའི་བསམ་འཆར་བཏོན་ན་ཡང་། རྒྱ་མིས་རྒྱ་མཚན་
སྐྱ་ཚོགས་བཤད་དེ་འཕྲོས་མོལ་འགོ་འཇུགས་དེ་བར་དུས་འགྲུངས་ལྟར། དོན་ཀྱང་
དེ་སྔོན་དང་མི་འདྲ་བར་རྒྱ་མིས་དངོས་ཡིད་གནས་ཚུལ་དོས་འདོན་བྱ་རྒྱུར་ཕྱན་
བུ་ཡར་རྒྱས་སྤྱིན་ཡོད་སྐབས་ཞི་བའི་ལམ་ནས་དཀའ་ཚོ་གསེལ་རྒྱུ་དེ་རྒྱ་མཚན་ལྡེ་ན་
པར་མཐོང་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད། ང་ཚོས་གོས་མོལ་བྱ་རྒྱུའི་སྐོམ་གཞི་བཏོན་པ་གཞིར་

བཟུང་དཀའ་རྙོག་སེལ་བྱུང་ན་པོད་རྒྱ་གཉིས་ཀར་ཁེ་ཕན་ཡོད་པས་མ་ཚང་། ས་ཁུལ་
འདི་ཙམ་མིན་པར་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་དང་། བདེ་འཇགས་བརྟན་གནས་ལ་ཡང་
ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད།

ཡོ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་སར་ང་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་བརྟོན་པ་དེར་བོད་མི་མང་པོས་
འདོད་ཚོ་མི་ཁེངས་པ་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་ངས་ཤེས་རྟོགས་ཡོད་པ་ལྟར། ངོས་ནས་
མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་བོད་མི་མང་གིས་བྱ་རྒྱུར་ངས་སྡོན་ནས་བཞག་ཡོད།

འགྲོ་བ་མིའི་སེམས་ལྷགས་དང་། དྲང་བདེན་ལ་མཐུར་བྱུག་དྲག་རྩུབ་བཅོན་
གོམ་ལས་རྒྱལ་ཁ་འཐོབ་རྒྱུར་ཡིད་ཆེས་རྒྱུན་དུ་ཡོད། དེར་སྐབས་འཛམ་གླིང་
གང་སར་གལ་ཆེའི་འགྲུར་བ་མི་སྟེད་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་འདི་དག་གིས་ང་ཚོ་དང་།
འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཐུན་མོང་གིས་སྡོད་བཞིན་པའི་འཛམ་གླིང་གི་མ་འོངས་པ་བཅས་
པར་ལྷགས་རྒྱུན་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་ཡིན། འགལ་ལྷོ་ཞི་བའི་ལམ་ནས་སེལ་རྒྱུར་
འཛམ་གླིང་འགོ་བྱིད་འགའ་ཞིག་གི་བྱ་རྒྱུད་ཚོ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དེས་ཕན་ཐོགས་
བྱུང་ཡོད་ཅིང་། ཞི་བདེ་དང་། རང་བྱུང་ཁམས་སྲུང་རྒྱུ་བ་དང་། འཛམ་གླིང་གི་
དཀའ་རྙོག་ཁག་འགྲོ་བ་མིའི་གཤིས་སྡོད་དང་མཐུན་པའི་ལམ་ནས་སེལ་བྱུང་རྒྱུར་
མེ་བ་སྐར་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་པ་ལྟར་བྱུ་མཐོང་། བོད་ཕྱི་ནང་དུ་གནས་པའི་བོད་མི་ཚོ་
ནས་རང་དབང་དང་། དམངས་གཙོ། ཞི་བདེ་གོང་དུ་སྡེལ་བའི་ལས་འགུལ་བརྒྱུད་
གོང་གི་འགྲུར་འགྲོས་ལ་ཕན་ཐོགས་ལྷགས་སྡོན་པུན་ཡོད་འདི་དག་བྱེད་ལྷགས་ཇི་
ཆེར་གཏོང་དགོས།

འགྲོ་ཀུན་བདེ་བའི་སྡོན་ལམ་བཅས།།

༡། །སྤྱི་ཚོར་ཡལོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 མྱི་ལོ་ ༡༧༧༠ གསུམ་བཅུ་ཉེ་དུས་དྲན་ཐེངས་སོ་གཅིག་པའི་
 ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

‡ བོད་དུ་རྒྱ་མིའི་བཅན་འཇུག་དབང་རྒྱུར་ལ་བོད་མི་ས་འོ་མོ་ལ་གདོང་ལེན་བྱས་
 ཏེ་ད་ཕན་ལོ་ངོ་སོ་གཅིག་སོང་། ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གལ་འགངས་
 ཆེ་བའི་དུས་ཚོད་འདི་བརྟེན་སྲུང་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར། ངས་བོད་མི་ཚང་མར་
 འཚམས་འདྲི་དང་། བོད་རང་དབང་གི་ཆེད་དུ་གཅེས་པའི་སློབ་ཀྱང་བཏང་བའི་
 བོད་མི་དཔའ་བོ་ཕོ་མོ་དེ་དག་ལ་རྗེས་དྲན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོའི་མི་དམངས་ཀྱིས་
 གདུག་རྩུབ་ཆེ་བའི་དྲག་པོའི་བྲིམས་གཞིའི་བཀོད་འདོམས་འོག་དུ་ཡང་ལྷམ་པ་མེད་
 པའི་སེམས་ཐག་གཅང་བཅད་ཀྱིས་རང་དབང་དོན་དུ་འཐབ་རྩོད་བྱས་པར་རྗེས་སུ་
 ཡི་རངས་ཡོད།

ང་ཚོས་མ་འོངས་པའི་སྐོར་བསམ་གཞིགས་སྐབས་ལྔ་ལོ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་
 གནས་ཚུལ་དེ་དག་དྲན་ཏེ་ས་ཡིན། ཅན་ཅིང་སྤྱི་ཟླ་དུག་པར་རྒྱ་ནག་ནང་དམངས་
 གཙོའི་དོན་དུ་མི་དམངས་ཀྱི་ལས་འགུལ་བརྩམས་པ་དེ་འཛོམས་ཟོན་མེད་པའི་དྲག་
 །བྱགས་ཀྱིས་མནན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོའི་ལས་འགུལ་དེ་རྒྱ་བོས་སྤྱི་ན་མེད་
 པ་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་མང་ཚོགས་ནང་རང་དབང་རྩོད་ལེན་གྱི་སླིང་སློབས་མེ་ཆེ་སྐར་
 ཡང་གསོས་པ་དང་། འཛོམས་སླིང་ས་གནས་མང་པོར་རང་དབང་གི་སླིང་སློབས་
 འཕེལ་བཞིན་པའི་བྱགས་རྒྱེན་དེ་དག་ལས་རྒྱ་ནག་གཞིལ་ཐབས་མེད་པར་གྱུར་ཡོད།

ཡོ་རོབ་ཤར་སྤྱོད་གསུམ་ནང་གཞན་དང་མི་འདྲ་པའི་འགྲུར་བ་འགྲོ་བཞིན་པ་འདིས་
འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དང་། ཚབ་སྤྲིད་ཀྱི་འགྲུར་པའི་མགྲོན་པོ་ཚང་གི་
དཔེ་མཚོན་ཞིག་བསྟན་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་རྫོང་ཨ་ཇི་རི་ཀའི་འོག་ནས་མ་མི་སྤེལ་རང་
བཙོན་ཐོབ་པ་དང་། མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་མེད་པ་བཟོ་
རྒྱུར་རྫོང་ཨ་ཇི་རི་ཀའི་གཞུང་གིས་གོམ་བཤོད་དང་པོ་སྤོས་ཡོད། རྫོང་སྲོལ་སྤྱི་འོས་
ཤིག་ལ་འགྲུར་བ་དེ་དག་ནི་དངོས་འབྲེལ་མི་དམངས་ལས་འགུལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཤིག་
ཡིན་ལ། དེའི་རྩ་བ་ནི་འགོག་ཏུ་མེད་པའི་འགྲོ་བམིའི་དྲང་བདེན་དང་རང་དབང་
གི་འདོད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲུར་བ་དེ་དག་གིས་གང་
བསྟན་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱ་མཚན་དང་། རྫོང་སྲོལ་སྤྱི་འོས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་
པའི་རང་དབང་གི་འདོད་པ་རྣམས་ལ་མཐའ་མའི་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་བསྟན་
ཡོད། དེར་བརྟེན་ངས་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བྱེད་ཚོར་དེ་འདྲའི་འགྲུར་བ་དེ་དག་ལ་འགོག་
རྒྱུ་མ་བྱས་པར་བོད་རྒྱའི་མི་དམངས་ཀྱི་དཀར་རྩོད་རྣམས་ཁོག་ཡངས་སྤོ་རྒྱ་ཆེ་
བསྤྲེད་དང་། ཐབས་ལམ་གསལ་པའི་བསམ་གཞིགས་བྱེད་དགོས་པའི་འབོད་བརྒྱུལ་
བྱེད་རྒྱ་ཡིན། འགྲོ་བམིའི་རིགས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་རང་དབང་དང་ཆེ་མཐོང་
ལྡན་པར་གནས་རྒྱུའི་སེམས་འདུན་དེ་དག་དྲག་བྱུགས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་མཚན་མི་བྱུབ།
རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བྱེད་ཚོས་རྒྱ་ནག་རང་གི་དཀར་འཕྲུལ་དང་། བོད་ཀྱི་གཞན་དོན་སྦྲོར་
རྒྱ་རྒྱུངས་གསལ་པ་དང་། བསམ་སྤོ་གསལ་པ་གཏོང་དགོས་ཤིང་། སྤྱི་སྤོ་བྱུགས་
གོང་ནས་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་དང་། འཚོ་མེད། འོས་འཚོམས་ཀྱི་ལམ་སྤྱོད་སྤོར་བོད་
མི་དང་། རྒྱ་ནག་རང་གི་སྤོབ་ཡུག་ཚོའི་འབོད་ཚོགས་དེ་དག་ངེས་པར་དུ་དང་ལེན་བྱེད་དགོས།

རྒྱ་མི་སྲིད་ལྷན་ཁག་གི་འབྲེན་ལུགས་ལྟར་། རོན་སྡེ་དང་རྒྱ་ནག་ནང་རྒྱ་མི་
 མ་ཡིན་པའི་མི་རིགས་སྐོར་ལ་མང་པོ་དེ་དག་ལ་མི་རིགས་དབྱེ་འབྲེད་ཀྱི་བྱ་བ་བསམ་
 ལྷོད་ཆོག་པའི་རྒྱ་ག་བརྒྱལ་བསམ་གྱི་ས་མི་བྱུང་བ་ལྟར་དང་མྱོང་བ་ཞིན་ཡོད།
 དམར་པོས་དབང་བརྒྱུར་བྱས་ཏེ་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་སོང་བའི་རྗེས་སུ་ཡང་སྐྱེས་
 དེ་རྒྱལ་སྐོར་ལྷན་ཁག་དང་། དཔལ་འབྱོར་དབྱུང་པོང་ས་ཡིན་པ་རྒྱ་མི་ཁོ་རང་ཆོས་
 རོས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེས་མ་ཆད་སྐྱེས་ལྷན་ཁག་དེ་ཆོའི་མི་རིགས་ཆོར་སེམས་འཚབ་
 བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མིའི་སྲིད་བྱུང་ཞི། སྐྱེས་ལྷན་ཁག་དེ་དག་ཏུ་བཅུན་ཤེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱས་མི་
 འཕོར་བརྒྱུར་བཅོས་གཏོང་བ་དེ་ཡིན། སྐྱེས་ལྷན་ཁག་དེ་དག་པལ་ཆེ་བའི་ནང་རྒྱ་མི་གྲངས་
 འཕོར་མང་བ་ཆགས་ཡོད། མན་ཏུ་རི་ཡ་ད་ཆ་རྒྱ་ནག་ནང་བེམ་བེམ། རང་སོག་
 ཏུ་སོག་པོའི་མི་རིགས་སྐོར་ལ་གཉིས་དང་འབྲུམ་དུ་ག་ཙམ་ལས་མེད་ཅིང་། རྒྱ་རིགས་
 སྐོར་ལ་བཅོམ་བརྒྱུད་ཙམ་ཡོད། ཤར་ཏུ་རྒྱ་སི་བཟན་གྱི་མི་འཕོར་བྱེད་ལྷན་རྒྱ་མི་རིགས་
 ཡིན་པ་དང་། བོད་མི་སྐོར་ལ་དུག་གི་མི་འཕོར་ནང་རྒྱ་རིགས་སྐོར་ལ་བདུན་དང་བྱེད་
 ཙམ་ཡོད།

རྒྱ་མི་ཆོན་ཏེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱ་མི་མ་ཡིན་པའི་མི་རིགས་གཞན་དག་
 རྒྱལ་སྐོར་བཞིན་གྱི་སྡེ་དང་འཇགས་མ་ཐུབ་པར་གྱུར་ཡོད། ཁོང་ཆོའི་སེམས་
 ཀྱི་རྒྱ་ཁ་གསོ་མ་ཐུབ་ན་མ་འོངས་པར་དཀའ་ལྷོག་ཆེན་པོ་ལྷན་ཁག་དེས་ཡིན། ངའི་
 བསམ་པར་རྒྱ་ནག་གིས་རྒྱ་སྐྱེས་དང་། ལྷན་པར་དུ་སྲིད་འཛིན་རྒྱོར་པ་ཅོམ་ནས་དཀའ་
 ངལ་དེ་འདྲའི་རིགས་སེལ་བསམ་ལ་འཕྲོས་མོལ་དང་། ལུ་བཤངས་བྱེད་ལུགས་
 རྒྱས་བསྐྱབ་བྱེད་པར་དུ་ལེན་དགོས། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་རྒྱ་རིགས་མིན་པའི་

མི་རིགས་གཞན་དག་གི་ས་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་དཀའ་ཚོར་གྱི་རྣམས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དཀའ་
ངལ་གཅིག་པུ་མ་ཡིན་པར། གཞི་རྩ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དཀའ་ཚོར་གྱི་ཡིན་སྟངས་དེ་ཆབ་
སྲིད་བརྒྱུར་བཅོས་ཁོ་ནའི་ལམ་ནས་སེལ་ཐབས་བྱེད་ཆུ་གསལ་པོར་གཤམ་དགོས།
པོད་ཀྱི་གནད་དོན་གྱི་དཀའ་ཚོར་གཞི་བ་དང་། རྒྱ་མཚན་ལྡན་པའི་སློབ་ནས་སེལ་
སྤང་ངས་ཞི་བའི་གྲོས་འཆར་དོན་ཚན་ལྡན་དང་། སི་ཏུས་སི་སྤྱལ་གི་གཏམ་བཤད་
གཉིས་བཏོན་པ་ཡིན། པོད་དུ་དྲག་པོའི་བྲིམས་གཞི་བཞེད་འདོམས་བྱས་པའི་རྗེས་
སུ་ཡང་གྲོས་མོལ་དངོས་གཞི་གང་མཚུགས་འགོ་འཇུགས་ཐུབ་ཐབས་དང་། བཅ་
ཚུན་མཐུགས་འཛིན་ཞི་སྟོན་དུ་གཏོང་ཆེད་ཐོག་མར་ཉོང་ཀོང་དུ་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་
ཚུགས་དང་། གནས་ཚུལ་གཞན་དག་གོ་བསྟུར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་སྡོམ་འགྲོའི་ཚོགས་
འདུ་ཞིག་འཚོག་རྒྱུར་ང་ཚོས་གྲོས་འཆར་བཏོན་ཡོད། ཐབས་སྤྲུལ་པ་ཞིག་ལ་ང་
ཚོས་བསམ་པ་རྣམས་དག་གིས་འབད་བཅོལ་བྱས་པ་དེར་རྒྱ་མིའི་འགོ་བྱེད་ཚོས་ད་བར་
འགྲིགས་གཙོའི་ལན་གསལ་གང་ཡང་མ་བྱུང་།

དོས་ནས་དེ་སྔའི་པོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་བརྗོད་པ་ལ་ཉེ་ཆར་རྒྱ་མིས་སློབ་བརྗོད་
དང་། དགག་ཆ་ཤུགས་ཆེ་བྱེད་ཀྱི་འདུག །ཁོང་ཚོའི་འདོད་པ་ལྟར་ན་ངའི་བརྗོད་
བབ་བརྒྱུར་བཅོས་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་ཡང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་།
བདེན་པར་བརྒྱུར་བཅོས་གཏོང་ཐབས་གལ་ཡོད། རྒྱ་མིའི་མནོ་བསམ་གྱུ་དོག་ཆེས་
པའི་དབང་གིས་ངས་དོན་ཚན་ལྡན་དང་། སི་ཏུས་སི་སྤྱལ་གི་གྲོས་འཆར། རོ་ཤེལ་
བྱ་དགའ་སྟོན་ལེན་སྐབས་ཀྱི་གཏམ་བརྗོད་བཅས་ཀྱི་སྟེང་པོར་མ་འོངས་པའི་པོད་
དང་། རྒྱ་གཞི་འབྲེལ་བའི་སྟོར་བརྗོད་ཡོད་པ་དེ་རྒྱ་མིས་གོ་ཉོགས་ཇི་བཞིན་ཐུབ་

མི་འདུག །དེ་ཚོའི་སྐོར་ངོས་ནས་བསམ་སྒོ་གྱུ་ཡང་ས་པོའི་སྐོར་ནས་འབྲོས་མོལ་བུ་
འདོད་ཡིད།

པོད་མི་མང་ཆེ་བ་པོད་ནང་ཡོད་པས་ཁོང་ཚོའི་རེ་འདོད་དོ་མཛེ་ཡོད་ངོས་འཛིན་
བུ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་། ཁོང་ཚོ་པལ་ཆེ་བར་པོད་རང་བཅོན་གཙང་མའི་རེ་
འདོད་ཤུགས་ཆེ་ཡོད། གལ་ཏེ་འདི་སྐོར་རྒྱ་མིར་སྒོ་དོགས་ཡོད་ན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལྷ་ཉོག་
འོག་པོད་མིའི་རེ་འདོད་ཇི་ཡོད་འོས་ཤོག་བསྐྱུ་ལེན་བྱེད་དུ་འཇུག་དགོས།

པོད་རྒྱའི་དབར་འབྲེལ་བ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་། འདྲ་མཉམ་དང་། དང་
བདེན། ཕན་ཚུན་གཉིས་ཕན་གྱི་རྩ་དོན་ལ་ངེས་པར་གཞི་རྩ་འཛིན་དགོས་ཤིང་། རྒྱ་
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལྷི་དུས་སྐབས་སུ་པོད་རྒྱའི་དབུ་བྱིན་སྒོ་བོས་ཅན་ཚོས་བཞག་པའི་
པོད་རྒྱའི་ཆིངས་ཡིག་ལྷ་སའི་དོ་རིང་ལ་བཞོས་ཡོད་པའི་རྩ་དོན་དེ་དག་ལ་ཡང་ངེས་
པར་རྩ་འཛིན་བྱེད་དགོས། དེའི་ནང་གི་རྩ་དོན་གཅིག་ལ། པོད་པོད་ཡུལ་ན་རྒྱུད།
རྒྱ་རྒྱ་ཡུལ་ན་རྒྱུད། ཅེས་འཁོད་ཡོད།

ངས་སྒོ་པམ་ངང་བརྗོད་རྒྱུར། པོད་མིའི་གནད་དོན་དེ་དག་ལ་རྒྱ་མིའི་འགོ་
བློན་ཚོས་ལྷ་རྒྱུ་ལགས་པ་བཞིག་འཛིན་རྒྱ་ལྷ་ཅི། པོད་མིའི་བློ་སྐོར་དེ་དག་འཛིགས་
སུ་རུང་བའི་དམག་དཔུང་གིས་དྲག་གནོན་ལུ་མཐུད་བྱེད་བཞིན་ཡོད། མ་ཉིང་པོད་
མིས་ངོ་ཚོལ་རམ་སྟོན་བྱས་པ་ལ་ལྷ་སར་དྲག་པོའི་བྲིམས་གཞི་བཞོད་འདོམས་བྱས།
དེ་ནས་ལྷ་གསལ་ཇི་སེའི་ཅིང་དུ་དྲག་པོའི་བྲིམས་གཞི་བཞོད་འདོམས་བྱས་པ་དེ་ཉེ་ཆར་
ཕྱིར་འཐེན་བྱས་འདུག །ལྷ་སར་དྲག་པོའི་བཞོད་སྒྲིག་སྤྱིར་འཐེན་བུ་རྒྱ་ཕར་བཞག་
པོད་མིར་བཅོན་དབང་ཆིངས་ཞགས་ལུ་མཐུད་དམ་པོར་སྒྲོམ་བཞིན་ཡོད། ཉེ་ཆར་

བོད་ནས་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ་ལྟར་ན། ད་དུང་དྲག་གོན་ཉི་ཤེས་འགྲུལ་གསལ་ར་
པ་ལག་བརྟམ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་ནི། དེང་སང་ལྷ་སར་བྱིམ་ཚང་ཁང་རྫོང་རེ་རེ་
བཞིན་འགྲུལ་གསལ་རང་བཅོན་ཚུད་ལེན་གྱི་རམ་སྟོན་བྱེད་མཁན་དང་། དེར་རྒྱལ་
གཉེན་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཚད་ཞིབ་བྱེད་བཞིན་འདུག །རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བྱིད་ཚོས་
གདུག་རྩུབ་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་ཀྱང་གཞིས་ལུས་བོད་མི་རྣམས་སེམས་ཐག་གཙང་ཚོད་
དང་། ལྷུ་མ་པ་མེད་པར་གནས་ཡོད། རང་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་ལ་ཚུད་ལེན་བྱེད་
པའི་ལས་འགན་དང་། ཐོབ་ཐང་བོད་མི་ཚང་མར་ཡོད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོའི་འཐབ་
ཚུད་དེ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་གཞི་རྩུར་འཛིན་དགོས།

བོད་མི་ཚོར་གལ་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་གཅིག་ཞིག་ནི་བོལ་ཞི་བདེའི་གཞེང་ས་བརྟོད་
གྱི་བྱ་དགའ་བྱུང་བ་དེ་ཡིན། དེས་ང་ལྷ་པ་ཉམ་རྒྱུང་ཞིག་གི་གནས་སྟངས་ལ་ཕན་
གོན་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། བོད་མི་ཚོའི་དོན་དུ་ངོས་རང་ལ་དགའ་ཚོར་བྱུང་། གང་
ཡིན་ཟེར་ན། བྱ་དགའ་དེས་བོད་མིའི་རང་དབང་དང་། དྲང་བདེན་གྱི་འཐབ་ཚུད་
བྱེད་ལུགས་ལ་བསྐྱབས་འོས་གྱི་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་ཞིག་རེད། ངོས་འཛིན་དེས་
དང་བདེན་དང་། ལྷིང་སྟོབས། སེམས་ཤུགས་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ལུང་
པ་བཅིངས་བཀོལ་གཏོང་རྒྱ་ལམ་རྫོང་ས་ཡོང་བའི་ཡིད་ཆེས་ཡང་སྐྱར་རེ་བརྟན་དུ་
སྦྱིན་ཡོད།

ང་ཚོའི་འཐབ་ཚུད་འདི་བཞིན་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་
དབང་། མ་འོངས་པའི་བདེ་སྲིད་ཆེད་ཡིན་སྟབས་ང་ཚོས་དམངས་གཙོའི་རྒྱིག་
འཇུག་ས་ཁག་དང་། དམངས་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཁག་ངེས་པར་སྲ་བརྟན་ཆེ་བུ་

གཏོང་དགོས། ངས་ཐེངས་མང་བཟོད་ཟིན་པ་ལྟར། དེང་དུས་ཀྱི་བོད་གསར་པའི་
འཇུགས་སྐྱེན་དང་། མི་དམངས་ཡར་ལྗས་སྦྲད་རང་དབང་དང་། དམངས་གཙོ་ར་
བཙེ་མཐོང་གྲེད་རྒྱ་གཙོ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ༡༩༧༩ ལོར་ངས་བོད་ཀྱི་དམངས་
གཙོའི་རྩ་ཁྲིམས་ཤིག་གསར་གཏོད་བྱས་པ་དེས་ང་ཚོར་དམངས་གཙོའི་འགོ་ལུགས་
སྐོར་རྩ་ཆེའི་ཉམས་སྲོལ་བྱུང་ཡོད། ད་དུང་དམངས་གཙོའི་རྣམ་པ་ཤུགས་ཆེ་རུ་
གཏོང་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་སྲི་འབྲས་དང་། བོད་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་
རང་ལ་འགྲུར་བ་གཏོང་དགོས། ང་ཚོའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་ཁག་དམངས་གཙོ་ཇི་ཆེ་
དང་། རྒྱས་པ་ཇི་ཆེར་གཏོང་ཆེད་མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་འཆར་བསྐྱུ་ལེན་གྲེད་བཞིན་
ཡོད། ད་ལྟ་བཙན་གྲོལ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། མ་འོངས་པར་བོད་ནང་དུ་རང་
དབང་དང་དམངས་གཙོ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡོང་བ་གྲེད་རྒྱ་ནི་བོད་མི་ཚང་མར་འབྲི་
བའི་ལས་འགན་ཞིག་ཡིན། མ་འོངས་པར་རང་དབང་དང་། དམངས་གཙོ་ལྡན་
པའི་བོད་གངས་ཅན་འཛིན་སྐྱོང་གི་ཁུར་འགན་གཙོ་བོ་རྒྱ་མིའི་བཙན་འོག་བོད་ནང་
ཡོད་པའི་ལས་གྲེད་ཚོ་དང་། ཅ་གཞིན་ཤེས་ལྡན་ཚོའི་ཕྲག་པར་ལེན་དགོས།

ང་ཚོའི་རང་དབང་དང་། དང་བདེན་གྱི་འཐབ་རྩེད་ལ་སེམས་ཁུར་ཕན་གོགས་
དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་ཚང་མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷུ་རྒྱ་ཡིན།

༡། །སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྟུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 ཐུ་ལོ་ ༡༧༧༡ གསུམ་བརྩའི་དུས་དྲན་ཐེངས་སོ་གཉིས་པའི་
 མོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ ལོ་གཉིས་རྩོན་རྒྱ་མིས་ལྷ་སར་དྲག་པོའི་བྲིམས་འདོམས་བྲུས་པའི་དུས་ཚེས་
 ཏེ། ༥ པམ་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༥ ཉིན་པོ་དེའི་ཆེད་རང་སྲོག་ལལ་བར་དོར་བའི་ན་
 གཞིན་ལྷག་པ་ཚེ་རིང་སོགས་དང་། སྲོག་ཉེན་ཆེན་པོའི་རང་གནས་པ་རྫོང་བཟང་བརྟན་
 འཛིན་སོགས། ད་དུང་པོད་རང་དབང་བདེན་དོན་རྩོད་ལེན་ལུ་མཐུད་བྱེད་བཞིན་
 པའི་དཔའ་བོ་པོ་མོ་བཙོན་ཚུད་མནར་གཅོད་ཚད་མེད་སྲོང་མཁན་དང་། དེ་དག་
 གི་ནང་མི་བཅས་པར་རྗེས་དྲན་སློན་ལམ་བྲུས་གིང་། ད་ནས་ལོ་ལྟར་དེ་ཉིན་གོང་
 བཞིན་རྗེས་དྲན་དང་སློན་ལམ་གྱི་དུས་ཚོའི་གསལ་ལ་སྤྱང་བཙོ་བུ་རྒྱ་ཡིན། ད་ཉིན་གསུམ་
 བརྩའི་དུས་དྲན་ཐེངས་སོ་གཉིས་པའི་སྐབས་འདིར་སྐྱར་ཡང་པོད་མི་དཔའ་བོ་འདས་
 གསོན་ནམས་ལ་རྗེས་དྲན་དང་། མཚོག་གསུམ་བྱགས་རྗེ་སྐྱེལ་བའི་གསོལ་འདེབས་
 བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

པོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ནི་ད་དུང་ཐབས་སྤྱུག་ངང་གནས་ཡོད། ཅན་ཅིང་སྤྱི་
 ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡ ཉིན་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཚོས་པོད་དུ་དྲག་པོའི་བྲིམས་གཞི་
 སྤྱིར་བཏུ་བྲུས་ཚུལ་གསལ་བསྐྱགས་བྲུས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་མིང་ཅམ་ཞིག་ཡིན་
 པའི་དཔེ་མཚོན་གསལ་པོ་ཡོད། དམག་མིའི་ཉེན་རྟོག་པ་བསྐྱས་བསྐྱོངས་སྤྱིར་འབྲེན་
 བྲུས་པའི་ཚབ་དུ་ཞི་ཆས་གྲོན་པའི་ཉེན་རྟོག་པ་རྫོང་སྤྲག་བཀམ་ཡོད། གལ་ཏེ་རྒྱ་
 མིས་བཤད་པ་ལྟར་གནས་ཚུལ་ནི་འཇམ་ཡིན་ན་ཞི་ཆས་གྲོན་པའི་ཉེན་རྟོག་པ་དེ་དག་

འབྲུལ་དུ་སྦྱིར་འཐེན་བྱས་ཏེ་རྣམ་པའི་འཛིན་སྐྱོང་ལི་པའི་འགོ་བྱིན་ཁག་ནས་བྱེད་དགོས།
 དག་པོའི་བྲིམས་གཞི་མ་བརྟུན་གོང་པོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ནས་ནང་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་
 དང་ཉམས་ལེན་ཚུ་ལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་སྣོ་གསལ་དོན་གཉེར་ཅན་བརྒྱ་ལྷག་མང་
 པོ་ཞིག་སློབ་གཉེར་གྱི་བརྟེན་གནས་དེ་དག་ནས་སྦྱིར་འབྲུད་བྱས་པ་ནི་སྣོ་ཕམ་གྱི་རང་
 བཞིན་ཞིག་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་དུང་ཆེ་ཅན་ཙེ་མིན་
 རྩ་ལོ་སྦྱི་ཟླ་ ༥ པའི་ནང་པོད་དུ་སློབ་སྦྱོང་རྒྱ་རྒྱ་སར་པོད་མིས་ལས་འགུལ་འཛི་བྱས་
 འཆར་ཅན་རྒྱ་མིས་སྤྱིད་དོན་དུ་བརྩེ་བ་ལྟར་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་ལ་བསྐྱབས་ནང་ཕྱི་
 ལ་མུར་པའི་དུང་རྟེན་གནས་པོ་གཏོང་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་ཡོད། དེ་ལྟ་ནའང་པོད་
 མིའི་སྣོང་སྣོད་བས་དང་སེམས་ཤུགས་ནམ་ཡང་མ་ཆག་པར་རྣམ་པར་བཅོན་ཤེད་ཀྱིས་
 བཀག་སྡོམ་འཛི་རྣམ་ཡོད་རུང་པོད་མི་སེར་རྒྱ་ཀྱན་ནས་པོད་རང་དབང་བདེན་དོན་
 སྲུང་རྩམ་སྣོན་ཐོངས་བཅུ་གཉིས་ཙམ་མུ་མཐུད་དེ་བྱས་ཡོད།

པོད་ནང་རྒྱ་རིགས་ཕོན་ཆེ་མུ་མཐུད་འཇུ་ལ་སྡོད་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། ང་ཚོའི་
 མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་ཤུལ་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་གནས་ཚུ་ལ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བ་
 དེས་ངོས་རང་སེམས་འཆབ་ཆེན་པོ་བྱུང་རྒྱུན་ ༡༩༤༥ ལོར་ཞི་བའི་གྲོས་འཆར་
 དོན་ཚན་ལྔ་དང་། ༡༩༤༩ ལོར་སི་ཏུས་སི་ལྷག་གི་གྲོས་གཞི་བཅས་གལ་ཆེའི་
 གྲོས་གཞི་གཉིས་འགོ་འཇུགས་གསལ་བདོན་བྱས་ཡོད།

སི་ཏུས་སི་ལྷག་གི་གྲོས་གཞི་དེ་པོད་ནང་རྒྱ་མིས་དབང་རྒྱུར་བྱེད་བཞིན་པའི་
 གནས་ཚུ་ལ་དངོས་ཡོད་དང་བརྟུན་ཞིང་། པོད་མིའི་རྩ་བའི་ཁེ་སྲུང་ཁག་རྒྱུབ་སྲུང་
 ལྷག་བསམ་ནམ་དག་དང་། ཡིད་ཆེས་སློབ་འགོལ་གྱིས་བདོན་པ་ཡིན་ཅིང་། གྲོས་

གཞི་དེར་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་སློང་ཕམ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། མང་པོ་ཞིག་ནས་ཀྱང་སྲོག་གས་
བསྐྱུ་ན་ཆེས་དྲགས་པ་དང་། དགོས་མེད་ཕམ་འཁྲུང་ཆེ་དྲགས་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་
བྱས་ཡོད།

ངའི་གྲོས་འཆར་འདི་དག་ལ་རྒྱ་མིའི་འགོ་བློན་ཚོས་གཞུང་འབྲེལ་ལན་འདེབས་
གང་ཡང་བྱས་མེད་པའི་ཁར། ཁོ་རང་ཚོའི་གཞུང་གི་དྲི་ལ་བསྐྱབས་ལས་རིགས་
ཁག་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་ཀྱང་བྱས་ཡོད། རྒྱ་མིའི་ངོས་ནས་གྲོས་གཞི་དེ་དག་ལ་བརྟེན་
སྤངས་གཏུ་དོག་གིས་དང་ལེན་མ་བྱས་སྟབས་ངའི་ངོས་ནས་བསམ་འཆར་གྲོས་གཞི་
བཏོན་པ་དེ་དག་གི་ཕན་ཚུན་ཐོན་མ་ཐུབ་པར་བརྟེན་ང་ཚོས་རྒྱ་མིའི་འགོ་བློན་ཚོ་དང་
འབྲེལ་མཐུད་བྱེད་རྒྱའི་འབད་བརྩོན་གྱི་བྲག་པ་འདིའི་ཐང་ལམ་སློང་མ་བྱུང་བར་ངོས་
འཛིན་བྱ་རྒྱུ་ནི་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་ཡིན། མི་རིང་བར་རྒྱ་སྲོག་གས་ནས་འཁྲུང་ལེན་
གསར་པའི་རིགས་མ་བྱུང་ཆེ་ངོས་ནས་སི་ཏུས་སི་སྐྱག་ཏུ་བཏོན་པའི་གྲོས་འཆར་
འདི་དག་ལག་བརྟུན་བྱེད་དགོས་པའི་འགན་ཁུར་གང་ཡང་མེད་པར་བརྩི་རྒྱུ་ཡིན།
འོན་ཀྱང་ངས་བོད་མིའི་རང་དབང་དང་། གཞི་རྩའི་ཐོབ་ཐང་གི་དོན་དུ་ལྷ་མཐུད་
ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ནམ་ཡང་མེད་ཅིང་། ད་དུང་རྒྱ་མི་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་
ཏེ་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་བརྒྱུད་བོད་མིའི་ཅ་དོན་སྐྱབས་ཐབས་སུ་འབད་བརྩོན་ལྷན་ལམས་
བྱེད་རྒྱའི་འདུན་པ་བརྟེན་པོ་ཡོད། སྤྱི་ལོ་འཛམ་གླིང་ནང་བཟང་སྲོག་གས་ཀྱི་
འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་དུ་མ་བྱུང་ཡོད། རུ་སུའི་ནང་སྲིད་འཛིན་སྣོད་པོ་ཅོད་ནས་མང་
ཚོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསལ་མཚོན་ཐུབ་པ་དང་། འགན་ཁུར་ཆེ་ཅོམ་ལེན་ཐུབ་པའི་གཞུང་
ཞིག་འཇུགས་སྤྱད་དམངས་གཙོའི་གོམ་བཏོད་བྱས་པ་དེས་གལ་ཆེའི་རྣམས་ལྟགས་

ཆེན་པོ་ཐོན་ཡོད། རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ཞིག་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཡོ་རོབ་གར་སྤྱིགས་
ནང་ཚོགས་པ་གཅིག་ཁོ་ནས་དབང་འཛིན་གྱིད་པའི་བཅའ་ཤེད་སྐྱེར་འཛིན་རིང་ལུགས་
ཀྱི་ཚབ་དུ་མང་མོས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་གཞུང་གསར་འཛུགས་ཐུབ་པ་དང་།
སྐར་ལིན་གྱི་ཕྱི་གཤམ་གཏོར་བཞེག་གིས་འཇར་མན་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཆེག་སྦྱོལ་རྒྱལ་
ཁབ་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་གང་དམག་གི་མཇུག་མཐར་སླེབས་པའི་མཚོན་ཉགས་ཤིག་
ཡིན་པ་དང་། གར་རྒྱལ་བར་དམག་འཐབ་ཡོང་དོགས་ཀྱི་དངངས་སྐྱབ་མུ་མཐུད་
གྱིད་མི་དགོས་པའི་འཛམ་གླིང་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་མདུན་བརྗོད་བྱས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

སོག་པོའི་ནང་ལ་ཡང་གཞུང་གསར་བཞེག་གདམ་པའི་ཆེད་མི་མང་ནས་འོས་
བསྐྱེད་བྱས་ཡོད། ཐོད་དང་ཚོས་རིག་གི་འབྲེལ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་སོག་
པོའི་ལུང་པར་ནང་ཚོས་སྐྱེར་གསོ་གྱིད་རྒྱུའི་ལས་དོན་ལ་ངས་དམིགས་བསལ་གྱི་
དགའ་བསུ་ལུ་རྒྱ་ཡིན། བྱིམ་མཚོས་བལ་ཡུལ་མི་མང་ནས་སྤྱིད་དོན་ཤོག་ཁག་མང་
པོ་ཡོད་པའི་ལམ་སློལ་འཛུགས་རྒྱུར་འབད་བཅོལ་བྱས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་བར་ནང་
མཚོག་ནས་གོ་མ་བརྟོད་དེར་མཐུན་འགྱུར་གནང་བར་ངས་བསྐྱབས་བརྗོད་ལུ་
རྒྱ་ཡིན།

འཛམ་གླིང་ནང་དེ་ལྟ་བུའི་ཅ་པའི་འགྱུར་འགྲོས་བཟང་པོ་འགྲོ་བཞིན་པའི་སྐབས་
རྒྱ་ནག་གཅིག་ཕུ་འགྱུར་བ་མ་ཐུན་པར་གནས་མི་ཐུབ་པར་ཡིད་ཆེས་ཡོད། ཉིན་
གཅིག་རྒྱུའི་མི་མང་ནས་དམངས་གཙོ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ཁོ་ན་བརྒྱུད་རང་རང་གི་
གསར་གཏོད་སློབ་སྦྱོར་རྣམས་ཅུལ་བཏོན་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁེ་ཕན་དང་། འཛམ་གླིང་
ཞི་བདེ་ཡར་རྒྱས་བཅས་སྐྱབ་ཐུབ་པ་མཐོང་གི་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་འགྱུར་བ་ཡོང་རྒྱུའི་

ཏྲགས་མཚན་གསལ་པོ་འདུག །པེ་ཅིང་དུ་ ༡༧༤༧ ཟུང་ལྷ་ ༦ པར་སློབ་ཕྲུག་
དང་ཤེས་ཡིན་ཅན་ནས་འགོ་འཁྲིད་པའི་དམངས་གཙོའི་ལས་འགུལ་ལ་དྲག་གཞིན་
བྱས་པ་དེས་འཕྲལ་སྐྱབ་མཐའ་ཉེས་ཅོམ་ལས། སྤྱགས་རྒྱུང་རིང་པོར་རྒྱའི་མི་མང་
གིས་རང་དབང་དང་དམངས་གཙོའི་ལས་འགུལ་ལྷན་མཐུན་གྱི་དུ་རྒྱུར་ལྷགས་རྒྱུན་
ཐེབས་ཡོད།

མ་འོངས་པར་རྒྱ་ནག་ནང་ཞི་བདེ་དང་ཚབ་སྲིད་སྲ་བརྟན་ཡོང་མི་ན་ནི་རྒྱ་མིའི་
དམངས་གཙོའི་ལས་འགུལ་དེ་འགྲུབ་མིན་ཅོམ་ལ་རག་ལུས་པ་ཞིག་མིན་པར། རྒྱའི་
དབང་རྒྱུར་ལས་རང་དབང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་རྒྱ་མི་རིགས་མ་ཡིན་པའི་མི་དམངས་ས་
ལ་མང་པོ་དེ་དག་གི་རེ་བ་འགྲུབ་མིན་ལ་རག་ལུས་པ་ཞིག་ཡིན། ཨི་ཤ་ཡེ་ཡོངས་
ལ་ཞི་བདེ་སྲ་བརྟན་དང་ཚང་མའི་ཁེ་སྤོང་དམངས་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་མཐུན་
སྤྱོད་སྤོང་ཚོགས་སྡེ་ཞིག་འཕྲུགས་དགོས། ཚོགས་སྡེ་དེའི་ནང་རྒྱ་ནག་གསལ་པོ་ལྷགས་
དགོས་ལ། རྒྱའི་མི་སེར་སྡེ་ལ་བའི་དབང་རྒྱུར་ལས་གྲོ་ལ་བར་འདོད་པའི་བོད་
དང་། ཤར་རྒྱུར་གི་སེ་ཐོག་ནང་སོགས་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་ཨེ་ཤ་ཡེའི་མཐུན་སྤྱོད་སྤོང་
ཚོགས་སྡེར་འཕྲུལ་འདོད་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཅམས་ཀྱང་ལྷགས་ཚོགས་ །བསམ་
རྒྱུ་འདི་ལ་བསམ་ཞིབ་ནན་ཏན་གྱི་དུ་དགོས་ཤིང་། ང་ཚོའི་ལས་དོན་འདི་དངོས་
སུ་འགྲུབ་སྐྱེད་ཨི་ཤ་ཡེའི་འགོ་བྱིན་གཞན་དག་དང་གནས་རྒྱུ་ལ་འདི་ར་མོས་སློ་ཅན་
ནམས་ནས་གོ་བརྒྱུར་གྱི་དུ་དེ་རེ་བ་ཡོད།

དེང་སང་འཛམ་གླིང་རྒྱུའི་གནས་སྤངས་དག་འཕྲོ་བས་སྐྱེ་བའི་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་
པ་དེ་ལྟ་ནང་། ལྷགས་མ་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་ཉེ་ཆར་རྒྱས་མཚོ་ལྷག་དུ་དམག་འབྲུག་

ལངས་པ་དང་། དེའི་ནང་མི་མང་པོ་འདས་གོངས་བྱུང་བར་ངོས་རང་སློབ་ཕྲིན་གྱི་
ཅང་ཆེན་པོ་བྱུང་། རྒྱུ་དང་ལོ་ལྷན་ལྷོ་རྒྱུ་ལྷོ་རྒྱུ་རྒྱུ་གསུ་ལྷོ་རྒྱུ་བཞིན་པའི་
སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་སེལ་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན། གལ་ཆོབས་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་
འདི་རིགས་ལྡེ་ཆེ་བར་དང་པོ་ནས་ཞི་མཐུན་གྱི་ལག་ལེན་འོས་འཚོམ་དང་། དགོས་
ངེས་ལག་ལེན་བརྟུན་མ་བྱུང་བར་སྤང་མེད་སྡོད་ཡངས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན།
དམག་འབྲུག་དེ་དག་གི་འབྲུང་རྒྱུ་གཙོ་བོ་གཞན་ཞིག་གི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོས་རང་
གི་ཁོ་རང་དུ་སྡོད་སྟེ་ཕན་ཚུན་སྡོད་སྟེ་བྱུགས་སྡོད་བྱས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་ལག་ལེན་བརྟུན་
བཞིན་པ་དེ་ལས་བྱུང་བཞི། ད་ལྟའི་རྒྱལ་མཚོ་ལྷག་གི་དམག་འབྲུག་འདི་དཔེ་མཚོན་
གསལ་པོ་ཞིག་ཡིན། ལྷོ་རྒྱུ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་སྤྱུག་པོས་ཞི་དུ་ལ་གྱི་ཁོ་རང་གི་
ནའི་ཆེད་གཞུང་སྡེ་ར་མང་པོ་ཞིག་གིས་དམག་འབྲུག་པོ་མཚོན་ཚོང་འབྲེལ་བྱེད་བཞིན་
པ་དེ་ཡིན། ངའི་བསམ་པར་གནས་ཚུལ་འདི་རིགས་ཞི་འགྲོ་བ་མའི་བདེ་དོན་ལ་འགན་
འཁུར་དང་། བསམ་ཤེས་སོགས་ཅུ་བ་ནས་མེད་པ་ཞིག་རེད། ང་ཚོས་མ་འོངས་
པར་འདི་ལྟ་བུའི་དངངས་ཆོབས་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་ལས་གཡོལ་བར་འདོད་ན།
དངངས་ཆོབས་དང་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོང་གཞིའི་གནས་ཚུལ་འདི་རིགས་ལ་བློ་གཏམ་
ནས་དོ་སྣང་བྱུགས་ཆེ་ཅོམ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། མིག་རྒྱང་གྲུང་དུ་དང་། རང་དོན་
ཁོག་བརྒྱུག་གི་སྡོད་ནས་སོ་སོའི་ས་ཁུལ་ལ་སྡོད་སྟེ་བྱུགས་འགན་བརྟུན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
པར་རྒྱ་ཆེའི་ས་ཁུལ་གྱི་བདེ་འཇགས་ལ་འགན་ཁུར་ལེན་དགོས། བསམ་སྡོད་འབྲེལ་
སོ་འདི་ལྟ་བུས་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཁོ་ནའི་ཞི་བདེ་སྤུང་སྡོད་ཅོམ་མ་ཡིན་པར་ཀུན་ལ་
གཏན་དུ་བདེ་བའི་ཞི་བདེའི་མང་གཞི་ཞིག་འཇུགས་བྱུང།

ངོས་རང་ཚུང་དུའི་སྐབས་ནས་བོད་མིའི་མོ་མས་གཤིས་དང་། དེང་དུས་འཛམ་
 མིང་གི་འགྲུར་འགྲོས་གཉིས་ཀར་འཚམས་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཤིག་བཟོ་
 ཟུབ་རྒྱའི་མེ་འདུན་ཆེན་པོ་ཡོད། ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་པ་ནས་བཟུང་ལམ་ལུགས་
 དེ་འདྲ་ཞིག་བཟོ་རྒྱུར་འབད་བཙོན་བྱས་པ་ལས། མི་མང་གི་སྤྱི་འཐུས་འདེམས་བསྐོ་
 བྱེད་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེ་བོས་ཤིག་ཡིན། ང་ཚོས་ད་དུང་དམངས་གཙོའི་བཙོས་རྒྱུར་ལུགས་
 ཆེ་རུ་གཏོང་བབས་དང་། བཙན་བྱོལ་གཞུང་གི་འཛིན་སྐྱོང་ཚགས་ཚུད་ཆེ་རུ་གཏོང་
 སྲིད་བཙོས་རྒྱུར་འགའ་ཤས་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན། བཙོས་རྒྱུར་དེ་དག་གིས་བོད་མི་མང་
 ཚོགས་ནས་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་བཟོ་བར་རྒྱས་ལུགས་ངེས་
 ཅན་ཞིག་ཐོན་ཟུབ་པའི་མེ་བུ་ཡོད། ཟླ་བ་སྔ་མའི་ནང་བཙན་བྱོལ་བོད་མི་རྣམས་
 ལས་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་ཚོགས་འདེམས་བསྐོའི་འོས་ཤིག་ཐེངས་བཅུ་གཅིག་པ་
 དེ་འཕངས་པར་ངོས་རང་དགའ་སློབས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། དེ་མཚུངས་ཁྱེད་རང་
 ཚོ་ལ་ཡང་ཡོང་བའི་མེ་བུ་ཡོད། སྤྱི་འཐུས་རྣམས་ཚོགས་འདེའི་ནང་མི་གངས་སྔར་
 བས་མང་བུ་ཡོད་ལ། གཞུང་གི་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་ཐོག་ཐེ་བྱུས་ཀྱི་འགན་དབང་
 རེ་ཆེར་སྤྱིན་ཡོད། སྔ་ལོ་སྤྱི་ཟླ་ལཱ་པའི་ནང་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་རྒྱགས་པ་
 ལས་གཞུང་གི་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་གྱི་བཀའ་བློན་རྣམས་འོས་འདེམས་བྱས་པ་མ་
 གཏོགས་སྔར་བཞིན་ངས་བསྐོ་གཞག་བྱས་མེད།

ངའི་བསམ་པར་འདི་ནི་མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་མི་རབས་ཚོས་ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་
 བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལུས་འབྲས་ཉམས་སྐྱོང་ཆེ་བོས་ཤིག་ཏུ་འཛིན་རྒྱུ་རེད། བོད་
 དུ་ནང་ཚོས་དར་བ་དེས་ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་གི་སྤྱི་ལ་དུ་བཏང་བ་བཞིན་ང་ཚོའི་སྤྱི་

ཚོགས་དམངས་གཙོར་བརྒྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་མིའི་རྣམས་ཙམ་ཤོང་མཐོར་འགོ་
བཟང་། ང་ཚོའི་དབང་འཛིན་གྱི་རྒྱིག་འདྲུགས་ཁག་ནས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་དགོས་
འདུན་དང་། ཞེ་ཡུགས་ཀྱི་རེ་བ་ནམས་མཚོན་ཐུབ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད།

འདས་པའི་ལོ་ཤས་ནང་འཇམ་གླིང་ས་སྤོགས་གང་སའི་གཞུང་སྐྱེར་གཉིས་
ཀའི་ཐོག་ནས་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་པོར་བརྟན་པས་སེམས་འགྲུལ་
ཆེན་པོ་བྱེད་པས་སྤྱང་། ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་ནང་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་དང་། དེ་བཞིན་
ཡོ་རོབ་ནང་གི་གྲོས་ཚོགས་ཁག །ཨོ་སི་ཀྲོ་ཡི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་བཅས་ནས་བོད་
དང་བོད་མིའི་གནད་དོན་སྐོར་ལ་སེམས་འཚབ་དང་། རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་གྲོས་ཚོད་བཞག་
ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་སྐྱ་ལོ་སྤེལ་བའི་ཉེ་བའི་ནང་ད་སར་རྒྱགས་པའི་བོད་ཀྱི་གྲོགས་
པོའི་ཚོགས་འདུ་དེ་ཡང་ང་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་རྣམས་ལྷགས་དང་སེམས་འགྲུལ་བྱེད་པས་སྤྱབ་
པའི་མཚོན་ཏུགས་ཤིག་ཡིན།

དེ་རིང་གི་ཉིན་མོ་འདི་བཞིན་ ༡༩༩༡ ནས་ ༡༩༩༣ བར་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་
ཀྱི་ལོའི་ཉིན་དང་པོ་དེ་ཡིན་པར་གསལ་བརྒྱགས་བྱེད་རྒྱུ་དང་། ལོ་གཅིག་ཉི་ལ་བོའི་
དུས་ཡུན་འདིའི་ནང་བོད་དང་། བོད་མི་རིགས། དེའི་རིག་གཞུང་། གོམས་གཤིས་
བཅས་ལ་དྲན་གསེ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན། ངས་ང་ཚོ་ཚང་མའི་ཚབ་བྱས་ཏེ་འབྲེམས་སྟོན་
ཁག་དང་། ཚོགས་འདུ། བསྐོ་སྐྱེད་། དཔེ་དེབ་དཔར་བརྒྱུན། འབྲེམས་སྟེལ། དེ་
མཚུངས་ལས་གཞི་དང་དུས་སྟོན་འདྲ་མིན་སྐྱོ་ཚོགས་བརྒྱུད་འཇམ་གླིང་ཡོངས་ལ་
བོད་སྐོར་ཤེས་ཡོན་སྟེལ་བར་འགན་ཁུར་དང་། ལས་དོན་འབྲེལ་ཞུགས་འབད་བརྩོན་
པ་ཀུན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

མཐའ་སྡོམ་དུ། དང་སྒྲངས་རོགས་ཚོགས་ཁག་དང་། སྐར་ཁག་ནས་བོད་
མི་བཙན་བྱོལ་བར་རྒྱབ་གཉེར་དང་། རོགས་རམ་སྲུ་མཐུད་གནང་བཞིན་པ་ཚོར་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་རྒྱུ་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་གར་མི་མང་དང་། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་
རང་ཉིད་ལ་འགན་ཁུར་དང་དཀའ་ངལ་ཡོད་བཞིན་དུ་ལོ་མང་རིང་བོད་མིར་མཐུན་
ལྷོགས་དང་། འཕྲིན་གནང་བར་བཀྱིན་རྗེས་དྲན་དང་འབྲེལ་དམིགས་བསལ་ཐུགས་
རྗེ་ཆེ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།།

༡། །སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 བྱི་ལོ་ ༡༧༧༦ གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་བྱེད་ས་སོ་གསུམ་པའི་
 ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འབྲིན།

༥ གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་བྱེད་ས་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་པའི་སྐབས་འདིར་བོད་ཀྱི་མ་
 འོངས་པ་སྐར་བས་ཤེ་བ་ཆེ་བའི་དུས་ཤིག་དུ་སྐྱེ་བས་ཡོད། དེ་ནི་བོད་ནང་ཡོད་པའི་
 རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་དང་། འབྲུག་འཁོད་མི་མང་གི་སེམས་ཤུགས་ནས་བྱུང་བ་མ་ཟད། འཛམ་
 རྒྱུད་གི་འགྲུང་བ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ཨུ་རུ་སུའི་འགྲུང་བ་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།
 ལོ་ལྔ་ནས་བཅུའི་ནང་ཚུད་ཀྱི་ནག་ནང་དུ་ཡང་འགྲུང་བ་ཆེན་པོ་ཡོང་ངེས་སྟེ།

འཛམ་རྒྱུད་གི་ཐོག་བཙན་གཞོན་སྒྲེར་སྤོམ་བྱེད་མཁུག་གི་སྲིད་གཞུང་མང་པོ་
 ཚ་མེད་དུ་གྱུར་པ་དང་། རུ་སུ་མནའ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁ་འཐོར་སོང་ནས་བཙན་
 འོག་གནས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པར་བརྟེན། དྲང་བདེན་དང་མིའི་
 སེམས་ཤུགས་ལ་མཐའ་མའི་རྒྱལ་ཁ་འཐོབ་རྒྱུར་ཡིད་ཆེས་གཏན་འཁེལ་བྱེད་ཆོག་
 པ་ཡིན། མི་གསོད་ཁྲག་སྤྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་བྱི་ལོ་ ༡༧༡༧ ལོའི་ཟླ་ ༡༠ པའི་
 གསུང་བརྗོད་ས་རུ་སུ་མནའ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ལོ་བདུན་ཅུ་བརྒྱལ་བ་བཙན་འོག་མནན་
 རྗེས་མཐའ་མ་བྱི་ལོ་ ༡༧༧༡ ལོའི་ཟླ་ ༥ པར་དྲང་བདེན་འཆོ་མེད་ཞི་བདེའི་
 ལམ་ནས་བཙན་དབང་སྤྱི་གསོལ་མཛུགས་བརྗོད་མས་བྱས།

ང་ཚོར་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ནས་གསལ་ཉོགས་ཡོད་པ་བཞིན། རྒྱལ་ཁབ་
 གཅིག་སྤྱད་ཀྱི་སྤོབས་ཆེན་དང་། བཙན་དབང་གི་དྲག་ཤུགས་ཅན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་
 རུང་མཐའ་མ་འགྲུང་མེད་གཏན་དུ་གནས་པ་ནས་ཡང་མེད། ལྷག་དོན་དེར་སྐབས་

འཛམ་གླིང་ནང་གསར་གནས་མཐོང་ཐོས་པའི་སྐབས་ལྟ་བུ་སྐབས་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཆེས་དེར་
པའི་དུས་སྐབས་སུ་གནས་ཐབས་གཤམ་ཡོད། དེར་བརྟེན་སྤྱི་ནང་གི་འགྲུར་པའི་ཤུགས་
རྒྱུན་མ་ཐེབས་པར་རྒྱ་ནག་རང་དགར་གནས་མི་སྲུང་བ་གསལ་པོ་ཡིན།

ད་ལྟའི་རྒྱ་མིའི་འགོ་བློན་ཚོས་རང་གི་དཀའ་ལྷོག་གི་པའི་ལམ་ནས་སེལ་ཏེ་ཡུན་
གནས་ཆེད་མིག་རྒྱང་རིང་ཞིང་མོ་གོས་ལྡན་པའི་སློབ་ནས་དེང་དུས་འཛམ་གླིང་ཆབ་
སྲིད་འགྲུར་འགྲོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སློབ་གསོ་ལེན་ཤེས་པ་དགོས། དེང་སྐབས་བཙན་
ཤུགས་ལས་ལྷུང་པའི་རུ་སུ་མནའ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ལྟ་བུའི་སློབ་སྐྱོང་ཆེན་ཏེ་ཡང་འཕྲོ་
ཞིག་ཏུ་སོང་བ་དང་། རྒྱ་གསར་གཞན་ཞིག་ནས་རང་དབང་ལྡན་པའི་ཡོ་རོབ་ཀྱི་རྒྱལ་
ཁབ་རྒྱང་ཁག་མང་པོས་སྐྱབ་མོང་གི་ཁེ་ཕན་ཆེད་རང་མོས་དང་གྲངས་ཀྱི་སློབ་ནས་
མཉམ་མཐུན་གྱེད་བཞིན་ཡོད། རུ་སུའི་མནའ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁོངས་ནས་རང་
དབང་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཚོས་ཀྱང་དེང་སང་རང་བཙན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐུན་
རྒྱུགས་འཇུགས་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་གྱེད་བཞིན་དུ་ཡོད།

ངོས་ནས་ལོ་གས་སྤོན་པོད་རྒྱའི་དཀའ་ལྷོག་སེལ་ཆེད་གོང་དང་རྒྱ་གསར་མཐུན་
ཀྱི་དོན་ཚུལ་བསམ་འཆར་བཏོན་པ་མ་ཟད། དེ་ལྟར་དུས་ན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་གི་དཀའ་
ངལ་གཞན་དག་སེལ་རྒྱུར་ཡང་ཐབས་ལམ་གྱི་དཔེ་མཚོན་ཡོང་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ཡོད།
དེང་སང་གི་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ཡིན་པས་རང་
ཉིད་གཅིག་ལྟར་ཡར་རྒྱས་འགོ་རྒྱ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་པའི་རེ་བ་ཡང་མེད་ཅིང་། དེ་
དང་ཆབས་ཅིག་རྒྱལ་ཁབ་དང་། མི་མང་གང་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་གཞན་གྱི་བཙན་དབང་
དང་མི་སེར་སྤེལ་གྱེད་ཀྱི་དབང་རྒྱུར་འོག་སྤོང་འདོད་ནམ་ཡང་མེད།

ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་གི་འཕྲོ་ཁྲིད་ཚོའི་མདུན་ལ་གདམ་ག་བྱེད་རྒྱུའི་འགྲོ་ལམ་གཉིས་
 གནས་ཡོད། དང་པོ་ནི། ཆབ་སྲིད་སྲིད་ཚུལ་རྒྱ་ཆེ་གྱུ་ཡངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མང་
 གཙོ་ཡང་དག་པའི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་བདེ་བར་བསྐྱོད་རྒྱུ་དང་། བཅོམ་དབང་འོག་ལྷན་པུས་
 དང་། བཅོམ་འཇུག་བྱས་པའི་ཡུལ་ཡུང་ཁག་ལ་རང་དབང་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཐོབ་
 ཐང་རྒྱ་དེ་འཇོམ་གྱི་དང་ལུ་གུ་འཇུག་ས་གནས་སྤངས་གསར་པ་ཞིག་བཟོ་དགོས་
 པ་དང་། གཅིག་ཤོས་ནི་མི་གསོད་ཁྲིམ་རྒྱུ་དེ་གྱི་སྲིད་དབང་འཐབ་ཚོད་ནང་སྤངས་
 སུ་འཇུག་རྒྱུ་དེ་ཡིན། འགྲོ་བ་མིའི་མི་འཛོམ་གྱི་བཞི་ཆ་གཅིག་ཟེན་པའི་ས་ཁུལ་ལ་
 འདི་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ན་ཤིན་ཏུ་ཐབས་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་ཡིན། རྒྱ་ཕྱོགས་
 གསལ་བོད་ཀྱི་དཀའ་ཚོད་ག་ཤེས་ཐབས་ལ་བསམ་སྒོ་དངོས་འབྲེལ་བཏང་ན། ང་ཚོའི་
 རྒྱ་གསལ་ནས་སྤྱོད་བསམ་དང་འབད་བཅོམ་བྱ་རྒྱུ་འདོད་མོས་ཡོད། ལོ་གསུམ་གྱི་
 ལོ་དུ་བཏོན་པའི་མི་ཉུས་མི་སྤྱོད་གྲོས་འཆར་རང་བཞིན་ལུས་མེད་ལ་བྱུར་བེན་
 ཀྱང་། ཞི་མོལ་བྱ་རྒྱུའི་བསམ་ཚུལ་བཏམ་པོ་ཡོད་པ་ནི་ངོས་རང་བོད་ནང་ལྟ་སྒྲོར་
 ཞིག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུའི་འདོད་ཚུལ་བཏོན་པ་ནས་གསལ་བོ་ཤེས་བྱུབ། དེ་དག་རྒྱ་ཕྱོགས་
 གསལ་ཁས་ལེན་མ་བྱས་པར་སྒོ་བམ་བྱུང་།

དེང་སང་བོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་ཏེ་གསལ་ཇེ་ཆེར་སོང་བས་
 ང་ཚོར་དོ་སྣང་དང་། རྒྱ་བསྐྱོར་ཡང་ཤུགས་ཆེ་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། རྒྱ་ལོའི་ནང་
 ངོས་རང་སྤྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཁག་ཏུ་བསྐྱོད་དེ་སྲིད་དོན་གྱི་དབུ་ཁྲིད་མང་པོ་དང་མངལ་
 སྐབས་ཁོང་ཚོས་དངོས་འབྲེལ་གཚ་དང་སེམས་ཁུར་གྱི་རྣམ་འགྲུར་བརྟན་པ་དེས་
 ངོས་རང་ལ་སེམས་འགྲུལ་ཆེན་པོ་བྱེད་བསྐྱུང་། གཞུང་ཁག་གི་ལྟ་ཚུལ་བཟང་པོའི་

འགྲུར་བ་དེ་རྒྱ་ཅག་ལ་མི་དགའ་བ་མ་ཡིན་པར་དྲང་བའོན་ལ་རྒྱུ་སྐྱོར་བྱས་པ་ཞིག་
དུ་ངོས་འཛིན་གྱི་ཡིད།

དེ་རིང་ནི་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་ཀྱི་ལོ་གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོའི་ངང་མཛད་གྲགས་འགྲེལ་བའི་ཉིན་
མོ་ཞིག་ཡིན། འདས་པའི་ལོ་འདིར་རྒྱལ་ཁབ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་ཙམ་ནང་ལས་འགྲུལ་
འདྲ་མིན་ཐེངས་གངས་སུམ་སྟོང་བཀལ་བ་སྡེལ་བ་འདིས་འཛམ་གླིང་ཐོག་ནས་བོད་
ལ་དོ་སྣང་གྱེད་ཤུགས་སྐར་བས་ཆེ་ཏུ་སྤྱིན་པ་གསལ་བོ་ཡིད། ལས་འགྲུལ་དེ་དག་
གི་སྐབས་སུ་བོད་ནང་རྩིང་བཞིན་པའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་དང་། རང་བྱུང་ཁོར་ཕུགས་ཉེར་
བཞིག་ལ་དྲན་གསོ་བྱས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཆོས་
རིག་གཞུང་སྤྲུལ་བོད་དུ་དག་འགྲེམས་སྟོན་དང་། འཁྲབ་སྟོན་གྱི་སློབ་སྐོར་སློབ་བྱས་
ཤིང་། དེས་རྒྱུན་པས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་བོད་མིར་དགའ་བ་ཕྱེ་དང་། སེམས་ཁུར་གྱི་
ཞེན་བསྐྱུལ་ཐུབ་ཡོད་པས་ད་ཆ་བོད་ནང་དངོས་ཡོད་ཇ་དྲག་གི་དཀའ་ངལ་གྱི་བྲག་
པ་ནམས་སེལ་ཐབས་གྱེད་དགོས་པར་བརྟེན། མ་ཤིང་ཁོ་ན་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་
བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ལས་འགྲུལ་ཆོགས་པས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོ་འདི་བོད་ཀྱི་འགྲོ་
བམིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། བོད་ཀྱི་ཁོར་ཕུགས་སྤྱིའི་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་སེམས་ཁུར་
དོ་སྣང་སྐྱེལ་སྟོང་གྱེད་རྒྱུའི་ལོར་བརྟེན་ལྷང་བྱ་རྒྱ་དེར་ངོས་ནས་རྒྱུ་སྐྱོར་ཡིད། བོད་
མི་མང་གི་སེམས་ཤུགས་དང་སློབ་སྟོན་འགྲུར་མེད་བརྟན་གནས་ཡོད་པ་དེ་དག་ང་
ཚོའི་ལས་དོན་གྱི་རྣམས་ཤུགས་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པ་དང་། ང་ཚོའི་འབྲུབ་ཚུངས་ཀྱི་
སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཆོས་ནི་འཛེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་དུ་བསྐྱོད་རྒྱུ་དེ་ཡིན། ང་
ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱིམས་མཐུན་ཐོབ་ཐང་ཚུངས་ལེན་གྱེད་སྐབས་ལམ་འདིའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་

མི་བཀལ་བ་བྱེད་དགོས། མི་རིང་བར་ང་ཚོ་དང་། རང་སོག་ ༡༠༨་ཏུ་རྟེན་གྱི་སི་
ཐན་གྱི་མི་རིགས་རྣམས་རང་དབང་གཙང་མའི་ཐོག་ཚང་མ་སོ་སོའི་ཡུལ་དུ་མཉམ་
འཛོམས་ཐུབ་ཀྱི་ལ་སོམ་ཉེ་མེད།

མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལམ་སྟོན་དང་། ཅུ་ཁྲིམས་སྟིང་དོན་ཞེས་པའི་
ཡིག་ཆ་ཞིག་ཉེ་དུས་འབྲུབ་བསྐྲུགས་ཟིན་པའི་ནང་། ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་ལ་གནས་པ་
རྣམས་ནས་མ་འོངས་པར་བོད་ནང་མང་གཙོ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡོང་བའི་དོན་ལ་གཞི་
ཅུའི་བརྒྱུག་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ང་ཚོ་བོད་ནང་སླེབས་པའི་དུས་རྒྱུ་བས་སུ་
ད་ལྟའི་བཙན་བྱོལ་གཞུང་འདི་སྤྱི་རབས་འཕུལ་བྱ་ཀྱི། ངོས་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་ཡོད་པའི་
སྲིད་དབང་རྣམས་བར་བཀལ་གྱི་སྲིད་གཞུང་དེར་ཅུ་སྟོན་བྱ་ཀྱི། གཞུང་དེའི་ལས་
འགན་ནི་མང་གཙོའི་ཅུ་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་ཐོག་ །མི་མང་གིས་འོས་འདེམས་
བྱས་པའི་གཞུང་གསར་པ་འཇུགས་ཀྱི་དེ་ཡིན། ད་ཕན་ཀྱི་མིའི་ལས་ཁུངས་ཁག་
ནང་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་བོད་མི་ཚོའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཅུད་གཙོ་དབྱེད་དོན་མེད་ཁར།
ཉམས་སྤོང་རྒྱུས་བབས་ཀྱི་ཆ་ནས་ལས་འགན་གཙོ་བོ་ཁོང་ཚོས་ལེན་དགོས་པ་བཙས་
གསལ་པོར་བཀོད་ཡོད།

མ་འོངས་པའི་བོད་དེ་ཨེ་གཡའི་སྟིང་དབུས་ཀྱི་ཞི་བདེའི་བསྐྱེད་གནས་ཤིག་དང་།
དེའི་ནང་འགོ་བཅི་དང་། སློག་ཆགས་སྤོམ་ཚུན་ཆད། རང་བྱུང་སྐྱེ་དངོས་དང་
བཙས་པ་བསྐྱེད་བསྐྱངས་མངོའ་མཐུན་ཞི་བདེ་བག་ཐེབས་སུ་གནས་པ་ཞིག་འབྱུང་
ཀྱི་ཡིན། དེས་གངས་རྒྱུང་ས་སྐྱེ་འགོའི་བདེ་སྐྱིད་ཙམ་དུ་མ་ཟད། རྒྱ་དཀར་ནག་
གི་མངོའ་འབྲེལ་ལ་ཡང་ཕན་ཐོགས་ཡོང་དེས་ཡིན།

པོད་རྒྱའི་དབར་ཁ་ཞིག་ཉེས་མེད་འདྲ་མཉམ་མཛེའ་མཐུན་གྱི་འབྲེལ་བ་བཟང་
པོ་ཞིག་གྲེད་གྲུབ་ན། མི་རིགས་གཉེས་དབར་དུས་རབས་འདིའི་ནང་རྣམས་པའི་
འཁོན་འཛོན་རྣམས་རིམ་བཞིན་སངས་ཐུབ་པས་མ་ཚད། པོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཐོག་
ནས་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་རྒྱའི་ན་གཞིན་ས་ཡ་མང་པོའི་བསམ་སློབ་ཞི་བདེར་ཕན་
ཐོགས་རྒྱ་ཆེ་རྒྱབ་གྲུབ་ངེས།

ང་ཚོའི་འབད་བརྩོན་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོའི་སྤྱི་མས་མཐུན་ཐོབ་ཐང་རྣམས་མི་
རིང་བར་རྒྱར་གསོ་གྲུབ་པ་དང་། ས་ཁུལ་ཚང་མར་ཞི་བདེ་ཡར་རྒྱས་འབྱུང་བའི་
སློན་ལམ་བཅས།

༡༡། །སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 སྤྱི་ལོ་ ༡༧༧༩ གསུམ་བརྩེའི་དུས་དྲན་ཐེངས་སོ་བཞི་པའི་
 ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ དེ་རིང་ང་ཚོས་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༥༧ ལོར་བོད་རྒྱལ་ཡོངས་མི་མང་གིས་སྐར་ལངས་
 བྱས་ནས་ལོ་སྐྱེལ་ཚུ་སོ་བཞི་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་གྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་ང་ཚོའི་མཐུའ་
 འཁོར་གྱི་འཇམ་སྐྱིང་ནང་འགྱུར་བ་བཟང་སྤྱོད་གསུ་འགྲོ་བའི་དམིགས་བསལ་དུས་
 བབ་ཅིག་འཆར་ཡོད། ངའི་བསམ་པར་ཉེ་དུས་ཀྱི་འགྱུར་བ་དེ་དག་ང་ཚོ་བོད་མི་
 རྣམས་དང་། འཇམ་སྐྱིང་གི་སྤྱོད་གསུ་གཞན་དུ་གདུག་ཚུ་བའོག་ཚུད་པའི་མི་མང་རྣམས་
 ཀྱི་རེ་འདོད་དང་མཐུན་པའི་སྤྱོད་གསུ་གནས་ཡོད་སྟེ། དམར་པོའི་བཅོན་གོན་
 དང་། བཅོན་དབང་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་དག་འོག་ཚུད་པའི་མི་གངས་ས་
 ཡ་མང་པོར་ད་ཆ་རང་དབང་ཐོབ་ཡོད་པ་དང་། མྱིང་ཆེན་ཆང་མའི་ནང་མང་གཙོ་
 དགོས་འདུན་གྱི་བསམ་པ་ཡང་ཉིན་རེ་བཞིན་གོང་འཕེལ་འགྲོ་གི་ཡོད།

བོད་མིས་སྤྱིང་སྤོབས་དང་། ཚོད་སེམས་བཏན་པའི་སྣོན་ནས་བཅོན་དབང་དང་
 མི་མེར་སྐྱེལ་བའི་ཐབས་ལམ་ལ་མུ་མཐུད་གདོང་ལེན་གྱེད་བཞིན་པ་དང་། བཅོན་
 གོན་དང་ཁྲབ་བརྒྱུགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་བྱས་རུང་རང་དབང་དང་། ཞི་བདེ། མའི་
 བརྩི་མཐོང་ལྡན་པ་བཅས་ཀྱི་མི་ཚོ་བསྐྱེལ་གྱི་འདུན་པ་ཚུད་དུ་གཏོང་མི་ཐུབ། དུས་
 དྲན་འདིར་ང་ཚོའི་ཡུལ་གྱི་རང་དབང་སྤེད་དུ་ལུས་སོག་བཏང་བའི་བོད་ཀྱི་དཔལ་
 བོ་ཕོ་མོ་རྣམས་ལ་གུས་འདུད་གྱེད་ཚུ་དང་། ང་ཚོའི་རང་དབང་ཐོབ་ཐང་བསྐྱར་

གསོམ་ཐུབ་པར་བོད་མི་མི་རེ་ངོ་རེ་ར་འབད་འབྲུང་ས་ཏུ་ར་བཙུན་སྐར་བས་ཆེར་བསྐྱེད་
བྱེད་དགོས་པའི་འབོད་སྐྱེལ་ཡང་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།

ང་ཚོས་འཛམ་གླིང་གི་འགྲུར་འགྲོས་དང་བསྐྱེད་ནས་དོན་གནད་པའི་ར་དམིགས་
བཀའ་གྲིས་འབད་བཙུན་བྱེད་དགོས་པ་སྟེ།

དང་པོ། ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་གྲོས་བསྐྱེད་ལཱ་བཟུང་དེ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་
རྣམས་ཞི་བའི་སློབ་ནས་ཐལ་གཙོད་ཡོང་བའམ་སུ་ཡན་ཚུན་གཉིས་པམ་ཡོད་པའི་དོན་
གནད་ལ་ང་ཚོས་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་མུ་མཐུད་གྲོས་མོལ་བྱེད་དགོས་པ་དང་།

གཉིས་པ། བོད་ཀྱི་དཀའ་སྤོང་གསོམ་འཛམ་གླིང་མི་མང་ལ་ངོ་སྤོང་བྱེད་རྒྱུའི་
ལས་དོན་ལྷུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་འགྲོ་བམིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བཙུན་སྐྱེད་དང་། ཞེ་འགྲིག་
སྐོར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་རྩ་སྤངས་ལ་འགྲུར་བ་གཏོང་བའམ་སུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་མེམས་ཁུར་
དང་། གནོན་ལྷུགས་ངེས་པར་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས།

གསུམ་པ། བོད་ནང་གི་དཔལ་འབྱོར་སྲིད་བྱུས་ངེས་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གི་
ངོ་བོ་ཡུན་གནས་ཐུབ་མིན་ལ་ལྷུགས་སྐྱེན་ཐེབས་རྒྱུར་བརྟེན་འབྲུར་འགྲོས་ངེ་དག་
ལ་དོ་སྣང་ཡིད་གཟབ་བྱེད་དགོས།

བཞི་པ། བཅན་ཤོལ་བོད་གཞུང་འདི་མང་གཙོའི་ངོ་བོ་ཅན་དང་། མང་གཙོའི་
ལམ་སྲོལ་གྱི་གཞི་རྩ་སྐྱབས་ཚུགས་ཐབས་ལ་འབད་བཙུན་ཆེར་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས།

སྐུ་ལོ་བྱི་ཟླ་ ༦ པའི་ནང་པེ་ཅིང་དང་ཐང་ཀར་འབྲེལ་བ་བསྐྱེད་དུ་མཐུད་
ཡོད། དེ་ཡང་ལྗོ་ལེར་ཡོད་པའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཚབ་པས་ང་ཚོར་བརྗོད་དོན། ད་
ཕན་བོད་སྐོར་རྒྱའི་རྩ་སྤངས་གྲོག་ཚུང་ཚུལ་དང་། གལ་ཏེ་བོད་མིའི་སྤྱི་གས་

རས་དོན་དངོས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ཞིག་འཛིན་ན། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་གྲུ་བཤངས་བྱེད་
 ཟུབ་ཚུལ་བརྗོད་ཡོད། འབྲེལ་ལམ་གསར་པ་དང་བསྐྱུ་ན་ནས་བོད་མིའི་སྐྱེ་ཚབ་ཅིག་
 པེ་ཅིང་ལ་ཡོང་དགོས་པའི་མགོ་ན་འབོད་བྱུང་བ་བཞིན་བཀའ་ལློན་རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་པེ་
 ཅིང་དུ་མངགས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བཀའ་ལློན་རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་
 ལ་བསམ་ཚུལ་གྲོད་གཤམ་གསལ་བཟུང་གི་སྐོར་ནས་ཞི་འགྲིག་ཐང་ལྗོན་འགྲིའི་ཆ་རྒྱུ་ན་
 མང་པོ་ཞིག་ལུ་ཚུགས་ཀྱིས་ནན་བརྗོད་བྱས་འདུག །དེར་བརྟེན་དོས་ནས་རྒྱ་ནག་
 གཞུང་གི་བསམ་ཚུལ་ལ་སྐོར་ཕྱི་ཡོད་པའི་བདུན་ལན་དང་འབྲེལ་ད་དུང་ཡང་བོད་རྒྱ་
 གཉེས་ཀའི་མི་མང་གི་ཁེ་ཕན་ལ་བསམ་གཞིག་གིས་གོས་བསྐྱུར་གང་ལེགས་ཡོང་
 ཆེད་དོས་ནས་ལོ་མང་རིང་འབད་བརྗོད་ཅི་ལྟར་བྱས་པ་དང་། དོས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་
 བཅས་འགྲེལ་བརྗོད་རྒྱས་པར་འབོད་པའི་ཡི་གེ་ཞིག་སློབ་རྒྱུ་དང་སྐྱུགས་སྐྱེ་ཚབ་མི་
 གསུམ་གཏོང་རྒྱུའི་བསམ་འཆར་བརྟོན་པ་ཡིན། དོས་ཀྱི་བསམ་པར་བོད་རྒྱ་གཉེས་
 ཞི་བདེའི་ངང་གནས་ཐབས་སུ་དོན་དང་ལྡན་པའི་གོས་འཆར་དངོས་འབྲེལ་ཞིག་ད་
 ཆ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་འདོན་དགོས་པའི་དུས་ལ་སླེབས་ཡོད་སྟེ། ང་ཚོའི་དོས་
 རས་གོས་མོལ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་ཆེད་འབད་བརྗོད་གང་ན་ཅི་ཡོད་བྱས་ཟེན་
 པ་ཡིན། ལྟར་ཕན་དུས་རབས་མང་པོར་བོད་རྒྱ་གཉེས་ཁྲིམ་མཆོས་སུ་གནས་ཡོད་
 ཅིང་། མ་འོངས་པར་ཡང་ཞི་བདེ་མཛེས་མཐུན་ངང་གནས་ཟུབ་པའི་ཐབས་ལམ་
 ཞིག་རྟེན་རྒྱུར་ཡོད་ཆེས་ཡོད། ངས་དུས་རྒྱུན་དུ་དེ་ལྟར་ཡོང་སྲིད་པར་ཡོད་ཆེས་
 བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། དེའི་དོན་དུ་ང་ཚོས་འབད་བརྗོད་བྱེད་འོས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། བསམ་
 ཚུལ་འདིའི་ཐོག་ནས་དོས་ཀྱིས་ད་ཕན་ལོ་མང་རིང་འཛེམ་སྐྱིང་གི་ས་གནས་གང་

སར་ཡོད་པའི་སྐོག་ས་པོ་རྒྱ་མི་པོ་མི་མང་པོ་ཞིག་དང་དངོས་སུ་ཐུག་འཕྲད་བྱས་པ་
མ་ཟད། བོད་མི་གཞན་རྣམས་ལ་འང་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཁོངས་ཀྱི་མི་མང་ཚོར་
མངོན་མཐུན་གྱི་འབྲེལ་མཐུད་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེ་ཡིན་པ་བཤད་ཡོད། བོད་མི་བཙན་
བྱོལ་བ་དང་། རྒྱ་ནག་མང་གཙོ་ལས་འགུལ་གྱི་ཚོགས་མིའི་བར་མངོན་མཐུན་གྱི་
འབྲེལ་ལམ་གོང་འཕེལ་འགྲོ་བཞིན་པ་འདི་རང་ས་རང་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེའི་
འབྲས་བུར་བོད་མིའི་དྲང་བདེན་གྱི་འདོད་འདུན་ཇི་ཡིན་ཁོང་ཚོས་ཤེས་རྟོགས་གོང་
འཕེལ་འགྲོ་བཞིན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱའི་རྒྱ་མཚོ་མི་ཚོའི་ནང་དུ་ཚོར་
རྒྱུ་སྐྱོར་དང་གཙུག་ལྗོངས་ལོད།

ཉེ་ཆར་དུ་ཚོས་ཐེ་ཕན་དང་གཞུང་སྲིག་སྐྱོད་འབྲེལ་བ་དངོས་སུ་བརྩམས་ཤིང་།
ད་ཕན་དུ་རམ་ས་ལ་དང་། ཐའི་པའི་བར་ལོག་རྟོག་ཇི་སྟེད་བྱུང་སྟེ་དེའི་འབྲས་བུར་
ཕན་ཚུན་ཡིད་ཆེས་བརྒྱགས་ནས་ཚུལ་མཐུན་གྱི་འབྲེལ་བཞིག་བྱུང་བྱུང་མེད། དེར་
ཐེ་ཕན་མང་གཙོ་ཡང་དགའ་པའི་ལམ་དུ་སྐྱོད་བཞིན་པའི་རྣམས་འདིར་ཐད་ཀར་འབྲེལ་
བ་མཐུད་པ་འདི་ས་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཕན་གྱི་འབྲེལ་ལམ་ཞིག་གཏོད་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད།

ཉེ་དུས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་འདུ་མང་པོ་ཞིག་ཚོགས་པ་དེ་ཚོའི་ནང་བོད་དུ་འགྲོ་
བམིའི་ཐོབ་ཐང་བརྟེན་པའི་གཞི་བཟང་པའི་སྐོར་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བོད་ཀྱི་བྱིས་ས་དོན་
གནས་སྤངས་དང་། བོད་མིའི་རང་ཐག་རང་གཙོ་དུ་གྱུར་བའི་སྐོར་བཙན་ལ་
བཏོ་སྐྱོང་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་གཞུང་དང་། བྱོ་ས་ཚོགས་མང་པོ་ཞིག་
གིས་བོད་ནང་གི་དོན་དངོས་གནས་ཚུལ་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་ཆེད་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་པ་བཟང་
སྟེ་བོད་ནང་འགྲོ་བམིའི་ཐོབ་ཐང་དོན་རོལ་མུ་མཐུད་བཟང་བདེར་སེམས་འཚབ་

ཡོད་པའི་གྲོས་ཚོད་བཞག་པ་དང་འབྲེལ་བོད་རྒྱའི་དབར་ཐད་ཀར་གྲོས་མོལ་བྱེད་
 དགོས་པའི་རྒྱལ་མའང་བྱས་ཡོད། གནས་ཚུལ་དེ་དག་ནི་བོད་དོན་འདི་ཚབ་སྲིད་
 གནད་དོན་གྱི་མཐའ་ལ་མ་ལུས་པར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་དོ་རྣམ་རྗེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པའི་
 རྟགས་མཚན་གསལ་བོ་ཞིག་ཡིན། བྱམས་བརྩེ་དང་། དྲང་བདེན། འཚོ་མེད་ཞི་
 ལམ་བཅས་ལ་མོས་ཤིང་མཐར་ཐུག་རང་དབང་མང་གཙོར་རྒྱལ་ཁ་འབྲོབ་རྒྱར་
 ཡིད་ཆེས་ཡོད་པའི་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་མི་མང་བོ་ཞིག་གིས་ང་ཚོའི་རྩ་དོན་ལ་རྒྱབ་
 གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་མཉམ་རོགས་བྱས་པ་འདི་ལ་ངས་
 དཀའ་སྲུག་སྐྱོར་བཞིན་པའི་ངོས་ཀྱི་མི་མང་ཚོའི་ཚབ་བྱས་ཏེ་སྤྱིར་ཐག་པ་ནས་བཀའ་
 དྲིན་རྗེས་དྲན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དམིགས་བསལ་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་མི་མང་ནས་དབར་
 ལུ་མཐུད་དེ་གཙོ་དང་གཟེགས་སྐྱོང་གནང་བ་འདི་ང་ཚོས་ནམ་ཡང་བརྗེད་
 ཐབས་མེད།

དེ་ལྟར་འདི་བཞེ་པའི་ཡར་རྒྱས་ཤིག་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་བོད་ནང་གི་གནས་སྤངས་
 ཞི་དུང་ཐབས་སྲུག་རང་གནས་ཡོད། ཚབ་སྲིད་ཐོག་མི་མཐུན་པའི་གནས་ཚུལ་
 སུན་ཚེགས་རིགས་ལའང་ཡང་སྤིང་རྗེ་བྲལ་པའི་དྲག་གོན་ལུ་མཐུད་བྱེད་བཞིན་
 པ་དང་། བོད་ནང་རྒྱ་མི་བྱོན་ཆེ་གནས་སོ་བྱེད་པའི་སྲིད་བྱུས་ཤིག་ཆེད་དུ་འཛོན་
 བས་མི་འབོར་བཙོན་འཇུག་དུང་ལུ་མཐུད་རང་འཛོམས་མེད་བྱེད་བཞིན་པ་འདིས་
 བོད་མི་གལ་གནད་རྗེ་རྒྱུད་དུ་སོང་བ་དང་། བོད་མིའི་གོ་མས་གཤིས་རྣམས་རྒྱ་བྲུགས་
 ལུ་འགྱུར་བཞིན་ཡོད། གང་ལྟར་བསམ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་མིན་རྗེ་ལྟར་ཡང་
 བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་དང་། ཚོས། རིག་གཞུང་བཅས་པ་རྩ་མེད་

གཏོང་བ་དང་། འཛམ་གླིང་ཡང་སྟེང་དུ་གནས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་རྗེང་ཁྲུང་ས་བོད་འདི་
ད་ཆ་རྒྱའི་མི་མེར་སྲེལ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བཞིན་ཡོད།

ཉེ་དུས་རྒྱ་མིའི་ཁྲབ་བརྒྱུགས་ནང་གསལ་དུ་ཁོང་ཚོས་བོད་རང་རྒྱུང་རྒྱུང་ས་
ཟེར་བའི་ས་ཁུལ་དེ་དམིགས་བསལ་དཔལ་འབྱོར་ས་ཁུལ་ཞིག་དུ་བརྒྱུར་རྒྱུ་ཡིན་
ལུགས་བརྗོད་འདུག་པ་དེར་གཞི་རྩའི་དགའ་བསུ་བྱེད་འོས་ཀྱིང་། རྒྱ་མིའི་སྲིད་བྱུས་
གསར་པ་དེས་དུས་ལུན་རིང་པོའི་རྗེས་སུ་བོད་མིའི་རིག་གཞུང་གི་ངོ་བོ་བོད་དང་། བོད་
ཀྱི་ཁོར་ཡུག་བཅས་པ་འཚོ་གནས་ཡོང་མིན་ཐད་ཤུགས་རྒྱུན་རྒྱུ་འདུ་ཞིག་ཐེབས་རྒྱུར་
དངངས་འཚབ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད། བོད་མིའི་ཁེ་ཕན་གཙོ་བཙུང་མ་
བྲས་ན། སྲིད་བྱུས་དེས་རྒྱུན་པས་ད་དུང་བོད་ནང་རྒྱ་མི་ཇི་མང་སྟོ་ཞུགས་བྱེད་པའི་
ཤུགས་རྒྱུན་ཆེ་རུ་འགྲོ་རྒྱུ་དང་། དེས་བོད་མི་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུང་པར་གྲངས་
ཉུང་རྒྱས་མེད་དུ་གྱུར་ཏེ་བོད་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱའི་མི་མེར་སྲེལ་ཡུལ་མཐར་ཐིན་པར་
འགྱུར་རྒྱུ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ལ་ཉེན་ཚབས་ཆེན་པོ་འཕྲོག་དེས་ཡིན།

གཞི་རྩའི་གནས་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་ས་གནས་གང་སར་ཡོད་
པའི་བོད་མི་རྣམས་དང་། བོད་ཀྱི་གོགས་པོ་ཁག་ 17 བཞིན་བོད་ནང་ལས་གཞི་
བརྩམ་འདོད་ཡོད་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སློབ་འཇུགས་ཁག་བཅས་ལ་བོད་མིའི་ཁེ་ཕན་དང་།
ང་ཚོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་རིག་གཞུང་གཅེས་སྤྱང་བྱ་རྒྱུ་བཅས་ལ་དུས་གཞུག་
དུ་ཡིད་གཟབ་བྱེད་དགོས་པའི་འདོད་སྐྱུལ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།

བོད་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བའི་ལས་དོན་ནང་དངོས་སུ་ཞུགས་འདོད་ཡོད་མཁན་
ཚོས་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་དང་། འཕྲོད་བརྟེན། ཁྲིང་གསེབ་ས་ཁུལ་ཁག་ཡར་རྒྱས་

གཏོང་རྒྱ་བཅས་ལ་དམིགས་བསལ་དེ་སྤང་བྱེད་དགོས་པའི་ནམ་སྐུལ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།
བོད་ཀྱི་རང་བྱུང་ཐོན་ལཱ་རྣམས་རང་དགར་གང་བྱུང་སྡོག་འདོན་བྱེད་མི་རུང་
ཞིང་། ལྷག་པར་ལས་གཞི་དེ་རིགས་བོད་མིའི་ཁེ་ཕན་གྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་ན་དེའི་ཐད་
བོད་མི་ཚོར་ཐེ་བྱས་ཆ་ཚང་བྱེད་ཆོག་པ་ཞིག་དེས་པར་དུ་ཡོད་དགོས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་དུས་འགྲུར་བྱུང་སྟེ་རྩོམ་པ་ཅན་གྱི་ལ་དུ་སྡེ་བས་རྗེས་
བོད་མི་ཚོས་དུས་གཏན་དུ་རང་དབང་དང་། མང་གཙོར་དོན་གཉེར་བྱས་ཡོད་ལ།
རྩོམ་པ་ཅན་ཚེ་མཐུན་རྒྱུན་མེད་ནའང་མང་གཙོའི་ལག་ལེན་ཐད་ཡར་རྒྱས་ཆེན་
པོ་སྤྲོད་ཡོད། རང་དབང་ཅན་གྱི་བོད་ནང་དེ་ལྟར་མང་གཙོ་ཡང་དག་པ་ཞིག་དར་
སྡེ་ལ་གཏོང་རྒྱར་དོས་ནས་སེམས་ཐག་གཙང་བཅད་ཀྱིས་འབད་བརྩོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
མ་འོངས་པར་བོད་རང་དབང་ཐོབ་རྗེས་དོས་ནས་གཞུང་འབྲེལ་འགན་དབང་གང་
ཡང་འདོན་རྒྱ་མཚན་པ་མང་ཚོགས་ལ་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་ཟིན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་
མང་གཙོ་ཡང་དག་པ་ཞིག་དར་སྡེ་ལ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་དོས་ནས་ཐག་གཙང་དེ་ལྟར་
བྱས་པ་ཡིན། དོས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་ནས་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཞི་བདེ་དང་། དོས་འབྲེལ་
གྱི་མང་གཙོ་ཡང་དག་པ། དམག་འཐབ་སྡོང་བ། འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་
རྒྱ་བཅས་ཀྱི་ཐག་གཙོད་བྱས་པ་འདི་དག་ “མ་འོངས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལམ་
སློན་” འབྲེམས་སྡེ་ལ་བྱས་པའི་ནང་བསྐྱར་དུ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།

མིའི་ལོ་རྒྱས་གང་ལ་བརྟུན་ན་ཡང་། འགྲོ་བ་མིའི་རང་དབང་དང་། མིའི་
བརྩི་མཐོང་གི་འདོད་འདུན་འདི་ལས་ལྷས་ལྷག་ཆེ་བ་གཞན་གང་ཡང་མེད་པ་འདི་
བཅོན་དབང་དང་གཅིག་སྟེད་རིང་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ཚང་མས་གསལ་བཤེས་ཀྱི་ཡོད།

མིའི་ལུས་པོ་ཚོ་གཡོག་ཏུ་བཀོལ་བ་དང་། བཅོམ་ཁང་དུ་འཇུག་ཐུབ་ཀྱང་། མིའི་
ཚོ་སེམས་ནི་ནམ་ཡང་དབང་དུ་བསྐྱུ་བ་དང་། སམ་ཉེས་གཏོང་བྱུང་བ་ཞིག་མིན།
དེ་སྤྱིད་ཚོར་མིའི་ཚོད་སེམས་དང་དམ་བཅའ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ང་ཚོའི་འདོད་འདུན་
དང་ཡིད་ཆེས་ལ་རྒྱལ་ཁ་འཕྲོ་བ་རྒྱུའི་རྣམས་ལྷན་ལྷན་ཡོད། ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་ནང་
འཇམ་གླིང་ཁྲོན་ཡོངས་ལ་གཅིག་མཇུག་གཉིས་མཇུག་དུ་བྱུང་བའི་འགྱུར་བ་དེ་དག་
གིས་ངོས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་དེ་བཟན་དུ་སོང་བེད། ད་ཆ་མི་རིང་བར་བོད་མིར་ཞི་བདེ་
དང་རང་དབང་འཕྲོ་བ་རྒྱུའི་རེ་བ་སྤུར་བས་ཆེ་རུ་སྦྱིན་ཡོད།

འགྲོ་ཀུན་བདེ་བའི་སློན་འདུན་བཅས།།

༡། །སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་

སྤྱི་ལོ་ ༡༧༧༧ གསུམ་བུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་སོ་ལྔ་པའི་

ཐོག་ཡོངས་ཁྱབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འབྲིན།

༥ དེ་རིང་བོད་མི་མང་གིས་རང་དབང་སྐྱེར་ཡངས་བྱས་ནས་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་འཁོར་
བའི་དུས་དྲན་གྱི་སྐབས་འདིར། རོས་ནས་མི་ལོ་བཅུ་བཞིའི་རིང་རྒྱ་ནག་དང་མཉམ་
དུ་དྲང་བའི་ན་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་སློར་ཞི་བ་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
དང་མཐུན་པའི་འགྲིགས་ཐབས་ཡོང་བ་བྱས་པའི་སྤྱོད་པ་བརྒྱུ་མས་ཤིག་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན།
རོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་མི་མང་གི་རང་དབང་དང་། ཞི་བདེ། ཆེ་མཐོང་བཅས་སྐྱུར་
གསོ་ཡོང་བའི་འབད་བརྩོན་བྱེད་རིང་། རོས་ནས་དུས་ཉམ་དུ་དངོས་དོན་དང་མཐུན་
པ་དང་། བརྗོད་བསྟན། རང་རིང་། ཁོག་ཡངས་རྒྱང་རིང་བཅས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་
ཤིག་བཟུང་ཡོད།

འདས་པའི་ལོ་ ༡༧ རིང་རོས་ནས་གྲོས་མོལ་བྱ་འདོད་ཡོད་པའི་གསལ་
བསྐྱེད་བྱས་པ་མ་ཟད། ༡༧༡༧ ལོར་ཉེང་ཞེའི་ཡིང་གིས་རང་བཅོན་མ་གཏོགས་
པའི་གནད་དོན་གང་ཡང་འཕྲོས་མོལ་བྱས་འབྲས་ཟེར་བའི་རྩ་དོན་དེའི་རྒྱ་ལས་མ་
བཞུལ་བར་དམའ་མཐའི་གྲོས་འཆར་རིམ་པ་ཞིག་བཏོན་པ་དང་། ༡༧༤༢ ལོར་
བོད་སློར་ཞི་བའི་འཆར་གཞི་དོན་ཚན་ལྗང་དང་། ༡༧༤༥ ལོར་སི་ཏུས་སི་སྐྱེད་གི་
གྲོས་འཆར་དེ་གཉིས་ནང་བོད་རང་བཅོན་མ་སློབ་པར་འགྲིགས་གཙོའི་བསམ་ཚུལ་
བཏོན་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་སྤྱོད་པ་ནས་དེ་སློར་གྲོས་མོལ་འགོ་འཇུགས་ཀྱི་
ལས་དོན་ཅི་ཡང་མ་བྱས་པའི་ཁར། བོད་དོན་གྱི་དཀའ་སྤོག་རོས་བོད་དུ་སྤྱིར་ལོག་

ཤེད་སྤྱོད་གསལ་ཙམ་ལ་ངོས་འཛིན་གྱིས་བོད་དོན་གཞི་རྩའི་ཐོག་འཕྲོས་མོལ་བྱ་རྒྱུར་ཀ་
ཀོར་གཡོལ་ཐབས་འབའ་ཞིག་བྱས་ཤིང་། ངོས་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཤད་ཟེན་
པ་ལྟར། ངོས་བོད་དུ་སྤྱིར་ལོག་ཤེད་སྤྱོད་གསལ་དེ་རྩོམ་ཅི་ཙམ་འདྲམ་ཉན་ནས་མེན་
ཞིང་། ཅུ་དོན་ངོ་མཚེན་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་འཚོ་གནས་བྱུང་པ་དང་ཆབས་ཅིག་རྩོམ་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་དང་བོད་མིའི་ངོ་བོ་སྤྱང་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན།

རྩོམ་གྱི་བརྒྱུར་བྱ་རྒྱུའི་མང་གཞི་ནི། བོད་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཡུན་དུ་འཚོ་
རྒྱུར་ཉེན་ཁའི་པའི་རྒྱ་རིགས་ཐོན་ཆེ་བོད་ནང་འཇུག་སྤོད་ཤེད་པ་དེ་མཚམས་འཛོག་
རྒྱུ་དང་། བོད་མིའི་གཞི་རྩའི་འགོ་བཟེང་བྱེད་ཐབས་དང་། མང་གཞིའི་རང་དབང་
ཐོབ་ཐང་ལ་བརྩེ་འཛོག་དགོས་རྒྱུ། བོད་ནང་དུ་ལ་རྒྱན་སོགས་དུག་པའི་ཉེན་གཞི་
མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ། བོད་མིར་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ལས་དོན་ཚང་མ་བོད་མི་རང་ཉིད་ནས་
ཤེད་པའི་དབང་ཆ་དགོས་རྒྱུ། ཡུལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་སྤུང་སྤོང་འབྲས་ཚང་བྱ་རྒྱུ་བཅས་
ལ་གཞི་རྩའི་ཙམ་ལོག་སྤྱོད་གསལ་གསལ་ལ་པོར་བརྗོད་པ་མ་ཟད། རྩོམ་གྱིས་མོལ་བྱེད་
པའི་སྐབས་སུ། རྒྱ་སྤྱོད་གསལ་ནས་བོད་རང་སྤོང་སྤོང་ས་ཟེར་བ་དེ་གཅིག་པུ་མ་ཡིན་
པར་གངས་རྗོངས་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱུད་དགོས་སྤྱོད་གསལ་ནས་ཉན་གྱིས་བརྗོད་ཡོད།

ངོས་ནས་གནས་བབས་དང་འཚམས་པའི་ལམ་སྤྱོད་གསལ་བཟུང་བ་དེ་ལ་བོད་མི་
མང་པོ་ཞིག་སློ་ཕམ་དང་སྤོན་བརྗོད་ཀྱི་བསམ་འཆར་མང་པོ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ད་
ཕན་མི་ལོ་བརྒྱ་བཞིའི་རིང་ངོས་ནས་ལམ་སྤྱོད་གསལ་དེ་ག་བཟུང་བ་ཡིན། རྒྱ་མི་གྲང་
ཁན་བོད་ནང་བཅོན་འཇུག་བྱས་པ་ནས་བཟུང་བོད་མི་འབྲམ་སྤྱོད་གཞི་གཉིས་ཙམ་གྱི་ལུས་
སྤོག་ཤོར་བ་དང་། ཚད་ལས་འདས་པའི་དཀའ་སྤྱོད་གསལ་བྱུང་བ་དེ་དག་ནམ་ཡང་

བརྗེད་ཐབས་མེད་ཅིང་། བོད་མི་ཚང་མས་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཙན་སྐྱེད་གསེལ་ཡོང་
བའི་རེ་བ་དང་། ལྷོ་ནུབ་ལམ་རྒྱལ་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ངོ་ས་ནས་གསལ་པོ་ཤིས་ཀྱི་ཡོད།

ངོ་ས་ཀྱི་ས་དབུ་མའི་ལམ་སྤྱོད་གསལ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་བཞིན་ཕན་ཚུན་ཡིད་ཆེས་
ཀྱིས་གྲོས་མོལ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་བ་དང་། བོད་ནང་བཙན་གཞོན་ནེ་རྒྱུང་
དུ་འགྲོ་བའི་རེ་བ་བྱས་པ་དེ་སྟེ། བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་དངོས་ཡོད་གནས་སྤངས་
ཐོག་ངོ་ས་ནས་གྲོས་འཆར་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་བཏོན་མཐུ་མེད་བྱུང་བའི་གནད་དོན་ཤིས་
ཉོགས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་པར་དགའ་བསུ་ཡོད།

རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ངོ་ས་ནས་བཏོན་པའི་གྲོས་འཆར་རེ་རེ་བཞིན་ངོ་ས་ལེན་མ་
བྱས་པའི་ཁར། ཚུད་ན་ངོ་མར་མགོ་སྤོངས་ཐབས་བྱེད་པ་དང་། བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་
བཙན་གཞོན་ནེ་རྒྱལ་ཏུ་བཏང་བ། བོད་མིས་རང་གི་ཡུལ་ནང་མཐོང་རྒྱུང་བྱུང་གསོད་
སྤོང་དགོས་བྱུང་བ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་རིམ་བཞིན་
ཅ་བརྒྱལ་ཏུ་འགྱུར་བ། འདོད་རྗེས་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཉམས་ཆག་གཏོང་
བསོགས་བོད་ནང་བྱུང་ཆེའི་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྤངས་ལྟེང་རྒྱལ་ཏུ་སོང་བར་བརྟེན། ད་
ཆ་ངོ་ས་ནས་འབད་བརྟེན་བྱས་པ་ལྟར་གྲོས་མོལ་དོན་དང་ལྡན་པའི་བྱུང་འབྲས་ཤིག་
མ་བྱུང་བའི་ཁར། བོད་ནང་གི་གནས་སྤངས་ཀྱང་ཡར་རྒྱས་སྤིན་མེད་པར་ངོ་ས་
འཛིན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

ངོ་ས་ནས་རྒྱ་མིར་བརྟེན་མཁུལ་གྱིས་བོད་རང་བཙན་རྩོད་ལེན་མ་བྱས་པ་དང་།
རྒྱ་མིའི་སྤྱོད་གསལ་ནས་དེ་ལ་དོན་ཕན་ལྡན་པའི་བདེ་ལམ་མ་བྱས་སྐབས་བོད་སྤྱི་ནང་དུ་
ལྷོ་ཕམ་བྱེད་མཁུལ་བོད་མི་ལྟེང་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་དང་། བོད་མི་འགའ་ཤས་ལ་

ད་ཆ་བོད་མིར་གཞི་རྒྱུ་ལོ་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་དབང་ཡོང་མེ་མེད་པ་ལྟ་བུའི་ཡིད་
 ཐང་ཆད་པ་དང་། བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་གི་བསམ་སྒྲོལ་འབྲུག་རྒྱུ་དང་། སེམས་
 འཕྲུགས་ཆག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་གྲོས་ཚོགས་ཁག་དང་།
 གཞུང་དང་། གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་མང་པོ་ཞིག་གིས་ངོས་ཀྱི་གྲོས་
 འཆར་དེ་རྒྱ་མཚོན་ལྡན་ཞིང་། དངོས་ཡིད་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ངོས་འཛིན་
 གྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་ལྟར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་རྒྱབ་སྐྱོར་རྗེ་མང་དུ་སོང་
 ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་མིའི་སྤྲོ་གསལ་ནས་དོན་འབྲས་ལྡན་པའི་བདེ་ལམ་བསམ་གཤེས་གང་ཡང་
 མེད་པར་ད་དུང་སྐྱུར་འཛོག་བྱེད་ཐུས་རེད།

དའི་ངོས་ནས་ད་ཕན་རྒྱ་ནག་དང་མཐུན་འགྲིགས་ཡོང་བབས་ལ་འབད་བཅོམ་
 མ་བྱས་པ་གཏན་ནས་མེད། ད་ཆ་གྲོས་མོལ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་བར་རྒྱལ་
 སྤྱིའི་རྒྱབ་སྐྱོར་རོགས་རམ་ལ་མ་བརྟེན་མཐུ་མེད་དང་། དེ་འདྲའི་གྲོས་མོལ་བྱ་རྒྱུར་
 ད་དུང་འབད་བཅོམ་མུ་མཐུད་བྱེད་འདོད་ཡོད། དེར་ཡང་དོན་འབྲས་མ་བྱུང་ན།
 ངོས་ཀྱི་ད་ལྟའི་ལམ་སྤྲོ་གསལ་འདི་རྒྱོ་བདེ་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་འབད་བཅོམ་མུ་མཐུད་བྱེད་
 ཐབས་བྲལ་གཤེས། ཏུས་མཚམས་དེར། རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་ཚོམ་སྐྱུ་གཤེགས་འཛོ་
 ཏུར་ལལ་ནེ་ཏུས་ ༡༧༥༠ ཟླ་ ༡༣ ཚེས་ ༥ ཉིན་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་ནང་།
 མཐར་ཐུག་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་བོད་མི་མང་གིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་འོས་ཡིན་ལུགས་
 གསུངས་པའི་བྱང་བདེན་དང་ཡང་དག་པའི་བཀའ་མོལ་དེར་ངོས་ནས་རྒྱུན་དུ་ཡིད་
 ཆེས་ཀྱིས་སྐྱུར་སྐྱོར་ཐེངས་མང་བཤད་པ་ལྟར། མ་འོངས་པར་ཡང་ང་ཚོའི་རང་
 དབང་འཐབ་ཚུད་བྱེད་སྐྱེད་སྐྱོར་མི་མང་རང་ལ་ཐད་ཀར་བྱི་བསྐྱུར་བྱ་རྒྱུ་ངོས་

གྱི་ལས་འགན་ཡིན། མི་མང་ལ་དྲི་བ་སྐྱུར་བྱས་ཏེ་ཐག་གཅོད་ཅི་འདྲ་ཞིག་སྤྱད་པ་
དེ་ནི་མ་འོངས་པར་རྒྱ་ནག་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་སྤངས་དང་། རང་དབང་གི་འཐབ་
ཚོད་བྱེད་སྤངས་སྐྱུར་ཞིབ་གྱི་ལམ་སྟོན་ལྟ་བུར་འགྱུར་རྒྱུ་ཡིན།

ངོས་གྱི་སྤྱོད་ལས་ནས་བོད་དོན་དཀའ་སྟོན་གསེལ་ཐབས་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་ཐད་
ཀར་ཞི་མོལ་གྱི་ཐོག་ནས་བྱེད་འདོད་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་མིའི་འགོ་བྱིད་ཚོའི་ཁ་ཚིག་ཙམ་
ལས་དོན་འབྲས་ཅི་ཡང་སློབ་མི་བྱུང་པའི་བྱེད་བབས་འདི་ལྟ་བུས་ན་བོད་གྱི་དཀའ་སྟོན་གསེལ་
ཞིམ་བྱུང་བའི་ནས་འདྲུལ་བྱས་པའི་ཐབས་ལོང་བ་ལ་རྒྱ་ལ་སྤྱིའི་སྤྱི་དོན་དང་། དཔལ་འབྱོར་
གྱི་རྒྱས་ལྷགས་ལ་མ་བཞེན་ཐབས་མེད་ཆགས་འདུག་ལྟ་བུས། འཇམ་སྐྱེད་འདིའི་སྟེང་
གི་སྤྱི་གཞུང་འདྲ་མིན་ཁག་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་དབང་། མང་
གཚོ་བཅས་པར་གཅེས་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་གྱི་ཚོགས་པ་ཁག་ནས་གཞོན་ལྷགས་གཅིག་བསྐྱེལ་
གྱིས་འབད་བརྩོན་བྱས་ན། བོད་དེ་གནས་སྤངས་ཐབས་སྤྲུག་འདི་ནས་སྤྱོད་བྱུང་།

བོད་དོན་གྱི་དཀའ་སྟོན་གསེལ་བཞེས་སྤྱོད་ལས་ཞིབ་དང་། གྲུ་ཡངས། མོ་
རྟོགས་བཟང་པོ་བཅས་ཀྱི་སྟོན་ནས་སེལ་བྱུང་ན། ཉོང་ཀོང་གི་མི་གུངས་ས་ཡ་དུག་
གི་སེམས་ནང་དངངས་སྐྱབ་ཚུང་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་མ་ཟད། ཐེ་ཕན་དང་རྒྱ་ནག་དབར་
འབྲེལ་བ་གོང་འཕེལ་ཡོང་ཐབས་དང་། རྒྱ་ལ་སྤྱིའི་ནང་རྒྱ་མིར་ཆེ་མཐོང་བཟང་
དུ་འགྲོ་རྒྱུར་ཡང་ཕན་ཏེ་ས་ཡིན།

ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་འཐབ་ཚོད་ནང་འདས་གོངས་སོང་པའི་བོད་མི་དཔལ་
པོ་རྣམས་དང་། རྒྱ་མིའི་བཙོན་ཁང་ནང་དཀའ་སྤྲུག་ཚུང་བཞིན་པའི་བོད་མི་རྣམས་
ལ་དེ་རིང་ཚེས་དྲན་བྱ་རྒྱུ་དང་། བོད་ནང་གནས་སྤངས་ཏེ་ཅང་དཀའ་ངལ་ཅན་

འདིའི་འོག་བོད་མི་སྤྱི་མཐོན་མི་མང་གི་རང་དབང་གི་དོན་དུ་དཔལ་མངོན་སུ་གྱུ་
པའི་འཐབ་ཚིང་ལུ་མཐུད་ཤེད་བཞིན་ཡོད་པ་དེར་ཡང་གུས་འདུད་ཡོད།

དེར་དུས་འཇམ་སྐྱེད་གི་གནས་སྤངས་དང་། ལོ་རྒྱུས་འགྲུར་འགྲོས་དེ་རྒྱུ་ལྷོ་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རེ་འདུན་དང་མཐུན་པའི་སྤྱོད་གས་སུ་འགྲུར་པ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་དེས་
བོད་དོན་གྱི་རྒྱས་ཤུགས་ཐེ་ཆེར་སོང་ཡོད། དེ་འདྲའི་འགྲུར་འགྲོས་ཀྱི་ཤུགས་སྤྱོད་
མ་བཟོན་པར་རྒྱ་མིས་རྒྱུ་ལྷོ་བཅོན་སྤྱོད་གཞུང་གི་རྒྱས་པ་གཙོ་བོ་བྱས་དང་། བཅོན་
སྤྱོད་པའི་ནང་དུ་ཉེན་སྲོད་དུ་གྲགས་ཤིང་བྱ་རྒྱུའི་འཆར་འགོད་ཤེད་བཞིན་པར་བརྟེན།
རྒྱུ་ལྷོ་སྤྱོད་པའི་འཐབ་ཚིང་གི་དམ་བཅའ་བཟན་པོར་བཟུང་
ནས་ཡིད་གཟབ་ཡེངས་མེད་ཤེད་དགོས།

རྒྱ་མིས་བོད་གངས་ཅན་པར་ཆབ་སྲིད་ཐོག་བཅོན་གཞོན་དང་། རིག་གཞུང་
ཅུ་བརྒྱལ་། དཔལ་འདྲེས་དང་། ཁོར་ལུག་ལ་གཏོར་བཞེག་བཏང་སྟེ་རང་གི་ཁེ་
ཕན་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་མཚམས་འཇོག་ཤེད་དགོས་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་མཚོན་གས་སུ་འཆར་
རེས་ཡིན། རྒྱུ་ལྷོ་སྤྱོད་པའི་འཐབ་ཚིང་བཟུང་དང་། དཀའ་ངལ་ཁྱད་བསད་ཀྱི་འབད་
བཅོན་གས་པའི་འབྲས་བུར། བཅོན་འོག་ཏུ་ཚུད་པའི་རྒྱུ་ལྷོ་སྤྱོད་པའི་རང་དབང་
དང་། ཞི་བདེ། གཟི་བཞིན་ཐོན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཏུ་འགྲུར་རེས་ཡིན། འོན་
ཀྱང་འཐབ་ཚིང་ཤེད་སྐབས་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྤྱོད་གས་བཟན་བཟུང་བྱ་རྒྱུ་གིན་
ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདིར། རོས་ནས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་བྱས་ཏེ་འཇམ་
སྐྱེད་ཀྱི་ཡོངས་ལ་གནས་པའི་རྒྱུ་ལྷོ་སྤྱོད་པའི་འཐབ་ཚིང་གི་སྤྱོད་པའི་མང་པོས་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱབ་སྐྱོར་

གནང་བ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་དང་། བཀའ་འདྲིན་རྗེས་དྲན་བྱ་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་
 ལྟོས་ཚོལ་གསུང་དང་། སྲིད་གཞུང་མང་པོས་བོད་དོན་ཐོག་དོ་གཤམ་ཆེན་པོའི་སློབ་ནས་
 རྒྱལ་སྤྱིར་གནང་བ་དེ་ལ་ཡང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། ད་དུང་གནས་ཚུལ་བཟང་
 སྲིབ་ཀྱི་འགྲུར་བཞིན་སྟེ། རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱལ་སྤྱིར་
 བྱེད་མཁན་ཡོད། དཔེར་ན། རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་ལྷ་སྤྱོད་མི་མཐུན་པའི་མི་སྣ་གྲགས་
 ཅན་མི་ཅིང་ཤན་གྱིས་ ༡༩༩༣ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༥ ཉིན་ཉེང་ཞེའི་ཕྱིང་ལ་ཡི་གེ་
 རིང་པོ་ཞིག་བཏང་བའི་ཆར་ཡོངས་གྲགས་ཐོན་པ་དེའི་ནང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་
 བོད་དོན་ཐོག་མ་འོས་མ་འཚམས་པའི་བརྗོད་བབས་དང་། བོད་ལ་འཛིན་པའི་སྲིད་
 བྱས་ནོར་འབྲུལ་ཅན་དེ་ལ་སྤྱོན་བརྗོད་བྱས་འདུག །དེ་འདྲའི་བསམ་འཆར་བརྗོད་
 རྒྱུར་མེད་འཕྲོ་བམི་ཡི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་། དྲང་བདེན་ལ་བརྟེན་བཀུར་
 ཡོད་པའི་རྣམ་འགྲུར་ཞིག་རེད། འཇམ་སྐྱིང་གྲོན་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་རིགས་སྤྱན་རླབས་
 རྣམས་ཀྱིས་ང་ཚོར་རྒྱལ་སྤྱིར་དང་། ང་ཚོའི་སློབ་སྦྱོར་བས་སྟེལ་བ་དེ་ལ་དམིགས་བསམ་ལ་
 ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

མཐའ་དོན་བོད་མི་བཅོན་གྱི་ལ་བ་དང་ལེན་བྱེད་མཁན་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མར་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་རྒྱུ་མ་ཟད། ལྷག་པར་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། མི་མང་ནས་བོད་མི་
 བཅོན་གྱི་ལ་བ་གྲོན་ཆེར་པ་ཡུལ་གཉིས་པ་ལྷ་སུའི་གོ་སྐབས་གནང་བ་ལ་སྟོང་ནས་
 བཀའ་འདྲིན་རྗེས་དྲན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

འགྲོ་ཀུན་བདེ་པའི་སློབ་ལམ་བཅས།།

༡༡། །སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་སོ་དུག་པའི་

ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ དེང་དུས་འཛེམ་སློང་ནང་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་འགོ་བཙུག་པའི་སྐབས་འདིར། ས་
ཁུལ་ཁ་གསལ་ནང་འཐབ་རྩོད་དང་དཀའ་ངལ་གསལ་བ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་སྲ་དཀའ་
རྩོག་ཡོད་པའི་ས་ཁུལ་མང་པོའི་ནང་མཐུན་འགྲིགས་དང་ཞི་བདེ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ལྟར།
ང་ཚོས་ཀྱང་གོས་མོལ་གྱི་སློ་ནས་བོད་ནང་འགྱུར་བ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་བའི་འབད་
བརྩོན་བྱས་པ་ཡིན། བོད་མིས་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་བྱས་ནས་ལོ་ ༡༥ འཁོར་
བའི་དུས་དྲན་ལ་སྐྱུང་བརྩེ་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་ངོས་ནས་སློ་ཕམ་ངང་བརྗོད་རྒྱ་
ཞིག་ལ། རང་འཛིན་ཕ་ཡུལ་ནང་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་སྤེལ་མེད་པའི་ཁར། མི་
མང་རྣམས་མུ་མཐུད་སྤྲུལ་བསྐྱེད་དང་ས་སྐྱག་རྩོང་བཞིན་དུ་གནས། དེར་མ་ཟད་
རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བོད་ནང་དྲག་གོན་ཉེད་བྱུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བའི་སྲིད་བྱུས་ལྟར།
དྲག་རྒྱུབ་དང་། སྤྲི་གས་སྐྱེལ། མི་འཕོར་སོ་ཞུགས་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་
དཀའ་རྩོག་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུའི་དམིགས་ཡུལ་བཅངས་ཡོད་པ་སྲས་བས་མངོན་གསལ་
ཇི་ཆེར་འགོ་བཙུག་མཚེས།

ཉེ་ཆར་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བོད་ནང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབང་རྒྱུར་བྱུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་
ཆེད་ལས་འགུལ་གསལ་བ་མང་པོ་སྤྲེལ་ཏེ། བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་ཟེར་བའི་ལས་
འགུལ་གྱི་ཐོག་ནས་བོད་རང་བཅོན་དང་། འགོ་བཙུག་ཐོབ་ཐང་རྩོད་ལེན་བྱེད་མཁུན་
ཚོའི་ཐོག་ཚབས་ཆེའི་དྲག་གོན་ལག་ལེན་བསྐྱར་ཞིང་། དྲག་གོན་ཉེད་ཡུལ་ཡང་

བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གཅེས་འཛིན་གྱི་དམའ་ཅན་དང་། བོད་ཡིག་སློབ་གཉེར་མཁན།
 རྗེ་རྒྱལ་གྲུ་གཉེར་མཁན་ཚོ་ཡིན། དེ་བཞིན་བོད་མི་གྲུང་བུ་ཉེ་མི་དང་། ལས་
 གྲུང་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་དེ་རྗེའི་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་ཆབ་སྲིད་སློབ་གསོའི་
 ལས་འགུལ་སྡེ་ལ་ནས་ཚོས་དད་དང་། རིགས་ཞེན་གྱི་རྣམ་འགྲུར་ཐོན་རིགས་རྣམས་
 རྒྱུག་ཁོངས་ནས་སྤྱད་པ། དཔོན་སྡེ་ཁག་ནང་མི་མང་དྲག་ཆས་ཉེན་ཉོག་དམག་ཟེར་
 བ་འཇུག་ནས་སྡོག་བཞེར་དང་། འཛིན་བཟུང་གྱི་དཔ་དེ་ཡང་དེ་ཆ་གྲོང་གསེབ་ས་
 གྲུལ་བར་ཁྱབ་ཡོད། དཔོན་པ་ཉམས་གསོ་དང་། གསར་བཞེངས། གྲུ་བཅུ་ན་
 ཚོས་ཞུགས་བྱ་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་ལས་དོན་བཀག་སྡོམ་གྱི་དཔ། བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་
 རྣམས་ཀྱི་འགྲུབ་དོན་གསུངས་ཀྱིས་ཡུལ་སྐོར་སྐོར་འཆམ་པའི་སྡེ་ཤུལ་ལས་གྱི་བོད་མི་འགའ་
 ཞིག་སྲིར་འབྱུང་དང་། བོད་སྐྱུག་སྲི་རྒྱལ་ལ་སློབ་སློང་གྱི་དཔར་འགྲོམ་ཚོགས་པ། རྗེ་རྒྱལ་
 ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སྲི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་ལུས་ཀྱི་སློབ་སྐྱུག་རྣམས་ཀྱང་སྲིར་ལེན་
 གྱི་དཔོན་པ་འཛིན་བཞེངས་བཟུང་བ་བཅས་ལྷུང་འབྱུག །

ལྷ་ལོ་སྲི་ལྷ་ ལ པའི་ནང་པེ་ཅིང་དུ་ཆེས་མཐོའི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ཚོགས་པ་
 དེའི་ཐོག་ནས་གོང་གསལ་གྱི་སྲིད་བྱུས་རྣམས་གཏན་འབེབས་དང་སྐྱབས། བོད་
 རང་དཔལ་འགྲོར་འཇུགས་སྐྱབས་ཀྱི་ལས་གཞི་དུ་གཟུ་མེ་གཉིས་ཟེར་བ་ཞིག་གཉེར་
 རྒྱུའི་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་པ་དེ་ཡང་དེ་སྡོན་བོད་ནང་གཉེར་བའི་ལས་གཞི་ཐལ་ཆེ་
 བ་དང་འདྲ་བར་བོད་ནང་རྒྱ་མི་སྲོའི་ཤུགས་ཆེ་དུ་བཏང་ནས་མཐའ་མ་བོད་མི་རྣམས་
 རྒྱུའི་མི་འཁོར་ནང་སེམ་དུ་འཇུག་རྒྱུའི་དམིགས་ཡུལ་བཟུང་ཡོད། དེ་བཞིན་བོད་
 དཔུས་ཁུལ་དུ་མེ་འཁོར་གྱི་སྐྱབས་ལམ་བཟོ་རྒྱུའི་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་པ་དེ་ཡང་

དམིགས་པས་ལ་སློའ་འཚབ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ད་ལྟའི་སྲིད་བྱུས་འདིའི་
འོག་ལྷགས་པ་མཛད་སྒྲིལ་སློའ་ཞུགས་བྱ་རྒྱུར་རྣམས་པ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་འདོན་རྒྱུ་
མ་ཟད། བོད་མི་རིགས་འཚོ་གནས་ཐང་ལ་ཡང་ཉེན་ཁའི་ཅམ་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་
ནི་དེར་སྐབས་ཤར་ཏུར་གི་སི་ཐན་ནང་བདུན་སྟག་རེར་རྒྱ་མི་ཁྲི་ཉེ་ཆེ་འབྱོར་མུས་
ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནས་གསལ་པོ་ཤེས་ཐུབ།

བོད་རྒྱུ་རྩོད་རྩོག་སེལ་བྱེད་སློའ་དོས་ནས་རྒྱ་སྲིད་གསལ་ལ་འཁོན་འདོན་སྤང་
སེམས་སྤངས་ཏེ་མངོན་པར་དང་། ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཕན་སེམས། ལྷག་བསམ་
ནམ་དག་བཅས་ཀྱི་སློའ་ནས་འབྲེལ་བམི་ལོ་བཅོམ་སྤོའི་རིང་བཀྲིས་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། འདི་
གའི་གྲོས་འཆར་དེ་དག་རྒྱ་སྲིད་གསལ་ནས་དོས་ལེན་མ་བྱས་པའི་ཁར། སྲིས་མོལ་འགོ་
མ་ཚུགས་གོང་བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་བསྡོམ་མེད་དུ་ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས་ཟེར་བའི་
སློན་འཁོའི་ཆ་རྒྱུན་བཏོན་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་རྒྱུའི་འབྲེལ་བ་དངོས་འབྲེལ་ཅི་
འདྲ་ཡིན་མིན་ནི་བོད་མི་དང་། རྒྱ་མི་རྒྱལ་རབས་མཁས་པ་ཚོས་སློའ་གཟུང་བོར་གནས་
པའི་ཐོག་ནས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན། དེ་བཞིན་རྒྱལ་
སྲིད་ཁྲིམས་ལུགས་མཁས་པ་དང་། ཁྲིམས་དོན་ཚོགས་པ་ཁག་ བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་
སློབ་གཉེར་ཁང་ཁག་བཅས་ནས་ཞིབ་འཇུག་གོ་བསྟུར་བྱས་ཏེ་སྲིད་གསལ་ལྷུང་མེད་པའི་
སློམ་ཚོག་ཅིག་འདོན་རྒྱུའི་འབོད་སྐྱེལ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།

དོས་ནས་ད་ཕན་བོད་ཀྱི་འདས་པའི་རྒྱལ་སྲིད་གནས་བབ་སློའ་དམིགས་སུ་
བཀར་ནས་གཙོ་བོར་མ་བརྗོད་པར་འདས་པ་ལས་མ་འོངས་པ་གལ་ཆེ་བར་དོས་
འདོན་བྱས་ཏེ། འདྲ་མཉམ་གཉིས་ཕན་དང་། ཕན་ཚུན་བརྩེ་འདོག་ཡོད་པའི་བོད་

ལྷོ་འབྲེལ་བ་ཚུ་ལ་མཐུན་ཞིག་བྱུང་ན་པོད་མི་ས་ཡ་དུག་རང་མོས་ཀྱི་སློ་ནས་ཀྱང་
མི་རིགས་ས་ཡ་ཆེན་སྲིད་དང་མཉམ་དུ་སློད་འདོད་ཡོད་མི་སྲིད་པ་མིན། ལྷོ་མིར་
པོད་ཀྱི་ནག་དང་མཉམ་དུ་སློད་ལྷོ་འབྲེལ་པོད་ཀྱི་མིའི་སྲོག་ས་ནས་དེའི་ཆ་ཀྱི་ན་
དང་གཞི་རྟེན་བརྒྱབ་དགོས། འོན་ཀྱང་ད་ལྟོ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུ་ལ་གྱི་དཀའ་
ངལ་ངོ་མ་ནི་པོད་དེ་མི་སེར་སླེལ་བའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་བཅན་བཟུང་དབང་རྒྱུར་འོག་
གནས་པ་དེ་ཡིན་པས་དེ་དག་གྲོས་མོལ་གྱི་ཐོག་ནས་སེལ་ཐབས་བྱེད་དགོས།

ལོ་གསལ་ནང་ལྷོ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་པོད་དོན་གལ་ཆེར་འཛིན་པའི་ལྷོ་འབྲེལ་རྒྱུ་རྩེ་
ཆེར་འགོ་བཞེན་ཡོད་པ་དཔེར་ན། འཛམ་གླིང་མཉམ་སྦྲེལ་ལྷོ་འབྲེལ་ཚོགས་ཚོགས་ཆེན་
ཀྱི་ཚོགས་ཚུང་གསུམ་པ་དང་། འགོ་བཞེན་ཐོབ་ཐང་སློར་གྱི་ཚོགས་ཆེན། ལྷོ་
ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཚུ་ལ་མཁོ་རྒྱབ་ཁག་གི་སྐྱོན་ཐོ་བཅས་པའི་ནང་པོད་དོན་སློར་བཞོ་
སླེང་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། སྲིད་གཞུང་ཁག་མང་པོས་སེམས་ཁུར་
གནང་བ་བཅས་ནས་གསལ་པོ་ཡོད། རོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆོབ་དང་། ལྷོ་འབྲེལ་གཞུང་དབར་
གྲོས་མོལ་ཡོད་ཐབས་སུ་སྐྱེ་ལོ་ལྷོ་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་ཚོགས་ལ་རོགས་རམ་ཡོང་བའི་འབོད་
སྐྱེལ་བཞིས་པར། ཞེ་ག་ཡ་དང་། ལྷོ་འབྲེལ་ལྷོ་འབྲེལ་ལྷོ་འབྲེལ་གསལ་ནས་རོས་ཀྱི་རེ་
འདུན་ལ་ལྷོ་འབྲེལ་དང་སྐྱེལ་གྲོས་མོལ་གང་མཁོ་གསལ་འགོ་འཇུགས་ཐུབ་པའི་ཆེད་
ཁོང་ཚོའི་གཞུང་ནས་རོགས་རམ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་མང་ཚོགས་དང་། ལྷོ་འབྲེལ་
གྱི་ཐབས་ལམ་བརྒྱད་བརྒྱུད་ལན་གནང་བྱུང་བ་དེ་རོས་ནས་དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདི་
བརྒྱད་སྲིད་གཞུང་དེ་དག་ལ་ཐུགས་རྟེན་ཆེ་ལྷོ་འབྲེལ་གྱི་ལོ་ན། དུང་ཡང་ལྷོ་འབྲེལ་གྱི་ཚོགས་
དང་། ལྷོ་འབྲེལ་མང་གཙོའི་ལྷོ་འབྲེལ་ཁག་གི་སེལ་དེད་དུས་པོད་ནང་ལྷོ་འབྲེལ་གཞུང་

གི་སྐྱོད་ཚུལ་དེ་འོས་མིན་ཡིན་ལུགས་དང་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་སྔོན་འགྲོའི་ཆ་རྒྱུན་
མེད་པའི་སྔོན་ནས་ཞི་བའི་གྲོས་མོལ་བརྒྱུད་སེལ་ཐབས་བྱེད་དགོས་པའི་གོ་བཅུ་ལུ་མཐུད་
སྐྱོད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། བོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་བའི་ལས་དོན་འདི་ཇ་དྲག་གི་
སྔོན་ནས་མགོ་གསུམ་ལྟར་དུ་མ་བསྐྱབས་པར་ད་དུང་འདི་ལྟར་ཡུན་རིང་གནས་ན་བོད་
ནང་ཞེ་འཁོན་འཐབ་ཚུང་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་ངེས་ཡིན།

ངོས་ནས་བོད་རང་བཅོན་སྐྱོར་གྱུ་བཤངས་བྱེད་སྐྱབས་ལ་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་གི་
གིས་སྐྱོན་བརྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཐོག་ངོས་ནས་བཏོན་པའི་གྲོས་འཆར་ལ་རྒྱ་སྐྱོགས་
ནས་བཅད་ལན་ཚུལ་བཞིན་མ་བྱས་པ་དེས་ཀྱང་བོད་མི་ཚོར་སློབ་མཁའངས་པའི་སེམས་
ཚབས་ཇེ་ཆེར་སོང་བར་བརྟེན་གནད་དོན་འདིའི་ཐད་སྔ་ལོ་ངོས་ནས་མི་མང་རང་
ལ་ཐད་ཀར་སྐྱད་ཆ་དྲིས་ཏེ་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུའི་བསམ་འཆར་བཏོན་ཡོད། ངོས་
ནས་བོད་རང་དབང་འཐབ་ཚུང་གི་འགོ་བྱེད་བྱེད་པའི་རིང་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་འབའ་
ཞིག་ལ་བརྟེན་རྒྱ་ཡིན།

མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལམ་སྐྱོགས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུའི་སྐྱོར་བོད་
མི་མང་ནས་བསམ་གྲོས་ཞིབ་བརྗེས་བྱེད་རྒྱུ་འདི་ནི་ཡིན་ཏུ་དོན་གལ་ཆེ་ཞིང་། བོད་
ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་འཁོད་རྒྱུའི་ལས་དོན་གལ་ཆེ་འདི་སྐྱོར་བོད་མི་ཚང་མས་ཡིད་ཟབ་
གོ་བརྗེས་ཞིབ་རྒྱུག་གིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས། ད་ལྟའི་ཆར་བོད་ནང་རྒྱ་བྱུང་ཡོངས་
བསྐྱགས་ཀྱིས་བསམ་འཆར་བརྗེས་ཐབས་མེད་ཀྱང་། བོད་རྒྱ་བྱུང་གི་ངོ་བོ་མཚོན་
པའི་བསམ་འཆར་བརྗེས་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་འཚོལ་རྒྱ་དང་། བོད་ཀྱི་སྤྱི་རོལ་དུ་གནས་
པའི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་བསམ་འཆར་ཡོངས་བསྐྱགས་ལུགས་མཐུན་གྱིས་བརྗེས་རྒྱ་ཡིན།

ང་ཚོས་དེ་ལྟར་ག་རྒྱུག་གྲེད་བཞིན་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ངོས་ནས་གསལ་པོར་
 བརྗོད་དགོས་པ་ཞིག་ལ། གལ་ཏེ་རྒྱ་ནག་ཕྱོགས་ནས་གྲོས་མོལ་གྲེད་རྒྱའི་བསམ་
 འཆར་བཏོན་པ་ཡིན་ན། ངོས་ནས་གྲོས་མོལ་གྱི་ལམ་སློབ་ལྟེ་རྟེ་ད་ལྟ་འང་དབུ་མའི་
 ལམ་ཐོག་གནས་ལྷན་ཡིན། ང་ཚོའི་གྲོས་མོལ་གྲེད་མཁན་འཕུས་མིའི་ཚོགས་རྒྱུང་
 གིས་དུས་ཚོད་གང་ཞིག་དང་། གཉིས་མོས་ཀྱི་ས་གནས་གང་ཞིག་ལ་གྲོས་མོལ་
 བརྒྱུར་དུ་འགོ་འཇུག་ས་བུ་རྒྱའི་ག་རྒྱུག་ཨང་བསར་ཡོད། རིང་མིན་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་
 གྲིད་ཁོག་ཡངས་བསམ་ཤེས་ཅན་དག་གིས་ཕན་ཚུན་མཐུན་ལམ་དང་འགྲིགས་གཙོའི་
 རྫོན་ནས་གྲོས་མོལ་བྱས་ཏེ་བོད་དོན་དཀའ་ལྷོག་སེལ་ཐབས་བུ་རྒྱ་ཁོ་ན་དགེ་མཚན་
 ཚེ་བར་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད། དེ་ནི་ཞི་འགྲིགས་བརྟན་སྟོང་འབྲུང་བའི་
 ཐབས་ལམ་ངོ་མ་དེ་ཡིན་ཞིང་། བརྟན་སྟོང་དགོས་གལ་ཆེ་ལུགས་རྒྱ་མིའི་འགོ་བྱིད་
 ཚོས་རྟག་ཏུ་བརྗོད་ལྷན་ལྟར་བརྟན་སྟོང་ཡང་དག་པ་ནི་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཕན་སློབ་མོས་
 འདོད་ཁེངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འབྲུང་བ་ལས་བཅན་དབང་དང་དྲག་གནོན་གྱི་ཐོག་ནས་
 འབྲུང་མི་ཐུབ།

བོད་ནི་ཨེ་ཤ་ཡའི་དབུས་སུ་གནས་པའི་ས་བབ་གལ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། ལོ་
 བརྒྱ་ལྷག་མང་པོའི་རིང་བོད་ཀྱིས་ས་ཁུལ་དེ་དག་ལ་ཞི་བདེའི་ཞབས་འདེགས་ཞུས་
 ཡོད་ན་ཡང་། ད་ཆ་བོད་ནང་རྒྱ་མིས་བཙན་འཇུག་བྱས་པའི་ལུགས་རྒྱུན་བོད་ཀྱི་
 ས་མཚམས་བརྒྱལ་བཞིན་མཆིས། འདས་པའི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་རྩེ་ལ་བོད་ནང་རྗེར་
 བྱུང་མ་རྩོད་པའི་དམག་གི་གཞི་རྟེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་རྒྱ་མི་
 ཁྲིན་ཆེ་བོད་དུ་གནས་སློབ་གྲེད་པ་འདི་ས་བོད་ཀྱི་ཞི་བདེའི་ངོ་བོ་ལ་འགྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་

ཆེན་པོ་འགྲོ་བཞིན་པ་དང་། གནས་སྤངས་འདི་མུར་ད་དུང་མུ་མཐུད་སྲིན་ན་བོད་
མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་ཙུ་བརྒྱལ་དུ་འགྱུར་བས་མ་ཚད། ས་ཁུལ་འདིའི་
ཉེ་སྤོར་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མར་ཐོས་མ་བདེའི་ཤུགས་རྒྱུན་ཆེན་པོ་སྤེལ་བས་དེས་པ་ཡིན།

བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གནས་ཀྱིས་ཨེ་ཤ་ཡའི་ཞི་བདེར་ཞབས་འདེགས་ཞུས་
ཡོད་ཅིང་། རང་པོའི་ཚོས་ཀྱིས་དམག་ཤུགས་ཆེ་བའི་བོད་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཞི་བདེར་
དགའ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་དུ་གྱུར་པ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་དེ་ཉི་མའ་ཡའི་རི་
རྒྱུད་ནས་ཉོར་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་དབུས་ཨེ་ཤ་ཡའི་སྲིན་ལ་དར་ཁྲབ་བྱུང་ནས་མི་
མང་ས་ཡ་མང་པོའི་ཞི་བདེ་དང་། བོད་པའི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་ཡོད། སྤར་རྒྱ་ནག་
ལ་ནང་ཚོས་དར་མ་རྒྱུང་བ་མིན་ཞིང་། འབྲུང་འགྱུར་ཡང་ནང་ཚོས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་
གི་མི་མང་ས་ཡ་མང་པོར་སྤོར་དོར་གྱི་གནས་དང་། ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ། ཚོག་ཤེས་
ཀྱི་བསམ་སློ། ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་ལ་འཁོད་པ་བཅས་པའི་སྲིན་ཆེན་པོ་ཡོང་
རྒྱུ་ཡིན་པར་ངས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

རྒྱ་ནག་གིས་བོད་བཙན་བཟུང་བྱས་པར་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་འཕེལ་
རྒྱས་ཀྱི་གནས་ཡུལ་མེད་པར་གྱུར་ཅིང་། བོད་མིའི་ཚོས་དད་རང་མོས་ཀྱི་ཐོབ་
ཐང་འགོག་སྤོང་དང་། བོད་མི་རྣམས་ཁ་བྲལ་གཏོང་བའི་སྲིད་བྱས་དེས་ཟབ་ཅིང་
རྒྱ་ཆེའི་ནང་ཚོས་འདི་བོད་དང་། དབུས་ཨེ་ཤ་ཡའི་ནང་མུ་མཐུད་གནས་རྒྱུར་ཉེན་
ཁ་ཆེན་པོར་གྱུར། མདོ་སྤོད་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ནས་ལོ་རྒྱུས་ནང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་
དང་། ཚོས་ཀྱི་ཐོག་ཞབས་འདེགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞུས་ཡོད་ན་ཡང་། ད་ཆ་ས་གནས་
མང་པོ་རྒྱ་ནག་གི་ཞིང་ཆེན་ཁོངས་སུ་བཅུག་སྟེ་བོད་མི་རྣམས་ཏུ་ཅང་གངས་ཉུང་

མི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་དེས་མ་འོངས་པར་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་། བོད་
མི་རིགས་ཀྱི་དོ་བོ་བཅས་ཡུན་རིང་རྒྱན་འཛིན་གྱི་དྲུག་ལྟ་དཀའ་ངེས་ཡིན། བོད་
རང་རྒྱུང་རྒྱུངས་ཟེར་བའི་སྤྱོད་ལུ་བོད་མིའི་སྡེ་ཁག་རྣམས་གནས་ཡུལ་ས་རྒྱ་ཚེ་
ཞིང་། བོད་མིའི་གངས་འབོར་ས་ཡ་དུག་གི་སྤུམ་ཆ་གཉིས་ཙམ་ཟེན་ཡོད་པས་བོད་
དོན་གྱི་དཀའ་རྙོག་སེལ་བའི་ཐབས་ལམ་ཅི་འདུལ་གི་ཡིན་ཀྱང་བོད་རིགས་ཡོངས་
རྫོགས་སྤྱི་མཚུངས་དགོས་པ་ནི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་མི་རིགས་དང་བཅས་པ་འཚོ་
གནས་ཡོང་རྒྱུར་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་གལ་ཆེའི་ཅ་དོན་དུ་གྱུར་ཡོད།

མཇུག་དུ་དོས་ནས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་རང་དབང་ཆེད་དུ་རང་སྲོག་རྒྱོས་
གཏོང་བྱེད་མཁན་གྱི་བོད་མི་དཔའ་བོ་སོ་སོ་རྣམས་ལ་གུས་འདུད་ལྷུ་རྒྱ་དང་། དེ་
བཞིན་བོད་དུ་རྒྱའི་བཙོན་ཁང་ནང་དུ་ལྷུས་སེམས་གཉིས་ཐོག་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཁོང་བཞིན་
པའི་སྤྲུག་ཟུ་རྣམས་དང་། ང་ཚོའི་མི་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཁོག་གས་ལྟུར་
སེལ་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཉིན་རེ་བཞིན་གདུང་བྱགས་དྲག་པོས་སློན་ལམ་འདེབས་ཀྱི་
ཡོད། དེ་དུས་ཀྱི་སྐྱེང་གཞི་ནི་བོད་རང་དབང་ཡོང་མིན་གྱི་གནད་དོན་མིན་པར་
དུས་ཚོད་ཇི་ཙམ་ལ་ཡོང་མིན་གྱི་གནད་དོན་ཞིག་དུ་གྱུར་ཡོད།

༡༡། །སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 ཐུ་ལོ་ ༡༧༧༥ གསུམ་བརྩའི་དུས་དྲན་ཐངས་སོ་བདུན་པའི་
 ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ དེ་རིང་ང་ཚོས་བོད་མིའི་སྐྱེར་ལངས་ཀྱི་དུས་དྲན་ཐངས་ ༡༧ པར་སྲུང་
 བརྩེ་ལྷ་བའི་སྐབས་འདིར་ཚང་མས་མཐོང་གསལ་ལ། ད་ལྟ་ཀྱུ་ནག་གིས་གཞི་ཅིའི་
 སྲིད་བྱུས་མཐུགས་རྩུབ་ཅན་ཞིག་འཛིན་ནས་དོང་གོང་དང་། ཐེ་ཐན་ཐོག་དྲག་རྩུབ་
 ཀྱི་རྣམ་འགྲུར་བརྟན་པ་དང་། བོད་དུ་འང་དྲག་གོན་ན་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་བ་གསལ་
 པོ་ཡོད། དེ་འདྲའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཨེ་ཤ་ཡའི་ནི་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཁྲུལ་དུ་འང་འཛིགས་
 རྒྱང་དང་དོགས་པ་ཤུགས་ཆེར་འགོ་བཞེན་པ་དང་། རྒྱ་ནག་དང་འཛམ་གླིང་ཡུལ་
 གུ་གཞན་དག་དབར་གྱི་འབྲེལ་ལམ་ཡང་རྗེ་རྒྱལ་དུ་འགོ་བཞེན་པ་རེད།

ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆའི་ཡང་སྲིད་སྐོར་ངའི་དོས་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་ཕན་
 ཚུན་གོ་དོགས་གསལ་པོའི་སློན་ནས་བྱ་བ་མཉམ་སྦྲུབ་ཀྱི་དྲུབ་པའི་འབད་བརྩོན་བྱས་
 གྲང་། རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་བྱུས་མཐུགས་རྩུབ་ཅན་དེའི་འོག་པེ་ཅིང་ནས་ཀུན་གཟིགས་
 པའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་ཁ་གཏད་ཀྱི་ཡང་སྲིད་ཅིག་བསྐོས་ཏེ་ཁོང་ཚོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལྟ་
 བཤོད་མིའི་ཐོག་སྲུད་ནས་བོད་མིའི་གོ་མས་གཤིས་དང་། ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་སློལ་རྒྱུན་
 བཅས་པར་བརྩེ་མེད་མཐོང་རྒྱུང་དང་ཁྱད་གསོད་བྱས་ཡོད། དོ་སྣང་གྱེད་དགོས་
 པ་ཞིག་ལ་རྒྱ་ནག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསར་འགྲུར་ཁག་ནང་ད་ལྟའི་བོད་ཀྱི་གནས་
 རྒྱུངས་འདི་ལོ་རབས་བརྒྱད་ཅུ་པའི་ནང་པོ་ལན་པའི་བཟོ་ལས་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཆེག་

རྒྱལ་གྱི་རང་དབང་རྩོད་ལེན་བྱས་པའི་དུས་སྐབས་དང་འདྲ་བར་བཤད་པ་དེས་ཀྱི་
 རག་གི་འགོ་འཁྲིད་པའི་བསམ་སྒྲིལ་ནང་ཚོར་བཞི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་གསལ་པོར་མཚོན་
 ཐུབ། རས་སྐོ་མམ་རང་བཟོད་རྒྱུར་རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་
 གིས་དབང་ཤེད་དང་། འཛིགས་སྐྱུ་ལ་གྱི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་གང་སར་བཙན་
 དབང་དྲག་གཞོན་ལྷགས་ཆེར་གཏོང་བཞིན་པ་རེད།

འོན་ཀྱང་བཟང་སྤྲོགས་ཀྱི་འགྲུར་བཞིག་ཡོང་རྒྱུར་ངོས་རང་ལ་རེ་བ་དང་ཡིད་
 ཆེས་བརྟན་པོ་ཡོད། རྒྱ་ནག་གི་འགོ་འཁྲིད་ཚོའི་འགན་ཁུར་མི་རབས་གསར་པ་ཞིག་
 ལ་ཚེས་སྔོན་བྱེད་པའི་དུས་མཚམས་ལ་སླེབས་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་ཚོགས་
 རང་འགྲུར་བ་གཏོང་བའི་འགོ་བཞེས་པ་དང་། དེ་ཅིང་གནམ་བདེ་སློམ་མིའི་ཐང་ཆེན་
 དུ་རང་དབང་དང་། མང་གཙོ། འགོ་བམའི་ཐོབ་ཐང་བཙས་དགོས་པའི་འབོད་
 རྒྱ་མི་གསོད་ཁྲག་སློར་གྱིས་རྩ་མེད་བཟོ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། ཐེ་ཅན་ནང་མང་གཙོ་
 ལྷགས་ཆེར་འགོ་བཞིན་པ། ལྷག་དོན་འདི་རྒྱའི་རྒྱ་མངུག་ཏུ་ཐེ་ཅན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་
 ཐངས་དང་པོ་མི་མང་ནས་ཐད་ཀར་སྲིད་འཛིན་འོས་འདེམས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཙས་
 ཀྱིས་རྒྱ་ནག་ནང་མི་མང་གི་བསམ་སྐོར་མང་གཙོའི་རེ་འདོད་ཀྱི་གཡོ་འགྲུལ་ལྷགས་
 ཆེ་ཞིག་ཐེབས་ངེས་ཡིན། དེར་བརྟེན་ད་ལྟའི་རྒྱ་ནག་གི་དབང་ལྷགས་གཅིག་སྟུང་
 ཀྱི་གཞུང་འཛིན་ལམ་སྲོལ་འདི་དག་གུ་ཡངས་དང་། རང་དབང་། མང་གཙོའི་
 རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྲུར་རྒྱུ་ནི་རྩོག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། ད་ལྟའི་ཆར་དྲི་བ་གཅིག་
 ཡོད་པ་ནི་འགྲུར་བ་དེ་ག་དུས་ཡོང་དང་། ཇི་ལྟར་ཡོང་། ཞི་འཇམ་རང་ཡོང་བྱ་བ་
 མིན་བཙས་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་ཡིན།

རྒྱུ་མཚོ་རང་དབང་དང་།
 མང་གཙོ། ཡར་རྒྱས། བརྟན་སྣོང་བཅས་ལ་ཡོངས་སློང་ཐུབ་རྒྱུའི་རེ་འདོད་ཤུགས་
 ཆེ་ཡོད་ལ། རྒྱུ་མཚོ་རང་དབང་དཔེ་དག་སློང་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་འཇམ་སྐྱོང་གི་མི་
 འབོར་བཞི་ཆ་གཅིག་ཙམ་ཡོད་པའི་རྒྱན་གསུམ་ཁབ་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་འགྲུར་བ་ཤུགས་
 ཆེ་ཞིག་འགོ་རྒྱུའི་དུས་མཚམས་སུ་སླེབས་པར་བརྟེན། འགྲུར་བ་དེ་ཆེས་ངན་པའི་ལམ་
 སློབ་སུ་ལ་འགོ་དོགས་ཀྱི་སློབ་ཀྱིས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་འདུག །གལ་སྲིད་ཟང་ཟེང་དང་། མི་
 གསོད་ཁྲག་སློབ་གྱི་གནས་རྒྱུ་རྒྱུར་རྒྱ་རྒྱུ་ཞེས་འབོར་དུ་ཅང་ཆེ་བས་མི་ས་ཡ་མང་
 པོར་སློབ་ཡུལ་དུ་མི་ཤོང་བའི་དཀའ་ངལ་ཡོང་རྒྱུར་མ་ཟད། འཇམ་སྐྱོང་གི་ཞི་བདེ་དང་བརྟན་
 རྣམས་ལ་འདོད་ཤུགས་རྒྱུ་ཆ་ངན་པ་སླེབས་སྲིད་པ་ཡིན། རྒྱུ་མཚོ་རང་བོད་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་
 ནས་རང་ཡུལ་དང་། བོད་མི་མང་གི་མ་འོངས་པའི་གནས་སྡངས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡོང་མེད་
 རེ་རྒྱན་གནང་འགྲུར་བཅི་འདྲ་ཞིག་འགོ་མིན་ལ་རག་ལུས་པ་གསལ་པོ་མཐོང་གི་འདུག།

རྒྱན་གསུམ་ལ་ཡོང་རྒྱུའི་འགྲུར་བ་དེས་བོད་ལ་རེ་བ་དང་མདུན་ལམ་གསར་པ་ཞིག་
 འགྲུར་མིན་དང་། རྒྱན་གསུམ་རང་ཉིད་འགན་ཁུར་ལུ་ལྟ་ཞིང་། ཡིད་ཆེས་འཕེར་བ་
 དང་། ཞི་འཇམ། རྒྱུ་མཚོ་མཐུན་བཅས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་མི་ཞིག་ཏུ་འགྲུར་ཐུབ་
 དང་མི་སྲུབ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་གནོད་དག་གིས་རྒྱན་གསུམ་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་སློབ་སུ་ལ་འདོད་གང་
 ཙམ་རག་ལུས་ཡོད། རྒྱུ་མཚོ་རྒྱན་གསུམ་འདི་རྒྱལ་སྤྱིའི་མང་གཙོའི་སློབ་འཇུགས་
 རང་འཇུག་དགོས་པ་ལས་ལོགས་སུ་དབྱེ་ན་ཕན་ཐོགས་མེད་པའི་སྐྱོར་ཡང་ཡང་བརྟེན་
 ཡོད་ལ། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་བྱས་ན་མིའི་བཟང་སློང་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། ཆབ་སྲིད་
 ཀྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་ལག་ལེན་མི་སྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་རྒྱུ་མཚོ་རྒྱན་གསུམ་སྤྱིའི་སློབ་སུ་

ནས་འགན་ཁུར་ཐུན་པའི་གཞི་རྩའི་སྲིད་བྱུས་བརྟན་པོ་ཞིག་བརྒྱུད་སྟེ་རྒྱ་ནག་དང་འབྲེལ་
བ་བྱེད་དགོས་པའི་བསམ་འཆར་བརྗོད་བཞིན་པ་ཡིན།

པེ་ཅིང་གི་གནམ་བདེ་སྐོ་མོར་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་དེས་རྒྱ་ནག་མི་མང་ལ་མི་རིགས་
གཞན་དག་དང་འབྲ་བར་རང་དབང་དང་། མང་གཙོ། འབྲ་མཉམ། འགོ་བམིའི་
ཐོབ་ཐང་བཅས་དོན་གཉེར་བྱ་འདུན་ཡོད་པའི་རྣམ་འགྲུར་གསལ་པོར་མཚོན་ཡོད་ཅིང་།
ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཆ་མེ་མདའི་ཁ་ནས་ཐོབ་རྒྱུའི་སློབ་གསོ་བརྒྱབ་པའི་རྒྱ་ནག་གི་ན་གཞི་
ཚོས་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དྲག་ལས་སྤངས་ཏེ་རྒྱུ་བ་པ་དེར་ངོས་རང་ཏེ་ཅང་དག་འཚོར་
ཚེན་པོ་བྱུང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགྲུར་བ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་བའི་དམིགས་ཡུལ་དེ་འཚེ་མེད་
ཞི་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྒྱབ་དགོས་པར་ངོས་རང་ཡིད་ཆེས་གཙང་མ་ཡོད།

འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་བརྒྱུད་གྲོས་མོལ་ཐོག་ནས་བོད་མིའི་མ་འོངས་པའི་གནས་
སྤངས་ཐབས་གཚོད་ཡོང་ཆེད་ངོས་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་གོ་བསྐྱར་ཐབས་ཤེས་འབད་
བརྩོན་མུ་མཐུད་བྱས་ཡོད། སུ་ཚུ་ན་གཉིས་ཀས་ངོས་ལེན་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་དཀའ་
རྒྱུ་རྣམས་སེལ་བྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ངས་ལམ་དབུ་མ་ཞིག་བརྟན་པ་འདི་ནི་ཏེང་འའོ་
ཐིང་གིས་རང་བཅོན་མིན་པའི་གནད་དོན་གང་ཡང་གོ་བསྐྱར་བྱས་ན་འགྲིགས་རྒྱ་
དང་། དཀའ་ངལ་ཚང་མ་སེལ་བྱུང་བའི་བཟང་པོ་དེའི་རྒྱ་ལས་བཞུལ་མེད། འོན་
ཀྱང་སློ་ཕམ་པ་ཞིག་ལ་ངས་བཏོན་པའི་གྲོས་འཆར་ཚང་མར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་
བདག་སྲོད་ཇི་བཞིན་བྱས་མེད། ཡིན་ནའང་རིང་མིན་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་འཁྲིད་གསར་
པ་ཚོས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དཀའ་རྒྱུ་འདི་སུ་ཚུ་ན་གོ་བསྐྱར་ཐོག་ནས་སེལ་རྒྱུའི་
དགེ་མཚན་མཐོང་གི་རེད་བསམ་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

བོད་ཀྱི་དཀའ་རྙོག་འདི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པར་འགྲོ་ཐབས་མེད་ལ། བདག་
 མེད་རྒྱུར་འཛོག་ཀྱང་བྱ་ཐབས་མེད། དབང་ཤེད་དང་དྲག་གཞིན་བྱས་ནས་དཀའ་
 རྙོག་སེལ་མི་ཐུབ་པ་འདས་པའི་གནས་ཚུལ་ནས་ར་འཕྲོད་ཡོད། གནས་ཚུལ་འདི་
 དག་རྒྱན་གཞི་འགོ་འབྲིད་ཚོས་སྒྲིམ་མ་རྩོམ་པར་ངོས་ལེན་བྱེད་དེས་ཡིན། དངོས་
 ཡོད་གནས་སྤངས་ལ་གཞིགས་ན་བོད་ཀྱི་དཀའ་རྙོག་སེལ་རྒྱུའི་ཐད་རྒྱན་གཞི་འགོ་
 འབྲིད་ཚོར་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད། དཀའ་རྙོག་འདི་ཞི་མོལ་གྱི་ཐོག་ནས་ལེགས་
 པར་སེལ་ཐུབ་ན། ཞི་བའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཅིག་ཐོན་ཏེ་རྒྱ་ནག་ནང་ཆབ་སྲིད་
 འཕོ་འགྱུར་ཞི་འཇམ་ངང་འགྲོ་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱུར་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་ནང་
 རྒྱ་ནག་གི་ཆེ་མཐོང་ཡང་གོང་མཐོར་འགྲོ་དེས་དང་། ཉོང་ཀོང་དང་། ཟེ་ཕན་
 ཐོག་ཀྱང་མིག་རྩོམ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་དབར་
 དངོས་འབྲེལ་ཡིད་ཆེས་འཕེར་བའི་འབྲེལ་ལམ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་བཅས་ལ་ཕན་
 ཐོགས་ཡོང་དེས་ཡིན།

ང་ཚོའི་ངོས་ནས་བོད་ཀྱི་དཀའ་རྙོག་འདི་ཞི་འཇམ་དང་། གྲུ་ཡངས། བོ་བོད་
 བསྐྱེད། ཕན་ཚུན་གཉིས་ཕན་བཅས་ཀྱི་སློབ་ནས་སེལ་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ད་དུང་
 ངོས་ཀྱི་དབྱ་མའི་ལམ་སྲོགས་ལ་འགྱུར་བ་གང་ཡང་མེད། ང་ཚོའི་སྲོགས་ནས་ཕན་
 ཚུན་གཉིས་ཕན་དང་མངོན་སྲོགས་བཟང་པོའི་སློབ་ནས་ཡུན་རིང་མཉམ་གནས་ཐུབ་
 པའི་འབད་བརྩོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འདི་ལྟ་བུའི་བསམ་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོས་བོད་
 མིའི་ཁེ་ཕན་གཅིག་པུ་མིན་པར་རྒྱ་ནག་གི་སྲུང་སྲོལ་དང་། དཔལ་འབྱོར་བཅས་ལ་
 ཡང་སེམས་འཁྲུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བོད་ནང་ལ་རྒྱལ་བསྐྱེད་འཛོལ་སྲོལ་ལེགས་པར་

བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་ན། རྒྱ་ནག་གི་རྒྱ་ཆེའི་སྤྲོད་ཆེན་ལོ་མོ་ས་ཡ་མང་པོར་མེམས་ཀྱི་
 བདེ་སྲིད་དང་ཐང་དོར་འབྲེད་པའི་ཚམས་དཔྱད་འཕེལ་རྒྱ་རང་ཚོས་སྲི་ཞུ་རྒྱུ་འདོད་ཡོད།
 ངས་བདོན་པའི་འགྲོ་ས་འཆར་ལ་ད་ཕན་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བདག་སྲོད་བྱས་མེད་
 གྲུང་། བོད་མི་ཚོར་རྒྱ་ནག་མི་མང་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། རྒྱ་ནག་མི་
 མང་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་དབང་འཛིན་པའི་སྲིད་བྱུས་གཉེས་དེའི་འབྲེད་བྱེད་
 དགོས་པའི་སློབ་སློན་རྒྱ་ནག་དུ་བྱེད་ཐུས་ཡིན། དེར་སྐབས་རྒྱའི་མི་མང་དང་། བོད་
 མིའི་དབར་འབྲེལ་ལམ་བཟང་དུ་སྐྱེན་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་དོན་བཙན་བྱོལ་བོད་མི་
 དང་། སྤེ་རྒྱལ་དུ་སློད་མཁན་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 དེས་མ་ཆད་མང་གཙོ་དང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དོན་གཉེར་བྱེད་མཁན་རྒྱ་རྒྱུ་
 དཔལ་པོ་སྤེ་ཅིང་ཉན་སོགས་ནས་རང་གི་འགོ་འཁྲིད་ཚོར་བོད་མི་མང་གི་གཞི་ཅེའི་
 འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྩེ་བཀྱར་བྱེད་དགོས་པའི་འདོད་སྤྲོད་བྱས་པ་དང་། བོད་
 མི་མང་ལ་རང་སྲིད་རང་སྲོལ་གི་ཐོབ་ཐང་དགོས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིར་བྱས་ཡོད། སྤེ་
 སློད་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 ཁབ་ཆེད་ཅུ་སྤྱི་མས་ཀྱི་འཆར་ཟེན་བཟོས་ཏེ་གོ་བསྐྱར་སྤྱངས་པ་བཞད་བྱས་པ་དང་།
 དེའི་ནང་བོད་ལ་མནའ་མཐུན་གྱི་གནས་བབ་སྲོད་རྒྱུར་བསམ་མོ་བཏང་ཡོད། དེ་
 རིགས་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་བྱེད་འོས་པའི་འགྲུར་སྤོག་ཅིག་ཡིན། གནད་དོན་དེ་
 དག་གིས་བོད་རྒྱ་མི་རིགས་གཉེས་དབར་མི་དང་མིའི་འབྲེལ་ལམ་བཟང་དུ་འགྲོ་བ་
 དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕན་ཚུན་གཉེས་ཀའི་ཁེ་སྤོག་གྱི་གནད་དོན་གོ་རྟོགས་གོང་
 མཐོར་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་དེར་དོས་རང་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོ་བྱུང་།

ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་ནང་ང་ཚོས་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་ཐོག་ནས་རང་དབང་
 ཚོད་ལེན་བྱེད་པ་འདིར་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་མི་མང་ནས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་འགུལ་
 རྒྱ་ཆེར་སྤྱོད་པར་བརྟེན། མྱོད་གཞུང་དང་། སྲོལ་ཚོགས་ཁག་མང་པོ་ཞིག་གིས་
 ང་ཚོར་མེམས་འཐུར་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་ལུགས་ཆེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གནད་དོན་དེ་
 ཚོར་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་མི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྲུར་སྣོན་གྱི་ཡོད་ན་ཡང་རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱུ་
 རྐྱེན་དེ་དག་གིས་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་འཁྲིད་ཚོར་སྐྱེལ་མ་བཟེབས་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་
 པོ་ཡོང་ངེས་ཡིན། ངས་པམ་ཆེན་དགེ་འདུན་ཚོས་ཀྱི་ཉེ་མའི་སྐུ་ཕྱེད་དང་། རང་
 དབང་གི་དོན་དུ་འབོད་སྐྱེལ་བྱས་པ་ལྟར་གཞུང་དང་། སྲོལ་ཚོགས། གཞུང་འབྲེལ་
 མིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག །ཚོས་ལུགས་ཁག་གི་མི་སྣ་བཅས་ནས་རྒྱུ་རྐྱེན་གནང་
 མཁན་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་བར་ངས་དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་ནས་ཚང་མར་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་རྒྱུ་དང་། བྱིམ་འདི་འཛམ་གླིང་ནང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བཙོན་པ་ལོན་ཚུང་
 པོས་དེ་ཡིན་པས་ཁྱེད་རྣམ་པས་མུ་མཐུད་འབད་བཙོན་གྱིས་རྒྱུ་རྐྱེན་གནང་རོགས་
 ལྷ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་རིང་གི་དུས་དྲན་འདིར་འཛམ་གླིང་གང་སར་ང་ཚོའི་སྲོགས་པོ་ཚོས་
 བོད་མིའི་དོན་དུ་ཞི་བའི་ལས་འགུལ་སྣ་མང་སྡེ་ལ་གྱི་ཡོད་པ་དེར་ངས་ཚང་མར་ཐུགས་
 རྗེ་ཆེ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། ལས་འགུལ་དེ་རིགས་རྒྱ་ནག་ལ་མི་དགའ་བའི་དབང་གིས་སྡེ་ལ་
 བ་མིན་པ་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་འཁྲིད་ཚོས་ངོས་འཛིན་བྱུང་བའི་རེ་བ་ཡོད། ལས་འགུལ་
 དེ་རིགས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ནི་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་འཁྲིད་དང་། མི་མང་ཚོར་བོད་མིར་
 ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་བྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་རྣམས་ངོས་ལེན་ཡོང་བའི་འབོད་
 སྐུལ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན།

ངས་དགའ་པོའི་ངང་བརྗོད་རྒྱུར། ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མང་
 གཙོའི་ཉམས་སྤོང་ལེན་ཐབས་ཀྱི་འབད་བཙོན་བྱས་པ་ནམས་ལམ་ལྟོང་ཡག་པོ་བྱུང་
 ཡོད། མཉམ་འབྲེལ་ཁྲམ་པོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཐོག་མའི་འོས་
 གཞི་བདམས་པ་དང་། རྒྱ་བརྗེས་མར་པོད་མི་མང་གི་སྤྱི་འབྲུས་དངོས་གཞི་འོས་
 འདེམས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། པོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་འཚོ་གནས་བྱུང་བ་དང་། མ་འོངས་པའི་
 པོད་མི་མང་གི་མདུན་ལམ་བཟང་ཤོས་དེ་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཡིན་པར་ངས་ཡིད་
 ཆེས་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན། མང་གཙོ་ལ་འོས་འགན་དང་། ཐོབ་ཐང་གཉིས་ཀ་ཡོད།
 ང་ཚོའི་རྩ་དོན་ལེགས་འགྲུབ་བྱུང་མིན་ནི། འོས་འགན་ལེགས་པར་རྒྱུ་བམིན་ལ་རག་
 ལུས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོའི་སྤྱི་འབྲུས་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པ་དེ་འཚོམས་མཐུན་
 དང་། གནས་ཚད་ལོངས་པ། སྤྱི་དོན་བརྒྱུ་རྒྱུར་རྣམས་བསམ་ཡོད་མཁན་བཙན་
 ཀྱི་པོད་མི་མང་གི་སྤྱི་ཚོགས་འདེམས་ཐོན་ཡོང་བའི་མེ་བཡོད། དེ་རྣམས་ཡོང་མིན་
 འོས་ཤོག་འཕེན་མཁན་མི་འདོད་འདོད་འགན་ཁུར་མེ་ཡོད་པ་རྣམས་ཚང་མས་སྤྱོད་གས་
 རྒྱུང་སྤངས་ཏེ། དེ་རྣམས་དུས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་མཁོའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཐོག་
 ནས་འོས་ཤོག་འཕེན་དགོས་པ་ཡིན།

མཐའ་དོན། པོད་ཀྱི་རང་དབང་ཆེད་རང་སྤོག་གཏོང་མཁན་རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་
 པོ་ཐོ་མོ་ནམས་ལ་གུས་འདུད་དང་། ང་ཚོའི་མི་མང་གི་སྤྱི་གཞི་བསྐྱེད་ལ་གང་རྒྱུར་ལེ་ལ་
 པའི་སྤོན་ལམ་བཙན།

༄། །སྐྱེ་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 ཐུ་ལོ་ ༡༧༧༧ གསུམ་བརྩའི་དུས་དྲན་ཐངས་སོ་བརྒྱད་པའི་
 ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པ་མཇུག་བསྐྱེལ་ལ་ཉེ་བ་དང་། ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་
 རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་བྱས་ཏེ་ལོ་སྐྱུམ་རྩ་སོ་བརྒྱད་འཁོར་བར་དྲན་གསོ་བྱེད་པའི་
 རྣམས་འདིར་རང་ཅག་འགྲོ་བམིའི་རིགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚོགས་འདི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་མཚམས་
 གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་དུ་སྐྱེ་བས་ཡོད། འཇམ་སྐྱིང་འདི་འབྲེལ་ཐག་རྗེ་ཉེར་སྤྲིན་
 པའི་དབང་གིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་རྟེན་པའི་ལྷོས་ཤུགས་རྗེ་ཆེར་སོང་ནས་
 རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གི་དཀའ་ངལ་རྒྱལ་ཁབ་དེ་གཅིག་ཕྱིས་སེལ་ཐབས་མེད་པར་འགྱུར་
 ཡོད་པས། འཇམ་སྐྱིང་འདིར་གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་སློབ་མེད་ན། རང་རྗེའི་མདུན་
 ལམ་ཉེན་ཁའི་གནས་སུ་སྐྱུང་ངེས་ཡིན།

དེར་རྣམས་དྲག་པོའི་རྟེན་གཞི་རྒྱ་སྐྱེད་དང་། འཇུགས་སྐྱུན། མི་འབོར་འཕར་
 བ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུན་པས་ཁོར་ཡུག་ཉམས་ཚག་དུ་འགྱུར་བཞིན་པ་དང་། རང་བྱུང་
 གི་རྣམས་པའི་འབྱུང་ཁུངས་དང་། གཏེར་ཁའི་འབྱུང་ཁུངས་གསར་པ་འཚོལ་ཞིབ་
 བྱེད་པའི་ཐད་ཁྱོད་ལོངས་ལ་བསམ་སློབ་མ་བཏང་བར་འཕྲལ་ཁེ་གཙོ་བརྩུང་བྱས་ན།
 དེ་ནི་མིག་རྒྱུང་ཐུང་པའི་བྱ་ཐབས་ཤིག་ཡིན་པས་ཕན་ཐོགས་མེད། དེར་དུས་ཚན་
 རིག་ཡར་རྒྱས་སོང་བ་འདིས་འགྲོ་བམིའི་དཀའ་ངལ་སེལ་རྒྱུར་ཕན་རྣམས་གང་ཙམ་
 བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་འཇམ་སྐྱིང་གི་དཀའ་ངལ་མཐའ་དག་སེལ་
 ཐབས་སུ་ཚན་རིག་གཅིག་ཕྱི་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། བྱམས་སྐྱིང་

རྗེ་དང་། སུ་ཚུ་མཛེས་བཟུང་། གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་སོགས་བཟང་སྤྱོད་
ཀྱི་རྣམ་པ་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ང་རང་ཚོས་འགན་ཁུར་ལྡན་པའི་འཚོ་བ་ཚུ་ལ་ལྡན་པ་སྤྱོད་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ་
བསམ་སྒོ་གསར་པ་གཏོང་རྒྱུ་ནི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། གལ་ཏེ་ང་ཚོས་དུས་ལས་ཡོལ་
ཟེན་པའི་ལྷ་བ་དང་བསམ་སྒོ་རྒྱན་འཛིན་བྱེད་པ་དང་། ཁྱོད་ཡོངས་ཀྱི་གནད་དོན་
ལ་བསམ་སྒོ་མི་གཏོང་བར། རང་དོན་ཁོ་ན་སྤོང་བཅངས་བཅས་བྱས་པ་ཡིན་ན་
རང་འཕྲི་དམིགས་ཡུལ་བཟང་སྤྱོད་ཡར་རྒྱས་འགོ་མི་ཐུབ། བསམ་སྒོ་དེ་འདྲ་གཏོང་
མཁན་གྱི་མི་མང་པོ་ཡོད་ན་དེ་ནི་ཡན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་རྟེན་པའི་འཛེམ་སྐྱེད་འདི་
ནི་བདེ་མཉམ་གནས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཏུ་འཕོ་འགྱུར་འགོ་རྒྱུའི་འགལ་རྒྱུན་ཡིན། ང་
ཚོས་སོ་སོའི་ཉམས་སྤྱོད་བྱུང་རིམ་ནས་བསྐྱེད་ལེན་དགོས་པ་ལྟར། དུས་རབས་
ཉེ་ལུ་པའི་འདས་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཕྱི་མིག་ཅིག་བརྟམས་པ་ཡིན་ན། དུས་རབས་
འདིའི་ནང་མིས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལུ་དགོས་བྱུང་བ་དང་། མིའི་ཆེ་མཐོང་དང་། རང་
དབང་། ཞི་བདེ་བཅས་བརྒྱལ་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཏོང་བའི་ཡན་ཚུན་བར་གྱི་འགལ་བསེལ་ཐབས་
སུ་དག་ཤུགས་ཤེད་སྤྱོད་བྱས་པ་དེ་ཡིན། དེར་བརྟེན་དུས་རབས་ཉེ་ལུ་པའི་དམག་འབྲུག་
དང་མི་གསོད་ཁྲག་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་རབས་ཤིག་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཚོགས། རིང་མིན་འཆར་
ལ་ཉེ་བའི་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པ་དེ་གོས་མོལ་དང་། ཞི་བདེ་མཉམ་གནས་ཀྱི་
དུས་རབས་ཤིག་ཡོང་ཆེད་ང་ཚོས་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཡན་ཚུན་བསམ་སྤྱོད་དང་། ཁེ་སར་མ་མཐུན་པ་རྒྱུན་མཐུད་
ཡོང་ངེས་ཡིན་ནའང་། ད་ལྟའི་དངོས་ཡོད་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ང་ཚོ་ཚང་

མ་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱི་རྒྱ་སྐར་རྒྱང་རྒྱང་འདྲིའི་ཐོག་མཉམ་དུ་སྡོད་
དགོས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་བར་དང་། མི་སྡེར་ཕན་ཚུན་བར་
ཁེ་ཕན་དང་བསམ་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་རིགས་སློབ་གྲིས་དང་། རྣམ་
དཔྱད་ལྡན་པའི་སློབ་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་གླེང་མོལ་བྱས་ཏེ་སེལ་ཐབས་བྱེད་དགོས། འགྲོ་
བམིའི་མདུན་ལམ་གྱི་ཐད་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འགན་གལ་ཆེ་ཞིག་ནི་ཕན་
ཚུན་གླེང་མོལ་དང་། འཆོ་བ་སྲོང་བའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་གོང་འཕེལ་གཏོང་
ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། གྲིད་གཞུང་ཁག་གིས་འཆོ་བ་མེད་པའི་རྩ་སྤྱོད་
ལ་མོས་མཐུན་བྱེད་པ་དང་། དེ་རྩ་ཆེར་འདྲིན་པའི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་མི་ཕན་པར་དེ་
དག་ཁྲབ་སྡེལ་འབྱུང་ཐབས་སུ་ལག་ལེན་དངོས་སུ་བརྟེན་དགོས། དོས་ནས་དེ་
རྩུབ་ཡིད་ཆེས་བྱས་ཏེ་ད་བར་བོད་མིའི་རང་དབང་གི་འཐབ་ཚུད་འདི་འཆོ་མེད་ཞི་
བའི་ལམ་སྤྲོགས་སུ་སྡེ་འབྲིད་བྱས་པ་དང་། བོད་དོན་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་སུ་
ཞི་འགྲིགས་ཀྱི་ཀུན་སྲོང་བཅངས་ནས་གོས་མོལ་བྱས་ཏེ་ཕན་ཚུན་གཉིས་མོས་ཀྱི་
ཐབས་ལམ་ཞིག་རྟེན་ཐབས་བྱས་ཡོད། རྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་འཆོ་མེད་ཞི་
བ་དང་། བྱམས་པ་དང་སྤྱི་བུ་རྗེའི་ལམ་སྤོན་གནང་བ་གཞིར་བཟུང་བ་ཚོས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་སྲོག་ལ་བརྩེ་གདུང་བཅངས་ནས་དྲག་འཐབ་ཀྱི་རིགས་སྲོང་ས་
དགོས་པ་རྟེན། འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་འདི་ནི་ང་ཚོ་བོད་མིའི་རྩ་དོན་རྒྱུ་བ་
པའི་ཐབས་ལམ་བཟང་པོས་དང་། ལུགས་རྒྱང་རིང་པོར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་
པ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། དོན་དངོས་ཐོག་རྒྱུ་བ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པར་ཡིད་
ཆེས་ཡོད།

ང་ཚོས་དེ་རིང་དུས་དྲན་ལ་སྤྱང་བཅི་ཞུ་བ་དང་བསྐྱེན་བར་ལམ་བོད་ནང་དྲག་
 གནོན་གྱི་དྲགས་ཆེ་དུ་བཏང་སྟེ་ལོ་གཅིག་སོང་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་སྤྱི་མིག་ལྟ་སྐབས་
 རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་མུ་མཐུད་བོད་ནང་འགྲོ་བམིའི་ཐོབ་ཐང་རྩིས་མེད་རྟོག་རྩལ་ཚབས་
 ཆེ་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་པ་རེད། སྤྱི་མི་སྤྱི་ལྷ་བཞི་པར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་
 ནང་དུང་རྟེན་ཚོན་གཏོང་བ་ཟེར་བའི་ལས་འགུལ་སྟེ་ལ་ཏེ་སོ་སོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དགོས་
 འདུན་ཞི་བའི་ལམ་ནས་འདོན་མཁན་བོད་མི་རྣམས་ལ་མཉམ་གཅོད་གཏོང་བ་དང་།
 བཅོམ་འདུག་གྱི་དྲགས་ཆེ་དུ་བཏང་ཡོད། དེ་བཞིན་དགོན་སྡེ་ཁག་ནང་ཆབ་སྲིད་
 རྒྱུ་བཀོལ་བའི་ལས་འགུལ་སྟེ་ལ་བའི་རྒྱ་ཀྲིས་གྲུ་བཅུན་མང་པོ་ཞིག་དགོན་པ་
 རས་སྤྱིར་འབྲུད་བྱས་པ་དང་། ཁག་གཅིག་བཅོམ་དུ་བཅུག་པ་དེའི་ཁྲིའི་ནས་འགའ་
 ཞིག་འདས་གྲོངས་སུ་སོང་ཡོད། ཀྱན་གཟིགས་པའཛེན་རིན་པོ་ཆེ་གང་དུ་བཞུགས་
 ཡོད་དུ་ལྟ་འདུག་ལ་མེད་ཤེས་རྟོགས་མ་ཐུབ་པར་བརྟེན། ཁྲིའི་དོན་དུ་སློབ་འཚབ་
 ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་འདུག །

སྤྱི་མི་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ལ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་
 བཏང་སྟེ་ཁྲིའི་ཚོས་བོད་ཀྱི་གནའ་རབས་ཀྱི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་ལ་གུས་བཅི་
 གྱིད་པའི་སྤྱི་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་དོར་བའི་སྲིད་བྱུས་གསར་པ་ཞིག་བཏོན་
 པའི་ནང་། རང་པའི་ཚོས་ལུགས་ཀྱིས་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ལ་བསྐྱེན་དགོས་པ་
 ལས། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱིས་རང་པའི་ཚོས་ལུགས་ལ་བསྐྱེན་ཐབས་མེད་ཅེས་
 དང་། རང་པའི་ཚོས་ལུགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྲོར་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུར་གནོད་
 ཀྱི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་འདུག སྲིད་བྱུས་གསར་པ་དེས་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་

རིག་གཞུང་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ངོ་བོ་བཅས་ལོ་རིམ་ལྡན་པའི་སློབ་མཉམ་ཉམས་ཆགས་
 དང་ཅུ་མེད་གཏོང་བའི་བསམ་བློ་བཞུགས་པ་གསལ་པོར་མཚོན་ཐུབ། དེ་བཞིན་བོད་ནང་
 བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་རྒྱ་ཉུང་དུ་བཏང་འདུག །རྩ་སར་ཡོད་པའི་བོད་སྦྱོང་ས་
 སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་བོད་ཡིག་ཚན་ཁག་ལ་དེའི་གོང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་སོགས་
 ཀྱི་སློབ་ཚན་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་སློབ་བྱིད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ད་ཆ་སློབ་
 ཚན་དེ་དག་རྒྱའི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་སློབ་བྱིད་བྱེད་ཀྱི་ཉུང་འདུག བ་བཏང་ཡོད་པ་དང་།
 ལོ་རབས་བརྒྱད་ཅུ་པའི་ནང་ནི་བར་གཤེགས་པའི་ཀུན་གཟིགས་པ་ཆ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་
 ཐུགས་ཁུར་དང་རྒྱལ་སྤྱོད་གནང་སྟེ་བོད་ནང་ཚོད་ལྷོའི་བོད་ཡིག་གི་འབྲིང་རིམ་སློབ་
 གྲྭ་ཆེད་འདུགས་གནང་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་སློབ་རྒྱུ་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། དངོས་འབྲེལ་
 བྱས་ན་སློབ་གྲྭ་དེ་རིགས་ཀྱི་ས་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པར་བརྟེན་བོད་མིས་
 བསྐྱེད་པའི་ཆེན་པོ་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

ད་ཆ་བོད་ནང་སྤྱི་གསལ་གཅིག་ནས་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་། ཚོས་ལུགས། ཤེས་
 རིག་སོགས་ཉམས་དམས་སུ་གཏོང་བའི་ལས་འགུལ་གསར་པ་སླེལ་བ་དང་། སྤྱི་གསལ་
 གཞན་ཞིག་ནས་བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་མི་འབོར་སློབ་ལུགས་ལུ་མཐུད་བྱེད་བཞིན་པ་དེས་
 བོད་ཀྱི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་དང་། ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉམས་དམས་
 མོང་སྟེ། བོད་མི་རྣམས་རང་གི་ལུང་པའི་ནང་མངོན་གསལ་མེད་པའི་གངས་རྒྱུང་
 མི་རིགས་ཤིག་དུ་འགྱུར་བཞིན་དུ་མཆིས། མྱོད་བྱས་དེ་དག་ནི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་
 ཅུ་མེད་གཏོང་རྒྱུར་དམིགས་པ་ཞིག་ཡིན་ལྟ་བུས་ད་ཆ་བོད་ཀྱི་གོང་ཁྲེར་ཆེ་ཁག་ནང་
 བོད་མི་རྣམས་མི་གལ་གྱི་མཐའ་ལ་འབྱུད་བཞིན་ཡོད། ད་ལྟའི་གནས་ཚུལ་ལྟར་

ཀྱི་མི་འཕོར་སློབ་ཞུགས་སུ་མཐུན་བྱས་པ་ཡིན་ན། མེ་ངོ་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་གསུམ་ནང་
བོད་མིའི་གོ་མས་གཤིས་དཔལ་ཡོན་ཅུ་མེད་དུ་འགྲོ་ཉེན་ཡོད།

ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་དེ་དག་ལ་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་ས་གཙོ་བོ་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་གྱི་སློབ་
ནས་ངོ་ཚོལ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། མི་མང་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་ཁོང་
ཚོར་དང་བདེན་མིན་པའི་བྱ་སྤྱོད་རིགས་ལ་ཞི་བའི་སློབ་ནས་ངོ་ཚོལ་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་
ཡོད་པར་ངས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཉེ་ཆར་བོད་ནང་འབར་གསལ་གྱི་
གནས་ཚུལ་རེ་གཉིས་ཐོན་པ་དེར་ངོས་རང་སློབ་འཆབ་ཆེན་པོ་བྱུང་། ང་རང་གི་ངོས་
ནས་བོད་མི་རྣམས་ལ་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ཐོག་བསྐྱོད་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་སུ་
མཐུན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ངོས་ནས་གདུག་རྩུབ་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ལག་
བསྟར་བྱེད་མཚམས་མ་བཞག་ན་བོད་ནང་གི་གནས་སྐབས་ངོ་རྒྱུ་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུ་བཀག་
འགོག་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་གནས་སུ་གྱུར་ངེས་ཡིན།

ངོས་རང་བོད་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་རྒྱ་ནག་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་ཁག་
ཏུ་ཡོད་པའི་ཀྱི་མི་མང་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱུ་འདི་དམིགས་བསལ་གྱི་གལ་གནད་
ཆེན་པོར་མཐོང་། བོད་མི་མང་དང་ཀྱི་མི་མང་བར་བསམ་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་གཏིང་
ཟབ་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུ་འདི་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀར་ཁེ་ཕན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ཕན་ཚུན་
གོ་ཤེས་དང་། ལྷན་བརྩེ། ཞི་བདེ་བཅས་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་མི་དང་མིའི་བར་འབྲེལ་
བ་བྱ་རྒྱུ་འདི་ངས་དུས་ཉུག་ཏུ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོར་བརྩེ་གི་ཡོད། ཉེ་ལམ་བོད་ཀྱི་
མི་མང་དབར་གོ་བསྐྱེད་རེ་མ་པ་འབྱུང་བཞིན་ཡོད་པ་འདི་སང་ཚོ་ཕན་ཚུན་གཉིས་
ཀས་སློབ་འཆབ་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་དང་། རེ་འདུན་ཇི་ཡོད་ཕན་ཚུན་གོ་རྟོགས་སྡེལ་

དེ་ཞི་བའི་གྲོས་མོལ་ཁོར་རྩེ་ནས་འཚོལ་དགོས། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ལས་འགན་
གཞན་ཞིག་ནི་རྟོང་གོང་རྒྱ་ནག་གི་མངའ་ཁོངས་སུ་ཅི་ས་ལེན་གྱི་དྲུང་སྐབས་དཀའ་སྡོམ་གྱི་
མི་ཡོང་བ་གྱི་དཔེ་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ས་བརྟུན་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་
གཞིགས་པའི་རྣམ་དཔྱད་ལྡན་པའི་སྲིད་བྱུས་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ལ་ལམ་ལུགས་གཉིས་
ཞེས་པ་འདི་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ལག་ལེན་བརྟུན་དགོས་པ་དེ་ཡིན། ཤོང་དུ་བརྗོད་
པའི་གནད་དོན་རྣམས་ཀྱི་ཐད་དགེ་མཚན་ལྡན་པའི་ལག་ལེན་ཞིག་བརྟུན་བ་ཡིན་ན་
རྒྱ་ནག་ནང་ཁྲུལ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྲེལ་ལམ་གང་ཅི་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ཡིད་ཆེས་
དང་། ལྷ་ཡངས་ཀྱི་བསམ་ཤེས་ཐོབ་རྒྱུར་ཡང་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན།

དེར་སྐབས་ཤོད་དོན་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་རྗེ་ཆེར་འགོ་བཞེན་པ་
འདིས་འགོ་བཅིའི་དཀའ་ངལ་ལ་ཚང་མའི་སེམས་ནང་རང་བཞིན་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་གདུང་
སེམས་མཉམ་སྦྲུང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། བདེན་པ་དང་དྲང་བདེན་ལ་ཚང་མའི་
སེམས་ནང་གཅེས་ཞེན་གྱི་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་གསལ་པོར་མཚོན་ཡོད།
ཤོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་དཔེ་རྒྱ་ནག་ལ་མི་དགའ་བའི་རྒྱབ་སྐྱོགས་དགའ་འཛིན་སྟོབས་
ལུགས་ཀྱི་བྱུས་ངན་རེད་ཟེར་བ་ནི། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁེ་ཕན་འགྲུབ་ཆེད་བདེན་པའི་གནས་
ཚུལ་ལས་གཡོལ་ཐབས་གྱི་དཔེ་ཐ་གལ་གྱི་བྱ་བ་སྒོ་སྦྲུང་གྱི་དོས་པ་ཞིག་རེད། གང་
ཡིན་ཞེ་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་སྒྲོར་འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱབ་གཡོག་གིས་བཀའ་ན་དཀའ་
ངལ་སེལ་བའི་ཐབས་ལམ་རྟོག་མི་བྱུང།

ཤོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཕན་ཚུན་གཉིས་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སེལ་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་
མཐར་ཐུག་དེ་ཤོད་མི་མང་དང་། རྒྱའི་མི་མང་ནས་འཚོལ་དགོས་པའི་དངོས་ཡོད་

གྱི་གནས་ཚུལ་འདི་སླིང་ལ་བཅངས་ཏེ་ང་ཚོས་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་མུ་མཐུད་གྲོས་
མོལ་འབྲུང་ཐབས་འབད་བརྩོན་བྱས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བོད་མི་
མང་གི་དོན་ཡོད་དཀའ་ངལ་སེལ་བའི་ང་ཚོའི་འབད་བརྩོན་ལ་བསམ་ཤེས་མ་བྱས་སྟབས་
ང་ཚོའི་བྲིམས་མཐུན་དང་དྲང་བདེན་གྱི་ཚདོན་འདི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་མ་སྐྱེལ་མཐུ་མེད་བྱུང་།

བོད་མི་མང་རྣམས་གདུག་རྩུབ་གྱི་དྲག་གཞོན་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཞིག་མཉམ་སྦྲུང་
སྤོང་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་ཚོས་སྐྱུག་རུས་དང་། སླིང་སྟོབས། བཟོད་བསྐྱོན་
བཅས་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱས་ཡོད། ད་དུང་ཡང་དྲང་བདེན་མིན་པའི་བྱ་སྤྱོད་དང་།
དྲག་གཞོན་ལ་ངོ་ཚོལ་བྱེད་སྐབས་ཏུ་ཐུག་ཐབས་ཟད་ཀྱི་གནད་དོན་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་
རུང་དྲག་པོའི་ལམ་ལ་བསྐྱོད་མི་རུང་ཞེས་ངས་བོད་མི་རྣམས་ལ་འབོད་སྐྱེལ་བྱ་བྱ་
ཡིན། གལ་སྲིད་ང་ཚོས་འཁོན་འཛིན་དང་། ཐབས་ཟད་གྱི་དྲག་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་
ཡིན་ནང་རང་ཚོ་ཡང་མནར་གཅོད་གཏོང་མཁུ་ཚོ་དང་འདྲ་བར་སྤོང་འོས་ཀྱི་གནས་
སྤྱུ་རྩུང་དེས་ཡིན། འཛིགས་སྐྱེལ་བྱེད་པ་དང་། བཅོན་དབང་གཏོང་བ། དག་ཤུགས་
པོད་སྤྱོད་བྱེད་པ་བཅས་ནི་མནར་གཅོད་གཏོང་མཁུ་བྱི་ལམ་སྤོལ་ཡིན་ཞིང་། ང་ཚོའི་
འཐབ་རྩོད་ཀྱི་གཞི་རྒྱ་ལྡན་པའི་དོན་དོན་དང་། དྲང་བདེན། རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་པ་བཅས་
ལ་བརྟེན་དགོས། འདི་ནི་ང་ཚོའི་ལག་ཆ་རྣམས་པ་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན། ད་ལྟོ་དཀའ་ངལ་ཆེ་
བའི་དུས་སྐབས་འདིར་ང་ཚོས་ཤེས་ཤིང་བྱུགས་དང་། ཤེས་རབ། བཟོད་བསྐྱོན་བཅས་
ལ་བརྟེན་ནས་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་འབོད་སྐྱེལ་བྱ་བྱ་ཡིན།

བོད་མི་མང་གི་རང་དབང་ཆེད་དུ་ལུས་སྲོག་དོར་བའི་དཔལ་འབྲོག་པོ་རྣམས་
ལ་གུས་འདུད་དང་། སློན་ལམ་བཅས།

༄། །སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ གསུམ་བུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་སོ་དགུ་པའི་

ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པ་འཆར་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་འདིར་འཛམ་གླིང་གི་ས་སྤྱོད་གས་
གང་སར་འགྲུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། དེར་སྐབས་སྤྱིར་བཏང་གི་ཚུད་
རྒྱུ་གསུམ་པ་ཡོང་གི་ཡོད་ན་ཡང་། ཚུད་རྒྱུ་གི་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་ཞི་མོལ་
དང་མཛེལ་མཐུན་གྱི་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་སེལ་རྒྱུའི་བསམ་ཚམས་གཏོང་གི་ཡོད། ངོས་
ཀྱི་མཐོང་ཚུལ་ལྟར་ན། རྫོགས་ལ་ཉེ་བའི་དུས་རབས་ཉེ་ལུ་པ་འདིའི་ནང་འགྲོ་བ་
མའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཉམས་སྤོང་དུ་མ་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་གསོ་ཐོབ་ཡོད།
སྤྱོད་གས་གཅིག་ནས་དུས་རབས་འདི་དམག་འཁྲུག་དང་མི་གསོད་ཁྲག་སློབ་གྱི་དུས་
རབས་ཞིག་དུ་བརྗོད་ཚོག་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཉམས་སྤོང་གི་སློབ་གསོའི་ནང་སྤྱི་
ཚོགས་འཆར་ཡོངས་བྱུང་ཡོད་པས་སྐྱེག་བསམ་དང་སེམས་ལྷགས་ལ་བརྟེན་ནས་
འབད་བརྩོན་གྱིས་ན་དུས་རབས་རྗེས་མ་དེ་དཀའ་རྒྱུ་རྒྱུ་མས་ཞི་མོལ་དང་། འཚོ་
བཞེད་པའི་ཐབས་ལམ་ནས་སེལ་བྱུང་བའི་དུས་རབས་ཞིག་བཟོ་བྱུང་བའི་རེ་བ་ཡོད།

དེ་རིང་གསུམ་བུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ ༩༧ པ་འདིའི་ཐོག་ད་ཕན་དཀའ་
ངལ་ཚད་མེད་འཕྲད་པར་ཁོག་ཡངས་བཟོད་བསྐྱེད་ཆེན་པོས་སྐྱེག་བསམ་སྤིང་རྒྱུ་བས་
བརྟེན་པོར་གནས་པའི་བོད་མི་མང་ལ་བརྒྱགས་བརྗོད་དང་། འཚོམས་འདྲི་ཡོད།
དེར་དུས་བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་དང་། བོད་དོན་རྒྱུར་གྱུ་བ་འབྲས་ལུན་པའི་གོམ་བཟོད་
མ་བྱུང་པར་བརྟེན་བོད་མི་མང་པོ་འདོད་སྤོང་མ་ཁེངས་པའི་བསམ་ཚུལ་ལྷགས་ཆེར་

འགྲོ་བ་ཞིན་པའི་ཐོག་འགའ་ཞིག་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་རེ་ཐག་ཆད་ནས་ཐབས་
ལམ་གཞན་དག་འཆོལ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་མཐོང་བས་དེར་སློབ་གཡོང་ཡོད། བྱེད་ཆོའི་བསམ་
རྒྱལ་ངོས་ནས་ཤེས་རྟོགས་གསལ་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ང་ཆོའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་
འཆོ་མེད་ཞི་ལམ་ཁོ་ནར་བརྟེན་རྒྱ་དོན་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཡང་བསྐྱར་ནན་བརྗོད་
བྱ་རྒྱུ་ཡིན། ང་ཆོས་ད་ཕན་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་བརྒྱུད་འབད་བཅོམ་བྱས་པ་འདིར་
རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ནས་བརྒྱལ་བཞུགས་བརྗོད་དང་། རྒྱལ་སྤྱིར་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཡོད་ཅིང་། འཆོ་
མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་འདི་དོན་ཕན་ཆེ་ཤོས་དང་། འགྲུབ་ཐག་ཉེ་ཤོས་ཡིན་པར་
ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཆོས་དེ་ལྟར་སྲུ་མཐུད་ལག་ལེན་བསྟར་བྱུང་བ་ཡིན་
ན། འཛམ་གླིང་འདིར་འཆོ་བ་མེད་པའི་ཞི་བའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལྷ་སྤྱོད་གོང་འཕེལ་
ཡོང་རྒྱུར་ང་ཆོས་དཔེ་སྟོན་ཞལ་འདེབས་འབྲུལ་བྱུང་བེས་ཡིན། འཛམ་གླིང་ཁྲོན་
ཡོངས་ལ་འགྲུར་བ་ཆེན་པོ་འགྲོ་བ་འདིས་རྒྱ་ནག་ལ་འང་འགྲུགས་རྒྱུན་ཐེབས་ཡོད་པ་
དང་། ཉེང་ཞེའི་ཐིང་གིས་བརྒྱུར་བཅོམ་གྱི་ལམ་ལུགས་གསར་གཏོད་བྱས་པ་དེས་
རྒྱ་ནག་གི་དཔལ་འཕྲོར་ཅོམ་མ་ཡིན་པར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཡང་འགྲུར་བ་ཕྱིན་
ཡོད། ད་ལྟའི་རྒྱ་ནག་གི་ཆབ་སྲིད་སྤྱོད་སྟངས་དེ་སྟོན་དང་བསྟུར་ན། ལྷ་བའི་ཆ་
ནས་གྲུ་ཡངས་སུ་སྤྱིན་པ་དང་། སྤྱོད་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་མང་ཆོགས་ལ་དེ་ཅོམ་བཅོན་
ཤེད་སྐྱལ་འདེད་མི་བྱེད་པ། སྤྱི་དམངས་ལ་དམ་ཏུག་རྒྱུད་དུ་སྤྱིན་པ། དབུས་གཞུང་
ནས་མངའ་སྡེ་ཁག་ལ་དཔལ་འཕྲོར་འབྲུ་འགོད་ལ་སོགས་པའི་ཁེ་དབང་གང་འཆོམས་
སྤྱད་པ་སོགས་དེར་སང་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བྱེད་ཆོའི་རྒྱལ་འབྲེལ་སྲིད་བྱས་ཕན་བུ་གྲུ་
ཡངས་སུ་སྤྱིན་ཡོད་པའི་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་སྤྱིའི་བཞད་སྟེགས་ཁག་ལ་ཞུགས་རྒྱ་མང་དུ་

སོང་བ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་མི་ཁག་དང་མཉམ་སྦྲེན་ལ་གྱི་ལས་ཀ་བྱེད་བྱུགས་
 ཚེ་དུ་སོང་བ་དེ་ནས་གསལ་པོ་མཚོན་གྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་བསྐྱབས་བརྩེད་འོས་པའི་
 འགྲུར་བ་གཞན་ཞིག་ཞི། སྤྱི་ལོ་དོང་ཀོང་དེ་དཀའ་ལྷོག་གང་ཡང་མེད་པར་རྒྱ་ནག་
 གི་མངའ་སྲོང་ས་སུ་སྤྱིར་ལོག་ཅིས་ལེན་བྱས་པ་དང་། དེ་རྗེས་ཀྱང་དོང་ཀོང་གི་
 གནད་དོན་ཐོག་གྲུ་ཡངས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་ཤིག་ལག་བསྟར་བྱས་ཡོད། ཉེ་དུས་པེ་ཅིང་
 རས་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་དོན་ལྟར་ན། ཐེ་ཅན་དང་ཞི་མོ་ལ་འགོ་འདྲུགས་བསྐྱར་
 དུ་བྱེད་ཅིས་ཡོད་པ་དེས་ཀྱང་སྲིད་བྱས་སྣུ་ག་དུ་སྤྱིན་པ་གསལ་པོར་མངོན། དེང་
 གྲུབས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་དེ་ལོ་བཙོ་ལྷ་ཉི་ཤུའི་གོང་གི་གནས་སྟངས་ལས་ཡར་རྒྱས་སྤྱིན་ཡོད་
 པ་ཞི་བསྐྱབས་བརྩེད་བྱེད་འོས་པ་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་འཁོད་འོས་པའི་འགྲུར་བ་ཞིག་
 ཡིན། འོན་ཀྱང་ད་དུང་རྒྱ་ནག་ནང་ཚབས་ཆེའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྐོར་དང་།
 དེ་མིན་དཀའ་ངལ་གཞན་དག་མང་པོ་ཡོད་མཁས་ལ་བརྟེན་རྒྱ་ནག་གི་དབུ་བྱིད་གསལ་
 པ་ཚོས་ཐོ་སློབས་དང་། མཐོང་བྱ། ལྷིང་སློབས་ཆེར་བསྐྱེད་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
 ད་དུང་རྒྱ་ནག་མི་མང་ལ་རང་དབང་ཆེ་ཙམ་སྤྱོད་པའི་རེ་བ་ཡོད། འགྲོ་བ་མིའི་ལོ་
 རྒྱུས་ཐོག་བརྟེན་ཆེ་སྤྱི་རོལ་དངོས་པོའི་ཆ་རྒྱུན་ཡར་རྒྱས་ཅི་ལྟར་སོང་ན་ཡང་མིའི་
 འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཁེངས་མི་བྱུབ་པ་དེ་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་མཐོང་བྱུབ།

རྒྱུ་ལམ་བྱེད་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ལ། རྒྱ་ནག་ནང་བཟང་སྤྱོད་གསལ་གྱི་
 འགྲུར་བ་དེ་ལྟར་འགྲོ་བུ་ཡོད་ན་ཡང་། དེ་ལས་ཡོངས་སུ་རྫོག་སྟེ་བོད་ནང་གི་གནས་
 ལྟངས་ཞི་ལོ་ཤས་ནང་རེ་ཞན་རེ་སྤྱི་གྲུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། ཉེ་བའི་དུས་སུ་བོད་ནང་
 ལག་ལེན་བསྟར་པའི་སྲིད་བྱས་དེ་དག་ཞི། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཆེད་མངགས་

ཅ་མེད་པོ་འདི་སྲིད་བྱུས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། བོད་མི་ཚོའི་ཚོས་དད་དང་། རྒྱལ་
ཞེན་གྱི་བསམ་མཐོ་གནོན་ཚེད་རྒྱ་དེ་ག་ཚ་ནན་གཏོང་བ་ཟེར་བའི་ངོ་ཚ་བྲལ་བའི་སྲིད་
བྱུས་ལོ་རེ་བཞིན་ལྷགས་ཐེ་ཆེར་བཏང་བ་དང་། དྲག་གནོན་གྱི་ལས་འགུལ་དེ་དག་
ཐོག་མར་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ནང་དང་། ད་ཆ་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ལག་བརྟུར་
བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་དེད་སྐབས་བོད་ནང་འཛིན་སྐྱེལ་དང་། བཙན་
ཤེད། དངངས་སྐྱག་བཙས་ཀྱི་གནས་སྤངས་འགའ་ཤས་ནི་དེ་སྤྱི་རིག་གནས་གསལ་
བརྗེའི་དུས་སྐབས་བརྟུར་ལོག་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད།

བོད་ནང་འགྲོ་བམིའི་ཐོབ་ཐང་བདེ་ལ་བཞིག་ཁྲུབ་བདེ་ལ་བཏང་བ་འདི་ནི་གཞན་
དང་མི་འདྲ་བའི་དམིགས་བསལ་གྱི་གནས་སྐྱེལ་ཞིག་ཡིན་པ་སྟེ། བོད་མི་ཚོའི་སོ་
སོའི་མི་རིགས་དང་། རང་གཞན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་རིག་གཞུང་
གཅེས་ཉར་བྱེད་པའི་བྱ་སྤྱོད་འགོག་ཐབས་སུ་དམིགས་ཏེ་གནོན་རྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
པ་རེད། དེ་ནི་དབང་འཛིན་པ་ཚོས་མི་རིགས་དང་། རིག་གཞུང་དབྱེ་བྱེད་ཀྱི་
ལམ་ལུགས་ལག་ལེན་བསྟར་བའི་རན་འབྲས་དང་འབྲེལ་བ་གཏོང་བའི་ཡོད་པའི་གནད་
དོན་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བམིའི་ཐོབ་ཐང་གནས་སྤངས་ལར་
རྒྱས་གཏོང་བ་ལ། སྤྱི་དཔལ་འགྲོར་ཡར་རྒྱས་སྤེལ་བུ་ཡོད་པས་མི་ཕན་པར་བོད་
ཀྱི་གཞི་རྩའི་དཀའ་ངལ་རྣམས་སེལ་ཐབས་བྱེད་དགོས། བོད་ནང་སློ་ཕམ་གྱི་གནས་
སྐྱེལ་དེ་དག་གིས་བོད་མི་རྣམས་ལ་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་སློབ་ཅི། རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་འང་
ཕན་ཐོགས་མེད་པ་ཞིན་ཏུ་གསལ་བོ་ཡིན། དེ་ལྟར་མུ་མཐུད་གནས་པ་ཡིན་ན་བོད་
མིའི་སྤྲུལ་བསྐལ་སེལ་མི་བྱུང་ལ། རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བྱེད་ཚོས་གལ་ཆེར་བརྩི་བའི་བརྟན་

མྱེང་དང་། གཅིག་གྱུར་ལའང་གཞོན་སྐྱོན་ཡོང་ངེས་དང་། རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བྱིད་
ཚོས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་རྒྱ་ནག་རང་ཉིད་ཀྱི་སྙན་གྲགས་ཐད་བསམ་རྒྱུ་ཤུགས་ཆེ་གཏོང་
གི་ཡོད་པ་བཞིན། བོད་ཀྱི་དཀའ་ཚོར་འདི་དག་གཙང་སེལ་གྱི་མ་ཐུབ་ན་རྒྱ་ནག་
གི་སྙན་གྲགས་ལ་གཞོན་སྐྱོན་མུ་མཐུད་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན། བོད་ཀྱི་དཀའ་ཚོར་འདི་སེལ་
ཐུབ་པ་བྱུང་ན་ཉོང་ཀོང་དང་། ཐེ་ཕན་གཏོགས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་རྒྱ་ནག་ལ་མཐོང་
དང་ཡིད་ཆེས་ཆེ་རུ་འགྲོ་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་ངེས་ཡིན།

ཕན་ཚུན་གཉིས་མིས་ཡོང་ཐབས་སུ་ངོས་ནས་རང་བཙན་ཚུད་ཀྱི་མེད་པའི་
བསམ་ཚུལ་གསལ་པོ་ཡིན། ངོས་ནས་དེ་སྤྱི་ཐེངས་མང་བཟོད་པ་ལྟར་ངས་འབད་
བཙོན་གྱི་དོན་ཅི་བོད་མི་རིགས་དང་། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དང་རིག་
གཞུང་། ལྷན་ཡིག་གི་ཁོམས་སློལ་བཅས་རང་གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་རྣམས་
ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གཏོང་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ་དོན་དམ་པའི་རང་
སྲིད་རང་སྐྱོང་གི་ཐོབ་ཐང་དགོས་པ་འདི་ཡིན། དེ་ཡོང་བ་ལ་བོད་མི་ཚོར་སྤྱི་ཚོགས་
དང་། དཔལ་འབྱོར། རིག་གཞུང་སོགས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བའི་ནང་གི་སྲིད་དབང་
ཆ་ཚང་བཞིག་མེད་ཐབས་མེད་པ་ནི་འདས་པའི་ལོ་བཅུ་ལྷག་འགའ་ཤས་ཀྱི་ཉམས་
མྱོང་ནས་གསལ་པོར་བཞུན་ཡོད། ངོས་ནས་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བྱིད་ཚོས་དེ་དག་ལ་
གཞི་རྩའི་དགག་བྱ་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་གྱི་མེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། རྒྱ་ནག་
གི་འགོ་བྱིད་རིམ་པས། རྒྱ་མི་བོད་དུ་ཡོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་བོད་མིར་བདེ་སྤྱིད་
བསྐྱུན་རྒྱུ་དང་། བོད་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེས་བཟོད་ཀྱི་ཡོད་པར་
བརྟེན་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བྱིད་ཚོས་ང་ཚོ་དང་ཞི་བའི་གྲོས་མོལ་གྱི་ལས་དོན་འགོ་འཇུགས་

།ཤེད་མི་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད། གལ་ཆེར་བརྩེ་བའི་ཚུ་དོན་བརྟན་མྱོང་
 དང་། གཅིག་གྱུར་ཞེས་པའི་དགོས་འདུན་ཡང་དེའི་ཐོག་ནས་བརྒྱབ་ཐུབ་པ་ཡོང་
 རྒྱུ་ཡིན། རོས་ནས་དེ་རིང་གི་ལོ་རྒྱུ་ལས་འདི་བཟུང་སྟེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་དབུ་ཁྲིད་
 རྣམ་པ་ཚོར་རོས་ཀྱིས་བརྟོན་པའི་གྲོས་འཆར་ཁག་ལ་དོན་དམ་གྱི་དགོངས་བཞེས་
 གནང་རོགས་ཞེས་ཡང་བརྒྱུར་འབོད་སྐྱེལ་ལུ་རྒྱུ་ཡིན། གྲོས་མོལ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་བྲང་བཞེན་དང་། རྒྱ་རིག་དངས་གསལ་གྱི་རྫོ་ནས་མེལ་རྒྱུར་
 འདོད་མོས་ཡོད་ཆེ་དཀའ་རྫོགས་ལ་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་བཟང་པོ་ཞིག་རྟེན་དེས་ཡིན་
 པར་དུང་ཡིད་ཆེས་ཤེད་བཞིན་ཡོད། ར་ཚོས་དེས་ཐོག་བཞེན་འཚོལ་དང་། རྒྱ་
 བརྟན་བབ་བརྗེད་གི་རྫོ་ནས་ད་རྟེ་ཕན་གྱི་གནས་སྤངས་ལ་ཞིབ་འདུག་གིས་ཉམས་
 རྒྱུང་ནས་བརྒྱབ་བྱ་རྒྱངས་ཏེ་རྒྱ་གྲོས་དང་སྟེང་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་ལུགས་རྒྱུང་རིང་
 པོའི་ཁེ་ཕན་རྒྱབ་དགོས་པའི་དུས་ལ་སྟེབས་ཡོད།

གྲོས་མོལ་ཤེད་པའི་ཚུ་དོན་མི། བོད་རྒྱའི་དབར་མང་འམ་ཐུན་གཉིས་ཕན་དང་།
 བརྟན་མྱོང་གཅིག་གྱུར། རང་དབང་དང་། མང་གཙོ། རང་རྫོང་བཅས་ཀྱི་ཐོག་
 རས་བོད་མི་རིགས་དང་། དེའི་རིག་གཞུང་། ཁོར་ལུག་བཅས་རྫོན་མེད་འཛིན་
 རྫོང་ཤེད་ཐབས་རྫོར་ཡིན། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཚུ་དོན་དེ་དག་རྣམས་རྒྱུང་མངོན་
 མེད་དུ་བརྟན་སྟེ་ར་ཚོས་བོད་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་རྫིང་པ་སྦྲར་གསོ་དང་། ལུ་ལའི་རྒྱ་མའི་
 ཐོབ་ཐང་ཚོད་རྒྱུང་ཤེད་ལུགས་བརྗོད་བཞིན་ཡོད། ལུ་ལའི་རྒྱ་མས་གཞུང་འཛིན་
 ཤེད་པའི་རྫོལ་ལུགས་གནས་དང་མི་གནས་བོད་མི་མང་ཚོགས་ནས་ཐག་གཅོད་ཤེད་
 རྒྱ་ ༡༩༧༩ ལོར་གསལ་བརྒྱགས་ཟེན་པ་དང་། རོས་རང་སྟེར་གྱི་གནས་རྒྱལ་

ནི་ ༡༧༧༣ ལོར་གསལ་བསྐྱགས་ཤི་ལྟར་བཀྲིས་པ་བཞིན་གཞིས་ཤུས་མཉམ་
འཛོམས་ཤུང་མཚམས་ངོས་ནས་ཚབ་སྲིད་འགོ་འཁྲིད་ཀྱི་མིང་ཁུར་འགན་ལེན་མི་
ཤུད་པ་ཡོངས་བསྐྱགས་ཐག་གཅོད་ཟེན་པ་ཡིན། སྤྱི་ཚོགས་ཚིང་པ་བསྐྱར་གསོ་བྱེད་
བཞི་གཞིས་ཤུས་པོད་མི་སྤྱི་བོ་གནམ་བདུན་སྤྱི་ཞིག་གི་མི་ལམ་དུ་ཡང་མེད་པ་ཞིག་
ཡིན་ཏུང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་འདི་སྐོར་གཞི་མེད་བསྟོན་འཇུགས་འཁྲོག་བཤད་
ཤུད་པ་འདི་ལ་གྲོ་ཕམ་ཡོད། གནས་ཚུལ་འདི་རིགས་མཇུང་མཐུན་གྲོས་མོལ་ཡོང་རྒྱུར་
ཕན་མེད་གཞིན་རྒྱུང་འབྲུང་གཞིར་བརྟེན་སྡུད་འདི་རིགས་མི་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད།

རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་སྲིད་གཞུང་དང་། གྲོས་ཚོགས། གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་
ཚོགས་པ་དང་། པོད་དོན་རྒྱལ་སྤྱི་ཚོགས་པ། མི་སྣེ་ར་བཅས་མང་པོ་ཞིག་ནས་
པོད་ནང་གི་ཇ་དྲག་གནས་ཚུལ་ལ་གྲོ་འཚབ་ཆེན་པོ་གནང་སྟེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་པོད་
དོན་དཀའ་ལྷོག་ཞི་བའི་གྲོས་མོལ་ལ་བརྟེན་ནས་མེལ་ཐབས་ཤུད་དགོས་པའི་སྐྱུལ་
ཕྱིག་གནང་བར་ངོས་ནས་བསྐྱགས་བརྗོད་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷུ་རྒྱ་ཡིན། དེ་བཞིན་
ཨ་རིའི་གཞུང་ནས་པོད་རྒྱ་སྤྱོད་གཉེས་བར་གྲོས་མོལ་ཡོང་ཐབས་སུ་དམིགས་
བསལ་སྐྱུ་ཚབ་བསྐྱོ་གཞག་གནང་སྟེ་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་མཐུད་ཡོང་རྒྱུའི་མིག་དཔེ་གསར་
གཏོད་གནང་བ་དང་། ཡོ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་དང་། ཨོ་སོ་ཌ་ཡི་ཡོའི་གྲོས་ཚོགས་
གཉེས་ནས་ཀྱང་གོང་མཚུངས་འབྲེལ་མཐུད་སྐྱུ་ཚབ་བསྐྱོ་གཞག་ཤུད་དགོས་པའི་
འཁོད་སྐྱུལ་གནང་ཡོད། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་དོན་ལྟར་ཚོགས་ནས་ནམིང་ཡོ་མཇུག་
དུ་པོད་སྐོར་འགོ་བཟུང་ཐོབ་ཐང་དང་། ཁྲིམས་ཀྱི་འགོ་ལུགས་ཞེས་པའི་སྟུན་དེ་བ་
ཅིག་བཏོན་ཡོད། དེ་དག་ནི་དུས་ལ་བབས་པ་དང་། སེམས་འགྲུལ་ཐེབས་པའི་གནས་

ཚུལ་ཞིག་ཡིན། དེས་མ་ཚང་ཀྱང་ཉག་ནང་དང་། སྤྱི་ཚུལ་ཁག་ཏུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་རིགས་
མང་པོས་ཀྱང་བོད་མི་མང་གི་རྒྱལ་བུལ་དང་། གནི་རྩེའི་ཐོབ་ཐང་ལ་གདུང་སེམས་
མཉམ་བསྐྱེད་དང་། རོས་ཀྱི་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་གྲོས་འཆར་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་རྗེ་ཆེར་
འགོ་བཞེན་ཡོད་པ་འདི་དག་ང་ཚོ་བོད་མི་རྣམས་སེམས་ཤུགས་གོང་དུ་འཕྲེལ་བ་དང་།
སེམས་འགྲུལ་བྱེད་པའི་དམིགས་བསལ་སྐྱུལ་ལྷུག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།

འདི་ལོ་རྒྱ་གར་རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་དུས་མི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་མོང་པའི་དུས་
དུན་གྱི་དུས་སྐབས་འདིར། ངས་བོད་མི་མང་གི་ཚབ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་།
མི་མང་ལ་འཚམས་འདྲི་དང་བཀའ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ལུ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་འོད་
མི་བཙན་བྱོལ་བ་ཕལ་ཆེ་བའི་ཕ་ཡུལ་གཉིས་པར་གྱུར་པའི་བཀའ་དྲིན་ཚད་མེད་གནང་
བ་ལ་སློང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། རྒྱ་གར་ནི་ང་ཚོ་བོད་མི་བཙན་བྱོལ་
བའི་གནས་ཡུལ་བརྟན་པོ་ཞིག་ཡིན་པས་མ་ཚང་། ཡུལ་འདིའི་གནའ་དུས་ཀྱི་སྲུབ་
མཐའ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལྷ་བ་དང་། གཏོང་ཟབ་པའི་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་དེ་དག་
གིས་ང་ཚོར་སློབ་སྦྱོང་དང་། ལམ་སྟོན་བཟང་པོ་ཐོབ་ཡོད། རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་བོད་
དོན་དཀའ་སྤོག་གི་བདེའི་ལམ་ནས་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་དོན་ཕན་ལུན་པའི་འགན་ཁུར་
བཞེས་རྒྱུའི་འོས་བབས་ཡོད། རོས་ཀྱི་དབུ་མའི་ལམ་ཕྱོགས་འདི་དག་རྒྱ་གར་གཞུང་
གིས་བོད་དང་རྒྱ་ནག་ལ་འཛིན་པའི་གནི་རྩེའི་སྤྱི་བུས་དང་མཐུན་གྱི་ཡོད་པས། རྒྱ་
གར་གཞུང་ནས་བོད་རྒྱའི་བར་ཞི་མོལ་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་གནང་མི་སྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་
གང་ཡང་མེད། བོད་ནང་ཞི་བདེ་དང་། རྗེས་འཇགས་མ་གྱུང་བའི་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་
བར་ཡིད་ཆེས་སློལ་འགོ་བསྐྱེད་པའི་འབྲེལ་བ་གཏོང་བ་ཅིག་ཡོང་རྒྱུ་དུ་ཅང་དཀའ་བ་ཡིན།

ང་ཚོའི་འཐབ་རྩེད་ཀྱི་ལམ་སྟོགས་འགྲོད་པ་མེད་པ་ཞིག་ཡིང་ཐབས་སུ་ངོས་
 ཅན་མང་མོས་འོས་བསྟུ་བྱ་རྒྱུའི་བསམ་འཆར་བཏོན་པ་དེ་སྐོར་ནཞིང་བཅོན་བྱོལ་
 ཏུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་དང་། དེ་བཞིན་བོད་ནང་གི་མི་མང་གི་བསམ་འཆར་གང་ཐུབ་
 བསྟུ་ལེན་བྱས་པ་དང་། ཁོང་ཚོའི་བསམ་འཆར་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ནང་ནས་མང་
 མོས་གཞི་རྩར་བཞག་སྟེ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གྲོས་ཚོད་
 བཞག་པ་དེའི་ནང་མང་མོས་འོས་བསྟུའི་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་སྤེར་འཐོན་ཡོང་
 བ་དང་། ངོས་ནས་གང་དགའི་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་ཞེས་འཁོད་འདུག མི་མང་
 ཅན་ངོས་ལ་རེ་བ་དང་། ཡིད་ཆེས་སློས་འགེལ་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་པ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བཞིན་
 རྒྱ་ཡིན། བོད་དོན་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཐབས་སུ་དབུ་མའི་ལམ་འདི་དངོས་ཡིད་གནས་
 རྒྱུ་ལ་དང་མཐུན་ཞིང་། ལག་ལེན་འཁེལ་བྱུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་ནས་ངོས་འཛིན་
 བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ལམ་སྟོགས་འདིའི་ཐོག་ནས་བོད་མི་རིགས་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་
 ཐོབ་ཐང་ཁག་ཡོང་བ་དང་། རྒྱ་ནག་གིས་གལ་ཆེར་རྟུ་བའི་གཅིག་གྱུར་དང་བརྟན་
 རྟེན་ལའང་ཕན་ཐོགས་ཡོང་ངེས་ཡིན་པར་བརྟེན། ངོས་ནས་ལམ་སྟོགས་འདིའི་
 ཐོག་ནས་མུ་མཐུད་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་ཚོར་འབྲེལ་མཐུད་བྱུབ་པའི་འབད་བརྩོན་བྱ་
 རྒྱ་ཡིན།

ང་ཚོའི་རང་དབང་གི་དོན་དུ་རང་སྟོག་སློས་གཏོང་བྱེད་མཁན་གྱི་བོད་མི་དཔལ་
 བོ་ཕོ་མོ་རྣམས་ལ་གུས་འདུད་དང་། བོད་མིའི་སྤྲུག་བསྟུལ་གང་སྤུར་སེལ་བྱུབ་པ་
 དང་། འགོ་བ་ཀུན་ལ་བདེ་སྤྱིད་ཡོང་བའི་སློན་ལམ་བཅས།།

༄། །སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 ཐུ་ལོ་ ༡༩༩༩ གསུམ་བརྩའི་དུས་དྲན་ཐངས་བཞི་བརྩུ་པའི་
 ཐོག་ཡོངས་ཁྲུབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

‡ ད་ཉིན་གསུམ་བརྩའི་དུས་དྲན་ཐངས་བཞི་བརྩུ་པའི་སྐབས་འདིར། རོས་ནས་
 བོད་སྤྱི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་རང་རིགས་སྤྱི་ཞུ་རྒྱུ་ཞུས་དང་། དེ་བཞིན་འཛམ་གླིང་གི་
 ས་ཁུལ་གང་སར་ཡོད་པའི་ང་ཚོའི་གྲོགས་པོ་ཁག །ང་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་
 བཅས་ཚང་མར་འཚམས་འདྲི་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ང་ཚོ་བཅོན་གྲོལ་བར་གྱུར་ཏེ་མི་ལོ་བཞི་བརྩུ་པའི་འགྲོ་གི་ཡོད་ཅིང་། དེའི་རིང་
 བོད་སྤྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོའི་རང་དབང་གི་དོན་དུ་འཐབ་རྩོད་བྱས་ཡོད།
 མི་གཅིག་གི་མི་ཚེའི་ནང་ལོ་བཞི་བརྩུ་ཐེར་བ་འདི་དུས་ཡུན་བྱང་བྱང་ཞིག་མིན། དེའི་
 རིང་བོད་ནང་གི་སྤྱི་ཞུ་རྒྱུ་ཆེས་མང་དང་། ༡༩༥༩ ལོར་བོད་ཡུལ་བཞག་སྡེ་བཅོན་
 གྲོལ་ལ་ཡོང་མཁན་གྱི་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་འདས་གོངས་སེང་སྟེ། དང་སྐབས་བོད་
 སྤྱི་ནང་གཉིས་ཀར་མི་རབས་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པའི་ན་གཞིན་ཚོས་རྒྱག་བསམ་
 རྟེན་སྟོབས་ཆེན་པོའི་སློབ་ནས་བོད་ཀྱི་རང་དབང་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ལས་འགན་འཁུར་
 བཞིན་ཡོད།

མི་ལོ་བཞི་བརྩུ་པའི་རིང་ང་ཚོ་བཅོན་གྲོལ་བ་རྣམས་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ལམ་ལུགས་
 མང་གཙོའི་སྤྱིགས་སུ་གོམ་པ་ཆེན་པོ་སློབ་པའི་ཐོག །ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་དང་། རང་
 གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་མི་ཉམས་རྒྱན་འཛིན་བྱས་པར་རྒྱལ་
 སྤྱིའི་ཐོག་ནས་གདང་འཛིག་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཡོད། གྲུབ་འབྲས་དེ་དག་ནི་བོད་མི་ཚོ་ནས་

སྤྱིར་སྣོད་པས་ཆེན་པོས་འབད་བཅོམ་བྱས་པ་ལ། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་སྡེ་མང་པོ་ཞིག་
དང་། སྡེ་ར་ཁག་གིས་རོགས་རམ་གནང་བ་དང་། ལྷག་པར་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་ཚོལ་
ཉེད་རྩ་ས་པོད་མི་ཚོ་རྒྱ་གར་ནང་བཅོམ་བྱོལ་དུ་བསྐྱད་འཇུག་ཞལ་བཞེས་ཐོག་ འོད་
མིའི་སྣོད་སྣོད་དང་། གཞིས་ཆགས་ཀྱི་འཆར་གཞི་གཏན་འབེབས་གནང་བ་ནས་
བཟུང་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། མི་མང་གིས་སྡེ་ལེན་མཐུན་འགྱུར་དུ་ཅང་ཡག་པོ་གནང་
བ་བཅས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ང་ཚོས་བཀའ་བྲིན་རྗེས་དྲན་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

འདས་པའི་མི་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་རིང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་པོད་ལ་རང་འདོད་ལྟར་
དབང་རྒྱུར་བྱས་ཡོད་ཅིང་། པའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་གོང་མས་ ༡༩༦༣ ལོར་
ཚོགས་བསྡེ་མས་གནང་བའི་ཡིག་འབྲུག་གི་བདུན་ཀྱི་སྟུན་ཞུའི་ནང་རྒྱ་མིས་པོད་ནང་
གདུག་རྩུབ་བཅོམ་དབང་རྗེ་ལྟར་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་གསལ་པོར་འཁོད་ཡོད་
པ་དང་། དེ་རྗེས་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་བེར་བའི་ལས་འགུལ་སྐབས་གཏོར་བཞིག་
དང་། མི་མང་གིས་རྒྱ་ག་བརྒྱལ་རྗེ་ལྟར་མུངས་པ་ཡོངས་བསྐྱོད་ལྟར་སྣོད་པམ་ཡིད་
སྣོའི་རང་བཞིན་ལས་མ་མཆིས་པས་ཞིབ་གསལ་བརྗོད་འདོད་མེད། ༡༩༧༩ ལོར་
པའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་གཤེགས་ཉེར་གནང་བའི་ཡོངས་བསྐྱོད་བསྐྱུང་བ་གད་ནང་། པོད་
ལར་རྒྱས་བཏང་ནས་ཐོབ་པའི་ཁེ་ཕན་ལས། གཏོར་བཞིག་བཏང་བ་དང་། པོད་
མིས་དཀའ་སྤྱུག་མུངས་པའི་གྲོང་གུན་ཆེ་བ་བྱུང་ལུགས་གསལ་པོ་གསུངས་ཡོད།

ད་ཕན་པོད་ནང་སྤྱིར་ནད་པལ་འབྱོར་འཇུགས་སྐྱུན་ལར་རྒྱས་ཕྱན་བྱ་བྱེན་ཡོད།
འོན་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་ །ཡུལ་སྲོལ་གོམས་
གཤེས། ས་བབས་གནས་སྡངས་སོགས་གང་ཅིའི་ཐད་པོད་རྒྱ་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་

དབང་གིས་ཕན་ཚུན་རྩོད་མི་མཐུན་པ་དང་། རྩོད་འདོད་མ་ཁེངས་པ། ཡིད་ཆེས་
 མེད་པ་བཅས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ད་ལྟོ་འདྲེ་ལོད་མུས་ཡིན། བོད་
 མིའི་ཕྱོགས་ནས་མི་མཐུན་པའི་རྣམ་འགྲུར་རྩུང་ཟད་ཐོན་མ་ཐག་རྒྱའི་དབང་འཛིན་
 པ་ཚོས་དེ་འབྲུལ་དཀར་ལྷོ་བ་བཅོན་གོན་གྱིས་བོད་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་བཅུ་
 བཞིག་ཆབས་ཆེན་གཏོང་གི་ཡོད། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་འོ་བོ་
 གཅེས་སྲུང་གྲེད་པའི་བྱ་རྩེད་བཀག་འཁོག་གྲེད་པ་དེ་ནི་བོད་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་
 བཅུ་བཞིག་གཏོང་བའི་དམིགས་བསལ་གྱི་གྲེད་རྣམས་ཤིག་ཡིན། དེ་ནི་མི་རིགས་
 དང་། རིག་གཞུང་དགྲེ་འབྲེད་མཐོང་རྒྱུང་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་དང་། དཀའ་
 རྣོག་འདིའི་འོ་བོ་ཤིན་ཏུ་གཏོང་ཟབ་ཡོད་པའི་རྟོགས་མཚན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། རྒྱའི་
 དབང་འཛིན་པ་ཚོས་བོད་མིས་མི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྲུར་བ་ལྟན་པ་འདིའི་འབྲུང་རྩ་
 བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་ཐུག་པར་འོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་འོ་
 བོ་དང་། རིག་གཞུང་གི་རྩིང་པོ་རྣམས་ཉམས་དམས་རྩ་བརྒྱལ་ཏུ་གཏོང་རྒྱའི་དམིགས་
 ཡུལ་བཟུང་སྟེ་འབད་བརྩོན་གྲེད་བཞིན་འདུག །

བོད་བཅོངས་འགྲོལ་བཏང་ལུགས་བཤད་དེ་མི་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་མོང་ཡང་། བོད་
 ཀྱི་ཚོད་རྣོག་གསོན་ཤུགས་ཆེན་པོར་གནས་ཏེ་ད་དྲུང་ཡང་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐུབ་མེད།
 བོད་དང་རྒྱ་ནག་གཉིས་ཀར་ཕན་ཐོགས་གཏན་ནས་མེད་པའི་ད་ལྟོའི་ལམ་ཕྱོགས་འདི་
 གའི་ཐོག་མུ་མཐུད་ཕྱིན་ན་བོད་མིའི་དཀའ་ངལ་སེལ་མི་ཐུབ་ལ། རྒྱ་ཕྱོགས་ལ་ཡང་
 བན་ཉེ་དང་ཆིག་རྒྱུལ་འབྲུང་མི་ཐུབ་ཅིང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་རྒྱ་ནག་གི་མིང་མཐོང་
 ལ་ཡང་གཞོད་རྒྱུན་ཡོང་ངེས་ཡིན། བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྣོག་སེལ་ཐབས་ནི་འགན་ཁུར་

མངས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་རྣམས་པའི་གྲོ་མོ་ལ་བྱ་རྒྱུ་ལས་ཐབས་ལམ་གཞན་མེད། དངོས་
 དོན་དེ་ལ་བརྟུན་ཏེ། ལོ་རབས་བདུན་ཅུའི་འགོ་སློང་དུ་ངོས་ནས་གཞུང་ཐབས་གན་
 གས་འགའ་ཞིག་དང་གོ་བརྟུན་ཐོག་དབུ་མའི་ལམ་སློགས་ཀྱི་དོན་ཚན་གཙོ་ཆེ་བ་ཁག་
 གཏན་འབེབས་བྱས་ཤིང་། དེའི་ནང་བོད་རང་བཙན་དང་། ཁ་བྲལ་མིན་པར་རྒྱ་
 བཀའ་མི་མང་སྲིད་གཞུང་གི་ནང་ཁོངས་སུ་སློང་རྒྱ་དང་། བོད་མི་རིགས་ལ་འང་གཞི་
 ཅུའི་ཐོབ་ཐང་ཁག་དང་། རང་དབང་ཆ་ཚང་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་རྒྱུའི་
 དཀའ་ལྷོག་སེལ་ཐབས་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་བྱས་ཡོད། ངོས་ནས་བྱམས་སློང་རྩེ་
 དང་། འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ཀྱི་མང་གཞིར་གྱུར་པའི་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་
 མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཡོང་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་གལ་གནད་ཆེན་པོར་ངོས་འཛིན་གྱེད་ཀྱི་ཡོད་
 ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་རིག་གཞུང་འདི་ནི་དེང་གི་དུས་རབས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་
 ཡིན་སྐབས། མི་ཉམས་གོང་སླེལ་གྱེད་འོས་ངེས་ཡིན།

༡༩༥༥ ལོའི་ལོ་མཇུག་ཏུ་ཉིང་ཁའི་ཕྱིར་གྱིས་ང་ཚོར་འབྲེལ་བའི་ཐོག་གྲོས་
 མོལ་གྱེད་རྒྱུའི་རྣམ་འགྱུར་བརྟུན་མ་ཐག་ངོས་ནས་དེ་འབྲེལ་བར་ལན་བྱས་པ་ཡིན།
 འོན་ཀྱང་དོན་དངོས་ཐོག་རྒྱ་ནག་དང་། ང་ཚོའི་བར་གྱི་འབྲེལ་ལམ་དེར་འགྱུར་
 བ་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཞིག་བྱུང་ཡོད། རྒྱ་ཕམ་པ་ཞིག་ལ། ངོས་ནས་འབད་བཙོན་
 རི་རྩེ་བྱས་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བྱེད་ཚོའི་ངོས་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སློང་སློབས་མ་ཐངས་
 པ་རྩེ་བྱས་བདག་སློང་རིམ་བཞིན་མ་བྱས་པར་བརྟེན། ༡༩༩༩ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༥ པར་
 ང་ཚོའི་བར་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་བ་མཚམས་ཆད་པ་དང་། དེ་རྗེས་མི་སློང་ར་བ་
 དང་། སླེད་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་ལམ་འགའ་གས་བྱུང་བཞིན། འདས་པའི་ལོ་

སྲིད་གཉིས་ཙམ་རིང་འབྲེལ་ལམ་གཅིག་ལ་ངེས་གཏན་དང་དོན་ཕན་གྱི་ཚམ་པ་རྒྱུང་
ཟད་ཐོན་ཞིང་། སྲིད་འཛིན་ཅང་ཅེ་མིན་རང་ཉིད་ནས་ཀྱང་པོད་དོན་ཐོག་དོ་རྒྱང་
གནང་གི་ཡོད་པའི་མངོན་རྟགས་གསལ་པོ་བྱུང་། རྒྱ་ལོ་སྤྱི་ཟླ་ ༦ པའི་ནང་ཨ་
རིའི་སྲིད་འཛིན་པེ་ཅིང་དུ་ཕྱེབས་སྐབས་ཅང་ཅེ་མིན་གྱིས་པོད་དོན་ཐོག་གླེང་མོལ་
རྒྱུན་རིང་གནང་ཞིང་། སྲིད་འཛིན་ཚམ་གཉིས་ནས་གསུང་འགོད་པ་མངལ་འབྲུག་
སྐབས་སུ་ཅང་ཅེ་མིན་གྱིས་པོད་དོན་རྫོང་གྲོས་མོལ་འགོ་འཇུགས་མ་བྱས་གོང་དུ་
ཡའི་བྲ་མས་དོན་ཚན་གཉིས་ལ་ཡོངས་བསྐྱགས་གསལ་བཤད་དགོས་ཚུ་ལ་གསུངས་
ཡོད། ང་ཚོའི་ངོས་ནས་དེ་དོན་གསལ་བཤད་བྱ་རྒྱུ་དང་། དེ་ཡང་སྤྱི་ལ་ཡོངས་
བསྐྱགས་མ་བྱས་གོང་ནང་དོན་གོ་བསྟུར་བྱེད་འདོད་ཡོད་ལུགས་གསལ་པོར་བརྗོད་
དེ་བདེ་ལན་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་རེ་བྱས་ཀྱང་བདེ་ལན་གང་ཡང་མ་བྱུང་།

རྒྱ་རྒྱུན་གང་ཡང་མེད་པར་རྒྱ་ལོའི་རྫོན་མཇུག་ནས་བཟུང་རྒྱ་སྤྱིགས་ནས་པོད་
རྒྱའི་གྲོས་མོལ་དང་། ངོས་ལ་ལྷ་རྟེན་སྤངས་ཐད་མངོན་གསལ་དུ་མཁྱེགས་བཟུང་གི་
ཚམ་འཇུག་རྗེ་རྒྱལ་དུ་བཏང་སོང་ཞིང་། རྫོ་བུར་གྱི་འཇུག་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བར་
པོད་ནང་སྐར་ཡང་གདུག་རྩུབ་དུག་ལྷགས་ཆེ་རུ་བཏང་བ་བཅས་ད་ལྟ་ང་ཚོ་དང་རྒྱ་
ནག་གཞུང་བར་འབྲེལ་པའི་གནས་སྤངས་འདི་འདྲ་ཞིག་དུ་གནས་ཡོད།

འདས་པའི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་འགའ་གས་ཀྱི་ཉམས་སྤོང་ལ་གཞིགས་ན། གཞུང་
འབྲེལ་གསལ་བསྐྱགས་ཡིག་ཆ་དང་། གཏམ་བཤད་འདྲ་ཆགས་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཆབ་
སྲིད་འཁྲབ་རྫོན་གྱི་ཚམ་འཇུག་མཁས་པོ་གཅིག་ཤུས་མི་མང་གི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཚུང་དུ་
གཏོང་མི་ཐུབ་ལ། མདུན་དུ་རྩུགས་པའི་དཀའ་ངལ་ཡང་མེལ་མི་ཐུབ། བཙའ་

དབང་དྲག་ལྷགས་ཀྱིས་མིའི་ལུས་ལ་དབང་རྒྱུར་ཐུབ་ན་ཡང་། མིའི་བསམ་སྒྲོའི་
འགྲུར་བཞི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་ཀྱི་དང་བའི་ཁྲི་ལོ་ནས་མ་གཏོགས་འབྲུང་མི་ཐུབ་པ་གསལ་
པོ་ཡིན། འོ་ན་གང་གྲེད་དགོས་ཟེར་ན། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སེམས་ལྷགས་ལ་བརྟེན་ནས་
རྒྱུང་རིང་གི་ཁེ་སན་ལ་བསམ་གཞིགས་ཀྱིས་དཀའ་གནད་ཀྱི་རྩ་བར་གཏུགས་ཐོག་
མི་མང་ལ་འདོད་པ་ཁེངས་པའི་ཁེ་སན་ཞིག་ཡོད་པ་བྱས་ནས་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐུབ་
པ་གྲེད་དགོས། དེ་རྣམས་གཉིས་མོས་ཀྱི་ལམ་ནས་བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཐུབ་
པ་བྱུང་མཚམས་ལོ་གསུམ་ལ་དུ་བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟར། རོས་ནས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་
འགན་ཁུར་མཚམས་འདོགས་རྒྱ་ཡིན།

བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་འདི་ནི་རྩ་བ་འདྲ་མིན་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་
འདྲ་མིན་ལས་བྱུང་བཞིག་གསལ། ཡང་ན་གོ་མས་གཤིས་རྙིང་པ་དང་། གསར་
བརྗོད་བར་གྱི་འགལ་བས་བྱུང་བཞིག་མིན་ལ། འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནད་དོན་
གཅིག་ཕུ་ཡང་མིན། དེ་ནི་དུས་རབས་མང་པོའི་གོང་ནས་ཡོད་པའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་
རྒྱུས་དང་། རིག་གཞུང་། མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཅས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་
ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་དཀའ་རྙོག་གཏོང་བའི་ཚབ་ཅན་ཞིག་ཡིན། ༡༯༥༤ ལོའི་
ལོ་མཇུག་གི་དུས་སྐབས་བཞིན་དཀའ་རྙོག་ཚབས་ཆེ་འདི་དག་ངོ་བུ་གསུམ་མོལ་བྱས་
ཏེ་སེལ་ཐབས་གྲེད་དགོས་པ་དང་། ཐོག་མར་བོད་རྒྱུ་བར་ཡིད་ཆེས་བརྒྱག་པའི་
ཚོར་སྣང་མེད་པ་བཟོ་དགོས། དེ་ནི་ཉིན་གཅིག་ལ་བཟོ་བྱུང་བཞིག་མིན་པས་ཕན་
ཚུན་ངོ་འཕྲད་ཐོག་རྣམས་བསམ་ནམ་དག་ངང་གྲོས་མོལ་བྱས་ཏེ་སེལ་ཐབས་
གྲེད་དགོས།

རོས་ཀྱི་མཐོང་ཚུལ་ལྟར་ན། རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བྱིང་པ་ཚོ་དོགས་པ་རྣམས་ཉེན་ཉེན་ཏུ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་རོས་ནས་ལྷག་བསམ་རྣམས་དག་གིས་བོད་རྒྱུའི་དཀའ་ཚོར་གྱི་སེལ་ཐབས་དང་། གནད་དོན་གཞན་དག་སྐོར་བསམ་ཚུལ་རིམ་བཞིན་རྣམས་དང་ལེན་བྱ་རྒྱུར་འགོ་བུ་རྒྱུན་བཟོ་གི་འདུག །དེའི་མཚོན་གསལ་གོས་ཤིག་ལ། བོད་ས་མཐོའི་ཁོར་ཡུག་འགྱུར་རྒྱུ་ཆེ་བས་ཁུལ་དེའི་བྱ་གཞག་ལ་ཡིད་གཟབ་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་ལོ་མང་གོང་ནས་རིམ་པར་བྱས་ཡོད། དེ་ཡང་བོད་གཅིག་ཤུའི་ཁེ་ཕན་ཆེད་མིན་ཏེ། བོད་ནང་ཁོར་ཡུག་གི་གནས་སྤངས་འགྱུར་རྒྱུ་ཆེན་པོ་བྱུང་ན་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་གྱུ་མང་པོ་དང་། ཉེ་འཁོར་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་ལ་ཡང་གནོད་སྐྱོན་ཡོང་རྒྱུར་བརྟེན་འབོད་སྐུལ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྗོ་ཕམ་པ་ཞིག་ལ་སྲ་ལོ་རྒྱ་ནག་ནང་ཁུལ་ཆུ་ལོག་ཆེན་པོ་མ་བྱུང་བར་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བྱིང་ཚོས་གནད་དོན་དེ་ལ་དོ་སྣང་བྱས་མ་མོང་། ད་ཆ་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་ལ་གིང་ནགས་གཅོད་བྱེགས་མཚམས་འཛིག་དགོས་པའི་བཀའ་བྲལ་བཏང་བ་ལ་དགའ་བསུ་བྱ་རྒྱུ་དང་། ད་དུང་ཡང་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་ཆེད་དུ་ལས་དོན་ཁག་མང་བསྐྱབ་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད།

རོས་ནས་བོད་དོན་གྱི་དཀའ་ཚོར་གྲོས་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་སེལ་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་འདི་ལ་འགྱུར་བ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། རང་བཅོན་ཡང་རྩོད་ཀྱི་མེད། ངའི་རེ་བ་ནི་བོད་རྒྱུའི་གྲོས་མོལ་གང་མཚུགས་འགོ་འཇུགས་བྱུང་བ་ཞིག་དང་། བོད་མི་རིགས་ལ་རང་སྲིད་རང་སྐྱོང་གི་ཐོབ་དབང་ཚད་ལྡན་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་། ལྷན་ཡིག །སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་སོགས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བྱུང་བ་དགོས་རྒྱུ་འདི་ཡིན། ད་བྱུ་མའི་ལམ་སྐྱོགས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ནག་མི་མང་སྲིད་

གཞུང་ནང་བརྟན་སྡོད་ཆེ་གསྐྱེ་ལ་ཡོང་རྒྱ་དང་། བོད་མི་རིགས་ལ་ཡང་ཞི་བདེ་དང་།
མིའི་ཐོབ་ཐང་རྣམ་པའི་སྡོ་ནས་མི་ཚོ་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་ལོང་བ་ལྷན་པུ་རྒྱ་རྒྱ་ལ་ཕན་ཐོགས་
ཡོང་བའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད། རྒྱ་སྡོགས་ནས་དྲང་བདེན་གྱི་ལམ་ནས་བོད་རྒྱུ་ལོང་དཀའ་
རྒྱ་གསེལ་བ་ཡིན་ན། རོས་ལ་བོད་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་གིས་ཡིད་ཆེས་སྒོ་སྤོལ་བྱེད་
པའི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་སྟེ་བོད་རྒྱ་ཁ་བྱལ་དུ་མི་འགོ་བའི་འབོད་སྐྱེ་བ་བྱེད་བྱེད།

རོས་རང་བོད་མི་མང་གི་མགོ་ཚུབ་པ་རང་དབང་ཅན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་
བོད་ཀྱི་དཀའ་རྒྱ་གསེལ་བའི་ཐབས་ཤེས་སྡོ་གང་ས་ནས་བྱས་པ་ལ་སྲིད་གཞུང་ཁག་
དང་། སྡོ་སྡོགས་ཁག་མང་། གཞུང་འབྲེལ་ཡིན་མིན་ཚོགས་པ་ཁག་ །གཞན་
ལང་སྐྱེར་བཏང་མི་མང་ཁག་བཅས་ནས་རྒྱ་བསྐྱོར་བྱུགས་ཆེ་གནང་བ་དང་། ལྷག་
པར་ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་ཁོལ་འོན་དང་ཁོང་གི་སྲིད་གཞུང་ནས་བོད་རྒྱུ་ལོང་རྒྱ་གསེལ་
སྡོ་སྤོལ་གྱི་ལམ་ནས་འབྲེགས་ཐབས་ལ་བྱུགས་ཁུར་ཆེ་བཞེས་གནང་བར་མ་ཟད།
ཨ་རིའི་སྡོ་སྡོགས་གོང་འོག་གི་སྲིད་དོན་ཚོགས་པ་ཁག་ཚང་མས་ཀྱང་བོད་དོན་ལ་
རྒྱ་བསྐྱོར་བྱུགས་ཆེ་གནང་མུས་བཅས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་སྡོ་སྡོགས་འཕེལ་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་
བྱུང་བས་ཚང་མར་བྱུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་པུ་ཡིན།

བོད་མིའི་དཀའ་རྒྱ་གསེལ་རྒྱུ་ལོང་དང་། ང་ཚོས་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་སྡོ་ནས་རང་
དབང་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པ་འདིས་འཛམ་གླིང་གང་སར་དྲང་བདེན་རྩ་ཆེར་འཛིན་མཁུགས་
མང་པོར་སེམས་འགྲུལ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའོ། འདས་པའི་འོའ་ནང་རྒྱ་བསྐྱེད་ཐོག་
བོད་དོན་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་ནི་སྤར་བྱུང་སྡོང་མེད་པའི་ཚད་མཐོར་སོན་
པ་དང་། དེར་སང་བོད་དོན་ཐོག་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱེད་མཁུགས་འགོ་བ་

མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཚོགས་པ་ཁག་དང་། མིན་གཞུང་དང་ཕྱོགས་ཚོགས་ཁག་ཙམ་མ་
ཡིན་པར། གཙུག་ལག་སློབ་གཉེན་ཁང་ཆེ་ཁག་དང་། སྤྱིར་བཏང་གི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ ཚོགས་
ལུགས་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ནང་གི་ཚོགས་སྡེ་འདྲ་མིན་ཁག་ །རྒྱ་ཅལ་མཁན་དང་།
ཚོང་རིགས་མི་སྣ། སྤྱིར་བཏང་གི་མི་མང་བཅས་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། གདུང་
སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱེད་པའི་ལོ་ལོ་དུ། རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ནས་པོད་དོན་ལ་སེམས་
འཁྲུང་བྱུགས་ཆེ་བྱས་པའི་དབང་གིས་མིན་གཞུང་དང་། ཕྱོགས་ཚོགས་ཁག་མང་
གིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་ཕྱོགས་མོལ་བྱེད་སྐབས་པོད་ཀྱི་སྐོར་སྐོང་མོལ་བྱ་རྒྱ་གནད་
དོན་གལ་ཆེའི་བྱས་སུ་འཛོག་གི་ཡོད།

འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། མང་གཙོའི་ལས་འགུལ་སྡེ་ལ་མཁན་རྒྱ་རིགས་
ཀྱི་རྒྱན་རྒྱུ་མོལ་ཚོད་དང་། རྒྱ་རིགས་ནང་ཚོས་ལ་དད་ཅན། སྤྱིར་བཏང་སྤྱིར་སྡོད་
རྒྱ་རིགས། ཐེ་ཅན་མི་མང་བཅས་པ་དང་ང་ཚོའི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་འཛུགས་དང་རྒྱ་
ཆེར་སོང་ཡོད། རྒྱ་རིགས་རྒྱན་རྒྱུ་མོལ་འདྲི་ནང་ནས་ང་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། གདུང་
སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱུང་བ་འདི་སང་ཚོའི་སེམས་བྱུགས་དང་རེ་བ་རྗེ་ཆེར་སོང་།
རྒྱག་པར་རྒྱ་ནག་ནང་གནས་འཁོད་རྒྱ་རིགས་སྤྱིར་སྤྱོད་སེམས་ཚན་ཚོས་རྒྱ་ནག་གཞུང་
ལ་འབོད་སྐྱུལ་དང་། བསམ་འཆར་ཡོངས་བསྐྱུགས་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་
པོད་དོན་ཐོག་འཛིན་པའི་སྤྱིད་བྱས་འདི་དག་སྐྱུར་བཅོས་གཏོང་དགོས་པའི་འབོད་སྐྱུལ་
བྱས་པ་ནས་ངོས་རང་ལ་སེམས་འགུལ་ཆེན་པོ་བྱེད་བྱུང་།

ད་ལྟའི་ཆར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་པོད་དོན་སྐོར་མཁྲེགས་བབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན་
ཡང་། དེང་སང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་པོད་ཀྱི་རང་དབང་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་གནས་བབ་ཞི་སྐྱར་

དང་མི་འདྲ་པོའི་བཟང་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན། བོད་རྒྱ་བར་དོན་ཕན་ལྡན་པའི་གྲོས་མོལ་
ཡོང་པའི་དུས་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་གྱིས་ཀྱི་ཡོད། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ང་
ཚོར་རྒྱལ་སྤྱིར་གནང་མཁན་སྲིད་གཞུང་དང་། གྲོས་ཚོགས་ཁག་ ཁྱིམ་མང་བཅས་
ཚང་མར་སྐར་ལྷག་སེམས་ཤུགས་དང་སློང་སློབས་བསྐྱེད་དེ་རྒྱལ་སྤྱིར་ལུ་མཐུད་
གནང་རོགས་ཞེས་འཕྲོད་སྐྱེལ་ལུ་རྒྱ་ཡིན། འདི་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སེམས་ཁུར་དང་།
རྒྱལ་སྤྱིར་ཡོད་པའི་རྣམ་འགྲུར་ནི་ང་ཚོར་འིན་ཏུ་དགོས་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱལ་
སྤྱིའི་རྣམ་འགྲུར་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ནག་གི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ལ་བོད་ཀྱི་གནད་
དོན་འདི་དཀའ་འཛོལ་ཇ་དྲག་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། གལ་གནད་ཆེན་པོར་བརྒྱུང་
སྟེ་འོས་འཚམས་ཀྱི་སེལ་ཐབས་ཀྱིས་དགོས་པའི་འགྲུལ་ཤུགས་སྐྱེལ་བའདྲ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་
ངེས་ཡིན།

ད་ཕན་བོད་རང་དབང་གི་ཆེད་ལུས་སྲོག་དོར་བའི་དཔལ་བོ་པོ་མོ་རྣམས་ལ་གུས་
འདུད་དང་། བོད་ནང་གི་དཀའ་སྤུག་ལྟར་དུ་སེལ་ཐུབ་པའི་སློན་ལམ་བཅས་།

༡། །སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 རྩེ་ལོ་ ༡༠༠༠ གསུམ་བརྩའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ཞེ་གཅིག་པའི་
 ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འབྲིན།

༥ རྩེ་ལོ་ ༡༧༥༧ ལོར་བོད་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་བྱས་ནས་ད་ལམ་མི་ལོ་
 ༧༡ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་གྱི་ཉིན་མོ་འདིར་ངོས་ནས་བོད་གཞིས་སྤེལ་མི་མང་ཡོངས་
 དང་། འཇམ་གླིང་ཐོག་ངའོར་རྒྱལ་སྤྱིར་གནང་མཁན་རྣམས་དང་། ང་ཚོའི་གྲོགས་
 པོ་རྣམས་པ་བཅས་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་འཚམས་འདྲི་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

ང་ཚོ་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་དུས་འགོར་སྐྱེབས་ཡོད། འདས་པའི་དུས་
 རབས་ཉེ་བུ་པར་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་ན། འགྲོ་བ་མིའི་རྩེ་དངོས་པོ་
 ཡར་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་རྩིན་ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཡུལ་ལུང་དང་། མི་མང་
 རྣམས་ལ་འབྲང་པའི་དཀའ་སྤོག་རྣམས་ཞི་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་སེལ་ཐབས་མ་བྱས་
 པར་དཀའ་སྤོད་ལག་བརྟམ་བྱས་པའི་དབང་གིས་མི་མང་པོའི་ལུས་སྤོག་དང་། ལྗོད་
 བརྩུད་བཅས་པར་གཏོར་བཤེག་ཉམས་ཆག་ཚབས་ཆེ་བྱུང་ཡོད་པར་བརྟེན་དུས་
 རབས་ཉེ་བུ་པ་དེ་དམག་འབྲུག་དང་། འཐབ་ཚོད་ཀྱི་དུས་རབས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་
 ཡོད་པ་འདྲིའི་ཉམས་སྤོད་གི་ཐོག་ནས་ང་ཚོར་རྩ་ཆེའི་བསྐྱབ་བྱ་ཐོབ་ཡོད། དཀར་
 སྤོད་ཐོག་ནས་དཀའ་སྤོག་སེལ་ཐབས་བྱས་པ་དེ་དག་ཡུགས་བརྟན་ཡུན་གནས་ཤིག་
 མི་ཡོང་བ་གསལ་ལ་པོར་བརྟེན་ཡོད། བན་རྒྱུན་གོ་རྟོགས་བཟང་པོ་ཡོང་ཐབས་ནི་ནི་
 བའི་ཐབས་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་སྤེད་ཀྱི་ཡོད། དུས་རབས་གསར་པ་འདི་
 ང་ཚོས་ཞི་བདེ་དང་། གྲོས་མོལ་གྱི་དུས་རབས་ཤིག་ཡོང་བ་སྤེད་དགོས།

དེ་རིང་ང་ཚོས་དུས་དྲན་ལ་སྲུང་བརྩེ་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་ང་ཚོའི་རང་དབང་
 འཐབ་ཚེད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ནི་རྫོག་འཛིངས་ཅན་ཞིག་ཏུ་གནས་ཡོད་ཀྱང་། བོད་
 རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་གི་ངོ་ཚོལ་གྱི་སེམས་ཤུགས་ལུ་མཐུད་ཏེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡང་ཤུགས་ཏེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱིས་ང་
 ཚོའི་སེམས་ཤུགས་ལ་སྐྱལ་ཚུག་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་འདུག །ཐབས་སྤྲུག་པ་ཞིག་ལ། བེ་
 ཅིང་གཞུང་ལ་བོད་དོན་གྱི་དཀའ་རྙོག་འདི་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་དང་། ལག་ལེན་འཁེལ་
 ཐུབ་པའི་བྱ་ཐབས་ཀྱི་སློབ་སེལ་རྒྱུའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འདུན་པ་དང་། རྩིང་སློབས་
 མེད་པར་བརྟེན་གྲོས་མོལ་བྱེད་འདོད་མི་བྱེད་པར་དྲག་རྩུབ་ཏེ་ཆེར་གཏོང་གི་ཡོད།

ང་ཚོ་ཐོག་མར་བཅན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་སྐབས་ནས་མེ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་བཅངས་
 པ་དང་ཆབས་ཅིག་སྤྲུག་ས་ནས་གྲ་སྒྲིག་ཀྱང་བྱས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་ལོ་
 མང་རིང་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་གྲོས་མོལ་གྱི་སློབ་སེལ་ཕན་ཚུན་ཞི་འགྲིགས་ཡོང་བའི་
 ཐབས་ཤེས་བྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཐེ་ཕན་ཐེ་བའི་ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་ཏུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་རྒྱལ་
 སྤྱན་རླུང་མས་དང་བོད་མིའི་བར་འབྲེལ་བ་བཟོས་ཏེ་ཕན་ཚུན་ཤེས་རྟོགས་དང་། ལུས་
 བརྩེ། གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བཅས་ཡོང་ཐབས་བྱས་པ་ཡིན། དེ་དང་མཉམ་
 དུ་བོད་ཀྱི་འཐབ་ཚེད་ཀྱི་ངོ་བོ་གསལ་དུ་གཏོང་བ་དང་། རྒྱ་ཚེའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་
 སྲུང་སྐྱོབ། འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ཕྱོགས་ཁྱབ་སྤེལ། མང་གཙོ་ཤུགས་ཆེར་གཏོང་
 བ། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ང་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་ཁག་ལ་འབྲེལ་ལམ་རྒྱ་ཆེར་བཏང་
 བ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གཞི་རྩ་སྲ་བརྟན་ཡོང་བའི་
 འབད་བརྩོན་ལུ་མཐུད་བྱས་པ་ཡིན།

མོ་པམ་ཆེན་པོས་བརྗོད་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ཉེ་བའི་ལོ་གསུམ་ནང་བོད་ནང་གི་
 འགྲོ་བ་མིའི་ཚོལ་ཐང་གནས་སྐབས་ཏུ་ཅང་ཇོ་དྲག་གི་གནས་སུ་སླེབས་ཡོད་པ་དང་།
 བོད་མིའི་ཚོས་དད་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཏོར་བརླག་གཏོང་ཆེད་རྒྱལ་གཅེས་
 ཀྱི་སློབ་གསོ་ཟེར་བའི་རློབ་དེག་ཆ་ནན་གཏོང་བའི་ལས་འགུལ་ལོ་རེ་བཞིན་ཤུགས་
 རེ་ཆེར་བཏང་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་གསལ་ཁ་གསལ་ལ་དེ་སྤྱིའི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་
 དུས་སྐབས་ལྟར་གྱི་འཛིགས་སྐྱུལ་དང་། བཅོན་དབང་། དངངས་སྐྱབས་བཅས་
 ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡོད་འདུག །༡༩༩༩ ལོ་གཅེག་ཕུའི་ནང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བཅོན་པ་དུག་
 བཅོན་ཁང་ནང་ལུགས་མཐུན་མིན་པའི་མཉམ་པའོད་འོག་རྒྱུན་འདས་སོང་བ་དང་།
 དགེ་འདུན་པ་དང་བཅུ་མ་ཁྲི་བཅོ་མས་ ༡༩༩༩ དགོན་པ་ནས་སྤྱིར་འབྲུད་བྱས་
 ཡོད། ལྷ་མཚན་ནི། བོད་རང་དབང་གི་འཐབ་རྩོད་མཚམས་འཛོག་མ་བྱས་པ་
 དང་། ངོས་ལ་སྦྱོན་བརྗོད་མ་བྱས་པ་དེ་ཡིན། ང་ཚོས་ཤེས་པའི་གནས་ཚུལ་དང་།
 ཡིག་ཆའི་ཚོག་འཁོད་པར་གཞིགས་ན། བོད་ནང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བཅོན་པ་མི་གངས་
 ༤༡༥ ཡོད་པ་དང་། ༡༩༩༤ ལོ་ནས་བརྒྱུད་ད་བར་གྱི་བཅུ་མ་ ༡༡༩༠༩ དགོན་
 པ་དང་ཚོས་བྱེད་བསྐྱེ་གནས་ཁག་ནས་སྤྱིར་འབྲུད་བྱས་འདུག །བོད་དུ་རྒྱ་དམར་
 གྱིས་བཅོན་འདུལ་བྱས་རྗེས་ཀྱི་ལོ་འགའི་དངོས་བྱུང་ཉམས་སྲོང་ལ་གཞིགས་ནས་
 ཀུན་གཟུགས་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ལོ་རབས་དུག་ཅུ་པའི་ལོ་འགོར་རྒྱན་གྲགས་ཡོད་
 པའི་ཡིག་འབྲུག་བྱི་བུ་མི་སྣ་ཞིག་ལུགས་ལ་གཞན་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་ནས་ད་བར་
 བོད་ནང་རྒྱའི་གདུག་རྩུབ་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ལ་འགྲུར་བའི་ཅོ་མ་སྤྱིན་མེད་པ་གསལ་པོ་ཡིན།
 ད་ལྟོ་ཆར་ཡང་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་དགུང་ན་རྒྱུད་དུ་དེ་བཟང་བཅོན་

ལྟ་བུར་བཞག་སྟེ་འཛམ་གླིང་ནང་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་བཙོན་པ་ཚུང་མོས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་པ་
དེར་སེམས་འཚབ་ཆེན་པོ་ཡོད། རྫོང་འཚབ་ཆེ་མོས་ཤིག་ལ། བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་
རྣོ་མོ་དཔེ་སྟེ་ཁོ་མ་རེའི་དཔལ་འབྱོར་དུ་བརྒྱུར་བའི་མོ་སྐབས་བཟུང་ནས་རྒྱ་མི་ཏ་
ཅང་མང་པོ་ཞིག་བོད་ནང་ལུ་མཐུད་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྐད་ཚོར་ཁང་
དང་། རྒྱན་ཅེད་ཁང་། ཚང་ཁང་། རོལ་གཞས་ཁང་སོགས་ཁྲབ་གདལ་འགོ་
བཞིན་པ་དེ་ལ་གཞུང་ནས་མངོན་མེད་ཀྱི་སྐུ་ལྷག་གཉེན་ཀྱི་ཡོད། དེ་དག་གིས་བོད་
མིའི་རྒྱུ་རྩལ་གྱི་ལམ་ལུགས་བཟང་པོ་ཁག་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་རང་གསེས། ལ་
རབས་ཀྱི་ཀུན་རྫོང་བཅས་པར་གནོད་འཚེ་དང་། བོད་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུང་
པའི་ནང་གངས་རུང་མི་རིགས་སུ་འགྱུར་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་ཐད་དྲག་ལུགས་ལས་སྟོག་
པའི་ལུས་པ་འདོན་ཀྱི་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་སྤྲུག་གི་གནས་ཚུལ་འདི་བོད་མི་མང་གི་དཀའ་ངལ་ཚུང་དུ་
འགོ་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་མེད་པར་མ་ཟེན། རྒྱ་ནག་རང་གི་བརྟན་སྡོམ་དང་། གཅིག་
གྱུར་ལའང་ཕན་ཐོགས་མེད། གལ་ཏེ་བརྟན་སྡོམ་དང་། གཅིག་གྱུར་ལ་སེམས་
འཚབ་དངོས་གནས་གཉེན་ཀྱི་ཡོད་ན། བོད་མི་མང་གི་རྫོ་ཡིད་མཁྱེན་ཐབས་གཉེན་དགོས་
པ་ལས། རང་གི་འདོད་ཚུལ་བཅོན་འགོ་ལ་གཉེན་མི་རུང་། ཁ་བྲལ་དུ་མི་འགོ་བ་
གཉེན་དགོས་ན་དབང་འཛིན་པ་ཚོས་མི་རིགས་ཁག་གི་ཐོག་དྲང་བདེ་ན་དང་འདྲ་མཉམ་
ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ལག་བརྟུང་གཉེན་རྒྱུའི་འགན་ཁུར་ལེན་དགོས། རྒྱན་དང་གཡོ་རྒྱུས་
གནས་སྐབས་མི་མང་མགོ་རྫོང་གཏོང་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དྲག་རྒྱུབ་ཀྱིས་མིའི་
ལུས་པོ་དབང་རྒྱུར་གཉེན་གྲུབ་ཀྱང་། དངོས་གནས་འགོ་བམིའི་ཡིད་ཆེས་སྟེད་པ་

དང་། ཁོང་ཚོའི་འདོད་པ་ཁངས་པ་ཞིག་ཡིང་བ་བྱེད་དགོས་ན་ངེས་པར་དུ་ཁོང་
ཚོའི་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་ཤེས་པ་དང་། དང་བདེན་དང་། སན་ཚུན་གྲུས་བརྩེའི་
སྲིད་ཚུལ་བཅས་དགོས་པ་ཡིན།

པོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་འདི་དག་པོད་རྒྱ་ནག་ལས་
ཁ་བྲལ་འགོ་བའི་གཞི་ཅུ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་པོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། རིག་
གཞུང་གི་སྡིང་པོ་རྣམས་ཅུ་བརྒྱལ་གཏོང་རྒྱུའི་དོན་དུ་དམ་དྲག་གི་ལས་འགུལ་གསར་པ་
སྲེལ་བ་དང་། རྒྱའི་མི་འབོར་གནས་སྡོད་ལྷན་ཆེ་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་པོད་ཀྱི་ཚོས་
དང་རིག་གཞུང་བཟང་པོ་རྣམས་ཅུ་མེད་བཟོ་བའི་སྲིད་བྱས་གསལ་པོར་མ་ཚོན་གྱི་ཡོད།

པོད་མིས་ངོ་རྒོལ་དང་། རང་དབང་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པའི་གཞི་ཅུ་ཞི་དུས་ཡུན་
རིང་པོའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གནའ་བོའི་རིག་གཞུང་
དང་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཅས་ལ་ཐུག་ཡོད། པོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་པེ་ཅིང་གཞུང་
ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྣ་བས་བདེ་དེ་འདྲ་མིན་པར་ངོ་བོ་གཏོང་བ་བཅིང་དཀའ་སྤྲོད་
ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། རྒྱལ་རབས་ནི་རྒྱལ་རབས་རང་ཡིན་པས། འདས་པའི་
གནས་ཚུལ་ལ་སྲུས་ཀྱང་འགྱུར་བ་གཏོང་མི་ཐུབ། རང་གི་འདོད་པ་ལྟར་དགོས་
མཁོ་ཡོད་པ་རྣམས་ཉར། དེ་མིན་རྣམས་རང་དགར་དོར་ཐབས་མེད། དེའི་ཐད་
རྒྱལ་རབས་མཁས་པ་དང་། བྱིམས་དོན་མཁས་པ་ཚོས་སློབ་གསུང་པོར་གནས་པའི་
སློབ་ནས་ཞིབ་འདུག་བྱས་ཏེ་ཐག་གཅོད་བྱས་ན་ལེགས་ཤོས་ཡིན། རྒྱལ་རབས་ཀྱི་
གནས་ཚུལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་བྱས་ན་མི་འགྲིགས། ངོས་ནས་མ་འོངས་
པའི་ལམ་སྲོགས་ལ་རྒྱང་བརྩེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་རྟོག་ཞུའུང་དང་། རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས། མི་རིགས་
ཀྱི་རི་བོ་བཅས་པའི་གནད་དོན་རི་ལིན་མི་ཤེས་པའམ། ཡང་ན་ངོས་འདོན་རི་བོ་
མི་བྱེད་པ་དང་། ལྷན་བཅའ་མི་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གིས་བོད་ལ་འདོན་པའི་
མིང་བྱས་དེ་རྟོག་ཏུ་མོས་འཁྱུལ་གི་ལམ་དུ་སྦྱོང་གི་ཡོད། རྒྱ་ནག་གི་དབང་སྐྱེས་འོག་
བོད་ནང་བདེན་དོན་བཤད་ས་མེད་པ་དང་། དབང་འདོན་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་བྲག་
གོན་ནང་། བཙན་ཤེད་བྱས་པའི་དབང་གིས་མི་མང་རྣམས་འདིགས་སྐང་མ་བཟོད་
པར་རྒྱན་མི་ཤོད་ཐབས་མེད་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་ས་གནས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ཚོས་
ཀྱང་ཤེ་ཅིང་དང་། བོད་ནང་གི་དཔོན་རིགས་ཚོའི་འདོད་པ་དང་བརྒྱུན་ཏེ་གནས་
རྒྱལ་རྒྱུན་བཟོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་གསལ་བོད་ལ་འདོན་པའི་མིང་བྱས་ཁག་དངོས་
ཡོད་གནས་རྒྱལ་དང་མཐུན་པ་ཡོང་གི་མེད། དེ་དག་ནི་མིག་རྒྱང་ཐུང་ཞིང་། གོམ་དེ་
སྦྱོན་གི་འཕྲུང་གཞི་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། དེ་འདྲའི་མིང་བྱས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསམ་མཐོ་
གུ་དོག་ཅིང་། མི་རིགས་དང་རྟོག་ཞུའུང་གི་ཁེངས་དྲེགས་ཆེ་བ་དང་། ཆབ་སྲིད་
ཐོག་གཤེད་ཚོད་མེད་པ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་པོར་མཚོན་གི་ཡོད། ན་ནིང་རྒྱ་
འབྲུག་དགོན་པའི་མཁན་པོ་ཨ་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཉེ་དུས་ཀམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་བོས་
བྱོལ་དུ་ཕྱེབས་པའི་གནས་རྒྱལ་བཅས་ནི་གོང་གསལ་གི་དཔེ་མཚོན་གསལ་པོས་ཡིན།
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདག་དབང་དང་། གོང་བུ་གཅིག་གུར་སྐྱུང་སྦྱོང་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལུགས་
བརྗོད་དེ་ཡང་སྦྱིང་རྗེ་མེད་པའི་བྲག་གོན་བྱེད་པ་དེ་དག་འཇམ་སྦྱིང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་
གི་ནག་འཇུགས་ལས་ཐར་རྒྱུའི་དུས་རབས་ཡོལ་བེན་པ་ཡིན། བོད་ཀྱི་གནའ་བོའི་
རྟོག་ཞུའུང་རྒྱུག་པོའདི་དག་གཏོར་བརྒྱུག་སྦྱིན་ན་མཐའ་མཇུག་རྒྱ་ནག་མི་མང་ལའང་

འགྲོད་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིང་རྒྱ་ཡིན། རོས་ནས་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ལྷན་པོ་འདིས་
རྒྱ་ནག་གི་མི་མང་ས་ཡ་མང་པོར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱུར་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་དཔལ་
ཡོན་གྱིས་ལྷན་པོ་ཞིག་ཡིང་རྒྱུར་ཡང་ཕན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་ཡོད།

རྒྱ་ནག་གི་དཔོན་རིགས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་དུས་ཚོད་གང་མཚམས་ནས་བོད་དོན་
འདི་རང་དགར་མེད་པ་ཆགས་རྒྱུའི་ཕྱི་ལོད་པ་དེ་ནི་བསམ་སློབ་གཏོང་སྤངས་
ཐབས་སྤྲུག་དང་། འདས་པའི་ནོར་འབྲུལ་གྱི་བསམ་སློབ་ཐོག་ཕྱིར་ལོག་བྱས་པ་
ཞིག་རེད། དེ་སྔ་ ༡༩༤༧།༡༩༥༠།༡༩༥༩ ལོ་བཅས་ཀྱི་དུས་སྐབས་སུ་རྒྱ་ནག་
གི་དཔོན་རིགས་སུ་ཞིག་གི་བསམ་སློབ་ནང་ཕྱི་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལོར་སླེབས་སྐབས་ཀྱང་
བོད་དོན་གྱི་དཀའ་ཚུན་འདི་ལྟ་མཐུད་གནས་ཀྱི་རེད་བསམ་པ་བྱུང་མེད། ད་ཆ་སྐབས་
དེའི་ང་ཚོའི་མི་རབས་རྣམས་ལ་ཡ་ཆེར་རྒྱུགས་ལ་ཉེ་བ་དང་། མི་རབས་གཉིས་པ་
དང་གསུམ་པའི་དུས་སྐབས་ལ་སླེབས་ཡོད། དེ་ལྟར་དུས་ཚོད་སོང་ཡང་བོད་དོན་
འཐབ་ཚེད་ཀྱི་སེམས་ལྷགས་སུ་མཐུད་རྗེ་ཆེའི་ངང་གནས་པ་འདིས་བོད་དོན་འདི་
མི་གཅིག་དང་། མི་རབས་གཅིག་གི་ཁེ་ཕན་གྱི་འཐབ་ཚེད་མིན་པ་གསལ་པོར་བཞུག་
ཡོད། དེར་བརྟེན་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་མི་རབས་གསར་པ་ཚོས་ཀྱང་བོད་རང་དབང་
གི་འཐབ་ཚེད་གཅེས་འཛིན་ཆེན་པོས་འབད་བཟོན་སུ་མཐུད་བྱེད་ཅེས་ཡིན། གང་
ལྟར་ནམ་ཞིག་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་འདི་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བྱིད་ཚོས་རོས་ལེན་བྱེད་
དགོས་པ་ཞིག་ཡིང་རྒྱ་ཡིན།

རོས་ནས་བོད་མི་མང་ལ་རང་སྤོང་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡིང་ཐབས་བྱེད་
པ་ལས། ཁ་བྲལ་གྱི་ལམ་དུ་སྤྱོད་ཀྱི་མེད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བྱིད་ཚོས་དེར་

ཡིད་ཆེས་མི་བྱེད་པའི་ཐོག་། །མངོན་གསལ་གྱི་སྒོ་ནས་ངོས་ཀྱིས་རྩལ་བཤད་ཚུལ་
གྱི་སྒྲིན་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡིད། ངོས་ནས་རྩལ་བཤད་ཡིད་མེད་ཁོང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་
སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཡོང་སྟེ་ཞིབ་འདུག་མཐིལ་སྤྱིན་བྱས་ན་འགྲིགས།

ངོས་ནས་ད་བར་བོད་དོན་དཀའ་རྙོག་འདི་ཞིབ་དང་། བན་ཚུན་གཉིས་མོས་
ཀྱི་ཐོག་ནས་སེལ་བྱུང་པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་བཙན་ཏེ། རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བོད་ལ་རང་སྤྱོད་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་བསམ་
ཚོ་གཏོང་གི་ཡིད། འདི་ནི་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། གང་ཡིན་
ཞེ་ན། འདིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་གལ་ཆེར་འཛིན་པའི་བརྟན་སྡེ་དང་། གཅིག་
ལྷུར་གྱི་དམིགས་ཡུལ་འགྲུབ་བྱུང་བ་དང་། བོད་མི་རྣམས་ལ་འདུག་མོ་མོའི་ཚོས་དང་
རིག་གཞུང་དང་། ཁོར་ཡུག་གཅེས་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་བཙན་ཀྱི་གཞི་རྩའི་ཐོབ་ཐང་ཡོངས་
སྤྱོད་ཚོགས་པ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན།

བསམ་ཚུལ་འདི་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བདུན་ལན་བཟང་པོ་མ་བྱས་པར་བརྟེན།
རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོང་བའི་འཕྲོད་སྐྱེལ་མ་ལྟོ་མཐུ་མེད་བྱུང་། རྒྱ་
སྤྱི་གས་ནས་འབྲུལ་སྐྱོང་མི་འདོད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡིད་ན་ཡང་། བོད་དོན་དཀའ་རྙོག་གི་
བའི་ལམ་ནས་སེལ་ཐབས་སུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སེམས་ཁུར་དང་། རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་རྣམ་འགྲུར་
གསལ་པོ་བརྟན་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་འདུག །རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ཐབས་
ཤེས་རྣམས་པ་ཐོན་པ་ཞིག་མ་བྱུང་སྤྱིན་པེ་ཅིང་གཞུང་གིས་བོད་དོན་ཐོག་འཛིན་པའི་
སྤྱིད་བྱས་ལ་འགྲུར་བ་མི་ཡོང་བ་གསལ་པོ་ཡིན། བོད་རྒྱ་བར་གྲོས་མོལ་བྱ་རྒྱུའི་
ངོས་ཀྱི་བསམ་སྒོའི་འདི་ད་རྣམས་འགྲུར་བ་མེད་པར་གནས་ཡིད། ང་ཚོའི་བར་གྲོས་

མོལ་བྱེད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་དངོས་ཡིད་གནས་ཚུལ་དང་བདེན་གྱི་ཐོག་ནས་གསལ་
པོ་ཤེས་ཐབས་བྱས་པ་ཡིན་ན། བཅ་ཡིད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཞིག་རྟེན་རྒྱ་ཡིན་པར་ཡིད་
ཆེས་ཡིད།

དེ་རིང་གི་སོ་སྐབས་འདི་བརྒྱད་དོས་ནས་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་
སྲིད་གཞུང་དང་། མྱོས་ཚོགས་ཀྱི་འབྲུས་མི། གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པ་
ཁག་ ཚོས་ལུགས་ཁག་ མི་སྣེར་མང་པོ་ཞིག་ཡིད་པ་བཅས་ལ་ལུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་
རྒྱ་ཡིན། དེར་སྐབས་སྲིད་བྱེད་གནས་ཚུལ་ཤེས་མཁན་རྒྱ་ནག་གི་སྲུང་ཆེའི་ནང་
ར་ཚོར་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་དང་། རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་རྗེ་མང་དུ་འགོ་
བའདི་ནི་གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། ར་ཚོའི་སེམས་ལུགས་འཕེལ་བའི་དམིགས་
བསལ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ཞིག་ཡིན། ར་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་ཚོས་དེ་རིང་འཇམ་
སྲིང་གི་ས་སྲོགས་གང་སར་དུས་དྲན་སྲུང་བརྩེ་གནང་གི་ཡིད་པར་དོས་ནས་འཚོམས་
འདྲི་དང་སྤྱིར་བཏག་པ་ནས་ལུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་ད་ཕན་མི་ལོ་བཞི་
བརྒྱའི་རིང་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་མི་མང་ནས་ར་ཚོར་འགན་ལུ་བྲལ་བའི་རོགས་རམ་
རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བ་ལ་ངས་བོད་མི་མང་གི་མགྲིན་ཚབ་བྱས་ཏེ་སྤྱིར་ནས་ལུགས་རྗེ་
ཆེ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

བོད་རང་དབང་གི་ཆེད་དུ་རང་སློག་སློས་གཏོང་བྱེད་མཁན་དཔལ་བོ་ཕྱི་མོ་
ནམས་ལ་གུས་འདུད་དང་། བོད་མི་མང་གི་སྲུག་བསྐྲུལ་མགྲོགས་ནས་རྒྱུར་དུ་སེལ་
བའི་སློན་ལམ་བཅས།

༄༅། །སྤྱི་ཚེ་ར་ཡལོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 ཐུ་ལོ་ ༡༠༠༡ གསུམ་བརྩུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ཞེ་གཉིས་པའི་
 ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་རྒྱ་ནག་གིས་བཙན་འཇུག་བྱས་ཏེ་མི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་
 ཅམ་སོང་བ་དང་། བོད་མི་སྣོང་དུག་མང་པོས་ཐུ་ལོ་ ༡༧༥༧ ལོར་བཙན་བྱོལ་
 པའི་མི་ཆེ་སྐྱེལ་འགོ་རྒྱགས་ཏེ་མི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ་འགོ་གི་ཡོད། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་
 རབས་ལོ་རྒྱུས་ནང་མུན་ནག་དང་། གཉན་འཕྲང་ཆེ་བོས་ཀྱི་དུས་སྐབས་དེའི་རིང་
 ང་ཚོའི་མི་རབས་གསུམ་གྱིས་ཚབས་ཆེའི་དཀའ་སྤྱུག་མྱོང་དགོས་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་།
 བོད་དོན་འདི་ད་ལྟ་གསེན་པོར་གནས་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ངོས་ལེན་
 རྒྱུད་མིན་ལ་མ་རྟོགས་པར་འཇུག་སྤོང་མི་མང་གིས་བོད་རང་སྤྱོད་རྫོངས་ཅམ་མ་ཡིན་
 པར་བོད་ཁྱོད་ཡོངས་ལ་དཀའ་ངལ་ཚབས་ཆེ་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཞེས་ཏོགས་བྱུང་ཡོད།
 ཐུ་ལོ་ ༡༧༦༡ ལོར་ཀུན་གཟིགས་པའཆ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ཡིག་
 འབྲུ་བྲི་བདུན་ཡོད་པའི་སྟུན་ལྷུ་ཞིག་འབྲུལ་གནང་མཛད་པའི་ནང་སྐབས་དེའི་བོད་
 ཁྱོད་ཡོངས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཐབས་སྤྱུག་གང་འདྲ་ཡོད་པ་གསལ་པོ་འགོད་པ་གནང་
 ཡོད། དེ་རྗེས་སྤྱོགས་འགའ་ཤས་ཐད་ཡར་རྒྱས་སོང་ཡོད་ཀྱང་། གཞི་རྩའི་བོད་
 ཀྱི་གནས་སྟངས་མུ་མཐུད་དཀའ་ངལ་ཇ་དྲག་ངང་གནས་ཡོད། བོད་ཀྱི་དཀའ་སྤྱོད་
 འདི་རྒྱུན་པར་རྒྱ་ནག་གཞུང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ངོ་ཚ་ཁ་སྐྱེངས་ཡོང་རྒྱུ་ཞིག་དང་། རྒྱ་
 ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཟོན་སྤོང་དང་། ཆིག་སྤྱིལ་ལ་གཞོད་སྤྱོད་ཡོང་
 པའི་གཞི་རྩ་ཞིག་དུ་གྱུར་ཡོད།

རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐབས་སྡུག་མིན་པར་ཡག་པོ་ཡོད་
 པའི་དྲི་ལ་བརྒྱགས་སུ་མཐུད་ཤེད་བཞིན་ཡོད་པ་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་ན། བོད་འདི་
 འང་མ་གླིང་ཤི་ལ་སློམ་སྤྲོ་སྤྲོ་དམ་དྲག་མེད་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་ཚུལ་གྱི་མི་རྒྱལ་རང་
 མོས་ཉུ་སློར་ལ་གཏོང་བྱེད་མོ་སློབས་མེད་པ་གང་ཡིན་ནམ། དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་
 ཚུལ་རྒྱལ་འཛམ་གླིང་ཤི་ལ་སློམ་མི་རུས་པར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གསང་བར་བསྟུན་དེ་
 སྤྲོས་ཐབས་ཤེད་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ། བོད་ནང་ཉེན་རྟོག་དམག་མི་དང་། བཙོན་
 ཁང་མང་པོ་ཡོད་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ། གལ་ཏེ་བོད་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་མང་
 ཆེ་བ་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་འདིས་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཁེངས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ངོས་
 ཀྱིས་བོད་དོན་སྐྱོང་སྐྱོང་ཤེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་གཞི་ཅན་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ཤེད་འདོད་
 གྲུང་མེད། མོ་ཕམ་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ལ། བོད་མི་ཚོས་བཤད་པའི་བསམ་འཆར་
 རྒྱལ་ཚུ་ནག་གཞུང་གིས་ཉན་འཛིག་བྱ་རྒྱུ་ལས་སྤོག་སྤོག་། ཁོང་ཚོར་གསར་བརྗེར་
 རོ་རྒྱལ་པ་ཟེར་བའི་ཉེས་མིང་བཏགས་ནས་འཛིན་བཟུང་བཙོན་འཇུག་ཤེད་ཀྱི་ཡོད་
 ཅིང་། ཁོང་ཚོར་དྲང་བདེན་གྱི་སྐད་ཆ་མོད་པའི་གོ་སྐབས་དང་རང་དབང་གང་
 ཡང་མེད།

གལ་ཏེ་བོད་ནང་བོད་མི་རྒྱལ་ལ་བདེ་སྐྱིད་དངོས་གནས་ཡོད་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་
 རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་མང་མོས་འོས་བསྐྱེད་ཐོག་ནས་རང་གི་མདུན་ལམ་ཐག་
 གཙོད་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་སྤོད་རྒྱུར་དཀའ་ངལ་ཡོང་མི་ཤེས། དེར་སྐབས་གཞུང་
 འབྲེལ་མིན་པའི་བོད་མིའི་ཚོགས་པ་ཁ་གསལ་ནས་བོད་ནང་མང་མོས་འོས་བསྐྱེད་
 དགོས་པའི་འདོད་རྒྱུལ་འདོན་གྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་ཐེངས་གཅིག་

ལ་ཐག་གཅོད་གཅོད་མ་ཡོང་བའི་ཐབས་ལམ་ཡག་ཤོས་ནི་བོད་ནང་ཡོད་པའི་བོད་
 མི་རྒྱལ་ལ་སོ་སོའི་མདུན་ལམ་རང་དབང་ལྡན་པའི་མང་མོས་འོས་བསྐྱེའི་ཐོག་ནས་
 འདེམས་ཚོགས་པའི་གོ་སྐབས་སྔོན་རྒྱ་དེ་ཡིན་པ་དང་། བོད་མི་རྒྱལ་ལ་རང་གི་འདོད་
 རྒྱུ་ལོ་མ་བཟོད་ཚོགས་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་གཞན་དོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་
 གཏུག་ཚོགས་པའི་དབང་ཆ་སྔོན་དགོས་ཞེས་བཟོད་ཀྱི་ཡོད། རོས་ནས་ཀྱང་རྒྱུན་པར་
 བོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་གྱི་མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་བོད་མི་མང་རང་གིས་
 གཏུག་དགོས་པར་རོས་འཛིན་གཏུག་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟར། དེ་འདྲའི་མང་མོས་འོས་བསྐྱེའི་
 རྒྱུ་བ་འབྲས་ལ་ངས་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་སྐྱོར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

བོད་དོན་འཐབ་ཚུང་འདི་ང་སྟེར་གྱི་གོ་གནས་བདེ་སྤྱད་དང་འབྲེལ་བའི་འཐབ་
 ཚུང་ཅིག་མིན་པར། བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་རང་དབང་དང་། གཞི་རྩའི་ཐོབ་ཐང་།
 རིག་གཞུང་གཅེས་འཛིན། ཁོར་ལུག་སྤུང་སྐྱོབ་བཅས་དང་འབྲེལ་བའི་འཐབ་ཚུང་
 ཅིག་ཡིན། དེ་རྗེས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༧ ལོར་རོས་ནས་མེ་ལོ་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཅུ་མོ་སོང་
 བའི་ཏུ་ལའི་རྒྱ་མའི་ལམ་སྲོལ་འདི་ཡང་མུ་མཐུད་གནས་དགོས་མིན་བོད་མི་མང་གིས་
 ཐག་གཅོད་གཏུག་དགོས་ཞེས་གསལ་པོ་བཤད་ཡོད། དེ་རྗེས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༣ ལོར་
 བོད་ཀྱི་མ་འོངས་ཆབ་སྲིད་ཐད་གཞུང་འབྲེལ་སྲིད་བྱས་ཁྲུབ་བརྒྱགས་བྱས་པའི་ནང་
 མ་འོངས་པར་ང་ཚོ་རང་དབང་གང་འཚམས་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་བོད་ལ་ལོག་རྒྱུ་བྱུང་
 བའི་སྐབས་སུ་རོས་ནས་བོད་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་ནང་གོ་གནས་གང་ཡང་ལེན་རྒྱུ་མིན་ཞེས་
 གསལ་པོ་བཟོད་ཡོད། མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་དེ་ཚོས་ལུགས་རིས་མེད་
 ཀྱི་མང་གཅོད་གཞུང་གི་ཐོག་ཏུ་འགོ་རྒྱུ་ཡིན་པར་ངས་རྒྱུན་དུ་ཡིད་ཆེས་གཏུག་ཀྱི་ཡོད།

བོད་ནང་དང་། བཅོན་བྱོལ་ལ་ཡོད་པའི་བོད་མི་བཅས་པའི་ནང་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་རྫིང་
པ་སྐྱར་གསོ་བྱེད་འདོད་ཡོད་མཁའ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ང་ལ་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་ཡོད།

ངོས་ཀྱི་ས་ཐོག་མ་ནས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་མ་ལུགས་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་དགོས་
པ་ཤེས་ཉོགས་བྱུང་བ་དང་། ང་རང་བོད་དུ་སྡོད་སྐབས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྟངས་
དཀའ་ངལ་ཅན་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་བསྐྱུར་བཅོས་བྱེད་འགོ་བཙུགས་པ་ཡིན། ང་ཚོ་བཅོན་
བྱོལ་དུ་སྐྱེ་བས་རྗེས་བཅོན་བྱོལ་བོད་མི་རྣམས་ལ་མང་གཙོའི་ལམ་གྱི་ཐོག་བསྐྱོད་
དགོས་པའི་སྐྱེལ་མ་དུ་ས་ད་ལྟ་བུར་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ད་ཆ་མང་གཙོའི་
ཀ་བ་གསུམ་སྟེ། འབྲེལ་བ་རྒྱ་ལྡན་ཁང་དང་། འབྲེལ་བ་ཞིབ་ཁང་། འཛོལ་སྐྱོད་
ཁང་བཅས་ཆ་ཚང་ཡོད་པའི་བཅོན་བྱོལ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ཉུང་ཤས་ཤིག་ཡོད་པ་ལྟར་
ང་ཚོ་བོད་མི་བཅོན་བྱོལ་བ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་གསུམ་ཤིག་ཡིན། འདི་ལོ་ནས་བཀའ་
ཤག་གི་བཀའ་ལློན་གྱི་འོས་འདེམས་བྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་འགྱུར་བ་བཏང་སྟེ་མང་གཙོའི་
ངོ་བོ་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱ་དང་། འོས་འདེམས་བྱུང་བའི་བཀའ་ལློན་གྱི་པ་དང་།
སྤྱི་འབྲེལ་སྐྱེལ་ཚོགས་གཉིས་ལ་ངོས་ནས་བོད་མིའི་བཅོན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཉེན་པོའི་
ལས་འགན་ཚིག་སྡོད་བྱ་རྒྱ་ཡིན། འོན་ཀྱང་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་ཐག་གཅོད་མ་
བྱུང་བར་ངོས་ནས་བོད་དོན་རྒྱོར་རྒྱ་ནག་གི་དབུ་བྱེད་རྣམས་པར་བཀའ་མོལ་ལུ་རྒྱ་དང་།
དེ་བཞིན་བོད་མི་མང་གི་རང་དབང་ལྡན་པའི་མགོན་ཆོབ་པ་ཞིག་བྱ་རྒྱ་བཅས་ནི་བོད་
མི་ས་ཡ་དུག་གི་ཆེད་རང་ལ་འོས་བབས་ཀྱི་འགན་ཁུར་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བོད་མི་མང་གིས་ང་ལ་ཡིད་ཆེས་ད་ཅང་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་འདིས་ངའི་
སེམས་ནང་ཁུར་སྡོད་དེ་བས་ཆེ་རུ་འགོ་གི་འདུག །

བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་འབྲེལ་བའི་གནས་སྤངས་དེ་
མ་མཐའ་ནས་བརྗོད་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གི་དཔོན་རིགས་ཚོའི་སྐབས་བདེའི་བརྗོད་ཚུལ་
ལས་ཆེས་སྡོག་འཛོལ་སུ་ཆེ་བ་ཡོད། བོད་འདི་མི་ལོ་ཉེས་སྟོང་བཟའ་བའི་རིང་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐ་དད་དུ་གནས་ཡོད་པའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་འདི་ཁས་
མི་ལེན་ཐབས་མེད་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ནི་ལོ་རྒྱུས་རང་ཡིན་པས་འདས་པའི་གནས་
ཚུལ་སྐུས་ཀྱང་འབྲུར་བ་གཏོང་མི་ཐུབ། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་ཀྱི་གནས་བབ་གང་
འདྲ་ཡིན་མིན་ནི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཁྲིམས་ལུགས་མཁས་པ་ཚོས་ཐག་གཅོད་བྱས་
ན་ཡག་ཤོས་ཡིན། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་གནས་སྤངས་གང་འདྲ་ཡིན་མིན་ལ་མ་
སྟོན་པར་ང་རང་གི་དངོས་ནས་མ་འོངས་པའི་གནས་སྤངས་ལ་བསམ་སློབ་གཏོང་གི་
ཡོད།

རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་བྲིད་མའོ་ཙོ་ཏུང་དང་། གཤུ་ཨན་
ལེ། ཏེང་ཞའོ་ཤིང་དང་། ཏུའུ་ཡའོ་པང་བར་གྱི་དབུ་བྲིད་རིམ་པས་ཡང་ཡང་བོད་
ཀྱི་གནས་བབ་འདི་ "ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་" དང་། "དམིགས་
བསལ་གྱི་གནས་སྤངས་ཅན་" ཞིག་ཡིན་པ་ཁས་ལེན་གནང་ཡོད་པའི་ར་སྟོན་གསལ་
ཤོས་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོར་བོད་རྒྱ་གཉིས་བར་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ལ་ལམ་ལུགས་
གཉིས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐེངས་དང་པོར་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་གྲོ་
མཐུན་དོན་ཚན་བརྒྱ་བདུན་བཞག་པ་དེ་ཡིན། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་གྲོ་མཐུན་
དེ་འདྲ་རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཞིང་ཆེན་དང་། ཆ་གསལ་གཞན་དག་
གང་དང་ཡང་བཞག་སྟོང་མེད་པ་དང་། གྲོ་མཐུན་དེའི་ནང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་

བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ལ་སྲུང་བརྩེ་བྱ་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད་
ཀྱང་། རྒྱ་མམ་པ་ཞིག་ལ། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་དབང་རྒྱུར་བྱེད་པའི་དུས་
ཡུན་མང་ཆེ་པའི་ནང་གཉེན་གཤིས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཤིག་ལག་བརྟམ་བྱས་ཡོད། དེ་
ནི་གདེང་ཚོད་མེད་པ་དང་། དོགས་པ། ཁེངས་དྲེགས་ཆེན་པོ་བཅས་ཀྱི་བསམ་
ཚོད་དང་། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་དང་། ལོ་རྒྱུས།
མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཅས་པ་ཤེས་རྟོགས་དང་། བརྩེ་བ་ཀྱང་མེད་པ་བཅས་ལས་
བྱུང་བཞིག་ཡིན། དེར་སྐབས་བོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དམིགས་བསམ་ལ་ཅན་དེ་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། བོད་འདི་ས་ཁུལ་རྒྱུ་ཤོས་དང་། གཉེན་གཤིས་ཆེ་ཤོས་ཡོད་པ་ཞིག་
དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་ནང་གཡོན་ཐལ་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱུན་རྒྱུར་དུ་སོང་
ནས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཕྱིན་ཡོད་ཀྱང་། བོད་ནང་ལྔར་བཞིན་ཤུགས་ཆེའི་སློ་ནས་
གཉེན་གཤིས་ལག་ལེན་བརྟམ་བྱས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

ངོས་རང་འཆེ་མེད་ཞི་བ་དང་། མངོའ་མཐུན། མཉམ་ལས་བཅས་ལ་ཡིད་
ཆེས་བརྟན་པོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ངོས་ཀྱི་ས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་
དུ་མི་གསོད་ཁྲག་རྒྱུར་གྱི་གནས་ཚུལ་མི་ཡོང་བ་དང་། ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་
ཉེན་ཐབས་ཀྱི་འབད་བརྩོན་བྱས་ཡོད། ངོས་རང་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་དང་། རྒྱ་ནག་
མི་མང་། ཁོང་ཚོའི་ཡུན་རིང་གི་ལོ་རྒྱུས། རིག་གཞུང་ལྷན་པོ་བཅས་ལ་ཡིད་སློན་
བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། རང་རེ་ཚོང་མས་སྤོང་སྤོང་བས་དང་། མ་འོངས་
རྒྱ་རིང་གི་བརྟ་རྒྱུལ། དཀྱེལ་ཆེའི་སློ་གྲོས་བཅས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ན། བོད་རྒྱ་སྲིགས་
གཉིས་བར་ཐན་རྒྱུན་བརྩེ་བ་ཀྱང་དང་། མངོའ་གྲོགས་གཉིས་ཐན་གྱི་འབྲེལ་བཞིག་

འདྲུགས་ཐུབ་རྒྱུ་ཡིན་པར་ངས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་
 བརྟེན་ནས་ངས་བོད་མིའི་རང་དབང་འཐབ་ཚེད་བྱེད་པའི་ལངས་སྤྱོད་གསལ་ཞི་བོད་
 མི་རྒྱལ་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་རྫོང་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུ་འདི་ཡིན། དེར་སྐབས་
 རྒྱ་སྤྱོད་གསལ་ནས་ངོས་ལ་སྤྱོད་འདྲུགས་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་བ་དང་། བོད་ནང་
 གནས་སྤངས་ཐེ་སྤྲུག་ཏུ་བཏང་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་མ་ལྟོས་པར། རོས་ཀྱི་དབུ་
 མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལ་འགྲུར་བ་མེད། རོས་ཀྱི་ལམ་སྤྱོད་གསལ་འདིས་བོད་མི་
 རྒྱལ་ལ་འདོད་ཚོ་ཁོངས་པ་ཞིག་དང་། རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བརྟན་
 རྟེན་དང་ཆེད་ཆེད་སྤྱི་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པར་ངས་ཁ་ཞེས་གཉིས་མེད་
 ཀྱི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འདས་པའི་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅུ་ཙམ་རིང་བོད་རྒྱལ་འབྲེལ་
 བར་འཕེལ་རྒྱུ་ལ་སྒྲ་ཚོགས་ཤིག་ལྷུང་སྟེ་སྐབས་རེ་རེ་བའི་སེམས་ཤུགས་འཕེལ་
 བ་དང་། སྐབས་རེ་སློ་ཕམ་སྤྱེད་ཤོས་པའི་གནས་ཚུལ་ལྷུང་ཡོད།

རྒྱ་ལོའི་སྤྱི་ཟླ་བདུན་པར་རོས་ཀྱི་གཅེན་པོ་རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་ཁོང་རང་སྐྱེར་
 རྒྱ་རོས་ནས་ཕེ་ཅིང་དུ་ཡང་སྐྱར་ཐེངས་གཅིག་བརྒྱོད་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་བརྒྱུད་
 འཐབ་སྤྱོད་གསལ་གཅིག་གྲུར་ལས་ཁུངས་ནས་རོས་ལ་སྤོད་རྒྱུའི་འཕྲིན་ལན་ཞིག་
 བསྐྱར་བ་དེའི་ནང་། རྒྱ་ནག་གི་དབུ་ཁྲིད་རྒྱལ་ལ་རོས་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་
 ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལངས་སྤྱོད་གསལ་དེ་དག་བསྐྱར་སྒྲོས་བྱས་འདུག །དེ་རྗེས་སྤྱི་ཟླ་
 དགུ་པར་ང་ཚོས་དེ་ལ་ལིར་ཡོད་པའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཚབ་ཁང་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་ཏེ།
 བོད་དོན་སྐོར་རོས་ཀྱི་བསམ་མཚོ་གཏོང་སྤངས་ཞིབ་ཕྲུའཁོད་པའི་སྟན་སྐུལ་ཞིག་
 རྒྱ་ནག་གི་དབུ་ཁྲིད་རྒྱལ་ལ་འབྲེལ་རྒྱུ་དང་། དེའི་ནང་འཁོད་པའི་གནད་དོན་རྒྱལ་ལ་

ལ་གསལ་བཤད་དང་། བཀའ་བསྐྱེད་ལུ་ལྷ་བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ངོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་པེ་
 ཅིང་དུ་གཏོང་བྱུ་ལེ་ལེ་བ་བཏོན་པ་ཡིན། དུས་དེར་དངོས་ཡིད་གནས་ཚུལ་དང་
 མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་བོད་དོན་དཀའ་སྤྱོད་ག་སེལ་བའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་འགོ་འཇུག་ས་
 ཐུབ་བྱུ་ལེ་ལེ་བ་བྱས་པ་ཡིན། རྩོགས་གཉིས་བར་མི་ངོ་མ་གདོང་ཐུག་ནས་བཀའ་
 མོལ་ལྷ་ཐུབ་པ་བྱུང་ན། སུ་ཚུན་གོ་མོར་དང་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་ཡིད་རིགས་
 སེལ་ཐུབ་པ་ཡིང་བྱུ་དང་། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་རྩོགས་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་བྱེད་ཐུབ་
 པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་དཀའ་ཆོགས་གང་ཡང་མེད་པར་སྟེད་ཐུབ་བྱུ་ཡིན་པ་ངས་
 རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡིད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟའི་ཆར་རྒྱ་ནག་གཞུང་
 གིས་ངོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་གཏོང་བྱུ་ཁས་ལེན་བྱས་མ་བྱུང་། ཟํལེ་ ༡༩༥༩ ལོ་
 རས་ ༡༩༥༥ ལོ་བར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ངོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་རྒྱ་རྗེས་ཁག་དུག་
 ཁས་ལེན་བྱས་ཡིད་ཀྱང་། ད་རེས་སྐྱེ་ཚབ་ཁས་ལེན་བྱུ་དུས་འགྲངས་དང་
 གཞེལ་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡིད་པ་འདི་ནས། བོད་དོན་ཐོག་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་རྣམ་
 འགྲུར་མཆོགས་སུ་སོང་བ་དང་། བོད་དོན་དཀའ་སྤྱོད་ག་སེལ་བྱུ་ལེ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
 འདུན་པ་མེད་པ་གསལ་བོར་མཚོན་ཡིད།

ད་ལྟའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་དབུ་བྱེད་ཚོས་སྲིད་བྱས་མཆོགས་པོ་ཞིག་འཛིན་གྱི་
 ཡིད་ཀྱང་། དེས་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དབང་དང་། ཞི་བདེ་
 ཚོད་ལེན་བྱེད་པའི་ང་ཚོའི་སྤྱི་ལོ་ལྟར་ལ་འགྲུར་བ་གཏོང་མི་ཐུབ། དཀའ་ངལ་གཏོང་
 ལེན་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་འདི་འདྲའི་སྐབས་སུ་རང་རེ་བོད་མི་རྣམས་ནས་ངང་རིང་
 གི་བསམ་མཐོང་དང་། སྤྱི་ལོ་ལྟར་ལ་ཚོད་སེམས་བརྟན་པོ་བཅས་དགོས་བྱུ་དུ་ཅང་

གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། མ་འོངས་པར་བོད་དོན་སྐོར་གྲོས་མོལ་དང་། དངོས་ཡིད་
གནས་ཚུལ་ལ་གཏོང་ལེན་གྱི་དུས་ཚུལ་གྱི་སྐབས་ཤིག་ཡིང་རྒྱ་ཡིན་པར་ངས་ཡིད་
ཆེས་བརྟན་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་ཚོ་དང་རྒྱ་ནག་གཉིས་ཀར་དེ་
མིན་གྱི་ལམ་གཞན་གང་ཡང་མེད།

དེང་སྐབས་བོད་ནང་དྲག་གནོན་གྱི་དྲུག་ས་ཆེ་རུ་བཏང་བ་དང་། ཁོར་
ཡུག་གཏོར་བརྒྱག་བཏང་བ། རྒྱ་མི་ཁྱོན་ཆེ་གནས་སློབ་བྱས་པ། དེས་རྒྱ་ནག་པས་
བོད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། རིག་གཞུང་ཉམས་ཆག་འགོ་བ་བཅས་སེམས་འཚབ་ཆེན་པོ་
བྱེད་དགོས་པའི་འགྲུར་འགོས་དེ་དག་ལ་བརྟུས་ན་བོད་དོན་འདི་ཕལ་ཆེར་རེ་བ་
བལ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། བོད་དོན་འདི་རྒྱ་ནག་ནང་གི་འགྲུར་
བ་དང་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་ནག་སློབས་དྲུག་ས་ཆེན་
པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་འཇོམ་གྱིང་འདྲིའི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན། དེང་འཇོམ་གྱིང་
གི་འཕེལ་སློབ་སེམས་འགྲུལ་དང་། འཕྲིན་ཡིག་འབྲེལ་མཐུན་གྱི་དེ་བའི་
པོ་དང་། སློ་མོ་སྤྱེ་བ། རང་དབང་། མང་གཅོ། འགོ་བམིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྩེ་
བཀུར་བཅས་ཡོང་བའི་སློབ་སེམས་སྲུ་འཕེལ་རྒྱས་འགོ་བཞེན་པ་ཡིན། ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་
ཀྱང་འགྲུར་བ་འགོ་བཞེན་པ་ལྟར་མཐར་ཐུག་དང་བདེན་དང་། རང་དབང་གི་
ལམ་ལ་ཞུགས་རྒྱུ་ལས། དེ་ནས་གཡོལ་ཐབས་མེད། རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་མཁས་
པ་དང་། བསམ་སློབ་རྒྱ་ཆེ་གཏོང་མཁན་ཚོས་གཙོ་བོ་ལེ་འཛིན་གས་ཅན་གྱི་རྒྱ་མི་
རིགས་ཀྱི་ནང་ནས་བོད་དོན་ལ་སེམས་ཁུར་བྱེད་པས་མ་ཚད། གདུང་སེམས་
མཉམ་བསྐྱེད་བྱེད་མཁན་ཇི་མང་དུ་འགོ་གི་ཡོད་པ་འདི་ནི་ང་ཚོའི་སེམས་དྲུག་ས་

འཕེལ་བའི་ཆ་རྒྱུན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། རོས་ནས་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར། བོད་
 རང་གི་གནས་སྤངས་མུ་མཐུད་ཨ་ཏུག་ངང་གནས་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་
 གི་དབུ་ཁྲིད་ཚོས་བོད་དོན་ཐད་གོས་མོལ་བུ་རྒྱ་ཁབ་ལེན་མ་གཞན་བར་བརྟེན་རོས་
 གི་དབུ་མའི་ལམ་ལ་སྦྱོན་བརྗོད་བྱེད་མཁན་མང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། རོས་ནས་རྒྱ་ནག་
 དུ་ཆབ་སྲིད་གི་བརྟེན་རྒྱུ་ལ་འདྲ་མིན་འཛིན་ཚོགས་པའི་ཐོབ་ཐང་ལ་དགའ་བསུ་བྱ་གི་
 ཡོད། འགའ་ཤས་ནས་བོད་རང་བཙན་གྱི་དམིགས་ལུལ་བརྟེན་པོར་འཛིན་གྱི་ཡོད་
 པ་དང་། འགའ་ཤས་ནས་རོས་གི་ལངས་སྤོགས་འདི་ས་བོད་མི་ནང་ཁྲུལ་མི་མཐུན་
 པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་མགོ་རྩོག་ཡོང་རྒྱུ་ནི་བོད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་སྦྱོན་བརྗོད་བྱེད་མཁན་
 ཡོད། ཁོང་ཚོའི་སྦྱོན་བརྗོད་ལྷགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ངས་ཤེས་གྱི་ཡོད།
 རོས་གིས་བརྟོན་པའི་དབུ་མའི་ཐབས་ལམ་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དོན་ཕན་ལྡན་པའི་
 བདུན་ལན་མ་གྲུས་སྤབས། བོད་མི་མང་ཆེ་བས་བོད་རང་བཙན་ནི་རྒྱལ་རབས་ལོ་
 རྒྱུས་ཐོག་གནས་ཡོད་པའི་བྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་བརྟེན་པོ་
 བྱེད་གྱི་ཡོད། རོས་ནས་ང་ཚོའི་རང་དབང་འཐབ་རྩོད་འདི་དྲག་པོའི་ཐབས་ལམ་
 ལ་བརྟེན་ནས་བུ་རྒྱུར་ཁབ་ལེན་རྩ་བ་ནས་བྱེད་གྱི་མེད། འོན་ཀྱང་བོད་མི་རྣམས་
 གིས་དེ་མིན་ཆབ་སྲིད་གི་ཐབས་ལམ་གཞན་དག་འཚོལ་ཞིབ་བུ་རྒྱ་དང་། གོ་བསྐྱར་
 བུ་རྒྱའི་ཐོབ་ཐང་ལ་ངས་བརྩི་བཀུར་བྱེད་གྱི་ཡོད།

དེ་ཡིང་གི་ལོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་རོས་ནས་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྦྱོར་གནང་མཁན་
 སྲིད་གཞུང་དང་། གོས་ཚོགས་གི་འཐུས་མི། གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པ་
 ཁག་ཚོས་ལུགས་ཁག་མི་སྡེ་ར་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་བཅས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་

རྒྱ་ཡིན། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་པའི་བདེན་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་གཟུར་
གནས་སློབ་ཚན་རྒྱ་མི་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ལའང་སྲུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། ལྷག་
པར་དུ་ད་ཕན་མི་ལོ་བཞི་བཅུ་འི་རིང་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་མི་མང་ནས་ང་ཚོར་འགན་
ལེན་བྱལ་བའི་འོགས་རམ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བ་ལ་ངས་བོད་མི་མང་གི་མགིན་ཚབ་བྱས་
ཏེ་སྤོང་ནས་སྲུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

མཐའ་དོན། བོད་རང་དབང་གི་ཆེད་དུ་རང་གི་ལྷན་སྐྱོག་ལེགས་སྐྱེས་ལ་སྲུབ་
དང་འབྲུལ་བཞིན་པའི་རྒྱ་གཞུགས་དཔའ་བོ་པོ་མོ་རྣམས་ལ་གུས་བརྟུན་དང་། ང་
ཚོའི་མི་མང་གི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ་ཕྱུར་དུ་སེལ་བའི་སྣོན་ལམ་དང་ཆབས་ཅིག་ །དེ་རིང་
གི་ལོ་སྐབས་འདི་བཟུང་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་རང་དབང་དང་། མང་གཙོ་ཡོང་བའི་ཆེད་
དུ་སློབ་གཏོང་ཆེན་པོ་བྱེད་མཁན་རྒྱ་ལྷན་སྐྱེས་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་དཔའ་བོ་པོ་མོ་རྣམས་ལའང་
བསྐྱེད་བརྗོད་བྱ་རྒྱ་བཅས།

༡། །སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་
 བྱི་ལོ་ ༡༠༠༡ གསུམ་བརྩའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ཞེ་གསུམ་པའི་
 ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ དེ་རིང་ནི་བོད་རང་དབང་སྐར་ལངས་བྱས་ཏེ་མི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་གསུམ་འཁོར་
 པའི་དུས་དྲན་གྱི་ཉིན་མོ་ཡིན། རོས་ནས་རྒྱན་དུ་འདས་པའི་གནས་ཚུལ་ལས་ད་
 ལྟ་དང་། མ་འོངས་པའི་གནས་ཚུལ་གལ་ཆེ་བ་མཐོང་གི་ཡོད། ལྷ་ལོ་དགུ་པའི་
 བརྒྱ་གཅིག་གི་དོན་རྒྱུན་བྱུང་བ་ནས་བརྩུང་དེང་སྐབས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱིས་
 འཛིགས་སྐྱེལ་རིང་ལུགས་པས་བཟོས་པའི་གནོད་འཚེའི་དཀའ་ངལ་ཐད་སེམས་འཚབ་
 ཆེན་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་སྲིད་གཞུང་ཕལ་མོ་ཆེས་ཇ་དྲག་
 མཉམ་ལས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཉེན་ཁར་གདོང་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་རོམས་མཐུན་གྱིས་བྱེད་ཐབས་
 མང་པོ་ཞིག་གཏན་འཁེབས་བྱས་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེའི་རྩ་བའི་འབྲུང་རྩ་རོ་མ་འགོག་
 ཐུབ་པའི་མ་འོངས་རྒྱང་རིང་གི་བསམ་སློབ་འོག་ཐོག་ནས་ཁྱོད་ཡོངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྡན་
 པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་བཏོན་ཐུབ་མེད་པ་དེ་ནི་སློ་ཕམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན།
 འཛིགས་སྐྱེལ་རིང་ལུགས་པའི་འབྲུང་རྩ་འགོག་ཐབས་ཟབ་ཤོས་དང་། ལུགས་ཕན་
 གྱི་ཐབས་ལམ་ཡག་ཤོས་ནི། འཚོ་བ་མེད་པ་དང་། ཕན་ཚུན་གྲོས་མོལ་གྱི་ཐོག་
 ནས་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུ་འདི་ཡིན། འཚོ་བའི་ལས་སྤངས་ཏེ་ཞི་བའི་
 ཐོག་ནས་འགྱུར་ཚུགས་ཡོང་བར་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་མཐའ་དག་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་
 ཚོགས་ཀྱི་རོས་ནས་ལུས་པ་ལྡན་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་ལུགས་ཆེ་བྱ་རྒྱའི་འགན་ཁུར་ལེན་
 དགོས་པ་ཡིན། དེ་མིན་སྤྱོད་གསལ་གཅིག་ནས་ཁོང་ཁྱོད་དང་། ལུ་ཐུག་གི་བསམ་སློབ་

དག་པོའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་མཁན་ཚོར་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་གསལ་གཉིས་ནས་ཕན་
ཚུན་བར་གྱི་ཚྭ་དྲོད་སྤྲོད་ཀྱི་མེད་ཅེས་བརྗོད་བསྟན་གྱི་བསམ་མཁོ་བཅས་ཏེ་གྲོས་མོལ་གྱི་ཐབས་
ལམ་བརྟན་པོ་བཟུང་མཁན་ཚོར་སྣང་རྒྱུ་བྱེད་པ་དེ་དག་ཅི་ཅོར་འབྲུལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ཡིན།

ང་ཚོས་འདས་པའི་ཉམས་སྤོང་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ཏེ་ས་པར་ལེན་དགོས་པ་ལྟར་
དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པར་ཕྱི་མིག་ཅིག་བརྟན་སྟེ། དེའི་ནང་འགྲོ་བ་མིས་དཀའ་སྤྱད་
ཚད་མེད་ཚུང་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཚབས་ཆེ་བྱུང་ཡོད། དེ་དག་གི་འབྱུང་ཆུན་
གཙོ་བོ་ནི། ཕན་ཚུན་བར་ཚྭ་དྲོད་ཀྱི་དང་། མི་མཐུན་པ་རྣམས་དག་པོའི་ཐབས་
ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་སྲོལ་ངན་ཤུགས་ཆེ་ཞིག་དར་ཁྲུབ་སོང་བ་
དེས་ཡིན། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པ་འདི་གྲོས་མོལ་གྱི་དུས་
རབས་ཤིག་ཏུ་འགྱུར་བ་བྱས་ཏེ་ཕན་ཚུན་བར་གྱི་ཚྭ་དྲོད་རྣམས་ལེ་བའི་ཐབས་ལམ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས།

མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཡིན་ཕྱིན་ཕན་ཚུན་བསམ་མཁོ་དང་། ཁེ་ཕན་མི་མཐུན་པའི་
དཀའ་ངལ་ཡོང་རྒྱུ་ཏེ་ས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་དང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ང་
རང་ཚོ་ཚང་མ་འདྲམ་སྤོང་རྒྱུ་དང་འདིའི་ཐོག་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱིས་
མཉམ་དུ་གནས་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་མི་སྤྱི་ར་དང་། སྤྱི་ཚོགས། རྒྱལ་ཁབ་
བཅས་ཕན་ཚུན་བར་བསམ་མཁོ་དང་། ཁེ་ཕན་མི་མཐུན་པའི་དཀའ་སྤྲོད་ཡོད་པ་རྣམས་
སེལ་བའི་ཐབས་ལམ་ཡག་ཤོས་ནི་མཐུན་སྦྲིལ་དང་། རྣམ་དཔྱད་ལྡན་པའི་བསམ་
ཚོས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཞི་འགྲིགས་ཡོང་བའི་གྲོས་མོལ་བྱ་རྒྱུ་འདི་ཡིན། དེར་
བརྟེན་ང་ཚོས་ཉམས་སྤོང་ཞིབ་གཏིང་ཟབ་བྱས་ཏེ་འཚོ་བམེད་པའི་སྤོལ་སྤོལ་ཚྭ་དྲོད་རྣམས་

སེལ་རྒྱུའི་ལམ་སློབ་གསུང་གཏོང་གྱིས་དར་སྤེལ་བྱུགས་ཆེ་གཏོང་དགོས་པར་
མ་ཟད། དེའི་ཆེད་དུ་འགྲོ་གྲོལ་ཡང་རྒྱལ་སྤྱང་དམག་དཔུང་གི་འགྲོ་གྲོལ་དང་
མཚུངས་པ་ཞིག་གཏོང་དགོས།

དེང་གི་ཆབ་སྲིད་གནས་སྤངས་དང་འབྲེལ་བའི་ཇ་དྲག་གི་གནས་ཚུལ་ཞིག་
བརྗོད་ན། འདས་པའི་ལོའི་ནང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་མུ་མཐུད་ཆོས་དང་
རང་མོས་ལ་རྟུང་དེ་ག་གིས་མཚོན་པའི་འགྲོ་བམའི་ཐོབ་ཐང་བརྟུན་བཞག་བྱུགས་
ཆེ་བཏང་བར་བརྟེན། རང་སློབ་འབེན་ལ་བརྟུགས་ཏེ་བོད་ནས་བྱོས་བྱོལ་དུ་ཡོང་
མཁན་གྱི་བོད་མི་ལོ་ལྷོ་བཞིན་མང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། མ་ཞིང་དཔུར་ཁར་བོད་གར་
རྒྱ་གསལ་གསེར་རྟ་རྩེ་རི་ག་ནང་བཞུགས་སློབ་སྦྲིང་དུ་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་དང་། རྒྱ་
རིགས་ཀྱི་བྱ་བརྩམས་སློང་དྲག་ཁ་གས་སྤྱིར་འབྲུད་བཏང་འདུག །དེའི་ཐོག་ནས་དེང་
སང་བོད་ནང་དྲག་གཞོན་གྱི་བྱུགས་དང་། གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གང་འདྲ་ཡོད་པ་གསལ་
པོར་མཚོན་ཡོད་ལ། བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཚོར་རང་གི་ངོ་བོ་མཚོན་པའི་ཆོས་དང་། རིག་
གཞུང་སྤྱང་སློབ་དང་དར་སྤེལ་གཏོང་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་མེད་པ་ཡང་གསལ་པོར་མཚོན་ཡོད།

བོད་ནང་འགྲོ་བམའི་ཐོབ་ཐང་དོན་རྟོག་གཏོང་བའི་བྱ་སྤྱད་མང་པོ་ཞིག་ཞི་ཕན་
ཚུན་དོགས་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་
གི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་མ་རྟོགས་པ་བཅས་ཀྱིས་ཡོང་གི་ཡོད། ངོས་ནས་ལན་
མང་བརྗོད་པ་ལྟར། རྒྱ་ནག་གི་དབུ་བྱིད་ཆོས་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་རྩ་བར་གྱུར་པའི་
རིག་གཞུང་དང་། རྒྱ་ཆོགས་དཔལ་ཡོན་བཅས་ཀྱི་སྐོར་ཤེས་རྟོགས་གཏོང་བའི་
གྱིས་བཅི་བཀུར་བྱ་རྒྱུ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཏེང་ཞའོ་མིང་གིས་དངོས་ཐོག་

བདེན་འཚོལ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ངོས་ནས་ཡོངས་སུ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་
 གྱི་ཡོད། རྒྱ་ནག་གི་དབང་བསྐྱར་འོག་བོད་མི་མང་ལ་ཡར་རྒྱས་དང་། མོང་
 འཕེལ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་བོད་མི་ཚོས་ངེས་པར་ཁས་ལེན་ཡིད་འདོད་
 བྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་མཚུངས་རྒྱ་ནག་གི་དབུ་བྱིད་ཚོས་ཀྱང་འདས་པའི་ལོ་
 བརྒྱ་ལྷག་ལྗོད་རིང་བོད་མི་ཚོས་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་། གཏོར་བཙོམ་ཚད་མེད་མྱེད་སྤངས་
 པ་རྣམས་མཁྱེན་པའི་ཐོག་ནས་ཁས་ལེན་གནང་དགོས། འདི་སྐོར་ཀུན་གཟིགས་
 པའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་མོང་མས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་
 གཞིས་ཀ་རྩེར་ཚོགས་ཆེན་ཞིག་ཐོག་མཐའ་མའི་བཀའ་སློབ་གནང་བའི་ནང་། རྒྱ་
 ནག་གཞུང་གིས་བོད་དབང་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་བོད་མི་མང་ལ་ཐོབ་པའི་ཁེ་སན་ལས་
 གྲུང་གུར་ཆེ་བ་བྱུང་ཡོད་ཅེས་སྒྲིགས་བསྐྱོམས་གསལ་པོ་གནང་ཡོད།

བོད་ཀྱི་ནང་པའི་རིག་གཞུང་གིས་ང་ཚོ་བོད་མི་རྣམས་ལ་འཁོར་འདོད་ཀྱི་བསམ་
 ཚོལ་སྤངས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་སྤིང་རྗེ་དང་། བཟོད་སྐོམ། ལུས་
 བརྩི་བཅས་བྱེད་དགོས་པའི་བསྐྱབས་བྱ་རྒྱག་གི་ཡོད། དེ་ནི་འགྲོ་བམིའི་ཉིན་རེའི་འཚོ་
 བའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་སྤོང་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ང་
 ཚོས་དེ་དག་སྤུང་སྐྱོབ་བྱེད་རྒྱུའི་འདོད་ཚུལ་འདོད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་སྤོང་པའི་
 གནས་ཚུལ་ཞིག་ལ། ད་ཆ་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། འཚོ་བའི་གོ་མས་སྐོམ་
 བཅས་པ་རྩ་མེད་འགྲོ་རྒྱུའི་ཉིན་ཁའི་དུས་ལ་སྐྱེ་བས་ཡོད། བོད་དུ་འཇུགས་སྐྱུན་བྱེད་
 པའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ལས་གཞི་ཡལ་མོ་ཆེའི་དམིགས་ཡུལ་ནི། རྒྱ་མི་མང་པོ་ཞིག་
 བོད་དུ་གནས་སྐོར་བྱས་ཏེ་བོད་མི་རྣམས་མི་འཛོར་གྱི་ཆ་ནས་འགྲུལ་བསྐྱོད་བྱེད་མ་

ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་གཞུང་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ནང་རང་
 བཞིན་གྱི་ས་སེམ་དུ་འཇུག་ཀྱི་དེ་རེད། དེ་ནི་ཀྱེ་ཞག་གཞུང་དང་། དམར་པོའི་
 ཚོགས་པས་ཀྱེ་ཞག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་མངའ་ཁོངས་ས་ཁུལ་གཞན་
 དུ་སྤྱིད་བྱས་ལ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཏང་ཡོད་ཀྱང་། བོད་ལ་འཛིན་པའི་སྤྱིད་
 བྱས་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པར་མུ་མཐུད་གཡོན་ཐལ་ལམ་སྤྱོད་སྤྱོད་མཁུན་
 དབང་འཛིན་མི་རྣམས་ཁ་ལོ་སྦྱར་བ་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ནས་གསལ་པོར་མཚོན་ཡོད། ཀྱེ་
 ཞག་ལྟ་བུའི་འཇིག་གཞུང་གཏིང་ཟབ་ཡོད་པའི་ཀྱེ་ཞག་ལ་སྤོངས་ལྡན་ཞིག་གིས་སྤྱིད་
 བྱས་འདི་འདྲ་འཛིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནས་མི་འོས་པ་དང་། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་
 པའི་མིའི་བསམ་སློབ་འཕེལ་སྤྱོད་དང་གཏན་ནས་མི་མཐུན་པ་ཞིག་རེད།

དེར་དུས་འཇམ་སྐྱེད་གི་འཕེལ་སྤྱོད་ཀྱི་སློབ་ཀྱི་ཡངས་པོ་དང་། རང་
 དབང་། མང་གཅོད། འགྲོ་བ་མེད་མོ་བ་ཐང་ལ་གུས་བརྩི་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ལྟ་འཕེལ་བྱས་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། ཀྱེ་ཞག་ནི་ཀྱེ་ཞིན་ཆེན་པོ་དང་། སྤོངས་བྱུགས་
 ཆེན་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཏུ་དང་། འཇམ་སྐྱེད་འདིའི་ཆ་གས་ཤིག་ཡིན་པས། སྤྱི་
 སྤྱི་ཅམ་མ་གཏོགས་ཀྱེ་ཞག་ཀྱི་འཕེལ་སྤྱོད་ཀྱི་ནང་དུ་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་
 དགོས་པ་ཡིན། ད་ལྟོ་ཀྱེ་ཞག་ནང་འགྱུར་བ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར་འགྱུར་འགྱུར་
 གྱི་ལོ་རྒྱུ་འདྲི་ནང་དེ་བས་ཇེ་མཐོ་གསལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིན། རོས་རང་ནང་པའི་དགེ་སློང་
 ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཕལ་ཆེར་འཇམ་སྐྱེད་མི་འབྲོར་གྱི་བཞི་ཆ་གཅིག་ཅམ་ཟེན་པའི་
 ཀྱེ་ཞག་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་འགྲོ་བུ་ཐུབ་པ་ཞིག་གྱུར་ན་
 བསམས་ཏེ་ག་ཚའི་སེམས་ཁུར་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་བརྟན་སྡོམ་མེད་པ་

དང་། ཟིང་ཚའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡུང་ན། མི་གསོད་བྱུང་སྐྱོར་སོགས་ཀྱིས་
 མི་མང་ས་ཡ་མང་པོས་སྐྱུག་བརྒྱལ་ཚད་མེད་ཚོར་རྒྱ་སྐྱོས་མེད་ཁར། འཇམ་
 མེད་ཚོར་ཡོངས་ཀྱི་ཞི་བདེ་དང་། བརྟན་རྟེན་ལའང་ལྷགས་སྐྱེན་ཚོ་བས་ཆེ་སྐྱེས་
 རྒྱ་རེད། རོས་རང་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་རྒྱ་རིགས་སྐྱེན་ཆེ་མོ་ཞུས་ལ་
 རང་དབང་དང་། མང་གཙོ། ཞི་བདེ། དཔལ་འབྱོར་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་བཅས་
 ཡུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱེས་ནས་སྐྱུག་བསམ་ནམ་དག་གིས་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

འགྲུར་འགྲུར་རྒྱ་ནག་གི་འཕྲོ་འགྲུར་གྱིས་བོད་ལ་ཆེ་སྐྱོག་གསར་པ་ཞིག་དང་།
 རེ་བ་གསར་པ་ཞིག་སྐྱོད་ཐུབ་དང་མི་ཐུབ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་དེ་ཀྱང་གྱིས་ཡིད་
 ཆེས་ཚོས་འགོལ་བྱེད་ཡུལ་ཞིག་དང་། སྤྱི་ཕན་སྤྱུབ་མཁན་ཞིག་ ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་
 བྱེད་མཁན་ཞིག་ རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱོད་འབྲིང་བྱེད་མཁན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་
 བཅས་ལ་འགྲུར་བྱུང་མི་ཞེ། རྒྱ་ནག་གིས་སྤྱི་མཐུན་མངའ་ཁོངས་ས་ཆ་དང་། མི་
 འཕོར། དམག་དཔུང་། དཔལ་འབྱོར་བཅས་ཀྱི་སྤོ་བས་ལྷགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་
 ཁབ་ཆེན་པོའི་དོ་བོར་གནས་ཐབས་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་ཡོངས་ཁྲུབ་འགྲོ་བམིའི་
 བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲ་བ་དང་། སྤྱོད་པ་ལག་ལེན་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་རྒྱབས་ཆེན་དང་།
 གཞི་བརྩེད་ལྡན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོ་བོ་གསར་པ་ཞིག་སྐྱེན་ཐབས་བྱེད་པ་བཅས་ལ་
 རག་ལས་ཡོད། འདི་སྐོར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཐག་གཅོད་དེ་སྤྱི་བྱེད་མིན་ཡང་
 གཙོ་བོ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་ལ་ཞུས་འགྲུར་སྤོ་བ་སྤངས་དང་། མྱིད་
 ཡུས་འཛིན་སྤོ་བས་བཅས་ལ་རག་ཆེན་པོ་ལས་ཡོད། ང་རང་གི་དོས་ནས་རྒྱ་ནག་
 འཇམ་མེད་མང་གཙོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གལ་སྤྱད་ནང་ངས་པར་རྒྱུད་པའི་འདོད་རྣམས་

བཟུང་ནས། རྒྱ་ནག་བཀག་བསྐྱེལ་བྱེད་པ་དང་། ཁེར་རྒྱུད་དུ་འཛོག་པ་བཅས་
བྱེད་མི་དུང་ཞེས་གསལ་པོ་བརྗོད་ཡོད། བཀག་བསྐྱེལ་བྱེད་པ་དང་། ཁེར་རྒྱུད་
དུ་འཛོག་པའི་སྲིད་བྱུས་ནི་བཟང་སྲོད་དང་མི་མཐུན་པར་མ་ཟད། ཆབ་སྲིད་གནས་
སྐབས་ནས་ཀྱང་ཡོང་བཅས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་ངོས་ནས་རྒྱལ་སྤྱི་ས་
རྒྱ་ནག་ལ་འགན་འཁུར་དགོས་པ་དང་། བཟང་སྲོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་འབྲེལ་
བ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།

ངོས་ནས་བསམ་པ་ན་མ་དག་གིས་རྒྱ་ནག་གི་དབུ་བྱིད་ནམ་པར་རྩིང་སློབས་
དང་། རྣམ་དཔྱད། མ་འོངས་སློན་མཐོང་གི་སློ་རྩལ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་
དོན་འདི་ཞི་བའི་གྲོས་མོལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་གནང་རྒྱུའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གལ་
ཏེ་བོད་ཀྱི་དཀའ་རྙོག་འདི་ཞི་བའི་གྲོས་མོལ་གྱི་ཐོག་ནས་གཙང་མ་ཐག་གཅོད་ཐུབ་
པ་ཞིག་ཐུང་ན། རྒྱ་ནག་རང་ཉིད་དུ་ས་སྐབས་གསུམ་པ་ཞིག་ནང་མདུན་བསྐྱེད་བྱེད་
པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁེར་ཡུག་བཟང་པོ་ཞིག་ཐོན་རྒྱུར་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་ཐོག་རྒྱ་
ནག་གི་ཆེ་མཐོང་ལ་འདར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན། དེ་མཚུངས་ཐེ་ཕན་མི་
མང་གི་བསམ་སློལ་བཟང་སྲོལ་གས་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐེབས་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་
དཀར་ནག་ཕན་རྒྱུན་པར་ལའང་ཡིད་ཆེས་དང་། སློ་གདེང་འཁེལ་བའི་ཐོག་ནས་
འབྲེལ་བ་བཟང་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན། འཕྲོ་འགྲུར་གྱི་དུས་ཚོད་འདི་ནི་གོ་སྐབས་ཀྱི་དུས་
ཚོད་ཅིག་ཀྱང་ཡིན་གསེས། བོད་རྒྱ་གཉིས་བར་ཞི་བའི་གྲོས་མོལ་གྱི་གོ་སྐབས་ཤིག་
ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པར་ངོས་ནས་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གང་ལགས་ཤེ་ན། བོད་
རྒྱ་སྲོལ་གཉིས་ཀར་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལམ་ཞིག་མེད་པས་ཡིན། ད་ལྟོའི་བོད་

ནང་གི་གནས་སྐབས་འདི་ས་བོད་མི་མང་གི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐུབ་མེད་ལ། རྒྱ་
ནག་གི་ཚིག་སྒྲིལ་དང་། བརྟན་སྡིང་ལའང་ཕན་ཐོགས་བྱུང་མེད། དེ་ས་ན་དུ་ས་
ཚོད་སྲ་སྲི་ཙམ་མ་གཏོགས་རྒྱ་ནག་གི་དབུ་བྲིད་ཚོས་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
འདི་ཁས་ལེན་གནང་དགོས་པ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན། རོས་རང་ལ་ཆ་མཚོན་ན། གོས་
མོལ་བྱ་རྒྱུ་འདི་བསམ་སྒྲོ་འདི་ལ་འགྲུར་བ་ནམ་ཡང་མེད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་རོས་
ནས་བཟང་སྲོགས་ཀྱི་རྣམ་འགྲུར་ཞིག་བརྟན་ན། རོས་ནས་སྐྱེ་ཚབ་གཏན་འཁེལ་
བྱས་ཡོད་པ་ལྟར་ཁོང་ཚོས་རྒྱ་ནག་གི་དབུ་བྲིད་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་ས་གནས་དང་།
དུས་ཚོད་གང་ཞིག་དུ་ཡིན་རུང་བཀའ་མོལ་ལྷ་རྒྱུ་འདི་གྲ་སྒྲིག་ཨང་གསར་ཡོད།

བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐད་རོས་ཀྱི་ལངས་སྲོགས་ནི་གསལ་པོ་ཡིན། རོས་ནས་
ལན་མང་བརྗོད་ཟེན་པ་ལྟར། བོད་རང་བཙན་ཚོད་ཀྱི་མེད། བོད་ལ་རང་སྲིད་
རང་སྲོང་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཅིག་དགོས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་བོད་མི་མང་
ལ་རང་ཉིད་གོང་འཕེལ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་རང་གི་སྲི་ཚོགས་དཔལ་ཡོན་དང་། ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། ལྷན་ཡིག་འཚོ་བའི་གོམས་སྲོལ་བཅས་
སྲུང་སྲོལ་བྱེད་ཚོགས་པ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་འདི་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡོང་བ་བྱེད་པ་ལ་མེད་
དུ་མི་རུང་བའི་ཆ་རྒྱུན་ནི། བོད་མི་མང་ལ་ནང་གི་རང་སྲིད་རང་སྲོང་བྱེད་ཚོགས་
པ་དང་། རང་དབང་གི་སྐོར་ནས་རང་གི་སྲི་ཚོགས་དང་། དཔལ་འཕྲོད་། རིག་
གཞུང་བཅས་འཇུགས་སྐྱུན་བྱེད་ཚོགས་པའི་ཐོབ་ཐང་དེས་པར་དགོས་པ་ཡིན།

འདི་ཁྲུལ་བཙན་བྱོལ་སྲི་ཚོགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལམ་ལུགས་ལ་ང་ཚོས་སྲུ་མཐུད་
མང་གཙོ་ཚད་མཐོའི་བརྒྱུར་བཙན་བཏང་ཡོད། སྲ་ལོ་སྲི་རྒྱ་ ༩ བར་རོས་ནས་

པོད་མི་མང་གི་བདམས་ཐོན་སྐྱེ་ཚབ་སྤྱི་འབྲས་ནམས་ལ་འབྲུང་འབྲུར་གྱི་བཀའ་སློན་
ཁྲི་པ་བཙུན་ཕྱོལ་པོད་མི་མང་ཚོགས་ནས་ཐད་ཀར་འོས་འདེམས་བྱེད་དགོས་ཞེས་
ནན་བརྗོད་བྱས་པ་ལྟར། སྤེལ་སྤྱི་ལྷན་ ༤ པར་པོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཐེངས་དང་པོ་
ཡིན་པའི་བཙུན་ཕྱོལ་མང་ཚོགས་ནས་འོས་ཤོག་འཕེན་པ་ལྟར་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེར་
འོས་ཤོག་ཅུ་འཛོམས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆ་ ༤༧ བཀའ་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཐོབ་སྟེ་བཀའ་སློན་ཁྲི་
པ་གསར་པར་འདེམས་བསྐྱོད་བྱས་ཡོད། འདི་དག་ནི་ང་ཚོའི་བཙུན་ཕྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་
ནང་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་མུ་མཐུད་འཆར་ལོངས་དང་། མདུན་བསྐྱོད་བྱེད་པའི་
ནང་གི་ཤོམ་སྤྲོས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། མ་འོངས་པར་བོད་ནང་མང་ཚོགས་ཀྱིས་འདེམས་
བསྐྱོད་བྱས་པའི་མང་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་ངོས་ནས་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདི་བཟུང་ནས་ང་ཚོའི་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་རང་དབང་གི་
འཐབ་ཚོད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ལུ་མཐུད་གནང་མཁུ་མི་སྟེར་དང་། གཞུང་འབྲེལ་མི་
སྒྲུབ་གོ་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་བཅས་ཚང་མར་ངོས་
ནས་བྱུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན། ང་ཚོའི་སེམས་བྱུགས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་གནས་ཚུལ་
ཞིག་ལ། དེང་གི་ཆར་གཞི་རིམ་དང་། མཐོ་རིམ་གྱི་སློབ་གྲྭ་ཁག་དང་། ཚོས་
ལུགས། ལྗུ་ཅུ་ལ། ཚོང་ལས་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་ག་འདྲུགས་དང་། དེ་མིན་
རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་གི་ཁྲོད་བཅས་སུ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་སྐོར་ཤེས་རྟོགས་རྗེ་ཆེར་སོང་
ནས་ང་ཚོའི་ཅུ་དོན་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་
རྒྱ་རིགས་ནང་པ་དང་། སྤྱི་རྒྱལ་དང་། ཐོ་སྐྱོན་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་རིགས་མི་མང་
བཅས་དང་ང་ཚོའི་བར་མངའ་གྲོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཟབ་མོ་བྱུང་བ་དང་། ང་ཚོའི་

ཅ་དོན་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་དང་། རྒྱལ་སྐྱོར་གྱི་ད་མཁན་བསམ་ཤེས་
ཅན་གྱི་རྒྱ་རིགས་སྤྱན་རླུང་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་བཅས་འདི་དག་ནི་ང་ཚོའི་
སྤྱི་བསམ་དང་། སེམས་ཤུགས་འཕེལ་བའི་དམིགས་བསལ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་ལོག་
ཡིན།

ངོས་ནས་གོ་སྐབས་འདི་བཟུང་སྟེ་རྒྱ་ནག་ལ་རང་དབང་དང་། མང་གཙོ་
ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ཚོས་གཏོང་ཆེན་པོ་གྱེད་མཁན་རྒྱ་རིགས་སྤྱན་རླུང་མོ་རྣམས་
ལ་བསྐྱེད་བརྗོད་དང་། སྤོམ་ལམ་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། མི་
མང་ནས་པོད་མི་རྣམས་ལ་བཀའ་དྲིན་གཞུང་དཀའ་བའི་མཐུན་འགྲུར་དང་། རྒྱལ་
སྐྱོར་གནང་བར་ངོས་ནས་པོད་མི་མང་གི་ཚབ་ལུས་ཏེ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷུ་རྒྱ་ཡིན།
རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྱིམ་དུ་བོད་དོན་ལ་རྒྱལ་སྐྱོར་གྱི་ད་མཁན་རྒྱ་རིགས་ཡོད་ཅིང་།
དེ་ནི་སྤྱི་གཞུང་གིས་མཉམ་བའི་མི་རྣམས་ལ་གཙོ་དང་། གདུང་སེམས་མཉམ་
བསྐྱེད་གྱི་དཔེ་འགྲོ་བཞིའི་རང་བཞིན་རྣམས་སྤྱི་བསམ་ཚོས་ཤིག་དང་། བདེན་
པ་དང་། དང་པོའི་བྱ་བར་མེད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཡོངས་ཁྱབ་གྱིས་དགའ་ཞེན་གྱི་དཔེ་
མཚོན་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ངོས་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་སྲིད་གཞུང་དང་། གོས་
ཚོགས། ང་ཚོའི་གོགས་པའི་ཚོ་བཅས་ཚང་མར་སྤར་བས་ལྷག་བསམ་དང་། ལུས་
ཤུགས་བསྐྱེད་དེ་ང་ཚོའི་ལས་འགུལ་ལ་རྒྱལ་སྐྱོར་གནང་རོགས་ལྷུ་རྒྱ་ཡིན།

མཐའ་དོན། པོད་རང་དབང་གི་ཆེད་དུ་རང་གི་ལུས་སྲོག་ལེགས་སྐྱེས་ལ་
ལུས་དང་འདུལ་བཞིན་པའི་སྐུ་གཤེགས་དཔའ་བོ་པོ་མོ་རྣམས་ལ་གུས་འདུད་ལྷུ་
རྒྱ་དང་། ང་ཚོའི་མི་མང་གི་སྤྱི་གཞུང་ལ་སྤྱི་བསམ་ཚོས་ཤིག་ལམ་བཅས།

༡། །སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 ཟ࿳་ལོ་ ༡༠༠༩ གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ཞེ་བཞི་པའི་
 ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ ཟ࿳་ལོ་ ༡༧༥༧ ལོར་བོད་མི་མང་གིས་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་བྱས་ཏེ་མི་ལོ་
 བཞི་བཅུ་ཞེ་བཞི་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་གྱི་ཉིན་མོར་ངོས་ནས་གཞིས་བྱེས་གཉིས་སུ་
 གནས་འཁོད་བོད་མི་སྤྱན་རླུང་སྐྱེས་དང་། དེ་བཞིན་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་དུ་ཡོད་པའི་
 རང་རེའི་གྲོགས་པོ་དང་། རྒྱལ་སྐོར་བ་བཅས་ཚང་མར་འཚམས་འདྲི་ཞུ་གི་ཡོད།
 ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་སྤེལ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲུར་བ་བྱུང་ཡོད་
 ན་ཡང་། བོད་མི་རྣམས་རང་ལུལ་དུ་ཐོབ་དབང་བྲལ་བའི་ཟུར་འབྲུད་ཀྱི་གནས་སྐྱོངས་
 ལུ་མཐུད་གནས་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་འགོ་བཅིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། ཚོས་དད་
 རང་དབང་གི་གནས་སྐྱོངས་ནི་ད་ལྟོར་མེད་མས་འཚབ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད།

རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་འབྲུས་མིའི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་
 བཅུ་དྲུག་པའི་ཐོག་མི་རབས་གསུམ་པའི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱིས་འགལ་རྒྱུན་མེད་པའི་ཐོག་
 ནས་མི་རབས་བཞི་པའི་འགོ་ཁྲིད་པར་སྲིད་དབང་བརྒྱད་སྟོན་གྱི་དུས་སྐབས་གསར་
 པ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་བྱས་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱ་ནག་གི་ཆབ་སྲིད་བསམ་བློ་འཕེལ་རྒྱས་དང་། དུས་
 ཀྱི་འགྲུར་བ་དང་མཉམ་བཤོད་ཐུབ་པའི་རྟོགས་མཚན་ཞིག་རེད། ཉེང་ཞེས་པའི་
 གིས་བཅོས་བརྒྱུར་གྱི་ལས་འགུལ་འགོ་བརྒྱུ་ལས་པའི་དག་ཅང་ཅེ་མིན་གྱིས་ལུ་མཐུད་
 རྒྱུན་འཛིན་བྱས་པར་བརྟེན་རྒྱ་ནག་ལ་འགྲུར་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། ལྷག་པར་དཔལ་
 འབྱོར་དང་། ཚོང་དོན། ཟ࿳་འབྲེལ་བྱེད་སློབ་ཐབས་ཀྱི་ཐད་འགྲུར་བ་ད་ཅང་ཆེན་

པོ་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ངོས་ནས་དགའ་བསུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། རོས་
ནས་རྒྱན་པར་རྒྱ་ནག་དེ་རྒྱལ་རྒྱུ་འི་བྱིམ་ཚང་ཆེན་པོའི་ནང་འདུག་ཐབས་བྱེད་དགོས་
པ་ལས། བཀག་བརྒྱུ་ལ་དང་། ཁེར་རྒྱུང་དུ་འཛོག་ཐབས་བྱས་ན་མི་འགྲིགས་ཞེས་
བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། ཡང་ཚུགས་གཞན་ནས་རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མངའ་
འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་མི་མང་རྣམས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དང་། ཆབ་སྲིད་
ཀྱི་ཐོབ་ཐང་། རང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་བཅས་ལ་བརྩེ་བཀྲུས་དང་། རྣམ་པར་གྲངས་
རྩུང་མི་རིགས་ཞེས་འཕྲོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྩེ་བཀྲུས་བྱ་རྒྱུ་མ་ལྟར་བའི་
རྒྱུན་གྲིས་དགའ་ངལ་མང་པོ་གནས་ཡོད།

རྒྱ་ལོ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་རྒྱུ་འཛབ་སྲིད་ཀྱི་བཅོན་པ་ཁ་གས་སྲོད་འགོ་ལ་
བཏང་བཞི་ཡག་པོ་རེད། བོད་མི་རྣམས་ལ་འཛོགས་མེད་བཟང་པོ་དང་། བཅུན་མ་
ངག་དབང་གསང་སྤྱོད་ཀྱིས་གཅོས་ཁོང་ཚོ་བཅོན་འདུག་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
ནི། ཁོང་ཚོས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ལ་འཛོག་པའི་སྲིད་བྱས་ལ་ངོ་ཚྭ་ལ་དང་། བོད་
ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞུས་པ་མེད་པར་བརྗོད་པ་དེ་ཡིན། དེའི་ཐོག་ནས་གཞིས་
ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་སྤྱི་བསུ་དང་། ཚོད་སེམས་ཇི་ཅམ་བཟན་པོ་ཡོད་པ་
གསལ་པོ་མཚོན་ཡོད།

རྒྱ་ལོ་སྤྱི་ལྷ་ (པར་ངོས་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་རྒྱ་ནག་པེ་ཅིང་དང་། རང་ལུལ་གངས་
རྫོངས་བཅས་སུ་བརྒྱུད་དེ་རྒྱ་ནག་གི་དབུ་བྱིད་རྣམ་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཐང་ཀར་བརྒྱུར་
མཐུད་བྱུང་བ་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ས་གནས་ཀྱི་བོད་མི་ལས་བྱེད་ཆེ་ལག་ངོ་ལྷག་
གིས་རྒྱ་ཆེའི་རེས། རྣམ་པར་རྒྱ་ནག་གི་དབུ་བྱིད་རྣམ་པར་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་

སྐོར་ང་ཚོའི་བསམ་གཞི་ཁག་ཞིབ་སྒྲུབ་གསལ་བཤད་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་བར་མ་ཟད།
དེ་ཡང་ཕན་ཚུན་ཉན་བཤད་དོན་ཕན་ལྡན་པ་དང་། མངོའ་སྤྲོགས་ཀྱི་ཁོར་ལུག་ནང་
བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བར་ངོས་རང་དགའ་པོ་བྱུང་།

ངོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་ལ་རྒྱ་ནག་གི་དབུ་ཁྲིད་ནམ་པ་དང་ཞི་མོལ་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་ལམ་
ཁ་གཏོད་དེ་ང་ཚོའི་བསམ་གཞི་དང་། ལངས་སྤྲོགས་ཐད་གོ་བདེ་མ་འཕྲོད་པ་དང་།
ལོག་ཉེག་གི་གནས་ཚུལ་ཡོད་བཞིན་པ་དེ་དག་ཤེལ་ཐབས་སུ་གོ་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་མངས་
ཏེ་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཀོད་མངགས་བྱས་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་ལྡན་
པ་དང་། འགོ་བ་མིའི་སློབ་སྲོལ་དང་བཟང་སྲོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཕན་ཚུན་བར་མི་མཐུན་
པ་རྣམས་ཤེལ་ཞིང་། ཤེས་ཉེགས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བའི་ཐབས་ལམ་གཅིག་ལྟར་ཡིན།
གཞི་རྒྱ་དུས་ཚོད་ཐུང་དུ་ཞིག་ནང་རྒྱབ་བྱུང་བའི་བྱ་བ་ལས་སྐྱ་པོ་ཞིག་མིན་ན་ཡང་།
སྤྲོགས་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀས་འདས་པའི་ལོ་བཅུ་ཕྲག་འགའ་ཤས་རིང་བསགས་པའི་
སྤྱུག་བསྐལ་དང་། འཁོན་འཛིན། དོགས་པ་རྣམས་ཉེག་བཅས་བསལ་ནས་ཕན་ཚུན་
འབྲ་མཉམ་དང་། མངོའ་མཐུན། གཉིས་ཕན་བཅས་གཞི་ལ་བཞག་སྟེ་འབྲེལ་ལམ་
གསར་པ་ཞིག་འཇུགས་རྒྱ་ནི་ཏ་ཅང་རྩ་འགངས་ཅན་ཞིག་ཡིན།

བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་དང་། རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས། མི་
རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཅས་པ་ངོས་འཛིན་བསམ་ཤེས་ཀྱིས་བརྩེ་བཀུར་བྱ་རྒྱུ་ཁས་ལེན་བྱས་
ཡོད་ནའང་། དོན་དངོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ལ་བརྩེ་བཀུར་བྱ་རྒྱུ་ལས་ལྡོག་
སྟེ། བོད་མིས་བོད་ལ་ལྷག་བསམ་བཅངས་ན་དེ་ལ་ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་པར་བསྟན་
དེ་ཡང་རྩིང་རྗེ་མེད་པའི་དྲག་གཞོན་གྱི་སྲིད་བྱས་རྒྱུན་མཐུད་ལག་བསྟར་གྱིས་འཛིན་

བཟུང་བཅོམ་འཇུག་གྱེད་གྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་པོད་མི་ཚོར་བདེན་དོན་གོད་རྒྱུའི་གོ་
སྐབས་ཡོད་པ་མ་རེད། ཉེ་ཆར་རྒྱ་གཞུང་ནས་ལུགས་མཐུན་གྱི་སྒྲིམས་སྲོལ་མ་
བརྒྱུད་པར་སློབ་ཐབས་དོན་གྲུབ་སློག་སློག་བཏང་བ་དང་། ལྷུལ་སྐྱུ་བརྟན་འཛིན་
བདེ་ལེགས་ལ་སློག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་ཐག་བཅད་པ་བཅས་ནི་དཔེ་མཚོན་ཅམ་ཡིན། འོན་
ཀྱང་དེས་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་མི་བྱུང་བས་དེས་པར་ཡོ་བསྐང་གྱེད་དགོས།

བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་ཞི་མོལ་བྱས་ཏེ་སེལ་རྒྱུའི་སློབ་མོ་གསར་པ་ཞིག་འབྱེད་
རྒྱུ་འདིའི་ཐད་རྒྱ་ནག་གི་དབུ་བྱིད་རྣམས་ལ་སླིང་སློབས་དང་། འབྲུང་འཆར། སློབ་
གྲོས་བཅས་ཡོང་རྒྱུར་དོས་ནས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་རེ་བ་གྱེད་གྱི་ཡོད། འཇམ་
སློང་ཁྲིན་ཡོངས་ལ་བརྟུན་ཆེ། མི་རིགས་ཀྱི་གནད་དོན་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ཚོད་རྫོག་
ཁག་དོ་སྣང་ཡིད་གཟབ་མ་བྱས་པར་ལུས་པར་བརྟེན་ནས་མཐའ་མ་ཐག་གཅོད་དཀའ་
བའི་གནས་སུ་འགྱུར་གྱི་ཡོད་པ་མཐོང་བཞིན་པ་རེད། དེར་བརྟེན་གནད་དོན་དེ་
རིགས་སེལ་རྒྱུ་ནི་རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཁེ་ཕན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན།
བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་གསར་གཏོད་རང་བཞིན་དང་། རྣམ་དཔྱད་ལྡན་པའི་སློབ་ནས་
ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་ནག་དེ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བཞིན་པ་དང་། འསེལ་རྒྱས་
འགྲོ་བཞིན་པ། དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་འགན་ཁུར་ཆེ་ཅམ་ལེན་བྱུང་བ་བཅས་ཡིད་
ཆེས་སློབ་འགྲེལ་འོས་པའི་མདུན་སྐྱོད་ཀྱི་སློབས་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པའི་མངོན་
ཏུགས་གསལ་པོ་སློབ་བྱུང་བ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན། རྒྱ་གཞུང་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐད་
ཕན་ལུས་འབྲེལ་བའི་གྱེད་ཐབས་ཞིག་བཟུང་བ་ཡིན་ན། དེས་རྒྱལ་ཁབ་ནང་དང་
། དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་བྲིད་དུ་ཡིད་ཆེས་དང་། གདེང་སློབས། ལུ་ཡངས་བཅས་

ལྷན་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁོར་ཕུག་ཅིག་སྐྱུན་ལུབ་རྒྱ་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་ད་ལྟོ་རྒྱལ་
སྤྱིའི་ནང་ཚོད་རྫོག་དང་། འཛིག་ས་སྤྱིའི་རིང་ལུགས། མི་རིགས་ཀྱི་འཐབ་ཚོད་
བཅས་ཀྱི་གནད་དོན་ཐོག་སེམས་འཆབ་དག་པོ་བྱེད་བཞིན་པའི་དུས་སྐབས་འདིར་
མིག་སྒྲོལ་ཡར་འདྲེན་དང་། ཡིད་ཆེས་འཕེར་བ་བཅས་ཡོང་ངེས་ཡིན།

བོད་མིའི་རང་དབང་འཐབ་ཚོད་འདི་ངོས་རང་སྐྱེར་གྱི་གོ་གནས་སམ། བདེ་
སྤྱུག་གི་སྐོར་མིན་པ་ངོས་འཛིན་ལུབ་པ་དགོས་རྒྱུ་ནི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ལོ་བརྒྱ་ལྷག་
ཁ་གསུམ་སོང་བའི་ལ་དུ་ཡའི་བླ་མའི་སྤྱིག་འཇུག་ས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་འདི་ཡང་སྲུ་མ་ལུང་
དེ་གནས་དང་མི་གནས་བོད་མི་མང་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་
ངོས་ཀྱིས་དེ་སྟོན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་གསལ་པོ་བཟོས་ཡོད། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༣
ལོར་ངོས་ནས་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བསྐྱགས་ཤིག་གི་ནང་། ནམ་ཞིག་ང་ཚོར་རང་
དབང་གང་འཆོས་སོན་ནས་བོད་ལ་ལོག་རྒྱ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ངོས་ཀྱིས་བོད་གཞུང་
གི་ནང་གོ་གནས་གང་ཡང་ལེན་རྒྱུ་མིན་ལ། དེ་བཞིན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གོ་གནས་གཞན་
གང་ཡང་ལེན་རྒྱུ་མིན་ཞེས་གསལ་པོར་བརྗོད་ཡོད། འོན་ཀྱང་ངོས་ནས་ཡང་ཡང་
བརྗོད་བཞིན་པ་ལྟར། ངོས་རང་རི་སྲིད་འཚོ་བའི་བར་དུ་འགོ་བམིའི་རྣམ་སྤྱོད་ཀྱི་
བཟང་པོའི་རིན་ཐང་དང་། ཚོས་ལུགས་ནང་ཁུལ་གྱི་མ་ལུན་འབྲེལ་བཅས་གོང་ནས་
གོང་དུ་སླེལ་རྒྱུར་ཞབས་འདེགས་ལུ་རྒྱའི་འདུན་པ་རྩེ་གཅིག་ཡོད། ལྷོགས་མཚུངས་
དེ་དུས་བཅོན་གྲོལ་བོད་གཞུང་འདི་ལྷིང་བསྐྱུ་བྱ་རྒྱུ་དང་། བོད་ཀྱི་གཞུང་གསར་
པའི་འཛིན་སྐྱོང་གི་འགན་ཁུར་གཅོད་པོ་གཞིས་ལུས་བོད་མི་ཚོས་ངེས་པར་དུ་འབྲེར་
དགོས་ཞེས་ཁྱབ་བསྐྱགས་ཀྱང་བྱས་ཡོད། མ་འོངས་པའི་བོད་འདི་ཚོས་ལུགས་

རིམ་མེད་དང་། མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཅན་ཞིག་དགོས་པར་ངོས་ནས་རྒྱན་
 ཏུ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡིད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོའི་འཐབ་ཚོད་འདི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་
 རྫོང་པའི་ལམ་སློལ་བསྐྱར་གསོ་བྱ་རྒྱུའི་དམིགས་ལུལ་རེད་ཅེས་རྒྱུན་འདུགས་བྱེད་
 པ་ནི་མངོན་སུམ་ལ་བརྟེན་པ་རེད། བོད་ནང་དང་། དེ་བཞིན་བཙན་བྱོལ་དུ་
 ཡོད་པའི་བོད་མིའི་ཁྲིད་དུ་བོད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་རྫོང་པ་དུས་ཚོད་ལས་ཡོལ་བེན་
 པས། དེ་དག་བསྐྱར་གསོ་བྱ་འདུན་སུ་ལའང་མེད་ཅིང་། དེ་ལས་ཚོགས་སྡེ་ང་
 ཚོ་ཚོགས་མར་བཙན་བྱོལ་དུ་སྡེ་བས་མ་ཐག་པ་ནས་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་འདི་མང་
 གཙོ་ཅན་དུ་འགྱུར་འགོ་བཙུགས་པ་ནས་བཟུང་། ཟ෍་ལོ་ ༡༠༠། ལོར་བཙན་
 བྱོལ་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་མི་མང་ནས་ཐད་ཀར་འོས་འདེབས་བྱས་པའི་
 བར་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་མཐར་མོན་པ་བྱུང་ཡིད། སླད་མར་ཡང་ང་ཚོས་
 བོད་མི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིད་དུ་མང་གཙོའི་ལམ་སློལ་གྱི་བསམ་ཚུལ་གོང་འཕེལ་གཏོང་
 རྒྱུར་སུ་མ་བྱུང་ལས་འགུལ་བྱུགས་ཆེ་སྟེ་ལ་རྒྱ་ཡིན།

ལོ་རབས་བདུན་ཅུ་པའི་འགོ་རྟོན་ནས་ངོས་ཀྱིས་བོད་མིའི་ལས་བྱེད་མཐོ་རིམ་
 རྣམས་དང་གོས་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་དཀའ་ཚོད་ཀྱི་འདི་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་བྱེད་ཐབས་
 ལ་བརྟེན་ནས་སེལ་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་གཙང་མ་བྱས་པ་ཡིན། ངོས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་འདིས་
 བོད་རང་བཙན་ནམ། རྒྱ་ནག་ལས་ཁ་བྱལ་གཏོང་རྒྱུའི་ཚོད་ལེན་བྱེད་རྒྱ་ལས་ཚོགས་
 རྣེ། རང་ཉིད་བོད་མིར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་མི་མང་ས་ཡ་དུག་ལ་མི་རིགས་རང་
 ཉིད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་སྤང་སྦྱོབ་དང་། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གོང་འཕེལ།
 དེ་བཞིན་བོད་མཐོ་སྐང་གི་ཉམས་སྲིའི་ཁོར་ལུག་སྤང་སྦྱོབ་བཙན་བྱེད་ཐུབ་པའི་དོན་

དམ་གྱི་རང་སྲིད་རང་སྐྱོང་ཞིག་ཡོང་བའམ་འབད་བཅོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བོད་ཀྱི་ཚོས་
དང་། རིག་གཞུང་དེ་ནི་དུས་རབས་མང་པོའི་སྡོམ་གྱི་ལྷ་ལུབ་རྒྱུང་པར་གཞི་བཙུག་
བྱས་ཤིང་། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་ནང་དུ་འང་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན།
ཐབས་ལམ་འདི་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། དེས་སྐྱབས་གི་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་
དང་། བརྟན་སྡོམ་ལའང་ཕན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན། དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་
དང་མཐུན་ཞིང་། ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་བྱེད་ཐབས་འདི་རང་ས་
རང་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་ཡོད་པར་མ་ཟད། གཉིས་མོས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཞིག་འཛོལ་
རྒྱུ་རང་ས་ནས་ལུ་མཐུད་འབད་བཅོམ་གང་ཡོང་བུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་ནི་ང་རང་ཚོ་ཚང་མ་འཛམ་གླིང་ཚུང་དུ་
འདྲིའོ་ཐོག་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱིས་མཉམ་དུ་གནས་དགོས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ར་
བརྟེན་མི་སྐྱེར་དང་། མི་མང་། རྒྱལ་ཁབ་བཅས་ཀྱི་དབར་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་
པའི་ཆ་རྒྱུས་རྒྱ་མཚན་དང་། རྣམ་དཔྱད་ལྡན་པའི་སྐྱོ་ནས་སེལ་རྒྱུའི་ཐབས་
ལམ་གཅིག་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་ནི་འཛོལ་བ་སྤངས་པའི་ཞི་མོལ་གྱི་ཆབ་སྲིད་ལེགས་བྱང་
ཞིག་བསྐྱུན་རྒྱུ་དེ་ཡིན། ང་ཚོའི་འཐབ་ཚོད་འདི་བདེན་པ་དང་། དྲང་པོ། འཛོལ་
བ་མེད་པ་གཉིས་ཕན་བཅས་ལ་གཞི་བཙུག་པ་ལས། རྒྱ་ནག་གི་ཁ་གཏད་དུ་ལངས་
པ་ཞིག་མིན་པར་བརྟེན་ང་ཚོར་འཛམ་གླིང་གྲོན་ཡོངས་དང་། རྒྱ་རིགས་ནང་
ནས་ཀྱང་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་དང་རྒྱལ་སྐྱོར་ཇི་མཐོར་འགོ་བཞིན་ཡོད།
རྒྱལ་སྐྱེའི་རང་ས་ནས་ང་ཚོར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་གནང་
བར་རང་ས་ནས་བརྒྱགས་བརྗོད་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷུ་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་

གཞུང་དང་། མི་མང་ནས་ང་ཚོར་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་འགྲན་མ་མཆིས་
པའི་མཐུན་འགྱུར་དང་། རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བར་ངོས་ནས་བོད་མི་ཚང་མའི་ཚབ་
ཞུས་ཏེ་སྐར་ཡང་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་གྱི་མེད་དུ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

མཐའ་དོན། ང་ཚོའི་རང་དབང་ཅ་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་ལུས་སྲོག་ལེགས་སྐྱེས་
སུ་ལུལ་བའི་སྐྱེ་གཤེགས་དཔའ་བོ་པོ་མོ་ནམས་ལ་རྗེས་དྲན་གྲུས་འདུད་ཞུ་རྒྱུ་དང་།
ང་ཚོའི་མི་མང་གི་སྐྱེ་གཤེགས་ལ་ལྷན་དུ་སེལ་བའི་སློན་ལམ་བཅས།།

༡༡། སྐྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༥ གསུམ་བརྒྱའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ཞེ་ལྔ་པའི་
 ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ དེ་རིང་ནི་ང་ཚོས་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༥༧ ལོར་བོད་མི་མང་གིས་རང་དབང་སྐྱེར་
 ལངས་བྱས་ཏེ་མི་ལོ་ ༤༤ རྩེལ་པོ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་སྲུང་བརྩི་ལྷག་ཡོད། རོས་
 རས་བོད་མིའི་རང་དབང་རྩོད་རྒྱུ་ཆེད་དུ་རང་གི་ལུས་སྲོག་ལེགས་སྐྱེས་སུ་འབུལ་
 མཁན་རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་པོ་མོ་རྣམས་ལ་རྗེས་དྲན་གྱས་འདུད་ལྷུ་རྒྱ་དང་། ཁོང་
 རྣམས་ནི་ང་ཚོའི་སེམས་ནང་དུས་གཏན་དུ་གནས་རྒྱུ་ཡིན།

འདི་ལོ་ནི་རོས་རང་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༥༩ ལོར་རྒྱལ་ནང་དུ་བརྒྱུད་ནས་སྐབས་
 དེའི་རྒྱ་ནག་དབུ་ཁྲིད་རྣམས་དང་། རྣལ་པར་དུ་མའོ་ཙོ་ཏུང་མངལ་འཕྲད་ལུས་ཏེ་
 ལོ་ ༥༠ འཁོར་བའི་དུས་ཚིགས་འཁེལ་གྱི་ཡོད། དུས་དེར་རོས་རང་རྒྱ་ནག་དུ་
 བརྒྱུད་སྐབས་རོས་ཀྱི་སེམས་ནང་བོད་ཀྱི་འབྲུང་འབྲུར་གནད་དོན་ཐོག་སློབ་འཚབ་
 ཆེན་པོ་ཤེད་བཞིན་པར་འགྲུལ་བཞུད་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་གསལ་པོ་དྲན་གྱི་
 འདུག། སྐབས་དེར་དབུ་ཁྲིད་མངལ་འཕྲད་བྱུང་བ་ཚང་མས་གཅིག་ལྟར་དུ་བོད་
 རང་རྒྱ་རིགས་ལས་ཤེད་གནས་སྡོད་ཤེད་པ་དེ་ནི་བོད་མི་མང་གི་བདེ་ཙམ་སྐྱེན་པའི་
 ལས་ཀ་ཤེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ "བོད་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུར་རོགས་རམ་ཤེད་
 པའི་" ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་འགན་ལེན་གནང་བུང་བ་མ་ཟད། རོས་རང་རྒྱ་ནག་
 དུ་སྡོད་རིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱལ་མཚམས་རིས་མེད་ཀྱི་གསར་བརྗེ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་
 རིང་ལུགས་སློབ་ཤེས་ཉོགས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་ཡིད་སྡོམ་ཆེར་བརྒྱུད་བྱུང་བར་བརྟེན།

ཞི་བདེ་དང་། རྒྱུ་མོང་གི་ཁེ་སྲན་ལྡན་པའི་གཞི་རྩའི་ཐོག་ནས་བོད་རྒྱ་གཉིས་མཉམ་གནས་ཐུབ་པེས་སྐྱེ་སྤང་དང་། གདེང་སློབས་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་དུ་སྦྲེར་ལོག་བྱས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྫོང་མམ་པ་ཞིག་ལ། རོས་རང་སྦྲེར་ལོག་བྱས་མ་ཐག་རྒྱུ་ཞུ་ནས་མང་ཐང་བསྐྱོད་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལས་འགུལ་ཐོན་ཏེ་དུས་བདེ་ཞོད་འཇགས་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཞིང་། འགྲུར་འགྲོས་དེ་དག་གིས་བོད་ཐོག་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ཞུ་གི་སྲིད་བྱས་ལ་ལུགས་རྒྱུན་སྐྱོབས་པའི་འབྲས་བུར་བོད་ལ་དེ་བས་དྲག་གཞོན་དང་། མཁྲིགས་བཟུང་བྱེད་བྱུགས་ཆེ་རུ་སོང་བར་བརྟེན། མཐའ་མ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལཱ་ ༩ པར་བོད་མི་མང་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་ཀྱི་ལས་འགུལ་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་བྱུང་བ་རེད།

ང་ཚོ་དང་། རྒྱ་ཞུགས་གཞུང་གི་བར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིན་པ་འདི་དག་གལ་ཆེའི་དོན་སྤིང་ལྡན་པའི་འཕེལ་རྒྱས་གསར་པ་ཞིག་ལོ་འདིའི་ནང་མངོན་གྱུར་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད། རོས་ནས་རྒྱ་ཞུགས་གཞུང་གི་སེམས་འཚབ་ཁག་ལ་བསམ་ཤེས་དང་། དེ་བཞིན་བོད་མི་མང་ལའང་རང་དབང་དང་། ཞི་བདེ། ཆེ་མཐོང་བཅས་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་མི་ཚོ་སྦྱེལ་ཚོགས་བཅས་སྦྱོགས་གཉིས་ཀར་ཁེ་སྲན་ཡོད་པའི་སྲན་ཚུན་གཉིས་མོས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་བའི་ཐབས་སུ་འབད་བརྩོན་ཡོད་རྒྱ་ཅལ་སྦྱགས་བྱ་རྒྱའི་བསམ་ཚུལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོའི་དུས་སྐབས་དང་འབྲེལ་བར་དུང་ཡང་འགྲུར་བ་མེད་པར་གནས་ཡོད། ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོའི་རིང་བོད་མི་རྣམས་གཞིས་བྱེས་གཉིས་སུ་ཁ་གྲུས་ཏེ་གནས་དགོས་བྱུང་ཡང་། རྒྱ་ཆེའི་བོད་མི་མང་ཚོགས་ཀྱིས་རོས་ལ་ཡིད་ཆེས་རྫོང་གཏད་དང་། རེ་བ་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ཞིན་ཡོད་

ཅིང་། དེར་བརྟེན་ངོས་ལ་ཁོང་ཚོའི་ངོ་ཚབ་མཚོན་པའི་རང་དབང་ཅན་གྱི་མགོན་
 ཚབ་པ་ཞིག་གྲེད་རྒྱའི་འགན་ཁུར་ཡོད་པའི་ཚོར་སྣང་ཡོང་གི་འདུག །རྒྱ་ནག་
 གི་སྲིད་འཛིན་དུ་ཅིན་ཐའོ་ཞི་པོད་ནང་གི་གནས་སྡངས་སྦྱིད་ངང་། ལྷག་པར་པོད་
 གྱི་དཀའ་ཚོར་གློ་རྒྱས་མངའ་ཤེས་ཉོགས་ཟབ་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་པོད་གྱི་གནད་
 རོན་ཐག་གཅོད་གྲེད་པའི་བྱ་རིམ་ནང་མཐུན་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་རེ་ཡོད་ལ། ངོས་
 ནས་པོད་དོན་གཉིས་མོས་ཐག་གཅོད་ཡོང་བའི་འབད་བརྩོན་གྲེད་པའི་སྐབས་འདིར་
 རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྦྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ད་ལྟའི་དབུ་ཁྲིད་རྣམ་པ་མངལ་འཕྲད་
 ལུ་རྒྱའི་འདུན་པ་འཆང་བཞིན་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ཟླ་ ༧ དང་། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ཟླ་ ༥༡༥ བཅས་སོ་
 སོར་ངོས་གྱི་ངོ་ཚབ་རྒྱ་ནག་དུ་སྤྲུལ་ཐེངས་གཉིས་བསྐྱེད་དེ་སྤྱོད་གས་གཉིས་
 བར་ཐད་ཀའི་འབྲེལ་བ་བསྐྱར་དུ་མཐུད་པ་འདི་ནི་བཟང་སྤྱོད་གས་གྱི་འགྱུར་བ་
 ཚེན་པོ་དགའ་བསྟུ་ལུ་འོས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། དེ་ཡང་ཅང་ཅོ་མིན་གྱིས་
 སྲིད་འཛིན་གྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་འགོ་འཇུགས་བྱས་པ་
 ཞིག་ཡིན། པོད་གྱི་གནད་དོན་འདི་གཞི་རྩའི་ཐོག་རྫོག་འཛིངས་ཆེ་ལ། པོད་
 རྒྱ་མི་མང་གཉིས་ཀར་ཇ་དྲག་གི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་གལ་ཆེའི་གནད་དོན་
 ཞིག་ཡིན་པས། དཀའ་ཚོར་གློ་གི་གནད་དོན་འདི་དག་མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་མ་
 བྱུང་གི་བར་སྤྱོད་གས་པན་ཚུན་གཉིས་ཀས་དེའི་ཐད་བསམ་གཞིགས་གཟབ་ནན་
 དང་། དོན་དམ་གྱི་ཞིབ་བསྟུར་བྱ་རྒྱུ་ནི་དགོས་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ཡོད་གྱི་
 འབྲེལ་བ་བརྒྱད་ནས་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་ཞིག་མངོན་གྱུར་མ་བྱུང་གི་བར་དུས་

ཚོད་འགོར་སྲིད་པར་བརྟེན་ངང་རྒྱུད་རིང་པོ་དང་། རྩོམ་མཁས་བརྟན་པོས་
མདུན་བསྐྱོད་ཡོང་བཅས་ཤེད་དགོས། ལྷག་པར་ངོས་ནས་དཔོན་ཕྱོགས་
གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འདི་མུ་མཐུད་གནས་བབས་བྱ་རྒྱུ་ནི་གལ་འགངས་ཆེ་པོས་
ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་ཤེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག །ཕན་ཚུན་ཡང་ཡང་ངོ་འཕྲད་དང་
། དོན་ཕན་ལྡན་པའི་གོ་བསྐྱར་བྱས་པའི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་གོང་འཕེལ་
དང་། རེ་བཟུ་གཏོང་དགོས་པའི་ངོས་འཛིན་ཤེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་ད་ལྟ་ང་ཚོ་
ཕན་ཚུན་བར་ཡིད་ཆེས་དང་། གོ་དོན་ལེགས་ཉོགས་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་
ཡོད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསལ་ཉེ་ཡིད་ཆེས་རྩོས་འགོལ་དང་། གདེང་སློབས་
ཡོང་བར་ཤེད་པའི་བབས་ལམ་གཅིག་ཤུ་དེ་ཡིན།

ངོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་ཚོར་འབྲེལ་བའི་བརྒྱུད་རིམ་རྒྱན་མཐུད་པའི་ཆེད་དུ་ཁོང་ཚོ་
རྒྱ་ནག་ཏུ་གང་མགོ་གས་འགོ་བབས་ཤེད་དགོས་པའི་བཀོད་མངགས་བྱས་ཡོད་ལ།
དེ་ལྟར་དུས་འགྲངས་མེད་པ་འཕྲལ་མུར་བསྐྱོད་བྱུང་བའི་རེ་བ་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་
ན། དེ་ནི་བོད་མི་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་འཇམ་སྐྱིང་ཁྲོན་གྱི་ང་ཚོའི་གོགས་པོ་རྣམས་
ཀྱི་ཁྲིད་དུ་ད་ལྟའི་བརྒྱུད་རིམ་འདིར་ཡིད་ཆེས་དང་། གདེང་སློབས་རྗེད་རྒྱུར་ཕན་
བོགས་ཡོད་པས་ཡིན། ད་ལྟ་ཁོང་ཚོའི་ཁྲིད་དུ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་དོན་དམ་གྱི་འགྲིགས་
འཇགས་དང་། ཞི་མོལ་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་གོ་མ་སྐབས་སློ་རྒྱའི་འདུན་པ་ཡོད་
མེད་ཐད་སློ་དོགས་ཤེད་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད།

བོད་ནང་གི་ད་ལྟའི་གནས་སྟངས་འདིས་བོད་མི་རྣམས་ལ་ཁེ་སན་མེད་པ་
སློས་ཅི། རྒྱ་ནག་གི་ད་ལྟའི་ལའང་ཁེ་སན་མེད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་དུ་

ལག་བསྐྱར་བྱེད་བཞིན་པའི་འདྲུགས་སྐྱུན་གྱི་ལས་གཞི་ཁག་པོད་མི་ཚོར་ཁེ་
 གན་ཡོང་ཆེད་ཡིན་པའི་དྲིལ་བསྐྱགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། རོན་དངོས་ཐོག་དེ་
 དག་གིས་པོད་མི་མང་ལ་སྐྱབས་སུ་ཕོང་རྒྱ་ཉེ། པོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་བཅས་པའི་དོ་བོ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱུའི་
 ཐད་རན་འབྲས་ཀྱི་གཞོན་འཛེ་བཟོ་གི་ཡོད། པོད་ནང་རྒྱ་རིགས་མང་པོ་གནས་
 སོ་བྱས་པ་དེས་པོད་མི་རྣམས་དཔལ་འབྱོར་ཐད་ཐོབ་དབང་བྲལ་བའི་བྱུར་
 འབྲུད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་བར་མ་ཟད། པོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཡང་རྒྱ་
 མི་རིགས་ཆེན་པོའི་རིག་གཞུང་ནང་ཐིམ་ནས་དོ་བོ་རྩ་བརྒྱལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་
 ཡོད་པ་རེད། པོད་མི་རྣམས་ལ་རང་གི་འཛོལ་བའི་གནས་སྤངས་ཡར་རྒྱས་
 གཏོང་རྒྱ་དང་། པོད་ཀྱི་གཏོད་མའི་ཁོར་ལྷུག་གི་གནས་སྤངས་རང་སོར་རྒྱུད་
 ཐབས། དེ་བཞིན་འདྲུགས་སྐྱུན་གྱི་གཞུག་ཚད་ལྡན་འོས་ཤིང་འཚམས་པ་ཞིག་
 གདམ་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་རང་དབང་དེས་པར་དུ་དགོས་པ་ཡིན།

བཙུན་མ་སུན་ཚོགས་ཉེ་སྤྱོན་བཙོན་འདུག་བྱས་པ་དང་བདེན་མིན་པ་
 དང་། པོད་ནང་གི་ཆབ་སྲིད་བཙོན་པ་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱོད་བཀྲོལ་ཡོང་བར་
 འབོད་སྐྱལ་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར། ཉེ་དུས་བཙུན་མ་སུན་ཚོགས་ཉེ་
 སྤྱོལ་བཙོན་གྲོལ་བཏང་བར་དགའ་བསུ་ཡོད། པོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་
 ཐང་གི་གནས་སྤངས་ཐད་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་མཐོང་རྒྱ་མེད་པ་དང་
 ། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་པོད་དུ་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་བཅའ་བཞིག་གཏོང་བཞིན་
 ཡོད་པ་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཚོས་གཅིག་ཡོད་པ་ནི། པོད་མི་རྣམས་

ནས་མི་ལྗོངས་ལྷི་ཚོགས་ཤིག་གི་ཐོག་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་། རིག་གཞུང་གསོན་གནས་ཐུབ་པར་བྱེད་པའི་རེ་འདོད་ལ་འགོག་རྒྱུ་བཟོ་གི་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། བ་ཤལ་གྱི་བྱ་བ་དེ་ནི་མི་རིགས་དང་། རིག་གཞུང་དབྱེ་འབྱེད། ཚོས་ལ་འཁོར་འཛིན་བཅས་ཀྱི་སྲིད་བྱ་ས་ལག་བསྟར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ལྟར་གཞི་རྩའི་གནས་ཚུལ་ཁག་གཞི་ལ་བཞག་ནས་འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་སྲིད་གཞུང་དང་། མྱོས་ཚོགས། མི་སྣེར་བཅས་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱ་གཞུང་ལ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་ཞི་བའི་གྲོས་མོལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་པའི་སྐུལ་འདེད་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། དེས་ང་ཚོའི་སེམས་དྲུགས་ལ་སྐུལ་ལྷག་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་འདུག །ང་ཚོས་ཁྱེད་རྣམ་པའི་བཀྲིན་སྟོང་བཅངས་ལྷན་ཀྱི་ཡིན། བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ནི་འགོ་བམའི་ཐོབ་ཐང་བརྟེན་བཞག་བཏང་བའི་གནད་དོན་ཙམ་མ་ཡིན་པར། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རོ་བོ་གཏིང་ཟབ་ལྡན་པའི་དཀའ་རྙོག་ཅིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཡོ་རོབ་མནའ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་དང་། ཨ་རིས་སྡེ་བྲིད་པའི་རྒྱལ་སྡེའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གནད་དོན་འདི་གྲོས་མོལ་བྱས་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་པའི་རོས་འཛིན་བྱེད་མཁན་ཇེ་མང་ཇེ་མང་དུ་འགོ་བཞིན་ཡོད།

བར་ལམ་ནས་རྒྱ་གར་དང་། རྒྱ་ནག་གཉིས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་གོང་འཕེལ་འགོ་བའདི་ཡང་རོས་ཀྱི་སློ་སྣོ་བས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན། འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་མི་འཕྲོར་ཆེ་པོས་ཡིན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་བསམ་གཤམ་དང་། གོ་རྟོགས་ལྡན་པའི་འབྲེལ་ལམ་བཟང་པོ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་འདི་ནི་འཛམ་གླིང་སྤྱི་དང་། རྒྱེ་བྲག་གར་གླིང་ཨེ་ཤ་ཡའི་ཞི་བདེ་བརྟེན་སྟོང་ལ་

དགོས་གལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་ངོས་ནས་རྒྱ་དུ་ངོས་འཛིན་གྱི་ཡོད། རྒྱ་གར་
 དང་། རྒྱ་ནག་གཉིས་པར་གྱི་འབྲེལ་པ་བཟང་དུ་སྦྲིན་པ་ཡིན་ན། དེས་ཆབ་སྲིད་
 གྱི་ཁོར་ཡུག་བཟང་པོ་ཞིག་བསྐྱུ་ན་ཏེ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཡང་ཞི་པའི་སློ་ནས་ཐག་
 གཅོད་ཡོང་བར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱ་ཡིན། རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ངོས་ནས་བོད་ཀྱི་
 དཀའ་རྙོག་འདི་ཞི་པའི་སློ་ནས་ཐག་གཅོད་ཡོང་རྒྱ་ཕན་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྡན་
 པའི་ལེགས་སྦྱེས་འདུལ་བྱུང་རྒྱ་དང་། དེ་ལྟར་འགན་ཁུར་བཞེས་དགོས་ངེས་ཡིན་
 པར་ངས་ངོས་འཛིན་གྱི་ཡོད། ངོས་ཀྱི་ "དབུ་མའི་ཐབས་ལམ་" འདི་རྒྱ་
 གར་གྱིས་བོད་ཐོག་འཛིན་པའི་སྲིད་བྱུས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་གནང་
 འོས་པ་ཡིན། གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདིས་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྲི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་
 གྱི་སློམ་གཞིའི་ནང་གནས་པའི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་སེལ་ཐབས་གྱི་
 ཡོད་པས་ཡིན། གྱིད་ཐབས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱུང་
 པ་ཞིག་བྱུང་ན། རྒྱ་གར་དང་། རྒྱ་ནག་པར་ཡོད་པའི་ཚོད་གཞི་མང་པོ་ཞིག་རང་
 བཞིན་སེལ་བྱུང་པ་ཡོང་རྒྱ་ཡིན།

རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྲི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་དབུ་བརྒྱུས་ནས་མི་ལོ་ ༥༥ འགོ་
 གི་ཡོད། ཐོག་མར་མའོ་ཅེ་ཏུང་གི་དུས་རྒླབས་སུ་ལྷ་བྱུང་གྱི་གནད་དོན་ཐོག་ཤུགས་
 སློན་བརྒྱུ་པ་དང་། དེ་རྗེས་ཏེང་ཞའོ་ཕིང་གི་དུས་རྒླབས་སུ་གཅོ་བོར་དཔལ་འཕྲོར་
 འཇུགས་སྐྱེན་ཐོག་ཤུགས་སློན་བརྒྱུ་ཡོད། ཁོང་གི་རྗེས་འཛིན་ཅང་ཅེ་མིན་གྱི་
 དུས་རྒླབས་སུ་ "མཚོན་གྱིད་གསུམ་" གྱི་རྟེན་པའི་གཞུང་ཡུགས་བཏོན་ནས་
 འཕྲོར་ལྡན་མི་མང་རྣམས་གྲུང་ཁྲན་ཏང་གི་སློག་འཇུགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཞུགས་ཚོགས་

པ་བཟོས་ཏེ་རྒྱིག་འདུགས་ཀྱི་མང་གཞི་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱས་ཡོད། ཉེ་དུས་དུམ་ཅིན་ཐའོ་
 དང་། ཁོང་གི་མཉམ་སྲེབ་དཔུང་ཁག་གིས་མི་སྲོག་གོང་འོག་བར་རྒྱལ་ཁབ་འགོ་
 གླིང་གི་སྲིད་དབང་ལྷོ་སྲོད་བདེ་སྐྱབས་དང་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། འདས་པའི་ལོ་
 བར་རྒྱལ་འགའ་གས་ནང་རྒྱ་ནག་ལ་གང་ཅིའི་ཐད་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་།
 དཔལ་འབྱོར་རྒྱུད་པའི་གནད་དོན་མང་པོའི་ཐད་སྲིན་ཆ་དང་ཕམ་ཉེས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
 ཡང་བྱུང་ཡོད། དེ་དག་གི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་གཅིག་ནི། བདེན་པ་དང་། དངོས་
 ཡོད་གནས་སྣངས་དང་མཐུན་པའི་གདོང་ལེན་བྱེད་ཐབས་སྲོད་མ་ཐུབ་པའི་དབང་གིས་
 ཡིན་ཞིང་། བདེན་པ་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་སྣངས་ཞིབ་ཏུ་གསུམ་ཐུབ་པ་བྱེད་པ་
 ལ་གནས་ཚུལ་ཁྲུབ་སྲེལ་གྱི་རང་དབང་དགོས་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ད་ལྟའི་ཆར་རྒྱ་ནག་ལ་འགྲུལ་བ་གཏོང་བའི་འགྲོ་བཞིན་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་
 དང་། དོས་ནས་འགྲུལ་བ་དེ་དག་ཚོ་ག་ཟེང་དང་། འཆོ་བ་མེད་པའི་སློ་ནས་བདེ་
 རྒྱག་དང་འཕེལ་རྒྱས་ཡོང་ཐབས་སུ་གཞི་རིམ་མང་ཚོགས་ལ་གྲུ་ཡངས་གང་ཆེས་
 གནས་ཚུལ་སྲེལ་ལེས་ཀྱི་རང་དབང་དང་། ཤེས་ཏུགས་ཡང་དག་པ་བྱེད་རྒྱུའི་རང་
 དབང་དགོས་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་དོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོས་དངོས་
 ཡོད་ཀྱི་ལམ་ནས་བདེན་པ་འཆོལ་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། བདེན་པ་དེ་ཡང་
 རྒྱན་གྱིས་བསྐྱེད་སྐྱེད་མེད་པའི་བདེན་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཤིང་། གལ་ཏེ་ཆ་རྒྱུན་
 དེ་དག་མ་འཛོམས་ན། རྒྱ་ནག་ལ་དོན་དམ་པའི་བརྟན་སྡོམ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུའི་རེ་བ་
 མེད། ཅི་སྟེ་གནས་ཚུལ་དངོས་སྲུས་བསྐྱུངས་དང་། མི་མང་ནམས་ནས་རང་
 གི་བསམ་ཚུལ་དངོས་ཅི་བཞིན་བཤད་མི་སོད་པའི་གནས་སྣངས་འོག་སྲོད་དགོས་

བྱུང་ཚེ། བདེན་སྙིང་བཟེང་བ་དེ་སྣང་ཡོང་བྱུང་བམ།

དོས་ནས་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་དེ་བས་གྲུ་ཡངས་ཆེ་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། མཐར་
ཐུག་མང་གཙོ་ཅན་དུ་འགྱུར་བྱུགས་ཆེ་ཏུ་འགྲོ་བའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་ནག་གི་
འགྱུར་བའམ། སྐྱུར་བཙོས་དེ་དག་གྲུ་མེད་ཀྱི་བྱེད་སྤངས་སོགས་ལོ་འབྲིམ་ཆེན་
པོའི་རིགས་མེད་པའི་ཐོག་ནས་དགོས་ཀྱི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ངས་ལོ་མང་སྡོན་ནས་
བརྗོད་ཟིན། དེ་ནི་རྒྱ་མི་རིགས་སྒྲོས་ཅི། འཛམ་གླིང་གི་མི་སྡེ་སྤྱིའི་ཐུན་མོང་གི་
ཁ་ཕན་ཡང་ཡིན།

རྒྱ་ནག་འདི་ཉིད་ཨོ་ག་ཡའི་ས་ཁུལ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་སྟོབས་བྱུགས་
ལོག་ཏུ་གྱུར་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ །དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཐོག་སེམས་འཚབ་
དང་། དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་ །འཛིགས་སྤངས་སོགས་ལོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དངངས་
འཚབ་དེ་དག་མེད་པ་བཟོ་ཆེད་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཨོ་ལུ་མ་ཡི་ཀ་ཅེད་འགྲན་གྱི་མགོན་བདག་
བྱེད་པ་དང་། འཛམ་གླིང་ཐོག་གསལ་བཤད་ཀྱི་དྲི་ལ་བརྒྱགས་ཅི་ཙམ་བྱས་ཀྱང་།
ཕན་ཐོགས་ཡོང་མི་བྱུང་། རྒྱ་གཞུང་གི་སྤྱི་དམངས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་གྲངས་
ཉུང་མི་རིགས་རྣམས་ལ་ཅི་སྲིད་སྤྱི་ཚོགས་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་སོགས་རང་
དབང་ཁག་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་དབང་མ་བྱུང་བ་དེ་སྲིད་དུ་རྒྱ་ནག་དེ་ཞི་བདེ་དོན་དུ་གཉེར་
མཁན་དང་། ཕན་ལུས་ལྡན་པའི་མདུན་བརྗོད་ཀྱི་སྟོབས་བྱུགས་ལོག་ཡིན་པ་འཛམ་
གླིང་གི་ས་ཁས་ལེན་བྱ་རྒྱུར་དཀའ་ངལ་མུ་མཐུད་གནས་རྒྱུ་རེད།

པོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་འཕེལ་རྒྱས་འགོ་བཞེན་པའི་རྒྱ་ནག་གིས་གདོང་ལེན་
བྱེད་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་དེ་གྲུ་ཡངས་

དང་། རང་དབང་། བདེན་པ། དང་པོ་བཅས་འཇིག་རྟེན་སྐྱིལ་ཡོངས་ཀྱི་བཟང་
པོའི་རིན་ཐང་དང་། སྤུགས་བསམ་ལྡན་པའི་རྒྱལ་སྐྱིའི་སྟོབས་ལྷགས་ཤིག་གི་
ངོ་པོར་འགྲུར་པའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐོག་
ཙམ་རྒྱུས་ལྡན་པ་དང་། གུ་ཡངས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་ཤིག་བཟུང་བ་ཡིན་ན། དེས་རྒྱལ་
སྐྱིད་དང་། རྒྱལ་ནང་གཉིས་ཀར་ཡིད་ཆེས་དང་། གདེང་སྟོབས། རྣོ་རྒྱ་ཡངས་
པ་བཅས་ཀྱི་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཅིག་བརྒྱན་ཐུབ། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་
ཞི་བའི་སྟོན་མ་ཐག་གཅོད་བྱུང་ན་རྒྱ་ནག་རང་ཉིད་ད་ལྟོའི་བར་བཀལ་དུས་སྐབས་
འདི་ནས་དེང་རབས་ཅན་དང་། གུ་ཡངས་ལྡན་པ། རང་དབང་ཡོད་པ་བཅས་
ཀྱི་སྐྱིཚོགས་ཤིག་དུ་སྐྱར་བཅོས་བྱ་རྒྱུའི་ཐད་ཙམ་རྒྱུས་ལྡན་པའི་ལྷགས་རྒྱུན་ཡོང་
རྒྱུ་ཡིན། སྤུགས་བསམ་ལྡན་པའི་བྱེད་ཐབས་སྦྱང་དེ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་ཐག་
གཅོད་གཅོད་མ་བྱེད་པའི་ལས་འགན་དང་། གོ་སྐབས་ཡོངས་རྫོགས་ད་ལྟོའི་རྒྱ་
ནག་གི་དབུ་བྲིད་ཚམས་ལ་ཡོད།

ངོས་ནས་དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་འཇམ་སྦྱིང་བྱོན་ཡོངས་སུ་གནས་
པའི་ང་ཚོར་སྲ་བར་སྤྱི་གསུམ་དུ་འགྲུར་བ་མེད་པའི་རྒྱལ་སྐྱོར་གནང་དང་གནང་
བཞིན་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱབས་བཅོལ་དང་། སྤུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་
རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། མི་མང་ནས་ང་ཚོར་གཡོ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་འགྲན་
མ་མཆིས་པའི་མཐུན་འགྲུར་རོགས་རམ་དང་རྒྱལ་སྐྱོར་གནང་བར་ངོས་ནས་བོད་
མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ལུས་ཏེ་སྦྲར་ཡང་སྤུགས་རྗེ་ཤུགས་སྦྱོར་བྱེད་ཆེ་ཞེས་ལྷ་རྒྱ་
འགྲོ་ཀུན་བདེ་བའི་སྟོན་ལམ་བཅས་།།

༡། སྐྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 ཐུ་ལོ་ ༡༠༠༥ གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ཞེ་དུག་པའི་
 ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༥ བོད་མི་མང་གིས་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་བྱས་ཏེ་མི་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་དུག་ཀྱི་ལ་
 པོ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་གྱི་ཉིན་མོ་འདིའི་ཐོག་ངོས་ནས་བོད་གཞིས་བྱེས་གཉིས་སུ་
 གནས་པའི་བོད་རིགས་སྐྱུན་ལྗོན་མས་དང་། དེ་བཞིན་འཇམ་སྐྱིང་བྱོན་དུ་ཡོད་པའི་
 ང་ཚོའི་གོགས་པོ་ཚོ་བཅས་ཚང་མར་འཚམས་འདྲི་ཞུ་བྱ་ཡིན།

འདས་པའི་ལོ་བཅུ་ཕྱག་བཞི་བཟའ་བའི་རིང་བོད་ནང་འགྲུར་ཚོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་
 ཡོད་པ་དང་། དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་གཞི་རྒྱའི་
 འཇུགས་སྐྱུན་ཁག་ཀྱང་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། ཀའ་མོ་ནས་ལྷ་ས་བར་མེ་
 འཁོར་རྩལ་ལམ་བཟོ་སྐྱུན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་འདི་ནི་དཔེ་མཚོན་ཞིག་ཡིན། འོན་
 ཀྱང་དུས་ཡུན་དེའི་རིང་རང་དབང་ཅན་གྱི་གསར་འགྲུར་དང་། ཡུལ་སྐོར་སྐོར་འཆམ་
 ལ་འགོ་མཁན་བཅས་ཀྱིས་བོད་ནང་གི་སྤྱི་ཚུལ་ཙམ་མིན་པར་དངོས་ཡོད་གནས་
 རྒྱུར་སྐོར་རྩོམ་ཡིག་མང་པོ་སྐེལ་ཡོད་ཅིང་། མང་ཆེ་བའི་རྩོམ་ཡིག་ནི་རྒྱ་ནག་
 གཞུང་གི་བཙོན་མའི་བརྗོད་ཚུལ་དང་ཐ་དད་མེད་འདུག བོད་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་
 ཐོབ་ཐང་དང་། ཚོས་དད་རང་མོས། རང་སྲིད་རང་སྐྱོང་བཅས་བཅི་མེད་དོན་ག་
 རོལ་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་པར་སྐྱོན་བརྗོད་གསལ་འདོན་བྱས་ཡོད་པ་མེད། དོན་
 དངོས་བོད་ཀྱི་འདས་པའི་གནས་ཚུལ་དང་། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་གསལ་པོར་བརྗོད་
 བྱ། བོད་རང་སྐྱོང་རྫོང་ས་བཅུ་གས་ནས་ད་བར་འགོ་བྱིན་ལྟེ་བ་རྒྱ་རིགས་ཁོ་ནས་

བྱེད་བཞིན་པ་དང་། བོད་མིའི་ཐོག་དོགས་པ་ནམ་ཉིག་དང་། དོ་དམ་སྤངས་འཛིན་
བྱེད་ལུགས་ཆེ་དུ་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། དེས་གང་ཞིག་སྟོན་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན།
བོད་ནང་དོན་དམ་གྱི་མི་རིགས་འདྲ་མཉམ་དང་། གཅིག་ཡིད་གཅིག་ཆེས་ཀྱི་མཐུན་
སྦྲེལ། བརྟན་སྡིང་བཙས་མེད་པའི་གཞི་རྩའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད།

བོད་ནང་ཡོད་པའི་བཀུར་འོས་བོད་རིགས་ཀྱི་འགོ་བྱིད་གསལ་ཅན་ཆོས་དུས་
ནས་དུས་སྐབས་གནད་དོན་འདིའི་སློར་སྐྱོང་སློང་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ཚོའི་སྡིང་
སྟོབས་ཆེ་བའི་བྱ་སྡུག་དེ་རིགས་ཀྱིས་སྐྱེན་པས་དཀའ་སྤྲུག་ཀྱང་ཚད་མེད་སྡོད་དགོས་
ལྷན་ཡོད། དུས་རབས་ཉི་ལུ་པའི་ལོ་རབས་དུག་རྩའི་འགོ་སྟོད་དུ་ཀུན་གཟིགས་པཎ་
ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་གོང་མས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་དབུ་བྱིད་ཚོར་སྟོན་ཞུ་ཞིག་སྤུལ་བའི་
ནང་བོད་མི་མང་གི་དཀའ་སྤྲུག་དང་། སེམས་ནང་གི་རེ་འདུན་གསལ་པོར་བཀོད་
པ་གནང་ཡོད། བོད་རིགས་ཀྱི་འགོ་བྱིད་ནང་ནས་དམར་པོའི་ལྷ་བ་འཛིན་མཁན་
ཐོག་མའི་གསལ་འབའ་པ་ལུན་ཚོགས་དབང་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་ཉེ་དུས་དབྱེན་ཡིག་ཐོག་
ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་དེ་བཅིག་བཏོན་པ་དེའི་ནང་བོད་མི་མང་གི་ཁེ་ཕན་ཚམས་བསྐྱུ་བ་རྒྱ་
ནི་དགོས་གཏུགས་ཆེ་བའི་སློར་སྐྱོང་བྱས་འདུག །དེ་བཞིན་བོད་རིགས་མཐོ་
རིམ་འགོ་བྱིད་མང་ཆེ་བའི་སེམས་ཀྱི་གཏོང་ནང་ཡིད་སྡོམ་ཆོམས་པའི་སྡོང་ཚོར་
ཆེན་པོ་ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད།

རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་འདི་ལོ་བོད་རང་སློང་སྡོང་ས་བཙུགས་ཏེ་ལོ་བཞི་བཅུ་འཁོར་
པའི་དུས་ཚོགས་འཁེལ་གྱི་ཡོད་སྟབས་བཙུགས་མའི་དུས་དྲན་གྱི་བྱེད་སྟོན་ནམ་པ་མང་
པོ་ཞིག་སྐྱེ་ལ་རྒྱ་གཏན་འཁེལ་རེད། འོན་ཀྱང་བྱེད་སྟོན་དེ་དག་གིས་བོད་ནང་གི་

གཞི་ཚུལ་དངོས་ཡོད་གནས་སྐབས་མཚོན་མི་ཐུབ་པས་སྤྱི་ཚུལ་ཙམ་རེད། དཔེར་
ན། དེ་སྔ་མདུན་མཚོངས་ཆེན་པོ་དང་། རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་ཟེར་
བསོགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཁག་ལའང་སྐབས་དེ་དུས་སྤྱི་ཚུལ་སྐབས་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་
ཁ་ཐོབ་པའི་རྗེས་དྲན་གྱ་རྒྱས་བརྗེད་ཉམས་ལྡན་པ་ཞིག་སྤེལ་ཡོད།

ཉེ་བའི་ལོ་བརྒྱུ་ཕྱག་གཉིས་ལྟ་གནང་བྱ་ནག་གི་དཔལ་འབྱོར་ཏེ་ལས་པའི་
འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་སྤེན་པར་བརྟེན། ད་ལྟའི་རྒྱ་ནག་འདི་ལོ་ཉི་ཤུ་སྐུ་ཚུལ་ཚུལ་གོང་
གི་རྒྱ་ནག་དང་མི་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་དེང་སང་རྒྱ་ནག་དེ་འཛམ་
གླིང་ཐོག་ཤུགས་སྐྱེན་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་གྱུར་ཡོད་ལ། དེ་ནི་འོས་ཤིང་འཚམས་
པ་ཞིག་ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་ན། རྒྱ་ནག་ནི་མི་འབོར་ཆེས་མང་བའི་རྒྱལ་ཁབ་
ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། ལོ་རྒྱུས་ཡུན་རིང་པོའི་གནའ་པོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་
དཔལ་ཡོན་ལྡན་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། འོན་ཀྱང་འགྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་དང་། མང་
གཙོའི་ལམ་སྲོལ་མེད་པ། དྲང་བདེན་གྱི་བྲིམས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་མེད་པ། བོད་
མི་རིགས་ཚུད་པའི་གངས་རྒྱུང་མི་རིགས་ལ་འདྲ་མཉམ་གྱི་རང་རྒྱོང་ལག་ལེན་
ཇི་བཞིན་མེད་པ་བཅས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་རང་ཉིད་ལ་མཚན་གས་ཡོང་གི་ཡོད་པར་མ་
ཟད། འཛམ་གླིང་སྤྱི་སྤྱོད་གས་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་ཡིད་ཆེས་དཀའ་བ་དང་། དོགས་
པ་རྣམས་ཉོག་སྟེད་པའི་རྒྱུ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཁུལ་དུ་འདྲ་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་
སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབྱེ་བྱིད་རྣམ་པས་གལ་ཆེ་བོས་སུ་འཛོན་པའི་གཅིག་སྒྲིལ་
དང་། བརྟན་སྡོད་གི་འགོག་སྐྱེན་དུ་གྱུར་ཡོད། རོས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ལ། རྒྱ་
ནག་སློབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ཚད་ལྡན་བཀུར་འོས་ཤིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་ཆབས་ཅིག

།གནད་དོན་དེ་དག་གི་ཐོག་ཀྱི་མཚན་ལྡན་པ་དང་། གདེང་སློབ་སེམས་ལྡན་པའི་སྲིད་
བྱུངས་ལག་ལེན་བྱ་བྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་མཐོང་གི་འདུག །

རྒྱ་ནག་གར་དུ་ཡོད་པའི་འཇམ་གླིང་སྡིའི་ཆ་ནས་རྒྱལ་སྡིའི་གནས་ཚུལ་ཐོག་
བཟང་སྲོགས་ཀྱི་འགྲུར་བ་འགོ་བཞིན་ཡོད་པ་ཉེ་བའི་དུས་སྐབས་ནང་ནི་བདེ་དང་།
འཚོ་བ་མི་འདོད་པ། མང་གཙོ། དྲང་བདེན། ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྦྱོབ་བཅས་ལ་དོ་
འཁྲུང་རེ་ཆེར་འགོ་བ་དང་། གཞི་རྩའི་ཤེས་རྟོགས་གོང་འཕེལ་འགོ་བཞིན་ཡོད།
དཔེར་ན། བར་ལམ་རྒྱ་གར་རྒྱ་མཚོའི་ལུལ་དུ་ས་འགྲུལ་མཚོ་འཁྲུགས་ཀྱི་རང་བྱུང་
གནོད་འཚོ་བྱུང་སྐབས་འཇམ་གླིང་གི་སྲིད་གཞུང་ཁག་དང་། མི་སྣེར་བཅས་མང་
པོས་སྐར་ན་མ་གཤམ་པའི་སེམས་འཚབ་ཀྱིས་ཇ་དྲག་རྒྱུད་སྦྱོབ་ཀྱི་ལས་འགྲུལ་ནང་
ལྷགས་པ་དེས་འཇམ་གླིང་འདི་དོན་དམ་ཐོག་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱི་ཕན་ཚུན་
འབྲེལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་འཛིག་རྟེན་སྡིའི་ཡོངས་འགན་ཁུར་གྱི་བསམ་སློབ་འདི་གལ་
ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ར་སྡོད་གསལ་པོ་བྱུང་ཡོད།

བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ཐད་དོས་རང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ནི་རང་ཉིད་སྣེར་གྱི་ཆབ་
སྲིད་གོ་གནས་དང་། ཐོབ་ཐང་རྩོད་རྒྱུའམ། ཡང་ན་བཅོན་པོ་ལ་བོད་གཞུང་གི་
ཐོབ་ཐང་རྩོད་ཆེད་མིན་པ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོར་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བསྐྱགས་
ཀྱིས་གསལ་པོ་བཟོས་ཡོད། དེ་ཡང་ནམ་ཞིག་ང་ཚོར་རང་དབང་གང་འཚོམས་
བྱུང་ནི་བོད་དུ་ལོག་རྒྱུ་བྱུང་བའི་གནས་སྐབས་སུ་དོས་ནས་གཞུང་གི་ལས་གནས་
གང་རུང་ངམ། ཡང་ན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གོ་གནས་གཞན་གང་ཡང་འདྲིན་རྒྱུ་མིན་པ་
དང་། དེ་བཞིན་ད་ལྟའི་བཅོན་པོ་ལ་བོད་གཞུང་འདི་ཡང་སྤྱིར་བཏགས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་

ཞེས་དང་། བོད་ཀྱི་ཙུང་བའི་འགན་འཁུར་བོད་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་མཁས་ཅན་མས་ནས་
ཀར་འགན་སྨར་དགོས་པ་གསལ་པོར་བརྗོད་ཡོད།

ངོས་ནས་ཚུ་ཅག་གཞུང་གི་འགོ་ཁྲིད་ནམ་པར་སྐར་ཡང་གསལ་བརྗོད་བྱ་རྒྱུ་རུ།
ངོས་ཀྱིས་ཇི་སྲིད་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་གྱི་འགན་འཁུར་བ་དེ་སྲིད་དུ་ང་ཚོའི་ངོས་ནས་
རང་བཅོན་ཚོད་ལེན་མི་བྱེད་པར་དབུ་མའི་ལངས་སྤྱོད་གསལ་འདི་མཐའ་འཁྲོངས་དམ་
འཛིན་བྱ་རྒྱུ་དང་། ཚུ་ཅག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐོམ་གཞིའི་ནང་གནས་
རྒྱུ་འདོད་འདེམས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ལྟའི་ཐབས་ལམ་གྱིས་བོད་མི་མང་ལ་མ་འོངས་
རྒྱུང་རིང་ནང་ཕྱི་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པར་ངས་ཡིད་ཆེས་བརྟན་
པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། འཛམ་གླིང་གི་ས་སྤྱོད་གསལ་གང་ས་ནས་ཀྱང་འདི་ཅི་དངོས་ཡོད་
གནས་སྤངས་དང་མཐུན་ཞིང་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་དང་། བོད་རྒྱལ་གྱི་རིགས་གཉིས་ཀའི་
ཐུན་མོང་གི་ཁེ་ཕན་མཚོན་པ་བཅས་ལ་ངོས་འཛིན་གྱིས་རྒྱལ་སྤྱོད་གནང་བར་བརྟན་
ངོས་ཀྱི་སྐོམ་སྤྱོད་ལ་སྐུལ་སྤུལ་ཆེན་པོ་བྱུང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་ཅག་གི་ཤེས་ཡིན་ཅན་
ཀྱི་མི་སྣའི་ཁྲིད་ནས་ངོས་ཀྱི་ལངས་སྤྱོད་གསལ་ཡང་དག་པའི་ངོས་འཛིན་དང་། རྒྱལ་སྤྱོད་
གནང་བ་དེས་ངོས་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་ལ་དེ་བས་སྐུལ་སྤུལ་ཆེན་པོ་བྱུང་།

རྒྱ་ཅག་གི་དབུ་ཁྲིད་དང་། ང་ཚོའི་བར་སྐར་ཡང་འབྲེལ་བ་མཐུན་ཐུབ་པར་
ངོས་རང་དགའ་པོ་བྱུང་། ལྷ་ལོ་ཕྱི་ཟླ་ (བར་ངོས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་པ་རྒྱ་
ཅག་ཏུ་བསྐྱོད་དེ་དབུ་ཁྲིད་ནམས་དང་སྐྱེང་མོ་ལ་ཐེངས་གསུམ་པ་བྱེད་ཐུབ་པ་དེ་ནས་
ང་ཚོའི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་བ་མཚོན་ཡོད། དེང་སྐབས་བཅོན་
ཐུ་ལ་མང་ཚོགས་ནས་ངོས་འདེམས་བྱས་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་པས་བོད་མིའི་

ལས་དོན་དང་འབྲེལ་པའི་འགན་ཁུར་མང་ཙམ་ལེན་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར། ངས་
ཁོང་ཚོར་བར་ལམ་རྒྱ་ནག་གཞུང་སྲོལ་གསུང་དང་སློབ་མོལ་སྐོང་ས་གསུམ་པ་བྱེད་
སྐབས་རྒྱ་སྲོལ་ནས་སློབ་སློང་བྱས་པའི་གནད་དོན་ཁག་གི་ཐོག་བསམ་གཞིགས་
ཀྱིས་དགོས་ཤེས་རིགས་ལ་གསལ་བཤད་དམ། དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་ཀྱི་གོམ་
སྐབས་སློབ་དགོས་པའི་བཀོད་མངགས་ལམ་སྟོན་བྱས་ཡོད། ང་ཚོས་ཡིད་ཆེས་
ཡོང་བའི་དགོས་ཤེས་ཆ་རྒྱན་བརྒྱན་ཏེ་ཡུན་རིང་ཐག་གཅོད་མ་བྱུང་བའི་བོད་ཀྱི་
གནད་དོན་འདི་ཕན་ཚུན་གཉིས་མོས་ཀྱི་ལམ་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཐུབ་པའི་རེ་བ་
བྱེད་བཞིན་ཡོད།

མཐའ་དོན། དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། མི་མང་
ནས་ང་ཚོར་འགྲུར་བ་མེད་པའི་གཙའ་མེས་ལུང་དང་། མཐུན་འགྲུར་རྒྱུ་སྐྱོར་
གནང་བར་ངོས་ནས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ཁུལ་ཏེ་བརྒྱལ་སྤྱོད་དང་། ཐུགས་
རྗེ་བཀའ་དྲིན་ལྷ་མེད་དུ་ཆེ་ཞེས་ལུ་རྒྱ་ཡིན། ངོས་རང་རྒྱལ་ཁབ་འདིའི་ཆ་ཤས་ཡིན་
པ་ལྟ་བུའི་ཚོར་སྣང་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག །དེ་ནི་རྒྱ་གར་དང་། བོད་ཀྱི་བར་དུས་
རབས་མང་པོའི་སྟོན་ནས་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་གི་འབྲེལ་བ་ཟབ་མོ་ཞིག་ཡོད་
པའི་ཐོག་ངོས་དང་། དེ་བཞིན་བཅན་བྱོལ་བོད་མི་མང་ཆེ་བ་འདས་པའི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་
ཞེ་ལྗེའི་རིང་རྒྱ་གར་ནང་རང་དབང་གི་སློབ་སྐྱོང་གནས་སྟོན་ཚོགས་པ་བྱུང་བས་ཡིན།

བོད་མིའི་རང་དབང་རྩ་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་རང་གི་ལུས་སྲོག་ལེགས་སྐྱེས་སུ་
འབྲུལ་མཁའ་བོད་མི་དཔའ་བོ་སྤོམ་ནམས་ལ་རྗེས་བྲན་གུས་འདུད་དང་། སློན་
ལམ་ལུ་རྒྱ་བཅས།